Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 22 януари 2026 г.
(OR. en)

5600/26

Междуинституционално досие:
2026/0013 (COD)

TELECOM 28
CYBER 28
COMPET 76
MI 57
FIN 101
CODEC 89
IA 14

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	21 януари 2026 г.
До:	Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	COM(2026) 16 final
Относно:	Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно цифровите мрежи, за изменение на Регламент (ЕС) 2015/2120, Директива 2002/58/ЕО и Решение № 676/2002/ЕО и за отмяна на Регламент (ЕС) 2018/1971, Директива (ЕС) 2018/1972 и Решение № 243/2012/ЕС (Акт за цифровите мрежи)

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2026) 16 final.

Приложение: COM(2026) 16 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 21.1.2026 г.
COM(2026) 16 final

2026/0013 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно цифровите мрежи, за изменение на Регламент (ЕС) 2015/2120, Директива 2002/58/ЕО и Решение № 676/2002/ЕО и за отмяна на Регламент (ЕС) 2018/1971, Директива (ЕС) 2018/1972 и Решение № 243/2012/ЕС (Акт за цифровите мрежи)

{SEC(2026) 14 final} - {SWD(2026) 13 final} - {SWD(2026) 14 final}

(текст от значение за ЕИП)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Както се посочва в европейската политическа програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г.([1]), свързаността е от решаващо значение за цифровата трансформация, като целта е универсален гигабитов широколентов достъп и 5G в населените райони до 2030 г. Стабилните, бързи и сигурни мрежи дават възможност за развитие на цифрови умения, бизнес иновации (изкуствен интелект (ИИ), услуги в облак), услуги на електронното управление/здравни услуги от съществено значение. Те също така дават възможност за преодоляване на цифровото разделение, като гарантират приобщаващо участие и конкурентоспособност в целия ЕС. Свързаността не е просто достъп. Става въпрос за обмен на данни в реално време, който е от жизненоважно значение, за да може ЕС да постигне по-широките си цели в областта на цифровите технологии и да подкрепи едно наистина свързано, просперираще общество.

От ключово значение е наличието на модерна и опростена правна рамка, която стимулира прехода от заварени мрежи към оптични, висококачествени 5G и 6G мрежи и облачни инфраструктури, както и увеличаване на мащаба чрез предоставяне на услуги и трансгранична операция. Това беше посочено и в резултатите от проучвателната консултация относно бъдещето на сектора на електронните съобщения и неговата инфраструктура (2023 г.)([2]), а по-късно и в Бялата книга на Комисията „Как да бъдат задоволени нуждите на Европа от цифрова инфраструктура?“ (2024 г.)([3]), както и в отговора на поканата за представяне на данни във връзка с Акта за цифровите мрежи (2025 г.)([4]).

В последващите стратегически анализи, включително докладите на Лета([5]), Драги([6]) и Нийнистьо([7]), както и в съобщението на Комисията „Компас за конкурентоспособността на ЕС“([8]) също се посочва, че наличието на авангардна цифрова мрежова инфраструктура е от решаващо значение за бъдещата конкурентоспособност на икономиката, сигурността и социалното благосъстояние на ЕС. Наличието на висококачествена, надеждна и сигурна свързаност за крайните потребители и за ключови икономически сектори е задължително.

---

1 Решение (ЕС) 2022/2481 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. за създаване на политическа програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. (ОВ L 323, 19.12.2022 г., стр. 4).

2 https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/consultations/future-electronic-communications-sector-and-its-infrastructure.

3 https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/white-paper-how-master-europes-digital-infrastructure-needs.

4 https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14709-Digital-Networks-Act_en.

5 https://www.consilium.europa.eu/media/ny3j24sm/much-more-than-a-market-report-by-enrico-letta.pdf.

6 https://commission.europa.eu/topics/competitiveness/draghi-report_en.

7 https://commission.europa.eu/topics/defence/safer-together-path-towards-fully-prepared-union_en.

8 Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, „Компас за конкурентоспособността на ЕС“, 29.1.2025 г., COM (2025) 30 final.

Същевременно в докладите на Лета и Драги се подчертава, че единният пазар на електронни съобщения продължава да бъде фрагментиран и европейските оператори продължават да се срещат с пречки пред извършването на трансгранична дейност и разрастването, което ограничава способността им да инвестират, да въвеждат иновации и да се конкурират със своите глобални партньори. Тъй като настоящата правна рамка е директива, тя доведе до разпокъсаност на национално равнище и поради това не успя да осигури истински единен пазар. Операторите са изправени пред различни условия за общо разрешение в отделните държави членки и смесица от национални изисквания, които демотивират трансграничните операции, увеличават разходите за привеждане в съответствие и забавят въвеждането на нови технологии.

Изискванията за ефективност и сигурност за такива услуги стават все по-значими и цифровите мрежи претърпяват технологична трансформация, при която възможностите за изчисления в облак и за периферни изчисления се превръщат в неразделна част от инфраструктурата за свързаност. Приемането на Акта за цифровите мрежи (АЦМ), придружено от прегледа и оценката на Европейския кодекс за електронни съобщения (ЕКЕС)([9]) и свързаните с него правни актове, е възможност за опростяване и по-нататъшно хармонизиране на правната рамка. Това ще повиши конкурентоспособността и устойчивостта и ще допринесе за по-интегриран единен пазар.

Спътниковата свързаност се очертава като един от основните фактори за стратегическата автономност на ЕС. Тя е от решаващо значение за достъпа до широколентов интернет на достъпни цени в отдалечените райони и за предоставянето на услуги, свързани със сигурността, управлението на кризи, отбраната и други приложения от критично значение. В бързо променящата се среда на спътниковите технологии ЕС трябва да укрепи стратегическата си автономност в областта на спътниковите комуникации, включително мрежите и услугите, за да гарантира и подобри устойчивостта, като същевременно допринася за единния пазар — нещо, което може да се направи с хармонизирани условия на ЕС за издаване на разрешения за ползване на спътник.

Успоредно с това спътниковата свързаност трябва да изгради по-голяма устойчивост срещу вредни смущения, които засягат глобалните навигационни спътникови системи (ГНСС) като „Галилео“. ЕС следва да може да реагира по конкретен, осъществим и оперативен начин на заплахите за сигурността, породени от безпилотните летателни апарати.

За да се подпомогне постигането на целите на политиката на ЕС за благосъстояние на потребителите, конкурентоспособност на промишлеността, сигурност и издръжливост и устойчивост, АЦМ има за цел да стимулира всички участници на пазара да въвеждат иновации и да инвестират в усъвършенствана свързаност, както и да насърчава екосистема от инфраструктури за свързаност и изчислителни инфраструктури, които благоприятстват „континента на ИИ“ и насърчават единния пазар.

[9] Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения (ОВ L 321, 17.12.2018 г., стр. 36).

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Актът за цифровите мрежи заменя някои съществуващи законодателни инструменти на ЕС, които уреждат екосистемата за свързаност: ЕКЕС, Регламентът за Органа на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС)([10]), Програмата за политиката в областта на радиочестотния спектър (ППОРС)([11]), части от Регламента за отворения интернет (РОИ)([12]) и Директива 2002/58/ЕО (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации)[13]. Целта на сливането на тези инструменти в АЦМ под формата на регламент е да се опростят и координират по-добре правилата, като се даде възможност на доставчиците да работят и да въвеждат иновации на единния пазар. Доставчиците се нуждаят от опростени и последователни правила за издаване на разрешения (ЕКЕС), достъп до фиксирани мрежи и ресурси на радиочестотния спектър (ЕКЕС, ППОРС) и опростен и хармонизиран набор от правила за мрежите и услугите (ЕКЕС, РОИ). И накрая, правилата за управление трябва да подкрепят и създават условия на единния пазар (ЕКЕС, Регламентът относно ОЕРЕС, ППОРС). Предложението също така допълва Акта за гигабитовата инфраструктура([14]), в който се определя рамка за подпомагане на по-бързото и икономически по-ефективно разгръщане на мрежи с много голям капацитет (ММГК). АЦМ е в съответствие и с Регламента за роуминга([15]), който урежда таксите за роуминг в ЕС. Предложението също така допълва и е в съответствие с правилата на ЕС в областта на конкуренцията, които се прилагат за всеки отделен случай (често *впоследствие*).

В областта на защитата на потребителите АЦМ продължава да допълва хоризонталната рамка на ЕС за защита на потребителите. Като запазва високо равнище на защита на потребителите, предложението за АЦМ опростява и допълнително хармонизира специфичните за сектора правила за защита на крайните ползватели в областта на електронните съобщения. Предложението е в пълно съответствие с политическата

---

10 Регламент (ЕС) 2018/1971 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за създаване на Орган на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС) и на Агенция за подкрепа на ОЕРЕС (Службата на ОЕРЕС), за изменение на Регламент (ЕС) 2015/2120 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1211/2009 (ОВ L 321, 17.12.2018 г., стр. 1).

11 Решение № 243/2012/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. за създаване на многогодишна програма за политиката в областта на радиочестотния спектър (ОВ L 81, 21.3.2012 г., стр. 7).

12 Регламент (ЕС) 2015/2120 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за определяне на мерки относно достъпа до отворен интернет и за изменение на Директива 2002/22/ЕО относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги и на Регламент (ЕС) № 531/2012 относно роуминга в обществени мобилни съобщителни мрежи в рамките на Съюза (ОВ L 310, 26.11.2015 г., стр. 1).

13 Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 г. относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации) (ОВ L 201, 31.7.2002 г., стр. 37).

14 Регламент (ЕС) 2024/1309 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2024 година за мерки за намаляване на разходите за разполагане на гигабитови електронни съобщителни мрежи, за изменение на Регламент (ЕС) 2015/2120 и за отмяна на Директива 2014/61/ЕС (Акт за гигабитовата инфраструктура) (ОВ L, 2024/1309, 8.5.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1309/oj http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1309/OJ).

15 Регламент (ЕС) 2022/612 на Европейския парламент и на Съвета от 6 април 2022 г. относно роуминга в обществени мобилни съобщителни мрежи в рамките на Съюза (ОВ L 115, 13.4.2022 г., стр. 1).

програма „Цифрово десетилетие“, в която се очертава визия за цифровата трансформация на Европа до 2030 г., като регулаторната рамка се разработва по такъв начин, че да се постигнат сигурни и устойчиви цифрови инфраструктури.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Настоящото предложение има за цел да гарантира пълно взаимно допълване със съществуващите и предстоящите предложения на ЕС в областта на изчисленията в облак, ИИ, данните, киберсигурността и подготвеността, както и космическото пространство. Осигуряването на съгласуваност между тези взаимно свързани области на политиката е от съществено значение за способността на ЕС да изгради необходимия технологичен капацитет по цялата цифрова верига за създаване на стойност. В същото време и чрез укрепване на основите за по-интегриран цифров единен пазар и иновативна и благоприятстваща инвестициите екосистема на цифровата инфраструктура Актът за цифровите мрежи е една от ключовите водещи инициативи в рамките на хоризонталната стратегия за съживяване на европейската икономика — Компаса за конкурентоспособността на ЕС.

Въпреки че АЦМ няма за цел да регулира услугите в облак, нарастващото сближаване между електронните съобщителни мрежи и изчисленията в облак/периферните изчисления изисква привеждане в съответствие с Акта за развитието на изчислителни облаци и ИИ([16]), който има за цел да укрепи капацитета на ЕС за изчисления в облак и периферни изчисления чрез по-добри условия за инвестиции и рационализирани процедури за издаване на разрешения. Свързаните действия на ЕС в рамките на плана за действие „Континент на ИИ“([17]) относно достъпа до данни и инфраструктура за ИИ и подкрепата за секторни приложения с ИИ отразяват по-широкия преход към базирани в облак и използващи ИИ мрежови инфраструктури. Инициативата е в съответствие и със стратегията за Съюза на данните([18]), която подобрява достъпа до висококачествени данни и доразвива инфраструктурата, свързана с данните. Чрез подобряване на сигурната и надеждна свързаност АЦМ ще подпомогне постигането на тези по-широки цели.

Въпреки работата, извършена чрез инструментариума за киберсигурност на 5G технологиите([19]), продължават да съществуват рискове за устойчивостта в сектора на електронните съобщения. Зависимостите продължават да засягат 4G/5G и стационарните мрежи, подводните кабели, услугите в облак и критичните сектори. Преразглеждането на Акта за киберсигурността([20]) предоставя възможност за по-систематично справяне с рисковете по веригата за доставки на ИКТ. Тези действия са

16 Съгласно работната програма на Комисията за 2026 г. през първото тримесечие на 2026 г. Комисията ще приеме предложение за Акт за развитието на изчислителни облаци и ИИ (https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/strategy-documents/commission-work-programme/commission-work-programme-2026_en).

17 Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, План за действие „Континент на ИИ“, 9.4.2025 г., COM(2025) 165 final.

18 Съобщение на Комисията до Европейския парламент и Съвета, „Стратегия за съюз на данните — Отключване на данни за ИИ“, 19.11.2025 г., COM(2025) 835 final.

19 https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/eu-toolbox-5g-security.

20 Регламент (ЕС) 2019/881 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. относно ENISA (Агенцията на Европейския съюз за киберсигурност) и сертифицирането на киберсигурността на информационните и комуникационните технологии, както и за отмяна на Регламент (ЕС) № 526/2013 (Акт за киберсигурността) (ОВ L 151, 7.6.2019 г., стр. 15).

тясно свързани и взаимно се подсилват с акцента на настоящото предложение върху повишаването на мрежовата сигурност и устойчивост. Въпреки че задълженията в областта на киберсигурността и устойчивостта са предвидени в Директивата МИС 2([21]) и Директивата относно устойчивостта на критичните субекти (УКС)([22]), все още е необходима по-голяма координация на равнището на ЕС. Липсата на специфичен за сектора оперативен орган и на централизиран общ за целия ЕС преглед на подготвеността, механизмите за ранно предупреждение при кризи и картографирането на устойчивостта в областта на електронните съобщения допълнително подчертава тази необходимост.

Предложението е приведено в съответствие с целите на стратегията на ЕС за икономическа сигурност и стратегията на ЕС за Съюз на подготвеност чрез укрепване на устойчивостта, резерва и капацитета на електронните съобщителни мрежи и услуги, за да се гарантира надеждното предаване на съобщения по време на природни или причинени от човека смущения, кризи или форсмажорни обстоятелства. По-специално то ще подкрепи значително подобрения капацитет на мрежите и услугите, включително мерки за гарантиране на непрекъснатостта и непрекъснатия достъп до спешни повиквания и ефективното функциониране на услугите за предупреждение на населението.

АЦМ допълва мерките, предложени съгласно Акта на ЕС за космическото пространство([23]). В стратегическата визия на ЕС за космическата икономика се признава, че свързаните с космическото пространство инвестиции са тясно свързани с премахването на регулаторните пречки. Поради това АЦМ се разглежда като основен градивен елемент на единния пазар на ЕС в областта на космическото пространство. Чрез премахване на регулаторните пречки настоящият регламент ще подобри общоевропейския достъп до спътников спектър и ще укрепи единния пазар на спътникови съобщителни услуги, като даде възможност за по-голяма мащабируемост и иновации. Инвестициите в спътникова инфраструктура и в по-широката верига за създаване на стойност се разглеждат от други инструменти на ЕС, включително финансова подкрепа за многоорбиталната инфраструктура за устойчивост, взаимна свързаност и сигурност чрез спътник, като например мрежата от спътници IRIS2 (спътниковата система на ЕС за сигурна свързаност) и програми на ЕС, като например инициативата на ЕС за предприемачество в космическия сектор CASSINI и InvestEU, които предоставят механизми за финансиране на космически операции.

Той допълва подкрепата на ЕС за мрежата от спътници IRIS^2, която има за цел да укрепи суверенитета на ЕС в областта на спътниковата свързаност и да улесни интегрирането на наземни и неземни мрежи.

През 2026 г. Комисията ще приеме предложение за създаване на система на Европейския съюз за комуникации от критично значение (EUCCS), която да започне да

---

21 Директива (ЕС) 2022/2555 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. относно мерки за високо общо ниво на киберсигурност в Съюза, за изменение на Регламент (ЕС) № 910/2014 и Директива (ЕС) 2018/1972 и за отмяна на Директива (ЕС) 2016/1148 (Директива МИС 2) (ОВ L 333, 27.12.2022 г., стр. 80).

22 Директива (ЕС) 2022/2557 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. за устойчивостта на критичните субекти и за отмяна на Директива 2008/114/ЕО на Съвета (ОВ L 333, 27.12.2022 г., стр. 164).

23 https://defence-industry-space.ec.europa.eu/eu-space-act_en.

функционира до 2030 г. и която ще предоставя широколентови сигурни комуникационни услуги за публичните органи в целия ЕС и Шенгенското пространство. Предложението за АЦМ допълва тези усилия, като допринася за цялостния капацитет на ЕС да реагира на заплахи и кризи, свързани със сигурността.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Предложението се основава на член 114 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), тъй като има за цел да укрепи единния пазар в областта на електронните съобщения и да гарантира неговото функциониране, както и функционирането на единния пазар в други области на политиката на ЕС, свързани с използването на радиочестотния спектър.

• Субсидиарност (при неизключителна компетентност)

АЦМ ще има значителни предимства в сравнение с действия, предприети на равнище държави членки. За подобряване на европейската конкурентоспособност е необходим достъп до бърза, сигурна и устойчива цифрова инфраструктура в целия ЕС. В контекст, в който картината на цифровата свързаност се променя бързо с интегрирането на далекосъобщителните, спътниковите, изчисленията в облак и периферните изчислителни технологии, движени от виртуализацията и ИИ, ЕС ще може да постигне тези цели само чрез по-хармонизирана правна среда в целия ЕС, с която се избягва разпокъсаността, причинена от непоследователни национални административни практики или условия за изпълнение, които ограничават възможностите на единния пазар.

Радиочестотният спектър, подобно на други ресурси като номера и до известна степен земя, е ограничен ресурс, чието управление и предоставяне трябва да отчита националните особености и потребности, но също така и интересите на ЕС. Поради това е необходимо по-съгласувано и последователно регулиране от страна на ЕС на навлизането на пазара, за да се премахнат пречките, които възникват поради различните условия за предоставяне на индивидуални права за ползване на радиочестотен спектър, номера или земя. За да може ЕС да играе водеща роля в останалата част от света по отношение на нови и подобрени услуги, като например 5G, производителите на оборудване и доставчиците на съобщителни услуги се нуждаят от достатъчен мащаб. Това означава не само техническа хармонизация, но най-вече единен пазар, който се развива по широко съгласуван начин, за да могат услугите и устройствата да се ползват от стабилни и хармонизирани правила.

Що се отнася до спътниковата свързаност, присъщият глобален характер на спътниковите услуги, които надхвърлят националните граници, превръща спътниковата свързаност в област на политиката, в която действията на ЕС са по-ефективни, отколкото само националните мерки. Своевременната наличност и използването на спътникова свързаност, които зависят изцяло от достъпа до спътников спектър в целия ЕС, са от решаващо значение за европейската промишлена автономност и играят централна роля за повишаване на конкурентоспособността на ЕС. Поради това има сериозни основания ЕС да приеме амбициозен, координиран, общоевропейски подход към издаването на разрешения за ползване на спътник, подкрепен от подходящи регулаторни инструменти и допълнителни мерки, предназначени да улеснят и ускорят постигането на тази цел.

Целта за осигуряване на своевременен и организиран преход от заварените медни мрежи към оптични мрежи не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, ако те действат самостоятелно, тъй като различаващите се национални подходи биха създали риск от фрагментиране на единния пазар, правна несигурност за операторите, осъществяващи дейност в няколко държави членки, и неравностойни условия за инвестиции и защита на крайните ползватели. Поради това действията на ЕС са оправдани, за да се установи обща рамка, гаранции и минимални принципи, уреждащи прехода. Същевременно в съответствие с принципа на субсидиарност проектирането, последователността и осъществяването на прехода са поверени на държавите членки и националните регулаторни органи, които са в най-добра позиция да вземат предвид местните пазарни условия, мрежовите топологии, нуждите на потребителите и географските особености. По този начин регламентът съчетава хармонизиран подход на ЕС с процеси, управлявани на национално равнище, като гарантира ефективност при пълно зачитане на отговорностите на държавите членки.

Необходими са действия на равнището на ЕС, за да се намали разпокъсаността на правилата за защита на потребителите и крайните ползватели, която води до административни разходи за доставчиците на трансгранични услуги и възпрепятства развитието на иновативни услуги и води до неравномерно и неоптимално равнище на защита на потребителите в целия ЕС.

Като цяло мащабът на проблемите в цифровата екосистема налага законодателна инициатива на ЕС, тъй като те все повече придобиват европейско измерение, и могат по-ефективно да бъдат решени на равнището на ЕС, което ще доведе до по-големи ползи като цяло, по-ускорено и хармонизирано прилагане и по-ниски разходи, отколкото ако държавите членки действат самостоятелно.

- **Пропорционалност**

Пропорционалността е гарантирана, тъй като предложените мерки са насочени към преодоляване на затрудненията на единния пазар, за да се създадат условия за нови, по-виртуализирани и базирани на софтуер електронни съобщителни мрежи и услуги в Съюза, по-специално чрез опростяване и хармонизиране на режима на общо разрешение. По този начин се подкрепя постигането на целта на единния пазар за свобода на предоставянето на електронни съобщителни услуги. Заедно с това се избягва нарушаването на дейността на доставчиците, които биха избрали да запазят национален (или регионален) отпечатък.

Основано на успешните части на съществуващата регулаторна рамка, с предложението се запазва добре функциониращият режим на значителна пазарна сила (ЗПС) и теста по три критерия, като същевременно интервенцията се пренасочва към случаите на неефективност на пазара, дава се възможност на националните регулаторни органи (НРО) да използват по-лесно симетрични мерки, когато е целесъобразно, и се поставя акцент върху използването на регулаторни инструменти с по-малка степен на намеса, когато това е възможно. Хармонизирането на продуктите за достъп, съчетано с добре насочено и пропорционално регулиране, включително достъп до окабеляване в сгради и потенциално повече, следва да подпомогне по-широкото използване на гигабитовия широколентов достъп и по-високите скорости на широколентовия достъп. Предложеният регламент ще даде възможност както за плавен преход от медни към оптични мрежи, така и за пропорционално регулиране в изцяло оптична среда.

В сравнение с настоящата рамка предложението ускорява прехода към оптични мрежи. Пропорционалността се осигурява чрез подходящи гаранции за крайните ползватели и чрез факта, че процесът се преразглежда и управлява на национално равнище. Компетентните органи са отговорни да гарантират наличието на адекватни широколентови услуги, като използват подходящи гаранции (осигуряване на сравнимо качество и сравними цени на услугите на дребно, базирани на оптични мрежи, покритие с алтернативни технологии и др.). Този процес ще подлежи на проверка от страна на Комисията.

Предложените мерки ще доведат и до пропорционални промени в управлението, като се създаде система за управление както на регулирането на пазара, така и на управлението на радиочестотния спектър, която е подходяща за новите задачи на равнището на ЕС с измерение, свързано с единния пазар, и дава възможност за вземане на решения на най-ефективното равнище. Групата за политиката в областта на радиочестотния спектър (RSPG) ще стане орган за политиката в областта на радиочестотния спектър (RSPB), подобен на ОЕРЕС. Като се има предвид липсата на правосубектност, както ОЕРЕС, така и RSPB няма да упражняват обвързващи правомощия за вземане на решения. Тези правомощия ще продължат да бъдат упражнявани от Комисията и националните регулаторни органи или националните органи, отговарящи за радиочестотния спектър. ОЕРЕС и RSPB ще продължат да предоставят съвети, становища, насоки и други форми на подкрепа при изготвянето на политики.

За да се насърчи по-голямо сближаване в управлението на радиочестотния спектър, предоставянето на значителен радиочестотен спектър ще бъде предмет на задължителен механизъм на ЕС за единен пазар на радиочестотния спектър, който ще даде възможност на Комисията, ОЕРЕС и RSPB да коментират проектомерките. Комисията би могла да се намеси, когато е необходимо, в ситуации с потенциални последици за единния пазар. Като се има предвид трансграничният характер на спътниковите услуги, Комисията, подпомагана от консултативните структури, ще управлява издаването на разрешения за ползване на спътник в ЕС, включително чрез подбор на лицензополучатели за ползване на спътник, ако ресурсите от радиочестотен спектър са ограничени.

Правилата за защита на крайните ползватели са опростени и засилват пълната хармонизация с целенасочени изключения (например по отношение на максималната продължителност на договорите), но хармонизацията е ограничена до областите, обхванати от предложението. По отношение на задълженията за предоставяне на универсална услуга (ЗПУУ) се въвежда по-хармонизиран подход за определяне на подходяща услуга за достъп до интернет. В обхвата на ЗПУУ се запазва наличността, като се гарантира, че потребителите (а оттам и микропредприятията, малките предприятия и организациите с нестопанска цел) разполагат с подходящ достъп до интернет и услуги за гласови съобщения в определено местоположение. Запазва се и концепцията за финансова достъпност на услугите за подходящ достъп до интернет и гласови съобщения, с възможни мерки за потребителите с ниски доходи или потребителите със специални социални потребности, с по-хармонизиран подход за установяване на финансова достъпност. Разпоредбите за ЗПУУ допълват процеса на изключване на медните проводници и прехода към оптични мрежи и следователно ще подлежат на преразглеждане.

Решенията ще предоставят възможност на съответните заинтересовани страни да се възползват от полезните взаимодействия, които осигурява един голям единен пазар, и да намалят неефективността в своята дейност и инвестиции по най-ефективния и навременен начин. Същевременно предложението гарантира на операторите, които изберат да предоставят услуги в една-единствена държава членка запазване на настоящите правила, като същевременно им позволява да се възползват от по-добри и по-ясни правила при правата на крайните ползватели, както и по-предвидима среда за достъп до ресурси от радиочестотния спектър и до електронни съобщителни мрежи и услуги.

- **Избор на инструмент**

Комисията предлага регламент, тъй като той ще осигури премахването на пречките пред единния пазар чрез хармонизиране на съществуващата регулаторна рамка за електронните съобщителни услуги. Той включва конкретни, пряко приложими права и задължения за доставчиците, компетентните органи и крайните ползватели. Той включва също така механизми за координиране на определени входни данни на европейско равнище, за да се улесни трансграничното предоставяне на електронни съобщителни мрежи и услуги, както и адаптиран режим на общо разрешение за доставчиците, извършващи дейност в една, няколко или всички държави членки. Регламентът е и ценен инструмент за устойчивост. В среда на трансгранична свързаност уязвимостите в една държава членка могат да застрашат сигурността в целия ЕС, а заплахите за електронните съобщителни мрежи и услуги, независимо дали са кибератаки, физически смущения или системни сривове, по своята същност са трансгранични. Геополитическата нестабилност изисква бърза, координирана и общоевропейска реакция, която не може да бъде гарантирана, ако държавите членки прилагат мерки с различна скорост или с различна степен на амбиция.

И накрая, както е посочено в работния документ на службите на Комисията, приложение 11 към оценката на въздействието: Оценка — преглед на функционирането на Европейския кодекс за електронни съобщения (ЕКЕС), Регламента за Органа на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС), Регламента за отворения интернет и някои аспекти на Директивата за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации, опитът с ЕКЕС показва, че държавите членки не са успели да се справят навреме със секторните предизвикателства поради дългото време, необходимо за транспониране на ЕКЕС в националното законодателство. Такъв беше по-специално случаят с разрешенията за радиочестотен спектър, тъй като много от търговете за 5G бяха проведени много години след датата на транспониране на ЕКЕС въз основа на остаряло законодателство. Транспонирането често се придружава и от допълнителни слоеве от правила, водещи до свръхрегулиране и прекомерно регулиране, което затруднява дружествата да се разрастват зад граница и да увеличават мащаба си. Разпокъсаните национални правила съгласно действащата директива не успяха да осигурят истински единен пазар. Различните условия за издаване на разрешения, правилата за крайните ползватели и допълнителните национални изисквания създават разнородност, която води до разходи за привеждане в съответствие и блокира разрастването на иновативните трансгранични услуги въпреки значителния им пазарен потенциал. Тъй като свързаността се доближава до изчисленията в облак, периферните изчисления и ИИ, новите бизнес модели биха могли да процъфтяват, но днешната сложност обезкуражава операторите да централизират операциите, да използват икономии от мащаба и да внедряват общоевропейски услуги.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Анализът показа, че чрез своите цели за насърчаване на свързаността и достъпа до мрежи с много голям капацитет и тяхното използване ЕКЕС е спомогнал за постигането и поддържането на ефективна конкуренция и за защитата на крайните ползватели. Като директива обаче ЕКЕС доведе до разпокъсаност на национално равнище и поради това не успя да завърши изграждането на единния пазар. Анализът също така установи необходимостта от известно възстановяване на баланса на целите (инвестиции, търсене), както и необходимостта да се обмисли добавянето на нови цели за по-голяма конкурентоспособност, сигурност, издръжливост и устойчивост.

Няколко стълба на ЕКЕС все още са подходящи за целта.

Режимът на ЗПС остава основният инструмент за регулиране *ex -ante*, гарантиращ доброто функциониране на пазарите. НРО обаче все повече определят регионалните или местните пазари и общото използване на регулиране *ex ante* е намаляло.

Радиочестотният спектър е от изключително стратегическо и геополитическо значение. Той е от съществено значение за даването на възможност за комуникация, стимулиране на икономическият растеж и социалното благоденствие, както и подкрепяне на услугите с критично въздействие в различни сектори.

ЗПУУ в ЕКЕС са защитен механизъм, за да се гарантира, че всички потребители в ЕС получават на достъпни цени подходящ достъп до интернет и услуги за гласови съобщения.

Разпоредбите относно правата на крайните ползватели са все още в по-голямата си част пригодни за целта, но някои техни аспекти може да бъдат опростени.

Регулирането на достъпа се основава на принципите на правото в областта на конкуренцията и на прозрачни механизми за консултации с Комисията в качеството ѝ на пазител на Договорите, като се гарантира, че предложените регламенти няма да създадат пречка пред единния пазар и са съвместими с правото на ЕС. С такава система се насърчава регулаторна предвидимост, като се гарантира съгласуван регулаторен подход.

Настоящата рамка по принцип е добре адаптирана за справяне със случаи на значителна пазарна сила, включително местни монополи. Това е от значение в условията на пълна оптична среда в света след епохата на медните кабели. Броят на случаите, свързани с олигополни пазари, нотифицирани съгласно член 32 от ЕКЕС, е много ограничен. Възможните проблеми на олигополните пазари са разгледани в рамките на разрешителния режим за радиочестотния спектър или съгласно законодателството в областта на конкуренцията.

Съществува също така възможност за опростяване на някои ключови разпоредби на ЕКЕС, които не са били приложени от регулаторните органи (член 76 относно съвместните инвестиции, член 77 относно налагането на функционално разделяне) или които са били приложени от някои регулаторни органи, но следва да бъдат допълнително опростени, за да се даде възможност за по-широко прилагане (член 61, параграф 3 относно симетричното регулиране, член 79 относно регулаторните ангажименти, член 80 относно мрежите само за продажба на едро).

Що **се отнася до изключването на медните мрежи**, член 81 от ЕКЕС имаше ограничено практическо значение главно поради липсата на планове, обявени от заварените оператори, и не спомогна значително за ускоряване на прехода от медни към оптични мрежи. Вместо това основната му цел е да предостави на НРО рамка за прозрачно и конкурентно управление на процеса на изключване, като гарантира, че миграцията не вреди на конкуренцията или на правата на крайните ползватели и че са налични алтернативни продукти за достъп със сравнимо качество.

По отношение на **безжичната свързаност**, въпреки че рамката на политиката на ЕС в областта на радиочестотния спектър положи основите за координирано внедряване на 5G чрез ранна хармонизация и обвързващи срокове за предоставяне на радиочестотен спектър и осигури конкурентни цени за крайните ползватели, макар и с различни равнища и някои изключения, ЕС изостава по отношение на висококачественото внедряване на 5G в сравнение с водещите световни икономики. Това има отрицателни последици не само за потребителите, но и за конкурентоспособността на промишлеността и иновациите в ЕС. Причините за това са много. Условията за предоставяне на радиочестотния спектър продължават да бъдат прекалено фрагментирани и не са осигурили последователни инвестиционни резултати. Недобре планираните търгове, недостатъчно дългият срок на лицензите, липсата на гъвкавост и стимули за споделяне на радиочестотния спектър и по-ефективното му използване увеличиха разходите за радиочестотния спектър, което, в съчетание с ограничените приходи от мобилни услуги и липсата на търсене, оказа отрицателно въздействие върху внедряването.

Процедурните инструменти на ЕКЕС за подпомагане на създаването на единен пазар за радиочестотния спектър, и по-специално доброволната партньорска проверка на процедурите за предоставяне на радиочестотен спектър или доброволната процедура за съвместно разрешение, която позволява на няколко държави членки да си сътрудничат за предоставяне на права за ползване на радиочестотен спектър чрез общи условия и процедури, рядко са били използвани или неефективни за насърчаване на регулаторната предвидимост и инвестициите. Що се отнася до трансграничните вредни смущения между държавите членки, според участниците участието на RSPG в посредничеството е донесло значителна добавена стойност, но не е било напълно ефективно при решаването на въпроси, свързани с трансграничната координация с трети държави или в нехармонизирани честотни ленти.

Като цяло липсата на регулаторна предвидимост и неефективното използване на радиочестотния спектър се отразиха на финансовата привлекателност на инвестиционните проекти за 5G.

Що се отнася до **спътниковите услуги** с ясно изразен трансграничен характер, неуспехът да се създаде единен пазар е още по-очевиден. Няма минимални общи условия за издаване на разрешение или изисквания за спътников спектър, или общи процедури за подбор (с изключение на честотните ленти за мобилни спътникови услуги (МСУ) в обхвата 2 GHz) и съществуват големи различия в сроковете за издаване на лиценз, различни подходи към националната координация със съществуващите услуги, различни такси и различни условия, свързани с лицензите. Тази разпокъсаност не допринася за използване на силата на единния пазар, за да се гарантират еднакви условия на конкуренция в космическото пространство, не благоприятства разрастването на предоставянето на спътникови услуги в целия ЕС и прави възможно търсенето на най-благоприятната регулаторна среда. Тези пречки засягат подготвеността на ЕС за предизвикателството „директно към устройство“ в контекст, в

който ЕС рискува да бъде стратегически зависим от чуждестранни участници за услуги, които са от решаващо значение за неговата сигурност и отбрана.

Констатациите от оценката на **разпоредбите за общо разрешение** установиха необходимостта от по-нататъшно хармонизиране, актуализиране и опростяване на режима на общо разрешение и проправяне на пътя за улесняване на внедряването на по-виртуализирани, централно управлявани мрежи, софтуерни и облачни електронни съобщителни мрежи и услуги в ЕС.

Разпоредбите относно правата на крайните ползватели като цяло все още са подходящи за целта и трябва да продължи да се поставя акцент върху тяхното правоприлагане и изпълнение. В същото време някои актуализации и опростяване биха могли да бъдат от полза както за потребителите, така и за доставчиците на услуги, например рационализирането на договорната информация (член 102 от ЕКЕС) и хармонизирането на равнището на ЕС на някои аспекти, като например параметрите за качеството на услугите (член 104 от ЕКЕС). Някои разпоредби на Директивата за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации относно техническата възможност за идентификация на повикващата линия и свързаните с нея права на неприкосновеност на личния живот се актуализират с оглед на развитието на електронните съобщителни мрежи и прехода към базирани на интернет протокол мрежи, като по този начин се обхваща и идентификацията на източника. Има и актуализации, свързани с автоматичното пренасочване на повиквания и автоматизираните системи за повиквания и фактуриране, което не е с описание на услугите. Други остарели разпоредби относно публичните указатели се заличават.

Що се отнася до управлението, оценката на ОЕРЕС и Службата на ОЕРЕС и техният принос за хармонизираното прилагане на ЕКЕС като цяло бяха положителни, по-специално по отношение на качеството на насоките и докладите на ОЕРЕС, и помогнаха на НРО да постигнат общи подходи. Въпреки това насоките на ОЕРЕС и обменът на най-добри практики все още не са успели да доведат до създаването на единния пазар. С бързото развитие на пазарите, технологиите и по-широката цифрова екосистема мандатът на ОЕРЕС следва също да се развива, за да обхване нови задачи в области като устойчивостта, радиочестотния спектър и спътниците. Капацитетът на Службата на ОЕРЕС също следва да бъде увеличен, така че тя да може да подкрепя ОЕРЕС, включително по същество, за да се гарантира по-добро привеждане в съответствие с политиките на ЕС.

Оценката на приноса на RSPG към политиката в областта на радиочестотния спектър също е положителна. Резултатите от него, свързани с радиочестотния спектър за бъдеща безжична свързаност, включително 6G, споделянето на радиочестотен спектър, бъдещото използване на свръхвисокочестотната лента, световните конференции по радиосъобщения и резултатите от тях, спътниковата свързаност и изменението на климата, предоставиха ценен принос за по-нататъшните съображения на Комисията. Тъй като обаче RSPG приема резултатите като цяло с консенсус, поне по някои чувствителни въпроси, тя трябва да постигне баланс между различните национални интереси и интересите на ЕС, понякога в ущърб на ЕС. Становищата на RSPG понякога са твърде технически, а не толкова политически/стратегически, колкото би изисквала ролята ѝ на консултативна група на високо равнище към Комисията. Няколко ограничения също значително намалиха нейното въздействие, като например доброволният характер на партньорската проверка или правните ограничения за използване на механизма за посредничество за справяне с намеси от трети държави. Не са използвани полезните взаимодействия между RSPG и работата на ОЕРЕС в технически, икономически и общи области на политиката.

- **Консултации със заинтересованите страни**

През 2023 г. Комисията започна широка проучвателна консултация относно бъдещето на сектора на електронните съобщения и неговата инфраструктура. През февруари 2024 г. Комисията започна консултация по своята Бяла книга „Как да бъдат задоволени нуждите на Европа от цифрова инфраструктура?“. Бялата книга беше публикувана на уебсайта на Комисията „Споделете мнението си“ за обратна връзка в продължение на 18 седмици и получи 357 отговора. През юни 2025 г. беше отправена и покана за предоставяне на данни относно целите и вариантите на политиката за предложение за АЦМ. По поканата за предоставяне на данни беше получена значителна обратна информация.

В допълнение към поканата за предоставяне на данни трите проучвания, възложени от Комисията, проведоха два кръга от консултации, насочени към 134 избрани заинтересовани страни. Целевите заинтересовани страни от отрасъла представляваха различни доставчици на електронни съобщителни мрежи (ECN) и електронни съобщителни услуги (ECS) и други доставчици на услуги. Повечето от тях са оператори на фиксирани мрежи, но включват и значителен брой доставчици на съдържание и приложения (ДСП) и излъчващи оператори.

В Бялата книга се анализират предизвикателствата, пред които е изправена Европа в момента при разгръщането на бъдещите мрежи за свързаност. В нея бяха представени възможни сценарии за действия в областта на публичната политика в бъдеще, включително евентуален бъдещ АЦМ, разделени в три направления. Заинтересованите страни изразиха съгласие относно значението на модерните, сигурни и устойчиви цифрови инфраструктури за конкурентоспособността на ЕС.

Заварените оператори на Telco бяха положително настроени към идеята за еднакви регулаторни условия на конкуренция, но повдигнаха въпроси относно регулаторното решение. Доставчиците на компютърни услуги „в облак“ изразиха загриженост относно включването си в обхвата на специфичния за далекосъобщенията регламент. Повечето заинтересовани страни като цяло подкрепиха намаляването на задълженията за докладване и премахването на ненужната регулаторна тежест. Обратната информация относно Бялата книга беше от решаващо значение, за да се заключи, че е необходима нова регулаторна рамка за завършване на изграждането на цифровия единен пазар в Европа.

В поканата за предоставяне на данни повечето заинтересовани страни като цяло подкрепиха намаляването на задълженията за докладване и премахването на ненужната регулаторна тежест.

Държавите членки и НРО не виждат възможност за пълноценен режим на държавата на произход за електронните съобщителни услуги, тъй като ще се запази значителен набор от национални правила. По отношение на защитата на крайните ползватели държавите членки, НРО и организациите на потребителите подчертаха, че трябва да се поддържа стабилна защита на потребителите. Повечето телекомуникационни оператори и доставчици на услуги призоваха за опростяване и премахване на специфичните за сектора правила.

Традиционните телекомуникационни оператори призоваха за повторно калибриране на регулаторната рамка, което понастоящем ги поставя в неизгодно положение в сравнение с ДСП. Интернет общността и потребителските групи се противопоставиха на промените в правилата за отворен интернет, които според тях биха могли да доведат до интернет на две скорости.

В политиката за достъп може да се отбележи традиционната разлика между заварените оператори и търсещите достъп, като първите призовават за дерегулиране, а вторите не променят настоящия режим за достъп. Някои по-малки доставчици на електронни съобщителни мрежи (AltNets) се застъпиха за определяне на конкретна целева дата за целия ЕС, за да се насърчат приемането на оптични мрежи и ползите за околната среда. Бяха изразени опасения относно потенциалното цифрово изключване и нарушенията на пазара, ако изключването е преждевременно.

По отношение на радиочестотния спектър държавите членки и ОЕРЕС считат настоящия модел за управление на радиочестотния спектър за подходящ и като цяло не са склонни да въвеждат промени. Те се противопоставят и на централизирането на разрешенията за ползване на радиочестотен спектър. Въпреки че подкрепят хармонизираното използване на радиочестотния спектър с оглед на икономическите ползи от него, те подчертават, че е важно да се запази гъвкавостта, за да се отразят различията на националните пазари. Счита се, че наличието на общ европейски подход към достъпа до пазара на сателитна телевизия е от съществено значение за отключването на пълния потенциал на спътниковата свързаност в целия ЕС.

Общността за електронни съобщения подкрепя една по-благоприятна за инвестициите политика в областта на радиочестотния спектър, която повишава сигурността и гъвкавостта. Тя подкрепя по-дългите или безсрочните срокове на лицензите, мълчаливото подновяване, по-ниските разходи за радиочестотен спектър и гъвкавите правила за използване. Секторът също така подкрепя намаляването на разпокъсаността на пазара, засилването на партньорските проверки и въвеждането на общи процедури за издаване на разрешения, наред с ясна пътна карта на ЕС за наличието на радиочестотен спектър. Той подчертава, че следва да се избягват мерки за оформяне на пазара, които застрашават инвестициите и мрежовата диференциация. Общността за електронни комуникации също така подкрепя воденото от ЕС сътрудничество в областта на нововъзникващите технологии, като например спътниковите услуги „директно към устройство“ (D2D).

Заинтересованите страни в областта на алтернативните далекосъобщения подкрепят по-добрата координация и хармонизация на предоставянето на радиочестотния спектър между държавите членки. Развиващата се пътна карта на ЕС за наличността на радиочестотен спектър също се счита за полезна. Те подкрепят ясни и предварително определени условия за подновяване на лицензи, както и политики за насърчаване на търговията с радиочестотен спектър и задълженията за използване или споделяне или загуба, за да се гарантира по-ефективно използване на радиочестотния спектър. Те обаче изразяват сериозни съмнения относно налагането на законови срокове за предоставяне на радиочестотен спектър.

- **Събиране и използване на експертни становища**

В предложението са взети предвид следните основни елементи:

Получените мнения в рамките на **проучвателната консултация** относно бъдещето на сектора на електронните съобщения и неговата инфраструктура, започнала през февруари 2023 г.;

Обратната информация от заинтересованите страни относно **Бялата книга — „Как да се овладеят нуждите на Европа от цифрова инфраструктура?**“ от февруари 2024 г.;

Обратната информация от заинтересованите страни, получена във връзка с поканата за **предоставяне на данни относно АЦМ**, публикувана през 2025 г.

Бяха проведени три обзорни проучвания, които да послужат за основа на настоящото предложение:

Проучване от 2024-025 относно „Завършване на изграждането на цифровия единен пазар (ЦЕП): Регулаторни фактори за трансграничните мрежи — РД № FW-00141705;

Проучване 2024-026 относно „Преглед на регулирането на достъпа съгласно Европейския кодекс за електронни съобщения и анализ на бъдещата политика за достъп в изцяло оптична среда“ — РД № FW-00141705;

Проучване 2024-028 относно „Финансовите условия, търсенето и нуждите от инвестиции и тяхното регулаторно и политическо отражение, включително върху универсалната услуга“ — РД № FW-00141705.

Успоредно с това между март и септември 2025 г. Комисията организира стратегически **семинари с OEREC и RSPG**, за да събере мненията на високопоставени представители на компетентните органи на всички държави членки. Освен това през юли 2025 г. беше организиран **семинар с Европейското бюро на съюзите на потребителите (BEUC)** и съответните национални потребителски организации, за да се обсъдят опасенията и предизвикателствата пред потребителите и крайните ползватели на електронни съобщения. Освен това бяха проведени голям брой срещи със заинтересовани страни от промишлеността, осъществяващи дейност по цялата цифрова верига за създаване на стойност, и техните стопански асоциации.

- **Оценка на въздействието**

Оценката на въздействието определи следните варианти като най-добрите начини за решаване на проблемите.

Регулиране на изключването и достъпа до медни мрежи

Предпочитаният вариант за ускоряване на внедряването и използването на оптични мрежи до домашни абонати (FTTH) ще се основава на националните планове, за които Комисията трябва да бъде уведомена. В тези национални планове ще бъде обяснено i) в кои райони медните мрежи ще бъдат изключени и в какъв срок; и ii) мерките за подпомагане на прехода към оптични мрежи. До 31 декември 2035 г. се задейства изключване на медната мрежа, когато кумулативно са изпълнени следните две условия: i) най-малко 95 % от покритието от оптични мрежи; и ii) наличие на финансово достъпни услуги за свързаност на дребно. След тази дата условията вече няма да играят роля и от държавите членки ще се изисква да разрешат изключването във всички останали зони за изключване на медни проводници с някои изключения. Що се отнася до регулирането на достъпа, този вариант се основава на съществуващата регулаторна рамка, включваща както симетрични, така и асиметрични (основани на ЗПС) мерки. Акцентът ще бъде поставен върху регионалните и местните пазари.

Що се отнася до икономическото въздействие и въздействието върху околната среда, това би оказало положително въздействие по отношение на i) натрупаното увеличение на БВП в диапазона 157—327 милиарда евро над базовия сценарий; ii) общо намаление на емисиите на CO_2 под базовия сценарий (0,7 милиона тона); и iii) средни скорости на изтегляне (314 Mbps през 2030 г. и 743 Mbps през 2035 г.). Що се отнася до социалното въздействие, въздействието на вариантите не може да бъде количествено определено. Много е вероятно обаче вариантът да доведе до най-голямо положително социално въздействие, тъй като той се представя добре по отношение на покритието с FTTH и степента на използване на FTTH. Що се отнася до въздействието върху основните права, вариантът е среден.

Радиочестотен спектър

Предпочитаният вариант включва главно неограничен срок на лицензa по подразбиране, с възможност за клаузи за преразглеждане и отмяна на правата за използване, почти автоматично подновяване и прилагане на модели на търгове, насърчаващи инвестициите. В него се предвижда възможността за хармонизиране на условията за издаване на разрешения за радиочестотен спектър и се включва задължителна процедура за единен пазар на радиочестотния спектър на равнището на ЕС. Той гарантира по-голяма прозрачност и предвидимост на сроковете за предоставяне на радиочестотен спектър чрез стратегии и пътни карти. Този вариант е най-ефективен, като се има предвид, че общите ползи значително надвишават разходите за него. Това ще гарантира навременното внедряване на висококачествени 5G и бъдещи 6G мрежи. Това би оказало положително въздействие върху БВП, би имало странични ефекти върху вертикалните сектори, би било съгласувано и би допълнило процеса на изключване на медните мрежи.

Общо разрешение и разрешение за спътникови услуги

Предпочитаният вариант включва „единен лиценз“ за мрежи и услуги, различни от спътниковите, и разрешение на ЕС за спътников спектър, включително подбор на лицензополучатели в случаи на недостиг и правоприлагане на условията за издаване на разрешение. Този вариант би намалил административните разходи и разходите за привеждане в съответствие, както и разходите за докладване. В съчетание с хармонизирани условия за издаване на разрешения и други приложими правила (включително правила за крайните ползватели) и незадължителни мерки за улесняване на екосистемното сътрудничество, предпочитаният вариант би позволил на доставчиците да виртуализират по-лесно мрежовите операции и да предоставят по-последователни трансгранични услуги. Поради това предпочитаният вариант ще даде възможност за сътрудничество при еднакви условия на конкуренция с участниците в разширената екосистема за свързаност. Издаването на разрешения от ЕС за ползване на спътник ще позволи на операторите да получат гарантиран достъп до радиочестотния спектър във всички държави членки при едни и същи условия за издаване на разрешения, като им се предоставят средства за разрастване и предоставяне на услуги в целия ЕС, като същевременно се обърне внимание на аспектите, свързани със суверенитета.

Управление

Предпочитаният вариант се основава на съществуващата структура на ОЕРЕС и Службата на ОЕРЕС и актуализира RSPG от експертна група на Комисията в орган със секретариат, осигурен от Службата на ОЕРЕС. Службата, чието наименование ще бъде променено на „Служба за цифрови мрежи“ (СЦМ), ще има нова координационна задача, която ще повиши ефективността на управлението на радиочестотния спектър. Като предоставя административни и спомагателни услуги както на ОЕРЕС, така и на Органа за политиката в областта на радиочестотния спектър (RSPB), СЦМ ще укрепи съществуващата връзка между двата органа, като даде възможност за по-добра координация и по-съгласувани резултати.

Административни разходи

Административните разходи за предприятията са свързани със задълженията и ползите от изключването и достъпа до медни проводници, както и с областите на опростяване. Допълнителните административни задължения, свързани с условното изключване на медните мрежи, водят до увеличаване на преките повтарящи се административни разходи с 7 % (в ЕПРВ годишно) и до еднократни разходи в размер на 73 милиона евро в сравнение с настоящата ситуация. Както хармонизирането на условията за издаване на разрешения, така и издаването на разрешения на ЕС за ползване на спътник ще доведат до някои еднократни разходи за адаптиране към общите условия. Като цяло обаче периодичните разходи за разрешаване и прилагане ще намалеят.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

По отношение на регулирането на достъпа предпочитаният вариант би премахнал редица разпоредби, свързани с регулирането на ЗПС, като например разпоредбите относно съвместните инвестиции (член 76 от ЕКЕС) и функционалното разделяне (членове 77 и 78 от ЕКЕС). В същото време предоставянето на възможност на НРО да налагат достъп до окабеляването в сградата и след първата точка на концентрация по собствена инициатива (а не при поискване, както е понастоящем) би опростило начина, по който се прилага регулирането на достъпа. Това би довело до опростяване на съществуващите правила и премахване на установените недостатъци, ненужните усложнения и потенциалната липса на съгласуваност, свързани с тези разпоредби, които са довели до ограниченото им използване. Освен това въздействието на тяхното отстраняване върху покритието от оптични мрежи, използването им и конкуренцията вероятно ще бъде ограничено. Това важи с особена сила за член 76 от ЕКЕС, който беше заменен от по-широк анализ от страна на НРО на последиците от търговските споразумения, включително съвместните инвестиции в контекста на процедурата за анализ на пазара. Заинтересованите страни също така признаха потенциала на тези разпоредби по REFIT.

Освен това предложеният вариант ще опрости, засили и увеличи надзора, което ще доведе до по-последователно прилагане на корективни мерки, което ще бъде от полза и за единния пазар на ЕС. Хармонизирането на спецификациите за ключови продукти на едро, както и вниманието към гаранциите за качество на услугите за предприятията следва да опростят използването на продукти за достъп и също така да допринесат за развитието на конкуренцията в областта на услугите за предприятия с множество обекти и многонационални предприятия.

По отношение на радиочестотния спектър консолидирането на съответните разпоредби на ППОРС и ЕКЕС е от голяма полза за REFIT, тъй като ще осигури съгласуваност чрез премахване на дублиращите се и остарели разпоредби, които възпрепятстват конкурентоспособността на ЕС при внедряването на иновативни услуги.

Разрешението на ЕС за предоставяне на спътникови мрежи и услуги и за използване на спътниковия спектър представлява потенциал за значително повишаване на ефективността, тъй като би намалило разходите за издаване на разрешения за ползване на спътник за спътниковите оператори и националните органи. Спътников оператор, който желае да предоставя услуги в целия ЕС, няма да е необходимо да следва 27 процедури за издаване на разрешения, да спазва 27 набора от условия за издаване на разрешения, които включват разнообразни и скъпоструващи задължения за докладване и неефективни мерки за правоприлагане, и да получава права за ползване на радиочестотен спектър във всички държави членки.

По-скоро Комисията, със съдействието на СЦМ, ще получава исканията и ще издава разрешенията за предоставяне на спътникови услуги, както и разрешенията за използване на радиочестотния спектър, включително индивидуалните права за използване на радиочестотния спектър, или в някои държави членки, в които доставчикът желае да предоставя услуги, или за ЕС като цяло. Условията за издаване на разрешение, включително елементите за докладване, ще бъдат общи за целия ЕС и ще бъдат разработени с помощта на СЦМ и RSPB. Комисията също така ще осигури подбор на равнище ЕС в случай на недостиг на радиочестотен спектър. Освен това ще има обвързваща рамка за съответствие и правоприлагане на равнището на ЕС, за да се гарантира, че достъпът на спътниковите мрежи до пазара на ЕС отговаря на общите условия в съответствие с международното право.

Правоприлагането на равнището на ЕС (включително отнемането на разрешението за целия единен пазар на ЕС) ще бъде ефективно справяне с проблемите, свързани с намесата, като същевременно се стимулира спазването на изискванията за издаване на разрешение.

Разрешенията за наземни мрежи и услуги са друга ключова област, в която ще бъде постигнат потенциал за подобряване на ефективността. Основна движеща сила за проблемите с режима на общо разрешение (GA) в сектора на електронните съобщения в ЕС произтича от регулаторната гъвкавост на ЕКЕС. Тази гъвкавост доведе до разпокъсаност и непоследователно прилагане на условията за GA. ЕКЕС установи хармонизирани условия за GA, но те останаха максимален списък и поради това беше запазена свободата на преценка на национално равнище по отношение на прилагането на условията. Вследствие на това държавите членки не са възприели общ подход към режима на GA по отношение на видовете доставчици на мрежи и услуги и са въвели различаващо се вторично законодателство и/или административни (регулаторни) решения за допълнително уточняване на условията. Тази ситуация на максимален списък от 39 условия в 26 държави членки (с изключение на Дания, която не е въвела система за общо разрешение) може да доведе до определянето на до 1 014 условия на национално равнище и например може да се наложи да спазва трансграничен оператор (действащ или с регулаторен отпечатък в 27 държави членки).

С предложението се намалява тази разпокъсаност и се ограничават задълженията за докладване и спазване на изискванията, като на доставчиците се налагат само рационализирани допълнителни хармонизирани условия и задължения, които са установени в регламента, включително съгласувани с други законодателни актове и политически инициативи на ЕС, като например стратегията на ЕС за икономическа сигурност, за укрепване на надеждното и сигурно предоставяне на мрежи и услуги. Освен това за дружествата, които желаят да предоставят мрежи и услуги на единния пазар, предложението, под формата на единен лиценз, запазва рационализирана система, основана на уведомяване, но дава възможност на доставчиците да извършват дейност в една, няколко или всички държави членки въз основа на потвърждение от един национален регулаторен орган. За тази цел в него се определят условията за общо разрешение, процедурата на единен лиценз и механизмите за координация, взаимопомощ и последователно правоприлагане между националните регулаторни органи, подпомагани от ОЕРЕС и СЦМ.

Що се отнася до въздействието върху МСП, очаква се опростените процедури, включително общ образец за уведомяване и единен механизъм за уведомяване, да намалят административните разходи и разходите за привеждане в съответствие за

доставчиците, по-специално МСП. Тези икономии ще позволят на МСП да пренасочват ресурси към иновации и растеж, а не към регулаторни процеси. По-голямата правна сигурност и регулаторна предвидимост допълнително укрепват конкурентоспособността на МСП и улесняват навлизането на пазара. МСП също така се възползват непряко от общи по-гъвкави режими за достъп, включително опростен достъп до радиочестотен спектър и споделяне на радиочестотен спектър, които намаляват пречките за навлизане на пазара и подкрепят разработването и разрастването на иновативни услуги. Това важи особено за сектори като производството, здравеопазването, селското стопанство и транспорта. Не се очаква непропорционално отрицателно въздействие върху МСП. От друга страна, очаква се мерките да генерират нетни ползи, включително икономии на разходи и по-добри възможности за иновации.

- **Основни права**

Беше анализирано въздействието на предложението върху основните права, като свободата на изразяване на мнение и свободата на информация, недискриминацията, защитата на потребителите, включително защитата на потребителите с увреждания, защитата на личните данни и правото на неприкосновеност на личния живот. По-специално с регламента ще се установи по-високо равнище на хармонизация на правата на крайните ползватели, като същевременно се запази високо равнище на защита на потребителите.

Предложението взема напълно под внимание основните права и принципи, признати в Хартата на основните права на Европейския съюз. По-специално предложените мерки са насочени към постигане на по-високи равнища на свързаност с модернизиран набор от правила за защита на потребителите. Това от своя страна ще гарантира недискриминационен достъп до всякакво съдържание и услуги, включително обществени услуги, и ще спомогне за насърчаване на свободата на изразяване на мнение и свободата на стопанска инициатива, както и ще даде възможност на държавите членки да спазват Хартата.

Въвеждането на задължително, но условно изключване на медните мрежи представлява ограничение на свободата на стопанска инициатива съгласно член 16 от Хартата на основните права на ЕС. Такова ограничение обаче може да бъде обосновано, когато преследва цел от общ интерес и е в съответствие с принципите на необходимост и пропорционалност. Развитието на пазара вече показва, че операторите постепенно изтеглят медните мрежи въз основа на търговски съображения, което предполага, че структурираното изключване по своята същност не е в противоречие с техните интереси. Като се имат предвид очакваните социални, икономически и екологични ползи, мярката изглежда в съответствие с изискването за необходимост. Освен това предложените условия за устойчивост, вариантът за запазване на медните мрежи за по-дълъг период, когато условията не са изпълнени, и евентуалното изключение от изключването на медните мрежи, когато разгръщането на оптични мрежи или друго подходящо решение за свързаност не е възможно, гарантират зачитане на пропорционалността.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Отражението на предложението върху бюджета е описано подробно в законодателната финансова и цифрова обосновка, придружаваща предложението. Като цяло за работата по инициативата са необходими 47 еквивалента на пълно работно време (ЕПРВ), състоящи се от 32 длъжности в щатното разписание и 15 външни служители (ДНС и

КНЕ), за да се гарантира пълното и ефективно изпълнение на инициативата. Нуждите ще бъдат покрити от персонала на ГД, на който вече е възложено управлението на дейността и/или който е преразпределен в рамките на ГД или други служби на Комисията. В допълнение към тези съществуващи ресурси инициативата изисква 5 ЕПРВ извънреден допълнителен персонал, които се изискват в допълнение към настоящия брой на персонала, за да се гарантира пълното и ефективно изпълнение на инициативата. Настоящият бюджетен ред за разходи на Службата на ОЕРЕС ще продължи да финансира непроменената част от СЦМ, докато допълнителните разходи, произтичащи от новите задачи, предназначени за СЦМ, описани в предложението, ще бъдат финансирани от таксите за разрешения за спътников спектър и, ако са налични, от таксите на ЕС за разрешения за номерация, както и от доброволни вноски и вноски в натура от държавите членки.

Предложението включва и задачи, които изискват допълнителен персонал за Службата на ОЕРЕС (която ще бъде променена на Служба за цифрови мрежи — СЦМ), което води до общо увеличение на персонала с 25 ЕПРВ, като всички те се финансират от такси.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Комисията следва да наблюдава прилагането на настоящия регламент и да оценява неговата ефективност във времето. 5 години след влизането в сила и на всеки пет години след това Комисията следва да прави преглед на функционирането на настоящия регламент и да представя доклад на Европейския парламент и на Съвета. С тези прегледи следва да се прави оценка по-специално на последиците за пазара по член 69 и член 83 и дали *ex ante* и другите правомощия за намеса съгласно настоящия регламент са достатъчни, за да могат националните регулаторни органи да гарантират, че конкуренцията на пазарите на електронните съобщения продължава да укрепва в полза на крайните ползватели.

Националните регулаторни органи следва също така да уведомяват Комисията за наименованията на предприятията, определени като притежаващи значителна пазарна сила за целите на настоящия регламент, и за задълженията, наложени на такива предприятия съгласно регламента. Комисията следва да бъде незабавно уведомявана за всички промени, засягащи задълженията, наложени на предприятията или на засегнатите предприятия.

До три години след датата на прилагане на настоящия регламент Комисията следва да направи преглед на функционирането на екосистемното сътрудничеството, като отчита в максимална степен доклада на ОЕРЕС относно въздействието на прилагането на насоките върху ефективното екосистемно сътрудничество, както и върху функционирането на механизма за доброволно помирение.

Освен това до 30 юни 2034 г. Комисията следва да преразгледа обхвата на универсалната услуга на достъпни цени и наличието на универсална услуга с оглед на социалното, икономическото и технологичното развитие, включително прехода към оптични мрежи. При прегледа следва да се вземат предвид преобладаващите технологии, използвани от повечето потребители. Комисията следва да представи на Европейския парламент и на Съвета доклад, съдържащ резултатите от прегледа.

В срок от две години след като настоящият регламент започне да се прилага, СЦМ следва да изготви доклад относно единния пазар на електронни съобщителни мрежи и услуги. В този доклад следва да се прави преглед на развитието на пазара и да се разглежда как мерките, въведени съгласно настоящия регламент, засягат функционирането на единния пазар, както и въздействието на сливанията върху пазара. Проектът на доклад следва да бъде споделен с ОЕРЕС и RSPB за одобрение, преди да бъде публикуван. След това всяка година следва да се публикуват актуализирани доклади, за да се проследяват напредъкът и нововъзникващите тенденции.

- **Обяснителни документи (за директивите)**

Не се прилага.

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

Част I: Приложно поле, цели и определения

Част I от настоящия регламент установява хоризонталната рамка, уреждаща организацията на сектора на електронните съобщения в рамките на ЕС. В нея се определят неговият предмет, обхват и ключови понятия, като се установяват общи определения, които се прилагат за правната рамка, за да се гарантира правна сигурност и последователно прилагане във всички държави членки. В нея също така се определят общите цели и регулаторни принципи, от които да се ръководят държавите членки, националните регулаторни и други компетентни органи, ОЕРЕС, RSPB и СЦМ, както и Комисията в своята работа.

Част II: Устойчивост

С част II се въвежда специфична рамка за устойчивост и подготвеност на мрежите и услугите, като се признава, че електронните съобщителни мрежи и услуги и други цифрови инфраструктури са от съществено значение за функционирането на обществото и икономиката. За тази цел с нея се установяват задължения и механизми за сътрудничество, за да се гарантират наличността и капацитетът на мрежите и услугите в ситуации на сериозна криза. Това включва непрекъснатостта на спешните повиквания и предупрежденията за населението. В нея също така се предвижда приемането на доклад от ОЕРЕС, озаглавен „План на Съюза за подготвеност за цифрови инфраструктури“. Докладът ще включва оценка, общи оперативни препоръки и практики за управление на кризи. Тя също така ще изясни съответните роли на органите на ЕС и националните компетентни органи при наблюдението, координацията и реагирането, което от своя страна ще укрепи съгласуван и ефективен подход в целия ЕС към устойчивостта и подготвеността в сектора на електронните съобщения.

Част III: Разрешение и лиценз за единния пазар

Част III установява рамката за единен лиценз за електронни съобщителни мрежи и услуги съгласно режим на общо разрешение. В нея се потвърждава свободата на предоставяне на такива мрежи и услуги в целия ЕС, при условие че са изпълнени общите допълнителни условия и задължения, определени в настоящия регламент. В нея също така се поддържа рационализирана система, основана на уведомяване, която дава възможност на доставчиците да извършват дейност в една, няколко или всички държави членки въз основа на едно-единствено потвърждение от един национален регулаторен орган. Предложението е съгласувано с други инициативи за по-строги

изисквания за сигурност на веригата за доставки на ИКТ. За тази цел в него се определят условията за общо разрешение, процедурата на единен лиценз и механизмите за координация, взаимопомощ и последователно правоприлагане между националните органи, подпомагани от ОЕРЕС и СЦМ. Насоките на ОЕРЕС, в сътрудничество с други компетентни органи и Комисията, ще установят процедурните аспекти на взаимодействието между доставчиците, националните регулаторни и други компетентни органи, както и сближаването на приложимите условия и правила в държавите членки.

Част IV: Ресурси, радиочестотен спектър и номериране

В част IV се установява всеобхватна и ориентирана към бъдещето рамка за управлението, разпределянето и използването на ключови ресурси за електронни съобщения. Това включва радиочестотен спектър и номерационни ресурси, като се признава тяхната роля като стратегически обществени блага, които са от съществено значение за свързаността, иновациите, сигурността и функционирането на единния пазар. Що се отнася до радиочестотния спектър, в нея се определят общи принципи и цели за координирано стратегическо планиране и управление на равнището на ЕС в съответствие с международните задължения и се укрепват механизмите за трансгранична координация и разрешаване на проблема с вредните смущения. С нея се въвежда неутралност по отношение на технологиите и услугите, насърчава се споделеното и ефективно използване на радиочестотния спектър и се предвиждат стратегия и пътни карти на ЕС за радиочестотния спектър, за да се гарантира предвидимост, навременна наличност и привеждане в съответствие с по-широките цели на политиката на ЕС.

С настоящия регламент също така се хармонизират разрешителните режими, условията за предоставяне, продължителността, подновяването, прехвърлянето и споделянето на права за радиочестотен спектър, укрепват се благоприятстващите инвестициите и конкуренцията процедури за възлагане. Освен това с него се установяват инструменти за целия ЕС, като например процедура за единен пазар на радиочестотния спектър, общи условия за издаване на разрешение, процедури за обслужване на едно гише и разрешения на ЕС, включително специфична рамка за спътниковите мрежи и услуги в ЕС. По-специално с него се установяват разрешения на равнището на ЕС за спътниковия спектър, както и неговото наблюдение и правоприлагане. Освен това в него се определя процедура за предоставяне на такива разрешения и се установяват механизми за по-добра координация на заявленията до МСД, както и за гарантиране на съвместното съществуване на спътниковото и наземното разпределение на радиочестотния спектър в рамките на ЕС.

Успоредно с това в част IV се предоставя рамката за общоевропейски номерационни ресурси и се определят правилата, уреждащи номерационните ресурси, като се гарантира тяхното ефективно управление, наличност и извънтериториално използване в целия ЕС, подкрепят се услугите в целия ЕС и се гарантират защитата на потребителите и справедливият достъп. Взети заедно, тези разпоредби имат за цел да се гарантира ефективното, координирано и ориентирано към бъдещето използване на ограничените ресурси, като същевременно се повишава правната сигурност, намалява се разпокъсаността и се дава възможност за развитие на иновативни трансгранични електронни съобщителни мрежи и услуги в целия ЕС.

ЧАСТ V: Преход към оптични мрежи, функциониране на пазарите и конкуренция

В част V се определят правилата, гарантиращи правилното функциониране на пазарите на електронни съобщения и ефективността на конкуренцията в целия ЕС.

Първо, с нея се въвежда специфична рамка за организиран преход от заварени медни мрежи към FTTH мрежи. Рамката ще се прилага, когато медните мрежи останат в експлоатация след определена дата. Процесът на преход към оптични мрежи ще се основава на национални планове, за които Комисията трябва да бъде уведомена. В тези национални планове ще бъде обяснено i) в кои райони медните мрежи ще бъдат изключени и в какъв срок и ii) мерките в подкрепа на прехода към оптични мрежи.

В началната фаза от държавите членки ще се изисква да въведат задължително изключване на медните мрежи в зони, в които кумулативно са изпълнени следните две условия: i) най-малко 95 % от покритието от оптични мрежи и ii) наличие на финансово достъпни услуги за свързаност на дребно. На последния етап условията вече няма да са от значение и от държавите членки ще се изисква да разрешат изключването във всички останали зони за изключване на медни мрежи, освен в районите, в които разгръщането на оптични мрежи не е икономически жизнеспособно и не съществува подходящо решение за свързаност, което да може да замени услугите на основата на медни мрежи. По време на целия процес се прилагат предпазни мерки, за да се запази непрекъснатостта и да се защитят потребителите.

Част V обхваща също така рамката за достъп до земя и права на преминаване, взаимно свързване и достъп, както и прилагането на симетрични и основани на ЗПС регулаторни мерки. С нея се изясняват правата и задълженията на предприятията при договарянето на достъп и взаимно свързване, а националните регулаторни органи се оправомощават да налагат пропорционални мерки, за да гарантират свързаност от край до край и оперативна съвместимост, когато това е обосновано.

В тази част се запазват основните направления на настоящата система за симетрично регулиране и регулиране на достъпа чрез ЗПС. Що се отнася до ЗПС, правилата дават приоритет на „благоприятстващото инвестициите“ регулиране на достъпа до пасивни мрежи (канали и стълбове, в които операторите разполагат собствени оптични мрежи) и насърчават хармонизирането на продуктите за достъп. Що се отнася до симетричния достъп, правилата имат за цел да се стимулира използването на оптични мрежи чрез поддържане на достъп до окабеляването в сградата при поискване. Освен това НРО могат да използват симетрични мерки за справяне с участъците със затруднения на местно равнище чрез налагане на достъп до местни оптични мрежи. Освен това симетричните правила следва да позволяват свързването на крайни ползватели, чиито помещения не са свързани чрез задължение за операторите на оптични мрежи, които разполагат мрежа в близост, да свързват тези ползватели.

С част V се укрепват процедурите на единния пазар за проекти на национални мерки, засягащи търговията между държавите членки, като се гарантира последователно прилагане в целия ЕС чрез координирани механизми за уведомяване, оценка и намеса.

ЧАСТ VI: Услуги

В част VI се определят задължения, свързани с услугите, чиято цел е да се гарантира, че крайните ползватели в ЕС могат да се възползват от основна свързаност и общо равнище на защита. С нея се модернизират задълженията за предоставяне на универсална услуга, като в съответствие с принцип 20 от Европейския стълб на

социалните права се подновява правото на всички потребители, по-специално на тези с ниски доходи, да имат достъп до подходяща услуга за достъп до интернет и услуги за гласови съобщения на приемливи цени в определено местоположение. В нея се определят общи процедури за начина, по който държавите членки определят „адекватната“ свързаност с оглед на минималната пропускателна способност, която се използва от повечето потребители. Тези общи процедури се подкрепят от насоките на ОЕРЕС и гарантират пропускателната способност, необходима за социално и икономическо участие в обществото. В нея също така се предвижда структуриран подход към финансовата достъпност, включително наблюдение на развитието на цените на дребно, мерки за потребителите с ниски доходи или специални социални потребности и специфична подкрепа за гарантиране на равностоен достъп за крайните ползватели с увреждания, като същевременно се дава възможност на Комисията да приема актове за изпълнение относно подходяща услуга за достъп до интернет с оглед на националните условия и критерии и методика, които да се вземат предвид при оценката на финансовата достъпност. Предлага се нов и по-гъвкав подход към финансирането без определяне на сектора или свързания с него механизъм за финансиране.

Част VI допълнително защитава правата на крайните ползватели в цифровата среда. Тя запазва достъпа до отворен интернет, като кодифицира правата на крайните ползватели за достъп и разпространение на съдържание и за използване на приложения и крайни устройства по техен избор. Това се съчетава със строги задължения за неутралност на мрежата, които подлежат само на строго определени и пропорционални изключения и строг надзор от страна на националните регулаторни органи, допълнени от доклади и насоки на ОЕРЕС. С нея се консолидират и актуализират правилата за защита на крайните ползватели, които са представени в три глави.

Главата „Права на потребителите“ обхваща потребителите и се отнася за микропредприятията и организациите с нестопанска цел (някои разпоредби се прилагат и за малките и средните предприятия) и включва специфични за сектора правила относно прозрачността и информацията за договорите (включително образец на резюме на договора), срока на договора и прекратяването му, както и пакетните оферти.

Главата „Права на крайните ползватели“ включва смяната на доставчика и преносимостта на номерата и гарантира недискриминация.

Главата „Съоръжения и функционалности за крайните ползватели“ включва мерки срещу дейности с цел измама и гарантира критични услуги, като горещи линии за изчезнали деца, спешни повиквания и системи за предупреждение на населението, както и използването на европейския портфейл за цифрова самоличност. Като отразява развитието на технологиите и новите предизвикателства пред защитата на крайните ползватели в това отношение, главата включва и актуализирани правила за идентификация на повикващата линия, идентификация на произхода, автоматично пренасочване на повикванията и автоматизирани системи за повиквания. Тя съдържа разпоредби относно равностоен достъп и избор за крайни ползватели с увреждания.

В част VI също така се запазват целевите разпоредби за оперативна съвместимост и задължителен пренос и се оправомощава Комисията да изменя техническите приложения чрез делегирани актове, за да ги актуализира, така че да отразяват технологичното и обществено развитие.

ЧАСТ VII: Управление

В част VII се установява рамката за управление, за да се гарантира съгласувано, независимо и ефективно функциониране на единния пазар на електронни съобщителни услуги. В нея се определят ролите, правомощията и гаранциите, приложими за националните регулаторни органи и другите компетентни органи, възлагат им се ясно определени задачи, запазва се тяхната правна и функционална независимост от участниците на пазара и им се предоставят подходящи ресурси и бюджетна автономност. В нея също така се определят общи принципи за назначаване, освобождаване от длъжност, отчетност и прозрачност, както и задължения за сътрудничество и координация на национално и трансгранично равнище, което от своя страна засилва регулаторната съгласуваност и взаимното доверие в целия ЕС.

Част VII допълнително консолидира управлението на равнище ЕС чрез интегриране и укрепване на ролите на ОЕРЕС, RSPB и СЦМ. В нея се изясняват целите, задачите и вътрешната организация на ОЕРЕС, като се повишава неговият капацитет за насърчаване на последователното прилагане на регулаторната рамка чрез становища, насоки, доклади и най-добри практики, подкрепени от структурирано събиране на данни и наблюдение на пазара. И като се има предвид геополитическият контекст, с нея се укрепват правомощията на ОЕРЕС, свързани с устойчивостта и подготвеността, например чрез приемането на плана на ЕС за подготвеност за цифрови инфраструктури. Успоредно с това с нея се установява по-стабилна рамка за стратегическо управление на радиочестотния спектър чрез RSPB, като се определя нейната консултативна и координационна роля в политиката на ЕС в областта на радиочестотния спектър, трансграничната координация и международния ангажимент, като същевременно се гарантира тясно сътрудничество с ОЕРЕС, когато регулаторните въпроси и въпросите, свързани с радиочестотния спектър, се застъпват.

Част VII предоставя всеобхватна организационна, финансова и отчетна рамка за СЦМ като орган на ЕС, подпомагащ както ОЕРЕС, така и RSPB. В нея се определят задачите, управленската структура, програмирането, бюджетните правила и правилата за персонала на СЦМ и се гарантират прозрачност, добро финансово управление и ефективен надзор, включително механизми за борба с измамите, одит и оценка.

ЧАСТ VIII: Общи и заключителни разпоредби

В част VIII се определят общите, процедурните и заключителните разпоредби, които гарантират ефективното, прозрачно и общо прилагане на настоящия регламент в целия ЕС. С нея се установява всеобхватна рамка за хармонизирано предоставяне, обмен и публикуване на информация, като се оправомощават националните регулаторни и други компетентни органи, ОЕРЕС и RSPB да изискват пропорционална, обоснована и навременна информация от предприятията, включително относно устойчивостта, като същевременно се гарантират поверителността, защитата на данните и търговските тайни. Освен това в нея се предвиждат редовни географски проучвания на разгръщането на мрежите и прогнозите, които дават възможност за основани на доказателства регулаторни действия, евентуално допринасящи за информирани решения за публично финансиране и координирано планиране, включително по време на прехода от заварени към оптични мрежи.

В част VIII също така се укрепват откритостта, участието и регулаторната съгласуваност чрез структурирани механизми за консултации и прозрачност. Тя

изисква обществена консултация относно проектомерките със значително въздействие върху пазара, достъпни процедури за консултации и системно участие на крайните ползватели, включително потребителите и крайните ползватели с увреждания, както и на други заинтересовани страни. На равнището на ЕС с нея се въвеждат процедури за хармонизация и стандартизация, които позволяват на Комисията, с подкрепата на ОЕРЕС или RSPB, да се справи с различията, които рискуват да фрагментират единния пазар, като същевременно насърчава оперативно съвместими, ориентирани към бъдещето технически стандарти по технологично неутрален начин.

Част VIII съдържа ясни правила относно разрешаването на спорове, спазването, правоприлагането и правната сигурност. С нея се установяват извънсъдебни и регулаторни механизми за разрешаване на спорове на национално и трансгранично равнище, допълнени от насоки и доброволно помирение за насърчаване на съвместни, иновативни и устойчиви екосистемни практики. В нея се установяват пропорционални правомощия за правоприлагане, санкции и гаранции, включително право на обжалване, и се определя използването на делегирани и изпълнителни правомощия, процедури на комитет, мониторинг, преглед и преходни разпоредби.

2026/0013 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно цифровите мрежи, за изменение на Регламент (ЕС) 2015/2120, Директива 2002/58/ЕО и Решение № 676/2002/ЕО и за отмяна на Регламент (ЕС) 2018/1971, Директива (ЕС) 2018/1972 и Решение № 243/2012/ЕС (Акт за цифровите мрежи)

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет[24],

като взеха предвид становището на Комитета на регионите[25],

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) Технологиите се развиват бързо, трафикът на данни нараства значително, а търсенето на гигабитова свързаност се увеличава. Модерните и устойчиви цифрови инфраструктури за свързаност и изчисления са ключови фактори за цифровизацията и следователно както за конкурентоспособността на промишлеността, така и за пълноценното използване на цифровите услуги от обществото. Поради тази причина е необходима висококачествена, сигурна и устойчива свързаност за всички и навсякъде в Съюза, включително финансово приемлив достъп за хората с ниски доходи, и във всички територии, включително селските и отдалечените райони, островите и планинските, слабо населените или най-отдалечените региони.

(2) Вътрешният пазар в областта на електронните съобщения продължава да бъде фрагментиран на 27 национални пазара и европейските оператори продължават да се сблъскват с пречки пред извършването на трансгранична дейност и разрастването, което ограничава способността им да инвестират, да въвеждат иновации и да се конкурират в разширената екосистема за свързаност при еднакви условия на конкуренция. Други участници, които навлизат в по-широката екосистема за свързаност, като например доставчиците на съдържание и приложения (ДСП), се възползват до голяма степен от режима на държавата на установяване и следователно извършват дейност в Съюза в рамките на един

[24] ОВ C , , стр. .
[25] ОВ C , , стр. .

единен пазар. Тези неравнопоставени условия на конкуренция между различните участници в екосистемата са признати в Бялата книга на Комисията „Как да бъдат задоволени нуждите на Европа от цифрова инфраструктура?“[26], както и в доклада на Лета[27]. В този контекст Европейският съвет подчерта в заключенията си от октомври 2025 г., че са необходими специални усилия за „задълбочаване на единния пазар на електронни съобщения“.

(3) С Решение (ЕС) 2022/2481 на Европейския парламент и на Съвета[28] бяха определени целите в областта на цифровите технологии за 2030 г. в рамките на политическата програма „Цифрово десетилетие“. Тази програма отразява очакваните цели за свързаност, при които всички крайни ползватели, намиращи се в определено местоположение да бъдат обхванати от гигабитова мрежа до крайната точка на мрежата и всички населени места да бъдат обхванати от безжични високоскоростни мрежи от следващо поколение с ефективност, еквивалентна най-малко на тази на 5G. За постигането на тези цели политиките следва да опростят, ускорят и намалят разходите за разгръщане на гигабитови фиксирани и безжични мрежи в целия Съюз, включително чрез намаляване на административната тежест както за операторите, така и за националните администрации.

(4) С Директива (ЕС) 2018/1972 беше създаден Европейският кодекс за електронни съобщения (ЕКЕС). Чрез своите цели за насърчаване на свързаността, достъпа до и използването на модерни мрежи ЕКЕС спомогна за постигането или поддържането на ефективна конкуренция на пазарите на електронни съобщителни мрежи и услуги. Държавите членки трябваше да приемат и публикуват до 21 декември 2020 г. законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за въвеждането на ЕКЕС в националното им право. Пълното транспониране във всички 27 държави членки беше завършено едва през 2024 г. Такива големи забавяния от приемането на директивата до транспонирането ѝ в правните системи на държавите членки вече не са подходящи за бързите трансформации на технологиите в настоящия геополитически и икономически контекст, които изискват правила, които могат да окажат бързо въздействие върху пазара. Освен това някои национални разпоредби, които са свързани с разпоредбите на ЕКЕС, надхвърлят строго необходимото за пълнотата и съответствието на транспонирането. Поради това ЕКЕС, в качеството си на директива, доведе до разпокъсаност на национално равнище и следователно не осигури истински единен пазар. Поради това е необходимо ЕКЕС да бъде преобразуван в регламент и разпоредбите на ЕКЕС да бъдат обединени с разпоредби, които са свързани с целите, но са установени в други директиви, регламенти или решения, включително Регламент (ЕС) 2018/1971 на Европейския парламент и на Съвета[29]. Поради това

---

26 Бяла книга на Комисията от 21 февруари 2024 г., „Как да бъдат задоволени нуждите на Европа от цифрова инфраструктура?“, COM(2024) 81 final.

27 https://www.consilium.europa.eu/media/ny3j24sm/much-more-than-a-market-report-by-enrico-letta.pdf.

28 Решение (ЕС) 2022/2481 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. за създаване на политическа програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. (ОВ L 323, 19.12.2022 г., стр. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/2481/oj).

29 Регламент (ЕС) 2018/1971 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за създаване на Орган на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС) и на Агенция за подкрепа на ОЕРЕС (Службата на ОЕРЕС), за изменение на

Директива 2018/1972, Регламент (ЕС) 2018/1971, Решение № 243/2012/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[30], части от Регламент (ЕС) 2015/2120 на Европейския парламент и на Съвета[31] и от Директива № 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[32] следва да бъдат обединени в един регламент — Акта за цифровите мрежи.

(5) В своята Бяла книга от 2024 г. „Как да бъдат задоволени нуждите на Европа от цифрова инфраструктура?“[33] Комисията отбеляза, че секторът на свързаността преминава през значителни технологични промени, при които цифровите инфраструктури се основават на изчисления в облак и изкуствен интелект, а екосистемата за свързаност се разширява, за да предоставя нови иновативни услуги. Поради това е необходимо да се вземе предвид развитието от електронни съобщителни мрежи към „цифрови мрежи“.

(6) Следователно настоящият регламент не обхваща съдържанието, предоставяно по електронни съобщителни мрежи, ползващи електронни съобщителни услуги, като например разпространяваното радио- и телевизионно съдържание, финансовите услуги и някои услуги на информационното общество, и не засяга мерките, предприемани на ниво на Съюза или на национално ниво по отношение на такива услуги в съответствие с правото на Съюза или националното право, с цел да се стимулира културното и езиковото многообразие и да се гарантира медийния плурализъм. Съдържанието на телевизионните програми е обхванато от Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[34]. Регулирането на аудио-визуалната политика и на съдържанието има за цел постигането на цели от общ интерес като свободата на изразяване, медийния плурализъм, безпристрастността, културното и езиковото многообразие, социалното приобщаване, защитата на потребителите и закрилата на непълнолетните. Разделянето на регулирането на електронните съобщения от регулирането на съдържанието не засяга отчитането на връзките, които съществуват помежду им, и по-специално, с оглед да се гарантира медийният плурализъм, културното

Регламент (ЕС) 2015/2120 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1211/2009 (ОВ L 321, 17.12.2018 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1971/oj).

30 Решение № 243/2012/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. за създаване на многогодишна програма за политиката в областта на радиочестотния спектър (ОВ L 081, 21.3.2012 г., стр. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2012/243(2)/oj), изменено с Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. (ОВ L 321, 17.12.2018 г., стр. 36).

31 Регламент (ЕС) 2015/2120 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за определяне на мерки относно достъпа до отворен интернет и цените на дребно за регулирани комуникации в рамките на ЕС и за изменение на Директива 2002/22/ЕО и на Регламент (ЕС) № 531/2012 (ОВ L 310, 26.11.2015 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/2120/oj).

32 Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 г. относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации) (ОВ L 201, 31.7.2002 г., стр. 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/58/oj).

33 COM(2024) 81 final.

34 Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2010 г. за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до предоставянето на аудио-визуални медийни услуги (Директивата за аудио-визуалните медийни услуги) (ОВ L 95, 15.4.2010 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/13/oj).

многообразие и защитата на потребителите. В границите на своята компетентност компетентните органи следва да допринасят за гарантиране на изпълнението на политиките, насочени към насърчаването на тези цели.

(7) Настоящият регламент не засяга прилагането на Директива 2014/53/ЕС на Европейския парламент и на Съвета към радиосъоръженията[35], но обхваща радиоприемниците за автомобили и потребителските радиоприемници, както и потребителското оборудване за цифрова телевизия. За да се осигурят гаранции за оперативна съвместимост „от край до край“, е необходимо да се регулират някои аспекти на радиооборудването, както е определено в Директива 2014/53/ЕС, и на потребителското оборудване, използвано за цифрова телевизия, за да се улесни достъпът за крайни ползватели с увреждания. Важно е националните регулаторни и други компетентни органи да насърчават мрежовите оператори и производителите на оборудване да си сътрудничат за улесняване на достъпа на крайни ползватели с увреждания до електронни съобщителни услуги. За да се гарантира координиран подход по отношение на разрешителния режим за крайно радиооборудване, неизключителното използване на радиочестотния спектър за собствено ползване на такова крайно радиооборудване също следва да бъде регулирано.

(8) Изискванията към възможностите на електронните съобщителни мрежи постоянно се повишават. Докато в миналото акцентът се поставяше основно върху предоставянето на достъп с все по-голям капацитет навсякъде и на всеки индивидуален потребител, сега все по-важни стават други параметри, като например скоростта на права посока и обратна посока на предаване на данни, закъснението, наличността и надеждността. Понастоящем в отговор на това търсене мрежите от оптични влакна достигат все по-близо до крайния ползвател, а за бъдещите гигабитови мрежи са необходими работни параметри, равностойни на тези, които могат да предоставят мрежите с елементи от оптични влакна най-малко до крайната точка на мрежата. При безжична връзка това съответства на показатели на мрежата, сходни с постиганите чрез инсталиране на оптични влакна до базовата станция, която се разглежда като крайната точка на мрежата. Такива гигабитови мрежи, както фиксирани, така и мобилни, са в състояние да предоставят скорост на пренос на данни от порядъка на най-малко един гигабит в секунда в права и в обратна посока, както и други усъвършенствани експлоатационни параметри като ниска латентност и висока стабилност. Терминът „гигабитова мрежа“ заменя термина „мрежа с много голям капацитет“ с актуализирани експлоатационни характеристики, съответстващи на технологичното и пазарното развитие. В резултат на това по силата на настоящия регламент всяко позоваване на „мрежа с много голям капацитет“, както е определено в член 2, параграф 2 от Директива (ЕС) 2018/1972, се тълкува като „гигабитова мрежа“, както е определено в настоящия регламент.

(9) Определени електронни съобщителни услуги по настоящия регламент също биха могли да попадат в обхвата на определението за „услуга на информационното общество“, посочено в член 1 от Директива (ЕС) 2015/1535 на

[35] Директива 2014/53/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за хармонизирането на законодателствата на държавите членки във връзка с предоставянето на пазара на радиосъоръжения и за отмяна на Директива 1999/5/ЕО (ОВ L 153, 22.5.2014 г., стр. 62), ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/53/oj).

Европейския парламент и на Съвета[36]. Разпоредбите на посочената директива, които уреждат услугите на информационното общество, се прилагат спрямо тези електронни съобщителни услуги дотолкова, доколкото настоящия регламент или други правни актове на Съюза не съдържат по-специални разпоредби относно електронните съобщителни услуги. Електронните съобщителни услуги, обаче, като например гласовата телефония, текстовите съобщения и услугите за електронна поща са предмет на настоящия регламент. Едно и също предприятие, например доставчик на интернет услуга, може да предлага както електронни съобщителни услуги, като например достъп до интернет, така и услуги, които не са обхванати от настоящия регламент, като предоставяне на уеббазирано и несвързано със съобщенията съдържание.

(10) Едно и също предприятие, например кабелен оператор, може да предлага както електронни съобщителни услуги, примерно пренос на телевизионни сигнали, така и услуги извън обхвата на настоящия регламент, като например търговски услуги за разпространение на звуково или телевизионно съдържание, и следователно на такова предприятие могат да се налагат допълнителни задължения във връзка с дейността му като доставчик или дистрибутор на съдържание в съответствие с разпоредби извън обхвата на настоящия регламент, без да се засягат условията, установени в приложение към настоящия регламент.

(11) За да попадне в обхвата на определението за електронна съобщителна услуга, дадена услуга трябва да се предоставя обикновено срещу заплащане. Като се признава напълно, че защитата на личните данни е основно право и че поради това личните данни не могат да се считат за стока, достъпът, използването или друга обработка на лични данни в контекста на предоставянето на електронни съобщителни услуги следва да се третират по същия начин като възнаграждението, когато доставчикът на услуга изисква и крайният ползвател съзнателно предоставя лични данни по смисъла на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета[37] пряко или непряко на доставчика. Това обхваща случаи, при които крайният ползвател разрешава достъп до информация, без сам да я е предоставил, като например лични данни, включително IP адрес или друга автоматично генерирана информация, например събираната и предаваната от „бисквитка“ или подобни технологии. Обработването на лични данни следва във всички случаи да е в съответствие с правото на Съюза за защитата на данните. В съответствие със съдебната практика на Съда на Европейския съюз (Съдът) по член 57 от ДФЕС[38] възнаграждение по смисъла на Договора е налице също когато доставчикът на услуга получава заплащане от трета страна, а не от получателя на услугата. Поради това понятието за възнаграждение следва да включва и случаи, при които крайният ползвател е изложен на рекламни съобщения.

---

[36] Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 г. установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на информационното общество (ОВ L 241, 17.9.2015 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2015/1535/oj).

[37] Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

[38] Решение на Съда на Европейския съюз от 26 април 1988 г., Bond van Adverteerders и други/Нидерландската държава, C 352/85,ECLI: EU:C:1988:196.

(12) Междуличностните съобщителни услуги са услуги, които дават възможност за междуличностен и интерактивен обмен на информация и обхващат услуги като традиционните гласови повиквания между две лица, но също и всички видове електронни писма, услуги за предаване на съобщения или групов чат. Междуличностните съобщителни услуги обхващат само съобщенията между краен брой, т.е. без потенциално да са неограничени, физически лица, който се определя от изпращача на съобщението. Съобщенията, включващи юридически лица, следва да попадат в обхвата на определението, когато физически лица представляват тези юридически лица или участват поне в едната страна на комуникацията. Интерактивната комуникация включва предпоставката, че услугата позволява на получателя на информацията да отговори. Услуги, които не отговарят на тези изисквания, като например линейното радиоразпръскване, видео по заявка, обслужване чрез уебсайтове, социални мрежи, блогове или обмен на информация между машини, не следва да се считат за междуличностни съобщителни услуги. При изключителни обстоятелства дадена услуга не следва да се счита за междуличностна съобщителна услуга, ако средството за междуличностни и интерактивни съобщения е незначителен и чисто спомагателен елемент към друга услуга и по обективни технически причини не може да се ползва без тази основна услуга, а интеграцията му не е начин да се избегне прилагането на правилата относно електронните съобщителни услуги. Като елементи на изключение от определението характеристиките „незначителен“ и „чисто спомагателен“ следва да се тълкуват в тесен смисъл и от обективната гледна точка на крайния ползвател. Елемент на междуличностна съобщителна услуга може да бъде счетен за незначителен, когато обективната полза от него за крайния ползвател е много ограничена и когато в действителност почти не се използва от крайните ползватели. Пример за елемент, който може да се счита, че попада извън обхвата на определението за междуличностни съобщителни услуги може да бъде по принцип комуникационният канал при онлайн игрите, зависещ от характеристиките на съобщителното средство на услугата.

(13) Междуличностните съобщителни услуги с номерà от национален или международен номерационен план се осъществяват с обществено предоставени номерационни ресурси. Тези междуличностни съобщителни услуги с номерà включват както услуги, за които са определени номера за крайни ползватели с цел осигуряване на свързаност от край до край, така и услуги, които дават на крайните ползватели възможност да се свържат с други лица, на които е бил определен такъв номер. Употребата на номер единствено като идентификатор не следва да се разглежда като равностойна на използването на номер за свързване с обществено определени номера и следователно сама по себе си не следва да се счита за достатъчна, за да се окачестви дадена услуга като междуличностна съобщителна услуга с номер. За междуличностните съобщителни услуги без номерà, следва да се налагат задължения само когато обществените интереси изискват прилагането на конкретни регулаторни задължения за всички видове междуличностни съобщителни услуги, независимо дали за тяхното предоставяне се използват номера. Оправдано е междуличностните съобщителни услуги с номерà да бъдат третирани по различен начин, тъй като те участват в и следователно се ползват от обществено гарантирана оперативно съвместима екосистема.

(14) Крайната точка на мрежата представлява границата за целите на регулирането между регулаторната рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги и

регулирането на крайните далекосъобщителни устройства. За определянето на местоположението на крайната точка на мрежата отговаря националният регулаторен орган

(15) Понятието за взаимно свързване следва да се разбира като отнасящо се преди всичко до техническото взаимно свързване между мрежите, независимо дали тези мрежи са обществени електронни съобщителни мрежи или частни мрежи, включително тези, които са притежавани или експлоатирани от доставчици на съдържание и приложения, включително инфраструктури за предоставяне на съдържание. Развитието на технологиите и търговията доведе до засилено внедряване на свръхоперативни памети, възли за доставка на съдържание и други техники, които подобряват обмена на трафик и оптимизират ефективността от край до край, като по този начин водят до по-тясно техническо сътрудничество и по-чести взаимовръзки между публичните и частните мрежи.

(16) Целите на новата регулаторна рамка също следва да бъдат актуализирани, за да се отговори на предизвикателствата пред сектора и да се гарантира, че той може да се адаптира към бъдещото развитие. С технологичната трансформация на електронните съобщителни мрежи към цифрови мрежи, интегриращи решения, основани на изчисления в облак и изкуствен интелект (ИИ), екосистемата за свързаност се разширява. Поради това настоящият регламент следва да подкрепя конкурентоспособността на сектора и способността за задоволяване на нуждите на тази трансформация. Той следва да насърчава иновациите и ефективното сътрудничество между широкия кръг от участници в разширената екосистема за свързаност.

(17) С оглед на повишаването на конкурентоспособността и устойчивостта на сектора настоящият регламент следва да улесни развитието на единен пазар на електронни съобщителни услуги чрез въвеждане на опростени и допълнителни хармонизирани мерки, улесняване на разрастването в Съюза, подкрепа и стимулиране на иновациите и инвестициите в модерни, издръжливи и устойчиви мрежи и услуги. Това следва да включва улесняване на трансграничното предоставяне на електронни съобщителни мрежи и услуги, включително общоевропейски спътникови съобщителни услуги, както и развитието на трансевропейски цифрови мрежи.

(18) Укрепването на устойчивостта на цифровата инфраструктура и услуги на Съюза е от жизненоважно значение с оглед на повишаването на подготвеността за действие при природни бедствия, причинени от човека заплахи и кризи, както и смущения в мрежите и радиосигналите. За тази цел настоящият регламент следва да укрепи стратегическата автономност на Съюза, като предостави устойчива цифрова инфраструктура и услуги и осигури подготвеност за извънредни ситуации, като например физически, кибератаки и хибридни атаки и природни бедствия, като предостави мерки за смекчаване на последиците, подобри устойчивостта, по-специално дублирането на критични сегменти на мрежата въз основа на съгласувана интеграция на наземни и неземни мрежи, и осигури необходимите мрежови способности на обществото за реагиране при кризи.

(19) Тъй като участъците със затруднения и пречките за навлизане на пазара остават на равнището на инфраструктурата, включително вследствие на прехода към оптични мрежи, е необходимо да се гарантира устойчива конкуренция чрез прилагането на опростена регулаторна рамка за достъп, насочена към

преодоляване на неефективността на пазара, така че крайните ползватели да продължат да се възползват от по-голям избор от модерни, финансово достъпни и висококачествени услуги.

(20) Необходимо е в бъдеще да се намаляват *ex ante* отрасловите правила успоредно с развитието на пазарната конкуренция и в крайна сметка да се гарантира, че електронните съобщения се уреждат единствено от правото в областта на конкуренцията. Това е целта след приемането през 2009 г. на първата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги. Настоящата рамка обаче доведе до разпокъсаност на национално равнище и не успя да завърши изграждането на единния пазар, поради което е необходима по-голяма съгласуваност на предварителните регулаторни задължения. Като се има предвид, че пазарите на електронни съобщения се характеризират с подчертано динамична конкуренция през последните години, съществено е *ex ante* регулаторни задължения да бъдат налагани когато е налице пазарна неефективност на съответните пазари, без да се засяга правото в областта на конкуренцията.

(21) Необходимо е също така да се предоставят подходящи стимули за инвестиции в гигабитови мрежи (включително усъвършенствани 5G, 6G, оптични мрежи, подводни комуникационни кабели, опорни мрежи), които подкрепят иновациите в богати на съдържание интернет услуги и укрепват цялостната конкурентоспособност на Съюза. Поради това е от жизненоважно значение да се насърчават ефективните инвестиции в развитието на тези мрежи и решения и да се подкрепя широкото разпространение и използване на гигабитови мрежи и електронни съобщителни услуги, включително чрез навременен преход към изцяло оптична среда в целия Съюз.

(22) За държавите членки, националните регулаторни органи и други компетентни органи, както и за заинтересованите страни, тази цел за свързаност означава от една страна да се насочат към изграждане на мрежи и услуги с възможно най-голям капацитет, които са икономически устойчиви за даден регион, а от друга страна да се стремят към териториално сближаване в смисъл на изравняване на наличния капацитет в различните региони.

(23) За да се приведе рамката за електронни съобщения в тясно съответствие с целите на Съюза по отношение на прехода към нисковъглеродна икономика, е необходимо да се насърчават устойчивите мрежи и услуги, като се подкрепят привлекателни условия за инвестиции в енергийно ефективни и нисковъглеродни мрежи и решения. По-специално тази цел следва да бъде приведена в съответствие с насърчаването на свързаността, даваща възможност за енергийна ефективност и въглеродна неутралност в други промишлени сектори, и с инвестициите в енергийно ефективна инфраструктура за свързаност в съответствие с актуализираната рамка на таксономията и свързания с нея Кодекс за поведение на Съюза за устойчивост на далекосъобщителните мрежи. Необходимо е също така да се насърчи сътрудничеството между участниците в предоставянето на услуги „от край до край“ по отношение на ефективното управление на трафика на данни.

(24) За да се постигнат целите, националните регулаторни органи и другите компетентни органи следва, когато е необходимо, да координират действията си с органите на други държави членки и с Органа на европейските регулатори в

областта на електронните съобщения (ОЕРЕС), Органа за политиката в областта на радиочестотния спектър (RSPB) и Службата за цифрови мрежи (СЦМ).

(25) Като последващо действие във връзка с Призива от Невер от 9 март 2022 г. държавите членки извършиха оценка на риска на европейските комуникационни инфраструктури и мрежи. За да се смекчат установените рискове, в тази оценка бяха отправени редица стратегически и технически препоръки към държавите членки, Комисията и Агенцията на Европейския съюз за киберсигурност (ENISA), които да бъдат изпълнени с подкрепата на ОЕРЕС. Наред с други стратегически препоръки, в оценката на риска се предлага i) да се оцени устойчивостта на международните междусистемни връзки, ii) да се оценят критичността, устойчивостта и дублирането на основната интернет инфраструктура, като например подводни комуникационни кабели, и iii) да се укрепят способностите на Съюза и координираните действия за укрепване на устойчивостта на комуникационните инфраструктури. За да се постигне ефективна подготвеност и да се повиши устойчивостта, сътрудничеството между националните компетентни органи и органите на равнището на Съюза следва да бъде засилено, включително чрез общи насоки и своевременен обмен на информация.

(26) Електронните съобщителни мрежи и услуги представляват жизненоважен гръбнак на обществото и икономиката на Съюза. Въпреки че в Директива (ЕС) 2022/2555 на Европейския парламент и на Съвета[39] се разглеждат киберсигурността и устойчивостта на съществените и важните, както и на критичните субекти, е необходимо допълнително да се повиши цялостната устойчивост, подготвеност и непрекъснатост на електронните съобщения на равнището на Съюза, включително в ситуации, включващи трансгранични или мащабни природни или причинени от човека смущения, кризи или форсмажорни обстоятелства, които могат да окажат отрицателно въздействие върху населението. СЦМ следва да играе централна координационна роля по отношение на устойчивостта в сектора на електронните съобщения, като се основава на своя експертен опит, надзор на пазара и перспектива за целия Съюз. В това си качество СЦМ следва да обменя информация и да се координира с националните регулаторни органи, Комисията и други съответни органи и агенции на Съюза, включително ENISA, както и, когато е целесъобразно, с международни организации като НАТО, по въпроси, свързани с оценката, мониторинга, анализа и подготвеността на равнището на Съюза на електронните съобщителни мрежи и услуги и тяхната способност да допринасят за цялостната устойчивост на обществото и икономиката на Съюза, като същевременно напълно зачита ролите на ENISA, групата за сътрудничество за мрежите и информационните системи („групата за сътрудничество за МИС“) и Европейската мрежа за връзка на организациите при киберкризи („EU-CyCLONe“) съгласно рамките на Съюза в областта на киберсигурността и гражданската защита.

(27) В този контекст на СЦМ следва да бъде възложена задачата да гарантира съгласуван трансграничен подход за електронните съобщителни мрежи и

[39] Директива (ЕС) 2022/2555 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. относно мерки за високо общо ниво на киберсигурност в Съюза, за изменение на Регламент (ЕС) № 910/2014 и Директива (ЕС) 2018/1972 и за отмяна на Директива (ЕС) 2016/1148 (Директива МИС 2) (ОВ L 333, 27.12.2022 г., стр. 80, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj).

услуги. Ролята на СЦМ следва да допълва и да не засяга Директива (ЕС) 2022/2555, като се съсредоточава върху подготвеността на цялата система, взаимозаменяемите инфраструктури, непрекъснатостта на трансевропейските мрежи и услуги и координираната реакция при кризи.

(28) В Съюза, когато възникнат природни или предизвикани от човека смущения, кризи или форсмажорни обстоятелства, които могат да окажат отрицателно въздействие върху населението, наличието и специфичните възможности на електронните съобщителни мрежи и услуги са от решаващо значение, тъй като те дават възможност на населението да получава навременна информация, да поддържа социални и икономически взаимодействия и да има достъп до обществени услуги и услуги, свързани с извънредни ситуации, и дават възможност на националните органи да комуникират с населението и да организират спасителни и хуманитарни дейности. Без да се засяга Директива (ЕС) 2022/2555, всички доставчици на обществени електронни съобщителни мрежи, обществени електронни съобщителни услуги и други доставчици съгласно режима на общо разрешение следва да приемат мерки, за да допринесат за гарантиране на наличността на междуличностни съобщителни услуги и услуги за достъп до интернет, когато възникнат такива събития. Доставчиците на електронни съобщителни мрежи, използвани изцяло или главно за целите на предоставянето на обществено достъпни електронни съобщителни услуги или услуги на информационното общество, като подводни комуникационни кабели, биха могли да осигурят резерв в такива критични ситуации. Доколкото това е технически възможно и доколкото се обслужва обществеият интерес, те следва да си сътрудничат и да допринасят за наличието на междуличностни съобщителни услуги и услуги за достъп до интернет, ако обществените електронни съобщителни мрежи и услуги са сериозно нарушени от горепосочените мащабни събития.

(29) Крайните ползватели следва да могат да поискат помощ или съдействие от компетентните органи чрез спешни повиквания и да получават информация от компетентните органи по начин, който могат да възприемат и разберат чрез публични предупреждения в случай на мащабни събития, които имат потенциала да окажат отрицателно въздействие върху населението, като катастрофални аварии на мрежата или форсмажорни обстоятелства. По подобен начин комуникациите от критично значение, които дават възможност на службите за спешно реагиране и публичните органи, отговарящи за сигурността и безопасността, да изпълняват своята мисия, следва да бъдат напълно достъпни. Следователно доставчиците на електронни съобщителни мрежи и услуги следва да приемат конкретни мерки, за да гарантират непрекъснати електронни съобщения, включително интернет трафик, до степента, необходима за ефективното предаване на спешни повиквания и предупреждения за населението от и до всички засегнати крайни ползватели или население. Комуникациите от критично значение, които обикновено се предоставят в рамките на специална мрежа от национални органи, може да се прилагат като специализирана услуга, подкрепена от нови технологии, като например разделяне на мрежата, която следва да се ползва от достатъчен мрежов капацитет, за да се гарантира качеството на услугата в кризисни ситуации. Ако е необходимо, за да се гарантира качеството на тези услуги, следва да се даде приоритет на свързания трафик и да се гарантира резерв за непрекъснатост на наличността на комуникациите от критично значение. Националните системи на центровете за приемане на спешни повиквания и системите за предупреждение на населението

следва да бъдат проектирани така, че да бъдат дублирани и устойчиви в случай на мащабни събития, които имат потенциал да окажат отрицателно въздействие върху населението.

(30) Преди въвеждането на значителни промени в мрежите, използвани за предоставяне на достъп до услуги за спешна помощ, доставчиците на междуличностни съобщителни услуги и центровете за приемане на спешни повиквания (ЦПСП) следва да предприемат всички необходими мерки, включително изпитване и валидиране на решения, за да се гарантира постоянната наличност и достъпност на спешните повиквания и информацията за местоположението на обаждащото се лице за крайните ползватели и да се гарантира постоянната възможност за изпращане на предупреждения за населението до крайните ползватели. Доставчиците на електронни съобщителни мрежи и услуги следва да представят на компетентните органи на държавата членка пътна карта, в която се посочва процесът на миграция и се съдържа достатъчно информация за оценка на риска за наличието на услуги за спешни повиквания и потенциално засегнатите крайни ползватели. Такава пътна карта следва да бъде предоставена, за да се информират своевременно ползвателите на електронни съобщителни услуги, разчитащи на настоящата технология, и да им се даде възможност да се подготвят за новите технологии или да се адаптират към тях, както и да се избегне преустановяването на електронните съобщителни услуги на устройствата, които използват.

(31) Като част от дългосрочните мерки за повишаване на устойчивостта, разработването на устойчива интегрирана свързаност следва, наред с другото, да бъде насочено към подготвеността за приемане на най-съвременни технологии, като например нововъзникващите квантови комуникационни технологии, за да се гарантират сигурни комуникации от следващо поколение, по-специално в критичните сегменти на мрежата. В това отношение е необходим преход към пост-квантова криптография. Освен това квантовата комуникация, поддържана от оптични съобщителни мрежи, би могла да играе важна роля. Европейската квантова комуникационна инфраструктура (EuroQCI), проектирана да стане неразделна част от новата базирана в космоса сигурна комуникационна система на Съюза (Инфраструктура на ЕС за устойчивост, взаимосвързаност и сигурност чрез спътници — IRIS^2), би могла да бъде движеща сила за следващото поколение сигурни комуникации в полза на правителствата и предприятията в целия Съюз. Поради това сигурността на чувствителните данни и критичната инфраструктура следва да бъде засилена, като се гарантира навременен преход към пост-квантова криптография чрез постепенно интегриране на квантови системи в съществуващата комуникационна инфраструктура и чрез разработване на устойчива квантова комуникационна екосистема и промишленост в Съюза.

(32) За да се гарантира ефективната подготвеност на електронните съобщителни мрежи и цифровата инфраструктура, както и непрекъснатото предоставяне на електронни съобщителни услуги, включително в ситуации на природни или причинени от човека бедствия, кризи или форсмажорни обстоятелства, и като се разчита на устойчиви национални и трансгранични междусистемни връзки, ролята на ОЕРЕС на равнището на Съюза в областта на подготвеността и управлението на кризи следва да бъде засилена. Във връзка с това ОЕРЕС следва да допълни усилията на равнището на Съюза за гарантиране на високо ниво на подготвеност и устойчивост, като приеме доклад, озаглавен „План на Съюза за подготвеност за цифрови инфраструктури“ („планът“), изготвен от СЦМ.

Планът следва да се състои от цялостна оценка, оперативни препоръки и практики за управление на кризи. Те следва да гарантират последователен подход към устойчивостта в целия Съюз, включително към механизмите за финансиране за осигуряване на резерв и повишаване на подготвеността за действие при кризи на равнището на Съюза.

(33) Образецът на ОЕРЕС за събиране на данни относно устойчивостта на електронните съобщителни мрежи и услуги, който следва да подпомогне изготвянето на плана, следва да включва информация относно капацитета, архитектурата, способностите и използването на мрежовите сегменти, които се считат ключови за гарантиране на цялостната устойчивост и непрекъснатост на услугите на равнището на Съюза. Това следва да включва по-специално специфични сегменти от мрежата, като например международни междусистемни връзки, мрежи за обединяване, основни и опорни мрежи, подводни комуникационни кабели, включително техните брегови станции, спътникови мрежи, интегрирани с наземни мрежи, които са в състояние да предоставят резервна услуга в случай на липса на която и да е от тези мрежи, мрежи за доставяне на съдържание или мрежи, свързващи големи съоръжения на центрове за данни. Когато съгласно настоящия регламент трябва да се обменя, докладва или споделя по друг начин информация, която е класифицирана в съответствие с правото на Съюза или националното право, следва да се прилагат правилата относно боравенето с класифицирана информация. Когато е целесъобразно, следва да се даде възможност за паралелно споделяне на некласифицирани резюмета, които дават възможност за оперативна координация.

(34) Освен това СЦМ следва да допринася на равнището на Съюза за наблюдението, анализа и обобщаването на информация относно архитектурата, капацитета, техническите способности и устойчивостта на електронните съобщителни мрежи и да подкрепя усилията за координация, насочени към гарантиране на наличността и увеличаването на способностите на електронните съобщителни мрежи и услуги по време на природни или предизвикани от човека смущения, кризи или форсмажорни обстоятелства, при пълно зачитане на националните рамки за координация на реакцията при кризи. Това би могло да включва например определяне на областите, в които е необходим резерв, като принос към стратегическите политически и инвестиционни решения в подкрепа на създаването на резерв, по-специално за трансевропейските цифрови мрежи и свързаните с тях бъдещи програми за финансиране, като например предложените като част от цифровия компонент на Европейския фонд за конкурентоспособност в рамките на многогодишната финансова рамка. Всеобхватната оценка на ОЕРЕС, изготвена от СЦМ, следва също така да предоставя преглед на резервния капацитет на мрежата, както и преглед на съществуващите и нововъзникващите механизми за приоритизиране на трафика, включително разделяне на мрежата и други решения за управление и оптимизиране на мрежата, които защитават и гарантират сигурността на комуникациите. Тези механизми играят важна роля за гарантиране на непрекъснатостта на основните съобщителни мрежи и услуги в ситуации на повишено търсене, претоварване на мрежата или други смущения в комуникацията, които могат да възникнат по време на кризи.

(35) По-специално специализираните услуги, които са възможни благодарение на усъвършенстваните мрежови възможности, като например разделяне на мрежата, играят все по-важна роля за подпомагане на случаите на употреба с

повишени изисквания за сигурност, надеждност и малко закъснение. Това включва приложения като експлоатацията на безпилотни летателни системи, включително безпилотни летателни апарати, които изискват гарантирани нива на ефективност, устойчивост и изолация от друг трафик, за да се гарантира безопасно и сигурно функциониране. Наличието на такива специализирани услуги може да даде възможност на публичните органи и частните оператори да внедряват по-ефективно свързани със сигурността и критични за безопасността приложения, като същевременно се насърчават иновациите и ефикасното използване на мрежовите ресурси в съответствие с целите на Съюза в областта на сигурността, технологичното лидерство и разработването на модерни цифрови услуги. Електронните съобщителни мрежи следва да бъдат използвани, за да се подобри откриването на безпилотни летателни апарати и други летящи обекти, независимо дали са свързани към мрежата или не. По-специално клетъчното наблюдение следва постепенно да се развива и внедрява в голям мащаб като припокриваща и допълваща система за откриване за граждански и военни приложения, включително за откриване, следене и проследяване на пренасяни по въздуха заплахи, както и за откриване на смущения.

(36) Устойчивостта на Съюза все повече зависи от ориентирана към бъдещето свързаност и намаляване на стратегическите зависимости. Това изисква ориентиран към бъдещето подход, който укрепва способността на наземните и неземни (спътникови) мрежи да се свързват и да функционират безпроблемно, включително в кризисни ситуации. Устойчивостта може да бъде повишена чрез интегрирани, многопластови мрежови архитектури, съчетаващи наземни мрежи с неземни мрежи („NTN“), подкрепени от виртуализация, резерв и автоматизирано управление на мрежите. Това интегриране може да поддържа основни комуникации, когато наземната инфраструктура е повредена или претоварена, и да засили цялостната непрекъснатост на услугата. В този контекст СЦМ следва да участва в наблюдението на пазара и технологичното развитие, да идентифицира пречките пред оперативната съвместимост и внедряването (включително между наземните и неземните мрежи и за нововъзникващите технологии) и да предоставя препоръки в подкрепа на съгласуван подход на равнището на Съюза за устойчива свързаност.

(37) СЦМ следва да може, когато е целесъобразно и в сътрудничество със съответните органи и компетентните органи, да анализира обстановката по отношение на киберзаплахите, на които електронните съобщителни мрежи и услуги на Съюза са изложени във все по-голяма степен. Това включва, наред с другото, инциденти с вредни смущения в радиочестотния спектър. Тези инциденти се увеличиха през последните години в контекста на повишено геополитическо напрежение и могат да засегнат наличността и качеството на услугите, често с трансгранични последици. В този контекст СЦМ следва да анализира тези тенденции и да подпомага компетентните органи, като издава оперативни препоръки. Тази роля следва да допълва националните отговорности и да допринася за координирана реакция на равнището на Съюза.

(38) За да се допълни последователната и координирана регулаторна реакция на равнището на Съюза с цел повишаване на подготвеността за действие при кризи, ОЕРЕС следва да приеме практики за управление на кризи, определящи общи процедури и договорености за координация за националните регулаторни и други компетентни органи, включително при управлението на кризи и гражданската защита в случай на природни или предизвикани от човека

смущения, кризи или форсмажорни обстоятелства. Тези практики следва да бъдат приведени в съответствие със съществуващите рамки на Съюза и национални рамки за управление на кризи и да подкрепят съгласувани действия, включително чрез обмен на информация със съответните системи за реакция при кризи и координация на гражданската защита на равнището на Съюза и чрез механизми за реагиране при киберинциденти. Планът следва също така да обхваща аспекти, свързани със ситуационната осведоменост по отношение на значителни смущения, засягащи спешните повиквания, комуникациите от критично значение и предаването на предупреждения за населението, в съответствие със задълженията, произтичащи от съответното право на Съюза.

(39) Съгласно Директива (ЕС) 2018/1972 държавите членки могат да обвържат правото на доставчиците на обществени електронни съобщителни мрежи и услуги само с много гъвкав режим на общо разрешение. Целта е да се стимулира развитието на нови мрежи и услуги, като същевременно се даде възможност на доставчиците на услуги и потребителите да се възползват от икономиите от мащаба на вътрешния пазар. Настоящият регламент подкрепя тази цел и запазва свободата на предоставяне на електронни съобщителни мрежи и услуги съгласно общото разрешение в Съюза.

(40) Действащата понастоящем система на общо разрешение се основава на хармонизиран, но максимален списък от условия, които запазват гъвкавостта на държавите членки да решават какви условия за общо разрешение да прилагат към общото разрешение на своя територия, как да ги конкретизират допълнително на национално равнище и възможността да изискват от доставчиците да представят на националния регулаторен орган или на други компетентни органи уведомление, в което посочват намерението си да започнат да предоставят услугите. Целта на уведомлението е да има декларативен характер и не се изисква изрично решение или административен акт от страна на националния регулаторен орган.

(41) Оценката на Директива (ЕС) 2018/1972 обаче показа, че липсата на единно и координирано общо разрешение, до голяма степен разработено и прилагано на национално равнище, и липсата на единен и последователен подход към приложимите условия, както и към процедурите за нотифициране, въпреки хармонизирания, незадължителен образец на ОЕРЕС, са довели до регулаторна разпокъсаност и до увеличаване на пречките пред операторите да се разрастват и да извършват трансгранична дейност.

(42) За да се преодолеят предизвикателствата, породени от Директива (ЕС) 2018/1972, и да се даде възможност на доставчиците да се възползват в пълна степен от вътрешния пазар на електронни съобщения, е необходимо да се въведе съвременен режим на общо разрешение, приложим за всички видове електронни съобщителни мрежи, участващи в предоставянето на обществено достъпни цифрови услуги, и с някои изключения — за обществено достъпни електронни съобщителни услуги.

(43) По отношение на доставчиците на електронни съобщителни мрежи системата на общо разрешение не следва да се прилага за определени видове мрежи, чиято основна цел не е да поддържат предоставянето на обществено достъпни електронни съобщителни или цифрови услуги. Примери за това са мрежи, използвани главно за частни, вътрешни или затворени, предварително определени комуникации на групи ползватели, включително мрежи, използвани

само за вътрешни връзки между съоръжения на комуникационната инфраструктура, които не са предназначени основно за обществено достъпни цифрови услуги. Във връзка с предоставянето на електронни съобщителни услуги междуличностните съобщителни услуги без номерà следва да останат изключени от обхвата на общото разрешение. За разлика от други категории електронни съобщителни мрежи и услуги, междуличностните съобщителни услуги без номерà нямат предимствата от ползването на обществените номерационни ресурси и не участват в обществено гарантирана оперативно съвместима екосистема. Следователно е подходящо за тези видове услуги да не бъде прилаган режима на общото разрешение. За доставчиците на междуличностни съобщителни услуги без номерà обаче може да се прилагат определени задължения съгласно настоящия регламент.

(44) Режимът на общо разрешение следва да подлежи на спазването на по-кратък и актуализиран списък с напълно хармонизирани условия, приложими във всички държави членки, както и на някои други условия, които произтичат от друго право на Съюза или национално право, но все още не са напълно хармонизирани, като например правилата за достъп до данни от правоприлагащите и съдебните органи, включително относно законното прихващане и съхраняване на данни и изискванията за сигурност на веригата за доставки на ИКТ в съответствие с правилата за киберсигурност, включително Акта за киберсигурността, който ще замени Регламент (ЕС) 2019/881 на Европейския парламент и на Съвета[40].

(45) Освен това доставчиците, за които се изисква общо разрешение, следва да подадат уведомление до националния регулаторен орган на държавата членка, в която възнамеряват да започнат да предоставят електронни съобщителни мрежи или услуги или в която такива мрежи или услуги вече се предоставят. Те следва също така да имат право да подават само едно уведомление до една държава членка, в случай че възнамеряват да предоставят мрежи или услуги в една или няколко държави членки съгласно режима на единен лиценз. Спътниковите системи не следва да подлежат на единния лиценз, а на специална процедура на равнището на Съюза.

(46) При уведомяването следва да се използва задължителен образец, предоставен от ОЕРЕС. Той следва да се състои от декларация от физическо или юридическо лице до националния регулаторен орган за намерението му да започне предоставянето на електронни съобщителни мрежи или услуги и предоставяне на ограничена информация, допълнително уточнена в съответния образец на ОЕРЕС, включително самоличност, данни за контакт и за стопанската дейност, информация за мрежите или услугите, които се планира да бъдат предоставени, и техния географски район на достъпност, както и очакваната дата за започване на дейността.

(47) Националните регулаторни органи не следва да налагат допълнителни или отделни изисквания за уведомяване. Във връзка с това националните регулаторни органи не следва да изискват допълнителни документи като част от

[40] Регламент (ЕС) 2019/881 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. относно ENISA (Агенцията на Европейския съюз за киберсигурност) и сертифицирането на киберсигурността на информационните и комуникационните технологии, както и за отмяна на Регламент (ЕС) № 526/2013 (Акт за киберсигурността) (ОВ L 151, 7.6.2019 г., стр. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/881/oj).

общото разрешение, които не се съдържат в образеца за уведомяване на ОЕРЕС. Изискванията за уведомяване и актуализациите на тези изисквания следва да бъдат сведени до минимум.

(48) За да се насърчи предоставянето на трансгранични мрежи и услуги, на доставчиците следва да бъде разрешено да подават уведомлението на всеки официален език на Съюза или най-малко на английски език.

(49) За да допринесат за постигането на целите на Съюза в областта на цифровизацията, всички национални регулаторни органи следва да приемат уведомления онлайн, например чрез входна точка на уебсайта на съответния орган и, когато е упълномощен, чрез хармонизирани цифрови решения, като например бизнес портфейли, и не следва да изискват от доставчиците да използват цифрови сертификати, ограничени до националната територия, които не са взаимно признати в други държави членки и които не са в съответствие с минималните изисквания, установени в Решение 2011/130/ЕС на Комисията[41] за трансграничната обработка на документи, подписани електронно от компетентните органи. По същата причина от доставчиците не следва да се изисква да имат национални представители, които да взаимодействат с националните органи. При обмена на информация или документи по електронен път публичните органи следва да отговарят на изискванията, определени в Регламент (ЕС) 2024/903 на Европейския парламент и на Съвета[42].

(50) Компетентните органи следва да не възпрепятстват предоставянето на електронни съобщителни мрежи или услуги по какъвто и да било начин, включително въз основа на непълнота на уведомлението. Уведомлението за започване на дейността им не следва да води до административни разходи за доставчиците на електронни съобщителни мрежи или услуги.

(51) За да се подпомогне ефективната трансгранична координация, СЦМ следва да поддържа централна база данни за всички уведомления. Компетентните органи следва да предават на СЦМ само пълните уведомления.

(52) След уведомлението националните регулаторни органи следва да потвърдят на доставчика по електронен път началото на предоставянето на мрежи или услуги, като опишат условията, правата и задълженията, приложими в държавата членка или държавите членки, в които доставчикът възнамерява да предоставя мрежите или услугите. Когато доставчикът е уведомил за намерението си да предоставя мрежи или услуги само на територията на една държава членка, той следва да спазва хармонизираните условия за общо разрешение и — по отношение на всички особености — условията, приложими в юрисдикцията на тази държава членка.

---

41 Решение 2011/130/ЕС на Комисията от 25 февруари 2011 г. за установяване на минимални изисквания за трансграничната обработка на документи, подписани електронно от компетентните органи съгласно Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно услугите на вътрешния пазар (ОВ L 80, 19.3.2014 г., стр. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2011/130(1)/oj).

42 Регламент (ЕС) 2024/903 на Европейския парламент и на Съвета от 13 март 2024 г. за определяне на мерки за високо ниво на оперативна съвместимост на публичния сектор в целия Съюз (Акт за оперативно съвместима Европа) (ОВ L, 2024/903, 22.3.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/903/oj).

(53) Потвърждението, че доставчиците могат да започнат дейността си, следва да включва информация за правата и задълженията на предприятията съгласно общото разрешение. Доставчиците може да се нуждаят от такова потвърждение, например за да кандидатстват за права за ползване на радиочестотен спектър или номерационни ресурси, да получат достъп или взаимно свързване и права за изграждане на съоръжения, включително права за преминаване, по-специално за улесняване на преговорите с други, регионални или местни равнища на управление или с доставчици на услуги в други държави членки. По искане на доставчик следва също така да е възможно потвърждението да се предостави под формата на декларация. Такива декларации сами по себе си следва да не представляват актове за предоставяне на права, нито следва правата съгласно общото разрешение, правата за ползване или упражняването на тези права да зависят от издаването на такава декларация. Декларацията следва да служи като потвърждение или доказателство пред други национални или регионални органи, че доставчикът е лицензиран съгласно настоящия регламент.

(54) Когато предоставят права за ползване на радиочестотен спектър, номерационни ресурси или права за изграждане на съоръжения, националните регулаторни органи следва да информират предприятията, на които предоставят такива права, за съответните условия за ползване на радиочестотния спектър в индивидуалните права за ползване или в потвърждението за експлоатация съгласно общо разрешение.

(55) На предприятията, предоставящи електронни съобщителни мрежи и електронни съобщителни услуги, различни от междуличностните съобщителни услуги с/без номера, следва да се налагат специални задължения, отделно от общите права и задължения съгласно общото разрешение, а в съответствие с правото на Съюза поради значителната им пазарна сила.

(56) Когато електронните съобщителни мрежи не се предоставят на обществеността, уместно е да се налагат по-малко и в по-малка степен строги задължения, ако такива се налагат въобще, от тези, които са оправдани за електронните съобщителни мрежи и услуги, предоставяни на обществото. Те обаче остават обвързани, наред с другото, със задължения, свързани с обществения интерес, като например за устойчивост на мрежата, подготвеност, киберсигурност, законно прихващане и съхраняване на данни в съответствие с настоящия регламент или друго приложимо законодателство на Съюза или национално законодателство, което е в съответствие с правото на Съюза. Въпреки че не подлежат на общо разрешение съгласно настоящия регламент, тези задължения могат да бъдат наложени на доставчиците на междуличностни съобщителни услуги без номерà.

(57) Процедурата на единен лиценз следва да улесни предоставянето на електронни съобщителни мрежи и услуги във всички държави членки. Процедурата следва да приключи с потвърждение за доставчика, че може да започне да предоставя мрежи или услуги. Следва да е възможно да се издават допълнителни декларации, но само по искане на доставчик и в съответствие с насоките на ОЕРЕС относно общото разрешение. Например, когато е необходимо, съгласно потвърждението за единен лиценз доставчикът може да поиска чрез СЦМ декларация, в която се описва при какви обстоятелства доставчикът на електронни съобщителни мрежи или услуги с общо разрешение има право да подаде заявление за права за изграждане на съоръжения, водене на преговори за взаимно свързване и получаване на достъп до взаимно свързване, за да се улесни

упражняването на посочените права, например пред други публични органи или във връзка с други предприятия. Тези декларации биха могли да описват критериите и процедурата по отношение на специфичните задължения на отделните предприятия и следва да се предоставят чрез СЦМ от националния регулаторен орган на държавата членка, в която ще се предоставят мрежите или услугите, и при поискване от доставчика. Насоките на ОЕРЕС следва да уточняват подробностите относно възможността да се поиска такава декларация.

(58) Важно е да се гарантира ефективността на режима на единен лиценз. Поради това от националните регулаторни органи или други компетентни органи на държавите членки следва да се изисква да си сътрудничат, за да подпомагат ОЕРЕС и СЦМ при разработването и актуализирането на насоки и информационни ресурси относно хармонизираното прилагане на условията за общо разрешение в държавите членки. За тази цел държавите членки следва да определят национални единни звена за контакт.

(59) Пълното възползване от режима на единен лиценз може да бъде постигнато само ако националните особености, свързани с условията за общо разрешение, бъдат сведени до минимум. Това се отнася и за правилата, които не са част от АЦМ, например в областта на киберсигурността или правоприлагането. Поради това насоките на ОЕРЕС следва да определят областите, в които е необходимо допълнително привеждане в съответствие между националните правила или тяхното прилагане. Тези елементи следва да служат като основа за последващи действия от страна на Комисията, компетентните органи на Съюза или други експертни групи за разглеждане на тези правила. В подкрепа на тези дейности определените национални единни звена за контакт следва да си сътрудничат тясно с СЦМ и помежду си по условията за общо разрешение, свързани с националното законодателство и процедури, в съответствие с правото на Съюза, приложимо за предоставянето на електронни съобщителни мрежи и услуги, по-специално във връзка с киберсигурността или правоприлагането.

(60) По-специално, определените национални единни звена за контакт следва да съобщават на СЦМ всички особености във връзка с прилагането на национално равнище на хармонизираните условия за общо разрешение в съответните им държави членки, както и всички национални процедури, въведени с цел привеждане в действие на условията за общо разрешение. Когато в дадена държава членка съществуват различни органи, които отговарят за правоприлагането на условията за общо разрешение, тези национални органи следва да работят в тясно сътрудничество с определените единни звена за контакт.

(61) Определените национални единни звена за контакт следва също така да предоставят взаимопомощ по отношение на правоприлагането на условията за общо разрешение в съответствие с насоките на ОЕРЕС.

(62) Националният регулаторен орган на държавата членка, в която е подадено уведомлението, следва да има правомощието да налага санкции за нарушаване на условията на общото разрешение, при условие че националният регулаторен орган, когато се предоставят мрежи или услуги, все още не е наложил санкции за нарушаване на същите условия. Санкциите следва да се налагат в съответствие с националното право и могат да включват, в случай на сериозно нарушение и когато е необходимо, след консултация с регулаторните органи на засегнатите държави членки, отнемане на правото за предоставяне на мрежи и услуги във

всички държави членки, обхванати от единния лиценз. Сериозно нарушение може да бъде установено например, когато несъответствието с едно или повече условия на общото разрешение продължава въпреки корективните действия, предприети от националния регулаторен орган или друг компетентен орган. Само в изключителни случаи, когато национален регулаторен орган на държавата членка, в която се предоставят мрежите или услугите, стигне до заключението, че нарушаването на условията на разрешението може да има отрицателно въздействие на нейна територия на основания, свързани с националната сигурност или обществения интерес, той следва да има правото да налага санкции в рамките на своята юрисдикция. Такава извънредна правоприлагаща мярка следва да се предприема в координация със съответните компетентни органи на държавата членка, в която е подадено уведомлението.

(63) По изключение, в случай на междумашинни услуги с извънтериториално използване на номерационни ресурси, следва да се прилагат съответните правила на държавата членка на нотифициране.

(64) Изискванията по отношение на единния лиценз следва да не накърняват правомощията на държавите членки да блокират, въз основа на индивидуална преценка, достъпа до номера или услуги, когато това е оправдано поради измама или злоупотреба.

(65) Следва да е възможно да се налагат административни такси на предприятията, предоставящи електронни съобщителни услуги, с цел да се финансират дейностите на националния регулаторен орган или други компетентни органи във връзка с управлението на системата за общо разрешение и предоставянето на права за ползване. Такива такси следва да бъдат ограничени до покриването на действителните административни разходи за тези дейности и не следва да се налагат на малките доставчици. За тази цел следва да бъде гарантирана прозрачност на приходите и разходите на националните регулаторни органи и другите компетентни органи чрез годишно отчитане на общия размер на събраните такси и административните разходи, за да могат предприятията да проверяват дали са в баланс.

(66) Системите за административни такси следва да не опорочават конкуренцията или да създават пречки за навлизането на пазара. Системата на общо разрешение прави невъзможно разпределянето на административните разходи и следователно таксите за отделните предприятия, освен при предоставянето на права за ползване на номерационни ресурси, радиочестотен спектър и права за изграждане на съоръжения. Пример за справедлива, проста и прозрачна алтернатива за тези критерии за разпределяне на разходите може да бъде основен принцип на разпределяне според оборота. Когато административните такси са много ниски, може да бъде уместно също така използването на фиксирани такси или такси, които са комбинация от фиксирана основа и елемент, свързан с оборота. Доколкото системата на общо разрешение обхваща и предприятия с много малък пазарен дял, като например доставчици на мрежови услуги на ниво община или доставчици на услуги, чиито бизнес модел генерира много ограничени приходи дори в случаи на значително пазарно присъствие от гледна точка на обемите, държавите членки следва да определят минимален праг за налагането на административни такси.

(67) Измененията следва да се считат за незначителни, което означава, че незначителните изменения са такива ограничения, оттегляния или изменения,

които изискват предварителна консултация с правото, по което са приети. Настоящата регулаторна рамка, отнасяща се до радиочестотния спектър, главно Европейският кодекс за електронни съобщения, Решението за радиочестотния спектър (Решение № 676/2002/ЕО) и Програмата за политиката в областта на радиочестотния спектър (Решение № 243/2012/ЕС), бяха разработени в различен геополитически контекст. В тази рамка стратегическото измерение на радиочестотния спектър не е разгледано в достатъчна степен. Радиочестотният спектър поддържа жизненоважни услуги като комуникации от критично значение, спешни повиквания, контрол на въздушното движение, морско корабоплаване, мрежи за обществена сигурност и безопасност. Това се налага, тъй като всички основни блага, радиочестотният спектър и достъпът до него биха могли да се превърнат в уязвимост. Освен това би могло да се използва като оръжие в контекста на въоръжени и икономически конфликти, например за заглушаване и подправяне на сигнали и смущаване на ключови военни и граждански дейности от транспорта до банковото дело.

(68) Радиочестотният спектър е от изключително стратегическо и геополитическо значение за Съюза и неговите държави членки. От съществено значение е да се даде възможност за комуникация, да се стимулират икономическият растеж и социалният просперитет и да се подкрепят сигурността и предоставянето на услуги от критично значение в различни сектори. Радиочестотният спектър се превърна в ключов за стратегическата автономност и сигурност на Съюза и неговото координирано управление е абсолютно необходимо, за да се гарантират сигурността, устойчивостта и цифровият суверенитет на Съюза. В същото време редица политики на Съюза разчитат на подходящ достъп до радиочестотния спектър и на неговото управление, като например политиките в областта на космическото пространство, свързаността или транспорта. Освен това ефикасното и координирано управление на радиочестотния спектър е от ключово значение за разгръщането на висококачествени безжични мрежи, които са условие за икономическото развитие и конкурентоспособността на Съюза и за завършването на единния пазар на електронни съобщения. Благодарение на технологичния напредък, по-специално възможността спътниците да комуникират с немодифицирани мобилни устройства на ползвателите, и сближаването между наземните и неназемни мрежи, както и между далекосъобщителните мрежи, периферните изчисления и изчисленията в облак, управлението на радиочестотния спектър като общ европейски ресурс има потенциала да увеличи максимално неговата стойност за държавите членки и Съюза. Следователно е необходимо ефективно управление и ефикасно използване на радиочестотния спектър по стратегически начин като общ ресурс.

(69) Поради разработването на нови безжични технологии и приложения търсенето на радиочестотен спектър нараства не само в областта на електронните съобщения, като например за осигуряване на повсеместна гигабитова свързаност на гражданите и предприятията в движение, но и в други сектори, разчитащи на радиочестотния спектър, като транспорта, производството, космическото пространство и енергетиката. За да се отговори на нарастващото търсене, от съществено значение е да се възприеме подходящ междусекторен подход към управлението на радиочестотния спектър, за да се гарантира ефективното му използване.

(70) Радиочестотният спектър следва да се управлява така, че да се гарантира избягване на вредни смущения. Поради това основното понятие за вредни

смущения следва да бъде правилно определено, за да се гарантира, че регулаторната намеса е ограничена до степента, необходима за предотвратяване на такива смущения. Следва да се прилагат усъвършенствани методи за защита срещу вредни смущения и други методи за управление на радиочестотния спектър, за да се избегне, доколкото е възможно, прилагането на принципа на недопускане на смущения и защита, т.е. задължението, установено в Правилника за радиосъобщенията на Международния съюз по далекосъобщения (МСД) за станции, работещи на вторична основа, да не причиняват вредни смущения на първичните служби, както и принципът, че те не могат да претендират за защита от смущения, причинени от упълномощени първични услуги.

(71) Националните граници все повече губят значението си за определяне на оптималното използване на радиочестотния спектър. Неоправданата разпокъсаност на националните политики води до повишени разходи и загубени пазарни възможности за ползвателите на радиочестотния спектър и забавя иновациите в ущърб на правилното функциониране на вътрешния пазар и с отрицателни последици, както и за потребителите и икономиката като цяло. Стратегическото планиране, координацията и, при необходимост, хармонизирането на равнището на Съюза могат да спомогнат да се гарантира, че ползвателите на радиочестотния спектър извличат максимална полза от вътрешния пазар и че интересите на Съюза могат да бъдат ефективно защитавани на световно равнище..

(72) Дейностите в Съюза във връзка с политиката в областта на радиочестотния спектър следва да не засягат мерките, предприети на равнището на Съюза или на национално равнище, в съответствие с правото на Съюза, за преследване на цели от общ интерес, в частност по отношение на обществени правителствени мрежи и мрежи в областта на отбраната, регулиране на съдържанието и на аудио-визуалната и медийната политика, и правото на държавите членки да организират и използват своя радиочестотен спектър за обществения ред, обществената сигурност и отбраната.

(73) Правилата за управление на радиочестотния спектър следва да съответстват на дейността на международните и регионалните организации в областта на управлението на радиочестотния спектър, като напр. Международния съюз по далекосъобщения (МСД) и Европейската конференция по пощи и далекосъобщения (CEPT), с цел да се гарантира ефикасно управление и хармонизиране на използването на радиочестотния спектър в целия Съюз и между държавите членки и други членове на МСД.

(74) Непременно трябва да се гарантира, че гражданите не са изложени на действието на електромагнитни полета в степен, опасна за общественото здраве. Националните компетентни органи следва да се стремят към последователност в рамките на Съюза за справяне с този проблем, като се обърне особено внимание на подхода на предпазливост, залегнал в Препоръка 1999/519/ЕО на Съвета[43], за да се работи за гарантиране на по-последователни условия за разгръщане. По целесъобразност националните компетентни органи следва да прилагат

[43] 1999/519/ЕО: Препоръка 1999/519/ЕО на Съвета от 12 юли 1999 г. относно ограничаването на експозицията на населението на електромагнитни полета (0 Hz — 300 Ghz) (OB L 199, 30.7.1999 г., стр. 59, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/1999/519/oj).59, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/1999/519/oj)

процедурата, предвидена в Директива (ЕС) 2015/1535, за да се осигури и прозрачност за заинтересованите страни и да се даде възможност за реакция на други държави членки и Комисията.

(75) Радиочестотният спектър е ограничен обществен ресурс с голяма обществена и пазарна стойност. Той е основен ресурс за всички видове безжични мрежи и услуги, включително за основаните на радиовръзка електронни съобщителни мрежи и услуги. Той следва да бъде ефикасно разпределян и предоставян от националните регулаторни органи или други компетентни органи в съответствие с хармонизирани цели и принципи, регламентиращи тяхната дейност, както и съгласно обективни, прозрачни и недискриминационни критерии, отчитащи демократичните, социални, езикови и културни интереси, свързани с използването на радиочестотния спектър. С Решение № 676/2002/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[44] се създава рамка за хармонизиране на радиочестотния спектър.

(76) Ако липсата на координация между държавите членки и техните компетентни органи при организацията на използването на радиочестотния спектър на тяхната територия не бъде преодоляна чрез двустранни преговори между държавите членки, тя може да доведе до значителни проблеми със смущения, които силно да засегнат развитието на цифровия единен пазар. Държавите членки и техните компетентни органи следва да вземат всички необходими мерки за избягване на трансгранични и вредни смущения между тях. Групата за политиката в областта на радиочестотния спектър (RSPG), създадена с Решение № 2002/622/ЕО на Комисията[45], подпомагаше необходимата трансгранична координация и беше форумът за решаване на трансгранични проблеми между държавите членки. Помощта по линия на RSPG обаче не успя да преодолее проблемите, свързани с трансграничната координация с трети държави като цяло или между държавите членки, включващи нехармонизирания радиочестотен спектър (напр. честотни ленти), тъй като просто нямаше достатъчно правно основание и инструменти за действие на RSPG. Процесът на трансгранична координация следва да продължи, но е необходимо да бъде разширен, така че да обхване и нехармонизирания радиочестотен спектър, например честотите за честотна модулация, използвани за радиоразпръскване, тъй като този радиочестотен спектър може също така да има висока икономическа, културна и социална стойност за гражданите на Съюза. Освен това на всеки притежател на право на ползване на радиочестотен спектър следва да се даде възможност да започне процес на подпомагане на отстраняването на смущенията, когато е пряко засегнат от вредни смущения при законното използване на неговия радиочестотен спектър.

(77) Трудните случаи на вредни смущения между държавите членки, които не могат да бъдат решени чрез преки преговори, независимо от подкрепата на RSPB,

---

44 Решение № 676/2002/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно регулаторната рамка за политиката на Европейската общност в областта на радиочестотния спектър (Решение за радиочестотния спектър) (ОВ L 108, 24.4.2002 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/1999/519/oj).

45 Решение на Комисията от 11 юни 2019 г. за създаване на Група за политиката в областта на радиочестотния спектър, както и за отмяна на Решение 2002/622/ЕО (ОВ C 196, 12.6.2019 г., стр. 16; Решение 2002/622/ЕО на Комисията от 26 юли 2002 г. за създаване на Група за политиката в областта на радиочестотния спектър (ОВ L 198, 27.7.2002 г., стр. 49, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2002/622/oj).

може да изискват налагането на обвързващи решения, приети от Комисията въз основа на предложеното от RSPB решение, за окончателно разрешаване на случая или за правоприлагане съгласно правото на Съюза на координирано решение. Този механизъм следва да се прилага в определени срокове, като се гарантира, че няма неоправдано забавяне, и да предлага подходящи решения, включително отнемане на всяко право, което е в основата на ситуацията с вредните смущения, и правото на обезщетение.

(78) Трансграничната намеса от трети държави се превърна във все по-тревожен проблем по границите на Съюза и в заплаха не само за самите мрежи, но и за сигурността на Съюза. Например намесата в глобалната навигационна спътникова система (ГНСС) в близост до зони на въоръжен конфликт, като например по източните граници на Съюза, има сериозни последици за секторите на транспорта, критичните инфраструктури, електронните комуникации и финансите, тъй като модерната инфраструктура зависи в голяма степен от тази система за точни данни за местоположението, навигацията и времето (PNT). В такива случаи не е достатъчно да се разчита на усилията на МСД. Необходимо е в правото на Съюза да се предвиди механизъм за солидарност с цел по-ефективна подкрепа на засегнатите държави членки. Съгласно този механизъм за солидарност от всички държави членки следва да се изисква да действат заедно и в съответствие с конкретни действия, определени от Съюза заедно с RSPB, и да се намесват заедно с Комисията в подкрепа на засегнатите държави членки. В случай на продължаващи и сериозни случаи на вредни смущения, нарушаващи международното право, Съветът може да обмисли приемането на ограничителни мерки съгласно член 29 от ДФЕС в съответствие с целите на общата външна политика и политика на сигурност.

(79) Технологичното развитие, по-специално радиотехнологиите от следващо поколение (например 6G), както и ИИ, подобряват жизнеспособността и надеждността на споделянето на радиочестотен спектър в широк спектър от честотни ленти, като по този начин осигуряват достъп до ограничен ресурс за множество ползватели, като същевременно предотвратяват вредните смущения и гарантират адекватна защита на заварените услуги. Ефикасното, ефективно и ориентирано към иновации използване на радиочестотния спектър е от съществено значение за постигане на целите на Съюза за свързаност и за подкрепа на конкурентоспособността на Съюза. Постигането на тези цели изисква регулаторен подход, който систематично разглежда споделеното използване на радиочестотния спектър като норма за издаване на разрешения за радиочестотен спектър въз основа на принципа „използваш или споделяш“, докато изключителните права за използване на радиочестотния спектър се прилагат само когато това е необходимо и обосновано. Същевременно тази политика следва да гарантира, че споделянето на радиочестотния спектър насърчава конкуренцията, а не я ограничава.

(80) Националните компетентни органи следва да имат предвид, че радиочестотният спектър, който не се използва на дадена територия или за определен период от време, може да бъде споделян, освен ако притежателят на правото за ползване докаже, че не е технически осъществимо да се споделя или че споделянето би възпрепятствало, влошило или ограничило по друг начин използването на радиочестотния спектър от първоначалния притежател, или че той планира да използва радиочестотния спектър по начин, който не позволява споделяне. За да се определи дали се използва радиочестотният спектър, националните

компетентни органи следва да вземат предвид няколко елемента, включително плановете за внедряване на притежателя на правото в обозримо бъдеще и правните задължения съгласно правото на Съюза. Условията за споделяне съгласно принципа „използваш или споделяш“, включително възнаграждението, начинът за определяне на продължителността на задължението за споделяне и техническите условия, следва да бъдат определени предварително при предоставянето на правото на ползване.

(81) Националните компетентни органи следва да насърчават споделеното използване на радиочестотния спектър в съответствие със законодателството в областта на конкуренцията, като определят най-подходящите разрешителни режими за всеки сценарий и като установят подходящи и прозрачни правила и условия за това. Споделеното ползване на радиочестотния спектър може да се основава на общи разрешения или освободено от лиценз ползване, което при определени условия на споделяне позволява на няколко ползватели да имат достъп и да ползват един и същ радиочестотен спектър в различни географски райони или в различни моменти от време. То може да се основава и на индивидуални права за ползване съгласно договорености като лицензиран споделен достъп, при който всички ползватели (съществуващи ползватели и нови ползватели) се споразумяват за условията на споделения достъп, под надзора на националните компетентни органи, по такъв начин, че да се осигури минимално гарантирано качество на предаване на радиосигнали и съответствие със законодателството в областта на конкуренцията.. Когато разрешават споделено използване на радиочестотния спектър в рамките на различни разрешителни режими, компетентните органи не следва да определят значително различаващи се срокове за споделено използване, за да се гарантира, че спектърът може да бъде променен или повторно отворен за конкурентно предоставяне.

(82) Въпреки че споделеното използване на радиочестотния спектър насърчава ефективното му използване, то може да не е подходящо при всички обстоятелства. Националните компетентни органи следва да могат да ограничават или да се въздържат от предлагане на споделено използване на радиочестотния спектър по причини, свързани с конкуренцията и недискриминационния достъп до пазара, техническата или икономическата осъществимост, необходимостта от изключително използване на радиочестотния спектър с цел защита на обществената безопасност, националната сигурност, отбраната или защитата на основните услуги, както са определени в Директива (ЕС) 2022/2557 на Европейския парламент и на Съвета[46]. Това включва, когато е уместно, внедряването на ключови сигурни и критични комуникационни системи за Европа, което може да изисква предвидим достъп до радиочестотния спектър, повишена устойчивост и сигурно функциониране, което не може да бъде гарантирано при споделено използване. Всяко решение за ограничаване или изключване на споделеното използване следва да бъде надлежно обосновано, пропорционално и основано на обективни критерии.

(83) Гъвкавостта в управлението на радиочестотния спектър и достъпа до него понастоящем се гарантира посредством разрешения, неутрални спрямо

[46] Директива (ЕС) 2022/2557 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. за устойчивостта на критичните субекти и за отмяна на Директива 2008/114/ЕО на Съвета (ОВ L 333, 27.12.2022 г., стр. 164, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2557/oj).

технологиите и услугите, което да позволи на ползвателите на радиочестотния спектър да избират най-добрите технологии които да прилагат и услуги, които да се предоставят в честотните ленти, обявени за налични за електронни съобщителни услуги, в съответните национални планове за разпределение на радиочестотите в съответствие с правото на Съюза („принцип на неутралност по отношение на технологиите и принцип на неутралност по отношение на услугите“). Всяко административно определяне на технологии и услуги, които да се използват в дадена честотна лента, следва да се основава на пропорционални и недискриминационни критерии и следва да бъде ясно обосновано, в случай на услуги, от цели от общ интерес, и да подлежи на редовен преглед. Тъй като такова определяне би въвело изключение от правилото за неутралност по отношение на технологиите и услугите и би намалило свободата на избор на предоставяната услуга или използваната технология, всяко предложение за такова определяне следва да бъде прозрачно и да подлежи на обществена консултация.

(84) Ограниченията на принципа на неутралност по отношение на технологиите следва да са целесъобразни и обосновани от необходимостта да се избягват вредни смущения, например чрез налагане на маски на излъчване и нива на мощността, за защита на общественото здраве чрез ограничаване излагането на обществеността на въздействието на електромагнитните полета, за гарантиране на правилното функциониране на услугите чрез подходящо ниво на техническо качество на услугата, което да не изключва непременно възможността за използване на повече от една услуга в една и съща радиочестотна лента, за гарантиране на правилно съвместно използване на радиочестотния спектър, по-специално когато неговото използване подлежи само на общо разрешение, за гарантиране на ефективното използване на радиочестотния спектър или за изпълнение на цел от общ интерес в съответствие с правото на Съюза.

(85) Националните компетентни органи следва да имат право да изискват предоставянето на конкретна услуга в определена радиочестотна лента, за постигнане на ясно определени цели като безопасността на човешкия живот, обществената безопасност и сигурност, необходимостта да се насърчава социалното, регионално и териториално сближаване или избягване на неефикасното използване на радиочестотния спектър. Тези цели следва да включват насърчаването на културно и езиково многообразие и медиен плурализъм, определени от държавите членки в съответствие с правото на Съюза. Освен в случаите, необходими за защита безопасността на човешкия живот, обществената безопасност и сигурност, изключенията не следва да водят до изключително използване само за определени услуги, а по-скоро да дават приоритет, така че в същата радиочестотна лента да може съвместно да съществуват други услуги или технологии, доколкото това е възможно. Държавите членки са компетентни да определят обхвата и характера на всяко изключение, свързано с насърчаването на културното и езиково многообразие и медийния плурализъм.

(86) Когато националните компетентни органи, по изключение, решат да ограничат свободата на предоставяне на електронни съобщителни мрежи и услуги по съображения за обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве, те следва да обяснят тези съображения.

(87) Различни области на политиката на Съюза разчитат на радиочестотния спектър, като електронните съобщения, научните изследвания, технологичното развитие

и космическото пространство, транспорта, енергетиката, общата сигурност и отбрана, аудиовизуалните и културните политики. Следва да бъде възможно да се определят политически насоки и цели за наличността и ефикасното използване на радиочестотния спектър, когато това е необходимо за доизграждането на вътрешния пазар в тези области на политиката на Съюза. По-специално националните компетентни органи и Комисията следва да предприемат всички необходими мерки, за да гарантират наличието на достатъчно радиочестотен спектър за осигуряване на повсеместна и висококачествена свързаност за всички граждани и предприятия в Съюза, включително когато пътуват или когато се намират в селски, отдалечени или крайбрежни райони. Те следва да гарантират наличието на радиочестотен спектър и да осигуряват неговата защита за изпълнението на програмите на Съюза, свързани с космическото пространство, по-специално за наблюдение на Земята и космическото пространство, спътникова навигация и позициониране и сигурни и устойчиви спътникови комуникации за ползвателите от правителствения сектор, както и за транспортните системи и системите за управление на транспорта и дейностите по линия на общата политика за сигурност и отбрана. Като се има предвид значението на тези политики за икономиката и обществото на ЕС, те следва също така да имат за цел да осигурят достатъчен радиочестотен спектър за аудио-визуалните услуги и услугите за производство на съдържание, както и за научноизследователските и научните дейности.

(88) Въпреки че тези политически насоки и цели, определени в многогодишната програма за политиката в областта на радиочестотния спектър, създадена с Решение № 243/2012/ЕС[47], все още са валидни, действията по нея до голяма степен са изпълнени или остарели. За да се избегне дублиране и да се осигури последователност, целите на многогодишната програма за политиката в областта на радиочестотния спектър (ППОРС) следва да бъдат отразени в настоящия регламент, а Решение № 243/2012/ЕС следва да бъде отменено.

(89) С оглед на прилагането на специфичните настоящи и бъдещи политики на Съюза, които разчитат на радиочестотния спектър, навременното определяне на техните нужди от радиочестотен спектър е от съществено значение. Като се има предвид, че за да се увеличи регулаторната предвидимост, точните нужди и сроковете за предоставяне на радиочестотен спектър следва да бъдат известни при разработването или приемането на такива политики, хармонизираните подробности за конкретните честотни ленти и координираните правила за тяхното предоставяне и използване следва да бъдат определени за всеки отделен случай от Комисията в стратегически документ, приет след консултация с RSPB. След всяка Световна конференция по радиосъобщения (WRC) на МСД следва да бъде приета стратегия на Съюза за радиочестотния спектър, за да се осигури, наред с другото, прозрачност по отношение на начина, по който различните решения на WRC ще бъдат включени в правния ред на Съюза. Целта на стратегията за радиочестотния спектър е да се повиши прозрачността на свързаните с радиочестотния спектър дейности на равнището на Съюза и да се

[47] Решение № 243/2012/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. за създаване на многогодишна програма за политиката в областта на радиочестотния спектър (ОВ L 81, 21.3.2012 г., стр. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2012/243(2)/oj).

подобри предвидимостта за различните компетентни органи и участници на пазара.

(90) Стратегията на Съюза за радиочестотния спектър би могла да включва оперативни пътни карти за радиочестотния спектър, определящи конкретни етапни цели и срокове за наличността и разрешаването на радиочестотния спектър, които да бъдат установени чрез актове за изпълнение на Комисията, когато са известни специфичните обстоятелства и нужди за радиочестотния спектър. При приемането на стратегията и пътните карти на Съюза за радиочестотния спектър Комисията следва да вземе предвид целите на политиката на Съюза, като например необходимостта от запазване на стратегическата автономност на Съюза, включително общите нужди в областта на сигурността и отбраната, целите за свързаност на цифровото десетилетие, по-специално за 5G и съвременните безжични мрежи, завършването на единния пазар и необходимостта от изпълнение на специфични технологични изисквания или изисквания за качество за трансграничните услуги. По-специално, такава стратегия на ЕС за радиочестотния спектър следва да определи спектъра (части от спектъра/честотните ленти), който държавите членки следва да предоставят съгласно хармонизирани процедури и условия за целите на общата политика за сигурност и отбрана на Съюза. Комисията следва също така да вземе предвид, че радиочестотният спектър е обществено благо с важна социална, културна и икономическа стойност, което следва да се използва ефективно и ефикасно. Стратегията и пътните карти на Съюза за радиочестотния спектър следва да зачитат съответните международни споразумения, приложими за радиочестотния спектър, включително избягването на вредни смущения, и следва да насърчават принципите на неутралност по отношение на технологиите и услугите и на споделено използване на радиочестотния спектър в съответствие с правото в областта на конкуренцията. За да може стратегията и пътните карти на Съюза в областта на радиочестотния спектър да доведат до промяна, в рамките на RSPB следва да бъде установен процес, който да позволява на националните компетентни органи, заедно с Комисията, да наблюдават напредъка в прилагането в държавите членки и да обменят опит, добри практики и информация. Освен това следва да се проучат полезните взаимодействия с механизма за мониторинг на цифровото десетилетие и на европейския семестър.

(91) Като се има предвид значението за конкурентоспособността на ЕС на навременното въвеждане на безжични широколентови съобщителни услуги от следващо поколение (6G), включително техните неземни елементи, това следва да бъде в центъра на вниманието на първата стратегия и пътна карта на Съюза в областта на радиочестотния спектър. Въпреки това стратегията следва да включва и нуждите от радиочестотен спектър на други политики на Съюза, когато такива възникнат, и следва да обхваща цялостно използването не само на лицензи, но и на нелицензирано използване, като например за местни радиомрежи (RLAN).

(92) За да се извлече максимална полза от хармонизацията съгласно Решение № 676/2002/ЕО, използването на хармонизирани радиочестотни ленти следва да бъде разрешено своевременно и синхронизирано в целия Съюз. Разрешаването на използването на дадена радиочестотна лента предполага предоставяне на радиочестотен спектър чрез режим на общо разрешение или индивидуални права за ползване, за да се позволи използването на радиочестотния спектър веднага след приключването на процеса на предоставяне. За да се предоставят

радиочестотни ленти, може да е необходимо да се освободи честотна лента, заемана от други ползватели, и да се компенсират тези ползватели за преките разходи за миграция или преразпределяне на спектъра в съответствие с националното право. Прилагането на общ краен срок обаче може да бъде засегнато в конкретна държава членка от въпроси, свързани с нерешената трансгранична координация, със сложната техническа миграция на съществуващите ползватели на дадена честотна лента, с цел от общ интерес, с опазването на националната сигурност и отбрана или с форсмажорни обстоятелства. Във всички случаи компетентните органи следва да предприемат необходимите мерки за свеждане до минимум на евентуалните забавяния по отношение на географското покритие, сроковете и радиочестотния обхват. Националните компетентни органи следва, в зависимост от съответните обстоятелства, да поискат от Съюза да предостави правна, политическа и техническа подкрепа за решаване на въпроси, свързани с координацията на радиочестотния спектър със съседните държави, включително държавите кандидатки и присъединяващите се държави.

(93) С бързото развитие на нови безжични технологии и услуги, включително използването на съвременни способности като ИИ, управлението на радиочестотния спектър в Съюза следва да бъде по-гъвкаво и проактивно. В това отношение е важно да се даде възможност на новаторите и другите потенциални ползватели да започнат процес на хармонизация на равнището на Съюза, ако бъде доказана необходимостта, наред с другото, от въвеждането на нови технологии или премахването на стари технологии, които правят използването на радиочестотния спектър неефективно или нанасят вреда на потребителите. Поради това следва да се създаде открит, прозрачен и недискриминационен процес за официално подаване и разглеждане на искания за хармонизиране на радиочестотния спектър от Комисията. Процесът следва да включва обществена консултация, която да помогне на Комисията да реши дали да започне нов процес и ако да, с какъв обхват. Вследствие на това Комисията следва да може да реши дали да започне да актуализира или разработва политика, свързана с радиочестотния спектър, с подкрепата на RSPB, или да започне разработването на хармонизирани технически и оперативни условия за използването на конкретна радиочестотна лента заедно с Комитета по радиочестотния спектър съгласно Решение № 676/2002/ЕО. Формата, съдържанието и степента на подробност, които трябва да бъдат предоставени в исканията, подробностите за процеса на обработване на исканията и, когато е приложимо, всички крайни срокове, следва да бъдат предоставени в насоки.

(94) Докато общите разрешения за ползване на радиочестотния спектър могат да улеснят най-ефективното му използване, да насърчат иновациите в някои случаи и са в интерес на конкуренцията, предоставянето на индивидуални права за ползване на радиочестотен спектър в други случаи може да се окаже най-подходящият разрешителен режим при наличието на определени специфични обстоятелства. Следва да се обмисли предоставянето на индивидуални права за ползване например, когато благоприятните характеристики на разпространение на радиочестотния спектър или предвиденото ниво на мощност на предаването предполагат, че поради изискваното качество на услугата общите разрешения не могат да решат проблемите със смущенията. Технически мерки, като например решения за подобряване на устойчивостта на приемниците, могат да дадат възможност за използването на общи разрешения или за споделяне на радиочестотен спектър и евентуално да дадат възможност да се избегне

системно прибягване до принципа „без смущения и без защита“. Общите разрешения могат да се комбинират с индивидуални права на ползване. Това може да бъде особено полезно за ленти, които нямат добри характеристики на разпространение, като например лентите с милиметрови вълни. Например дадена честотна лента може да бъде предоставена по силата на индивидуални права на ползване в градските райони, докато в селските райони тя се предоставя по силата на общо разрешение. С цел насърчаване на последователен подход в Съюза Комисията може да приеме препоръка, определяща най-подходящия разрешителен режим за използването на радиочестотния спектър в конкретна хармонизирана радиочестотна лента или части от нея.

(95) По принцип компетентните органи са тези, които трябва да вземат решение относно най-подходящия разрешителен режим, който да се прилага в определена радиочестотна лента или части от нея. Когато съществува риск от разнопосочни решения, които биха могли да фрагментират вътрешния пазар, особено когато са установени хармонизирани условия за радиочестотна лента съгласно Решение № 676/2002/ЕО, и по този начин да забавят разгръщането на безжични системи, Комисията следва да бъде оправомощена да взема решения, като взема предвид становището на RSPB, относно общи решения, признавайки действащите технически мерки за хармонизация. Целта на тези решения е да осигури общ инструментариум за компетентните органи, който те следва да имат предвид, когато определят подходящи съгласувани разрешителни режими, които да се прилагат за дадена честотна лента или части от нея, в зависимост от фактори като гъстотата на населението, характеристиките на разпространение на честотните ленти, различията между използването в градски и селски райони, евентуалната необходимост от защита на съществуващите услуги и произтичащите последици за икономиите от мащаба в производството.

(96) С цел да се улесни развитието на усъвършенствани услуги в по-голям мащаб, да се даде възможност за по-ефективно използване на радиочестотния спектър и да се намалят разходите за разгръщане на безжични мрежи, на потенциалните ползватели на радиочестотния спектър за обществени или необществени мрежи следва да се позволи да поискат, доколкото е възможно, същите условия за издаване на разрешения да се прилагат в държавите членки, в които те използват радиочестотния спектър за своите мрежи. Комисията и компетентните органи следва да си сътрудничат помежду си и с RSPB за разработване на общи условия за издаване на разрешение. Комисията следва също така да има правомощието да направи използването на тези условия задължително. Хармонизирането на условията за издаване на разрешения има за цел да улесни трансграничното предоставяне на услуги и икономиите от мащаба.

(97) За да се насърчи предоставянето на общоевропейски висококачествени мрежи и услуги или за да се използват икономиите от мащаба, Комисията следва да бъде оправомощена да разрешава част от радиочестотния спектър на равнището на Съюза. Разгръщането на всяко ново поколение мобилни мрежи е по-скъпо от предишното. Следователно не е икономически осъществимо за всички оператори на мобилни мрежи, които понастоящем извършват дейност на пазара на Съюза, да модернизират своите мрежи до 6G. Следователно, ако бъде поискано от Комисията, RSPB следва да оцени в становището си относно общите условия за издаване на разрешение възможността за предоставяне на радиочестотен спектър на равнището на Съюза и да предложи подходяща процедура за издаване на разрешение и условия за предоставяне, като например

експлоатация на модел за търговия на едро. Същата необходимост може да възникне и за увеличаване на радиочестотния спектър, използван за мобилни спътникови услуги, чрез промяна на предназначението на наземния радиочестотен спектър. За да се гарантира предоставянето на общоевропейски услуги, такъв радиочестотен спектър с променено предназначение следва също да се предоставя и разрешава на равнището на Съюза. Определянето на едни и същи условия за издаване на разрешения на равнището на Съюза и, при поискване, на хармонизирани условия за предоставяне на разрешения на равнището на Съюза би могло да улесни разгръщането и развитието на висококачествени мрежи и услуги, като например спътникови съобщителни услуги, предоставяни чрез използване на радиочестотен спектър, разпределен за наземни услуги или 6G мрежи.

(98) За да се намали бюрокрацията и да се ускори достъпът до радиочестотния спектър, за който условията за издаване на разрешения са хармонизирани в повече от една държава членка, следва да бъде възможно да се установи процедура за улесняване на предоставянето на индивидуални права за ползване от повече от един национален регулаторен орган по координиран начин и на едно място под формата на „процедура за обслужване на едно гише“. Комисията следва да може да препоръчва на компетентните органи начини за разглеждане на такива искания на принципа „обслужване на едно гише“.

(99) Когато се постигне споразумение на равнището на Съюза за хармонизирано предоставяне на радиочестотен спектър на определени предприятия, държавите членки следва строго да прилагат споразумението при предоставяне на права за ползване за радиочестотния спектър от националния план за разпределение на честотите.

(100) Достатъчно дългият срок на правата за ползване на радиочестотен спектър ще увеличи инвестиционната предвидимост и ще допринесе за по-бързо разгръщане на мрежите и по-добри услуги, както и за стабилност, която да подкрепя търговията и отдаването под наем на радиочестотен спектър. Минималният срок на правата за ползване на безжичен широколентов достъп, установен с Директива (ЕС) 2018/1972, се оказа недостатъчен за привличане на достатъчно инвестиции, за осигуряване на непрекъснатост на дейността и амортизация на мобилните предприятия в сравнение с други комуникационни технологии, както и за насърчаване на по-амбициозно разгръщане на мрежи и усъвършенствани и трансгранични услуги.

(101) Следователно предвидимостта на инвестициите може да бъде постигната по-добре чрез предоставянето на права с неопределен срок, които националните компетентни органи следва да имат възможност да подлагат на периодични прегледи, с надеждни възможности за отмяна, управлявани от компетентните органи, включително националните органи за защита на конкуренцията. В същото време безсрочната продължителност улеснява развитието на функциониращ вторичен пазар за търговия и отдаване под наем на радиочестотен спектър. Рискът, че неограничен срок на правата за ползване би попречил на навлизането на пазара и би намалил конкуренцията, наличността, качеството на услугите и стимулите за инвестиции, следва обаче да бъде преодолян чрез силни и надеждни регулаторни гаранции, които защитават конкуренцията и предотвратяват презапасяването с радиочестотен спектър, като например задължения за предоставяне на достъп на едро или даване на възможност за споделяне на радиочестотен спектър при спазване на

законодателството в областта на конкуренцията. Чрез избора на подходящи условия за разрешение — като например условия „използваш или споделяш“ или „използваш или губиш“ и задължения за разгръщане — и чрез тяхното прилагане националните компетентни органи са в състояние да гарантират, че радиочестотният спектър не остава неизползван или блокиран и се предоставя на по-ефективни или иновативни конкуренти. Като се има предвид значението на техническите иновации, националните компетентни органи следва да могат да предоставят права за използване на радиочестотния спектър за експериментални цели, включително в научноизследователски проекти и експерименти, провеждани през жизнения цикъл на проектите, финансирани в обхвата на програмите на ЕС, при спазване на специфични ограничения и условия, включително продължителност, строго обосновани от експерименталния характер на тези права.

(102) Тъй като дългосрочното инвестиционно планиране зависи от гаранциите за подновяване на правата на ползване по същия начин, както и от продължителността на правата на ползване, подновяването по принцип следва да бъде автоматично, освен ако няма наложителни причини срещу него. Националните компетентни органи следва да имат правомощието да не подновяват правата за ползване или да ги подновяват за по-кратък срок или при променени условия. Такъв следва да бъде случаят, когато са изпълнени определени условия за отказ или промяна въз основа на критерии, които следва да се тълкуват ограничително, за да се осигурят достатъчно гаранции и предвидимост. Отказът за подновяване може да се основава на целите на обществената политика съгласно правото на Съюза, както и на общите цели на настоящия регламент, включително нуждите в областта на отбраната и сигурността. Всяко решение за неподновяване следва да подлежи на открита, недискриминационна и прозрачна процедура и да бъде нотифицирано съгласно процедурата за единния пазар на радиочестотния спектър. За да се гарантират правна сигурност и зачитане на оправданите правни очаквания на притежателите на права, следва да се разгледа възможността за отказ за подновяване в рамките на подходящ срок от най-малко 5 години преди изтичането на съответните права.

(103) Подновяванията следва да бъдат придружени от преглед на годишните и еднократните такси за ползване на радиочестотния спектър, за да се гарантира, че тези такси продължават да насърчават оптималното използване, като се вземат предвид, наред с другото, развитието на пазара и технологичното развитие. Този преглед следва да се основава на стойността на правата на ползване, произтичаща от последната състезателна или сравнителна процедура за предоставяне, коригирана така, че да отразява разходите за допълнителни условия, свързани с нея, като например изисквания за покритие или качество на услугата. Приходите за всяка връзка, както и общата тежест, която притежателите на права носят от всички свои участия в радиочестотния спектър, също следва да бъдат взети предвид, за да се избегне ситуация, при която много високите цени, заплащани при предишни търгове, продължават да обременяват прекомерно притежателите на права и да им пречат да инвестират в мрежи. От съображения за правна сигурност всички корекции на съществуващите такси следва да се основават на същите принципи като тези, приложими за таксите, установени в контекста на предоставянето на нови права на ползване.

(104) Прехвърлянето на права за ползване на радиочестотен спектър може да бъде ефективно средство за увеличаване на ефикасността на неговото използване. В името на гъвкавостта и ефикасността и с цел да се позволи определянето на стойността на радиочестотния спектър от пазара националните компетентни органи следва по подразбиране да позволяват на ползвателите на радиочестотния спектър да прехвърлят или отдават под наем на трети страни своите права за ползване на радиочестотен спектър по опростена процедура и при спазване на условията, с които са обвързани такива права, както и на правилата за конкуренцията, под надзора на отговорните национални регулаторни органи. Условията, при които дадено индивидуално право може да бъде прехвърлено или отдадено под наем от притежателя на правото, следва да бъдат уточнени към момента на предоставяне на това право. За да улеснят такива прехвърляния или отдавания под наем, при условие че са спазени техническите мерки за изпълнение, приети по силата на Решение № 676/2002/ЕО, държавите членки следва също така да разглеждат искания за разделяне на права за ползване на радиочестотен спектър, както и за преглед на условията за ползване. Същевременно следва да е възможно националният компетентен орган да отхвърли прехвърлянето или отдаването под наем на радиочестотен спектър от съображения за сигурност или суверенитет или други цели на обществената политика, включително насърчаване или поддържане на ефективна конкуренция, или при липса на достатъчно гаранции, че радиочестотният спектър ще се използва в съответствие с условията на разрешението или за предвидената употреба.

(105) Новите концепции за споделяне на радиочестотния спектър изискват точни данни в реално време за заемането на честотите, за да се гарантира ефективно използване на радиочестотния спектър и избягване на смущения. Динамичната база данни, съсредоточена върху конкретни честотни ленти, следва да спомогне за идентифицирането на недостатъчно използвания радиочестотен спектър и да подкрепи по-ефективното използване на радиочестотния спектър и практиките за споделяне в съответствие със законодателството в областта на конкуренцията. Такъв динамичен списък би могъл също така да допринесе за разработването и прилагането на всяка оперативна пътна карта за радиочестотния спектър.

(106) В съответствие със съдебната практика на Съда, националните компетентни органи не следва да налагат никакви други такси във връзка с предоставянето на мрежи и електронни съобщителни услуги, освен предвидените в настоящия регламент. Когато за предоставянето на електронни съобщения се разчита на обществени ресурси, за чието използване се изисква специално разрешение, националните компетентни органи следва да имат възможност да налагат такси, за да се гарантира оптималното използване на тези ресурси. Таксите следва да отразяват стойността на правата за ползване, като се отчита, наред с другото, икономическото и техническото състояние на съответния пазар, и да се определят по начин, който гарантира ефективното предоставяне и ползване на радиочестотния спектър. Такива такси следва да могат да се използват например за финансиране на дейности на националните регулаторни органи и другите компетентни органи, които не могат да бъдат покрити с административните такси. Когато, в случай на състезателни или сравнителни процедури за подбор, таксите за права за ползване на радиочестотен спектър се състоят изцяло или отчасти от еднократна сума, условията за плащане следва да гарантират, че такива такси на практика не водят до избор на основата на критерии, които не са

свързани с целта да се осигури оптимално използване на радиочестотния спектър.

(107) Методиката за изчисляване на размера на таксите за радиочестотния спектър в Съюза се различава значително в отделните държави членки. Това несъответствие би могло да затрудни предоставянето на мрежи, основани на радиочестотния спектър, в множество държави членки. Поради това Комисията следва редовно да публикува сравнителни проучвания и, ако е целесъобразно, да разработи други насоки по отношение на методиката за изчисляване на годишните такси за радиочестотния спектър, които да бъдат налагани от националните компетентни органи за наземния спектър. Тази методика следва да се основава на принципите на ефективно и ефикасно използване на радиочестотния спектър, прозрачност, недискриминация и пропорционалност по отношение на предназначението им и да позволява на националните компетентни органи да изчисляват точната такса, която да се прилага и която може да включва фиксирана годишна част (на KHz за категория честотна лента) и процент от годишния оборот, генериран от използването на честотите. Когато Комисията определя методиката, опитът на ОЕРЕС и на националните регулаторни органи в изграждането на подходящи модели на разходите ще бъде от изключително значение и следва да бъде взет предвид. Националните компетентни органи следва да гарантират, че размерът на таксите във всички случаи покрива разходите за управление на радиочестотния спектър.

(108) Тежести, наложени на предприятията за правата за ползване на радиочестотния спектър, могат да окажат въздействие върху решенията относно придобиването им и начина на използване на ресурси на радиочестотния спектър. Поради това националните компетентни органи следва да определят първоначални цени по начин, който да води до ефективно предоставяне на правата, независимо от вида на използваната процедура за подбор. Комисията може да издаде препоръка относно обща методика за определяне на минималните цени, като вземе предвид критерии като алтернативните разходи за радиочестотния спектър, характеристиките на честотната лента и разходите, свързани с изпълнението на условията за разрешение, наложени за постигане на допълнителни цели на политиката. В този процес следва да се обърне внимание и на конкурентната ситуация на съответния пазар, включително възможните алтернативни употреби на ресурсите. По принцип националните компетентни органи не следва да определят минимални цени, когато налагат задължения за покритие или качество на услугата, освен ако съществува риск от тайно споразумение и/или нежелано участие, което ненужно удължава процедурата и т.н. Комисията следва да бъде оправомощена да приема актове за изпълнение, ако препоръката не е успешна, за да се гарантират последователни резултати в Съюза, и това застрашава повсеместното разгръщане на висококачествени безжични мрежи в Съюза.

(109) Като се има предвид високото равнище на разходите за радиочестотния спектър, което се дължи на разчитането на тръжен подбор въз основа на сравнително плащане на такси, следва да се даде приоритет на ангажиментите пред таксите. Поради това следва да бъде възможно таксите да се заменят с ангажименти, предложени от заявителите за прилагане на мерки, които биха били от пряка полза за разгръщането на мрежите и качеството на безжичните комуникации. На практика това би могло да бъде под формата на авансови плащания, които ще

бъдат възстановени, или банкови гаранции, които ще бъдат отменени, когато тези ангажименти бъдат изпълнени.

(110) Изискванията за спазване на принципите на неутралност по отношение на технологиите и услугите при предоставянето на права за ползване заедно с възможността за прехвърляне на права между предприятия са в основата на свободата на предоставяне на електронни съобщителни услуги на обществеността и начините за постигането ѝ и подпомагат осъществяването на цели от общ интерес. Настоящият регламент не засяга предоставянето на радиочестотен спектър, било то пряко на доставчици на електронни съобщителни мрежи или услуги или на субекти, които използват тези мрежи или услуги. Такива субекти могат да бъдат доставчици на радио и телевизионно съдържание. Отговорността за спазването на условията, свързани с правото за ползване на радиочестотен спектър и съответните условия, свързани с общото разрешение, във всички случаи следва да се поеме от предприятието, на което е предоставено правото за ползване на радиочестотен спектър. Някои от задълженията, наложени на излъчващите оператори за доставянето на аудио-визуални медийни услуги, може да изискват прилагането на конкретни критерии и процедури за предоставяне на права за ползване на радиочестотен спектър, за да се постигне конкретна цел от общ интерес, определена от националните компетентни органи в съответствие с правото на Съюза. Процедурата за предоставяне на такова право обаче при всички случаи следва да бъде обективна, прозрачна, недискриминационна и пропорционална.

(111) Съдебната практика на Съда изисква национални ограничения на правата, гарантирани по силата на член 56 от ДФЕС, да бъдат обективно обосновани и пропорционални, и да не надхвърлят необходимото за постигането на техните цели. Освен това, радиочестотният спектър, предоставен без открита процедура, не следва да се използва за други цели освен за целта от общ интерес, за която е бил предоставен. В такъв случай на заинтересованите страни следва да се даде възможност да представят бележки в разумен срок.

(112) Като част от процедурата за кандидатстване за предоставяне на права, националните компетентни органи следва да проверяват дали кандидатът е в състояние да спазва свързаните с тези права условия. Посочените условия следва да бъдат отразени в критерии за допустимост, определени по обективен, прозрачен, пропорционален и недискриминационен начин преди стартирането на каквато и да било състезателна процедура за подбор. За целта на прилагането на тези критерии следва да бъде възможно да се изисква от кандидатите да предоставят необходимата информация, за да потвърдят способността си да спазват тези условия. Когато такава информация не е предоставена, националният компетентен орган следва да може да отхвърли заявлението за право на ползване на радиочестотния спектър.

(113) Националните компетентни органи, преди предоставянето на правото, следва да извършват проверка само на елементи, които заявителят може логично да докаже, полагайки обичайно дължима грижа, като вземат предвид значителната обществена и пазарна стойност на радиочестотния спектър като ограничен обществен ресурс. Това не следва да възпрепятства националния компетентен орган да извършва последваща проверка на изпълнението на критериите за допустимост, например посредством основни показатели, когато критериите не могат да бъдат изпълнени на първоначалния етап. За да запазят ефективното и ефикасно използване на радиочестотния спектър, националните компетентни

органи следва да не предоставят права, когато след преглед установят, че заявителят не е в състояние да изпълни условията, без това да засяга възможността за улесняване на ограничено във времето експериментално ползване.

(114) Когато дадено търсене на радиочестотна лента надхвърля нейното наличие, в резултат на което националният компетентен орган стигне до заключението, че броят на правата за ползване на радиочестотния спектър трябва да бъде ограничен, следва да бъдат прилагани подходящи и прозрачни процедури за предоставяне на такива права, за да се избегне дискриминация и да се оптимизира използването на ограничения ресурс. Това ограничаване следва да е оправдано, пропорционално и основано на изчерпателна оценка на пазарните условия, да отчита цялостните предимства за ползвателите и целите за националния и вътрешния пазар. Целите, уреждащи всяка процедура за ограничаване, следва да бъдат ясно определени предварително и, когато е възможно, количествено определени, като се отдава необходимото значение на необходимостта от изпълнение на националните цели и целите на вътрешния пазар. Когато обсъждат най-подходящата процедура за подбор и в съответствие с координационните мерки на равнището на Съюза, националните компетентни органи следва своевременно и по прозрачен начин да се консултират с всички заинтересовани страни относно обосновката, целите и условията на процедурата, като наред с другото посочат резултата от всяка свързана оценка на конкурентното, техническото и икономическото състояние на пазара. Националните компетентни органи следва да могат да използват, наред с другото, процедури за конкурентен или сравнителен подбор за предоставяне на радиочестотен спектър, като вземат предвид, наред с другото, конкурентната, техническата и икономическата ситуация на пазара. При прилагането на такива схеми националните компетентни органи следва да отчитат целите на настоящия регламент. Ако държава членка е на мнение, че в дадена честотна лента могат да се предложат повече права, тя следва да започне процедура за предоставянето им.

(115) Въпреки че подкрепят прозрачното, недискриминационно предоставяне и ефективното използване на радиочестотния спектър, търговете — като вид процедура за подбор, при която се разчита на конкурентно ценово наддаване — биха могли да доведат до значителна финансова тежест за операторите, ако не са разработени правилно или условията за възлагане не отразяват ситуацията на пазара. Поради това следва да се даде приоритет на насочени към инвестиции търгове, имащи за цел постигането на определени ангажименти за качество и покритие, а не към плащането на такси.

(116) Доброволният форум за партньорска проверка, създаден с Директива (ЕС) 2018/1972 като инструмент за партньорско обучение, не успя да постигне по-съгласувано използване и определяне на елементите на процедурите за подбор и условията, свързани с правата за ползване на радиочестотния спектър, тъй като само около една трета от националните мерки бяха проверени от партньори. Тъй като тези елементи и условия оказват значително въздействие върху пазарните условия и конкурентната ситуация, включително условията за навлизане и разширяване, следва да се създаде нов механизъм за *ex ante* координация — процедура за единен пазар на радиочестотния спектър. Тази процедура следва да се прилага за всяка мярка, предложена от националните компетентни органи с цел да се предприеме процедура за подбор или да се

изменят или подновят правата за ползване във връзка с хармонизирания радиочестотен спектър за безжични широколентови електронни съобщителни мрежи и услуги. Такъв *ex ante* механизъм е по-ефективен от *последващата* намеса, тъй като може да разкрие предварително мерки, които са необосновани или непропорционални. Нотифициращият орган следва по-специално да обясни как всяка предложена мярка за оформяне на пазара е необходима за поддържане или постигане на ефективна конкуренция и да очертае вероятното ѝ въздействие върху съществуващите и бъдещите инвестиции на участниците на пазара въз основа на пазарен анализ. Ако нотифициращият орган възнамерява да наложи определен срок на правото на ползване, той следва да представи аргументи за това как счита предложеният срок за достатъчна с оглед на инвестициите, които са необходими за постигане на целите на процедурата по възлагане и на настоящия регламент. Комисията следва да може да уведомява за всякакви резерви, които може да има по отношение на проектомерки за оформяне на пазара, т.е. мерки, които оказват въздействие върху структурата или равнището на конкуренция на пазара, като например горни граници на радиочестотния спектър, резервации или задължения за достъп на едро, и в такъв случай следва да посочва причините за резервата. Комисията би могла да счете, че мярката би създала пречка за вътрешния пазар, или да има сериозни съмнения относно съвместимостта ѝ с правото на Съюза, по-специално с целите на настоящия регламент. Комисията може също така да уведоми за всякакви резерви, които могат да възникнат в случай на ограничен срок, когато счита, че този срок е недостатъчен. В своята оценка Комисията ще трябва да вземе предвид всяко възможно въздействие, което срокът на правата на ползване би оказал върху конкуренцията. За да се гарантира неговата ефективност, процесът следва да предоставя на Комисията възможност за налагане на вето върху срока на правата на ползване и върху мерките за оформяне на пазара, ако това бъде счетено за необходимо. Тази нова процедура за единен пазар на радиочестотния спектър следва да замени Форума за партньорска проверка.

(117) Когато са подкрепени от солидни икономически доказателства и са добре замислени, мерките за оформяне на пазара и ограничения срок на лицензите могат да играят важна роля за запазване на ефективната конкуренция на пазарите на електронни съобщения. Мерките, взети конкретно за насърчаване на конкуренцията при предоставяне или удължаване на срока на права за ползване на радиочестотен спектър, следва да се определят от националните регулаторни органи и другите национални компетентни органи, които имат необходимите икономически, технически и пазарни познания. Условията за предоставяне на радиочестотен спектър могат да въздействат върху конкурентната ситуация на пазарите за електронни съобщения и условията за навлизането в тях. Ограниченият достъп до радиочестотен спектър, особено когато този спектър е ограничен, може да създаде пречки пред навлизането или да възпрепятства инвестициите, разгръщането на мрежите, предлагането на нови услуги или приложения, иновациите и конкуренцията. Новите права за ползване, включително придобитите чрез прехвърляне или наемане, и въвеждането на нови гъвкави критерии за ползване на радиочестотния спектър могат също да окажат влияние върху съществуващата конкуренция. Когато се прилагат неуместно, някои правила за насърчаване на конкуренцията могат да имат други последици. Например таваните за радиочестотен спектър и запазването на спектър могат да създадат изкуствен недостиг, задълженията за достъп на едро могат ненужно да ограничат бизнес моделите, когато не е налице пазарна мощ, а

ограниченията в прехвърлянията могат да възпрепятстват развитието на вторични пазари. Поради това е необходима съгласувана и обективна проверка на въздействията върху конкуренцията на такива условия, която следва да се прилага по координиран начин. Поради това използването на такива мерки следва да се основава на изчерпателна и обективна оценка на пазара и условията на конкуренция в него от страна на националните регулаторни органи въз основа на анализ на пазара.. Националните компетентни органи следва обаче винаги да гарантират ефективното и ефикасното използване на радиочестотния спектър и да не допускат изкривяване на конкуренцията вследствие на антиконкурентно презапасяване.

(118) Мерки, които се намесват в структурата на пазара, като например горни граници на радиочестотния спектър или запазване на радиочестотен спектър, могат да бъдат налагани само когато мерките с по-малка степен на намеса, като например задълженията за достъп на едро, не са достатъчни, за да се гарантира ефективна конкуренция на равнище на пазара на дребно. Преди да бъдат наложени задължения за достъп на едро, националните компетентни органи следва да преценят дали пазарите на дребно биха били ефективно конкурентни при липсата на намеса на едро. Оценката следва да бъде цялостна и да отчита редица параметри, като например, но не само, обявени цени за потребителски и бизнес продукти на масовия пазар, отстъпки, включително целеви отстъпки, както и инвестиции и качество на услугата. При определяне на правата за използване, които са предмет на такива задължения, националният компетентен орган следва да вземе предвид наличния капацитет за подкрепа на офертите на едро.

(119) Огромният растеж в търсенето на радиочестотен спектър и в търсенето от страна на крайните ползватели на безжичен широколентов капацитет поражда нуждата от алтернативни, взаимно допълващи се, ефективни по отношение на спектъра и ефикасни решения, включително системи за безжичен достъп с ниска мощност и малък обхват, като локални радиомрежи (RLAN) и мрежи от малогабаритни клетъчни точки за достъп с малка мощност. Такива допълващи се системи за безжичен достъп, особено обществено достъпните RLAN точки за достъп, увеличават възможностите за достъп до интернет на крайните ползватели и намаляват мобилния трафик за мобилните оператори. RLAN използват хармонизиран радиочестотен спектър, без за тях да се изисква индивидуално разрешение или право за ползване на радиочестотен спектър. Към днешна дата повечето RLAN точки за достъп се използват от частни лица като местно безжично разширение на техните фиксирани широколентови връзки. В рамките на собствения си абонамент за интернет крайните ползватели следва да не бъдат възпрепятствани да споделят достъпа до своите RLAN с други ползватели, за да се увеличи броят на наличните точки за достъп, особено в гъстонаселени райони, максимално да нарасне капацитетът за безжично предаване на данни чрез повторно използване на радиочестотен спектър и да се създаде икономически изгодна допълваща безжична широколентова инфраструктура, достъпна за други крайни ползватели. Поради това следва да се премахнат ненужните ограничения пред изграждането и взаимното свързване на RLAN точки за достъп.

(120) Обществените органи или обществените доставчици на услуги, които използват RLAN в своите помещения за собствения си персонал, посетители или клиенти — например за да улеснят достъпа до услугите на електронното управление или за информация относно обществения транспорт или

управлението на движението по пътищата, следва също така да предоставят достъп до такива точки за достъп за общо ползване от гражданите като допълнителна услуга към предлаганите от тях в тези помещения обществени услуги, доколкото това се допуска от правилата за конкуренцията и възлагането на обществени поръчки. Освен това, от доставчика на такъв местен достъп до електронни съобщителни мрежи в или около частна собственост или ограничена обществена зона на нетърговска основа или като допълнителна услуга към друга дейност, която не зависи от такъв достъп (например RLAN точки за достъп, предоставени на клиенти на други търговски дейности или на широката общественост в съответната зона), може да се изисква да спазва общите разрешения за права за ползване на радиочестотен спектър, но не и да му се налагат каквито и да било условия или изисквания, с които са обвързани общите разрешения, приложими към доставчици на обществени електронни съобщителни мрежи или услуги, нито задължения във връзка с крайните ползватели или взаимното свързване. За такъв доставчик обаче следва да продължат да се прилагат правилата за отговорност, определени в Регламент (ЕС) 2022/2065 на Европейския парламент и на Съвета[48]. Появяват се нови технологии, например комуникации с видима светлина, като те допълват настоящите възможности за използване на спектъра на RLAN и безжичните точки за достъп с оптични точки за достъп на базата на светлина във видимия спектър и ще доведат до хибридни локални мрежи, които позволяват оптична безжична връзка.

(121) Тъй като точките за безжичен достъп с малък обхват и с малка мощност, като например фемтоклетки, пикоклетки, метроклетки или микроклетки, могат да бъдат много малки и използват неголямо оборудване, подобно на това на домашните RLAN маршрутизатори, за което не се изисква друго разрешение освен тези, необходими за използване на радиочестотния спектър, и предвид положителното въздействие на тези точки за достъп върху използването на радиочестотния спектър и развитието на безжичните комуникации, всяко ограничаване на тяхното разгръщане следва да се сведе до минимум. В резултат на това, за да се улесни изграждането на точките за безжичен достъп с малък обхват, и без да се засягат приложимите изисквания във връзка с управлението на радиочестотния спектър, националните компетентни органи по принцип следва да не изискват никакви индивидуални разрешения за монтирането на такива устройства на сгради, които не са официално защитени като част от определена среда или поради специфичната им архитектурна или историческа стойност, освен по съображения за обществена безопасност. Затова техните характеристики, като например максимални размери, тегло и характеристики на излъчване, следва да бъдат уточнени на равнището на Съюза по пропорционален начин за локално изграждане и да се гарантира високо ниво на защита на общественото здраве. За експлоатацията на точките за безжичен достъп с малък обхват следва да се прилага член 7 от Директива 2014/53/ЕС. Това не засяга правата на частна собственост, установени в правото на Съюза или в националното право. Процедурата за разглеждане на заявления за издаване на разрешително следва да се рационализира, без да се засягат съществуващи търговски споразумения, а съпътстващата административна такса следва да се

[48] Регламент (ЕС) 2022/2065 на Европейския парламент и на Съвета от 19 октомври 2022 г. относно единния пазар на цифрови услуги и за изменение на Директива 2000/31/ЕО (Акт за цифровите услуги) (ОВ L 277, 27.10.2022 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

ограничи до размера на административните разходи, свързани с обработването на заявлението. Процесът на оценяване на заявление за разрешително следва да е максимално кратък и по-принцип да не отнема повече от четири месеца.

(122) Обществените сгради и друга обществена инфраструктура се посещават и ползват ежедневно от значителен брой крайни ползватели, които се нуждаят от свързаност, за да ползват цифрови обществени услуги, цифров транспорт и други услуги. Друга обществена инфраструктура, като улични лампи, светофари, предлага много ценно място за разгръщането на малки клетки, например, поради гъстотата на разположението им. Без да се засяга възможността националните компетентни органи да обвържат изграждането на точки за безжичен достъп с малък обхват с наличието на предварително индивидуално разрешение операторите следва да имат право на достъп до тези обществени обекти, за да се обслужи адекватно търсенето. Поради това националните компетентни органи следва да гарантират, че такива обществени сгради и друга обществена инфраструктура се предоставят при разумни условия за разгръщането на малки клетки с оглед допълване на Регламент (ЕС) 2024/1309 на Европейския парламент и на Съвета[49] и без да се засягат принципите, установени в посочения регламент. Регламент (ЕС) 2024/1309 следва функционален подход и налага задължения за достъп до физическа инфраструктура само когато същата е част от мрежа, и единствено ако тя се притежава или ползва от оператор на мрежа, като по този начин много сгради, притежавани или ползвани от обществени органи, остават извън нейния обхват. Обратно, не е необходимо конкретно задължение във връзка с физическа инфраструктура, като например тръби или стълбове, използвани за интелигентни транспортни системи, които се притежават от оператори на мрежи (доставчици на транспортни услуги или доставчици на обществени електронни съобщителни мрежи), и поместват части на мрежа, като по този начин попадат в обхвата на Регламент (ЕС) 2024/1309.

(123) Член 4 от Решение № 676/2002/ЕО, свързан с функцията на Комитета по радиочестотния спектър, следва да бъде изменен. За да се гарантират сигурността и технологичният суверенитет на Съюза и на неговите държави членки, следва да се създаде механизъм, който да позволява на Комисията и на държавите членки да обсъждат въпроси и да вземат решения относно общата позиция без участието на трети държави и заинтересовани страни. Поради това Комисията следва да бъде оправомощена да изисква от държавите членки да установят в рамките на Комитета по радиочестотния спектър общи позиции, свързани с разработването на някои технически мерки за изпълнение, които биха могли да засегнат сигурността или технологичния суверенитет на Съюза или на неговите държави членки, преди обсъжданията в СЕРТ.

(124) Спътниковите комуникации играят жизненоважна роля за гарантиране на сигурността, устойчивостта и стратегическата автономност на Съюза. Последните технологични постижения, променящата се динамика на пазара, геополитическите предизвикателства и опасенията за конкуренцията, свързани

[49] Регламент (ЕС) 2024/1309 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2024 г. за мерки за намаляване на разходите за разполагане на високоскоростни гигабитови електронни съобщителни мрежи, за изменение на Регламент (ЕС) 2015/2120 и за отмяна на Директива 2014/61/ЕС (Акт за гигабитовата инфраструктура) (ОВ L, 2024/1309, 8.5.2014 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1309/oj).

със спътниковите мрежи, налагат засилени действия на равнището на Съюза. Операторите на спътници все повече търсят общоевропейски достъп до пазара, а регулаторните органи са подложени на все по-голям натиск да създадат подходящи регулаторни рамки, които са в съответствие с политиките и целите на Съюза. Необходимо е да се опростят и консолидират правилата за предоставяне на спътникови съобщителни мрежи и услуги и за използване на спътниковия спектър, да се улесни създаването на трансгранични услуги и мрежи и да се предотвратят регулаторните пропуски в условията за достъп до пазарите на спътникови услуги на Съюза.

(125) В становището си от 16 юни 2021 г. относно програмата за политиката в областта на радиочестотния спектър RSPG подчерта, че политиката в областта на радиочестотния спектър следва да подкрепя разработването на иновативни спътникови системи, гарантиращи контролирана от ЕС свързаност и предоставянето на надеждни, устойчиви и икономически ефективни правителствени спътникови услуги. Следователно е необходима укрепена рамка на Съюза, за да се позиционира Съюзът като важен участник в световната космическа промишленост, да се осигури стабилна основа за разработването и експлоатацията на паневропейски спътникови инфраструктури и да се гарантира ефективното правоприлагане на гаранциите за сигурност и конкуренция. Освен това тази рамка следва да бъде от съществено значение за изпълнението на Европейската стратегия за Съюз на подготвеност, приета на 26 март 2025 г., в която се подчертава, наред с другото, необходимостта от разработване на минимални критерии за подготвеност за основни услуги като електронните съобщителни услуги, за да се гарантира устойчивостта на жизненоважни обществени функции, и от насърчаване на двойната употреба още при проектирането при разработването на сигурни комуникации и свързаност в целия Съюз.

(126) В съответствие с член 216, параграф 1 от ДФЕС Съюзът разполага с външна компетентност и може да сключва споразумения с международни организации, когато Договорите го предвиждат или когато това е необходимо за постигане на целите на политиките на Съюза. Управлението на радиочестотния спектър и използването на радиочестотите, включително за спътникови комуникации, са области, които до голяма степен се регулират от законодателството на Съюза, прието въз основа на член 114 от ДФЕС, по-специално Директива (ЕС) 2019/1872 и Решение № 676/2002/ЕО. Използването на радиочестотния спектър от спътници по своята същност е международно по своя характер, тъй като се управлява от глобални механизми за координация в МСД и дава възможност за трансгранично предоставяне на услуги в множество държави. В същото време спътниковият радиочестотен спектър представлява ключов актив за световните пазари на комуникации, като оказва влияние върху конкурентоспособността, инвестициите и наличността за предоставяне на иновативни услуги в целия Съюз. С оглед на тези две международни и пазарни измерения е необходим съгласуван и ориентиран към бъдещето подход на Съюза, за да се гарантира ефикасно използване на спътниковия радиочестотен спектър, ефективна координация и правилно функциониране на вътрешния единен пазар.

(127) Един от основните процеси за осигуряване на операция без смущения е координирането на спътниковите мрежи преди тяхното стартиране. В съответствие с Правилника за радиосъобщенията на Международния съюз по

далекосъобщения администрацията, която подава заявление за нова спътникова система, следва да координира с всички вече задействани или заявени системи, които новата спътникова система може да засегне, и да коригира параметрите, така че да не причинява вредни смущения на тези системи. За да се повиши прозрачността в рамките на Съюза по отношение на заявленията и регистрите на МСД, националните компетентни органи следва да информират Комисията и другите национални компетентни органи в RSPB за тези дейности. Освен това следва да се създаде механизъм, който да гарантира, че дадена администрация може да потърси подкрепа от други национални компетентни органи и от Съюза за осъществяване на координацията на МСД, по-специално когато съществува риск от засягане на интересите и политиките на Съюза.

(128) Хармонизирането и управлението на радиочестотния спектър за използване на спътници на международно равнище чрез МСД не води до хармонизиране на националните процедури за издаване на разрешения за предоставяне на спътникови съобщителни услуги и за използване на съответния радиочестотен спектър. Приложимите правила и условия, уреждащи спътниковите мрежи и спътниковите съобщителни услуги, остават фрагментирани в отделните държави членки, което възпрепятства операторите на спътници в Съюза да постигнат необходимия мащаб за предоставяне на трансгранични или общоевропейски услуги за свързаност. Тези услуги са все по-важни за свързването на районите с недостатъчно обслужване и отдалечените райони, укрепването на устойчивостта и подкрепата за внедряването на нови технологии. За да се преодолеят тези предизвикателства, предоставянето на спътникови мрежи и услуги следва да подлежи на общо разрешение на равнището на Съюза при условия, разработени от Комисията заедно с държавите членки. С оглед на разнообразието от спътникови мрежи и услуги такива условия за издаване на разрешения следва да бъдат разработени по-добре чрез актове за изпълнение и в тясно сътрудничество с RSPB, като се има предвид богатият опит на националните органи в областта на радиочестотния спектър при издаването на разрешения за ползване на спътник. Уведомяването на Комисията съгласно такова общо разрешение би предоставило на дадено предприятие едни и същи права в целия Съюз, без да е необходимо отделно уведомяване в отделните държави членки.

(129) Следва да се създаде хармонизирана и централизирана рамка на Съюза за разрешаване на използването на спътников спектър, чието прилагане да се подпомага от националните компетентни органи на държавите членки. Такава рамка, предоставяща права за използване на равнището на Съюза при общи условия, би повишила правната сигурност, би намалила разпокъсаността и би укрепила стратегическата автономност, сигурността и суверенитета на Съюза в областта на спътниковите комуникации, като същевременно би допълнила целите на Акта на Съюза за космическото пространство и визията за космическата икономика на Съюза. Издаването на разрешения за ползване на спътник на равнището на Съюза чрез процедура с участието на Комисията и RSPB, подпомагана от СЦМ, на всички етапи от разпределянето, лицензирането до правоприлагането, би намалило административната тежест, би повишило прозрачността при достъпа до пазара и би гарантирало последователно управление на недостига на радиочестотен спектър и смущенията. Така ще се запази целостта на вътрешния пазар, ще се насърчат сигурните и конкурентоспособните услуги и политиките в областта на радиочестотния спектър ще се приведат в съответствие със стратегическите цели на Съюза, като

по този начин ще се подкрепят сигурните, мащабируеми и стратегически автономни спътникови комуникации.

(130) Радиочестотният спектър, използван за спътникови мрежи и услуги, следва да подлежи на разрешение от Съюза, предоставено от Комисията със съдействието на RSPB. Следва да бъде приета Европейска таблица за разпределение на спътниковите честоти, за да се осигури прозрачност за операторите на спътници по отношение на това до кой радиочестотен спектър може да бъде получен достъп за конкретни спътникови услуги. Докато за някои честотни ленти от спътниковия спектър Комисията може да реши, че достъпът до тях е възможен съгласно общо разрешение, като например за интернет на нещата, за други следва да се предпочитат индивидуални права за ползване, с оглед на необходимостта да се избягват вредни смущения, да се гарантира качеството на услугата, устойчивостта на мрежата и сигурността на комуникациите.

(131) Освен това, за да се даде възможност за предоставяне на общоевропейски спътникови мрежи и услуги, условията за издаване на разрешения за използване на спътниковия спектър следва да бъдат еднакви в целия Съюз. Тези условия за издаване на разрешения следва по-специално да гарантират спазването на приложимите правила на Правилника за радиосъобщенията на Международния съюз по далекосъобщения относно спътниковата координация и избягването на вредни смущения, както и координацията с други спътникови системи, настоящи и бъдещи, което е от особено значение за съществуващите и планираните спътникови системи в рамките на програмите на Съюза. Условията за издаване на разрешения за предоставяне на спътникови мрежи или услуги следва също така да се стремят към съгласуваност с Акта за киберсигурността, който трябва да замени Регламент (ЕС) 2019/881 на Европейския парламент и на Съвета.

(132) Тъй като по-голямата част от спътниковия спектър може ефективно да се споделя между различни доставчици, по-голямата част от разрешенията на Съюза ще се предоставят на принципа „пръв пристигнал, пръв обслужен“. Към днешна дата само притежателите на правото да използват честотните ленти в обхвата 2 GHz за общоевропейско предоставяне на мобилни спътникови услуги (МСУ) са избрани в рамките на процедурата на Съюза за подбор съгласно Решение № 626/2008/ЕО. Тъй като други видове спътников спектър могат да станат ограничени в бъдеще, в регламента следва да се установи подходяща процедура за подбор на притежатели на права за използване на честотни ленти при такива обстоятелства. Тази процедура следва да бъде вдъхновена от процедурата съгласно Решение № 626/2008/ЕО, в което се определя сравнителна процедура за подбор. Сравнителните процедури за подбор следва да се съсредоточат върху внедряването на иновативни спътникови комуникации, както и върху насърчаването на интегрирането на европейските технологии в новата космическа екосистема. Това е от решаващо значение за повишаване на промишления и научния капацитет на Съюза и за укрепване на стратегическата автономност и веригите на доставки на Европа в космическия сектор. В някои случаи състезателните процедури, като например търговете, могат да бъдат по-подходящи, за да се гарантира, че радиочестотният спектър се предоставя на предприятията, които биха могли да го използват по най-добрия начин. В такива случаи следва да се положат усилия, за да се гарантира, че другите цели на политиката се вземат предвид по подходящ начин, като

например необходимостта да се осигури широко покритие на територията на Съюза.

(133) В становището си от 17 юни 2025 г. относно подхода на политиката на равнище ЕС към свързаността чрез спътник директно към устройство и свързаните с това въпроси на единния пазар RSPG установи необходимостта от предпазен механизъм, който да даде възможност на държавите членки да реагират колективно в полза на интересите на ЕС при неспазване на общите изисквания на спътниковите съобщителни услуги. Действително, въпреки че в рамките на МСД съществува добре установен процес за двустранно разрешаване на случаи на трансгранична намеса между администрациите, този процес е дълъг и не е придружен от достатъчно гаранции за ефективно и навременно разрешаване на случаите на намеса. Поради това с настоящия регламент следва да се установят инструментите за гарантиране на спазването на условията за издаване на разрешения, определени в регламента, по-специално задълженията за координиране и предотвратяване на вредни смущения на територията на Съюза. Освен това, въпреки че издаването на разрешения за спътникови мрежи и услуги и използването на съответния радиочестотен спектър следва да се извършва на равнището на Съюза, наблюдението на спазването на условията за издаване на разрешения следва да се ползва от сътрудничеството между Комисията и националните компетентни органи, които имат юрисдикция, капацитет и експертен опит за проверка на съответствието и откриване на проблеми, свързани с вредни смущения.

(134) С цел да се гарантира координирано наблюдение и правоприлагане на разрешенията на Съюза, Комисията следва, като вземе предвид становището на RSPB, да приеме подробни договорености за определяне на реда и условията за прилагане. Комисията може също така да налага глоби или периодични имуществени санкции за нарушаване на условията на разрешението или други разпоредби, предвидени в дела относно използването на спътниковия радиочестотен спектър. При тези глоби следва да се вземат предвид тежестта и продължителността на нарушението, а когато нарушението представлява нарушаване на националните правила — всички санкции, които вече са наложени от националните органи. Националните компетентни органи следва да могат да предупреждават Комисията за всяко нарушение на условията за издаване на разрешение или на разпоредбите, предвидени в дела относно използването на спътниковия радиочестотен спектър. За да се гарантира спазването, държавите членки следва да осигурят пълното действие на своя територия на решението за налагане на корективни мерки или санкции, включително окончателното възпрепятстване на дадено предприятие да предоставя спътникови мрежи или услуги в Съюза. В такива случаи обаче следва да е възможно държава членка, чиято свързаност би била сериозно нарушена от временно преустановяване или прекратяване на дейността на оператор на спътник, да поиска от Комисията да отложи прилагането на такава координирана мярка на своята национална територия за срок до шест месеца, който може да бъде подновен.

(135) Технологичното развитие води до постепенното интегриране на наземни и неземни мрежи в единна комуникационна архитектура, съчетаваща наземна инфраструктура с неземни компоненти, по-специално мрежа от спътници в ниска околоземна орбита (LEO), като по този начин се гарантира повсеместна, устойчива и високоефективна свързаност в световен мащаб. Глобалната

конкуренция за стандартизация и за достъп до спътников спектър за мобилни технологии от следващо поколение показва стратегическото значение на спектъра като ресурс от критично значение. Необходими са специални правни разпоредби в тази област, за да се отговори ефективно на тези развития чрез укрепване на правилата, уреждащи управлението на спътниковия спектър, за даване възможност на Съюза да гарантира стратегическата си автономност при разгръщането на сигурни и устойчиви наземни и неземни 5G и 6G мрежи. В същото време, поради недостига на мобилен спътников спектър, съществува все по-голяма необходимост от споделяне на радиочестотен спектър между наземни и неземни ползватели. Това споделяне следва да се извършва по начин, който не застрашава предоставянето на наземните услуги. За да се запази неограничената непрекъснатост на настоящото използване и приложения, настоящият регламент следва да гарантира, че споделеното използване на радиочестотен спектър между наземни и спътникови системи може да се осъществи само когато основният притежател на правото за наземно използване се е съгласил и под негова отговорност. В контекста на интегрираните спътникови и мобилни съобщителни услуги, които са възможни благодарение на 6G технологиите, традиционните граници между наземните и спътниковите мрежи стават неясни. Поради това е необходима координирана и ориентирана към бъдещето регулаторна рамка, за да се предотвратят разпокъсаността на пазара и смущенията в радиочестотния спектър, по-специално в честотните ленти, които ще се използват съвместно както от наземни мобилни, така и от спътникови оператори.

(136) С оглед на изпълнението на специфичните настоящи и бъдещи политики на Съюза, които разчитат на номерационни ресурси, навременното определяне на нуждите както от настоящи, така и от иновативни услуги е от съществено значение. Развитието на вътрешния пазар на Съюза води до увеличаване на внедряването на трансгранични услуги, които често разчитат на номерационни ресурси. За да могат тези услуги да се развиват и да носят очакваните ползи за обществото и икономически растеж, следва да се гарантира регулаторна съгласуваност и предвидимост по отношение на планирането, разпределянето и управлението на номерационните ресурси в Съюза. Комисията следва да представи ориентирана към бъдещето стратегия за номериране, основана на данни, предоставени от всички заинтересовани страни и при надлежно отчитане на становището на ОЕРЕС, която да представлява основата на номерационния план на Съюза.

(137) Наличието на общоевропейски номерационни ресурси би дало възможност за последователност и опростяване на използването на номерационни ресурси от доставчиците на трансгранични или общоевропейски услуги. Комисията, като разчита на подкрепата на държавите членки, следва да може да предприема мерки, включително чрез приемане на актове за изпълнение, за приемане на номерационния план на Съюза, за да се даде възможност за подаване на заявление за номерационни обхвати до МСД и за определяне на условията, които могат да бъдат свързани с правото на ползване на номерационни ресурси от номерационния план на Съюза, включително таксите за права на ползване на такива ресурси и възможността за прехвърляне на такива такси към СЦМ. Въпреки че националните регулаторни органи следва да определят общоевропейските номерационни ресурси, тъй като те са в най-добра позиция да гарантират правоприлагането на условията, свързани с индивидуалните права за ползване, СЦМ, в сътрудничество с националните регулаторни органи и под

надзора на ОЕРЕС, следва да поддържа актуална база данни за общоевропейските номерационни ресурси, за да има централизиран преглед на тяхната наличност.

(138) Развитието на общоевропейските услуги, по-специално услугите от типа машина—машина, ще бъде допълнително улеснено от наличието на хармонизирани номера в целия Съюз, докато управлението на тези номерационни ресурси от националните регулаторни органи в сътрудничество с СЦМ ще гарантира единен набор от условия, които тези доставчици на услуги трябва да спазват. За тази цел държавите членки следва да подпомагат Комисията при получаването на диапазони от номерационни ресурси от МСД, включително като кандидатстват за такива специфични номерационни диапазони от тяхно име. Когато е необходимо хармонизиране на номерационните ресурси в Съюза в подкрепа на развитието на общоевропейски услуги или трансгранични услуги, по-специално нови услуги от типа машина—машина, като например свързани автомобили, и когато централизираното управление на тези ресурси от националните регулаторни органи в сътрудничество с СЦМ би дало възможност за по-прости и по-прозрачни процедури за разпределяне за доставчиците на услуги, Комисията следва да бъде оправомощена да приема актове за изпълнение.

(139) За да се подпомогне ефективно свободното движение на стоки, услуги и хора в Съюза, следва да е възможно да се използват някои национални номерационни ресурси, по-специално някои негеографски номера, по извънтериториален начин, а именно извън територията на определящата държава членка. Предвид значителния риск от измама по отношение на междуличностните съобщения, подобно извънтериториално ползване следва да бъде разрешено само за предоставянето на електронни съобщителни услуги, различни от междуличностните съобщителни услуги. Правоприлагането на съответните национални законови актове, особено правилата за защита на потребителите и други правила, свързани с използването на номерационни ресурси, следва да бъде гарантирано от държавите членки, независимо от това къде са били предоставени правата за ползване на номерационни ресурси и къде тези ресурси се използват в рамките на Съюза

(140) Националните регулаторни органи на държавите членки, в които се използват номерационни ресурси от друга държава членка, нямат контрол над тези номерационни ресурси. Следователно, от съществено значение е националният регулаторен орган на държавата членка, която предоставя правата за извънтериториално ползване, също да гарантира ефективната защита на крайните ползватели в държавите членки, в които се използват тези номера. С оглед на постигането на ефективна защита националните регулаторни органи, които предоставят права за извънтериториално ползване, следва да определят условия, свързани със спазването от страна на доставчика на правилата за защита на потребителите и други правила във връзка с използването на номерационните ресурси в държавите членки, в които тези номерационни ресурси ще се използват.

(141) Националните регулаторни органи на държавите членки, в които тези номерационни ресурси се използват, следва да могат да изискат националните регулаторни органи, които са предоставили правата за ползване на номерационните ресурси, да съдействат за прилагането на техните национални правила. Правоприлагащите мерките от страна на националните регулаторни

органи, които са предоставили правата за ползване, следва да включват възпиращи санкции, особено в случаи на сериозни нарушения — отнемане на правото за извънтериториално ползване на номерационните ресурси, предоставени на съответното предприятие. Изискванията по отношение на извънтериториалното използване не следва да накърняват правомощията на националния регулаторен орган да блокира достъпа до номера или услуги, когато са налице измами или злоупотреби. Извънтериториалното ползване на номерационни ресурси следва да не накърнява правилата на Съюза във връзка с предоставянето на роуминг услуги, включително правилата относно предотвратяването на неправилно използване или злоупотреба с роуминг услуги, които са предмет на регулиране на цените на дребно и които се ползват от регулирани цени за роуминг на едро. Държавите членки следва да могат да сключват конкретни споразумения за извънтериториално ползване на номерационни ресурси с трети държави.

(142) Достъпът до номерационни ресурси на основата на прозрачни, обективни и недискриминационни критерии е от съществено значение за конкуренцията между предприятията в сектора на електронните съобщения. Националните регулаторни органи следва да могат да предоставят права за ползване на номерационни ресурси на предприятия, различни от доставчиците на електронни съобщителни мрежи или услуги, с оглед на нарастващото значение на номерата за различните услуги на интернет на нещата. Всички елементи от националните номерационни планове следва да бъдат управлявани от националните регулаторни власти, включително точковите кодове, използвани за адресиране в мрежата.

(143) За да се даде възможност на заинтересованите страни да се информират, решенията за предоставяне на права за ползване на номерационни ресурси следва да се публикуват. Изискването за публикуване следва да може да бъде изпълнено, като тези решения станат публично достъпни чрез уебсайт.

(144) Страната на произход следва да има достъп до всички номера, включени в националните номерационни планове на други държави членки, както и до услуги, използващи негеографски номера в рамките на Съюза, включително безплатни телефонни услуги и услуги с добавена стойност и общоевропейски номерационни ресурси в рамките на Съюза, освен когато получаващата страна по търговски съображения е избрала да ограничи достъпа от определени географски райони. Страната на произход следва също следва да има достъп до номера от Универсални международни безплатни телефонни номера.

(145) Трансграничният достъп до номерационни ресурси и прилежащи услуги не следва да се възпрепятства, освен в обективно оправдани случаи, като например борба с измами и злоупотреби (например във връзка с някои услуги с добавена стойност), когато номерът е определен като притежаващ само национален обхват (например национален кратък номер), или когато това е икономически неосъществимо. Националните регулаторни органи следва да имат правомощия да блокират, включително превантивно, въз основа на анализ за всеки отделен случай на рисковете, свързани с определен модел на използване, достъп до номера или услуги, когато е налице измама или злоупотреба. Не е необходимо тарифите за повиквания извън държавите членки да бъдат същите като за онези страни, които осъществяват повикване вътре в самата държава членка. Ползвателите следва предварително да са напълно осведомени и по ясен начин за всички такси, приложими за телефонни номера за достъп до услуги с

безплатен достъп, като такси за международни повиквания за номера, достъпни през стандартни кодове за международно избиране. Когато приходите от взаимно свързване или от други услуги са удържани от доставчиците на електронни съобщителни услуги поради измами или злоупотреби, държавите членки следва да гарантират, че удържаните приходи от услуги се възстановяват на крайните ползватели, засегнати от съответната измама или злоупотреба, когато това е възможно.

(146) Високоскоростната и висококачествена свързаност е от съществено значение за сближаването на обществото на Съюза и за конкурентоспособността на икономиката на Съюза. Мрежите от типа „оптичен кабел до дома“ (FTTH) представляват най-подготвеното за бъдещето средство за осигуряване на сигурна, надеждна и енергийно ефективна фиксирана свързаност, способна да постигне целите на Съюза в областта на цифровата трансформация и климата, като същевременно намалява разходите за поддръжка и оперативните разходи на операторите.

(147) За да се ускори преходът към оптични мрежи, по-специално разгръщането на FTTH мрежи, и да се увеличи използването на услугите, предоставяни по тези мрежи, е необходимо да се планира и приложи изключването на заварените медни мрежи по организиран и навременен начин. За тази цел следва да се създаде структурирана рамка за постепенен и пропорционален преход от медни към оптични мрежи. Използването на медни мрежи в общ интерес следва да бъде регулирано, без да се засяга собствеността върху мрежовите активи, която следва да продължи да се урежда от националното право.

(148) При изключването на медните мрежи следва да се спазват принципите на предвидимост, прозрачност и пропорционалност. Поради това е необходимо да се определят обективни условия, процедурни мерки и гаранции, уреждащи изключването на медните мрежи, като същевременно се предвидят пропорционални изключения. Заедно с достатъчно дълъг преходен период тези мерки защитават интересите на крайните ползватели, повишават правната сигурност за предприятията и избягват нарушаването на конкуренцията. Този преходен период е достатъчен, за да позволи на операторите на медни мрежи да организират, подготвят и завършат изключването на медната мрежа. Този период следва също така да позволи на операторите на медни мрежи, когато считат това за икономически и търговски оправдано, да модернизират съществуващите си мрежи до FTTH или да разгърнат FTTH мрежи. Освен това срокът от една година от обвързващия правен акт, с който се възлага изключването на медните мрежи, оставя на операторите на медни мрежи достатъчно време да планират началото на изключването на медните мрежи и да изпълнят всички необходими стъпки преди това начало.

(149) За да се подпомогне съгласуваната и ефективна подготовка на изключването на медните мрежи, са необходими координирани действия на равнището на Съюза и на национално равнище в държавите членки, в които услугите на основата на медни мрежи все още са в действие след 30 юни 2029 г. Тези държави членки играят ключова роля за постигането на бърз и организиран преход към оптични мрежи в полза на крайните ползватели. Всяка такава държава членка следва да изготви национален план за преход към оптични мрежи, в който да определи своята стратегия за прехода към такива мрежи. В този план следва да се опише покритието на мрежата за съответните технологии, да се набележат инициативи

за разгръщане и да се посочат мерки в подкрепа на навременната и организирана миграция от медни към оптични мрежи.

(150) Плановете за преход към оптични мрежи следва да подкрепят постигането на целите за свързаност на цифровото десетилетие, по-специално гигабитовата свързаност. За да се гарантира, че нуждите от инвестиции за прехода към оптични мрежи може да бъдат определени достатъчно подробно на ранен етап, държавите членки следва да вземат предвид препоръките, отправени към тях в техните доклади за цифровото десетилетие, за да изготвят националните и регионалните планове за партньорство (НПП) в рамките на следващата многогодишна финансова рамка и да коригират съответно своите национални стратегически пътни карти за цифровото десетилетие. Държавите членки следва също така да вземат предвид своите променящи се нужди, по-специално с оглед на напредъка в прехода към оптични мрежи и изключване на медните мрежи, при преразглеждането на своите планове за НПП като част от междинния преглед[50].

(151) За да планират и управляват изключването на медните мрежи по структуриран и прозрачен начин, националните регулаторни органи следва да определят конкретни географски райони за изключване на медните мрежи („райони за изключване на медните мрежи“), като използват хармонизирани критерии въз основа на насоките, приети от Комисията. Националните регулаторни органи следва да извършват редовен преглед на тези райони с оглед на разгръщането на мрежи и развитието на пазара.

(152) Условието за устойчивост, свързано с покритието от оптични мрежи, може да бъде изпълнено, независимо дали тези мрежи се разгръщат от заварения оператор или от алтернативни оператори. За целите на оценката на това дали на крайните ползватели, разчитащи на услуги, предоставяне чрез медни мрежи, са налични финансово достъпни услуги за свързаност на дребно със сравнимо качество, националните регулаторни органи следва да прилагат обективни и прозрачни критерии, като вземат предвид националните обстоятелства, местните условия за разгръщане и съответните пазарни данни.

(153) Държавите членки следва да се стремят да започнат изключването на медните мрежи в значителна част от районите за изключване на медните мрежи достатъчно време преди 31 декември 2035 г. За тази цел те следва да предприемат подходящи мерки в съответствие с националния си план за преход към оптични мрежи, за да увеличат максимално броя на районите за изключване на медните мрежи, в които условията за устойчивост са изпълнени на ранен етап.

(154) Когато са изпълнени условията за устойчивост, държавите членки следва да наложат изключване на медната мрежа в рамките на определени срокове след публикуването на съответните оценки от националните регулаторни органи. Този прогресивен подход улеснява организираната миграция, намалява

[50] В съответствие с член 25 от предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за рибарството и морското дело и за просперитета и сигурността за периода 2028—2034 г. и за изменение на Регламент (ЕС) 2023/955 и Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 (COM/2025/565 final).

несигурността и дава достатъчно време на операторите и крайните потребители да се адаптират.

(155) Когато условията за устойчивост не са изпълнени в даден район за изключване на медна мрежа, държавите членки не са задължени да наложат изключване на медната мрежа в тези райони преди 31 декември 2035 г., като медната мрежа може да продължи да бъде в експлоатация. До 31 декември 2035 г. обаче изключването на медните мрежи следва по правило да бъде задължително във всички райони за изключване на медните мрежи. Тази дългосрочна цел дава ясен инвестиционен сигнал, като същевременно позволява достатъчна гъвкавост, за да се вземат предвид различията в напредъка в разгръщането между държавите членки и регионите.

(156) В изключителни случаи, когато разгръщането на оптични мрежи не е икономически жизнеспособно и не е налично подходящо решение за свързаност, което да може да замени услугите на основата на медни мрежи, държавите членки следва да могат да се въздържат от задължително изключване на медните мрежи. Тези изключения са необходими, за да се избегне непропорционално въздействие върху крайните ползватели и да се гарантира непрекъснатостта на основните услуги. В този контекст подходящите решения за свързаност се отнасят до решения, които могат да гарантират непрекъснатост на електронните съобщителни услуги с качество, сравнимо с предоставяното от медната мрежа в същия район. Наличието на такива подходящи решения за свързаност следва да се определя от националните регулаторни органи въз основа на обективни критерии, включително качество и финансова достъпност, като се вземат предвид пазарните условия.

(157) За да се гарантира плавен преход и да се защитят крайните ползватели, държавите членки следва да предвидят подходящи гаранции преди изключването на медните мрежи. Тези гаранции следва да включват ясна и навременна информация, както и мерки за осигуряване на непрекъснатостта или миграцията на критичните услуги към функционално равностойни алтернативи.

(158) Националните регулаторни органи следва да упражняват надзор върху прилагането на изключването на медните мрежи и да гарантират, че операторите спазват одобрените планове за изключване, сроковете и задълженията за съобщаване. В случай на неспазване следва да се налагат ефективни, пропорционални и възпиращи санкции.

(159) Необходимо е да се дават подходящи стимули за инвестиции в гигабитови мрежи, които да подпомогнат иновациите в богати на съдържание интернет услуги и да засилят цялостната конкурентоспособност на Съюза. Поради това е от съществено значение да се стимулират ефикасни инвестиции в развитието на тези мрежи, като същевременно се защитава конкуренцията, тъй като на равнище инфраструктура продължават да съществуват пречки и бариери пред навлизането, и се засилва изборът на потребителите чрез регулаторна предвидимост и последователност.

(160) Най-добрият начин за поощряване на конкуренцията е посредством едно икономически ефективно равнище на инвестиции в нова и съществуваща инфраструктура, допълвано от регулиране, когато е необходимо, за да се гарантира на потребителите и предприятията избор на услуги. Ефикасното равнище на основаната на инфраструктурата конкуренция представлява степента

на дублиране на инфраструктура, при която инвеститорите може да очакват в разумни граници справедлива възвръщаемост.

(161) Следва да се гарантира, че съществуват процедури за предоставянето на права за изграждане на съоръжения, които са своевременни, недискриминационни и прозрачни, с цел да се гарантират условията за честна и ефективна конкуренция. Разрешенията, издавани на доставчици на електронни съобщителни мрежи и услуги, които им осигуряват достъп до публична или частна собственост, са съществени фактори за изграждането на електронни съобщителни мрежи или нови мрежови елементи. Поради това, ненужната усложненост и забавянето в процедурите за предоставяне на права на преминаване могат да представляват сериозна пречка за развитието на конкуренцията. Следователно, придобиването на права на преминаване от предприятия, притежаващи разрешение, следва да се опрости. Компетентните органи следва да могат да координират придобиването на права на преминаване, като правят достъпна съответната информация на своите уебсайтове.

(162) Необходимо е да бъдат засилени правомощията на държавите членки спрямо притежателите на права на преминаване, за да се гарантира навлизане или изграждане на нова мрежа по справедлив, ефективен и съобразен с околната среда начин и независимо от задължението на предприятие, определено като имащо значителна пазарна сила да дава достъп до електронната си съобщителна мрежа. Подобряването на съвместното ползване на съоръжения може да понижи екологичните разходи за изграждане на електронна съобщителна инфраструктура, да бъде в интерес на общественото здраве и обществената сигурност и да постигне целите на териториалното и селищно планиране. Поради това компетентните органи следва да имат правомощията да изискват от предприятия, които се възползват от права за изграждане на съоръжения върху, над или под публична или частна собственост да ползват съвместно тези съоръжения или собственост (включително физическо съвместно разполагане) след подходящ период на обществено обсъждане, по време на който на всички заинтересовани страни следва да се дава възможност да изразят становищата си в конкретните области, където причини от общ интерес налагат това съвместно ползване. Това се отнася например за случаите, когато подпочвеният слой е претоварен или се налага да се преодолее естествено препятствие. По-специално, компетентните органи следва да са в състояние да налагат съвместно ползване на мрежови елементи и прилежащи съоръжения, като например тръби, кабелни тръбопроводи, мачти, кабелни шахти, шкафове, антени, кули и други поддържащи конструкции, сгради или подстъпи към сгради, както и по-добро координиране на строителните дейности по екологичната устойчивост на електронните съобщителни мрежи или други съображения от обществен интерес. Обратно, на националните регулаторни органи следва да се възложи да установят правила за разпределянето на разходите по съвместното ползване на съоръжението или собствеността, за да се гарантира, че засегнатите предприятия ще бъдат адекватно компенсирани за риска. Например в симетричен контекст следва да се вземат предвид по целесъобразност всички насоки, издадени от Комисията или ОЕРЕС съгласно член 3, член 5, параграф 6 и член 11, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2024/1309. Предвид задълженията, наложени по силата на Регламент (ЕС) 2024/1309, компетентните органи, по-специално местните органи, следва също така да установяват подходящи процедури за координация, в сътрудничество с националните регулаторни органи, по отношение на благоустройствените дейности и други публични съоръжения или собственост,

включително процедури, гарантиращи, че заинтересованите страни са информирани относно подходящите публични съоръжения или собственост, текущите и планирани благоустройствени дейности, както и че са своевременно известени за такива дейности, и че съвместното ползване е улеснено в максималната възможна степен.

(163) Когато, по екологични причини, от мобилни оператори се изисква да използват съвместно кули или мачти, такова задължително съвместно използване би могло да доведе до намаляване нивата на максималната излъчвана мощност, разрешени на всеки оператор, поради причини, свързани с общественото здраве, и това на свой ред може да наложи на операторите да инсталират повече предавателни станции, за да гарантират национално покритие. Компетентните органи следва да се стремят да съвместят въпросните причини, свързани с околната среда и общественото здраве, като вземат надлежно предвид подхода на предпазливост.

(164) Задълженията по отношение на достъпа и взаимното свързване следва да се прилагат към обществените електронни съобщителни мрежи. Доставчиците на електронни съобщителни мрежи, различни от обществени, не следва да подлежат на тези задължения. Те обаче могат да се възползват от достъп до обществени мрежи при условия, определени от държавите членки. Въпреки това, като средство за доставка на трафик „от край до край“, доставчиците на електронни съобщителни мрежи, различни от обществените, все по-често предават трафик на доставчиците на обществени електронни съобщителни мрежи под формата на пиъринг или транзит. В някои случаи този трафик може да доведе до непропорционални или неустойчиви нужди от инвестиции за приемащите доставчици на обществени електронни съобщителни мрежи. Такива ситуации следва да се разглеждат в съответствие с насоките за улесняване на екосистемното сътрудничество, приети от ОЕРЕС, и когато е целесъобразно, чрез предвидения механизъм за доброволно постигане на съгласие.

(165) В една отворена и конкурентна пазарна среда не следва да съществуват ограничения за предприятията в договарянето на споразумения за достъп и взаимно свързване между тях, особено за трансграничните им договорености в съответствие с правилата на конкуренцията, установени в ДФЕС. В контекста на постигането на по-ефективен и действително общоевропейски пазар с ефективна конкуренция, по-голям избор и конкурентни услуги за крайните ползватели предприятията, които получават искания за достъп или взаимно свързване от други предприятия, които подлежат на изискването за общо разрешение, за да предоставят електронни съобщителни мрежи или услуги на населението по принцип следва да сключват такива споразумения на търговска основа и да водят преговорите добросъвестно.

(166) На пазарите, където продължават да съществуват големи различия в способността за водене на преговори от предприятията и където част от предприятията разчитат на предоставена от други инфраструктура за доставката на своите услуги, е подходящо да се създаде регулаторна рамка, която да осигури ефективното функциониране на пазара. Националните регулаторни органи следва да притежават правомощия при провал на търговските преговори да осигурят подходящ достъп и взаимно свързване и оперативна съвместимост на услугите в интерес на крайните ползватели. По-специално те следва да осигурят свързаност от край до край, като налагат пропорционални задължения на предприятията, за които се изисква общо разрешение и които контролират достъпа до крайните ползватели. Контролът върху средствата за достъп може да

предполага собственост или контрол на физическата връзка с крайния ползвател (фиксирана или мобилна) или способност за промяна или отнемане на националния номер или националните номера, необходими за достъп до крайната точка на мрежата на крайния ползвател. Това се случва, например, ако мрежовите оператори неоснователно ограничават избора на крайните ползватели във връзка с достъпа до порталите и услугите в интернет.

(167) Предвид принципа за недопускане на дискриминация националните регулаторни органи следва да гарантират, че всички предприятия, независимо от размера им и техния бизнес модел, независимо дали вертикално интегрирани или разделени, могат да се свързват взаимно при разумни условия, с цел да доставят свързаност от край до край и достъп до интернет.

(168) Националните нормативни или административни мерки, които обвързват условията и реда за достъп или взаимно свързване с дейността на страната, търсеща взаимно свързване, и по-конкретно с размера на нейните инвестиции в мрежовата инфраструктура, а не с взаимното свързване или предоставените услуги за достъп, могат до доведат до изкривявания на пазара и следователно могат да се окажат несъвместими с правилата на конкуренцията.

(169) Мрежовите оператори, които контролират достъпа до собствените си клиенти, упражняват този контрол на основата на уникални номера или адреси от публикуван номерационен или адресен обхват. Останалите мрежови оператори трябва да могат да осигуряват пренос към тези клиенти и затова трябва да имат възможност да се свързват помежду си пряко или косвено. Следователно е уместно да се установят права и задължения за договаряне на взаимно свързване.

(170) Оперативната съвместимост е от полза за крайните ползватели и е важна цел на регулаторната рамка на ЕС. Насърчаването на оперативната съвместимост е една от целите на националните регулаторни и другите компетентни органи в посочената рамка. Тази рамка следва също така да предвижда Комисията да публикува списък от стандарти или спецификации за предоставянето на услуги, техническите интерфейси или мрежовите функции като основа за насърчаване на хармонизацията в електронните съобщения. Държавите членки следва да насърчават използването на публикуваните стандарти или спецификации само до степента, която е необходима за осигуряване на оперативна съвместимост на услугите и за подобряване на свободата на избор за ползвателите.

(171) Понастоящем както свързаността от край до край, така и достъпът до службите за спешно реагиране зависят от това дали крайните ползватели използват междуличностни съобщителни услуги с номерà. Увеличеното изключително използване на междуличностни съобщителни услуги без номерà от все по-голям брой крайни ползватели може да доведат до липса на достатъчна оперативна съвместимост между съобщителните услуги. В резултат на това могат да възникнат значителни пречки пред навлизането на пазара или по-нататъшните иновации, които сериозно да застрашат ефективната свързаност от край до край между крайните ползватели.

(172) Когато възникнат такива проблеми във връзка с оперативната съвместимост, Комисията следва да може да поиска доклад на ОЕРЕС, предоставящ почиваща на факти оценка на пазарната ситуация на равнището на Съюза и държавите членки. Като взема предвид доклада на ОЕРЕС и други налични данни и като взема предвид въздействията върху вътрешния пазар, Комисията следва да реши

дали има нужда от регулаторна намеса, включително от страна на националните регулаторни органи или другите компетентни органи. Ако Комисията сметне, че е необходима намеса на националните регулаторни или другите компетентни органи на равнището на Съюза, тя следва да има правото да приеме актове за изпълнение, с които се определят естеството и обхватът на възможните регулаторни намеси, включително на националните регулаторни или другите компетентни органи, включително по-специално задълженията за публикуване и разрешаване на използването, изменението и повторното разпространение на всяка имаща отношение информация от органи и доставчици, и мерки за налагане на задължителното използване на стандарти или спецификации от всички или само от определени доставчици.

(173) Вземайки предвид специфичните национални обстоятелства, националните регулаторни органи следва да преценят дали намесата е необходима и обоснована, за да се гарантира свързаност от край до край, и ако това е така, да наложат пропорционални задължения в съответствие с актовете за изпълнение на Комисията на онези доставчици на междуличностни съобщителни услуги без номерà, които се характеризират със значителна степен на покритие и разпространение сред ползвателите. На доставчици с ограничен брой крайни ползватели или ограничено географско покритие, чийто принос би изиграл само частична роля за постигането на тази цел, обикновено следва да не се налагат подобни задължения за оперативна съвместимост.

(174) В случаи, когато предприятия са лишени от достъп до осъществими алтернативи за недублирани електрически инсталации, кабели или прилежащи съоръжения в сгради или до първата концентраторна или разпределителна точка, и с цел да се насърчат конкурентни резултати в интерес на крайните ползватели, националните регулаторни органи следва да имат правомощия да налагат задължения за предоставяне на достъп на всички предприятия, независимо от определянето им като имащи значителна пазарна сила. В това отношение националните регулаторни органи следва да вземат предвид всички технически и икономически препятствия пред бъдещото дублиране на мрежите. Тъй като обаче тези задължения могат, в някои случаи, да имат значителна тежест, могат да подкопаят стимулите за инвестиции и да доведат до укрепване на позицията на участниците със значителна пазарна сила, те следва да бъдат налагани само когато това е обосновано и пропорционално на целта за постигане на устойчива конкуренция на съответните пазари. Самият факт, че съществува повече от една такава инфраструктура, не следва да се тълкува като доказателство, че нейните активи се дублират. Когато е необходимо, в комбинация с подобни задължения за предоставяне на достъп, предприятията следва да могат да се възползват също от задълженията за предоставяне на достъп до физическа инфраструктура въз основа на Регламент (ЕС) 2024/1309. Задълженията, налагани от националния регулаторен орган и решенията, взети от други компетентни органи съгласно Регламент (ЕС) 2024/1309 за осигуряване на достъп до физическа инфраструктура в сградата или до физическа инфраструктура до точката за достъп, следва да бъдат съгласувани.

(175) Националните регулаторни органи следва да могат, доколкото е необходимо, да налагат задължения на предприятията да предоставят достъп до определени съоръжения, а именно приложно-програмни интерфейси (API) и електронни програмни указатели, за да се осигури не само достъпността за крайните ползватели до услугите за цифрово радио- и телевизионно излъчване, но и до

свързани допълващи ги услуги, включително свързани с програми услуги, които са специално предназначени да подобрят достъпността за крайни ползватели с увреждания, и свързани с програми телевизионни услуги.

(176) Важно е, когато националните регулаторни органи правят оценка на концентраторната или разпределителната точка, до която възнамеряват да наложат достъп, да избират точка съгласно насоките на ОЕРЕС. Избирането на точка, която е по-близо до крайните ползватели, ще бъде по-благоприятно за инфраструктурната конкуренция и разгръщането на гигабитови мрежи. Може също така да е обосновано да се наложат задължения за предоставяне на достъп до електрически инсталации и кабели и отвъд първата концентраторна или разпределителна точка, стига да е доказано, че дублирането се сблъсква със сериозни и постоянни физически или икономически пречки, които водят до проблеми за конкуренцията или неефективност на пазара на дребно в ущърб на крайните ползватели. Оценката на възпроизводимостта на мрежовите елементи изисква анализ на пазара, но от националния регулаторен орган не следва да се изисква да налага тези задължения. От друга страна, за този анализ на пазара е нужно да се направи достатъчно задълбочена икономическа оценка на пазарните условия, за да се установи дали са изпълнени критериите, необходими за налагане на задължения отвъд първата концентраторна или разпределителна точка. Има по-голяма вероятност подобни задължения за достъп да са необходими в географски райони, където икономическите условия за разгръщане на алтернативна инфраструктура са икономически неоправдани по-рискови, например поради ниската гъстота на населението. И обратно, обикновено високата концентрация на домакинства може да е индикатор за това, че налагането на такива задължения е излишно.

(177) Националните регулаторни органи следва да вземат предвид дали подобни симетрични задължения могат да доведат до засилване на позицията на предприятия, определени като имащи значителна пазарна сила. Националните регулаторни органи следва да могат да налагат предоставяне на достъп до активни или виртуални мрежови елементи, използвани за предоставяне на услуги в рамките на такава инфраструктура, след първата концентраторна или разпределителна точка, ако достъпът до пасивни елементи би бил икономически неефективен или физически невъзможен и ако националният регулаторен орган счита, че при липса на подобна намеса целта на задължението за предоставяне на достъп би била заобиколена. За да се засили последователната регулаторна практика в целия Съюз, Комисията следва да бъде оправомощена да изисква от националния регулаторен орган да оттегли своите проектомерки за разширяване на задълженията за достъп след първата концентраторна или разпределителна точка.

(178) За да се спази принципът на пропорционалност, може да бъде уместно националните регулаторни органи да освободят определени категории предприятия от задължения отвъд първата концентраторна или разпределителна точка, която следва да се определя от националните регулаторни органи, с основанието, че съществува риск задължението за предоставяне на достъп, което не се базира на определянето на предприятието като имащо значителна пазарна сила, да застраши икономическите им ползи от наскоро внедрените мрежови елементи, по-специално от малки местни проекти. Предприятията за продажба само на едро следва да не бъдат задължавани да предоставят такъв достъп, ако предлагат ефективен алтернативен достъп до гигабитова мрежа на търговска

основа, при справедливи, недискриминационни и разумни условия, включително по отношение на цената. Това изключение следва да може да обхване и други доставчици при същите условия. Изключението не следва да се прилага за доставчици, които получават обществено финансиране.

(179) Съвместното ползване на пасивна инфраструктура, използвана за предоставянето на безжични електронни съобщителни услуги в съответствие с принципите на правото в областта на конкуренцията, може да бъде особено полезно за увеличаване до максимум на гигабитовата свързаност в целия Съюз, особено в по-слабо населени райони, където дублирането не е практически приложимо и съществува риск крайните ползватели да бъдат лишени от такава свързаност. Националните регулаторни органи следва по изключение да могат да налагат такова съвместно ползване или ограничен до района достъп чрез роуминг, в съответствие с правото на Съюза, ако тази възможност е ясно установена в първоначалните условия за предоставянето на правото за ползване и ако те докажат ползата от такова съвместно ползване за преодоляването на непреодолими икономически или физически пречки, които са причина достъпът до мрежи или услуги да е сериозно недостатъчен или изобщо да липсва, и вземат предвид някои фактори, по-специално необходимостта от покритие по протежение на основните транспортни трасета, избора и по-високо качество на услугата за крайните ползватели, както и необходимостта от поддържане на стимули за разгръщането на инфраструктурата. В случаите, когато няма достъп за крайните ползватели, и съвместното ползване на пасивна инфраструктура само по себе си не е достатъчно за справяне със ситуацията, националните регулаторни органи следва да могат да налагат задължения за съвместно ползване на активна инфраструктура. В този случай националните регулаторни органи или другите компетентни органиследва да запазят гъвкавостта да изберат най-подходящото задължение за съвместно ползване или предоставяне на достъп, което следва да е пропорционално и обосновано въз основа на характера на констатирания проблем.

(180) Въпреки че при някои обстоятелства е уместно национален регулаторен орган или друг компетентен орган да наложи задължения на предприятия, независимо от определянето им като имащи значителна пазарна сила, за постигане на цели като свързаност от край до край или оперативна съвместимост на услуги, е необходимо да се гарантира, че такива задължения се налагат в съответствие с регулаторната рамка и по-специално приложими процедури за нотифициране. Такива задължения следва да се налагат само когато това е обосновано, за да се гарантират целите, и когато са обективно обосновани, прозрачни, пропорционални и недискриминационни съгласно съответните процедури за уведомяване.

(181) В контекста на прехода към оптични мрежи е от решаващо значение да се гарантира, че крайните ползватели са свързани към наличните оптични мрежи, които преминават през техните помещения в разумен срок.

(182) За да се гарантира връзката на крайните ползватели, националните регулаторни органи следва да задължат всеки доставчик на електронни съобщителни мрежи да изгради с допълнително разширяване по целесъобразност връзка между дома на отправилия искането краен ползвател и най-близката разпределителна точка или точка на свързване, предназначена да обслужва неговите помещения.

(183) По принцип цените, начислявани за тази връзка, не следва да надвишават обичайните такси за връзка в съответната държава членка. Въпреки това националните регулаторни органи могат да разрешат допълнителна такса, като вземат предвид географските условия и всички други съответни условия, при условие че разходите, заплащани от крайните ползватели, са справедливи и разумни, и могат да се намесят, за да определят максимални цени, когато е необходимо. Националните регулаторни органи следва да могат да използват съществуващите договори и търговски условия, договорени между доставчиците на услуги на дребно и крайните ползватели, като референтен показател, за да определят дали цените и условията са справедливи и разумни.

(184) Преходът към оптични мрежи, необходимостта да се гарантира, че крайните ползватели са свързани към оптични мрежи в домовете си, и докладваните трудности, с които операторите се срещат при разполагането на оптични мрежи в многофамилни жилищни сгради, за да отговорят на търсенето на крайните ползватели, оправдават изключение от член 11, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2024/1309. При такива обстоятелства, когато свързването на отправилия искането краен ползвател изисква разполагане на окабеляване в сградата и прилежащи съоръжения в рамките на многофамилна жилищна единица, собствениците или управителите ѝ не следва да имат право да отказват такова разполагане. Въпреки това, за да се избегнат прекомерни проникванията в частни имоти и ненужното дублиране на инфраструктура в тяхната сграда, те следва да имат право да откажат разполагането на второ окабеляване в сградата и прилежащи съоръжения. След това националните регулаторни органи следва да гарантират, че достъпът до мрежата се предоставя на симетрична основа.

(185) С цел да се преодолеят непреодолимите икономически или физически пречки за предоставяне на крайните ползватели на услуги или мрежи, които се основават на използването на радиочестотния спектър, и когато все още са налице пропуски в мобилното покритие, това може да наложи предоставяне на достъп и съвместно ползване на пасивна инфраструктура или, когато това не е достатъчно, съвместно ползване на активна инфраструктура, или споразумения за ограничен до района достъп чрез роуминг. Без да се засягат задълженията за споделено ползване, с които са обвързани правата за ползване въз основа на разпоредби за разрешаване и предоставяне на права за ползване, и по-специално мерки за насърчаване на конкуренцията, когато националните регулаторни органи или другите компетентни органи възнамеряват да предприемат мерки за налагане на съвместно ползване на пасивна инфраструктура или, когато пасивният достъп и съвместното ползване са недостатъчни, съвместното ползване на активна инфраструктура или споразумения за ограничен до района достъп чрез роуминг, те все пак могат да бъдат призовани да вземат предвид и евентуалния риск за участниците на пазара в райони с недостатъчно обслужване.

(186) Правилата на конкуренцията сами по себе си не могат винаги да бъдат достатъчни за осигуряване на културно разнообразие и плурализъм в медиите в областта на цифровата телевизия. Технологичните и пазарните промени налагат периодично преразглеждане на задълженията с цел за предоставяне на условен достъп при справедливи, разумни и недискриминационни условия от отделните държави членки за техните национални пазари, по-специално за да се провери дали е оправдано задълженията да се отнасят до електронни програмни указатели и API, доколкото това е необходимо за гарантиране на достъпност за крайните ползватели по отношение на определени цифрови разпръсквателни

услуги. Поради това държавите членки следва да могат да конкретизират цифровите разпръсквателни услуги, до които според тяхната преценка трябва да се осигури достъп на крайните ползватели чрез законодателни, регулаторни или административни средства.

(187) Държавите членки следва да могат също така да позволят на националните си регулаторни органи да преразглеждат задълженията във връзка с условния достъп до цифрови разпръсквателни услуги, за да направят оценка чрез анализ на пазара дали да оттеглят или променят условията за предприятия, които нямат значителна пазарна сила на съответния пазар. Подобно оттегляне или промяна не следва да се отразят неблагоприятно на достъпа на крайните ползватели до такива услуги или на перспективите за ефективна конкуренция.

(188) Съществува необходимост от поемане на *ex ante* задължения в някои случаи с цел да се гарантира развитието на конкурентен пазар, чиито условия благоприятстват внедряването и използването на гигабитови мрежи и услуги и максималното увеличаване на ползите за крайните ползватели. При оценяване на необходимостта от регулаторна намеса *ex ante* националните регулаторни органи следва също да вземат предвид дали за заинтересованите предприятия се предлага достъп на едро въз основа на вече съществуващо регулиране (по-специално въз основа на Регламент (ЕС) 2024/1309) или на търговски условия, позволяващи устойчиви конкурентоспособни резултати за крайните ползватели на пазара на дребно. Ако тези възможности за достъп не са достатъчно значими, националният регулаторен орган следва незабавно да прецени дали е необходимо да наложи задълженията на предприятията, определени като притежаващи значителна пазарна сила. От съществено значение е, че *ex ante* регулаторни задължения са налагани на пазар на едро, само където има едно или повече предприятия със значителна пазарна сила, с цел да се осигури устойчива конкуренция, и където правото на Съюза в областта на конкуренцията и националното право в областта на конкуренцията не са в състояние да решат проблема. Понятието за значителна пазарна сила следва да бъде в съответствие с понятието за господство, както е определено в съдебната практика на Съда.

(189) Комисията състави насоки на ниво на Съюза за националните регулаторни органи в съответствие с принципите на правото на конкуренцията, които да бъдат следвани при оценката за наличието на ефективна конкуренция на даден пазар и при оценката на значителна пазарна сила. Националните регулаторни власти следва да анализират дали даден продукт или услуга е ефективно конкурентен в дадена географска зона, която може да бъде част или цялата територия на въпросната държава членка или съседни части от териториите на разглеждани заедно държави членки. Анализ за наличието на ефективна конкуренция следва да включва анализ на това дали пазарът е конкурентен в перспектива и следователно дали липсата на ефективна конкуренция е трайна. Комисията следва да преразглежда тези насоки редовно, по-специално по повод прегледна действащото право, като взема предвид съдебната практика на Съда, икономическата литература и действителния пазарен опит и с оглед да гарантира, че те остават подходящи в условията на бързо развиващ се пазар. Националните регулаторни органи следва да си сътрудничат помежду си, когато съответният пазар е трансграничен.

(190) В редовната си оценка на пазарните тенденции в Съюза Комисията следва да взема предвид обратната информация от заинтересованите страни. Резултатите от консултацията със заинтересованите страни следва да бъдат публично

достъпни в доклад. В своята оценка на това дали е необходимо приемането на препоръка на Комисията относно съответните пазари на продукти и услуги („Препоръката относно пазарите“) Комисията ще оцени дали даден съответен пазар на продукти и услуги отговаря на проверката по трите критерия. След обществена консултация, включително и с националните регулаторни органи, и като отчита становището на ОЕРЕС, Комисията може да приеме препоръката за пазарите.

(191) Националните регулаторни органи следва да определят съответните географски пазари на територията си, като вземат предвид препоръката относно пазарите, когато такава препоръка е приета съгласно настоящия регламент, и като отчитат националните и местни обстоятелства. Поради това националните регулаторни органи следва най-малкото да анализират пазарите, обхванати от препоръката относно пазарите, включително тези, които са изброени, но вече не се регулират в специфичния национален или местен контекст. Националните регулаторни органи следва също така да анализират пазарите, които не са обхванати от препоръката относно пазарите, но се регулират на тяхна територия въз основа на предходни пазарни анализи, или други пазари, ако имат достатъчно основания да смятат, че трите критерия са изпълнени. Националните регулаторни органи следва също така да решат дали е необходимо да се извърши преглед на пазара въз основа на резултатите от информацията, събрана в контекста на проучването на географското покритие.

(192) При някои обстоятелства географските пазари се определят като национални или поднационални, например поради националния или местен характер на разгръщането на мрежата, който определя границите на потенциалната пазарна сила на предприятията по отношение на доставките на едро, но все още има значително трансгранично търсене от една или повече категории крайни ползватели. Това може да се наблюдава особено при търсене от стопански организации, които са крайни ползватели и осъществяват дейност в множество обекти в различни държави членки. Ако това трансгранично търсене не се удовлетворява достатъчно от доставчиците, например ако те са разпокъсани по националните граници или на местно равнище, възниква потенциална пречка на вътрешния пазар. Поради това ОЕРЕС следва да предоставя насоки на националните регулаторни органи относно общи регулаторни подходи, за да се гарантира, че трансграничното търсене ще бъде подходящо удовлетворено, предоставяйки основа за оперативната съвместимост на продуктите за достъп на едро в целия Съюз и позволявайки постигането на ефикасност и икономии от мащаба независимо от разпокъсаното предлагане. Насоките на ОЕРЕС следва да подпомагат избора на националните регулаторни органи за постигане на целта за вътрешен пазар при налагането на регулаторни задължения на предприятията, определени като имащи значителна пазарна сила на национално равнище, като същевременно дават указания за хармонизирането на техническите спецификации на продуктите за достъп на едро, способни да удовлетворят такова установено трансгранично търсене, в интерес на вътрешния пазар.

(193) При определянето на това дали дадено предприятие има значителна пазарна сила на конкретен пазар, националните регулаторни органи следва да действат в съответствие с правото на Съюза и да вземат предвид насоките на Комисията за анализ на пазара и оценка на значителната пазарна сила.

(194) За националните регулаторни органи отправна точка за определянето на пазарите на едро, поддаващи се на *ex ante* регулиране, следва да бъде анализът

на съответните пазари на дребно. Анализът на ефективната конкуренция на ниво търговия на дребно и търговия на едро следва да се провежда в дългосрочна перспектива за определен период от време и следва да се основава на правото в областта на конкуренцията, включително, когато е уместно, съответната съдебна практика на Съда. Ако се стигне до заключението, че пазарите на дребно ще бъдат реално конкурентоспособни без *ex ante* регулиране на съответните пазари на едро, тогава националният регулаторен орган следва да направи заключението, че на съответното ниво на търговия на едро вече не е необходимо регулиране.

(195) Националните регулаторни органи следва да гарантират, че пазарите се анализират последователно и, когато е възможно, едновременно. Освен това уведомлението следва да бъде всеобхватно, включително определянето на пазара, определянето на ЗПС и съответните корективни мерки, за да се гарантира, че наложените корективни мерки са пропорционални и отразяват действителното състояние на пазара, както и за да се гарантира в най-голяма степен прозрачност за участниците на пазара.

(196) Регулирането на търговията на едро следва да решава проблемите на равнище търговия на дребно. Националните регулаторни органи следва да проведат нейната оценка за всеки отделен пазар на едро, за който се планира регулиране, като започнат с корективни мерки за достъп до гражданска инфраструктура, тъй като подобни мерки обикновено насърчават по-устойчивата конкуренция, включително в инфраструктурата, и след това да анализират пазарите на едро, които се смятат за поддаващи се на *ex ante* регулиране, по степен на вероятна пригодност за решаване на установените проблеми в конкуренцията на пазарите на дребно. При вземането на решение относно конкретната корективна мярка, която да бъде наложена, националните регулаторни органи следва да разгледат последиците от налагането на всяка конкретна корективна мярка, която, ако е приложима само за определени мрежови топологии, може да разубеди предприятията да изграждат гигабитови мрежи в интерес на крайните ползватели.

(197) Без да се засяга принципът за технологична неутралност, националните регулаторни органи следва да предоставят стимули чрез налагането на корективни мерки и, когато е възможно, преди разгръщането на инфраструктурата, за разработването на гъвкава и отворена мрежова архитектура, което в крайна сметка впоследствие би намалило тежестта и сложността на корективните мерки. На всеки етап от оценката, преди националният регулаторен орган да определи дали следва да се налага допълнителна, по-тежка корективна мярка, той следва да се опита да определи дали засегнатият пазар на дребно би бил действително конкурентоспособен, вземайки предвид и съответните търговски споразумения или други обстоятелства на пазара на едро, включително други видове регулиране, които вече са в сила, и предвид всяко друго регулиране, което вече е било прието за уместно от националния регулаторен орган по отношение на предприятие, определено като имащо значителна пазарна сила. Тази оценка, чиято цел е да се гарантира, че се налагат само най-подходящите корективни мерки, необходими за ефективно справяне с проблемите, идентифицирани в анализа на пазара, не изключва възможността за национален регулаторен орган да установи, че комбинация от тези корективни мерки, дори и с различен интензитет, в съответствие с принципа на пропорционалност, предлага начин за справяне с

проблема, предполагащ най-малка намеса. Дори ако тези разлики не доведат до определянето на обособени географски пазари, те следва да могат да оправдаят различния подход при избора на подходящи корективни мерки, налагани предвид различния интензитет на конкурентния натиск.

(198) Когато даден национален регулаторен орган отмени регулирането на пазара на едро, той следва да определи подходящ срок на предизвестие, за да осигури устойчив преход към нерегулиран пазар. При определянето на срока на предизвестие националният регулаторен орган следва да вземе предвид съществуващите споразумения между доставчиците на достъп и търсещите достъп, сключени на основата на наложените регулаторни задължения. По-специално, такива споразумения могат да осигурят договорна правна защита на търсещите достъп за определен период. Националният регулаторен орган следва също така да вземе предвид реалната възможност участниците на пазара да приемат предложения за достъп на едро на търговска основа или за съвместни инвестиции, които може да са налице на пазара, както и нуждата да се избегне продължителен период на възможен регулаторен арбитраж. В преходните разпоредби на националния регулаторен орган, следва да се вземат предвид степента и сроковете на регулаторния надзор на съществуващите споразумения, след като започне да тече срокът на предизвестието.

(199) За да се предостави сигурност на пазарните участници относно регулаторните условия, е необходим определен срок за прегледите на пазара. От значение е да се извършва редовен анализ на пазара, в рамките на разумен и подходящ срок. Ако национален регулаторен орган не извърши анализ на пазара в рамките на определения срок, съществува риск това да застраши вътрешния пазар.

(200) Поради високата степен на технологични иновации и силно динамичните пазари в сектора на електронните съобщения, е необходимо регулирането да бъде бързо адаптирано по координиран и хармонизиран начин на равнището на Съюза, тъй като опитът показа, че различията сред националните регулаторни органи в прилагането на регулаторната рамка могат да създадат пречка пред вътрешния пазар.

(201) В интерес на по-голямата стабилност и предвидимост на регулаторните мерки максималният разрешен период между анализите на пазара следва да остане пет години, стига промените на пазара междувременно да не налагат нов анализ и без да се засяга възможността за налагане на временни мерки. Националните регулаторни органи следва да спазват задължението си да анализират пазарите и да нотифицират съответната проектомярка най-малко на всеки пет години, за да се гарантира, че приложимото регулиране отразява условията на конкуренция на пазара. Ето защо за начало на нов петгодишен пазарен цикъл следва да се счита само уведомление, включващо нова оценка на определянето на пазара и на значителната пазарна сила.

(202) Налагането на специални задължения върху предприятия, определени като имащи значителна пазарна сила не изисква допълнителен анализ на пазара, а по-скоро аргументи, че съответното задължение е подходящо и пропорционално по отношение на характера на установения проблем на съответния пазар и на свързания с него пазар на дребно.

(203) При оценката на пропорционалността на задълженията и условията, които да бъдат наложени, националните регулаторни органи следва да вземат предвид различните конкурентни условия, съществуващи в различни райони в техните

държави членки, като обърнат особено внимание на резултатите от проведеното географско проучване.

(204) Прегледите на задълженията, наложени на предприятията, определени като притежаващи значителна пазарна сила в рамките на периода на анализ на пазара, следва да позволяват на националните регулаторни органи да вземат предвид въздействието на новите тенденции на пазара върху условията на конкуренция. Прозрачността, недискриминацията, разделното счетоводство, ценовият контрол и отчитането на разходите биха могли да се предвидят като допълнения към налагането на хармонизирани продукти на Съюза за достъп. Когато на предприятията се налагат задължения, които изискват от тях да удовлетворяват основателните искания за достъп до мрежовите елементи и прилежащите съоръжения и тяхното използване, отказ може да се допусне само на основата на обективни критерии, като например технически възможности или потребност от запазване на целостта на мрежата. При отказ на достъп потърпевшата страна следва да може да отнесе спора за разрешаване в съответствие с процедурите за решаване на спорове по настоящия регламент. От предприятие, на което е наложено задължението за предоставяне на достъп, не може да се изисква да предоставя видове достъп, които са извън неговите възможности. Налагането на задължителен достъп от страна на националните регулаторни органи с оглед на засилването на конкуренцията в краткосрочен план не следва да намалява стимулите за конкурентите да инвестират в алтернативни съоръжения, което ще осигури по-устойчива конкуренция или по-добри показатели и ползи за крайните ползватели в дългосрочен план. Когато избират регулаторна намеса, предполагащ най-малка намеса, и в съответствие с принципа на пропорционалност, националните регулаторни органи биха могли например да решат да преразгледат задълженията, наложени на предприятията, определени като имащи значителна пазарна сила, и да изменят всяко предходно решение, включително чрез отмяна на задължения, налагане или отказ от налагане на нови задължения за достъп, ако това е в интерес на ползвателите и устойчивата конкуренция в услугите. Тъй като техническите подробности на задължението за достъп могат да играят ключова роля за способността ефективно да се възпроизвеждат услугите на доставчиците на достъп и да се конкурират на равнище търговия на дребно, националните регулаторни органи следва да могат да налагат технически и оперативни условия на доставчика или бенефициерите на задължителния достъп в съответствие с правото на Съюза. По-конкретно налагането на технически стандарти следва да бъде в съответствие с Директива (ЕС) 2015/1535. Когато налагат задължения за достъпа до нови и усъвършенствани инфраструктури, националните регулаторни органи следва да гарантират, че условията за достъп отразяват обстоятелствата, които стоят зад решението за инвестиране, като вземат предвид наред с другото разходите за изграждане, очаквания темп на възприемане на новите продукти и услуги и очакваните равнища на цени на дребно. Освен това националните регулаторни органи, за да могат да гарантират сигурност на инвеститорите за целите на планирането, следва да могат да определят, ако е приложимо, реда и условията, стига те да нямат дискриминационен ефект. Всички наложени условия за достъп следва да зачитат необходимостта от съхраняване на ефективната конкуренция в услугите за потребителите и предприятията.

(205) Изискването за достъп до мрежовата инфраструктура може да се обоснове като средство за засилване на конкуренцията, но националните регулаторни органи следва да уравновесят правата на собствениците на инфраструктурата да я

използват за собствена облага и правата на останалите доставчици на услуги да получат достъп до съоръженията, които имат първостепенно значение за предоставянето на услуги. Изискването за достъп до мрежовата инфраструктура може да се обоснове като средство за засилване на конкуренцията, но националните регулаторни органи следва да уравновесят правата на собствениците на инфраструктурата да я използват за собствена облага и правата на останалите доставчици на услуги да получат достъп до съоръженията, които имат първостепенно значение за предоставянето на конкурентни услуги. Ценовият контрол може да е необходим, когато анализът на даден пазар разкрива неефективност на конкуренцията. По-конкретно предприятията, определени като имащи значителна пазарна сила следва да избягват ценова преса, при която разликата между цените им на дребно и цените за взаимно свързване или достъп за конкуренти, които предлагат сходни услуги на дребно, не е адекватна за осигуряване на устойчива конкуренция. Когато националните регулаторни органи изчисляват себестойността на възложена по настоящия регламент услуга, е уместно да се допусне разумна възвръщаемост на използвания от операторите със значителна пазарна сила капитал, включително подходящи разходи за труд и строителство, като стойността на капитала се коригира при необходимост от отразяване на актуализираната стойност на активите и ефективността на дейността. Методът за възстановяване на разходите следва да бъде подходящ за обстоятелствата, като се отчита необходимостта от насърчаване на ефективността, устойчивата конкуренция и разгръщането на гигабитови мрежи, и следва да отчита гигабитовата свързаност. Националните регулаторни органи следва да могат да решат да запазят или да не налагат регулираните цени за достъп на едро за мрежите от следващо поколение, ако са налице достатъчно предпазни мерки за защита на конкуренцията. По-конкретно, за да се предотвратят завишените цени на пазари, където има предприятия, определени като имащи значителна пазарна сила, гъвкавостта на ценообразуването следва да бъде съчетана с допълнителни предпазни мерки за защита на конкуренцията и интересите на крайните ползватели, като например строги задължения за недопускане на дискриминация, мерки за осигуряване на техническа и икономическа възпроизводимост на продуктите надолу по веригата и очевиден конкурентен натиск върху цените на дребно в резултат на инфраструктурна конкуренция или обвързаност на цените, произтичаща от други регулирани продукти за достъп, или и двете. Тези предпазни мерки за защита на конкуренцията не засягат възможността националните регулаторни органи да определят други обстоятелства, при които би било уместно да не се налагат регулирани цени за някои входове за достъп на едро, като например когато голямата еластичност на цените на търсенето от страна на крайните ползватели прави неизгодно за предприятието, определено като имащо значителна пазарна сила да налага цени, чувствително по-високи от тези на конкурентите си, или когато по-малката гъстота на населението намалява стимулите за развитие на гигабитови мрежи, а националният регулаторен орган установи, че е осигурен ефективен и недискриминационен достъп посредством наложените задължения.

(206) Активите на пасивната инфраструктура, които могат да поддържат дадена електронна съобщителна мрежа, са от решаващо значение за успешното разгръщане на нови мрежи поради високите разходи за дублирането им и с използването им може да се реализират значителни икономии. Поради това, в допълнение към правилата за физическата инфраструктура, определени в

Регламент (ЕС) 2024/1309, е необходима специална мярка за тези случаи, когато активите на пасивната инфраструктура са собственост на предприятие, определено като имащо значителна пазарна сила. Когато тези активи са налице и могат да бъдат повторно използвани, положителното въздействие на постигането на действителен достъп до тях при разгръщането на конкурентни инфраструктури е много голямо и поради това е необходимо да се гарантира, че достъпът до такива активи може да се използва като самостоятелна корективна мярка за подобряване на конкурентната динамика и разгръщането във всеки пазар надолу по веригата, която може да се разгледа преди да се оцени необходимостта от налагане на други евентуални корективни мерки, а не само като допълнителна мярка за други продукти или услуги на едро или като мярка, ограничена до предприятията, които се възползват от такива продукти или услуги на едро. Националните регулаторни органи следва да оценяват заварените повторно използваеми активи на пасивната инфраструктура на основата на регулаторната счетоводна стойност, без натрупаната амортизация към момента на изчисляването и индексирана с подходящ ценови индекс, например индекса на цените на дребно, като изключват активите, напълно амортизирани през период от не по-малко от 40 години, които все още се използват. Когато въз основа и на събраната информация относно разполагането на гигабитови инфраструктури се стигне до заключението, че достъпът до физическа инфраструктура е решаваща предпоставка за разгърнатите мрежи и следователно за пазара надолу по веригата, може да се обмисли и определянето на отделен пазар на физическа инфраструктура, за да се осигури дългосрочна регулаторна предвидимост.

(207) За да се насърчи изграждането на вътрешен пазар в областта на цифровите мрежи и услуги, от съществено значение е да се хармонизират допълнително, когато е възможно, продуктите за достъп. Поради това в настоящия регламент следва да се предвидят изискванията, съгласно които даден продукт за достъп на едро би могъл да се счита за европейски хармонизиран продукт за достъп на едро, който би могъл да бъде наложен от националните регулаторни органи на всички държави членки. Хармонизираните продукти за достъп могат да включват отделен FTTH достъп, виртуален отделен локален достъп, тъй като продуктите, които обикновено се налагат на пазарите на едро, обслужват масовите потребители. Освен това такива хармонизирани продукти биха могли да включват наети линии за локални мрежи и параметри за качество на услугите на пазарите, обслужващи бизнес клиенти, когато е необходимо.

(208) Националните регулаторни органи следва съответно да преценят дали замяната на задълженията, наложени преди това на предприятия със значителна пазарна сила за предоставяне на достъп на едро до гигабитови мрежи, със задължение за доставка на европейски хармонизиран продукт за достъп, би била подходяща и пропорционална.

(209) Като се има предвид постоянно променящото се пазарно и технологично развитие, Комисията следва да бъде оправомощена да приема актове за изпълнение за определяне на техническите изисквания на европейските продукти за достъп според нуждите.

(210) Когато национален регулаторен орган е стигнал до заключението, че европейски хармонизиран продукт за достъп би бил подходящ и пропорционален, той следва да го наложи на съответното предприятие със значителна пазарна сила. Налагането на европейски хармонизирани продукти за достъп следва да има

предимство пред налагането на всякакви други корективни мерки. Националните регулаторни органи следва да налагат задължения за достъп и използване на специфични мрежови елементи и прилежащи съоръжения само когато европейски хармонизиран продукт за достъп не би бил достатъчен за решаване на конкурентните проблеми на конкретен пазар.

(211) Ценообразуването на достъпа до новоизградената строителна инфраструктура на предприятията, определени като притежаващи значителна пазарна сила за разгръщането на гигабитови мрежи от алтернативни оператори, може да окаже въздействие върху стимулите на оператора със ЗПС да изгражда нова строителна инфраструктура с достатъчен капацитет за разполагане на алтернативни мрежи. Цената за достъп до новоизградената инженерна инфраструктура следва да отразява текущите пазарни условия и да се основава на пълните действителни разходи, направени от оператора със ЗПС, при условие че в реда и условията за достъп до такава инфраструктура е осигурено строго недопускане на дискриминация. Такъв подход би осигурил подходящи стимули за инвестиране в нова инженерна инфраструктура. Освен това, в зависимост от пазарните обстоятелства, изграждането на значителна нова инженерна инфраструктура може да представлява рисков инвестиционен профил за оператора със ЗПС, който е по-висок от рисковия профил, свързан с повторното използване на съществуващата инженерна инфраструктура. Този рисков профил ще включва рискове както по отношение на направените разходи, така и по отношение на очакваните приходи, които следва да бъдат оценени от НРО. Когато обаче задължението за равностоен достъп (равностойност на входящи и изходящи честоти) се прилага ефективно и е налице доказан конкурентен натиск върху цените на пазара на дребно, допълнен от икономическа възпроизводимост на продуктите надолу по веригата, националните регулаторни органи следва по принцип да се въздържат от налагане на регулирани цени. Тези задължения следва да се състоят например от технически и икономически проверки за възпроизводимост, съчетани с механизми за мониторинг. Ограниченията на пазарните цени на дребно биха могли да възникнат от инфраструктурна конкуренция, ясни ангажименти, поети от алтернативни доставчици за разгръщане на гигабитови мрежи в райони с недостатъчно обслужване в резултат на географски проучвания, и регулирани базови продукти, които подлежат на разходоориентираност. Когато налагат задължения за прилагане на система за отчитане на разходите с оглед на ценовия контрол, националните регулаторни органи следва да могат да извършват годишни проверки за прилагането на системата, ако разполагат с необходимия квалифициран персонал, или да възлагат проверките на други квалифицирани органи, които са независими от съответното предприятие. Системата на таксуване на едро за терминирането на гласови повиквания в Съюза се основава на принципа, че плаща мрежата на повикващата страна. Анализ на заменяемостта на търсенето и предлагането показва, че понастоящем или в близко бъдеще няма заместители на едро, които могат да ограничат таксите за терминиране в дадена мрежа. Като се вземе предвид и естеството на двупосочен достъп на пазарите за терминиране, евентуалните проблеми пред конкуренцията включват и кръстосано субсидиране между операторите. Тези потенциални проблеми са общи за фиксираните и мобилните пазари за терминиране на гласови повиквания. Следователно, с оглед възможността и стимулите на терминиращите оператори да увеличават цените значително над разходите, разходоориентираността се счита за най-подходящият начин на намеса, с който да се преодолее този проблем в средносрочен план.

Бъдещото пазарно развитие може да промени динамиката на тези пазари до такава степен, че подобно регулиране повече да не бъде необходимо.

(212) За да се намали по съгласуван начин в целия Съюз регулаторната тежест във връзка с преодоляването на проблемите пред конкуренцията, свързани с терминирането на гласови повиквания на едро, Комисията следва да продължава да установява чрез делегиран акт единна максимална цена за терминиране на гласови повиквания при мобилни услуги и единна максимална цена за терминиране на гласови повиквания при фиксирани услуги, които да се прилагат в целия Съюз. Следва да бъдат установени подробни критерии и параметри, на чиято основа се определят стойностите на тарифите за терминиране на гласови повиквания. Цените за терминиране в целия Съюз намаляха значително и се очаква тази тенденция да се запази.

(213) За да се отчитат пазарното, социалното и технологичното развитие, включително развитието на техническите стандарти, за да се управляват рисковете за сигурността на мрежите и услугите и за да се осигури действителен достъп до службите за спешно реагиране, като се използват спешните повиквания, правомощието да приема делегирани актове съгласно член 290 от ДФЕС следва да се делегира на Комисията по отношение на определянето на една максимална цена в рамките на Съюза за терминиране на гласовите повиквания на пазарите за фиксирани и мобилни услуги; мерки за предотвратяване на измамите; мерки, свързани с приемането на мерки по отношение на спешните повиквания в Съюза; и за изменение на приложенията към настоящия регламент, за да се вземе предвид технологичното и социалното развитие или промените в пазарното търсене. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложени в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество[51]. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите на държавите членки, като техните експерти имат постоянен достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

(214) Днес на някои пазари вече е възможно, като част от анализа на пазара, предприятието, определено като имащо значителна пазарна сила да може да предлага поемането на ангажименти, които са насочени към справяне със свързаните с конкуренцията проблеми, установени от националния регулаторен орган, които той впоследствие отчита при вземането на решение относно подходящи регулаторни задължения. Тези средства за правна защита могат също така да се състоят в прехвърляне на активи на мрежа за локален достъп или на значителна част от тях на отделно юридическо лице с друг собственик или в създаването на отделно стопанско образувание. Всички нови развития на пазара следва да се вземат предвид при вземането на решения относно най-подходящите корективни мерки, които могат да гарантират дългосрочна ефективност. Въпреки това, и без да се засягат разпоредбите относно регулирането на предприятията само за търговия на едро, естеството на предлаганите задължения само по себе си не ограничава правото на преценка,

[51] ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

предоставено на националния регулаторен орган да наложи корективни мерки на предприятията, определени като имащи значителна пазарна сила. С цел повишаване на прозрачността и гарантиране на правна сигурност в целия Съюз, в настоящия регламент следва да бъде определена процедурата, съгласно която предприятията предлагат ангажименти, а националните регулаторни органи ги оценяват, като се вземат предвид мненията на участниците на пазара чрез допитване до тях, и когато е целесъобразно, тези ангажименти да станат обвързващи за поемащото ги предприятие, а правоприлагането им да се гарантира от националния регулаторен орган. Освен когато националният регулаторен орган е придал на ангажиментите обвързваща сила а сила и е решил да не налага задължения, тази процедура не засяга прилагането на процедурата за анализ на пазара, както и задължението за налагане на подходящи и пропорционални корективни мерки за преодоляване на установената неефективност на пазара.

(215) Националните регулаторни органи следва могат да придават на някои или на всичките си ангажименти обвързваща сила, за определен период, който не следва да надвишава периода, за който те са предложени, след като е проведено допитване до участниците на пазара посредством обществена консултация със заинтересованите страни. Когато ангажиментите са придобили обвързваща сила, националният регулаторен орган следва да разгледа последиците от това решение в своя анализ на пазара и да ги вземе предвид при избора на най-подходящите регулаторни мерки. Националните регулаторни органи следва да оценяват поетите ангажименти в перспектива от позиция на устойчивостта, особено когато определят срока, в който те са обвързващи, и следва да отчитат необходимостта от осигуряване на стабилни и предвиди пазарни условия. Обвързващите ангажименти, свързани с доброволното разделяне на вертикално интегрирано предприятие, което е определено като имащо значителна пазарна сила на един или повече съответни пазари, могат да увеличат предвидимостта и прозрачността, като очертаят процедурата на осъществяване на планираното разделяне на предприятие, определено като притежаващо значителна пазарна сила. За да се подпомогнат националните регулаторни органи при надзора на съответствието от страните, ангажиментите могат да включват определянето на доверител по надзора, чиято самоличност и мандат следва да бъдат одобрени от националния регулаторен орган и задължението на предприятието да представя периодични доклади за изпълнението.

(216) Собствениците на мрежи, чийто бизнес модел е ограничен до предоставянето на услуги на едро на други, могат да способстват за създаването на оживен пазар на едро с положително въздействие върху конкуренцията на пазара на дребно надолу по веригата. Освен това техният бизнес модел, макар и по-малко привлекателен за краткосрочните инвеститори, може да бъде привлекателен за потенциални финансови инвеститори в инфраструктурни активи с по-стабилни цени и по-дългосрочни перспективи за изграждане на гигабитови мрежи. Въпреки това, присъствието на предприятие с дейност само на пазара на едро не води непременно до реално конкурентни пазари на дребно и такива предприятия могат да бъдат определени като имащи значителна пазарна сила по отношение на определени продуктови или географски пазари. Определени рискове за конкуренцията, които се пораждат от поведението на предприятия с бизнес модел само на пазара на едро, могат да бъдат по-малки, отколкото породените от вертикално интегрирани предприятия, ако този бизнес модел е реален и няма стимули за дискриминационно отношение между доставчиците надолу по

веригата. Регулаторната мярка следва съответно да бъде съизмеримо по-малко драстична, но следва по-конкретно да съхрани възможността за въвеждане на задължения, свързани със справедливо и разумно ценообразуване. От друга страна, националните регулаторни органи следва да могат да се намесват, ако се породят проблеми с конкуренцията в ущърб на интересите на крайните ползватели. Това би било особено важно в областите, в които след приключването на процеса на изключване на медните мрежи предприятие само за търговия на едро може да остане единственият доставчик на гигабитова мрежа. Предприятие, което извършва дейност на пазар на едро и предоставя услуги на дребно единствено на бизнес ползватели, по-големи от малки и средни предприятия (МСП), следва да се разглежда като предприятие само за продажба на едро.

(217) Механизмът на Съюза, позволяващ на Комисията да изисква от националните регулаторни органи да оттеглят планирани мерки относно определяне на пазар и определяне на предприятия, като имащи значителна пазарна сила, е допринесъл значително за последователен подход при установяване на обстоятелствата, при които може да се приложи регулиране *ex ante* и тези, при които предприятията подлежат на такова регулиране. Опитът с процедурите по членове 32 и 33 от Директива (ЕС) 2018/1972 показва, че несъответствия в прилагането на корективни мерки от страна на националните регулаторни органи при сходни пазарни условия възпрепятстват вътрешния пазар на електронни съобщения. Поради това все още е необходимо да се оправомощят Комисията и ОЕРЕС, съобразно своите компетенции, за да се гарантира по-високо ниво на последователност при прилагането на корективни мерки относно проекти за мерки, предлагани от националните регулаторни органи. По отношение на проектомерките относно разширяването на задълженията отвъд първата концентраторна или разпределителна точка, необходими за преодоляване на сериозни и постоянни икономически или физически пречки за дублирането, на предприятия, независимо от определянето им като имащи значителна пазарна сила, или относно регулаторното третиране на нови елементи на гигабитовата мрежа, все пак е необходимо Комисията да има право да изиска от националния регулаторен орган да оттегли проектомярката. За да се използва експертният опит на националните регулаторни органи в пазарния анализ, Комисията следва да се консултира с ОЕРЕС, преди да приеме своите решения или препоръки.

(218) При оценката на проектомерките Комисията следва да продължи да бъде обвързана с ясен срок, за да се гарантира задълбочена, но бърза оценка. Въпреки това вече не е оправдано да се предвиждат различни срокове за оценка на прегледите на пазара, от една страна, и на корективните мерки, от друга страна. Един единствен краен срок за двете оценки би подобрил съгласуваността и би допринесъл за създаването на опростена и по-ефективна регулаторна рамка.

(219) Прозрачността при прилагането на механизма на Съюза за консолидиране на вътрешния пазар на електронните съобщения следва да бъде увеличена в интерес на гражданите и заинтересованите страни и да дава възможност на заинтересованите страни да изложат своите виждания, включително като изискват националните регулаторни органи да публикуват всяка проектомярка едновременно със съобщаването ѝ на Комисията, ОЕРЕС и националните регулаторни органи в останалите държави членки. Всяка подобна проектомярка следва да бъде мотивирана и да съдържа подробен анализ на пазара.

(220) Националната консултация със заинтересованите страни следва да се провежда преди консултациите на равнището на Съюза, с цел консолидиране на вътрешния пазар за електронни съобщения и в рамките на процедурата за съгласуваното прилагане на корективни мерки, за да се позволи становищата на заинтересованите страни да се отразят в консултацията на равнището на Съюза. Това също би избегнало нуждата от втора консултация на равнището на Съюза, в случай на промени в планираната мярка в резултат на националната консултация.

(221) От националните регулаторни органи следва да се изисква да си сътрудничат помежду си, с ОЕРЕС и с Комисията по прозрачен начин, за да осигурят последователно прилагане във всички държави членки на настоящия регламент.

(222) Необходимо е свободата на действие на националните регулаторни органи да се съчетае с развитието на последователни регулаторни практики и последователното прилагане на регулаторната рамка с цел ефективен принос за развитие и завършване на изграждането на вътрешния пазар. Поради това, националните регулаторни органи следва да подкрепят дейностите на Комисията и на ОЕРЕС, насочени към съответния вътрешен пазар.

(223) Мерките, които могат за засегнат търговията между държавите членки, са онези мерки, които биха могли да имат пряко или непряко, действително или потенциално влияние върху формата на търговия между държавите членки, по начин, по който това би могло да създаде бариера пред вътрешния пазар. В тях се включват мерки, които имат значително влияние върху предприятия или потребители в други държави членки, които включват: мерки, които се отнасят за цените за потребители в други държави членки; мерки, които засягат възможността на едно предприятие, създадено в друга държава членка, да предостави електронни съобщителни услуги, и по-специално мерки, които засягат възможността да се предлагат транснационални услуги; и мерки, които засягат структурата на пазара или достъпа до него, като по този начин водят до последствия за предприятия в други държави членки. Приемането на такива мерки е от изключително значение, тъй като настоящият регламент се стреми постепенно да постигне вътрешен пазар на електронни съобщения и цифрови мрежи.

(224) Когато Комисията е взела решение, изискващо от национален регулаторен орган да оттегли планирана мярка, националните регулаторни органи следва да представят преработена мярка пред Комисията. Следва да се определи краен срок за нотифицирането от страна на националния регулаторен орган на преработената мярка пред Комисията с цел пазарните участници да бъдат информирани за времетраенето на прегледа на пазара и с цел увеличаване на правната сигурност.

(225) Въпреки че е от съществено значение на националните регулаторни органи да се предостави достатъчно време за провеждане на задълбочени анализи/прегледи на пазара, те следва също така да имат възможност бързо да се справят със ситуации, изискващи спешни мерки.

(226) Поради това следва да се предвиди изключение от общия график, предвиден за прегледите на пазара, за да се даде възможност на националните регулаторни органи да приемат временни мерки. Тези временни мерки следва да се прилагат за ограничен период от време и не следва да се използват повече от веднъж за разрешаване на един и същ проблем.

(227) Предвид кратките срокове в механизма за консултация на равнището на Съюза, на Комисията следва да се предоставят правомощия да приема препоръки или насоки за опростяване на процедурите за обмен на информация между Комисията и националните регулаторни органи — например в случаи, свързани със стабилни пазари, или обхващащи само незначителни промени в мерки, които са били предмет на предишна нотификация. На Комисията следва да се предоставят правомощия да разрешава въвеждането на освобождаване от задължение за нотифициране с цел рационализиране на процедурите в някои случаи. На последно място, като взема предвид становището на ОЕРЕС, Комисията следва да може да приема, ако е необходимо, препоръки във връзка с определянето на съответните пазари на продукти и услуги, нотификациите по процедурата за консолидация на вътрешния пазар и хармонизираното прилагане на разпоредбите на регулаторната рамка.

(228) Засилената конкуренция и изборът на съобщителни услуги постепенно доведоха до намаляване на обхвата на универсалната услуга. Елементи като указатели или предоставяне на платени обществени телефони постепенно бяха извадени от обхвата на универсалната услуга. Поради това концепцията за универсална услуга следва да продължи да се развива, за да отразява напредъка в технологиите, развитието на пазара и промените в търсенето на ползвателите.

(229) Универсалната услуга следва да остане защитна мрежа, която гарантира наличността на поне минимален набор от услуги за всички и на достъпни цени за потребителите, когато рискът от социална изолация, породен от липсата на такъв достъп, пречи на гражданите да участват пълноценно в икономическия и социалния живот.

(230) Основно изискване на универсалната услуга е да гарантира, че всички потребители имат достъп на достъпна цена до подходящ достъп до интернет и услуги за гласови съобщения в определено местоположение. Когато съществуват ограничения за достъпа, държавите членки могат също така да обмислят гарантирането на приемливи цени на услугите за подходящ широколентов достъп до интернет и услугите за гласови съобщения, различни от предоставяните в определено местоположение, когато сметнат, че това е необходимо, за да се осигури пълното социално и икономическо участие на потребителите в обществото. Особено внимание следва да се обърне на това да се гарантира, че потребителите с увреждания имат равностоен достъп в определено местоположение. Не следва да съществуват никакви ограничения по отношение на техническите средства, използвани за предоставяне на услугите за подходящ достъп до интернет и услугите за гласови съобщения в определено местоположение, като се допускат жични и безжични технологии по технологично неутрален начин, нито ограничения по отношение на това кои предприятия изпълняват някои или всички задължения за предоставяне на универсална услуга.

(231) Скоростта на достъпа до интернет за даден ползвател зависи от редица фактори, включително от доставчиците на връзка с интернет, както и от приложението, за което се използва връзката. Държавите членки са тези, които, вземайки предвид насоките на ОЕРЕС, трябва да определят подходящия достъп до интернет в контекста на минималната пропускателна способност, която използват повечето потребители на територията на дадена държава членка, за да се осигури достатъчно ниво на социално приобщаване и участие в цифровата икономика и общество на тяхна територия. Услугата за подходящ достъп до интернет на

достъпна цена следва да разполага с достатъчна пропускателна способност, за да поддържа достъпа до и използването на поне основни услуги, отразяващ услугите, използвани от повечето потребители. За тази цел, за да се допринесе за последователното прилагане в държавите членки, насоките на ОЕРЕС следва да вземат предвид развитието в използването на интернет за идентифициране на онлайн услугите, използвани от мнозинството потребители в целия Съюз и необходими за социалното и икономическото участие в обществото. ОЕРЕС следва да взема предвид данните, събирани ежегодно от националните регулаторни органи относно развитието и равнището на цените на дребно на услугите за подходящ достъп до интернет и гласовите съобщителни услуги с качество, определено в съответните национални територии. Преди да издаде насоките, ОЕРЕС следва да се консултира със заинтересованите страни, включително организациите на гражданското общество, представляващи уязвимите потребители. Комисията следва да има право да приема актове за изпълнение за определяне на услугата за подходящ достъп до интернет и пропускателната способност, необходими за социалното и икономическото участие в обществото. Правата на крайните ползватели, приложими за електронните съобщителни услуги, следва да се прилагат и за всички услуги за подходящ достъп до интернет и гласови съобщения.

(232) Националните регулаторни органи, в координация с другите компетентни органи, следва да наблюдават развитието и подробностите относно цените на дребно за услуги за подходящ достъп до интернет и услуги за гласови съобщения, използвани от потребителите за оценка на необходимостта от мерки за финансова достъпност. Това наблюдение следва да се извършва не повече от веднъж годишно, за да не води до излишна административна тежест нито за националните регулаторни органи и другите компетентни органи, нито за доставчиците на тези услуги. Наблюдението може да включва подробности за офертите за тарифни планове или пакети за потребители с ниски доходи или специални социални потребности, включително потребители с увреждания, и следва да бъде основата за установяване на мерки за финансова достъпност.

(233) Необходимостта от мерки за финансова достъпност се различава в отделните държави членки и един хармонизиран подход за критериите и методиката, които трябва да се вземат предвид при оценката на финансовата достъпност на услугите за подходящ достъп до интернет и услуги за гласови съобщения, следва да гарантира последователността на подходите, като същевременно се вземат предвид различните ситуации в отделните държави членки. За да се хармонизират критериите и методиката, които трябва да се вземат предвид при оценката на финансовата достъпност, на Комисията следва да има право да приема актове за изпълнение. Критериите следва да включват, наред с други фактори, най-достъпната налична на пазара цена и нейния процент от доходите на потребителите, като се вземат предвид потребителите с ниски доходи или специални социални потребности. Освен това икономическите и социалните аспекти, които трябва да се вземат предвид, следва да включват и покупателната способност и националните схеми за подпомагане, особено за уязвимите потребители.

(234) Достъпна цена означава цена, определена от държавите членки на национално равнище, като се вземат предвид общите критерии и методика, определени в акта за изпълнение на Комисията. Държавите членки следва да предприемат подходящи мерки, когато установят, че цените на дребно на услугите за

подходящ достъп до интернет и на услугите за гласови съобщения не са достъпни на потребители с ниски доходи или със специални социални потребности, включително възрастни хора и потребители с увреждания, както и потребители, живеещи в селски или географски изолирани райони. За тази цел държавите членки могат да предоставят на тези потребители пряка подкрепа за комуникационни цели, която би могла да бъде част от социалните обезщетения, ваучери или преки плащания за тези потребители. Като алтернатива или в допълнение държавите членки биха могли да изискват от всички доставчици на такива услуги да предлагат основни тарифни планове или пакети, включително намалени месечни абонаментни такси.

(235) Такива специални тарифни планове или пакети, съобразени с нуждите на потребителите с ниски доходи или със специални социални потребности, следва да предоставят услуги за подходящ достъп до интернет и услуги за гласови съобщения без допълнителни пакетни услуги, за да се намали въздействието върху функционирането на пазара.

(236) Когато държава членка изисква от доставчиците да предлагат на потребителите с ниски доходи или специални социални потребности тарифни планове или пакети, различни от предоставяните при нормални търговски условия, тези тарифни планове или пакети следва да се предоставят от всички доставчици на услуги за достъп до интернет и услуги за гласови съобщения. Изискването всички доставчици на услуги за достъп до интернет и услуги за гласови съобщения да предлагат тарифни планове или пакети не следва да води до прекомерна административна или финансова тежест за тези доставчици или държави членки.

(237) С оглед на намаления обхват на задълженията за предоставяне на универсална услуга е налице ограничена необходимост да се използват специфични за сектора обозначения. Публичната финансова подкрепа може да се окаже необходима за покриване на някои или на всички специфични нетни разходи, направени при изпълнение на задълженията за предоставяне на универсална услуга, включително разумна печалба, като същевременно се избягва свръхкомпенсация. В този случай, като се има предвид наличието на правила за държавна помощ за публично финансиране, по-специално за услуги от общ икономически интерес („пакет за УОИИ“)[52], специфичните за сектора правила за определяне на предприятия и изчисляване на възможна компенсация за предоставянето на универсална услуга за електронни съобщения следва да бъдат отменени. Ако се предоставя публична компенсация за изпълнението на

[52] Съобщение на Комисията за прилагането на правилата на Европейския съюз към компенсацията, предоставена за предоставянето на услуги от общ икономически интерес (ОВ C 8, 11.1.2012 г., стр. 4); Решение 2025/2630/ЕС на Комисията от 16 декември 2025 г. относно прилагането на член 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес (ОВ L 2025/2630, 19.12.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/2630/oj); Съобщение на Комисията — Рамка на Европейския съюз за държавна помощ под формата на компенсации за обществени услуги (2011 г.) (ОВ C 8, 11.1.2012 г., стр. 15); и Регламент (ЕС) 2023/2832 на Комисията от 13 декември 2023 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес (ОВ L, 2023/2832, 15.12.2023 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2832/oj).

задълженията за предоставяне на универсална услуга, тя трябва да е в съответствие с приложимите правила за държавна помощ, по-специално членове 106, параграф 2, 107 и 108 от ДФЕС и пакета за УОИИ. Опростяването, свързано с премахването на специфичното за сектора определяне на задължението за предоставяне на универсална услуга и свързания с него метод за изчисляване на нетните разходи, би могло да увеличи гъвкавостта на държавите членки при избора на метод за финансиране на задълженията за предоставяне на универсална услуга, евентуално намалявайки административната тежест за доставчиците, като същевременно се гарантира съвместимост с вътрешния пазар.

(238) Достъпността на цените не следва да бъде пречка за достъп на потребителите до минималния набор от услуги за свързаност. Правото на договор с доставчик следва да означава, че потребителите с ниски доходи или специални социални потребности, които имат право на социални тарифни планове или пакети, следва да имат възможност да сключат договор за предоставяне на услуги за подходящ достъп до интернет и услуги за гласови съобщения на приемливи цени поне в определено местоположение. За да се сведат до минимум финансовите рискове като неплащането на сметки, на доставчиците следва да се предостави свободата да изпълняват договора при условията на авансово плащане на основата на индивидуални предплатени единици на достъпна цена.

(239) Достъпността за отделните потребители следва да се основава на правото им да сключват договор с доставчик. Други права, например подробно фактуриране, наличие на номер за подходящ период и възможност за наблюдение и контрол на разходите, са правата на крайните ползватели в настоящия регламент за всички потребители и следва да се прилагат и за потребителите, които се ползват от мерки за достъпност на универсалната услуга.

(240) На потребителите не следва да се налага задължение за достъп до услуги, които те не желаят, и затова следва да бъде възможно при желание отговарящите на условията потребители да ограничават универсалната услуга на достъпна цена до услуги за гласови съобщения.

(241) Държавите членки следва да въведат мерки с цел насърчаване на създаването на пазар за продукти и услуги на достъпни цени, които да включват възможности за потребителите с увреждания, включително оборудване с помощни технологии. Това може да бъде постигнато, наред с другото, чрез позоваване на европейските стандарти или чрез подкрепа за прилагането на изискванията, предвидени в Директива (ЕС) 2019/882 на Европейския парламент и на Съвета[53]. Държавите членки следва да въведат подходящи мерки и да приемат специфични мерки, например ако на пазара не се предлагат на достъпни цени продукти и услуги, предоставящи възможности за потребителите с увреждания при нормални икономически условия. Тези мерки могат да включват пряка финансова подкрепа за крайните потребители. Цената за потребителите с увреждания за услуги за предаване следва да бъде равна на средната цена на услугите за гласови съобщения.

[53] Директива (ЕС) 2019/882 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. за изискванията за достъпност на продукти и услуги (ОВ L 151, 7.6.2019 г., стр. 70, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj).

(242) Услугите за предаване се отнасят до услуги, които позволяват двупосочна комуникация между отдалечени крайни ползватели с различни средства за комуникация (например текст, знак, говор) чрез преобразуване на тези начини за комуникация един в друг, обикновено от човек оператор. Текстът в реално време е определен в съответствие с Директива (ЕС) 2019/882. Когато държава членка реши да компенсира предприятията, предоставящи основни тарифни планове или пакети, например когато разпоредбата води до несправедлива финансова тежест, тя следва да гарантира съвместимостта на тази мярка с вътрешния пазар, включително правилата за конкуренция.

(243) За пренос на данни със скорости, които са достатъчни, за да позволят подходящ достъп до интернет, връзки по фиксирана линия са общодостъпни почти навсякъде и се използват от мнозинството от гражданите на Съюза, а услугите, основани на безжични технологии, имат още по-голям обхват. Налице са обаче разлики между държавите членки по отношение на наличността и достъпността на цените на услугите за подходящ достъп до интернет в определено местоположение в градските и селските райони.

(244) Пазарът има водеща роля за осигуряването на достъп до интернет с постоянно нарастващ капацитет. В райони, където пазарът не може да осигури наличието на подходящ широколентов достъп до интернет, други инструменти на обществената политика изглеждат по принцип икономически по-изгодни и с по-малък риск от изкривяване на пазара, като например прибягване до финансови инструменти като наличните по програмата InvestEU и Фонда за широколентова връзка в Европа, подкрепян от Механизма за свързване на Европа, използването на обществено финансиране от Съюза, управлявано от държавите членки, националното финансиране и обвързването на правата за ползване на радиочестотен спектър със задължения за покритие, за да се подпомогне изграждането на широколентови мрежи в по-слабо населени райони. Една от целите на мерките на обществената политика може да бъде също така да се даде възможност на крайните ползватели да закупят услуги за подходящ достъп до интернет, които в противен случай не биха закупили, например, когато е целесъобразно, чрез пряка подкрепа или ваучери за свързаност за финансиране на месечни такси, стандартни разходи за установяване на връзка, необходимо крайно оборудване или ограничено вътрешно окабеляване, например когато е необходимо и подпомага за предоставянето на услугата. Когато държава членка възнамерява да предостави финансова подкрепа за тази цел, тя следва да гарантира съвместимостта на такава мярка с вътрешния пазар, включително с правилата в областта на конкуренцията.

(245) Ако след извършването на надлежна оценка, при която се вземат предвид резултатите от географското проучване за разгръщането на мрежите, проведено от компетентния орган, стане известно, че нито пазарните механизми, нито механизмите за обществена намеса могат да осигурят на потребителите, микропредприятията, малките предприятия или организациите с нестопанска цел в определени райони връзка, позволяваща предоставянето на услуга за подходящ достъп до интернет съгласно определеното от държавите членки и услуги за гласови съобщения в определено местоположение, държавата членка следва да има възможност по изключение да повери на различни доставчици или групи от доставчици, доставянето на тези услуги на съответните части от нейната територия. В допълнение на географското проучване държавите членки следва да могат да използват, когато е необходимо, всякакви допълнителни

доказателства, за да установят до каква степен в определено местоположение са налице услуги за подходящ достъп до интернет и услуги за гласови съобщения. Тези допълнителни доказателства могат да включват данни, с които разполагат националните регулаторни органи от процедурата за анализ на пазара и данните, събирани от ползвателите. Държавите членки следва да могат да ограничават задълженията за предоставяне на универсална услуга в подкрепа на наличието на услуги за подходящ достъп до интернет до основното местоположение или местоживеене на крайния ползвател.

(246) Когато, с цел да се гарантира наличието на услуги за подходящ достъп до интернет и услуги за гласови съобщения, в случай че такава услуга не може да бъде осигурена при нормални търговски обстоятелства или други инструменти на обществената политика, държава членка реши да възложи на едно или повече предприятия да гарантират наличието на такива услуги на цялата национална територия или на части от нея и да предостави финансова подкрепа за тази цел, тя следва да осигури съвместимостта на такава мярка с вътрешния пазар, включително с правилата за конкуренция.

(247) Изискванията за осигуряване на териториално покритие на цялата национална територия, наложени в рамките на процедура по възлагане, вероятно ще изключат или разубедят някои предприятия да кандидатстват за доставчици на универсална услуга. Възлагането на доставчиците на задължения за предоставяне на универсална услуга за твърде дълъг или неограничен период би могло да доведе също така до изключване на някои доставчици. Когато държава членка реши да възложи на всички доставчици предоставянето на тарифни планове или пакети за целите на ценовата достъпност, тя може да възложи само на един или на някои от тях предоставянето на елемента на наличност на универсалната услуга.

(248) След постепенното намаляване на обхвата на универсалната услуга, предоставянето на обществени телефони и указатели и справочни услуги в рамките на режима на универсалната услуга продължи постепенно да се преустановява. Това прави неактуални разпоредбите на Директива (ЕС) 2018/1972 относно статута на съществуващите универсални услуги извън обхвата на Директива (ЕС) 2018/1972.

(249) Достъпността на цената на услугите за подходящ достъп до интернет и услугите за гласови съобщения е свързана с информацията, която ползвателите получават по отношение на разноските за използване и относителната цена за използването в сравнение с останалите услуги, както и с възможността им да контролират своите разходи. Тези възможности за доставчиците на универсална услуга на достъпни цени за отговарящите на условията потребители включват, наред с другото, възможност потребителите избирателно да блокират определени повиквания като скъпи повиквания на специални услуги, да контролират разходите си чрез предплащане и да приспаднат предварително първоначалните такси за свързване.

(250) Освен в случаите на системни закъснения при плащането или неплащането на сметките, потребителите, които имат право на тарифи на достъпни цени, до решаването на спорните въпроси, следва да бъдат защитени срещу незабавно изключване от мрежата, основаващо се на неплатени сметки и, особено в случаите на спорове относно високи сметки за специални услуги, те следва да

продължат да имат достъп до основните услуги за гласови съобщения и минимално ниво на услуги за достъп до интернет.

(251) С цел да се осигури стабилност и да се подкрепи постепенният преход от специфични за сектора правила за организиране и финансиране на универсалната услуга към правната рамка, приложима за УОИИ, съществуващите определения на предприятия за предоставяне на универсална услуга в държавите членки въз основа на Директива (ЕС) 2018/1972 не следва да бъдат засегнати, при условие че са били в сила 6 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент. Те следва да запазят статута си до изтичането на срока на тези определения, при условие че услугите или сравними услуги не са налични при нормални търговски условия.

(252) Бъдещото социално, икономическо и технологично развитие, включително преходът към оптични мрежи, може да промени необходимостта от наличие или финансова достъпност на универсалната услуга. Поради това ОЕРЕС следва да наблюдава наличността и ценовата достъпност по отношение на адекватния достъп до интернет и гласовите съобщения в държавите членки и да публикува становище, включващо оценка на въздействието на тези промени върху прилагането на практика на разпоредбите на настоящия регламент. В становището на ОЕРЕС биха могли да се вземат предвид възможните гаранции, приети от държавите членки за потребителите с ниски доходи или специални социални потребности в контекста на изключването на медните мрежи. Комисията, като вземе предвид становището на ОЕРЕС, следва да представи доклад, по-специално с цел да предложи обхватът на правилата относно наличността или ценовата достъпност на универсалната услуга да бъде променен или определен наново.

(253) С Регламент (ЕС) 2015/2120 бяха установени общи правила за гарантиране на равно и недискриминационно третиране на трафика при предоставянето на услуги за достъп до интернет и свързаните с това права на крайните ползватели, като целта беше да се защитят крайните ползватели и същевременно да се гарантира непрекъснатото функциониране на интернет екосистемата като движеща сила на иновациите.

(254) Настоящото преформулиране на европейската регулаторна рамка за електронните мрежи и услуги в настоящия регламент предоставя възможност за сливане в настоящия регламент на разпоредбите за мерките относно отворения интернет, съдържащи се в Регламент (ЕС) 2015/2120, без да се засягат основните принципи на равно и недискриминационно третиране на трафика при предоставянето на услуги за достъп до интернет, както и правото на крайните ползватели на достъп и разпространение на информация и съдържание, използване и предоставяне на приложения и услуги и използване на крайно оборудване по техен избор.

(255) Във втория доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно прилагането на Регламент (ЕС) 2015/2120 беше потвърдено, че принципите, уреждащи достъпа до отворен интернет, продължават да бъдат подходящи за целта и за постигане на подходящ баланс между защитата на крайните ползватели и създаването на условия за технологичен напредък. Въпреки това, с оглед на значителното развитие на мрежовите технологии от 2015 г. насам, е необходимо да се определят условията, при които следва да се предлагат специализирани бизнес услуги. Тези специализирани бизнес услуги стават

неразделна част от предлагането на мрежи за взаимно свързване на центрове за данни, за предоставяне на периферни изчисления и за услуги с ИИ. Предоставянето на услуги с ниска латентност и гарантирано качество са основни характеристики на специализираните бизнес услуги. Правителствените услуги от критично значение също следва да се считат за приоритетни услуги, за да се гарантира, че електронните съобщителни мрежи отговарят на повишеното търсене за нуждите на сигурността и отбраната, като например реагиране,fcompliance, including, inter alia, quality-of-service parameters or minimum levels откриване и мобилност. Въпреки че ОЕРЕС е оправомощен да издава насоки в подкрепа на последователното прилагане от страна на националните регулаторни органи, може да са необходими допълнителни насоки на равнището на Съюза, за да се гарантира хармонизиран подход към нововъзникващите услуги и технологии, включително разделяне на мрежи, експериментални услуги и диференцирани случаи на промишлена употреба. Следователно оправомощаването на Комисията да приема актове за изпълнение относно въвеждането на специализирани услуги следва да допринесе за правната сигурност и регулаторната съгласуваност в целия Съюз, като предостави ясни критерии за съответствие, включително, наред с другото, параметри за качеството на услугата или минимални нива, които да бъдат гарантирани за общите услуги за достъп до интернет. Този акт за изпълнение следва да допълва насоките на ОЕРЕС, да подкрепя еднаквото прилагане на рамката и да насърчава инвестициите и иновациите в усъвършенствани услуги за свързаност, и по-специално в сегмента между предприятията, като по този начин се укрепва конкурентоспособността на цифровата икономика на Съюза и се гарантира приоритизирането на критичните правителствени услуги.

(256) За да се улесни сравнимостта в Съюза и да се намалят разходите по осигуряване на съответствие с изискванията, ОЕРЕС следва да приеме насоки за съответните параметри за качество на услугите за достъп до интернет, които националните регулаторни органи, в координация с другите компетентни органи, следва да вземат предвид в максимална степен при налагането на задълженията за качество на услугите, свързани с правата на крайните ползватели. В своите насоки за услугите за достъп до интернет ОЕРЕС следва да определи параметрите за качество на услугите, които трябва да се измерват за целите на изискванията за информация за договорите и за информацията, която трябва да се публикува с цел прозрачност, като се вземат предвид стандартите и техническите спецификации, издадени от европейски и международни органи по стандартизация. Параметрите следва да включват най-малко параметри за механизма за наблюдение на услугите за достъп до интернет, съответните параметри за крайните ползватели с увреждания, скоростите на изтегляне и качване съгласно изискваната информация за скоростите за информация за договорите с услуги за достъп до интернет и за информацията, която трябва да бъде публикувана, закъснението, колебанието и загубата на пакети. Съответните параметри за крайните ползватели с увреждания следва да включват и параметри за междуличностните съобщителни услуги.

(257) Различното прилагане на правилата за защита на крайните ползватели създаде значителни пречки пред вътрешния пазар, които засягат както доставчиците на електронни съобщителни услуги, така и крайните ползватели. Тези пречки следва да бъдат намалени чрез прилагането на едни и същи правила, което ще гарантира високо общо ниво на защита в целия Съюз. Прецизната и пълна хармонизация на правата на крайните ползватели, обхванати от настоящия

регламент, следва да увеличи значително правната сигурност както за крайните ползватели, така и за доставчиците на електронни съобщителни услуги, и следва силно да намали пречките пред навлизането на пазара и ненужната тежест за спазване, произтичаща от разпокъсаността на правилата. Пълната хармонизация ще помогне за преодоляването на пречките за функционирането на вътрешния пазар, които произтичат от национални разпоредби, засягащи правата на крайните ползватели, които същевременно защитават националните доставчици от конкуренция от други държави членки. Пълната хармонизация на правата на крайните ползватели повишава доверието им във вътрешния пазар, тъй като те извличат ползи от еднакво високото ниво на защита, когато използват електронни съобщителни услуги не само в своята държава членка, но и докато живеят, работят или пътуват в други държави членки.

(258) Договорите представляват важно средство за крайните ползватели, което гарантира прозрачност на информацията и правна сигурност. Повечето доставчици на услуги в конкурентна среда сключват договори с клиентите си по търговски съображения. Задълженията относно изискванията за предоставяне на информация относно договорите обхващат услугите за достъп до интернет и междуличностните съобщителни услуги. Услугите, състоящи се изцяло или главно от пренос на сигнали, като предавателни услуги, използвани за услуги от типа „машина-машина“, не са обхванати от допълнителните изисквания за предоставяне на информация относно договорите. Изискванията за предоставяне на информация, които могат да се налагат и съгласно Директива № 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[54], не следва да водят до дублиране на информацията в преддоговорните и договорните документи. Имащата отношение информация, предоставена във връзка с настоящата директива, включително всички по-стриктни и по-подробни изисквания за информация, следва да се смята за отговаряща на съответните изисквания, произтичащи от Директива 2011/83/ЕС. Освен изискванията на съществуващото право на Съюза относно защитата на потребителите във връзка с договорите, и по-специално Директива 93/13/ЕИО на Съвета[55], и Директива 2011/83/ЕС, се прилагат за потребителските сделки във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги. Регламент 2016/679 относно защитата на данните се прилага за обработването на лични данни.

(259) Някои от тези разпоредби за защита на крайните ползватели, които се прилагат само за потребителите, а именно разпоредбите за предоставяне на информация за договорите, максималната продължителност на договора и пакетите, следва да бъдат от полза не само за потребителите, но и за микропредприятията и за организациите с нестопанска цел съгласно определеното в право на Съюза или националното право. Позицията за преговаряне на тези категории предприятия и организации е сравнима с позицията на потребителите и поради това те следва да се ползват от същото ниво на защита, освен ако изрично не се откажат от тези

[54] Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно правата на потребителите, за изменение на Директива 93/13/ЕИО на Съвета и Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 85/577/ЕИО на Съвета и Директива 97/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 64, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/83/oj).

[55] Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5 април 1993 г. относно неравноправните клаузи в потребителските договори (ОВ L 95, 21.4.1993 г., стр. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1993/13/oj).

права. Задълженията относно предоставянето на информация за договорите, предвидени в настоящия регламент, включително тези от Директива 2011/83/ЕС, които са посочени в настоящия регламент, следва да се прилагат независимо от това дали е извършено някакво плащане и от размера на плащанията, дължими от потребителя. Задълженията относно предоставянето на информация за договорите, включително съдържащите се в Директива 2011/83/ЕС, следва да се прилагат автоматично към микропредприятията и организациите с нестопанска цел, освен когато те предпочитат да договорят индивидуални условия по договора с доставчиците на електронни съобщителни услуги. За разлика от микропредприятията и организациите с нестопанска цел, по-големите предприятия обикновено имат по-силни позиции за преговори и поради това не разчитат на същите изисквания за информация по договорите, както потребителите. Разпоредбите относно смяна на доставчика и преносимост на номерата, които са важни и за по-големите предприятия, следва да продължат да се прилагат за всички крайни ползватели. „Организации с нестопанска цел“ са правни субекти, които не реализират печалба за своите собственици или членове. Обикновено организациите с нестопанска цел са благотворителни организации или други видове организации, защитаващи обществени интереси. Поради това, като се има предвид сходното положение, е оправдано тези организации да бъдат третирани по отношение на правата на крайните ползватели по същия начин като микропредприятията съгласно настоящия регламент. Освен това потребителите, които имат право на достъпни тарифи въз основа на универсална услуга, имат право на същото равнище на защита като всички останали потребители.

(260) Особеностите на сектора на електронните съобщения налагат, освен хоризонтални договорни правила, също така ограничен брой допълнителни разпоредби за защита на крайните ползватели. Крайните ползватели следва да бъдат информирани, наред с другото, за всички предлагани нива на качество на услугата, условията за специални оферти и прекратяване на договора, приложими тарифни планове и тарифи за услуги, които са предмет на специални ценови условия. Тази информация е от значение за доставчиците на услуги за достъп до интернет и на обществено достъпни междуличностни съобщителни услуги. Задълженията относно изискванията за предоставяне на информация за договорите следва да не се прилагат спрямо доставчик на обществени електронни съобщителни услуги, когато доставчикът и свързани с него дружества или лица не получават никакво възнаграждение, свързано пряко или косвено с предоставянето на електронни съобщителни услуги, като например университет, предоставящ на посетителите свободен достъп до своята безжична (Wi-Fi) мрежа на територията на комплекса, без да получава възнаграждение, нито чрез плащания от ползвателите, нито чрез приходи от реклама. Това не следва да засяга изискванията за предоставяне на информация в съответствие с правото на Съюза в областта на защитата на данните.

(261) От особена важност е необходимата свързана с това информация да му се предостави преди сключването на договора и да бъде поднесена на ясен и разбираем език и на траен носител, или когато това не е възможно и без да се засяга определението или изискванията относно траен носител, установено в Директива 2011/83/ЕС, в предоставен от доставчика и съобщен на ползвателя документ, който е лесен за изтегляне, отваряне и консултиране на обичайно използвани от потребителите устройства. Доставчиците следва да представят и резюме на съществените условия на договора. Информацията, която се

предоставя преди сключването на договора, както и резюмето, следва да съставляват неразделна част от окончателния договор. Резюмето на договор следва да бъде кратко и лесно четимо, в идеалния случай не повече от равностойността на една страница формат А4, или в случаите, когато няколко различни услуги са групирани в един договор равностойността на максимум три такива страници формат А4. С цел да се отговори на технологичното, социалното и пазарното развитие и да се намалят разходите за привеждане в съответствие, Комисията може да приема актове за изпълнение за резюмета на договори, които да се използват от доставчиците в съответствие с основните елементи на изискванията за предоставяне на информация, определени в настоящия регламент.

(262) Без да се засяга съществуването задължение на доставчика, свързано със сигурността, в договора следва да се посочва видът действия, които доставчикът може да предприеме в случаи на инциденти, заплахи или уязвимости, свързани със сигурността. Освен това, в договора следва да се посочват и всички договорености за компенсации и възстановяване на суми, ако доставчик не реагира по подходящ начин при инцидент, свързан със сигурността, включително в случай на настъпване на съобщен на доставчика инцидент, свързан със сигурността поради известни уязвимости на софтуера или хардуера, за които производителят или създателят е издал корекции (пачове), а те не са изпълнени от доставчика на услугата или от негова страна не са предприети никакви други подходящи контрамерки.

(263) Разпоредбите относно защитата на достъпа до отворен интернет следва да бъдат допълнени от ефективни разпоредби за крайните потребители, отнасящи се до въпроси, свързани по-специално с услугите за достъп до интернет и даващи възможност на потребителите да правят информиран избор. Доставчиците на услуги за достъп до интернет следва да информират ясно потребителите по какъв начин използваните практики за управление на трафика биха могли да повлияят на качеството на услугите за достъп до интернет, на неприкосновеността на личния живот на потребителите и на защитата на личните данни, както и относно възможното въздействие на услугите, различни от услугите за достъп до интернет, на които са абонати, върху качеството и наличието на съответните им услуги за достъп до интернет. За да дадат възможност на потребителите да реагират в подобни случаи, доставчиците на услуги за достъп до интернет следва да информират потребителите като включат в договора скоростта, която те реално могат да доставят. Обичайно наличната скорост се разбира като скоростта, която крайният потребител би могъл да очаква да получава през по-голямата част от времето при достъпа си до услугата. Доставчиците на услуги за достъп до интернет следва също така да информират потребителите относно наличните средства за правна защита в съответствие с националното право в случай на несъответствие на показателите. Всяко значително и непрекъснато или редовно повтарящо се разминаване между реалните показатели на услугата и показателите, посочени в договора, когато е установено с механизъм за наблюдение, сертифициран от националния регулаторен орган, следва да се смята за несъответствие на показателите за целите на определяне на средствата за правна защита, с които разполага потребителят съгласно националното право. Методиката следва да бъде установена в насоките на ОЕРЕС.

(264) Крайните ползватели често не са осведомени за цената на своето потребителско поведение или се затрудняват да преценят времето или обема данни, които изразходват при използването на електронни съобщителни услуги. За да се увеличи прозрачността и да се даде възможност за по-добър контрол на бюджета за съобщителни услуги, е важно на крайните ползватели да бъдат предоставени средства, с които те могат да следят своевременно потреблението си. Освен това, за да се защитят от „шокови сметки“, доставчиците следва да предоставят безплатни предупреждения в случай на нетипични или прекомерни модели на потребление, включително във връзка с услуги с добавена стойност и други услуги, за които се прилагат специални ценови условия. Подробните сметки за използването на достъпа до интернет следва да указват само часа, времетраенето и размера на потреблението по време на потребителската сесия, но не и уебсайтовете или крайните интернет точки, към които потребителите се свързват по време на такава сесия. Съгласно Директива (ЕС) 2018/1972 държавите членки бяха в състояние да гарантират, че компетентните органи в координация, когато е уместно, с националните регулаторни органи, са в състояние да изискват от доставчиците на услуги за достъп до интернет или обществено достъпни междуличностни съобщителни услуги с номер да предоставят всички или част от допълнителните съоръжения, включени в Директива (ЕС) 2018/1972. Държавите членки също така имаха възможност да предложат повече от предвидените съоръжения, за да гарантират по-високо равнище на защита на потребителите. Тези допълнителни механизми следва да бъдат предоставени на потребителите на универсална услуга, които се ползват от мерки за финансова достъпност. Освен това подробното фактуриране, когато е приложимо, и някои мерки за контрол на разходите са задължителни механизми, които трябва да се предоставят безплатно на всички потребители. Държавите членки не следва да въвеждат в националното си право други различаващи се изисквания за допълнителни съоръжения. Държавите членки обаче следва да могат да запазят разпоредбите относно тези съоръжения, определени в Директива (ЕС) 2018/1972, включително съоръженията, изискващи от доставчиците да предоставят допълнителна информация относно равнището на потребление и временно да предотвратяват по-нататъшното използване на съответната услуга над определена сума или определен обем.

(265) Наличието на прозрачна, актуална и сравнима информация относно офертите и услугите е ключов елемент за потребителите в конкурентни пазари с няколко доставчици, предлагащи услуги. Потребителите следва да могат да сравняват цените на различни предлагани на пазара услуги лесно въз основа на информация, публикувана в леснодостъпна форма. За да им се даде възможност лесно да сравняват цени и услуги, доставчиците на услуги за достъп до интернет или обществено достъпни междуличностни съобщителни услуги следва да публикуват за по-голяма прозрачност информация, включително тарифи, качество на услугата, условия за доставеното крайно оборудване и друга съответна информация. Предприятията обикновено разчитат на договорени договорни условия и не зависят от същите изисквания за публикуване на оферти като потребителите.

(266) Доставчиците на междуличностни съобщителни услуги, които имат задължение да предоставят достъп до службите за спешно реагиране чрез спешни повиквания, при изключителни обстоятелства, а именно поради липса на техническа осъществимост, може да не са в състояние да предоставят достъп до службите за спешно реагиране или до местоположението на обаждащото се

лице, или и до двете. В такива случаи те следва съответно да информират клиентите си в договора. Такива доставчици следва да предоставят на своите клиенти ясна и прозрачна информация в първоначалния договор и да я актуализират в случай на промяна в предоставянето на достъпа до службите за спешно реагиране, например във фактурите. Тази информация следва да включва всички ограничения по отношение на териториалния обхват въз основа на планираните технически работни параметри на съобщителната услуга и наличната инфраструктура. Когато услугата не се предоставя посредством връзка, която е управлявана, за да се осигури определено качество на услугата, информацията следва да включва също така степента на надеждност на достъпа и на информацията за местоположението на обаждащото се лице, съпоставена с предоставената посредством такава връзка услуга, като се отчита текущото състояние на технологията и на стандартите за качество, както и всички параметри за качеството на услугата, посочени в настоящия регламент.

(267) Вследствие на увеличените възможности на крайните ползватели да търсят и сравняват широк спектър от оферти, като използват инструменти за разширено цифрово търсене, частни или публични, задължителното предоставяне на инструменти за сравнение от съответните компетентни органи вече не е толкова важно. Инструментите за сравнение, като например уебсайтове, са ефективно средство, с което крайните ползватели могат да преценят предимствата на различните доставчици на услуги за достъп до интернет и междуличностни съобщителни услуги, когато са предоставени срещу периодични или свързани с потреблението директни парични плащания, и да получат безпристрастна информация, по-специално чрез сравняване на цените, тарифите и параметрите за качество на едно място. Компетентните органи биха могли да сертифицират такива инструменти при поискване от доставчика на инструмента, за да се гарантира, че те са оперативно независими от доставчиците на услуги и че нито един доставчик на услуги не е третиран благоприятно в резултатите от търсенето.

(268) С цел пълно възползване от конкурентната среда, потребителите следва да са в състояние да правят информиран избор и да сменят доставчици, когато това отговаря най-добре на интереса им. От съществено значение е да се гарантира, че те могат да правят това, без да са възпрепятствани от законови, технически или практически пречки, включително договорни условия, процедури и такси. Това не изключва възможността доставчиците да налагат разумни минимални срокове в потребителските договори до 24 месеца. Въпреки това държавите членки следва да имат възможността да запазят разпоредби за по-кратък максимален срок и да позволят на потребителите да променят тарифните си планове или да прекратяват без допълнителни такси договора си в рамките на неговия срок, предвид националните условия, например нивата на конкуренция и стабилността на инвестициите в мрежите. Независимо от договора за електронна съобщителна услуга потребителите биха могли да предпочитат и да се ползват от по-дълъг период на възстановяване на вложените средства за физическите връзки. Тези ангажименти на потребителите могат да са важен фактор за улесняване на разгръщането на гигабитовите мрежи до или много близо до помещенията на крайните ползватели, включително чрез схеми за събиране на търсенето, които дават възможност на инвеститорите в мрежите да намалят първоначалните рискове. Въпреки това правата на потребителите да сменят доставчика на електронни съобщителни услуги не следва да са ограничени от тези периоди на възстановяване на вложените средства в

договорите за физическите връзки и тези договори не следва да обхващат крайни устройства или оборудване за достъп до интернет, като например телефонни апарати, маршрутизатори или модеми. Следва да се гарантира равното третиране на стопанските субекти, включително операторите, финансиращи изграждането на физическа гигабитова връзка с помещенията на краен ползвател, включително когато това финансиране е по договор за разсрочено плащане. Задълженията относно срока на договорите следва да се прилагат за микропредприятията и организациите с нестопанска цел, освен когато те предпочитат да договорят индивидуални условия по договора с доставчиците на електронни съобщителни услуги. За разлика от микропредприятията, по-големите предприятия обикновено имат по-силни позиции при договаряне и следователно не зависят от същите изисквания за срока на договора като потребителите. Задълженията относно прекратяване на договорите следва да се прилагат за микропредприятията, малките предприятия, средните предприятия и организациите с нестопанска цел, освен когато те предпочитат да договорят индивидуални условия по договора с доставчиците на електронни съобщителни услуги.

(269) Възможно е също договорите за електронни съобщителни услуги да се продължават автоматично. В тези случаи потребителите следва да могат да прекратят сключения от тях договор без да дължи някакви такси след изтичане на първоначалния срок на договора.

(270) Всички промени в договорните условия, предложени от доставчиците на обществени електронни съобщителни услуги, различни от междуличностните съобщителни услуги без номерà, които не са в полза на потребителя, например по отношение на таксите, тарифите, ограниченията за обема на данните, скоростите на предаване на данни, покритието или обработката на личните данни на законни основания съгласно правото на Съюза в областта на защитата на данните, различни от съгласието, следва да дават право на потребителя да прекрати договора си, без да дължи такси, дори ако са комбинирани с някои изгодни промени. Поради това всяка промяна на договорните условия от доставчика следва да дава право на потребителя да прекрати договора, освен ако всяка промяна сама по себе си е от полза за него, или ако промените са от чисто административен характер, например промяна в адреса на доставчика, и не оказват отрицателно въздействие върху потребителя, или промените са строго наложени от законодателни или регулаторни промени, като например нови изисквания за предоставяне на информация за договорите, наложени от правото на Съюза или националното право. Въз основа на обективни критерии следва да се оценява дали дадена промяна е изключително в полза на потребителя. Правото на потребителя на прекратяване на договора следва да не се признава, само ако доставчикът е в състояние да докаже, че всички промени са изключително в полза на потребителя или са от чисто административен характер, без да оказват отрицателен ефект върху потребителя.

(271) Когато законосъобразна клауза за индексиране на цените, определена в съответствие с изискванията за предоставяне на информация относно договорите, която изисква да се опише методът, по който цената може законно да се променя, е неразделна част от договора, нейното прилагане не би представлявало промяна в договорните условия, а прилагане на съществуваща договорна разпоредба, когато клаузата е в съответствие с правото на Съюза и националното право.

(272) Потребителите следва да бъдат уведомявани посредством траен носител за всички промени в договорните условия. Разпоредбите относно прекратяването на договорите следва да не засягат други разпоредби на правото на Съюза или националното право във връзка с основанията, на които договорите могат да бъдат прекратявани или договорните условия — променяни от доставчика на услуги или от потребителя.

(273) По отношение на крайните устройства потребителският договор следва да посочва всички условия, наложени от доставчика по отношение на използването на крайното устройство, например чрез мобилни устройства „SIM-locking“, ако тези условия не са забранени от националното право, и всички дължими такси при прекратяване на договора, независимо преди или на договорената дата, на която той изтича, включително всички суми за запазване на крайното устройство. Когато потребителят избере да запази крайно устройство, предоставено в пакет с договора към момента на неговото сключване, дължимата компенсация следва да не превишава стойността pro rata temporis, изчислена въз основа на стойността в момента на сключването на договора или на оставащата част от таксата за услугата до изтичането на договора, в зависимост от това коя от двете суми е по-малка. Всички ограничения по отношение на използването на крайно устройство в други мрежи следва да се премахнат безплатно от доставчика най-късно след заплащане на въпросната компенсация.

(274) Предлагането на пакети, включващи поне една услуга за достъп до интернет или обществено достъпна междуличностна съобщителна услуга с номер, както и други услуги като обществено достъпни междуличностни съобщителни услуги без номера, линейно радио- и телевизионно разпръскване и услуги от типа „машина—машина“ или крайно устройство, става все по-масово и се превръща във важен елемент на конкуренцията. За целите на настоящия регламент даден пакет следва да се счита, че съществува, когато елементите на пакета се предоставят или продават от един и същ доставчик по един и същ договор или по договор, който се отнася или е тясно свързан с него. Въпреки че тези пакети често носят ползи за потребителите, те могат да затруднят смяната на доставчика или да я направят по-скъпа и да увеличат рисковете от договорно обвързване. Когато към различни услуги и крайно устройство в един пакет се прилагат различни правила за прекратяването на договорите и смяната на доставчика или за договорните задължения относно придобиването на крайно устройство, потребителите действително са затруднени при упражняване на правата си по настоящия регламент да приемат конкурентни оферти за целия пакет или за части от него. Поради това някои съществени разпоредби на настоящия регламент относно обобщената договорна информация, прозрачността, срока на договора, прекратяването и смяната на доставчика следва да се прилагат към всички елементи от пакета, включително крайното устройство, другите услуги, например цифровото съдържание или цифровите услуги, както и към електронни съобщителни услуги, които не са пряко обхванати от приложното поле на тези разпоредби. Всички задължения на крайните ползватели, приложими за определена електронна съобщителна услуга, когато се предоставя или продава като самостоятелна, следва да са приложими и когато тя е част от пакет с поне една услуга за достъп до интернет или обществено достъпна междуличностна съобщителна услуга с номер. Други договорни въпроси, например корективните мерки, приложими при несъответствие с клаузите на договора, следва да се уреждат от правилата, които

се прилагат за съответния елемент от пакета, например правилата от договорите за продажба на стоки или за предоставяне на цифрово съдържание. Въпреки това, преди изтичането на срока на договора поради липса на съответствие или непредоставяне на услуга, правото за прекратяване на елемент от даден пакет, включващ поне една услуга за достъп до интернет или обществено достъпна междуличностна съобщителна услуга с номер, следва да дава право на потребителя да прекрати всички елементи на пакета. За да се запази и възможността им да сменят лесно доставчиците, потребителите следва да не са обвързани с доставчик чрез договорно фактическо удължаване на първоначалния срок на договора.

(275) Възможността за смяна на доставчика е основен фактор за наличие на действителна конкуренция в една конкурентна среда. Наличието на прозрачна, точна и своевременна информация за смяната следва да увеличи доверието на крайните ползватели в този процес и тяхното желание да участват активно в него. Доставчиците на услуги следва да осигурят непрекъснатост на услугата така, че крайните ползватели да могат да сменят доставчика, без да са застрашени от опасността да загубят услугата, а когато това е технически възможно, да позволяват смяната да става на поисканата от крайните ползватели дата. При изключителни обстоятелства смяната на доставчика може да не е възможна по обективни технически причини, например в ситуации, при които по друг начин би било застрашено сигурното функциониране на крайното устройство или неговата цялост. Такъв би могъл да бъде случаят със SIM картите или eSIM картите, които са вградени в крайно устройство и се използват както за предаване на услуги от типа „машина—машина“, така и за достъп до интернет. Пример за това може да бъде автомобил, при който същата eSIM карта се използва за актуализиране на автомобилния му софтуер, както и за достъп до интернет за информационно-развлекателната система.

(276) Преносимостта на номерата е ключов фактор за избора на потребителите и за действителната конкуренция в конкурентни пазари на електронни съобщения. Крайните ползватели, които поискат това, следва да могат да запазват своите номера независимо от доставчика на услугата и за ограничен период от време между смяната на доставчиците на услуги. Предоставянето на такава възможност между връзките в обществената телефонна мрежа в определени и неопределени местоположения излиза извън приложното поле на разпоредбите за смяна на доставчика и преносимост на номерата.

(277) Въздействието от преносимостта на номерата се засилва, когато съществува прозрачна информация за тарифите, както за крайните ползватели, които пренасят номерата си, така и за крайните ползватели, които търсят абонати, пренесли своите номера. Националните регулаторни органи следва по възможност да улесняват постигането на подходяща прозрачност на тарифите като част от преносимостта на номерата.

(278) Когато гарантират разходоориентираност на цените за взаимното свързване с оглед на преносимостта на номерата, националните регулаторни органи следва да могат също така да вземат предвид съществуващите цени на пазари, които могат да се сравнят.

(279) Преносимостта на номерата следва да се прилага с минимално забавяне така, че номерът да бъде активиран за един работен ден и крайният ползвател да не бъде лишен от услугата в продължение на повече от един работен ден, считано от

договорената дата. Правото на преносимост на номера следва да бъде предоставено на краен ползвател, който притежава съответния договор (за предплатени или абонаментни услуги) с доставчика. За да се улесни безпроблемната смяна, която да се извършва на едно място, тази процедура следва да се извършва от доставчика на електронни съобщения, на който съответният краен ползвател става абонат. За да допринесе за последователното прилагане на правилата за смяна на доставчика и преносимост на номерата в държавите членки, ОЕРЕС следва да издаде насоки относно глобалния процес на смяна на доставчик и пренос на номера, като вземе предвид технологичното развитие. Това следва да включва, когато е възможно, изискване преносът да бъде извършен безжично, освен ако крайният ползвател не поиска друго, както и подробности относно процедурата на компенсация в случай на забавяне или злоупотреба с процесите на пренос и смяна, пропуснати срещи за услуга и инсталация или неспазване от страна на доставчика на задълженията, свързани със смяната на доставчика и преносимостта на номерата.

(280) Държавите членки следва да определят правила относно санкциите в случай на неспазване от страна на доставчик на задълженията за смяна на доставчик и пренос, предвидени в настоящия регламент, включително забавяния или злоупотреби с преноса от страна на доставчик или от негово име. Опитът в някои държави членки показа, че съществува риск крайните ползватели да бъдат прехвърляни към друг доставчик, без да са дали своето съгласие. Това е въпрос, който следва да се разглежда главно от правоприлагащите органи, но същевременно държавите членки следва да могат да налагат подходящи санкции, които са необходими за свеждане до минимум на такива рискове, и да гарантират, че крайните ползватели са защитени по време на целия процес на смяна на доставчика, без да се намалява степента на привлекателност на този процес за тях. Правото на преносимост на номера не следва да се ограничава от договорните условия.

(281) За да се гарантира, че смяната на доставчика и пренасянето на номера се извършват в рамките на сроковете, предвидени в настоящия регламент, държавите членки следва да имат възможност да предвидят крайните ползватели да бъдат компенсирани от доставчиците по лесен и навременен начин в случаите, когато договорът между доставчика и крайния ползвател не е спазен. Тези мерки следва да бъдат пропорционални на продължителността на закъснението при изпълнението на договора. Тези мерки може да включват компенсация за закъснения, надхвърлящи един работен ден, при активиране на услуга, пренасяне на номер или лишаване от услуга, и когато доставчиците пропускат уговорените срещи за обслужване или инсталиране. Допълнителната компенсация може да бъде и под формата на автоматично намаление на възнаграждението в случаите, когато предаващият доставчик трябва да продължи да предоставя услугите си до активиране на услугите на приемащия доставчик.

(282) В съответствие с принципа на пропорционалност редица разпоредби относно правата на крайните ползватели в настоящия регламент не следва да се прилагат за микропредприятия, които предоставят само междуличностни съобщителни услуги без номерà. Съгласно практиката на Съда[56] определението за малки и

[56] Решение на Съда (седми състав) от 27 февруари 2014 г. по дело HaTeFo/Finanzamt Haldensleben, C-110/013 (ECLI: EU:C:2014:114).

средни предприятия, което включва микропредприятията, трябва да се тълкува стриктно. С цел да се включват само предприятията, които са действително независими микропредприятия, е необходимо е да се разгледа структурата на микропредприятията, които образуват икономическа група, чиято сила надхвърля силата на едно микропредприятие, както и да се гарантира, че определението за микропредприятие не се заобикаля поради чисто формални съображения.

(283) За завършване на вътрешния пазар за електронните съобщения се изисква премахването на пречките пред трансграничния достъп на крайните ползватели до електронни съобщителни услуги в целия Съюз. Доставчиците на обществени електронни съобщителни услуги не следва да отказват или ограничават достъпа или да дискриминират крайните ползватели. Диференциацията обаче следва да бъде възможна въз основа на и в рамките на границите, определени от правото на Съюза, например мерките, предвидени в Регламент (ЕС) 2022/612 за предотвратяване на злоупотреба или неправилно използване на регулирани роуминг услуги на дребно.

(284) Крайните ползватели са все по-уязвими по отношение на дейности с цел измама, извършвани чрез междуличностни съобщителни услуги. Няколко държави членки въведоха национални мерки за борба с новите схеми за измама, като фалшифициране на идентификацията на повикващата линия (CLI), фишинг, смишинг (фишинг чрез кратки текстови съобщения) и вишинг (фишинг чрез гласово обаждане). Тези мерки обаче остават некоординирани и отразяват предимно националните перспективи, като дават възможност на измамниците да прехвърлят дейностите си към юрисдикции, в които тези практики не са ефективно преодолени. СЦМ следва да дава възможност за събиране на съответната информация и най-добри практики, за да се даде възможност на ОЕРЕС да издава технически и правни насоки относно мерките, които биха могли ефективно да защитят крайните ползватели от дейности с цел измама в Съюза. Насоките на ОЕРЕС следва да дават възможност на държавите членки да приемат координирани мерки, които да се прилагат от междуличностните съобщителни услуги, при пълно зачитане на законодателството на Съюза относно защитата на личните данни. На Комисията следва да бъде предоставено правомощието да приема делегирани актове за допълване на ефективността на мерките, които междуличностните съобщителни услуги въвеждат за защита на крайните ползватели срещу дейности с цел измама.

(285) С оглед на особените аспекти, свързани със съобщаването на случаи за изчезнали деца, държавите членки следва да спазват ангажимента си да гарантират, че услугата за съобщаване на случаи за изчезнали деца функционира добре и е действително достъпна на тяхната територия при набиране на номер „116000“. Държавите членки следва да предприемат подходящи мерки, за да гарантират, че при работата на номер „116000“ е постигнато достатъчно качество на услугите.

(286) Успоредно с горещата телефонна линия номер „116000“ за изчезнали деца много от държавите членки осигуряват чрез набиране на номер „116111“ и достъп на деца до услуга, поддържаща гореща линия, която е лесна за използване от деца, нуждаещи се от грижи и закрила. Тези държави членки и Комисията следва да направят необходимото за повишаване на осведомеността на гражданите, и по-специално на децата и на националните системи за закрила на детето, за наличието на гореща линия „116111“.

(287) С цел разглеждане на въпроси от обществен интерес, свързани с използването на услуги за достъп до интернет и обществено достъпни междуличностни съобщителни услуги с номерà, и за да се насърчава защитата на правата и свободите на другите лица, държавите членки следва да могат да изготвят и разпространяват или да са разпространили, със съдействието на доставчици на тези услуги, информация от обществен интерес относно използването на подобни услуги. Следва да бъде възможно да включва информация от обществен интерес относно най-честите нарушения и техните правни последици, например относно нарушаване на авторското право, други видове незаконно използване и разпространяване на вредно съдържание, както и съвети и средства за защита срещу рискове за личната сигурност, например тези които възникнат при разкриване на лична информация при някои обстоятелства, за неприкосновеността на личния живот и за личните данни, а също и наличност на лесни за ползване и позволяващи конфигуриране софтуерни програми или опции, които дават възможност за предпазване на децата или уязвимите лица. Освен това крайните ползватели следва да бъдат информирани за рисковете за личната сигурност, неприкосновеността на личния живот и личните данни при използването на услуги за достъп до интернет и обществено достъпни междуличностни съобщителни услуги, включително за защитата срещу дейности с цел измама, извършвани чрез тези услуги, и следва да бъдат информирани за начините, по които могат да се защитят от тези рискове. Информацията може да се координира чрез процедура за сътрудничество. Такава информация от обществен интерес следва при необходимост да се актуализира и да се представя под лесноразбираема форма, както е определено от всяка държава членка, и на уебсайтовете на националните обществени органи. Държавите членки следва да могат да задължават доставчиците на услуги за достъп до интернет и обществено достъпни междуличностни съобщителни услуги с номера да разпространяват тази стандартизирана информация до всички свои клиенти по начин, счетен за подходящ от националните обществени органи. При все това разпространението на такава информация от обществен интерес следва да не създава прекомерна тежест за доставчиците. Ако се създава такава тежест, държавите членки следва да изискват разпространението да се осъществява чрез средствата, използвани от доставчиците за комуникация с крайните ползватели в рамките на обичайната им дейност.

(288) В отсъствието на съответни разпоредби в правото на Съюза съдържанието, приложенията и услугите се считат за законни или вредни в съответствие с националното материално и процесуално право. Доставчиците на електронни съобщителни мрежи или услуги следва да действат в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2022/2065, независимо дали съдържанието, приложенията или услугите са законни или вредни. Настоящият регламент и Директива 2002/58/ЕО не засягат Регламент (ЕС) 2022/2065, който, наред с другото, съдържа правилото за „обикновен пренос“ за междинните доставчици на услуги, както са определени в нея.

(289) Крайните ползватели следва да имат достъп до службите за спешно реагиране, като използват безплатно спешните повиквания и без да им се налага да използват платежен инструмент за целта, от всяко устройство, което дава възможност за междуличностни съобщителни услуги с номерà, включително при пътуване в рамките на Съюза. Спешните повиквания са средство, което включва услугите за гласови съобщения, текстовите съобщения, видео или други видове съобщения, например текст в реално време, услуги за цялостен разговор

и услуги за предаване. Държавите членки, като отчитат способностите и техническото оборудване на обществените центрове за приемане на спешни повиквания (ЦПСП), следва да могат да определят кои междуличностни съобщителни услуги с номерà са подходящи за службите за спешно реагиране, включително възможността за ограничаване на тези варианти до услуги за гласови съобщения и техните еквиваленти за крайни ползватели с увреждания, или за добавяне на допълнителни варианти според договореното с националните ЦПСП. Спешните повиквания могат да бъдат задействани от името на лице от бордова система като eCall, както е посочено в Регламент (ЕС) 2015/758. Европейските портфейли за цифрова самоличност, издадени съгласно Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета[57], дават възможност на крайните ползватели за достъп до цифров център за основни услуги. Поради това държавите членки трябва да гарантират, че крайните ползватели също ще могат да изпратят спешно съобщение, като използват своя цифров портфейл.

(290) Спешните повиквания и информацията за местоположението на обаждащото се лице трябва незабавно да се насочват към най-подходящия център за приемане на спешни повиквания, за да се даде възможност за подходящо приемане и обработване на спешни повиквания. Ефективната маршрутизация на спешните повиквания следва да се осигури и в контекста на технологичната миграция от технологии с комутация на канали към технологии с комутация на пакети. Най-подходящият център за приемане на спешни повиквания обикновено се определя от държавата членка въз основа на териториалната компетентност за обслужване на спешни повиквания или компетентността за обслужване на определен вид съобщения, например център за приемане на спешни повиквания, оборудван за обслужване на текстови съобщения в реално време или съобщения на жестомимичен език. Междуличностните съобщителни услуги, предоставяни чрез технологии за комутация на пакети, които осигуряват глас, текст — включително текст в реално време — и видео, могат да бъдат маршрутизирани в сферата на обществената мрежа или в домейна на ЦПСП. В зависимост от националната организация на центровете за приемане на спешни повиквания, когато спешното повикване достигне до системата на ЦПСП чрез обществените мрежи, може да се наложи допълнителна маршрутизация в рамките на IP мрежата на центъра за приемане на спешни повиквания, за да се достигне до най-подходящия център за приемане на спешни повиквания. За да се гарантира наличието на ефективни спешни повиквания в полза на всички крайни ползватели, държавите членки следва да осигурят навременното насочване към най-подходящия център за приемане на спешни повиквания на всички видове спешни повиквания и на информацията за местоположението на обаждащото се лице, които са задължителни на тяхната територия. Държавите членки следва да могат да разрешават достъп до службите за спешно реагиране чрез спешни повиквания от междуличностни съобщителни услуги без номерà, при условие че националната система на ЦПСП позволява получаването на тези съобщения чрез насочване към най-подходящия ЦПСП и получаване на информация за местоположението на лицето, осъществяващо повикването. Това може да

[57] Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 73, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj).

включва определянето от държава членка на единен IP портал за приемане на спешни повиквания. Независимо от това, тези доставчици следва да информират крайните ползватели, когато не се поддържа достъп до единния европейски номер за спешни повиквания „112“ или до информация за местоположението на обаждащото се лице.

(291) Държавите членки следва да обмислят способността на ЦПСП да обработват спешни повиквания на повече от един език.

(292) Държавите членки следва да предприемат специфични мерки за гарантиране, че службите за спешно реагиране, включително единният европейски номер за спешни повиквания „112“, са еднакво достъпни за крайните ползватели с увреждания, в частност ползватели с увреден слух, с нарушен слух, със затруднен говор или с комбинирано увреждане на зрението и слуха, и са в съответствие с директива (ЕС) 2019/882. Принципът на еквивалентност предполага, че крайните ползватели с увреждания следва да могат да имат достъп до службите за спешно реагиране чрез спешни повиквания по функционално еквивалентен начин на този, по който другите крайни ползватели имат достъп до службите за спешно реагиране, по-специално чрез обаждане на номер „112“ чрез гласови услуги.

(293) Информацията за местоположението на обаждащото се лице, която се прилага по отношение на всички спешни повиквания, подобрява защитата и сигурността на крайните ползватели и подпомага службите за спешно реагиране при изпълнение на задълженията им, при условие че прехвърлянето на спешните повиквания и свързаните данни към съответните служби за спешно реагиране се гарантира от националната система от ЦПСП. Приемането и използването на информация за местоположението на обаждащото се лице, която включва както информация за местоположението въз основа на мрежата, когато мрежата, която гарантира свързаността, предоставя тази информация на доставчика на услуги или на центъра за приемане на спешни повиквания, така и подобрена информация за местоположението на обаждащото се лице, когато радиосъоръжението я предоставя за предаване, следва да отговарят на всички други изисквания на правото на Съюза относно обработването на лични данни. Предприятията, които осигуряват данни за местоположението въз основа на мрежа, следва да предоставят тази информация на службите за спешно реагиране веднага щом повикването се получи в тези служби, независимо от използваната технология. Технологиите за определяне на местоположението чрез телефона на обаждащото се лице се оказаха обаче значително по-точни и по-рентабилни благодарение на наличието на данните, осигурени от Европейската геостационарна служба за навигационно покритие и спътниковата система „Галилео“ и други глобални навигационни спътникови системи, и данните от безжичните мрежи. Поради това информацията за местоположението на обаждащото се лице въз основа на телефона следва да допълва тази, която се получава въз основа на мрежа дори и ако първата е налице само след извършване на спешното повикване. Държавите членки следва да осигуряват на най-подходящия ЦПСП информация, когато е налична, за местоположението на обаждащото се лице въз основа на телефона. Това може невинаги да е възможно, например когато местоположението не е достъпно на телефона или чрез използваната междуличностна съобщителна услуга или когато получаването на тази информация не е технически осъществимо. Освен това държавите членки следва да гарантират, че ЦПСП са в състояние да извличат и управляват

наличната информация за местоположението на обаждащото се лице, когато това е осъществимо. Получаването и предаването на информацията за местоположението на обаждащото се лице следва да са безплатни за крайните ползватели и звеното, което обработва спешните повиквания, независимо от средствата за получаването, например чрез телефон или мрежа, или от средствата за предаването — например гласов канал, текстово съобщение или на базата на интернет протокол.

(294) Важно е да се повиши осведомеността за единния европейски номер за спешни повиквания „112“, за да се подобри нивото на защита и сигурност на гражданите, пътуващи в Съюза. В тази връзка гражданите следва да бъдат напълно осведомени, когато пътуват в някоя държава членка, че единният европейския номер за спешни повиквания „112“ може да се използва като единен номер за спешни повиквания в целия Съюз, в частност чрез информация, предоставяна на международни автобусни гари, железопътни гари, пристанища или летища и в телефонни указатели, брошури за крайни ползватели и фактури. Това е преди всичко отговорност на държавите членки, но Комисията следва да продължи да подкрепя и да допълва инициативите на държавите членки за по-голяма осведоменост относно единния европейския номер за спешни повиквания „112“ и периодично да подлага на оценка, доколко обществеността е осведомена относно него и развитието на неговото използване.

(295) За да се отговори на технологичното развитие по отношение на достъпа до служби за спешно реагиране чрез използване на цифровия портфейл, точна информация за местоположението на обаждащото се лице, равностоен достъп за крайни ползватели с увреждания и насочване на повикванията към най-подходящия ЦПСП, Комисията следва да бъде оправомощена да приема чрез делегиран акт мерки, необходими за гарантиране на ефективни спешни повиквания в Съюза. Подобни мерки не следва да засягат организацията на службите за спешна помощ в държавите членки.

(296) Гражданин на една държава членка, който трябва да се свърже със службите за спешно реагиране в друга държава членка, не може да направи това, тъй като ЦПСП на държавата по произход може да няма никаква информация за контакт със системата на ЦПСП в други държави членки. Поради това следва да се поддържа сигурна база данни за номерата в целия Съюз, която да достига до системите на центровете за приемане на спешни повиквания във всяка държава членка. За тази цел СЦМ следва да поддържа сигурна база данни с номера E.164 за връзка със системите на центровете за приемане на спешни повиквания на държавите членки, за да се гарантира, че центровете за приемане на спешни повиквания в една държава членка могат да се свързват с тях в друга.

(297) Доставчиците на мобилни междуличностни съобщителни услуги с номерà играят важна роля в националните стратегии за подготвеност, поради което предупрежденията за населението следва да се предават от тези доставчици на всички засегнати крайни ползватели. За засегнати крайни ползватели следва да се считат тези, които по време на периода на предупреждение се намират в географските райони, потенциално засегнати от непосредствени или настъпили тежки извънредни ситуации и бедствия, както са определени от компетентните органи.

(298) Когато ефективният обхват на всички засегнати крайни ползватели, независимо от тяхното място или държава членка на пребиваване, е гарантиран и отговаря

на най-високото равнище на сигурност на данните, държавите членки следва да могат да предвидят предаването на предупреждения за населението чрез използване на европейските портфейли за цифрова самоличност, издадени съгласно Регламент (ЕС) № 910/2014, като същевременно гарантират, че гражданите на Съюза са ефективно защитени, когато пътуват в друга държава членка.

(299) „Идентификация на източника“ означава информация за идентификация на източника на комуникацията или крайната точка на електронна съобщителна услуга, като например интернет телефония (VoIP) в мрежи с пакетна комутация, която може да бъде предадена на крайното устройство на получаващата страна или крайния ползвател при осъществяване на комуникацията. При мрежите с комутиране на канали представянето на номера на страната, която осъществява повикването, на страната, която получава повикването, преди да бъде осъществено повикването, е известно като идентификация на повикващата линия.

(300) При идентификацията на източника може да се използват идентификатори като подписване на протоколи, различни от номерата E.164 или националните номерационни планове, за да се предаде идентификацията на източника или крайната точка до крайното устройство на повиканата или получаващата страна при осъществяване на повикването или комуникацията. Доставчиците на услуги за взаимно свързване, включително доставчиците на транзитни услуги, следва да гарантират предаването на достоверната информация за източника или информация за идентификация на повикващата линия в националните и международните споразумения за взаимно свързване в съответствие с националните или международните разпоредби или правила на участващите държави.

(301) Необходимо е да се защити правото на повикващата страна да откаже представянето на идентификацията на линията/източника, от която се осъществява повикването („CLIR“), както и правото на повиканата страна да отхвърли повиквания от неидентифицирани линии. Някои абонати, по-специално линии за помощ и подобни организации, имат интерес да се гарантира анонимността на техните посетители.

(302) Обществен център за приемане на спешни повиквания, който показва обща идентификация на линията при реагиране на спешно повикване, не следва да се счита за неидентифицирана линия.

(303) По отношение на идентификацията на свързаната линия е необходимо да се защитят правото и законният интерес на повиканата страна да откаже показване на идентификация на линията, към която повикващата страна е свързан (COLR).

(304) Използването на специфичен код или префикс не следва да освобождава юридическите или физическите лица, осъществяващи повикване за целите на директния маркетинг, от задължението да представят своята повикваща линия или изходяща идентификация.

(305) В специфични случаи има оправдание за незачитане елиминирането на показване на идентификацията на източника на повикващата линия. Правата на крайните ползватели на неприкосновеност на личния живот и защита на личните данни по отношение на идентификацията на повикващата линия/източника следва да бъдат ограничени, когато това е необходимо за проследяване на

злонамерени и обезпокоителни повиквания при подаване на жалба до компетентните органи срещу такова използване или при изпращане на спешно съобщение, както и по отношение на повикващата линия или изпращане на данни за идентификация и местоположение, когато това е необходимо, за да се даде възможност на службите за спешно реагиране и центровете за приемане на спешни повиквания да реагират ефективно и да обработят такива повиквания.

(306) Съществува технология, която позволява на доставчиците на електронни съобщителни услуги да ограничават приемането на злонамерени, обезпокоителни или други повиквания с цел измама от крайните ползватели по различни начини, включително блокиране на автоматични повиквания, и да подпомагат компетентните органи при проследяването на такива повиквания. Тези повиквания могат да включват повиквания с източник невалидни номера, т.е. номера, които не съществуват в номерационния план, или валидни номера, които не са предоставени на доставчик на междуличностна съобщителна услуга с номер или които не са предоставени на краен ползвател. Доставчиците на обществено достъпни междуличностни съобщителни услуги следва да гарантират защита на крайните ползватели, като им предлагат безплатно възможността да поискат блокиране на такива повиквания, когато това е технически осъществимо, или спиране на автоматичното пренасочване на повикването от трета страна към крайното устройство на крайния ползвател. За тази цел доставчиците следва да внедрят най-съвременни технологии, като например решения за удостоверяване на автентичността. Доставчиците следва да осведомяват крайните ползватели за съществуването на такива функционални възможности чрез информацията, придружаваща договора, и чрез други средства, например чрез публикуване на тяхната уебстраница, когато е целесъобразно. Възможността за блокиране на нежелани повиквания следва да се счита за технически осъществима, освен ако доставчикът не докаже наличието на обективни технически пречки, които могат да съществуват, например в PSTN мрежите. Доставчиците на междуличностни съобщителни услуги без номерà следва да могат да предприемат мерки за удостоверяване на автентичността, за да проверяват ползвателите в съответствие с Директива (ЕС) 2022/2555.

(307) Обществено достъпните указатели се състоят от всеки указател или услуга, съдържащи информация за крайните ползватели, като телефонни номера (включително мобилни телефони), електронен адрес, данните за контакт, и включва услугите за справки. Основната функция на справочните услуги е да позволяват идентифицирането на такива лица. Нарастващата достъпност и използване на цифрови алтернативи като търсачки, социални медии и онлайн указатели, които предлагат актуален начин за намиране на информация за контакт, не оправдава запазването на задължението за доставчиците на междуличностни съобщителни услуги с номерà. Освен това много справочни услуги вече са достъпни под формата на приложения или онлайн, което позволява на потребителите да търсят информация по цифров път. Освен това, за да се гарантира високо ниво на защита на правото на неприкосновеност на личния живот и на защита на личните данни, е целесъобразно от крайните ползватели, които са физически лица, да бъде поискано съгласие преди личните им данни да бъдат включени в указател. За разлика от физическите лица, законните интереси на правните субекти, свързани с включването на техните данни в указател, също следва да бъдат защитени. Прилагането на Директива 2002/58/ЕО показа различаващи се практики в отделните държави

членки по отношение на упражняването на избора на крайните ползватели, които са физически лица, за включване на техните лични данни в указател. Понякога държавите членки предвиждат правото на крайните ползватели да възразят срещу включването на техните лични данни в националното им законодателство или оттеглянето на съгласието на физическо лице не се споделя с трети страни, обработващи лични данни от указателите, което може не само да понижи нивото на защита в целия Съюз, но и да изложи крайните ползватели на измамни практики от страна на злонамерени участници. Искането на съгласие, включително за споделяне на данни за контакт в електронна форма или на хартиен носител, независимо от доставчика, следва да бъде в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679.

(308) В съответствие с целите на Хартата и задълженията, залегнали в Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, регулаторната рамка следва да гарантира, че всички крайни ползватели, включително крайните ползватели с увреждания, старите хора и ползвателите със специални социални нужди, имат лесен и равностоен достъп до висококачествени услуги на достъпни цени, независимо от тяхното място на пребиваване в рамките на Съюза. Декларация 22, приложена към Договора от Амстердам[58], предвижда че институциите на Съюза трябва да отчитат потребностите на хората с увреждания при изготвянето на мерки по член 114 от ДФЕС.

(309) С оглед на това да се гарантира, че крайните ползватели с увреждания се възползват от конкуренцията и избора на доставчици на услуги, предоставен на мнозинството от крайните ползватели, компетентните органи следва, когато е подходящо и в контекста на националните условия, и след консултация с крайни ползватели с увреждания, да определят изисквания за защита на потребителите за крайните ползватели с увреждания, които да бъдат изпълнени от доставчиците на обществени електронни съобщителни услуги. Тези изисквания могат да включват, по-специално, изискване доставчиците да гарантират, че крайните ползватели с увреждания могат да ползват техните услуги при същите условия, включително цени, тарифи и качество, като предлаганите на останалите техни крайни ползватели, независимо от евентуалните допълнителни разходи, направени от тези доставчици. Когато предприемат мерки за равностоен достъп и избор, компетентните органи следва да насърчават спазването на съответните стандарти и спецификации, установени в съответствие с разпоредбите на настоящия регламент относно стандартизацията. Изискванията за защита на потребителите за крайни ползватели с увреждания могат да се прилагат и за споразумения за търговия на едро между доставчици. За да се избегне прекомерната тежест за доставчиците на услуги, компетентните органи следва да проверяват дали целите за равностоен достъп и избор могат да бъдат постигнати без такива мерки.

(310) Крайните ползватели следва да получат гаранции за оперативната съвместимост на цялото оборудване, което се продава в Съюза за приемане на радиосигнал в новите превозни средства от категория M и на цифров телевизионен сигнал. Държавите членки следва да изискват минимални хармонизирани стандарти за тази техника. Стандартите могат периодично да бъдат коригирани в светлината на развитието на технологиите и на пазара.

[58] ОВ C 340, 10.11.1997 г., стр. 115, ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/ams/fna_1/dcl_22/sign.

(311) В случаите, когато държавите членки решат да приемат мерки в съответствие с Директива (ЕС) 2015/1535 по отношение на оперативната съвместимост на потребителските радиоприемници, въздействието върху пазара на радиоприемници с ниска стойност следва да бъде ограничено и приемниците следва да са в състояние да приемат и възпроизвеждат радиоуслуги, предоставяни чрез наземно цифрово радиоразпръскване или чрез базирани на интернет протокол мрежи, за да се гарантира запазване на оперативна съвместимост. Това може да доведе и до подобряване на обществената сигурност, тъй като на ползвателите се дава възможност да използват по-широк спектър технологии за достъп до и получаване на информация за извънредни ситуации в държавите членки.

(312) Разпоредбите относно оперативната съвместимост на потребителското радио- и телевизионно оборудване не възпрепятстват радиоприемниците в новите превозни средства от категория M да могат да приемат и възпроизвеждат радиоуслугите, предоставяни чрез наземно аналогово радиоразпръскване, както и тези разпоредби не възпрепятстват държавите членки да налагат задължения, за да се гарантира, че цифровите радиоприемници могат да приемат и възпроизвеждат наземни аналогови радиоизлъчвания.

(313) Без да се засяга правото на Съюза, настоящият регламент следва да не възпрепятства държавите членки да приемат технически регламенти, свързани с цифровото наземно телевизионно оборудване, за да подготвят миграцията на потребителите към новите стандарти за наземно радиоразпръскване и да предотвратят предлагането на оборудване, което няма да отговаря на стандартите, които предстои да бъдат въведени.

(314) Държавите членки следва да продължат да бъдат в състояние да установяват пропорционални задължения за пренос (must carry) за предприятията под тяхна юрисдикция в интерес на легитимни съображения, свързани с обществената политика, но такива задължения следва да се налагат само когато са необходими за постигането на цели от общ интерес, които се определят ясно от държавите членки съгласно правото на Съюза, и когато са пропорционални и прозрачни. Следва да бъде възможно задълженията за пренос да се прилагат за конкретни радио- и телевизионни канали и допълнителни услуги, предоставяни от конкретен доставчик на медийни услуги. Налаганите от държавите членки задължения за пренос следва да бъдат пропорционални и прозрачни с оглед на ясно определените цели от общ интерес. Държавите членки следва да представят обективна обосновка за задълженията за пренос, които налагат в националното си право, за да се гарантира, че те са прозрачни, пропорционални и ясно определени. Задълженията следва да осигуряват достатъчно стимули за ефикасни инвестиции в инфраструктура.

(315) Електронните съобщителни мрежи и услуги, използвани за разпространение на радио- или телевизионен сигнал за гражданите, включват кабелни мрежи, телевизия, базирана на интернет протокол (IPTV), спътникови и наземни предавателни мрежи. Те могат също така да включват и други мрежи, доколкото значителен брой крайни ползватели използват такива мрежи като основно средство за получаване на радио- и телевизионен сигнал. Задълженията за пренос, свързани с аналоговите телевизионни предавания, следва да се разглеждат само когато липсата на подобно задължение би причинила значително затруднение за значителен брой крайни ползватели или когато няма други средства за предаване на определени телевизионни канали. Задълженията

за пренос могат да включват предаване на услуги, специално предназначени да осигурят равностоен достъп за крайни ползватели с увреждания. Съответно допълнителните услуги включват услуги, целящи да се подобри достъпността за крайните ползватели с увреждания — например чрез видеотекст, субтитри за крайни ползватели, които са глухи или с увреден слух, аудиоописание, аудиосубтитри и жестомимичен превод, и когато е необходимо, биха могли да включват достъп до съответните необработени данни. В контекста на нарастващото предоставяне и приемане на свързани телевизионни услуги и трайното значение на електронните програмни указатели за избора от страна на крайните ползватели в тези задължения за пренос може да се включи предаването на свързани с програмите данни, необходими за подпомагане на функционалните възможности на свързаната телевизия и електронните програмни указатели. Следва да бъде възможно такива свързани с програмите данни да включват информация за съдържанието на програмата и начините за достъп до него, но не и самото съдържание на програмата.

(316) Задълженията за пренос следва да подлежат на преглед от държавите членки, като се вземат предвид технологичните и пазарните промени и за да се гарантира, че продължават да са пропорционални с оглед на целите, които трябва да се изпълнят. Тези задължения при необходимост би могло да предполагат пропорционално възнаграждение, което следва да бъде определено в националното право. В такъв случай националното право следва да определи и приложимата методика за изчисляване на подходящото възнаграждение. При тази методика следва да се избегне несъгласуваност с корективни мерки за достъп, които могат да бъдат наложени от националните регулаторни органи на доставчиците на предавателни услуги, използвани за разпръскване, които са били определени като имащи значителна пазарна сила. При все това, когато в даден срочен договор е предвидена различна методика, тази методика следва да може да продължи да се прилага за срока на действие на договора. При липсата на национална правна уредба относно възнагражденията, доставчиците на радио- или телевизионни канали и доставчиците на електронни съобщителни мрежи, които се използват за предаването на тези радио- или телевизионни канали, следва да могат да се споразумеят с договор за пропорционално възнаграждение.

(317) Регулаторната рамка и нейните управленски структури, включително Комисията, националните регулаторни и други компетентни органи, ОЕРЕС и Службата на ОЕРЕС, дадоха добри резултати по отношение на хармонизирането на вътрешния пазар. Националните пазари обаче все още са разпокъсани и не е постигнат вътрешен пазар за електронни мрежи и услуги. Това засяга доставчиците на електронни съобщения, които извършват трансгранична стопанска дейност или извършват дейност в значителен брой държави членки, включително при наличието на насоки на ОЕРЕС. В оценката бяха установени по-специално три проблемни въпроса, първо, силното национално влияние върху ОЕРЕС, което може да засегне въздействието на резултатите от дейността му върху вътрешния пазар, второ, асиметричното разширяване на правомощията на националните регулаторни органи, което създава несъответствия в приноса на националните регулаторни органи към работата на ОЕРЕС, и трето, ограничените ресурси и структурните слабости, които засягат способността на ОЕРЕС да изпълнява възложените му задачи. Поради това рамката за управление трябва да се развие, за да се подпомогне завършването на вътрешния пазар на електронни съобщения в целия Съюз, като се осигурят последователни

подходи при прилагането на правилата и по-голяма координация между националните регулаторни органи и другите компетентни органи на национално равнище, между органите и службите на Съюза на равнището на Съюза и между националното равнище и равнището на Съюза.

(318) Някои задачи следва да се изпълняват само от национални регулаторни органи, а именно от органи, които са независими както от сектора, така и от всякаква външна намеса или политически натиск. За да се гарантира, че всички национални регулаторни органи са компетентни да изпълняват необходимите задачи и че резултатите на ОЕРЕС представляват добре позицията на държавите членки, тези задачи следва да бъдат разширени, така че да включват например задачи, свързани с обработването на уведомленията и процедурата на единен лиценз съгласно режима на общо разрешение, задачи, свързани с прилагането на мерки за преход към оптични мрежи или свързани с подкрепата за подготвеността и устойчивостта. По-специално, като се има предвид експертният им опит в областта на регулирането на пазара и конкуренцията, националните регулаторни органи следва да бъдат компетентни да вземат решения относно аспектите на процедурите за предоставяне на радиочестотен спектър, свързани с оформянето на пазара и конкуренцията. Освен ако не е предвидено друго, държавите членки следва да могат да възложат други регулаторни задачи, предвидени в настоящия регламент, на националните регулаторни органи или на други компетентни органи. Държавите членки следва да насърчават устойчивост на компетентностите на националните регулаторни органи по отношение на възлагането на задачите, произтичащи от транспонирането на регулаторната рамка на Съюза за електронните съобщения, и по-специално на задачите, свързани с конкуренцията на пазара или навлизането на пазара. Когато задачите са възложени на други компетентни органи, тези други компетентни органи следва да се стремят да се консултират с националните регулаторни органи преди вземането на решения. В съответствие с принципа на добро сътрудничество, националните регулаторни и други компетентни органи следва да обменят информация за изпълнението на своите задачи.

(319) Държавите членки следва да уведомят Комисията кои са техните национални регулаторни и други компетентни органи. За органите, компетентни за предоставянето на права за преминаване, задължението за уведомяване би следвало да може да бъде изпълнено с позоваване на единната информационна точка, създадена съгласно Регламент (ЕС) 2024/1309.

(320) В съответствие с принципа за разделяне на регулаторните и оперативните функции, държавите членки следва да гарантират независимостта на националния регулаторен и другите компетентни органи с оглед гарантиране на безпристрастността на техните решения. Това изискване за независимост не накърнява институционалната автономност и конституционните задължения на държавите членки или принципа на неутралност по отношение на правилата в държавите членки, регламентиращи системата от имуществени права, установени в член 345 от ДФЕС.

(321) За да се гарантира ефективното прилагане на регулаторната рамка и да се увеличат правомощията му и предвидимостта на решенията му, националният регулаторен орган следва да бъде защитен от външна намеса или политически натиск, които могат да застрашат независимата му оценка на въпросите, отнесени до него. Такова външно влияние прави един национален законодателен

орган неподходящ за ролята на национален регулаторен орган съгласно регулаторната рамка. Поради това държавите членки следва изначално да определят правила относно основанията за освобождаване от длъжност на ръководителя на националния регулаторен орган, с цел отстраняване на всякакви основателни съмнения относно неутралността на този орган и неговата неподатливост на външни фактори. За да се избегнат неправомерните уволнения, отстранени от длъжност членове следва да има правото да поискат от компетентните съдилища да потвърдят наличието на основателна причина за отстраняване от длъжност измежду предвидените в настоящия регламент. Такива отстранявания от длъжност следва да са свързани единствено с личните или професионалните качества на ръководителя или члена. Важно е националните регулаторни органи да разполагат със свой собствен бюджет, който да им дава възможност, в частност, да наемат достатъчен брой квалифицирани кадри. За да се гарантира прозрачност, този бюджет следва да се публикува ежегодно. В рамките на бюджета си органите следва да имат автономия за управление на ресурсите, както човешки, така и финансови. За да се осигури безпристрастност, държавите членки, които притежават или контролират предприятия с принос към бюджета на националния регулаторен или други компетентни органи посредством административни такси, следва да гарантират, че е налице действително структурно разделение на дейностите, свързани с упражняването на правата на собственост или контрол, от дейностите, свързани с упражняването на контрол върху бюджета.

(322) Налице е необходимост от по-нататъшно укрепване на независимостта на националните регулаторни органи, за да се гарантира неподатливостта на техните ръководители и членове на външен натиск, като се предвидят минимални квалификации за назначение и минимален срок на техния мандат. Освен това, с цел преодоляване на риска от обсебване на регулаторните органи от частни интереси, гарантиране на приемствеността и засилване на независимостта, държавите членки следва да обмислят ограничаването на възможността за подновяване на мандатите на ръководителя или на членовете на управителния съвет и да въведат подходяща схема за ротация на съвета и висшето ръководство. Това може да се уреди например чрез назначаване на първите членове на колегиалния орган за различни периоди, за да може мандатите им, както и тези на наследниците им, да не изтичат по едно и също време.

(323) Националните регулаторни органи следва да носят отговорност и от тях следва да се изисква отчетност за начина на изпълнение на възложените им задачи. Това задължение следва обичайно да се осъществи под формата по-скоро на задължение за годишен отчет, а не на ad hoc искания за отчет, които биха ограничили независимостта им или биха ги възпрепятствали при изпълнението на задачите им, ако са непропорционални.

(324) Националните регулаторни органи следва да разполагат с подходящи финансови и човешки ресурси за изпълнение на възложените им задачи. С оглед укрепването на ОЕРЕС, повишаването на неговата представителност и съхраняването на неговите експертни умения, опита и познанията за конкретното състояние на целия диапазон от национални пазари, всяка държава членка следва да гарантира, че нейният национален регулаторен орган разполага с достатъчно финансови и човешки ресурси, необходими, за да участва пълноценно в работата на ОЕРЕС.

(325) ОЕРЕС е първоначално създаден от Комисията през 2002 г.[59] като експертна работна група на Комисията, Групата на европейските регулатори за електронни съобщителни мрежи и услуги (ГЕР), която да консултира и подпомага Комисията при консолидирането на вътрешния пазар на електронни съобщителни мрежи и услуги, като осигурява развитието на последователна регулаторна практика и последователното прилагане на регулаторната рамка на Съюза за електронните съобщения. С Регламент (ЕО) № 1211/2009 на Европейския парламент и на Съвета[60] ОЕРЕС беше създаден като орган на Съюза, съставен от национални регулаторни органи, който заменя ГЕР и се подпомага от Службата — орган на Общността с юридическа правосубектност, създаден за изпълнение на задачите, посочени в същия регламент, по-специално предоставянето на услуги за професионална и административна подкрепа на ОЕРЕС. За да оказва ефикасна подкрепа на ОЕРЕС, на Службата беше предоставена юридическа, административна и финансова самостоятелност. С Регламент (ЕС) 2018/1971 беше създадена Агенцията за подкрепа на ОЕРЕС („Службата на ОЕРЕС“) като агенция на Съюза за подкрепа на ОЕРЕС. Като цяло оценката на ОЕРЕС и на Службата на ОЕРЕС показа, че и двата органа са били ефективни при изпълнението на своите задачи и цели, поради което структурата е функционирала добре и може да бъде запазена.

(326) За да изпълнява задачите си, ОЕРЕС следва да обединява експертния опит на националните регулаторни органи и персонала на СЦМ. ОЕРЕС следва да има за цел да се осигури участието на всички национални регулаторни органи при изпълнението на неговите регулаторни задачи и при функционирането му.

(327) ОЕРЕС играе ролята на форум за сътрудничество между националните регулаторни органи и между националните регулаторни органи и Комисията при упражняване на пълния обхват на съответните им отговорности съгласно регулаторната рамка на Съюза. ОЕРЕС изпълнява и функциите на орган за анализ, разисквания и консултации за Европейския парламент, Съвета и Комисията в областта на електронните съобщения.

(328) Институциите на Съюза и националните регулаторни органи следва да се възползват от помощта и становищата на ОЕРЕС, включително относно съответното регулаторно въздействие на всеки въпрос, свързан с цялостната динамика на цифровите пазари или във връзка с техните отношения, дискусии и обмен с трети страни и разпространението на най-добрите регулаторни практики към тези трети страни. В допълнение към своя принос към обществените консултации, провеждани от Комисията, ОЕРЕС следва при поискване да предоставя становище на Комисията при изготвянето на законодателни предложения. ОЕРЕС следва също да може да предоставя становища на Европейския парламент и на Съвета по тяхно искане или по собствена инициатива.

(329) С оглед на нарастващото сближаване между секторите, предоставящи електронни съобщителни услуги, и хоризонталното измерение на регулаторните

[59] Решение 2002/627/ЕО на Комисията от 29 юли 2002 г. относно създаване на Група на европейските регулатори за електронни съобщителни мрежи и услуги (ОВ L 200, 30.7.2002 г., стр. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2002/627/oj).

[60] Регламент (ЕО) № 1211/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. за създаване на Орган на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС) и на Служба (ОВ L 337, 18.12.2009 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1211/oj).

въпроси, свързани с тяхното развитие, ОЕРЕС и СЦМ следва да си сътрудничат с и без да се засяга ролята на националните регулаторни органи, други органи, служби, агенции и консултативни групи на Съюза, по-специално RSPB, Европейския надзорен орган по защита на данните, създаден с Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета[61], Европейския комитет по защита на данните, създаден с Регламент (ЕС) 2016/679, Групата на европейските регулатори за аудио-визуални медийни услуги, създадена с Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, Агенцията на Европейския съюз за мрежова и информационна сигурност, създадена с Регламент (ЕС) № 526/2013 на Европейския парламент и на Съвета[62], Европейската агенция за ГНСС, създадена с Регламент (ЕС) № 912/2010 на Европейския парламент и на Съвета[63], Мрежата за сътрудничество в областта на защитата на потребителите, създадена с Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета[64], Европейската мрежа по конкуренция и европейските организации за стандартизация, както и със съществуващите комитети (като Комитета за регулиране на съобщенията и Комитета по радиочестотния спектър). Когато е целесъобразно, ОЕРЕС и СЦМ следва също така да си сътрудничат със съответните компетентни органи на държавите членки, отговарящи за конкуренцията, защитата на потребителите, киберсигурността и защитата на данните, и с компетентните органи на трети държави, по-специално с регулаторните органи, компетентни в областта на електронните съобщения, или с групи от тези органи, както и с международни организации, когато това е необходимо за изпълнението на техните задачи. ОЕРЕС следва също да може да се консултира със заинтересовани страни посредством обществена консултация.

(330) Като технически орган с експертен опит в областта на електронните съобщения, съставен от представители на националните регулаторни органи и Комисията, ОЕРЕС е най-подходящата структура, на която да бъдат възложени задачи като да допринесе за ефективни процедури за вътрешния пазар, свързани с проекти за национални мерки за регулирането на пазара, да предостави необходимите насоки на националните регулаторни и на други компетентни органи с цел осигуряване на общи критерии и съгласуван регулаторен подход. СЦМ следва да

---

61 Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

62 Регламент (ЕС) 2019/881 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. относно ENISA (Агенцията на Европейския съюз за киберсигурност) и сертифицирането на киберсигурността на информационните и комуникационните технологии, както и за отмяна на Регламент (ЕС) № 526/2013 (Акт за киберсигурността) (ОВ L 151 г., стр. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/881/oj).

63 Регламент (ЕС) 2021/696 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на космическа програма на Съюза и Агенция на Европейския съюз за космическата програма и за отмяна на регламенти (ЕС) № 912/2010, (ЕС) № 1285/2013 и (ЕС) № 377/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС (ОВ L 170 г., стр. 69, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj).

64 Регламент (ЕС) 2017/2394 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2017 година относно сътрудничеството между националните органи, отговорни за прилагането на законодателството за защита на потребителите и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2006/2004 (ОВ L 345 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2394/oj).

бъде оборудвана да подпомага ОЕРЕС във всички негови регулаторни задачи. Това не засяга задачите, определени за националните регулаторни органи, които са най-близо до пазарите на електронни съобщения и до техните местни условия.

(331) За да допринесе за постигането на целите на настоящия регламент, в допълнение към настоящите си задачи, ОЕРЕС следва да насърчава ефективното сътрудничество между доставчиците на електронни съобщителни мрежи и предприятията, осъществяващи дейност в тясно свързани сектори, като издава насоки за улесняване на екосистемното сътрудничество по технически и търговски въпроси, свързани с предоставянето на електронни съобщителни услуги или услуги на информационното общество и на иновативни продукти и услуги в полза, по-специално, на крайните ползватели, в съответствие с правилата на правото в областта на конкуренцията. На ОЕРЕС следва също така да бъдат възложени нови задачи относно устойчивостта и подготвеността, включително приемането на план на Съюза за подготвеност за цифрови инфраструктури, изготвен от СЦМ. ОЕРЕС следва също така да приеме насоки относно техническите и правните мерки, които биха могли ефективно да защитят крайните ползватели от дейности с цел измама в Съюза.

(332) Членовете на Съвета на регулаторите на ОЕРЕС следва да се назначават от националните регулаторни органи обикновено измежду ръководителите на националния регулаторен орган или членовете на колективния орган. Ротационното председателство на Съвета на регулаторите на ОЕРЕС цели да се осигури приемственост в работата на ОЕРЕС. Ротацията на заместник-председателите също се насърчава.

(333) ОЕРЕС следва да може да действа в интерес на Съюза, независимо от всякаква външна намеса, включително политически натиск или търговска намеса. Поради това е важно да се гарантира, че лицата, назначени в Съвета на регулаторите, се ползват от най-високи гаранции за лична и професионална независимост. Ръководителят на националния регулаторен орган, член на неговия колегиален орган, или заместникът на един от двамата, се ползват от такова ниво на лична и професионална независимост. По-конкретно, те следва да действат независимо и обективно, да не търсят или приемат инструкции при изпълнение на функциите си и следва да бъдат защитени срещу произволно уволнение. Функцията на заместника в Съвета на регулаторите може да се изпълнява и от ръководителя на националния регулаторен орган, член на неговия колегиален орган, заместникът на един от двамата или от друг служител на националния регулаторен орган, който действа от името на и в рамките на предоставения мандат на заместващия член на Съвета на регулаторите.

(334) ОЕРЕС следва да осигурява експертен опит и да изгради отношения на доверие благодарение на своята независимост, качеството на предоставяната консултативна помощ и информация, прозрачността на своите процедури и методи на работа и добросъвестното изпълнение на възложените задачи с подкрепата на СЦМ. Независимостта на ОЕРЕС не следва да възпрепятства нейния Съвет на регулаторите да провежда обсъждания въз основа на проекти, изготвени от работните групи под негово ръководство.

(335) RSPG беше създадена за първи път с Решение № 2002/622/ЕО, за да допринесе за развитието на вътрешния пазар и да подкрепи разработването на политика в областта на радиочестотния спектър на равнището на Съюза. Впоследствие Решение № 2002/622/ЕО беше заменено с Решение на Комисията от 11 юни

2019 г. RSPG подпомага и консултира Комисията по въпроси, свързани с политиката в областта на радиочестотния спектър. Те включват наличието, хармонизацията и разпределянето на радиочестотния спектър, предоставянето на информация относно неговото разпределение, наличие и използване, методите за предоставяне на права за използването му, а също и преразпределянето, преместването, оценяването и ефективното използване на радиочестотния спектър, както и защитата на човешкото здраве. RSPG предоставя съвети на Европейския парламент и на Съвета по тяхно искане по въпроси, свързани с радиочестотния спектър. RSPG се превърна във форум за координация на изпълнението на задълженията на държавите членки в областта на радиочестотния спектър съгласно Директива (ЕС) 2018/1972 и играе основна роля в областите, които са от особено значение за вътрешния пазар, като например трансграничната координация и стандартизация на радиочестотния спектър.

(336) Като цяло резултатите от RSPG осигуриха ценен принос за по-нататъшните съображения на Комисията, допринесоха за развитието на вътрешния пазар и подкрепиха разработването на политика в областта на радиочестотния спектър на равнището на Съюза и бяха приветствани от заинтересованите страни. В своите становища обаче RSPG не използва напълно мандата си да консултира институциите на Съюза по по-широки аспекти на политиката в областта на радиочестотния спектър като цяло (напр. икономически, политически, културни, стратегически, свързани със сигурността, здравни и социални въпроси), отчасти поради липсата на подходяща структура за подкрепа. Тясното сътрудничество между ОЕРЕС и RSPG, когато въпросите, свързани с радиочестотния спектър, имат регулаторни последици, предвидени в Директива (ЕС) 2018/1972, на практика беше ограничено до малко на брой съвместни становища или доклади. Както ОЕРЕС, така и RSPG разчитат на ресурсите на своите членове за работата по същество, което означава, че всички ограничения, които националните органи имат, независимо дали са от бюджетно естество, персонал или работно натоварване, се отразяват в способността им ефективно да допринасят за работата на ОЕРЕС и RSPG.

(337) Новите задачи съгласно настоящия регламент, като например в областта на използването на радиочестотния спектър от спътници и в процедурата за единния пазар на радиочестотния спектър, изискват укрепване на RSPG. Тя следва да се превърне от консултативна група на Комисията в подобна на ОЕРЕС, с подходяща административна и професионална подкрепа от страна на СЦМ. По този начин с настоящия регламент се създава RSPB, която заменя RSPG. RSPB следва да продължи да има консултативна роля в разработването на политика в областта на радиочестотния спектър в Съюза. Комисията, Европейският парламент или Съветът могат по всяко време да поискат от RSPB да приеме становище или доклад по всеки въпрос, свързан с политиката в областта на радиочестотния спектър. В своите становища RSPB следва да отчита, наред с другото, техническите, икономическите, политическите, културните, стратегическите, здравните и социалните аспекти, както и различните потенциални конфликтни потребности на потребителите на радиочестотния спектър, с оглед да се гарантира постигането на справедлив, недискриминационен и пропорционален баланс. Освен това RSPB следва да поеме нови задачи съгласно настоящия регламент.

(338) Тъй като задачите, свързани с политиката в областта на радиочестотния спектър, изискват експертен опит от различни национални компетентни органи, отговарящи за въпросите, свързани с радиочестотния спектър, включително от органи, които вземат политически решения, задачите на RSPB не могат да бъдат възложени на ОЕРЕС, който се състои от национални регулаторни органи, които не разполагат непременно с правомощия по въпроси, свързани с политиката в областта на радиочестотния спектър.

(339) RSPB следва да се състои от съвета и работните групи на RSPB. Работните групи следва да извършват подготвителната работа за обсъжданията в съвета на RSPB по същия начин, по който подгрупите са подготвяли работата за RSPG.

(340) Съветът на RSPB следва да включва експерти на високо равнище от държавите членки, отговарящи за стратегическата политика в областта на радиочестотния спектър. Тези експерти могат да бъдат от национални регулаторни или други компетентни органи. На заседанията на RSPB националните делегации следва да представят консолидиран и координиран национален поглед, независимо дали отговорността за радиочестотния спектър е споделена между различните национални органи, не само във връзка с вътрешния пазар, но и с обществения ред, обществената сигурност, гражданската защита и политиките в областта на отбраната, тъй като тези политики могат да повлияят на организацията на радиочестотния спектър като цяло.

(341) Настоящата организация на RSPG, съгласно която председателят има мандат от две години и в края на мандата си се замества от заместник-председател, се оказа от полза за осигуряване на непрекъснатост на работата на RSPG. Поради това подобна организация следва да продължи да се прилага за председател и заместник-председател на съвета на RSPB.

(342) CEPT следва да бъде поканена като наблюдател в работата на RSPB, като се има предвид, че дейностите на RSPB оказват значително въздействие върху радиочестотния спектър на общоевропейско равнище и че CEPT и свързаните с нея органи разполагат с богат технически експертен опит в управлението на радиочестотния спектър. Използването на опита на CEPT е целесъобразно също така от гледна точка на мандатите, предоставени ѝ с Решение № 676/2002/ЕО, във връзка с разработването на технически мерки за изпълнение в областта на разпределянето на радиочестотния спектър и наличността на информацията. Поради значението, което стандартизацията има в Европа при разработването на съоръжения, използващи радиочестотен спектър, е важно Европейският институт за стандарти в далекосъобщения (ETSI) също да бъде поканен като наблюдател.

(343) Освен това, когато е необходимо и за всеки отделен случай, Съветът на регулаторите на ОЕРЕС, съветът на RSPB и управителният съвет на СЦМ следва да могат да канят всяко лице, чието становище може да бъде от значение, например с оглед на неговата роля и експертен опит, да участва в техните заседания като наблюдател. Този статут на наблюдател не следва да бъде постоянен и поради това поканата за участие в заседанията на Съвета на регулаторите, съвета на RSPB или управителния съвет следва да се отправя за конкретно заседание. Като се има предвид чувствителният и поверителният характер на някои обсъждания, които членовете на BEREC и RSPB може да се наложи да провеждат, например свързани с устойчивостта или със силно изразено измерение на Съюза, е необходимо да се предоставят правомощия на

Комисията да изисква ограничаване на участието в заседанията на BEREC и RSPB. Същата възможност за искане за ограничаване на участието следва да се предостави на председателите на OEREC и на RSPB, които могат да отправят такова искане със съгласието на директора на СЦМ.

(344) Съветът на регулаторите на OEREC, съветът на RSPB и управителният съвет на СЦМ следва да провеждат най-малко две обикновени заседания годишно. Като се има предвид миналият опит и засилената роля на OEREC и RSPB, може да се наложи Съветът на регулаторите на OEREC, съветът на RSPB и управителният съвет на СЦМ да провеждат допълнителни заседания. За да се засили допълнително сътрудничеството между OEREC и RSPB, могат да се свикват съвместни заседания на Съвета на регулаторите и съвета на RSPB, за да се обсъждат въпроси от значение както за OEREC, така и за RSPB.

(345) За да се засили допълнително измерението на единния пазар на OEREC и насоките, становищата, докладите и другите документи на RSPB, гласуването с обикновено мнозинство следва да стане правило.

(346) Опитът показва, че повечето от задачите на OEREC и RSPB се изпълняват по-добре чрез работни групи. Работните групи на OEREC следва винаги да осигуряват еднакво съобразяване със становищата и забележките на всички национални регулаторни органи, докато работните групи на RSPB следва да осигуряват еднакво съобразяване със становищата и забележките на всички членове на RSPB. Националните регулаторни органи и, когато е приложимо, компетентните органи, отговарящи за радиочестотния спектър, следва да отговорят своевременно на искането за номиниране, за да се гарантира бързото създаване на работни групи, по-конкретно на тези, които са свързани с процедури, за които са предвидени срокове. В работните групи следва да могат да участват експерти от Комисията. За да се засили допълнително въздействието на резултатите на OEREC и RSPB върху вътрешния пазар, експертният персонал от СЦМ следва също така систематично да подкрепя и допринася за дейностите на работните групи. Поради това Съветът на регулаторите на OEREC и съветът на RSPB следва да създадат работни групи чрез СЦМ и да назначат техните председатели, представляващи, когато е възможно, различните национални регулаторни органи и, когато е уместно, компетентните органи, отговарящи за радиочестотния спектър, и СЦМ с оглед на експертния опит и наличието на персонал на СЦМ.

(347) В процедурата за вътрешния пазар, когато работната група на OEREC оценява проект за национална мярка, предложен от национален регулаторен орган, и разработва проект за становище, ако е уместно, тя не следва да бъде повлияна от мненията на националния регулаторен орган, който сам е предложил мярката, или на Комисията. По същия начин RSPB и работните групи на OEREC, които работят по нотифицираните проекти за национални мерки в рамките на процедурата за единния пазар в областта на радиочестотния спектър, не следва да бъдат повлияни нито от мненията на компетентния орган, който предлага мярката, нито от мненията на Комисията. Поради това по изключение експертите от Комисията и съответния национален регулаторен орган или компетентен орган, отговарящ за радиочестотния спектър, не следва да присъстват на заседанията на съответната работна група на OEREC или RSPB.

(348) RSPG изигра важна роля в подготовката на Съюза за WRC, като заедно с Комисията набеляза точките от дневния ред на WRC, които биха могли да

засегнат правото, политиките или програмите на Съюза, и препоръча позицията, която Съюзът следва да заеме в рамките на WRC. Тъй като върху тези препоръки не следва да бъде упражнено въздействие от администрация на държава извън ЕС, членовете на съответната подгрупа на RSPG са само експерти от държавите членки и Комисията. Тази организация следва да продължи и след като задачите на RSPG бъдат поети от RSPB.

(349) Когато е целесъобразно и в зависимост от разпределението на задачите на органите във всяка държава членка, други компетентни органи следва да бъдат поканени да участват и техните мнения следва да бъдат взети предвид в съответната работна група на ОЕРЕС, когато е необходим техният експертен опит. Ако експерти от други компетентни органи не са в състояние да присъстват на тези заседания, националните регулаторни органи следва да докажат, че техните мнения са били взети предвид. При всички случаи следва се запази независимостта на ОЕРЕС. По правило ОЕРЕС и работните групи на RSPB следва да имат конкретни мандати и следва да бъдат разпуснати веднага след приключването на техния мандат. По този начин работата на ОЕРЕС и RSPB ще бъде по-гъвкава и ще вземат участие експерти, където и за колкото време е необходимото. От друга страна, следва да бъде възможно да се създават постоянни работни групи на ОЕРЕС или RSPB, когато техните дейности се повтарят.

(350) Настоящата практика на RSPG да работи въз основа на двугодишна работна програма се оказа положителна, тъй като осигури двугодишна непрекъснатост на дейностите, без да създава ненужна административна тежест. Това даде възможност за по-рационално участие на националните експерти чрез организиране на дейността на RSPG в зависимост от спешността и чувствителността на дейността, като по този начин се даде възможност всички дейности да бъдат завършени поне в рамките на двугодишния период. Тази добра практика следва да продължи с RSPB и следва да бъде приета и от ОЕРЕС. Комисията следва да може да поиска становище от ОЕРЕС или RSPB по всяко време в рамките на двугодишен цикъл, дори ако дейност, основана на искането, ще продължи през следващия двугодишен цикъл.

(351) За да се намали административната тежест, ОЕРЕС и RSPB следва да приемат отчет за своите дейности на всеки две години съгласно съответните си работни програми.

(352) За да се гарантира съгласувано и последователно прилагане на регулаторната рамка на Съюза за електронните съобщения и политиката в областта на радиочестотния спектър, е необходимо да се засили сътрудничеството между ОЕРЕС и RSPB. Като се има предвид нарастващата взаимозависимост между регулирането на електронните съобщения и управлението на радиочестотния спектър, структурираното, редовно и систематично сътрудничество, включително чрез съвместни заседания и съвместни работни групи, е от съществено значение за избягване на регулаторната разпокъсаност, повишаване на съгласуваността на политиките и подкрепа за ефективното функциониране на вътрешния пазар.

(353) За да се засили сътрудничеството между ОЕРЕС и RSPB, председателят на Съвета на регулаторите на ОЕРЕС и председателят на съвета на RSPB следва да заседават най-малко два пъти годишно. За да се решат въпросите, за които е установено, че се нуждаят от тясно сътрудничество между ОЕРЕС и RSPB,

председателите следва да отправят предложения до съответните си съвети за съвместни дейности, включително за създаване на съвместни работни групи. Въпросите, за които е установено, че са предмет на тясно сътрудничество, следва да бъдат описани и в работните програми на ОЕРЕС и RSPB. Областите, в които е препоръчително по-тясно сътрудничество, биха могли да включват регулаторни въпроси от взаимен интерес, по-специално регулирането на пазара и конкуренцията, свързана с радиочестотния спектър, както и спътниковите комуникации, вертикалните мрежи, 5G и 6G мрежите и бъдещите мобилни комуникации.

(354) Ролята на Службата на ОЕРЕС, която понастоящем предоставя основно административна подкрепа на ОЕРЕС, следва да бъде засилена, за да предоставя на ОЕРЕС и на RSPB подкрепа по административни въпроси и експертен опит относно качествата на възложените им задачи. За тази цел структурата на Службата на ОЕРЕС следва да бъде адаптирана, а бюджетните ѝ ресурси — увеличени. Новото официално наименование на Службата на ОЕРЕС следва да бъде „Служба за цифрови мрежи“. Наименованието „СЦМ“ следва да се използва като съкратено наименование на Агенцията.

(355) С оглед на нарастващата сложност и стратегическо значение на електронните съобщителни мрежи и инфраструктурите на цифровите мрежи, както и на тяхната нарастваща взаимозависимост с политиката в областта на радиочестотния спектър, е необходимо да се създаде подсилена структура за подкрепа на равнището на Съюза. СЦМ следва да играе централна роля в предоставянето на експертен опит, аналитичен капацитет и координация в подкрепа на ОЕРЕС и RSPB при пълно зачитане на съответните им мандати и независимост. Засилената и структурирана подкрепа на равнището на Съюза е от съществено значение, за да се гарантира последователното прилагане на правото на Съюза, да се подобри регулаторната съгласуваност и съгласуваността на политиките, да се избегне разпокъсаността на вътрешния пазар и да се подкрепи ефективното изпълнение на целите на Съюза в областта на цифровите технологии.

(356) СЦМ следва да осигурява цялата необходима професионална и административна подкрепа за работата на ОЕРЕС и RSPB, включително финансова, организационна и логистична подкрепа, и следва да допринася за работата на ОЕРЕС и RSPB.

(357) За да се гарантира, че ОЕРЕС получава достатъчна подкрепа за своите задачи, и за да се засили въздействието на резултатите от дейността му върху вътрешния пазар, с настоящия регламент следва да се възложат ясна и определена роля и задачи на СЦМ, като например да участва активно и да допринася за всички дейности на работните групи на ОЕРЕС, да изготвя плана за укрепване на устойчивостта и подготвеността на електронните съобщителни мрежи, услуги и други цифрови инфраструктури на равнището на Съюза в случай на природни или предизвикани от човека смущения, кризи или форсмажорни обстоятелства, които могат да имат значително неблагоприятно въздействие върху населението или функционирането на вътрешния пазар, и да подкрепя координацията между националните регулаторни органи и други компетентни органи, за да се улесни издаването на единни разрешения за дейност в рамките на Съюза. Като се има предвид, че за да изпълнява задачите, възложени ѝ в подкрепа на ОЕРЕС, RSPB или Комисията, СЦМ трябва да събира данни и да ги анализира, е целесъобразно на СЦМ да се възложи задачата да изготвя информационни годишни доклади за

напредъка по отношение на единния пазар на електронни съобщения. Тези доклади следва да описват състоянието на пазара, структурата на пазара и въздействието на мерките, прилагани съгласно настоящия регламент, върху вътрешния пазар, включително *последващите* въздействия от сливанията върху пазара. Комисията може да ги вземе предвид при изготвянето на докладите за цифровото десетилетие на Европа.

(358) На СЦМ следва също така да бъдат възложени задачи в подкрепа на RSPB, например за предоставяне на аналитична, административна и логистична подкрепа на съвета на RSPB и неговите работни групи при изпълнението на задачите, които са им възложени с настоящия регламент. СЦМ следва също така да подпомага Комисията и RSPB в процеса на предоставяне на разрешение на Съюза за предоставяне на спътникови мрежи и услуги и за използване на радиочестотния спектър за спътници, а по искане на Комисията следва да я подпомага при провеждането на процедура за подбор на равнището на Съюза. СЦМ следва също така да действа като място, където Комисията създава процедура за обслужване на едно гише, за да се улесни предоставянето на радиочестотен спектър при общи условия за издаване на разрешение.

(359) Като се има предвид, че тя заменя Службата на ОЕРЕС, СЦМ следва да бъде орган на Съюза с юридическа правосубектност и да се ползва с правна, административна и финансова автономност. Като децентрализирана агенция на Съюза, СЦМ следва да осъществява дейността си в рамките на мандата си и на съществуващата институционална рамка. Тя не следва да се разглежда като представляваща позицията на Съюза пред външна аудитория или като ангажираща Съюза с правни задължения. Седалището ѝ следва да остане в Рига, както беше решено от представителите на правителствата на държавите членки[65]. Първото споразумение относно седалището между правителството на Република Латвия и Службата влезе в сила на 5 август 2011 г. Впоследствие то беше заменено с ново споразумение относно седалището, подписано на 21 декември 2020 г., в съответствие с разпоредбите на член 47 от Регламент (ЕС) 2018/1971.

(360) СЦМ следва да се състои от управителен съвет и директор.

(361) Управителният съвет на СЦМ следва да взема решения по административни въпроси, като бюджет, персонал и одити, а Съветът на регулаторите на ОЕРЕС следва да се съсредоточи върху регулаторни въпроси, свързани със задачите на ОЕРЕС. Управителният съвет следва да бъде съставен от представители на националните регулаторни органи, на Комисията и на RSPB. По принцип представителите на националните регулаторни органи в Управителния съвет следва да бъдат същите лица, които са назначени в Съвета на регулаторите на ОЕРЕС, но националните регулаторни органи следва да могат да назначават други представители, които отговарят на същите изисквания. Като се има предвид, че СЦМ има за задача да подкрепя и RSPB, председателят на RSPB следва да бъде член на управителния съвет, за да се гарантира, че нуждите на RSPB се удовлетворяват по подходящ начин.

---

[65] Решение, взето с общо съгласие на представителите на правителствата на държавите членки, от 31 май 2010 г. относно седалището на Службата на Органа на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС) (2010/349/ЕС), ОВ L 156, 23.6.2010 г., стр. 12.

(362) Настоящият регламент предвижда Управителният съвет да делегира правомощия на съответния орган по назначаването на директора, който е упълномощен да пределегира тези правомощия. Целта е да се допринесе за ефективното управление на единното звено за контакт на персонала за подаване на заявления и уведомления за СЦМ.

(363) Директорът следва да продължи да представлява СЦМ по правни и административни въпроси. Управителният съвет следва да назначава директора след положително становище от представителя на RSPB и след открита и прозрачна процедура за подбор, за да се гарантира сериозна оценка на кандидатите и висока степен на независимост.

(364) СЦМ следва да разполага с достатъчно персонал, за да изпълнява задълженията си. Всички задачи, възложени на СЦМ, включително професионалните и административните услуги, подпомагащи ОЕРЕС и RSPB при изпълнението на регулаторните им задачи, спазването на финансовите, свързаните с персонала и други приложими правила, както и нарасналата тежест на оперативните задачи, възложени на СЦМ, в сравнение с административните ѝ задачи, следва да бъдат надлежно оценени и отразени в програмирането на ресурсите.

(365) Делегиран регламент (ЕС) 2019/715 на Комисията[66] следва да се прилага към СЦМ поради правното му естество на орган на Съюза.

(366) За да се гарантира автономността и независимостта на СЦМ и за да се осигури подкрепа за работата на ОЕРЕС и RSPB, СЦМ следва да разполага със собствен бюджет. Бюджетът следва да бъде адекватен и да отразява допълнителните задачи, възложени и засилената роля на ОЕРЕС, RSPB и СЦМ. СЦМ следва да се финансира главно от общия бюджет на Съюза. Въпреки това, за да се гарантира, че разполага с подходящ бюджет за изпълнение на задачите си, СЦМ следва да може да събира такси от предприятията за получаване и поддържане на разрешения на Съюза за спътници и общоевропейски номерационни ресурси. Размерът на тези такси и условията за плащане следва да бъдат определени от Комисията в актове за изпълнение. Финансирането на СЦМ следва да подлежи на одобрение от страна на бюджетния орган съгласно точка 27 от Междуинституционалното споразумение от 16 декември 2020 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия[67]. С оглед на по-нататъшното разширяване на последователното прилагане на регулаторната рамка за електронни съобщения, Съветът на регулаторите на ОЕРЕС, съветът на RSPB, работните групи, когато е уместно, и Управителният съвет следва да бъдат отворени за участието на органи на трети държави, компетентни в областта на електронните съобщения или политиката в областта

66 Делегиран регламент (ЕС) 2019/715 на Комисията от 18 декември 2018 г. относно рамковия финансов регламент за органите, създадени съгласно ДФЕС и Договора за Евратом и посочени в член 70 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 122, 10.5.2019 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/715/oj).

67 Междуинституционално споразумение от 16 декември 2020 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление и относно новите собствени ресурси, включително пътна карта за въвеждането на нови собствени ресурси (ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj)

на радиочестотния спектър, когато тези трети държави са сключили споразумения със Съюза за тази цел, като държавите от ЕИП/ЕАСТ и страните кандидатки за членство в Съюза.

(367) ОЕРЕС и RSPB следва да имат правото да установяват работни договорености с компетентни органи на Съюза, служби, агенции и консултативни групи, с компетентни органи на трети държави и с международни организации, които не следва да пораждат правни задължения. Целта на такива работни договорености може да бъде, например, да се развиват отношения на сътрудничество и да се обменят мнения по регулаторни въпроси. Комисията следва да гарантира, че необходимите работни договорености са в съответствие с политиката и приоритетите на Съюза, и че ОЕРЕС и RSPB функционират в рамките на техния мандат и на съществуващата институционална рамка, както и че не се разглеждат като представляващи позицията на Съюза пред външна аудитория или ангажиращи Съюза с международни задължения. Участието в работата на ОЕРЕС, RSPB и СЦМ без право на глас на органите на трети държави с основна отговорност в областта на електронните съобщения или радиочестотния спектър следва да бъде възможно само когато са налице съответните работни договорености.

(368) С оглед на по-нататъшното разширяване на последователното прилагане на регулаторната рамка за електронни съобщения, Съветът на регулаторите на ОЕРЕС, съветът на RSPB, работните групи и Управителният съвет следва да бъдат отворени за участието на органи на трети държави, компетентни в областта на електронните съобщения или политиката в областта на радиочестотния спектър, когато тези трети държави са сключили споразумения със Съюза за тази цел, като държавите от ЕИП/ЕАСТ и страните кандидатки за членство в Съюза.

(369) За да се гарантира високо ниво на поверителност и да се избегнат конфликтите на интереси, правилата по тези въпроси, приложими за членовете на организационните структури на ОЕРЕС, RSPB и СЦМ, следва да се прилагат за техните заместници.

(370) НРО следва да си сътрудничат с ОЕРЕС и СЦМ и да им предоставят точна и навременна информация, за да се гарантира, че ОЕРЕС и СЦМ могат да изпълняват своите задачи. ОЕРЕС и СЦМ следва също, съгласно принципа на лоялно сътрудничество, да споделят с Комисията, НРО и други компетентни органи цялата необходима информация. Когато е целесъобразно, поверителността на информацията следва да се гарантира. Когато преценява дали дадено искане е надлежно обосновано, ОЕРЕС следва да взема предвид дали исканата информация е свързана с изпълнението на задачи, възложени изключително на съответните органи. Същото би се прилагало mutatis mutandis за RSPB и компетентните органи, отговарящи за радиочестотния спектър.

(371) СЦМ следва да създаде обща информационна и комуникационна система с цел избягване на дублирането на исканията за информация и улесняване на комуникацията между всички засегнати органи.

(372) Комисията следва да извършва редовна оценка на функционирането на ОЕРЕС, RSPB и СЦМ и на ефективността на тяхната институционална структура в променящата се цифрова среда. Ако, като заключение от тази оценка, Комисията установи, че институционалната структура, установена с настоящия регламент, е неефективна за постигането на нейните цели, по-специално за гарантирането на

последователното прилагане на регулаторната рамка за електронните съобщения, тя следва да предложи необходимите изменения.

(373) СЦМ, създадена с настоящия регламент, по отношение на цялата собственост, всички споразумения, включително определянето на седалището, правните задължения, трудовите договори, финансовите ангажименти и задължения, се явява правоприемник на Службата на ОЕРЕС, създадена като децентрализирана агенция с юридическа правосубектност с Регламент (ЕС) 2018/1971. За да се гарантира приемственост в работата на ОЕРЕС, RSPG и СЦМ, настоящите членове на Съвета на регулаторите на ОЕРЕС, на RSPG и директорът и членовете на Управителния съвет на Службата на ОЕРЕС следва да продължат да изпълняват функциите си до края на мандата им.

(374) Националните регулаторни органи, други компетентни органи и ОЕРЕС трябва да събират информация от участниците на пазара, за да изпълняват ефективно своите задачи, включително оценка на съответствието на общите условия с настоящия регламент без отлагане на приложимостта на тези условия по време на оценката. По изключение, може също да е необходимо да се събере информация от други предприятия, които осъществяват дейност в тясно свързани с електронните съобщителни услуги сектори, например доставчиците на съдържание, които притежават информация, която може да им бъде необходима, за да изпълняват задачите си съгласно правото на Съюза. Може също така да е необходимо да се събира такава информация от името на Комисията, за да ѝ се позволи да изпълнява съответните си задължения според законодателството на Съюза. Исканията за информация следва да бъдат пропорционални и да не налагат прекомерна тежест върху предприятията. Информацията, събирана от националните регулаторни и други компетентни органи, следва да бъде достъпна за обществото с изключение на случаите, когато е поверителна в съответствие с националните правила за обществен достъп до информация, и при условията на правилата на Съюза и националните правила относно търговската тайна.

(375) С цел да се гарантира, че националните регулаторни органи изпълняват своите регулаторни задачи по ефективен начин, данните, които те събират, следва да включват счетоводни данни за пазарите на дребно, които са свързани с пазари на едро, на които дадено предприятие има значителна пазарна сила, и като такива се регулират от националния регулаторен орган. Данните следва също така да включват данни, които да позволяват на националния регулаторен орган да оценява спазването на условията, с които са обвързани правата за ползване, възможното въздействие на планирани надграждания или промени на мрежовата топология върху развитието на конкуренцията или върху продукти на едро, предоставяни на други страни. Информацията относно спазването на задълженията за покритие, с които са обвързани правата за ползване на радиочестотния спектър, е от съществено значение за постигането на пълнота на географските проучвания за разгръщането на мрежите. В това отношение компетентният орган следва да може да изисква информацията да се представя в разбивка на местно равнище с ниво на подробност, което е подходящо за извършването на географското проучване за разгръщането на мрежите. Следва да се разработят общи образци и подходи за докладване на финансови и статистически данни, мрежи и категории услуги и друга пазарна информация от доставчиците на услуги. Промените в изискванията за докладване, след като бъдат установени, следва да бъдат сведени до минимум, когато това е възможно.

(376) За да се подкрепят целите на Съюза за устойчивост, от жизненоважно значение е Съюзът да привлича инвестиции в устойчиви дейности в областта на електронните съобщителни мрежи и услуги. Актове като, но не само, Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета[68] и Директива (ЕС) 2022/2464 на Европейския парламент и на Съвета[69] позволяват на финансовите и нефинансовите предприятия да споделят общо определение за икономически дейности, които могат да се считат за устойчиви. Електронните съобщителни мрежи са обхванати по-специално от Кодекса за поведение на Съюза относно устойчивостта на телекомуникационните мрежи, както е планирано в съобщението на Комисията от 18 октомври 2022 г., озаглавено „Цифровизиране на енергийната система — план за действие на ЕС“. В съответствие с принципа на еднократност е необходимо националните регулаторни органи и другите компетентни органи да преценят дали информацията за устойчивостта, която вече е предоставена от предприятията съгласно правото на Съюза, е достатъчна, за да могат те и ОЕРЕС да изпълняват регулаторните си задачи съгласно правото на Съюза. Във връзка с това ОЕРЕС следва, като част от своите хоризонтални насоки относно информацията и отчитането, да картографира задълженията за докладване във връзка с устойчивостта. ОЕРЕС следва да си сътрудничи с други компетентни органи, за да гарантира ефективно събиране и обработване на данни от други доклади, свързани с устойчивостта, изисквани от правото на Съюза или националното право при прилагането на правото на Съюза, с цел свеждане до минимум на административната тежест и повторно използване на съществуващите съответни данни.

(377) Следва да бъде възможно да се обменя информация, считана за поверителна от компетентен орган в съответствие с правилата на Съюза и националните правила относно поверителността и търговската тайна и за защитата на личните данни, с Комисията, ОЕРЕС и всички други органи в случаите, когато такъв обмен е необходим. Обменяната информация следва да бъде ограничена до онова, което е съответно и пропорционално на целта на такъв обмен.

(378) Задълженията на държавите членки да предоставят информация за защитата на интересите на Съюза съгласно международни споразумения, както и задълженията за докладване съгласно право, което не се отнася конкретно за отрасъла на електронните съобщения, като например правото в областта на конкуренцията, следва да не бъдат засегнати.

(379) За да се облекчи тежестта на исканията за информация от доставчиците на мрежи и услуги и от съответния компетентен орган, ОЕРЕС следва да приеме насоки относно обхвата на исканията за информация и докладване, образците, форматите, сроковете и честотата. Насоките на ОЕРЕС следва да хармонизират редовното и систематично докладване, свързано с общото разрешение, индивидуалните права за използване на ограничени ресурси и специфичните

---

68 Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (ОВ L 198, 22.6.2020 г., стр. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj).

69 Директива (ЕС) 2022/2464 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 537/2014, Директива 2004/109/ЕО, Директива 2006/43/ЕО и Директива 2013/34/ЕС, по отношение на отчитането на предприятията във връзка с устойчивостта (ОВ L 322, 16.12.2022 г., стр. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj).

задължения, и следва да не се изискват повече от веднъж годишно, както и да са съобразени с образците на ОЕРЕС. Всички искания за информация и задължения за докладване следва да бъдат пропорционални, обективно обосновани и ограничени до строго необходимото. По-специално, дублирането на искания за информация от компетентния орган и ОЕРЕС, и системното и редовно доказване на спазването на всички условия по дадено общо разрешение или право на ползване следва да се избягват. Предприятията следва да бъдат информирани какво е предназначението на исканата информация. Предоставянето на информация следва да не бъде условие за достъп до пазара. При прекратяването на дейността от доставчиците на електронни съобщителни мрежи или услуги може да се изисква уведомяване за статистически цели и за да се поддържа точна информация в базата данни за уведомленията.

(380) Регулаторната намеса трябва да се основава на подробна информация за разгръщането на мрежите, за да бъде ефективна и да се насочи към областите, в които е необходима. Тази информация е от съществено значение за стимулирането на инвестициите, повишаване на свързаността в целия Съюз и предоставянето на информация на всички съответни органи и на гражданите. Тя следва да включва проучвания както за изграждането на гигабитови мрежи, така и за значителни модернизации или разширения на мрежи, които може да не съответстват по работни показатели на гигабитовите мрежи във всички отношения, като например полагането на оптични влакна до разпределителните кутии, съчетано с активни технологии като векториране. Събирането на информация следва също така да подпомогне процеса на изключване на медните мрежи с цялата необходима информация. Съответните прогнози следва да се отнасят за периоди, обхващащи до три години. Степента на подробност и териториална раздробеност на информацията, събирана от компетентните органи, следва да бъде съобразена с конкретната регулаторна цел и адекватна на регулаторните цели, за които служи. Поради това размерът на териториалните единици ще се различава в различните държави членки в зависимост от регулаторните нужди в конкретните национални обстоятелства и наличието на данни на местно равнище. Националните регулаторни органи и другите компетентни органи следва да се ръководят от насоките на ОЕРЕС за най-добрите практики за изпълнение на такива задачи, а тези насоки ще могат да се опират на натрупания опит на националните регулаторни органи и/или другите компетентни органи в провеждането на географски проучвания за разгръщането на мрежите. Без да се засягат зачитането на поверителната информация и търговската тайна, компетентните органи следва, ако информацията още не е на разположение на пазара, да осигурят пряк достъп до нея в отворен формат в съответствие с Директива (ЕС) 2019/1024 на Европейския парламент и на Съвета[70] и без ограничения за повторно използване на информацията, събрана в хода на такива проучвания, и следва да предоставят на крайните ползватели инструменти, свързани с качеството на услугите, за да дадат своя принос за подобряване на тяхната осведоменост за наличните услуги за свързаност. При събирането на такава информация всички съответни органи следва да зачитат принципа на поверителност и следва да избягват поставянето на предприятие в неблагоприятно конкурентно положение.

[70] Директива (ЕС) 2019/1024 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно отворените данни и повторното използване на информацията от обществения сектор (ОВ L 172, 26.6.2019 г., стр. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1024/oj).

(381) Когато географски проучвания, евентуално в комбинация с други съответни данни, показват проблеми, свързани с конкуренцията, националните регулаторни органи следва да могат да извършват преглед на пазара, когато това е обосновано.

(382) Надеждната информация относно изграждането на широколентови мрежи е от съществено значение за точното насочване на държавната помощ, проверката на задълженията за предоставяне на универсална услуга и ефективното насърчаване на конкуренцията. Периодичните проучвания може да не успеят да обхванат динамичния характер на разгръщането на оптични мрежи. Поради това най-добрите практики предполагат картографирането на изграждането на мрежи да се превърне от статично проучване в непрекъснато проучване, в идеалния случай въз основа на основан на API модел за приемане на данни, като се създаде „цифров близнак в реално време“ на свързаността в Съюза, който включва както наземна, така и неземна (спътникова) свързаност.

(383) За да спази правилата за държавна помощ, субсидираната мрежа трябва да осигури, наред с другото, подходяща радикална промяна в сравнение със съществуващите и планираните мрежи, които вече са изградени или се предвижда да бъдат изградени. Това може да изисква картографиране на конкретни прагове на скоростта.

(384) Точното изчисляване на наличността (обхванати помещения), готовността (свързани помещения) и използването (активирани помещения) на географския обхват на покритието на гигабитовите мрежи, степента на използване, както и пазарните дялове изискват точен знаменател. За да се гарантира надеждността на тези изчисления, националните регулаторни органи и другите компетентни органи следва да имат достъп до достоверни данни относно броя домакинства и физически помещения за всяка адресна точка, притежавани от националните статистически институти или кадастралните органи. Достъпът до тези надеждни данни е от съществено значение за изчисляването на точното покритие на свързаността и степента на навлизане за целите на мониторинга на цифровото десетилетие и за осигуряването на надежден и последователен анализ на пазара в целия Съюз.

(385) Достъпът до гигабитови мрежи е предпоставка за социално приобщаване и икономическо развитие, но факторите, свързани с търсенето, оказват значително влияние върху достъпността на пазара и жизнеспособността на инвестициите. С цел ефективно извършване на пазарни анализи, определяне на съответните пазари и насочване на публичните намеси, националните регулаторни органи следва да могат да правят разграничение между „пропуски в инфраструктурата“ (когато мрежите липсват) и „пропуски в приемането“ (когато мрежите съществуват, но остават неизползвани). Поради това може да е полезно да се сравнят геопространствените мрежови данни и социално-икономическите микроданни, за да се оценят възможните ограничения, засягащи покритието, търсенето и цифровото приобщаване.

(386) Данните относно състава на домакинствата, възрастовата структура и разполагаемия доход биха могли да бъдат от значение за оценката на еластичността на търсенето и потенциалните пречки пред въвеждането на широколентови услуги. Освен това, когато има налични показатели за доходи и бедност, те могат да се използват за автоматична проверка на допустимостта за социални ваучери. Обработката на тези показатели би позволила на държавите

членки да насочват публичните субсидии в подкрепа на най-уязвимите граждани, като същевременно ограничават всяко възможно нарушаване на конкуренцията.

(387) Опитът показва, че техническите пречки често продължават да съществуват в рамките на крайната връзка с ползвателя, за разлика от изграждането на мрежата в близост. Поради това са от значение статистическите данни относно физическите характеристики на сградите, включително годината на построяване, вида на жилището (многофамилни спрямо еднофамилни жилищни сгради) и жилищния статус. Достъпът до тези данни би могъл да даде възможност на регулаторните органи да идентифицират „вертикалните затруднения“, като например разходите за вътрешно окабеляване, които могат да действат като пречки пред инвестициите, и съответно да коригират моделите на разходите за ценообразуване на достъпа на едро.

(388) За ефективното изпълнение на регулаторните задачи, включително определянето на поднационални географски пазари и насочването на държавната помощ, националните регулаторни органи могат да изискват обработването на геопространствени мрежови данни в комбинация с подробни социално-икономически и физически микроданни на равнището на отделните адресни точки. Когато обработването на лични данни е необходимо за изпълнението на тези задачи, то се извършва в съответствие с член 6, параграф 1, буква д) и член 6, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2016/679. За да се гарантира пълно съответствие с принципите на статистическа поверителност, определени в Регламент (ЕО) № 223/2009[71], настоящият регламент следва да насърчава използването на защитена среда за обработване (SPE) или равностойни сигурни технически интерфейси. Тази среда гарантира, че докато се извършва анализ на микроданни с цел точност, на регулаторния орган не се разкриват поверителни данни и всяко публично докладване, произтичащо от този анализ, трябва да бъде обобщено до равнище, което предотвратява повторното идентифициране на конкретни статистически единици, като обикновено се гарантира минимален праг от най-малко три единици.

(389) За да се гарантира съгласуваност в рамките на вътрешния пазар, ОЕРЕС следва да може да актуализира своите насоки, за да уточни техническите стандарти за средата за сигурна обработка и определенията на данните за социално-икономическите показатели, като гарантира, че тежестта за националните статистически институти е сведена до минимум чрез стандартизирани API.

(390) Въпреки че участниците на пазара могат да променят своите планове за внедряване по непредвидими, обективни и обосновани причини, компетентните органи следва да се намесват, включително когато е засегнато публичното финансиране, и когато е целесъобразно, да налагат санкции, ако предприятие или публичен орган са им предоставили съзнателно или поради груба небрежност подвеждаща, грешна или непълна информация. Що се отнася до

[71] Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г. относно европейската статистика и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1101/2008 за предоставянето на поверителна статистическа информация на Статистическата служба на Европейските общности, на Регламент (ЕО) № 322/97 на Съвета относно статистиката на Общността и на Решение 89/382/ЕИО, Евратом на Съвета за създаване на Статистически програмен комитет на Европейските общности (ОВ L 87, 31.3.2009 г., стр. 164, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/223/oj).

санкциите следва да се счита, че е налице груба небрежност, когато предприятие или обществен орган предостави подвеждаща, грешна или непълна информация поради поведението си или вътрешната организация, попадащи значително под дължимата грижа по отношение на предоставяната информация. За наличието на груба небрежност не следва да е необходимо предприятието или обществеият орган да знае, че предоставената информация е подвеждаща, грешна или непълна, а че е щял да знае, ако е бил действал с дължимата грижа или е бил организиран по необходимия начин. Важно е санкциите да бъдат достатъчно възпиращи с оглед на неблагоприятното въздействие върху конкуренцията и върху финансираните с обществени средства проекти. Разпоредбите относно санкциите не следва да засягат правата за предявяване на искове за обезщетение за вреди в съответствие с националното право.

(391) Преодоляването на цифровото разделение в Съюза е от основно значение, за да се даде възможност на всички граждани на Съюза да имат достъп до интернет и цифрови услуги. За тази цел, в случай че са налице конкретни и ясно определени райони, съответните органи следва да имат възможност да приканят предприятията и обществените органи да заявят намерението си за изграждане на гигабитови мрежи в тези райони, като им се предостави достатъчно време да дадат добре обмислен отговор. Информацията, включена в прогнозите, следва да отразява икономическите перспективи на сектора на електронните съобщителни мрежи и инвестиционните намерения на предприятията към момента на събиране на данните, за да се даде възможност да се установи съществуващата свързаност в различните райони. Когато предприятие или обществен орган заяви намерение за изграждане в даден район, националните регулаторни органи или другите компетентни органи следва да могат да изискат от други предприятия и обществени органи да заявят дали възнамеряват да изградят гигабитови мрежи. Тази процедура, при която се разчита на това участниците на пазара да отговарят вярно и добросъвестно, следва да създаде прозрачност за предприятията и обществените органи, които са изразили интерес към разгръщане в този район, така че когато изготвят своите бизнес планове да могат да преценят пред каква конкуренция е вероятно да бъдат изправени от страна на други мрежи. С оглед на предвидимостта на инвестиционните условия компетентните органи следва да могат да споделят информация с предприятията и обществените органи, изразили интерес за изграждане на гигабитови мрежи, относно това дали във въпросния район е осъществен или предвиден друг вид модернизация на мрежите.

(392) Важно е националните регулаторни и други компетентни органи да се консултират с всички заинтересовани страни по предлаганите решения, да им дават достатъчно време за представяне на коментари предвид сложността на обсъждания въпрос и да вземат предвид техните бележки преди взимането на окончателно решение. С оглед да гарантират, че решенията на национално ниво не противоречат на функционирането на вътрешния пазар или на други цели на ДФЕС, националните регулаторни органи следва също така да уведомяват Комисията и другите национални регулаторни органи за определени конкретни проекторешения, отнасящи се по-специално до функционирането на пазара и конкуренцията, за да могат те да ги коментират. Уместно е компетентните органи да се консултират със заинтересованите страни в случаите, определени в настоящия регламент, по отношение на всички проектомерки, които засягат търговията между държавите членки.

(393) В контекста на конкурентната среда следва да бъдат взети под внимание становищата на заинтересованите страни, включително ползвателите и потребителите. С цел подходящо уреждане на интересите на гражданите, държавите членки следва да установят подходящ механизъм за консултации. Такъв механизъм може да приеме формата на орган, който независимо от националния регулаторен орган и от доставчиците на услуги да провежда изследвания в области, свързани с потребителите, като потребителско поведение и механизми за смяна на доставчици, и който работи по прозрачен начин и дава своя принос към съществуващите механизми за консултации със заинтересовани страни. В допълнение би могъл да се създаде механизъм, който да позволи подходящо сътрудничество по въпроси, свързани със насърчаването на законното съдържание. Никоя процедура за сътрудничество съгласно този механизъм обаче не следва да позволява системно наблюдение на ползването на интернет.

(394) Стандартизацията следва да остане предимно движен от пазара процес. Въпреки това, възможно е все още да има случаи, в които е подходящо да се изисква спазването на специфични стандарти на равнището на Съюза, за да се подобрят оперативната съвместимост и свободата на избор за ползвателите и да се насърчи взаимната свързаност на вътрешния пазар. На национално равнище държавите членки изпълняват Директива (ЕС) 2015/1535. Процедурите за стандартизация съгласно настоящия регламент следва да не засягат директиви 2014/30/ЕС[72] и 2014/35/ЕС[73] на Европейския парламент и на Съвета, както и на Директива 2014/53/ЕС.

(395) Хармонизирането и координирането на радиочестотния спектър и регулирането на съоръженията, подпомагано от стандартизацията въз основа на Директива 2014/53/ЕС[74], се допълват взаимно и трябва да се координират тясно, за да изпълняват ефективно общите си цели с помощта на RSPB. Координацията между съдържанието и сроковете на мандатите на CEPT съгласно Решение № 676/2002/ЕО и исканията за стандартизиране, отправени към стандартизационни организации като Европейския институт за стандарти в далекосъобщенията, включително и такива по отношение на параметрите на радиоприемниците, следва да улеснят въвеждането на бъдещи системи, да подпомогнат възможностите за споделяне на радиочестотен спектър и да гарантират ефективно управление на радиочестотния спектър.

(396) Исканията за стандартизиране, отправени към стандартизационни организации като Европейския институт за стандарти в далекосъобщенията, включително и такива по отношение на параметрите на радиоприемниците, следва да улеснят въвеждането на бъдещи системи, да подпомогнат възможностите за споделяне

---

[72] Директива 2014/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за хармонизиране на законодателствата на държавите членки относно електромагнитната съвместимост (ОВ L 96, 29.3.2014 г., стр. 79, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/30/oj).

[73] Директива 2014/35/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за хармонизиране на законодателствата на държавите членки за предоставяне на пазара на електрически съоръжения, предназначени за използване в определени граници на напрежението (ОВ L 96, 29.3.2014 г., стр. 357, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/35/oj).

[74] Директива 2014/53/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за хармонизирането на законодателствата на държавите членки във връзка с предоставянето на пазара на радиосъоръжения и за отмяна на Директива 1999/5/ЕО (ОВ L 153, 22.5.2014 г., стр. 62, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/53/oj).

на радиочестотен спектър и да гарантират ефективно управление на радиочестотния спектър.

(397) Съюзът и държавите членки са поели ангажименти по отношение на стандартите и регулаторната рамка на далекосъобщителните мрежи и услуги в Световната търговска организация.

(398) Процедурите за извънсъдебно решаване на спорове могат да бъдат бърз и икономически ефективен начин за крайните ползватели да упражнят правата си, особено когато става дума за потребители, микропредприятия и малки предприятия, както е определено в приложението към Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията[75]. Държавите членки следва да дадат възможност на национален регулаторен орган или на друг отговарящ за това компетентен орган или поне на един независим орган с доказан експертен опит в областта на правата на крайните ползватели да действа като орган за извънсъдебно решаване на спорове. По отношение на такова разрешаване на спорове органите или другите органи, нотифицирани като структури за алтернативно решаване на спорове, следва изцяло да отговарят на изискванията за качество на Директива № 2013/11/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[76], и по-специално не следва да подлежат на никакви указания. Тъй като много държави членки са въвели процедури за решаване на спорове за крайни ползватели, различни от потребителите, за които не се прилага Директива 2013/11/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, разумно е да се запази специфичната за отрасъла процедура за решаване на спорове както за потребители, така и за други крайни ползватели (ако държавата членка ги е обхванала), особено за микропредприятия и малки предприятия. Във връзка с извънсъдебното решаване на спорове държавите членки следва да могат да продължат да прилагат или да въведат правила, които надхвърлят предвиденото в Директива 2013/11/ЕС, с цел да се гарантира по-високо равнище на защита на потребителите.

(399) В случай на спор между предприятия в една и съща държава членка в област, обхваната от настоящия регламент, например отнасящ се до задължения за достъп и взаимно свързване или до начина за пренос на списъци на крайни ползватели, потърпевшата страна, която добросъвестно е водила преговори, но не е успяла да постигне споразумение, следва да може да отнесе спора за решаване от националния регулаторен орган. Националните регулаторни органи следва да могат да наложат решение на страните. Намесата на национален регулаторен орган в решаването на спор между доставчици на обществени електронни съобщителни мрежи или услуги или прилежащи съоръжения в държава членка следва да бъде насочена към гарантиране на спазването на задължения, произтичащи от настоящия регламент.

(400) Освен с правото на обезщетение, предоставено от правото на Съюза или от националното право, е необходимо да бъде дадена възможност за започване на опростена процедура по искане на която и да било от страните по спора за решаване на трансгранични спорове между предприятия, които предоставят или

---

75 Препоръка на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj).

76 Директива 2013/11/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. за алтернативно решаване на потребителски спорове и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 и Директива 2009/22/ЕО (Директива за АРС за потребители) (ОВ L 165, 18.6.2013 г., стр. 63, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2013/11/oj).

имат разрешение да предоставят електронни съобщителни мрежи или услуги в различни държави членки.

(401) Една от важните задачи, възложени на ОЕРЕС, е да приема становища във връзка с трансгранични спорове, когато е уместно. Поради това националните регулаторни органи следва изцяло да отразяват всяко становище, предоставено от ОЕРЕС в мерките, с които налагат каквото и да било задължение на някое предприятие или по друг начин разрешават спора в такива случаи.

(402) Технологичното и пазарното развитие в областта на електронните съобщителни мрежи и услуги и мрежите и услугите, основани на облаци и ИИ, водят до засилено взаимодействие, сътрудничество и търговски споразумения между широк кръг от предприятия, включително доставчици на електронни съобщителни услуги, ооставчици на съдържание и приложения, разработчици на софтуер и ИИ, както и производители на мрежово оборудване и устройства. С оглед на тези развития ОЕРЕС следва да подпомага предприятията чрез насоки, обхващащи, наред с другото, най-добрите практики за улесняване на сътрудничеството между участниците на пазара в по-широката екосистема на свързаност в съответствие с правилата на правото в областта на конкуренцията. Насоките следва да бъдат ориентирани към бъдещето и да дават възможност за бъдещи революционни иновации и разработване на случаи на употреба, допринасящи за целите на Съюза в рамките на компаса за конкурентоспособността. ОЕРЕС, с подкрепата на СЦМ, може да работи в тясно сътрудничество с представители на сектора и други заинтересовани страни. За тази цел ОЕРЕС може да създаде специална група за сътрудничество със заинтересованите страни, за да улесни структурирания диалог, обмена на най-добри практики и технически експертен опит и да подкрепи последователното и ефективно прилагане на насоките.

(403) Аспектите на сътрудничеството съгласно тези насоки на ОЕРЕС следва да включват споразумения за равнището на обслужване между доставчиците на мрежи, аспекти, свързани със справедливото, разумно и пропорционално използване на ресурсите на другата страна, по-специално в случаи като предаване на IP трафик чрез взаимно свързване, директно свързване (peering) и транзит с цел предоставяне на услуги на информационното общество или електронни съобщителни услуги по ефикасен, икономически устойчив и надежден начин, по-специално в полза на крайния ползвател. По-специално споразуменията между тези участници относно предаването на трафик не следва да водят до непропорционални или икономически неустойчиви нужди от инвестиции за доставчиците на мрежи, а ползите, произтичащи от увеличения трафик, следва да се споделят по начин, който благоприятства непрекъснатите инвестиции, иновациите и устойчивостта на мрежата. Съответно насоките следва да обхващат практики, които дават възможност за полезно техническо сътрудничество в по-широката екосистема на свързаността и цифровите услуги.

(404) Насоките на ОЕРЕС следва също така да обхващат обмена на информация относно очакваните модели на трафика, включително пиковете, и общото прогнозиране на трафика, за да се подпомогне оптимизираното планиране на мрежата и управлението на претоварването. Освен това насоките следва да разглеждат допълнителни аспекти на енергийноефективното, икономически устойчиво и надеждно предоставяне на трафик от гледна точка на подхода „от край до край“, включително насърчаването на по-хармонизирано използване на техники за компресиране на данни, като кодеци, с цел намаляване на

потреблението на енергия и подобряване на ефективността на използване на мрежата. В същото време и с цел да се стимулира предоставянето на иновативни услуги, насоките на ОЕРЕС могат също така да предоставят ръководство относно рамки за съвместни иновации между електронни съобщителни мрежи и други предприятия, осъществяващи дейност в областта на електронните съобщения или тясно свързани сектори. Освен това насоките могат да предоставят добри практики за внедряване на неутрален хостинг и многооблачна среда в електронните съобщителни мрежи, като намаляват пречките пред разработчиците на ИИ и доставчиците на съдържание да въвеждат иновации, в съответствие с Регламент (ЕС) 2023/2854 на Европейския парламент и на Съвета, насърчават стандартите за оперативна съвместимост и други съответни мерки за стимулиране на внедряването на иновативни продукти и услуги, изискващи сътрудничество между доставчиците на електронни съобщителни мрежи или между такива доставчици и други предприятия, осъществяващи дейност в областта на електронните съобщения или тясно свързани сектори. Такива иновативни продукти и услуги могат да включват, наред с другото, съвместно внедряване на периферни изчислителни услуги с цел осигуряване на облачните ресурси, необходими за предоставяне на услуги с ограничено закъснение, на мобилните абонати, предоставяне на корпоративни/промишлени платформи за интернет на нещата, изискващи сътрудничество между доставчиците на услуги в облак и доставчици на електронни съобщителни мрежи, или доставчиците на електронни съобщителни мрежи и доставчиците на съдържание и приложения, които съвместно внедряват кеш памети в рамките на мрежите с цел оптимизиране на стрийминга. Въпросите, разгледани в тези насоки, включително въпросите, свързани с взаимното свързване между обществени електронни съобщителни мрежи и мрежи, собственост на предприятия, различни от обществени електронни съобщителни мрежи, не следва да бъдат предмет на механизъм за разрешаване на спорове, който е необходимо да бъде ограничен до правоприлагането на задълженията, установени в настоящия регламент, и който не следва да обхваща договорености за сътрудничество или с доброволен характер.

(405) За да се насърчи ефективното сътрудничество между доставчиците на електронни съобщителни мрежи и други предприятия, осъществяващи дейност в областта на електронните съобщения или тясно свързаните с тях сектори, е целесъобразно да се установи доброволна помирителна процедура за улесняване на диалога относно техническите и търговските договорености. Тази процедура предоставя структуриран и неутрален форум, подкрепян от националните регулаторни органи в сътрудничество с ОЕРЕС, за насърчаване на взаимно приемливи решения и намаляване на вероятността от продължителни спорове, както и за подобряване на регулаторната съгласуваност. За да се осигури съгласувано и хармонизирано прилагане на тази доброволна помирителна процедура в целия Съюз, следва да се осигури тясно сътрудничество с ОЕРЕС по време на цялата процедура, включително по време на помирителната среща и доклада от нея. По-специално ОЕРЕС следва да предоставя становище по отделни случаи, представени от страните в контекста на помирителни процедури, ръководени от националните регулаторни органи. Освен това насоките относно екосистемното сътрудничество следва да предоставят насоки на националните регулаторни органи относно оценката на съответните търговски и технически въпроси, както и относно вариантите за ефективно сътрудничество между страните. Чрез насърчаване на сътрудничеството и

взаимното разбирателство тази процедура може да допринесе за по-ефективното, икономически устойчиво и надеждно предоставяне на трафик на интелектуална собственост, да подпомогне оперативната съвместимост и качеството на услугите и да улесни внедряването на иновативни услуги, основани на сътрудничество, като същевременно се запази свободата на договаряне.

(406) Би могло да се наложи държавите членки да изменят правата, условията, процедурите и таксите във връзка с общите разрешения и правата за ползване, когато това е обективно обосновано. За такива предложени изменения следва да бъдат надлежно и своевременно уведомени всички заинтересовани страни, които трябва да получат подходяща възможност да изразят своите становища. Следва да се избягват ненужни процедури в случай на незначителни изменения на съществуващи права за изграждане на съоръжения, права за ползване на радиочестотен спектър или на номерационни ресурси, когато тези изменения не засягат интересите на трети страни. Незначителни изменения на правата и задълженията са изменения, които са основно административни, не променят по същество естеството на общите разрешения и на индивидуалните права за ползване и следователно не могат да създадат конкурентни предимства пред другите предприятия.

(407) Като се има предвид необходимостта от гарантиране на правна сигурност и за насърчаване на регулаторната предвидимост с цел установяване на сигурна среда за инвестиции, по-специално за нови безжични широколентови комуникации, всяко ограничаване или отнемане на съществуващи права за ползване на радиочестотен спектър или на номерационни ресурси, или право за изграждане на съоръжения следва да бъде уредено с предвидими и прозрачни аргументи и процедури. Следователно могат да бъдат налагани по-строги изисквания или механизъм за уведомяване, особено когато правата за ползване са били предоставени вследствие на състезателни или сравнителни процедури и в случай на хармонизирани радиочестотни ленти, които да се използват за безжични широколентови електронни съобщителни услуги („безжични широколентови услуги“). Обосновките, свързани с ефективното и ефикасно използване на радиочестотния спектър и развитието на технологиите, биха могли да се основават на техническите мерки за прилагане, приети съгласно Решение № 676/2002/ЕО. Наред с това, освен когато предложените изменения са незначителни, когато общите разрешения и индивидуалните права за ползване на радиочестотен спектър трябва да се ограничат, отнемат или изменят без съгласието на притежателя на правото, това може да се извърши след консултация със заинтересованите страни. Тъй като ограничаването или отнемането на общи разрешения или права може да има значителни последици за техните носители, компетентните органи следва да подхождат с особена грижа и още преди приемането на подобни мерки да правят предварителна оценка на потенциалните вреди, които могат да произтекат от тези мерки.

(408) Компетентните органи следва да наблюдават и осигуряват спазването на условията и сроковете на общото разрешение за радиочестотния спектър и правото на ползване и по-специално да гарантират ефективното и ефикасно използване на радиочестотния спектър и спазването на задълженията за покритие и качество на услугата чрез административни санкции, включително финансови санкции и съдебни забрани и отнемане на права за ползване в случай на нарушаване на тези срокове и условия. Предприятията следва да предоставят

на компетентните органи възможно най-пълната и точна информация, за да могат те да изпълняват надзорните си задачи.

(409) Всяка страна, обект на решение на компетентен орган, включително решение да не разглежда заявления за предоставяне на права за изграждане на съоръжения, следва да има правото да обжалва пред орган, който е независим от заинтересованите страни и от всякаква външна намеса или политически натиск. Тази процедура по обжалване не следва да засяга разделението на компетенциите в рамките на националната съдебна система и правата на юридическите или физическите лица според националното законодателство. Във всички случаи държавите членки следва да предоставят ефективен съдебен контрол срещу такива решения.

(410) За да се гарантира правната сигурност за пазарните участници, апелативните органи следва да изпълняват функциите си ефективно. По-специално, процедурите по обжалване не следва да бъдат неоправдано продължителни. Временни мерки, спиращи действието на решението на компетентен орган следва да бъдат предоставяни единствено в спешни случаи за предотвратяване на сериозна и непоправима вреда за страната, поискала тези мерки, и само когато балансът на интересите изисква това.

(411) За да се осигурят еднакви условия за прилагането на настоящия регламент, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия за приемане на решения за преодоляване на трансграничните вредни смущения между държавите членки; за определяне на хармонизиран или координиран подход с цел преодоляване на непоследователното прилагане на общи регулаторни подходи от страна на националните регулаторни органи относно регулирането на пазарите на електронни съобщения, както и номерирането, включително номерационните обхвати, преносимостта на номерата и идентификаторите, системите за транслиране на номера и адреси и достъпа до службите за спешно реагиране чрез единния европейски номер за спешни повиквания „112“; за задължително прилагането на стандарти или спецификации или за премахване на стандарти или спецификации от задължителната част на списъка със стандарти; за приемане на техническите и организационните мерки за подходящо управление на рисковете за сигурността на мрежите и услугите, както и обстоятелствата, формата и процедурите, приложими за уведомяване за инциденти, свързани със сигурността; за уточняване на съответните подробности, свързани с търгуваните индивидуални права, които са публично достъпни в стандартизиран електронен формат, когато правата за ползване на радиочестотния спектър се създават, за да се уточнят физическите и техническите характеристики на точките за безжичен достъп с малък обхват; за разрешаване или възпрепятстване на национален регулаторен орган да налага на предприятия, определени като притежаващи значителна пазарна сила, определени задължения за достъп или взаимно свързване; за хармонизиране на конкретни номера или номерационни обхвати, за да се отговори на неудовлетвореното трансгранично или общоевропейско търсене на номерационни ресурси; както и за уточняване на образеца на резюме на договор, който да бъде предоставен на потребителите. Тези правомощия следва да бъдат

упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета[77].

(412) Оповестяването на информацията в държавите членки следва да гарантира, че съществуващите и потенциалните пазарни субекти разбират своите права и задължения и знаят къде да намерят съответната подробна информация. Публикуването в държавния вестник помага на заинтересованите страни от други държави членки да намерят съответната информация.

(413) За да се установи правилното прилагане на правото на Съюза, Комисията трябва да знае кои предприятия са определени като имащи значителна пазарна сила и какви задължения са наложени върху пазарните субекти от националните регулаторни органи. Следователно в допълнение на оповестяването на тази информация на национално ниво е необходимо държавите членки да предоставят тази информация на Комисията. Когато от държавите членки се изисква да изпращат информация на Комисията, те следва да могат да го правят по електронен път, след съгласуване на подходящи процедури за проверка на автентичността.

(414) Комисията следва да преразглежда действието на настоящия регламент периодично, и по-специално, за да определи дали са необходими изменения с оглед на променящите се технологични или пазарни условия. При прегледите на функционирането на настоящия регламент, Комисията следва да прецени, в контекста на пазарните тенденции и предвид както на конкуренцията, така и на защитата на потребителите, дали все още съществува необходимост от разпоредбите за специфично за отрасъла *ex ante* регулиране, или тези разпоредби следва да бъдат изменени или отменени.

(415) Европейският надзорен орган по защита на данните беше консултиран в съответствие с член 42, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1725 и прие своето становище на [дд месец 2026 г.].

(416) Необходимо е да се предвиди преходен период, през който Комисията да установи режим на Съюза за издаване на разрешения за ползване на спътник, който следва да замени националните режими. През този период Комисията следва да определи условията, приложими за предоставянето на спътникови мрежи и спътникови съобщителни услуги и използването на радиочестотния спектър, и да установи процедурата, включително сроковете и практическите аспекти, за да могат предприятията да подават своите искания за разрешение на Съюза. Освен това притежателите на права за ползване или ползвателите на радиочестотен спектър съгласно националното право следва да разполагат с достатъчно време, за да поискат разрешение от Съюза, а Комисията — да обработи тези искания.

[77] Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

1. ЧАСТ I — ПРИЛОЖНО ПОЛЕ, ЦЕЛИ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Предмет

1. Настоящият регламент установява правила за предоставянето на електронните съобщителни мрежи, електронните съобщителни услуги, прилежащите съоръжения и услуги, стратегическото планиране и управление на радиочестотния спектър и някои аспекти на крайните устройства.

2. С настоящия регламент се установява и рамка за управление на сектора на електронните съобщения, съставена от националните регулаторни и други компетентни органи, Органа на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС), Органа за политиката в областта на радиочестотния спектър (RSPB) и Службата за цифрови мрежи (СЦМ), като се определят задачите на ОЕРЕС, RSPB и СЦМ, както и тези на националните регулаторни органи и, когато е приложимо, на други компетентни органи, и се установява набор от процедури за прилагането на съответната правна рамка в целия Съюз.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

1) „електронна съобщителна мрежа“ означава преносни системи, независимо дали са базирани на постоянна инфраструктура, или на централизиран административен капацитет, и когато е приложимо, оборудване за комутация или маршрутизация и други ресурси, включително неактивни мрежови елементи, които позволяват преноса на сигнали посредством проводници, радиовълни, оптични или други електромагнитни способи, включително спътникови мрежи, фиксирани и мобилни мрежи, електропроводни системи, доколкото са използвани за пренос на сигнали, мрежи, използвани за радио- и телевизионно разпръскване, кабелни телевизионни мрежи, независимо от типа на пренасяната информация;

2) „гигабитова мрежа“ означава електронна съобщителна мрежа, която се състои изцяло от оптични елементи до крайната точка на мрежата, или електронна съобщителна мрежа, която е в състояние да осигурява при обичайни условия на върхово натоварване сходни мрежови показатели по отношение на наличната пропускателна способност в права и обратна посока, стабилността, свързаните с грешките параметри, закъснението и вариацията му;

   Това определение заменя определението за „мрежа с много голям капацитет“ в член 2, параграф 2 от Директива (ЕС) 2018/1972;

3) „електронна съобщителна услуга“ означава услуга, обичайно предоставяна по възмезден начин по електронни съобщителни мрежи, която включва, с изключение на услугите, осигуряващи или упражняващи редакторски контрол върху съдържанието, предавано посредством електронни съобщителни мрежи и услуги, следните видове услуги:

а) услуга за достъп до интернет;

б) междуличностна съобщителна услуга;

в) услуги, състоящи се изцяло или главно от пренос на сигнали, като предавателни услуги, използвани за предоставяне на услуги от типа „машина-машина“ и за разпръскване;

4) „обхванати помещения“ означава помещенията на крайните ползватели, за които операторът е изградил своята мрежа за достъп до точката за обслужване (т.е. първата концентраторна или разпределителна точка, предназначена да обслужва тези помещения), така че от момента на получаване на искането операторът може да предостави услугата за достъп в рамките на четири седмици с разумно допълнително изграждане (т.е. като извърши само стандартното окончателно свързване и активиране, специфично за помещенията, без да разширява мрежата за достъп отвъд точката за обслужване;

5) „свързани помещения“ означава помещенията на краен ползвател, в които мрежовата инфраструктура за достъп е физически разширена от точката за обслужване и свършва в помещенията на крайния ползвател;

6) „основна услуга, предоставяна чрез медна мрежа“ означава електронна съобщителна услуга, предоставяна по заварена инфраструктура за достъп чрез медна мрежа, при условие че тя поддържа критични или основни функции, като например спешни комуникации, телекомуникационни системи, алармени системи и контролни системи за наблюдение, използвани във водния, енергийния и транспортния сектор;

7) „услуга за достъп до интернет“ означава обществено достъпна услуга, която предоставя достъп до интернет и съответно връзка с практически всички крайни точки на интернет, независимо от използваната мрежова технология и използваните крайни устройства;

8) „междуличностна съобщителна услуга“ означава услуга, предоставяна обикновено по възмезден начин, която дава възможност за пряк междуличностен и интерактивен обмен на информация по електронни съобщителни мрежи между определен брой лица, като лицата, започващи или участващи в комуникацията, определят адресата (адресатите) ѝ, и не включва услугите, които дават възможност за междуличностна и интерактивна комуникация само като незначителен допълнителен елемент, пряко свързан с друга услуга;

9) „междуличностна съобщителна услуга с номер“ означава междуличностна съобщителна услуга, за която се осъществява връзка с обществено определени номерационни ресурси, а именно номер или номера в рамките на национални или международни номерационни планове, или която дава възможност за връзка с номер или номера в рамките на национални или международни номерационни планове;

10) „междуличностна съобщителна услуга без номер“ означава междуличностна съобщителна услуга, която не осъществява връзка с обществено определени номерационни ресурси, а именно номер или номера в рамките на национални или международни номерационни планове, или, която не дава възможност за връзка с номер или номера в рамките на национални или международни номерационни планове;

11) „обществена електронна съобщителна мрежа“ означава електронна съобщителна мрежа, използвана изцяло или главно за предоставяне на обществени електронни съобщителни услуги, които позволяват пренос на информация между крайни точки на мрежата;

12) „крайна точка на мрежата“ означава физическата точка, в която крайният ползвател получава достъп до обществена електронна съобщителна мрежа и която, когато мрежите включват комутация или маршрутизация, се идентифицира с определен мрежов адрес, който може да е свързан с номер или име на краен ползвател;

13) „прилежащи съоръжения“ означава прилежащите услуги, физическата инфраструктура и другите съоръжения или елементи, свързани с електронна съобщителна мрежа или електронна съобщителна услуга, които правят възможно или позволяват предоставянето на услуги посредством тази мрежа или услуга или имат потенциал да извършват това, и включват, сгради или подстъпи към сгради, окабеляване на сгради, антени, кули и други поддържащи конструкции, тръби, кабелни тръбопроводи, мачти, кабелни шахти и шкафове;

14) „прилежаща услуга“ означава услуга, прилежаща към електронна съобщителна мрежа или електронна съобщителна услуга, която прави възможно или позволява предоставянето, самостоятелното предоставяне или автоматизираното предоставяне на услуги посредством тази мрежа или услуга, или има потенциал да извършва това, и включва транслиране на номера или системи, осъществяващи еквивалентни функции, системи за условен достъп и електронни програмни указатели (EPG), както и други услуги, като идентифициране, определяне на местоположение и наличие;

15) „система за условен достъп“ означава всяка техническа мярка, система за удостоверяване и/или режим, посредством които достъпът до защитена радио- или телевизионна услуга в разбираема форма се предоставя при наличие на абонамент или друга форма на предварително индивидуално разрешение;

16) „ползвател“ означава физическо или юридическо лице, което ползва или заявява ползване на обществена електронна съобщителна услуга;

17) „краен ползвател“ означава ползвател, който не предоставя обществени електронни съобщителни мрежи или обществени електронни съобщителни услуги;

18) „потребител“ означава всяко физическо лице, което ползва или заявява ползване на обществена електронна съобщителна услуга за цели, излизащи извън обхвата на неговото занятие, стопанска дейност, служба или професия;

19) „предоставяне на електронни съобщителни мрежи“ означава изграждането, експлоатацията, контрола или осигуряването на достъп до такива мрежи;

20) „приложно-програмен интерфейс“ или „API“ означава софтуерен интерфейс между различните приложения, предоставени от излъчващите оператори и или доставчиците на услуги, и ресурсите в телевизионните приставки, предназначени за свързване към телевизионни приемници или в интегрирани цифрови телевизионни или цифрови радиоприемници;

21) „разпределение на радиочестотния спектър“ означава определяне на дадена радиочестотна лента за използване от един или повече видове радиосъобщителни услуги, когато е целесъобразно, при определени условия;

22) „вредни смущения“ означава смущения, които застрашават функционирането на радионавигационна услуга или друга услуга за безопасност или по друг начин сериозно увреждат, затрудняват или многократно прекъсват дейността на радиосъобщителна услуга, която функционира в съответствие с приложимите разпоредби на международното законодателство, законодателството на Съюза или националното законодателство;

23) „общо разрешение“ означава правна рамка, която гарантира права и определя задължения за предоставянето на електронни съобщителни мрежи или услуги на вътрешния пазар в съответствие с настоящия регламент;

24) „точка за безжичен достъп с малък обхват“ означава оборудване за мрежа за безжичен достъп с малка мощност, размери и обхват, използващо лицензиран радиочестотен спектър или свободен от лиценз радиочестотен спектър, или комбинация от тях, което може да бъде използвано като част от обществена електронна съобщителна мрежа, което може да е оборудвано с една или повече дискретни антени и което позволява безжичен достъп от ползватели до електронни съобщителни мрежи, независимо от основната мрежова топология (мобилна или фиксирана);

25) „локална радиомрежа“ или „RLAN“ означава система за безжичен достъп с малка мощност и обхват, за която са слабо вероятни взаимни смущения с други подобни системи, разгърнати в непосредствена близост от други ползватели, и използваща на неизключителна основа хармонизиран радиочестотен спектър;

26) „хармонизиран радиочестотен спектър“ означава радиочестотен спектър, за който са установени хармонизирани технически условия във връзка с неговата разполагаемост и ефикасно използване чрез мерки за изпълнение в съответствие с член 4 от Решение № 676/2002/ЕО;

27) „споделено ползване на радиочестотния спектър“ означава достъп, в еднакъв или йерархичен ред на защита, от две или повече технологии или ползватели до едни и същи радиочестотни ленти или канали, с цел да се гарантира ефективното им използване, което може да се основава на определено споразумение за споделяне между ползватели, получили разрешение въз основа на общо разрешение, индивидуални права за ползване на радиочестотен спектър или комбинация от тях; това включва регулаторни подходи като лицензиран споделен достъп, които гарантират на всички потребители предвидими и надеждни условия за споделяне;

28) „достъп“ означава предоставяне на инфраструктура или услуги на друго предприятие при определени условия на изключителна или неизключителна основа с цел предоставяне на електронни съобщителни услуги, услуги на информационното общество или услуги за радио- и телевизионно съдържание; това покрива, между другото: достъп до електронни съобщителни мрежи и мрежови елементи и свързаната с тях съоръжения, който може да изисква свързване на оборудване чрез фиксирани или нефиксирани средства (по-специално тук се включва достъпът до абонатни линии и до съоръженият и услуги, необходими за предоставяне на услуги по абонатните линии); достъп до физическа инфраструктура, включително сгради, тръби и мачти; достъп до съответните програмни системи, включително системи за оперативна поддръжка; достъп до информационни системи или бази данни за предварително подаване на заявки, предоставяне, подаване на заявки, поддръжка, ремонт и фактуриране; достъп до системи за транслиране на

номера или системи със сходна функционалност; достъп до фиксирани и мобилни мрежи, по-специално за роуминг; достъп до системи за условен достъп до цифрови телевизионни услуги и достъп до услуги във виртуални мрежи;

29) „взаимно свързване“ означава специфична форма на достъп, която се прилага между доставчици на електронни съобщителни мрежи чрез физическото и логическото свързване на електронни съобщителни мрежи, които се използват от едно или различни предприятия, за да се даде възможност на ползвателите на дадено предприятие да комуникират с ползвателите на същото или друго предприятие или да получат достъп до услуги, предоставяни от друго предприятие, когато такива услуги се предоставят от участващите страни или от други страни, които имат достъп до мрежата;

30) „оператор“ означава предприятие, което предоставя или на което е разрешено да предоставя обществена електронна съобщителна мрежа или прилежащо съоръжение;

31) „абонатна линия“ означава физическото трасе, използвано от електронните съобщителни сигнали, което свързва крайната точка на мрежата към разпределител или равностойно съоръжение във фиксираните обществени електронни съобщителни мрежи;

32) „повикване“ означава свързване, осъществено посредством обществено достъпна междуличностна съобщителна услуга, позволяващо двупосочни гласови съобщения;

33) „услуга за гласови съобщения“ означава обществена електронна съобщителна услуга за осъществяване на изходящи и входящи повиквания, пряко или непряко, на национални или национални и международни повиквания чрез номер или номера в национален или международен номерационен план;

34) „географски номер“ означава номер от националния номерационен план, част от цифрите на който съдържа географско значение, използвано за маршрутизация на повикванията към физическото местоположение на крайната точка на мрежата;

35) „негеографски номер“ означава номер от националния номерационен план, който не е географски номер, като номерà за мобилни услуги, безплатни телефонни услуги и услуги с добавена стойност;

36) „услуга за цялостен разговор“ означава мултимедийна услуга за разговор в реално време, която осигурява двупосочно симетрично предаване в реално време на видеокартини, текст и глас в реално време между ползватели, намиращи се на две или повече места;

37) „обществен център за приемане на спешни повиквания“ или „ЦПСП“ означава физическо място, където постъпват спешните повиквания и за което отговаря обществен орган или частна организация, призната от държавата членка;

38) „най-подходящ ЦПСП“ означава ЦПСП, създаден от отговорните органи, към който се насочват спешните повиквания и който е компетентен да предава контекстуална информация на службите за спешно реагиране от съответната област на интервенция;

39) „спешно повикване“ означава повикване, получено чрез междуличностни съобщителни услуги между краен ползвател и ЦПСП с цел да се поиска и получи неотложна помощ от службите за спешно реагиране.

40) „ефективно спешно повикване“ означава спешно повикване, което осигурява навременна комуникация между крайния ползвател и най-подходящия ЦПСП и предоставя своевременно контекстуална информация, включително информация за местоположението на обаждащото се лице;

41) „контекстуална информация“ означава информацията, предадена чрез спешно повикване от крайния ползвател или извлечена и предадена автоматично от крайното устройство на крайния ползвател или от съответната мрежа, за да се даде възможност за своевременно определяне на ресурсите за намеса на служби за спешно реагиране и бързо пристигане на служби за спешно реагиране на мястото на намеса;

42) „служба за спешно реагиране“ означава призната от държавата членка служба, която оказва непосредствена и бърза помощ в ситуации, при които по-специално е налице пряка заплаха за човешкия живот, за здравето и сигурността на индивида или на обществото, за частната или публичната собственост, или околната среда, в съответствие с националното право;

43) „информация за местоположението на обаждащото се лице“ означава, в рамките на обществена мобилна мрежа, обработените данни, извлечени от мрежовата инфраструктура или от телефонния апарат, показващи географското местоположение на мобилното крайно устройство на краен ползвател, а в рамките на обществена фиксирана мрежа — данните за физическия адрес на крайната точка на мрежата;

44) „крайно устройство“ означава крайно устройство, по смисъла на член 1, точка 1 от Директива 2008/63/ЕО на Комисията[78];

45) „услуги за спътникови комуникации“ означава услуги, чието предоставяне използва изцяло или частично установяването на радиокомуникации от спътникови наземни станции или техни допълнителни наземни и въздушни компоненти до космически станции („възходящи връзки“) и/или установяването на радиокомуникации от космическа станция до спътникови наземни станции или техни допълнителни наземни и въздушни компоненти („низходящи връзки“);

46) „предоставяне на спътникови мрежи“ означава създаването и експлоатацията на спътникови системи, спътникови наземни станции и, когато е приложимо, техните допълнителни наземни и бордови компоненти;

47) „спътникова наземна станция“ означава оборудване на Земята, което може да се използва само за предаване, за предаване и приемане („предаване и приемане) или само за приемане („само приемане“) на радиокомуникационни сигнали чрез спътници или други космически системи. Това включва, но не се ограничава до наземни станции, терминали и наземно оборудване, необходимо за комуникация със спътници или други космически станции;

[78] Директива 2008/63/ЕО на Комисията от 20 юни 2008 г. относно конкуренцията на пазарите на крайни далекосъобщителни устройства (ОВ L 162, 21.6.2008 г., стр. 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/63/oj).

48) „допълнителни наземни и бордови компоненти“ означава наземни или бордови станции на спътникови мрежи, използвани на фиксирани или променящи се места, за да се подобри наличието на услуги за спътникови комуникации в географски райони в рамките на района на действие на спътника (спътниците) на системата, където комуникациите с една или повече космически станции не могат да бъдат осигурени с необходимото качество;

49) „лични данни“ означава лични данни съгласно определението в член 4, точка 1 от Регламент (ЕС) 2016/679;

50) „съгласие“ означава съгласие съгласно определението в член 4, точка 11 от Регламент (ЕС) 2016/679.

Член 3

Общи цели и принципи

1. В рамките на настоящия регламент държавите членки, националните регулаторни органи и другите компетентни органи, както и ОЕРЕС, RSPB, СЦМ и Комисията, в съответствие със съответните си области на компетентност, преследват следните общи цели, които не са изброени по ред на приоритетите:

   а) укрепване на конкурентоспособността на сектора на свързаността и на промишлеността като цяло чрез улесняване на инвестициите в модерни цифрови инфраструктури, включително решения, основани на облаци и ИИ, чрез създаване на условия за иновативни услуги, включително услуги с гарантирано качество и надеждни услуги, и чрез улесняване на сътрудничеството между участниците в по-широката цифрова екосистема;

   б) развитие на единен пазар за електронни съобщения, улесняващ експлоатацията на мрежата и трансграничното предоставяне на услуги в рамките на Съюза, развитие на трансевропейските цифрови мрежи и предоставяне на иновативни електронни съобщителни мрежи и услуги, включително общоевропейски спътникови съобщителни услуги;

   в) укрепване на устойчивостта и подготвеността на електронните съобщителни мрежи и услуги на равнището на Съюза чрез насърчаване на сътрудничеството между публичните органи и доставчиците на електронни съобщителни мрежи или услуги за изграждане на необходимия капацитет за устойчивост и за гарантиране на интересите на Съюза и неговите държави членки в областта на сигурността и отбраната;

   г) насърчаване на инвестициите в свързаност и широка наличност, достъп и използване на гигабитови мрежи, включително фиксирани, мобилни и безжични мрежи, в полза на всички граждани и предприятия в Съюза по отношение на цена, качество и избор;

   д) гарантиране предоставянето на висококачествени, достъпни и обществено достъпни електронни съобщителни услуги на всички крайни ползватели чрез ефективна конкуренция в областта на електронните съобщителни мрежи и свързаните с тях съоръжения, включително ефективна конкуренция, основана на инфраструктурата, и в областта на електронните съобщителни услуги и свързаните с тях услуги в целия Съюз;

е) защитаване на интересите на гражданите на Съюза и гарантиране на защитата на правата на крайните ползватели, включително равното и недискриминационно третиране на трафика при предоставянето на услуги за достъп до интернет, така че всички крайни ползватели да продължат да се ползват от голям избор от усъвършенствани висококачествени услуги на достъпни цени; както и гарантиране на високо и общо равнище на защита, по-специално за уязвимите потребители, включително достъпно ценообразуване, избор и равностоен достъп;

ж) насърчаване на устойчивостта чрез улесняване на инвестициите в енергийно ефективни и нисковъглеродни цифрови мрежи и решения и стимулиране на ефективността на графика от край до край;

з) подкрепа за целите на други политики на Съюза, които разчитат на радиочестотния спектър, включително космическото пространство и общата политика за сигурност и отбрана.

2. При упражняване на своите правомощия или изпълнение на задачите си за постигане на общите цели националните регулаторни органи и другите компетентни органи, ОЕРЕС, RSPB, СЦМ и Комисията действат безпристрастно, обективно, прозрачно и по недискриминационен и пропорционален начин. Те прилагат по-специално следните принципи:

а) насърчаване на регулаторната предвидимост, за да се гарантират последователни регулаторни подходи чрез взаимно сътрудничество;

б) гарантиране, че при наличие на сходни обстоятелства мерките се прилагат последователно и че няма дискриминация в третирането на доставчиците на електронни съобщителни мрежи или услуги;

в) надлежно взимане предвид на потенциалната регулаторна и административна тежест, наложена от регулаторните решения, и полагане на усилия за нейното ограничаване във възможно най-голяма степен;

г) прилагане на правото на Съюза по технологично неутрален начин, така че да се допринася за постигане на общите цели по настоящия член;

д) надлежно взимане предвид на разнообразието от условия, свързани с инфраструктурата, конкуренцията, обстоятелствата на крайните ползватели и по-специално на потребителите в различните географски райони в дадена държава членка.

2. ЧАСТ II — УСТОЙЧИВОСТ

Член 4

Роля на електронните съобщителни мрежи и услуги за осигуряване на устойчивост

Като вземат предвид съществената роля на електронните съобщителни мрежи и услуги за цялостната устойчивост на обществото и икономиката на Съюза, доставчиците на електронни съобщителни мрежи или услуги, посочени в член 5, параграф 1 от настоящия регламент, ОЕРЕС, СЦМ, националните регулаторни органи и компетентните органи, определени съгласно член 8, параграф 1 от Директива (ЕС) 2022/2555, националните органи за управление на кризи и за гражданска защита, включително органите за управление на киберкризи, определени

съгласно член 9, параграф 1 от Директива (ЕС) 2022/2555, допринасят, в рамките на съответните си правомощия, за предвиждането, предотвратяването и реагирането на природни или предизвикани от човека смущения, кризи или форсмажорни обстоятелства, които могат да окажат отрицателно въздействие върху населението, чрез съгласуваното изпълнение на задълженията, свързани с подготовката, съгласно настоящия регламент и в съответствие със съответните механизми на Съюза и национални механизми за гражданска защита, управление на кризи и реагиране.

Член 5

Наличност и възможности на електронните съобщителни мрежи и услуги

1. Доставчиците на обществени електронни съобщителни мрежи, обществени електронни съобщителни услуги и други доставчици, посочени в член 9, параграф 2, националните регулаторни органи, националните компетентни органи, определени съгласно член 8, параграф 1 от Директива (ЕС) 2022/2555[79], и други компетентни органи, включително, когато е приложимо, националните органи за управление на кризи и за гражданска защита, включително органите за управление на киберкризи, определени съгласно член 9, параграф 1 от Директива (ЕС) 2022/2555, си сътрудничат, за да гарантират непрекъснатата наличност на електронни съобщителни мрежи и услуги, както и необходимия им капацитет за предвиждане, предотвратяване, подготовка и реагиране на природни или причинени от човека смущения, кризи или форсмажорни обстоятелства, които могат да имат неблагоприятно въздействие върху населението.

   При това органите и доставчиците, посочени в първа алинея, вземат предвид в максимална степен плана на Съюза за подготвеност на ОЕРЕС за цифрови инфраструктури, посочен в член 6.

2. Без да се засяга Директива (ЕС) 2022/2555, доставчиците, посочени в параграф 1 от настоящия член, и ЦПСП предприемат всички необходими мерки, като вземат предвид плана на Съюза за подготвеност на ОЕРЕС за цифрови инфраструктури, посочен в член 6 от настоящия регламент, за да гарантират непрекъсната наличност на съобщения от критично значение и спешни повиквания, както и непрекъснато предаване на предупреждения за населението в случай на природни или причинени от човека смущения, кризи или форсмажорни обстоятелства, които могат да имат неблагоприятно въздействие върху населението.

3. Когато въвеждат нови технологии в своите електронни съобщителни мрежи или услуги, доставчиците на обществени електронни съобщителни мрежи и обществено достъпни електронни съобщителни услуги и ЦПСП предприемат всички необходими подготвителни мерки, включително изпитване и валидиране на решения, за да гарантират наличието на услуги за спешна комуникация и за предупреждение на населението в рамките на Съюза.

4. Когато преминаването към други мрежови технологии може да доведе до прекратяване на услугите на използвани понастоящем устройства за крайни ползватели, доставчиците на обществени електронни съобщителни мрежи и на

[79] Директива (ЕС) 2022/2555 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. относно мерки за високо общо ниво на киберсигурност в Съюза, за изменение на Регламент (ЕС) № 910/2014 и Директива (ЕС) 2018/1972 и за отмяна на Директива (ЕС) 2016/1148 (Директива МИС 2), (ОВ L 333, 27.12.2022 г., стр. 80, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3445/oj).

обществено достъпни електронни съобщителни услуги информират националните компетентни органи и крайните ползватели най-малко 2 години предварително, като предоставят пътна карта, отразяваща процеса на миграция.

Член 6

План на Съюза за подготвеност за цифрови инфраструктури

1. До **[***12 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент***]** ОЕРЕС приема доклад, озаглавен „План за подготвеност на Съюза за цифрови инфраструктури“ („планът“), с оглед укрепване на устойчивостта и подготвеността на електронните съобщителни мрежи и услуги и други цифрови инфраструктури на равнището на Съюза в случай на природни или предизвикани от човека смущения, кризи или форсмажорни обстоятелства, които могат да имат значително неблагоприятно въздействие върху населението или функционирането на вътрешния пазар.

2. Планът включва:

   а) цялостна оценка на архитектурата, капацитета, възможностите и използването на електронните съобщителни мрежи на доставчиците, посочени в член 5, параграф 1, изготвена въз основа на информацията, събрана съгласно член 7, параграф 2 от настоящия регламент и предадена на СЦМ в съответствие с член 7, параграф 3 от настоящия регламент**;**

   б) набор от оперативни препоръки относно мерките за устойчивост на мрежата въз основа, наред с другото, на оценката по буква а);

   в) практики за управление на кризи.

   В оценката, посочена в първа алинея, буква а), наред с другото, се прави преглед на мрежовата топология на равнището на Съюза, определят се диверсификацията на маршрутите, потенциалните участъци с недостатъчен капацитет или точките на срив и областите, в които са необходими мерки, свързани с устойчивостта, като например стратегически инвестиции в подкрепа на резерва, по-специално за трансевропейските цифрови мрежи. Оценката се извършва в съответствие с приложимите правила на Съюза и националните правила за защита на класифицираната информация. Съдържащата се в нея информация се представя в обобщен вид, за да се предотврати точното географско местоположение на чувствителните активи.

   Оперативните препоръки, посочени в първа алинея, буква б), включват препоръки, с които се гарантира техническият капацитет на електронните съобщителни мрежи да се интегрират с различни видове наземни и неземни мрежи, като например спътникови мрежи, капацитет за осигуряване на непрекъснатост на основните съобщителни мрежи и услуги в ситуации на повишено търсене, претоварване на мрежата или природни или предизвикани от човека смущения, включително, но не само, заплахи от изключване на системата, като умишлени вредни смущения, или други мерки, за които се счита, че са от основно значение за гарантиране на наличността на услугата и необходимите мрежови способности.

   Практиките за управление на кризи, посочени в първа алинея, буква в), се предоставят на вниманието на националните регулаторни и други компетентни органи и са насочени към хармонизирани процедури, договорености за координация и оперативни протоколи, които да се прилагат в случай на природни

или предизвикани от човека смущения, кризи или форсмажорни обстоятелства. Практиките за управление на кризи са съгласувани със съответните механизми за гражданска защита, управление на кризи и реагиране на равнището на Съюза и на национално равнище и ги допълват.

Член 7

Сътрудничество и събиране на данни в подкрепа на изготвянето на плана

1. За да подпомогне ОЕРЕС, СЦМ изготвя проекта на план в тясно сътрудничество с Комисията, а когато той се отнася до подготвеността и устойчивостта на електронните съобщителни мрежи и услуги — с групата за сътрудничество, създадена съгласно член 14 от Директива (ЕС) 2022/2555, и след консултация с ENISA и съответните европейски органи за реакция при кризи и координация на гражданската защита, по целесъобразност. Планът се преразглежда и актуализира редовно въз основа, наред с другото, на информацията, събрана съгласно параграф 2 от настоящия член.
2. За да подпомогнат изготвянето на плана, националните регулаторни органи събират на всеки две години информация относно архитектурата, капацитета, възможностите и използването на обществените електронни съобщителни мрежи, обществено достъпните електронни съобщителни услуги и, когато е приложимо, мрежите, използвани изцяло или главно за целите на предоставянето на обществени електронни съобщителни услуги или услуги на информационното общество, доколкото такава информация все още не им е била предоставена или на други национални компетентни органи съгласно правото на Съюза или националното право.
3. Исканията за информация съгласно параграф 2 са обосновани, пропорционални и ограничени до строго необходимото за изпълнението на задачите, свързани с устойчивостта и подготвеността. Информацията се предава на СЦМ на всеки две години.
4. До [6 *месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент*] ОЕРЕС, в тясно сътрудничество с Комисията и ENISA, публикува общ образец, който да се използва от националните регулаторни органи за събиране на информацията, посочена в параграф 2.

Член 8

Сътрудничество с Комисията, други органи на Съюза или експертни групи

1. Когато природно или причинено от човека смущение, криза или форсмажорни обстоятелства включва или съвпада с мащабен киберинцидент по смисъла на член 6, точка 7 от Директива (ЕС) 2022/2555, ОЕРЕС предоставя на Европейската мрежа за връзка на организациите при киберкризи (EU-CyCLONe) и на Комисията съответната информация, за да се гарантира споделена ситуационна осведоменост и съгласуваност при реакцията при кризи.
2. При поискване СЦМ споделя с Комисията подробности за анализа, използван за изготвяне на плана в съответствие с член 6. Комисията взема предвид тази информация при разработването и прилагането на инструменти за финансиране, включително стратегически инвестиции в трансевропейски цифрови мрежи, или

при приемането на политики или мерки за повишаване на устойчивостта и подготвеността на електронните съобщителни мрежи, по целесъобразност.

3. Задачите и действията по настоящата част не засягат задачите на ENISA, мрежата на екипите за реагиране при инциденти с компютърната сигурност (ЕРИКС), EU-CyCLONe, групата за сътрудничество, създадена с Директива (ЕС) 2022/2555, или други експертни групи или системи за координация съгласно правото на Съюза в областта на гражданската защита.

3. ЧАСТ III — РАЗРЕШЕНИЕ И ЛИЦЕНЗ ЗА ЕДИННИЯ ПАЗАР

Член 9

Общо разрешение

1. Свободата на предоставяне на електронни съобщителни мрежи и услуги е в съответствие с условията и задълженията, определени в настоящия регламент. Държавите членки могат да ограничават свободата на предоставяне на електронни съобщителни мрежи и услуги само по причините, посочени в член 52, параграф 1 от ДФЕС, от съображения, свързани с обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве. Всяко такова ограничение се обосновава надлежно и се съобщава на Комисията.

2. Режимът на общо разрешение се прилага за доставчиците на обществени електронни съобщителни услуги и доставчиците на електронни съобщителни мрежи, използвани изцяло или главно за целите на предоставянето на обществено достъпни електронни съобщителни услуги или услуги на информационното общество.

3. Режимът на общо разрешение не се прилага за междуличностни съобщителни услуги без номер.

4. Съгласно режима на общо разрешение правото за предоставяне на електронни съобщителни мрежи и услуги е обвързано само със следните условия:

   а) спазване, както е приложимо за доставчика, на изискванията за устойчивост и подготвеност на мрежите по време на природни или причинени от човека смущения, кризи или форсмажорни обстоятелства съгласно настоящия регламент и условията за използване на съобщенията от публичните органи до широката общественост за предупреждение на обществеността за непосредствени заплахи и за смекчаване на последиците от големи бедствия;

   б) съответствие, както е приложимо за доставчика, с условията за използване на комуникационни услуги от критично значение по време на големи бедствия или национални извънредни ситуации, за да се гарантират комуникациите между службите за спешно реагиране и органите;

   в) съответствие, както е приложимо за доставчика, със стандартите или спецификациите, посочени в член 187;

   г) спазване, както е приложимо за доставчика, на правилата за киберсигурност, включително изискванията за сигурност на веригата за доставки на ИКТ, наложени в съответствие с Акта за киберсигурността,

който трябва да замени Регламент (ЕС) 2019/881 на Европейския парламент и на Съвета[80];

д) предоставяне на достъп до данни от страна на правоприлагащите и съдебните органи, включително за законно прихващане и съхраняване на данни в съответствие с приложимото законодателство на Съюза или национално законодателство, в държавите членки, в които се предоставя услугата, което е в съответствие с правото на Съюза, приложимо за доставчика;

е) поддържане на целостта на обществените електронни съобщителни мрежи, включително с условия за предотвратяване на електромагнитни смущения между електронни съобщителни мрежи или услуги в съответствие с Директива 2014/30/ЕС[81], както е приложимо за доставчика;

ж) съответствие, както е приложимо за доставчика, с изискванията или мерките за взаимно свързване в съответствие с член 66;

з) за електронни съобщителни мрежи и услуги — спазване, както е приложимо за доставчика, на съответните международни споразумения, свързани с използването на ограничени ресурси, за които не трябва да се предоставят индивидуални права за използване;

и) оперативна съвместимост на услугите в съответствие с настоящия регламент, както е приложимо за доставчика;

й) когато е целесъобразно, административни такси в съответствие с член 12.

Прилагат се допълнителни условия за използването на радиочестотния спектър в съответствие с член 20 и 21, както е приложимо за доставчика.

Прилагат се допълнителни условия за използването на номерационните ресурси, определени от националните номерационни планове и, когато е приложимо, от номерационния план на Съюза, в съответствие с членове 46 и 50, както е приложимо за доставчика.

Член 10

Процедура на единен лиценз

[80] Регламент (ЕС) 2019/881 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. относно ENISA (Агенцията на Европейския съюз за киберсигурност) и сертифицирането на киберсигурността на информационните и комуникационните технологии, както и за отмяна на Регламент (ЕС) № 526/2013 (Акт за киберсигурността) (ОВ L 151, 7.6.2019 г., стр. 15)., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/881/oj).

[81] Директива 2014/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за хармонизиране на законодателствата на държавите членки относно електромагнитната съвместимост (ОВ L 153, 22.5.2014 г., стр. 62—106, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/53/oj), изменена с Регламент (ЕС) 2018/1139 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2018 г. (ОВ L 30, 11.9.2018 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/30/2018-09-11), и с Директива (ЕС) 2022/2380 на Европейския парламент и на Съвета от 23 ноември 2022 г. за изменение на Директива 2014/53/ЕС за хармонизирането на законодателствата на държавите членки във връзка с предоставянето на пазара на радиосъоръжения (ОВ L 315, 7.12.2022 г., стр. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2380/oj).

1. Съгласно режима на общо разрешение, когато даден доставчик възнамерява да предоставя електронни съобщителни мрежи или услуги в една или няколко държави членки, той подава уведомление до националния регулаторен орган на една от тези държави членки съгласно процедурата на единен лиценз.

2. От доставчиците не се изисква да получат решение или друг административен акт от регулаторен орган на държавата членка на уведомление, в която доставчикът възнамерява да извършва дейност, преди да упражнят правата, произтичащи от общото разрешение.

3. Уведомлението, посочено в параграф 1, се извършва посредством образец за уведомление в съответствие с насоките на ОЕРЕС, издадени съгласно член 125, не по-късно от 6 месеца след влизането в сила на настоящия регламент. ОЕРЕС актуализира съответните насоки, когато е необходимо.

4. Нотифицираният регулаторен орган предава полученото уведомление на СЦМ без неоправдано забавяне. Когато уведомлението се отнася до началото на предоставянето на мрежи и услуги в няколко държави членки, СЦМ го предава без неоправдано забавяне за информация на компетентните органи на другите държави членки, в които доставчикът възнамерява да извършва дейност.

5. Когато уведомлението се отнася до намерението на доставчик, който вече извършва дейност в една или няколко държави членки, да разшири дейността си в допълнителни държави членки, СЦМ предава това уведомление за информация на компетентните органи на всички засегнати държави членки, включително на онези държави членки, в които доставчикът вече предоставя електронни съобщителни мрежи или услуги.

6. Съгласно процедурата на единен лиценз нотифицираният орган потвърждава на доставчика разрешението за предоставяне на електронни съобщителни мрежи или услуги в срок от една седмица от подаването на уведомлението, посочено в параграф 1. Потвърждението включва информация относно всички условия на общото разрешение, приложими в държавата членка или държавите членки, в които се планира да се предоставят мрежите или услугите, както и свързаните с тях задължения и права, произтичащи от разрешението. Когато уведомлението се отнася до намерението на доставчик, който вече извършва дейност в една или няколко държави членки, да разшири дейността си в допълнителни държави членки, потвърждението включва информация относно условията на общото разрешение, приложими в допълнителните държави членки.

7. След като уведомлението бъде потвърдено, доставчикът може да упражни правата, произтичащи от общото разрешение, и да започне дейността, когато е необходимо при спазване на разпоредбите относно правата за използване съгласно настоящия регламент.

8. СЦМ поддържа публично достъпна база данни на Съюза за уведомленията, подадени до националните регулаторни органи. Нотифицираните органи актуализират информацията за всички получени уведомления в базата данни най-малко на всеки два месеца.

9. За електронни съобщителни мрежи и услуги, за които е подадено уведомление преди [*6 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент*], не се изисква ново уведомление. Доставчиците могат да уведомят нотифицирания национален регулаторен орган, за да получат ново общо разрешение за съществуващи мрежи или услуги съгласно процедурата на единен лиценз. Когато

внедряват нови електронни съобщителни мрежи или услуги, доставчиците преминават процедурата на единен лиценз по отношение на тези нови мрежи или услуги.

Член 11

Насоки и взаимопомощ

1. До *[6 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент*] ОЕРЕС, в тясно сътрудничество с Комисията и други компетентни органи, включително звената за контакт, определени в съответствие с параграф 2 от настоящия член, публикува насоки, за да гарантира, че всички условия, изброени в член 9, параграф 4, се прилагат по съгласуван, недискриминационен и пропорционален начин и са достъпни за доставчиците чрез уебстраницата на СЦМ.

2. Всяка държава членка определя национално единно звено за контакт, на което е възложена комуникацията със СЦМ и с поддържането на актуална информация относно националното законодателство и процедури, приложими за предоставянето на електронни съобщителни мрежи и услуги, по-специално тези, свързани с условията на общото разрешение, включително условията относно киберсигурността, достъпа до данни и защитата на данни, както и задълженията, предвидени в настоящия регламент.

3. Процедурите относно уведомяването, потвърждаването за започване на дейностите и взаимопомощта при правоприлагането, както и договореностите за обмен на информация между националните компетентни органи и СЦМ в съответствие с Регламент (ЕС) 2024/903, могат да бъдат допълнително уточнени от Комисията чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата, посочена в член 199, параграф 4.

4. Без да се засягат правомощията на държавите членки за правоприлагане по отношение на приложимото право в тяхната юрисдикция, съгласно режима за издаване на единен лиценз националният регулаторен орган на държавата членка, от която е подадено уведомлението, има правомощието да налага санкции за нарушаване на условията на разрешението. В случай на сериозно нарушение възможните мерки, при необходимост след консултация с регулаторните органи на засегнатите държави членки, включват отнемане на правото за извършване на дейност в държавата членка или държавите членки, обхванати от единния лиценз.

5. Когато националният регулаторен орган на държавата членка, в която се предоставят електронните съобщителни мрежи или услуги, стигне до заключението, че нарушението на условията на разрешението може да има сериозно отрицателно въздействие на нейна територия на основания, свързани с националната сигурност или обществения интерес, той има право да налага санкции в рамките на своята юрисдикция и, когато е целесъобразно, след консултация със съответните органи на държавата членка на уведомлението.

Член 12

Административни такси

1. Когато държавите членки налагат административни такси на предприятията, предоставящи електронни съобщителни мрежи или услуги съгласно общото разрешение или на които е било предоставено право за ползване, тези такси:

а) покриват изцяло единствено административните разходи за управлението, контрола и правоприлагането на системата на общо разрешение и правата за ползване и специалните задължения, както е посочено в член 67, член 68, параграф 1, член 69 и член 77, които могат да включват разходи за международно сътрудничество, хармонизация и стандартизация, пазарен анализ, проследяване на съответствието и други видове пазарен контрол, както и, когато е целесъобразно, дейността по подготовката и прилагането на административните решения, като решенията за достъп и взаимно свързване;

б) се налагат на отделните предприятия по обективен, прозрачен и пропорционален начин.

2. Предприятия, чийто оборот е под определен праг или чиито дейности не надвишават определен пазарен дял, или имат много ограничен териториален обхват, не подлежат на административни такси..

3. Когато се налагат административни такси, националните регулаторни органи или другите компетентни органи публикуват годишни прегледи на административните си разходи и общия размер на събраните такси. Когато има разлика между общия размер на таксите и административните разходи се внасят съответните корекции.

4. ЧАСТ IV — РЕСУРСИ (РАДИОЧЕСТОТЕН СПЕКТЪР И НОМЕРИРАНЕ)

4.1. ДЯЛ I: РАДИОЧЕСТОТЕН СПЕКТЪР

4.1.1. ГЛАВА I: Принципи и цели

РАЗДЕЛ 1: МЕЖДУНАРОДНИ ПРАВИЛА ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА РАДИОЧЕСТОТНИЯ СПЕКТЪР

Член 13

Стратегическо планиране и управление на радиочестотния спектър

1. Държавите членки и Комисията управляват радиочестотния спектър на вътрешния пазар по координиран начин, като вземат предвид неговата стойност като общ европейски ресурс, в рамките на споделена компетентност с оглед на насърчаването на икономическия растеж, защитата на ценностите и сигурността на Съюза, в преследване на целите, посочени в член 3, по-специално единния пазар на електронни съобщения, както и в стремеж към сигурност и цифров суверенитет.

2. Комисията, подпомагана от RSPB, и националните компетентни органи си сътрудничат при стратегическото планиране на радиочестотния спектър и координирането на подходите на политиката в областта на радиочестотния спектър.

3. Националните компетентни органи управляват радиочестотния спектър ефективно и ефикасно в съответствие с настоящия регламент и с Правилника за радиосъобщенията на Международния съюз по далекосъобщения (МСД) и други споразумения, приети в рамките на МСД, приложими за радиочестотния спектър. Те полагат всички усилия за премахване на всеки потенциален или действителен източник на трансгранични или национални вредни смущения и предприемат

мерки, свързани с радиочестотния спектър, за да сведат до минимум рисковете за сигурността при предоставянето на електронни съобщителни мрежи и услуги.

4. Когато с настоящия регламент Комисията се оправомощава да управлява радиочестотния спектър, тя се подчинява на същите принципи и спазва същите задължения като компетентните органи, освен ако в настоящия регламент или в друго законодателство на Съюза не е предвидено друго.

Член 14

Вредни смущения

1. Притежателите на права за ползване на радиочестотен спектър имат право да използват честотите си без вредни смущения, при спазване на националните планове за разпределение на честотите и международните споразумения.

2. Националните компетентни органи си сътрудничат помежду си и, когато е уместно, в рамките на RSPB при трансграничната координация на използването на радиочестотния спектър. Те полагат всички усилия за разрешаване на всеки проблем или спор във връзка с трансграничната координация или трансграничните вредни смущения, които възпрепятстват използването на радиочестотния спектър на територията на Съюза.

3. В случай на неразрешена трансгранична координация или трансгранични вредни смущения между държавите членки всеки национален компетентен орган или всеки притежател на право за ползване на радиочестотен спектър може да поиска от RSPB да използва посредничеството си за разрешаване на проблема. RSPB може да издаде становище с предложение за координирано решение. При поискване от компетентен орган RSPB издава такова становище.

4. Когато трансграничният проблем между държавите членки не бъде разрешен в срок от 12 месеца от искането, посочено в параграф 3, Комисията, по искане на национален компетентен орган от която и да е засегната държава членка или притежател на право за ползване на радиочестотен спектър, или по своя собствена инициатива, взема решение посредством акт за изпълнение за разрешаване на трансграничния проблем, като взема предвид всяко становище на RSPB съгласно параграф 3.

5. Когато трансграничен проблем засяга трета държава, включително държава кандидатка и присъединяваща се държава, Комисията и националните компетентни органи в рамките на RSPG, по искане на всеки национален компетентен орган от засегната държава членка, си сътрудничат за предоставяне на правна, политическа и техническа подкрепа за разрешаване на този въпрос, така че съответните държави членки да могат да спазват задълженията си и да упражняват правата си за ползване на радиочестотния спектър съгласно правото на Съюза.

6. Когато трансграничният проблем, засягащ трета държава, не бъде разрешен в срок от 12 месеца от искането, посочено в параграф 5, Комисията може, по искане на национален компетентен орган от засегнатата държава членка и след консултация с RSPB, да приеме решение посредством акт за изпълнение за определяне на помощта или приноса, която държавите членки трябва да предоставят, с подкрепата на Комисията, за разрешаване на този въпрос, независимо дали са засегнати от вредните смущения или не.

7. Когато трансграничният проблем с трета държава не може да бъде решен с помощта или приноса, посочени в параграф 6 от настоящия член, Съветът може да обмисли приемането на ограничителни мерки съгласно член 29 от ДЕС в съответствие с целите на общата външна политика и политика на сигурност.

8. Актовете за изпълнение, посочени в параграфи 4 и 6 от настоящия член, се приемат в съответствие с процедурата, посочена в член 199, параграф 4, със съдействието на комитета, посочен в член 199, параграф 2 („Комитет по радиочестотния спектър“).

РАЗДЕЛ 2: ПРИНЦИПИ

Член 15

Принцип на споделено използване на радиочестотния спектър

1. Без да се засяга изключението, предвидено във втора алинея, радиочестотният спектър съгласно общо разрешение и индивидуални права за ползване се споделя от доставчици на една и съща услуга (споделяне в рамките на услугата) или различни услуги (споделяне между услуги), при спазване на законодателството в областта на конкуренцията.

   Националните компетентни органи могат да ограничат споделеното използване на радиочестотния спектър, когато това е необходимо на основания, свързани със:

   а) защита на конкуренцията и недискриминационен достъп до пазара;

   б) техническа или икономическа осъществимост;

   в) необходимост от изключителни права за използване на радиочестотния спектър с цел опазване на обществената безопасност, националната сигурност, отбраната или защитата на основни услуги;

   г) избягване на вредни смущения;

   д) трансгранична координация.

2. Националните компетентни органи гарантират, че предоставеният радиочестотен спектър се използва ефективно. За тази цел те могат да изискват от притежателя на права за радиочестотен спектър, включително тези за отбрана и сигурност, да споделя всяка част от радиочестотния спектър, която не е използвана в рамките на даден географски район или период от време, при условие че споделеното ползване на радиочестотния спектър не пречи, не влошава или по друг начин ограничава използването на радиочестотния спектър от първоначалния притежател и че споделеното ползване е в съответствие със законодателството в областта на конкуренцията.

Член 16

Принципи на неутралност по отношение на технологиите и услугите

1. Всички видове технологии може да се използват за предоставяне на електронни съобщителни мрежи или услуги в рамките на радиочестотния спектър, обявен за наличен за електронни съобщителни услуги в националния план за разпределение на честотите в съответствие с правото на Съюза.

Националните компетентни органи могат да ограничат това право само когато това е необходимо и пропорционално на основание на:

а) избягване на вредни смущения;

б) опазване на общественото здраве от въздействието на рискови електромагнитни полета, като се взема предвид Препоръка 1999/519/ЕО;

в) гарантиране на техническото качество на услугата;

г) гарантиране на максимално споделено ползване на радиочестотен спектър;

д) защита на ефикасното използване на радиочестотния спектър;

е) гарантиране на изпълнението на целите в съответствие с параграф 2.

3. Всички видове електронни съобщителни услуги могат да се предоставят в радиочестотния спектър, обявен за наличен за електронни съобщителни услуги в националния план за разпределение на честотите в съответствие с правото на Съюза.

Националните компетентни органи могат да ограничат това право само за да изпълнят изискване съгласно Правилника за радиосъобщенията на МСД въз основа на пропорционални и недискриминационни критерии. Националният компетентен орган има право да поиска определена услуга да се предоставя в определена честотна лента само когато това е обосновано от съображения за:

а) защита на безопасността на човешкия живот;

б) насърчаване на социалното, регионалното или териториалното сближаване;

в) избягване на неефикасното използване на радиочестотния спектър;

г) насърчаване на културното и езиковото многообразие и медийния плурализъм, например предоставяне на радио- и телевизионни разпръсквателни услуги;

д) необходимост от опазване на обществената безопасност, националната сигурност, отбраната или защитата на основните услуги.

Националните компетентни органи могат да забранят предоставянето на всяка друга услуга в конкретна честотна лента само когато това е оправдано от необходимостта да се защити безопасността на човешкия живот.

4.1.2. ГЛАВА II: Разпределение на радиочестоти

РАЗДЕЛ 1: СТРАТЕГИЯ ЗА РАДИОЧЕСТОТНИЯ СПЕКТЪР И ПЪТНИ КАРТИ ЗА РАЗПРЕДЕЛЯНЕ

Член 17

Стратегия и пътни карти на Съюза за радиочестотния спектър

1. След като се консултира със заинтересованите страни и с RSPB, Комисията изготвя ориентирана към бъдещето стратегия на Съюза за радиочестотния спектър и я актуализира след всяка Световна конференция по радиосъобщения, когато е необходимо.

2. Стратегията на Съюза за радиочестотния спектър направлява дългосрочното планиране на радиочестотния спектър, иновациите и ефективното използване на радиочестотния спектър в целия Съюз. В нея се определят нуждите от радиочестотен спектър и се гарантира наличността му и, когато е уместно, се осигурява защита на радиочестотният спектър, необходим за изпълнение на целите на различни области на политиката на Съюза, включващи използването на радиочестотния спектър, включително отбраната и сигурността, за съобщения от критично значение и за други цели, включително наблюдение. Наличието на радиочестотен спектър за гарантиране на обществената безопасност, националната сигурност, отбраната или защитата на основни услуги при хармонизирани условия се взема предвид в стратегията на Съюза за радиочестотния спектър и се отразява по подходящ начин в националните планове за разпределение на честотите.

3. Въз основа на стратегията на Съюза за радиочестотния спектър Комисията може, когато е уместно, чрез актове за изпълнение да приема пътни карти на Съюза за радиочестотния спектър.

   Във всяка пътна карта на Съюза за радиочестотния спектър се определят нуждите от радиочестотен спектър, свързани с конкретна технология или услуга в областта на радиочестотния спектър, и се установяват срокове за техническо хармонизиране на използването на радиочестотния спектър съгласно Решение № 676/2002/ЕО и, когато е приложимо, срокове за разрешаване на използването на този радиочестотен спектър съгласно настоящия регламент, които могат да се отклоняват от крайния срок, определен в член 18, параграф 1. Това не засяга възможността за дерогация от крайния срок по член 18, параграф 1 съгласно член 18, параграфи 2 и 3.

   Актовете за изпълнение, посочени в първа алинея, се приемат в съответствие с процедурата, посочена в член 199, параграф 4, със съдействието на комитета, посочен в член 199, параграф 2. RSPB наблюдава техническото, икономическото и общественото развитие, свързано с използването на радиочестотния спектър, и при необходимост препоръчва актуализиране на всяка пътна карта на Съюза за радиочестотния спектър.

4. В срок от 9 месеца от приемането на пътните карти на Съюза за радиочестотния спектър националните компетентни органи представят на Комисията и на RSPB своите национални пътни карти за радиочестотния спектър, като посочват, когато е уместно, националните мерки, необходими за изпълнението на пътната карта на Съюза за радиочестотния спектър, и техните срокове. Националните компетентни органи публикуват националните пътни карти за радиочестотния спектър и редовно ги актуализират.

5. Националните компетентни органи докладват редовно на Комисията и на RSPB за изпълнението на своите национални пътни карти за радиочестотния спектър. Комисията и националните компетентни органи в рамките на RSPB си сътрудничат за установяване и отстраняване на всички недостатъци в области, в които напредъкът към постигането на една или няколко от целите на пътната карта на Съюза за радиочестотния спектър се счита за недостатъчен от Комисията или от RSPB.

Член 18

Съгласуване на предоставянето във времето

1. Когато използването на радиочестотния спектър е хармонизирано в съответствие с Решение № 676/2002/ЕО за безжични широколентови електронни съобщителни мрежи и услуги, националните компетентни органи го разрешават в срок от 24 месеца от приемането на тази мярка или във възможно най-кратък срок след отмяната на всяко решение за разрешаване на алтернативно използване по изключение съгласно параграф 5 от настоящия член.

2. Крайният срок, определен в параграф 1, може да бъде удължен за конкретна честотна лента, доколкото това е необходимо поради едно от следните обстоятелства:

   а) ограничение за използването на тази честотна лента въз основа на целта от общ интерес съгласно член 16, параграф 2, втора алинея, буква а) или г);

   б) нерешени проблеми с трансграничната координация, водещи до вредни смущения с трети държави, при условие че засегнатата държава членка е поискала помощ от Съюза, когато е уместно, съгласно член 14, параграф 5;

   в) необходимостта от опазване на националната сигурност и отбрана;

   г) непреодолима сила.

   Съответният национален компетентен орган преразглежда удължаването, посочено в първа алинея, най-малко веднъж на всеки две години и при поискване от потенциален ползвател на радиочестотния спектър или от Комисията.

3. Крайният срок, определен в параграф 1, може да бъде удължен за конкретна честотна лента, доколкото това е необходимо, и до 24 месеца в случай на:

   а) нерешени проблеми, свързани с трансграничната координация и водещи до вредни смущения между държавите членки, при условие че засегнатата държава членка предприеме своевременно всички необходими мерки съгласно член 14, параграфи 3 и 4;

   б) необходимост да се осигури, както и сложност на осигуряването на техническата миграция на съществуващите ползватели на тази честотна лента.

4. В случай на удължаване съгласно параграф 2 или 3 съответният национален компетентен орган своевременно информира другите национални компетентни органи и Комисията, като посочва причините.

5. Независимо от параграф 1, националните компетентни органи могат да разрешат алтернативно използване на цялата хармонизирана радиочестотна лента или на част от нея, когато:

   а) обществена консултация, проведена в съответствие с член 184, и прогнозна оценка на пазарното търсене в съответствие с член 32 демонстрират липса на ясно изразено търсене за хармонизирано използване на лентата на радиочестотния спектър в обозримо бъдеще;

   б) такова алтернативно използване не възпрепятства, нито затруднява наличността или използването на такава лента в други държави членки.

Националният компетентен орган информира Комисията и другите национални компетентни органи чрез СЦМ за своето решение, заедно с мотивите за него, и редовно го преразглежда.

6. Чрез акт за изпълнение Комисията може да определи общи дати за разрешаване на използването на конкретен хармонизиран радиочестотен спектър в съответствие с параграф 1 и чрез дерогация от параграфи 1, 2 и 3.

   Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата, посочена в член 199, параграф 4.

РАЗДЕЛ 2: МОЛБА ЗА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ/ХАРМОНИЗИРАНЕ

Член 19

Искане за хармонизиране на радиочестотния спектър

1. Всяка заинтересована страна може да подаде обосновано искане до Комисията за разглеждане на възможността за хармонизиране на условията за предоставяне и/или ефективно използване на конкретна честотна лента съгласно член 4 от Решение № 676/2002/ЕО.

2. При такова искане Комисията организира обществена консултация и представя искането или на RSPB за доклад или становище, или на Комитета по радиочестотния спектър, или и на двата. Когато е сезиран, Комитетът по радиочестотния спектър приема становище съгласно член 3, параграф 2 от Решение № 676/2002/ЕО.

   Мотивиран отговор на такова искане се предоставя в разумен срок.

3. Комисията публикува искането и отговора.

4.1.3. ГЛАВА III: Предоставяне

РАЗДЕЛ 1: ПРИНЦИПИ

Член 20

Общо разрешение за ползване на радиочестотен спектър

1. Радиочестотният спектър се използва по силата на общо разрешение при спазване на условията по параграф 2 от настоящия член, освен ако се изисква индивидуално право за ползване в съответствие с член 21.

2. Предприятията, на които е разрешено да използват радиочестотния спектър въз основа на общо разрешение, отговарят само на следните условия:

   а) предоставяне на услуга или използване на вид технология, ако е наложено ограничение съгласно член 16, параграф 1, втора алинея или член 16, параграф 2, втора алинея, включително, когато е целесъобразно, изисквания за обхват и качество на услугата;

   б) използване на радиочестотния спектър ефективно и ефикасно в съответствие с настоящия регламент;

   в) прилагане на технически и оперативни условия, необходими за избягване на вредни смущения и за опазване на общественото здраве от вредното влияние на електромагнитните полета, като се отчита в максимална

степен Препоръка 1999/519/ЕО, ако тези условия са различни от съпътстващите използването на радиочестотния спектър съгласно в общото разрешение;

г) спазване на правилата за киберсигурност, включително изискванията за веригата на доставки на ИКТ съгласно Акта за киберсигурността, който ще замени Регламент (ЕС) 2019/881.

Член 21

Индивидуални права за ползване на радиочестотен спектър

1. Националните компетентни органи могат да обвържат използването на радиочестотния спектър с индивидуални права само когато това е необходимо за постигане на максимално ефективно използване на радиочестотния спектър с оглед на търсенето и като вземат предвид следното:

   а) конкретните характеристики на съответния радиочестотен спектър;

   б) необходимостта от избягване на вредни смущения;

   в) установяването на надеждни условия за споделено ползване на радиочестотния спектър, ако това е целесъобразно;

   г) необходимостта да се гарантира техническото качество на връзката или услугата;

   д) цели от общ интерес, установени от държавите членки в съответствие с правото на Съюза;

   е) необходимостта да се защити ефикасното използване на радиочестотния спектър.

2. Предприятията, притежаващи индивидуално право за ползване на радиочестотния спектър, могат, в допълнение към условията по член 20, параграф 2, да отговарят само на условия, установени от националния компетентен орган преди предоставянето или подновяването на такова право, свързани със:

   а) времева рамка и максимален срок в съответствие с член 24, в зависимост от евентуалните промени в националния план за разпределение на честотите;

   б) прехвърляне или отдаване под наем на права в съответствие с член 26;

   в) заплащане на такси за права на ползване в съответствие с член 29;

   г) изпълнение на всички ангажименти, поети в рамките на процедура по издаване или удължаване на срока на разрешение, преди предоставянето на разрешението, или, когато е приложимо, преди поканата за подаване на заявление за предоставяне на права за ползване;

   д) обединяване или даване на достъп до радиочестотния спектър на други ползватели в конкретни региони или на национално равнище или споделяне на радиочестотен спектър в съответствие с член 27;

   е) използване на радиочестотни ленти съгласно съответните международни споразумения;

   ж) специфични условия, свързани с експериментално използване на радиочестотни ленти;

з) съвместно ползване на пасивна или активна инфраструктура, която се основава на радиочестотния спектър;

и) търговски споразумения за достъп чрез роуминг;

й) съвместно разгръщане на инфраструктури за предоставяне на електронни съобщителни мрежи или услуги, които се основават на използването на радиочестотния спектър.

Компетентните органи не поставят условия по първа алинея, букви д), з), и) или й) от настоящия параграф, освен ако това не е обосновано съгласно процедурата, посочена в член 32.

3. Компетентните органи се консултират със заинтересованите страни и ги информират своевременно и по прозрачен начин относно условията, на които трябва да бъдат отговарят индивидуалните права за ползване, преди те да бъдат наложени. Те определят предварително критериите за оценка на спазването на тези условия и ги предават на заинтересованите страни по прозрачен начин.

4. Компетентният орган може да съчетае индивидуалните права с общото разрешение за ползване на радиочестотния спектър, като вземе предвид всички възможни въздействия върху конкуренцията, иновациите и навлизането на пазара.

5. RSPB събира добри практики относно избора между общи разрешения и индивидуални права.

РАЗДЕЛ 2: ХАРМОНИЗАЦИЯ

Член 22

Общи условия за издаване на разрешение за ползване на радиочестотния спектър

1. Потенциалните ползватели на радиочестотния спектър в две или няколко държави членки за обществени и необществени електронни съобщителни мрежи могат да поискат от националните компетентни органи на съответните държави членки съвместно да определят, с помощта на RSPB, общи условия за издаване на разрешение с цел намаляване на разходите за изграждане или въздействието върху околната среда. Националните компетентни органи информират Комисията за такива искания.

2. Без да се засяга член 39 от настоящия регламент, когато Комисията или най-малко два съответни национални компетентни органа подадат обосновано искане, независимо дали искането е подадено от доставчици на обществени електронни съобщителни мрежи или не, RSPB, след консултация със заинтересованите страни, разработва предложение за общи условия за издаване на разрешение, включително по отношение на най-добрия начин за споделяне на радиочестотния спектър между публични и частни мрежи, в съответствие с правото в областта на конкуренцията. Чрез акт за изпълнение Комисията може, като вземе предвид предложението за RSPB и, когато е приложимо, изискванията, посочени в член 39, параграф 4, да приеме общи условия за издаване на разрешение, обвързващи всички държави членки, и да определи общ формат, който да се използва.

3. По искане на два или повече национални компетентни органа или на Комисията RSPB разглежда възможността и условията за разрешаване на част от радиочестотния спектър на равнището на Съюза и предлага подходяща процедура за разрешаване и условия за възлагане, за да се гарантира наличието в целия Съюз

на висококачествени безжични широколентови електронни съобщителни услуги („безжични широколентови услуги“), включително услуги за спътникови комуникации пряко до устройство. След консултация с RSPB Комисията може да допълни настоящия регламент чрез делегиран акт в съответствие с член 198, в който се определят процедурите и условията за предоставяне на разрешение за използване на радиочестотния спектър в конкретна хармонизирана радиочестотна лента или части от нея на равнището на Съюза.

4. При извършване на процедурата по издаване на разрешение Комисията може да потърси съдействие от RSPB, СЦМ, Комитета по съобщенията или външни експерти.

5. Когато общите условия за издаване на разрешение са установени съгласно параграф 2 от настоящия член, Комисията може да определи чрез актове за изпълнение подробностите относно процедурата за обслужване на едно гише, която позволява на дадено предприятие да подава в СЦМ заявления за права за ползване на радиочестотен спектър в повече от една държава членка, и да уточни процедурните договорености, включително административните срокове.

6. Националните компетентни органи предоставят правата и разрешенията в сроковете, определени в член 30, параграф 8.

7. Актовете за изпълнение, посочени в параграфи 2 и 4 от настоящия член, се приемат в съответствие с процедурата, посочена в член 199, параграф 4.

Член 23

Хармонизирано предоставяне на радиочестотен спектър

Националните компетентни органи не налагат допълнителни условия, допълнителни критерии или процедури, когато притежателите на права за ползване на хармонизиран радиочестотен спектър са избрани чрез обща процедура за подбор на равнището на Съюза или когато се прилагат хармонизирани условия на Съюза за издаване на разрешение.

РАЗДЕЛ 3: ХАРМОНИЗИРАНИ ПРАВИЛА, ПРИЛОЖИМИ КЪМ УСЛОВИЯТА ЗА ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЕ

Член 24

Срок на правата

1. Правата за ползване на радиочестотния спектър по принцип се предоставят за неограничен срок. Индивидуалните права за ползване, предоставени за неограничен срок за радиочестотния спектър, използван за безжични широколентови мрежи и услуги, се преразглеждат редовно от националните компетентни органи, включително задълженията за покритие и качество на услугата. Такива прегледи не се извършват по-рано от всеки 20 години след предоставянето на такова индивидуално право за ползване на радиочестотния спектър. Периодичните прегледи се нотифицират съгласно процедурата по член 31.

2. Индивидуалните права за ползване на радиочестотен спектър, които са предоставени за неограничен срок, могат да бъдат отменени по всяко време поради

всяка от причините, предвидени в член 25, параграф 2, и с 5-годишно предизвестие във всички останали случаи. По изключение, когато индивидуални права за ползване на хармонизиран радиочестотен спектър за безжични широколентови услуги, предоставени за неограничен срок, бъдат отменени в рамките на първите 40 години от издаването им, се прилага член 195.

3. По изключение от параграф 1 от настоящия член индивидуални права за ползване на радиочестотен спектър могат да се предоставят за ограничен срок, който се счита за подходящ с оглед на заложените цели в съответствие с член 30, параграф 4, когато е необходимо да се насърчи или да се избегне нарушаване на конкуренцията в съответствие с член 32.

   Когато индивидуалните права за ползване на радиочестотен спектър се предоставят за ограничен период, компетентният орган определя предварително максималния срок, без да се засягат евентуални последващи промени в националния план за разпределение на честотите, и го посочва в решенията за предоставяне на индивидуални права.

4. Когато компетентните органи обвързват индивидуалните права за ползване с хармонизирани мерки в областта на радиочестотния спектър, за да се даде възможност за използването му за безжични широколентови услуги за ограничен срок, притежателите на тези права за ползване имат право да използват радиочестотния спектър за период от най-малко 40 години.

   Когато се предоставят за ограничен срок, индивидуалните права за ползване на радиочестотен спектър може да бъдат подновени в съответствие с член 25.

5. При надлежна обосновка, националните компетентни органи могат да наложат срок, по-кратък от 40 години, за хармонизиран или нехармонизиран радиочестотен спектър във всеки от следните случаи:

   а) в ограничени географски райони, където достъпът до високоскоростни мрежи е крайно недостатъчен или липсва;

   б) за конкретни краткосрочни проекти;

   в) за експериментална употреба чрез налагане на конкретни задължения;

   г) за използване на радиочестотния спектър, което в съответствие с член 16, параграфи 1 и 2 може да съществува съвместно с безжичните широколентови услуги;

   д) за алтернативно използване на радиочестотния спектър в съответствие с член 18, параграф 5.

6. Националните компетентни органи могат да коригират срока на правата на ползване, предвиден в настоящия член, за да се гарантира едновременното изтичане на срока на правата в една или няколко честотни ленти или с цел да се оцени необходимостта от подновяване в съответствие с член 25, във втория случай само за срок от две години, който може да бъде подновен еднократно.

Член 25

Удължаване на срока на индивидуални права за ползване на хармонизиран радиочестотен спектър

1. Всяко право на ползване на хармонизиран радиочестотен спектър с ограничен срок се подновява автоматично за подобен срок и при сходни условия по искане на неговия притежател.

2. Чрез дерогация от параграф 1, след като даде възможност на всички заинтересовани страни да изразят становищата си чрез обществена консултация в съответствие с член 184, компетентният орган може да реши, най-малко пет години преди изтичането на правото, да не подновява автоматично правото на ползване и или да остави срока на правото да изтече и да организира открита, прозрачна и недискриминационна процедура за издаване на разрешение с цел предоставяне на нови права, или да поднови съществуващите права с различен срок или при различни условия поради една или няколко от следните причини:

   а) изпълнението на целите по член 3 и член 30, параграф 4, както и на целите на обществената политика съгласно правото на Съюза или националното право, като се отчита и значението на съществуващите инвестиции;

   б) прилагането на нова техническа мярка за изпълнение, приета в съответствие с член 4 от Решение № 676/2002/ЕО;

   в) сериозното неизпълнение на условията, с които е обвързано съответното право на ползване от неговия притежател;

   г) необходимостта да се насърчава конкуренцията или да се избягват нарушенията ѝ в съответствие с член 32;

   д) необходимостта от по-ефикасното използване на радиочестотния спектър с оглед на развитието на технологиите или пазара;

   е) когато радиочестотният спектър е предоставен безплатно.

   Когато националният компетентен орган обмисля да не поднови правото за ползване на хармонизирания радиочестотен спектър поради причините, посочени в първа алинея, буква г), той пристъпва към нова процедура за подбор само когато има доказателства за надеждно пазарно търсене от страна на предприятия, различни от тези, които притежават права за ползване на радиочестотен спектър в съответната честотна лента, и когато е установил, че броят на инфраструктурите, които могат да бъдат икономически устойчиви на пазара, е по-голям от броя на заварените оператори.

3. Освен ако решението, посочено в параграф 2, е взето най-късно 5 години преди изтичането на съответните права, съществуващите права се подновяват автоматично съгласно параграф 1.

4. Решението за подновяване се придружава от преглед на годишните и еднократните такси, свързани с използването на радиочестотния спектър, който се извършва въз основа на член 29. При определяне на размера на таксите компетентните органи вземат предвид, наред с другото, цените за минали периоди, международните референтни показатели, развитието на средните приходи на MHz за връзка, като вземат предвид целия радиочестотен спектър, използван за съответната услуга, и алтернативните разходи за радиочестотния спектър.

5. Настоящият член се прилага и за правата за ползване на хармонизиран радиочестотен спектър, които са предоставени преди *[датата на влизане в сила на настоящия регламент*] и изтичат в рамките на период от най-малко седем години след тази дата.

Член 26

Прехвърляне или отдаване под наем на индивидуални права за ползване на радиочестотен спектър

1. Притежателите на права за ползване на радиочестотен спектър, различен от радиочестотния спектър, предоставен за радиоразпръскване с общ интерес или културна цел, и различен от радиочестотния спектър, който е предоставен безплатно, имат право да прехвърлят или отдават под наем своите права за ползване в съответствие с настоящия член и при спазване на законодателството в областта на конкуренцията.

2. Притежателят на права за ползване на радиочестотен спектър уведомява националния компетентен орган, който оповестява публично тази информация, за намерението си да прехвърли или наеме права за ползване на радиочестотен спектър, както и за датата на влизане в сила на прехвърлянето.

   От датата на прехвърлянето или отдаването под наем приобретателят или наемателят е обвързан от първоначалните условия, с които са обвързани правата за ползване на радиочестотен спектър, включително например строги условия срещу презапасяване с радиочестотен спектър и условия за гарантиране на ефективно и ефикасно използване на спектъра, освен ако националният компетентен орган не реши друго в съответствие с параграф 3. В случай на отдаване под наем първоначалният приобретател е обвързан от първоначалните условия заедно с наемодателя. В случая на хармонизиран радиочестотен спектър всяко такова прехвърляне отговаря на това хармонизирано използване.

3. Прехвърлянето или отдаването под наем на тези права на ползване не се отказва, освен ако съществува очевиден риск от нарушаване на конкуренцията от натрупването на права на ползване, по-специално в съответствие с член 32, или ако са налице сериозни съмнения дали новият ползвател е в състояние да изпълни първоначалните условия за правото на ползване.

   Като се вземат предвид контекстът и обстоятелствата на прехвърлянето на правото за ползване на радиочестотен спектър, по-специално дали приобретателят е пряко или непряко контролиран, например чрез значително финансиране, включително субсидии, от правителството на трета държава или осъществява ръководени от държавата изходящи проекти или програми, националните компетентни органи имат правомощието да блокират прехвърлянето на права за ползване на радиочестотен спектър, което е необходимо и пропорционално за някое от следните:

   а) устойчивост;

   б) сигурност, включително непрекъснатост на доставките на електронни съобщителни услуги;

   в) отбрана;

   г) поддържането на обществения ред, чието нарушаване или застрашаване би могло да има значително въздействие в дадена държава членка или в Съюза.

   Всяка административна такса, наложена на предприятията във връзка с обработването на заявление за прехвърляне, споделяне или отдаване под наем на права за ползване на радиочестотен спектър, е съобразена с член 12.

4. Националните компетентни органи оценяват дали са изпълнени условията текущите права за ползване да могат да се прехвърлят и отдават под наем в съответствие с настоящия член и при необходимост изменят в съответствие с член 194 условията, с които са обвързани съществуващите права за ползване, своевременно след *[датата на влизане в сила на настоящия регламент]* и гарантират, че правата за ползване на радиочестотния спектър или на съответния радиочестотен спектър могат да се разделят възможно най-добре.

Article 27

Споделено използване на радиочестотния спектър

1. В съответствие с член 15 и без да се засягат покритието или други задължения, наложени на притежателите на индивидуални права за ползване на радиочестоти, както и задълженията, поети в контекста на конкурентна или сравнителна процедура, притежателите на права за ползване на радиочестотен спектър предприемат мерки за организиране, разрешаване и предлагане на споделяне на своите права за ползване, когато такова споделяне е технически осъществимо и при спазване на законодателството в областта на конкуренцията.

2. Всяка трета страна, заинтересована от използването на част от радиочестотния спектър в определена територия или за определен срок, може да изрази своя интерес пред националния компетентен орган.

   Притежателите на права за ползване на радиочестотен спектър имат право да откажат споделено ползване на радиочестотния спектър, когато докажат, че използват радиочестотния спектър или че са разработили планове за използването му в обозримо бъдеще по начин, който прави споделянето технически неосъществимо. Притежателите на права за ползване на радиочестотен спектър се ангажират с изпълнението на тези планове. Ако притежателят на правото на ползване не действа в съответствие с плана си, се прилага член 196.

   Когато оценяват осъществимостта на споделеното ползване на радиочестотния спектър, националните компетентни органи вземат предвид плановете за разгръщане на притежателите на права за ползване на радиочестотен спектър за целия срок на тяхното право. Националните компетентни органи прилагат процедурата по член 188 mutatis mutandis. Те могат да позволяват споделено използване на радиочестотния спектър за ограничен срок или да предвиждат периодично преразглеждане. Националните компетентни органи имат правомощието да блокират споделеното използване на радиочестотния спектър на основанията, предвидени в член 26, параграф 3.

3. Условията за споделено ползване на радиочестотния спектър се определят в правото на ползване на радиочестотния спектър в съответствие с член 21.

   Тези условия определят следното:

   а) приоритета на използване, правилата за съвместно съществуване и вида на защитата срещу вредни смущения между първичния и вторичния притежател;

   б) вида на разрешената на новия ползвател употреба в сравнение с първоначалната разрешена употреба;

в) дали споделеното използване на радиочестотния спектър може да бъде наложено в случай на нарушение на задължение, свързано с правото на ползване, като например задължение за покритие.

4. Всяко задължение, придружаващо правото на ползване на радиочестотен спектър, може да бъде изпълнено или от първоначалния, или от новия ползвател, или и от двамата. И двамата ползватели са обвързани със задълженията, определени в правото на ползване, които регулират споделянето на радиочестотния спектър.

5. До *[12 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент*] RSPB, в тясно сътрудничество с Комисията и ОЕРЕС, приема насоки, за да допринесе за последователното прилагане на настоящия член и член 15.

Член 28

База данни

1. СЦМ създава динамична база данни за геопространствено локализиране и наблюдение на възможностите за използване на радиочестотния спектър с цел насърчаване и даване на възможност за споделено използване на конкретни радиочестотни ленти, така че да се подобри ефективността на използването на радиочестотния спектър, за да се подкрепят политиките на Съюза.

Базата данни включва актуална информация, събрана и предоставена от държавите членки и притежателите на права за ползване на радиочестотен спектър, относно геопространственото локализиране на съществуващите ползвания на радиочестотния спектър, за да се даде възможност на потенциалните ползватели на радиочестотния спектър да имат достъп до този радиочестотен спектър.

Базата данни е пряко достъпна за всеки потенциален ползвател на радиочестотния спектър.

2. С цел да се гарантира еднаквото прилагане на параграф 1, Комисията, след консултация с RSPB, може чрез актове за изпълнение да определи радиочестотните ленти, обхванати от базата данни, и да разработи практически договорености и единни формати за събиране и предоставяне на данни от националните компетентни органи на Комисията.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата, посочена в член 199, параграф 4.

3. Създаването и използването на базата данни гарантира защитата на неприкосновеността на личния живот, както и правилата за търговската тайна, по-специално съгласно член 8 от Решение № 676/2002/ЕО, и правото на държавите членки да не предоставят информация, която е от значение за националната сигурност. Тя свежда до минимум административната тежест и съществуващите задължения за държавите членки съгласно други правни актове на Съюза, по-специално задълженията за предоставяне на конкретна информация.

4. СЦМ администрира базата данни.

Член 29

Вноски за права за ползване на радиочестотен спектър

1. Националните компетентни органи могат да налагат заплащане за права за ползване на радиочестотен спектър под формата на еднократна или годишна такса, или комбинация от тях, определена в съответствие с настоящия член.

2. Годишните и еднократните такси, които не са свързани със сравнителна или състезателна процедура за подбор, са обективно обосновани, прозрачни, недискриминационни и пропорционални на предназначението си, гарантират оптимално използване на радиочестотния спектър и вземат предвид общите цели на настоящия регламент. Таксите се определят в размер, който покрива най-малко общите административни разходи, направени от националните компетентни органи при управлението, контрола и правоприлагането на правилата за радиочестотния спектър в съответствие с член 12, параграф 1, буква а).

   До [*12 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент*] Комисията, като взема предвид становищата на OEREC и на RSPB, приема препоръка относно обща методика за определяне на годишните такси, посочени в първа алинея, която може да отчита различните характеристики на радиочестотния спектър, като например капацитета на дадена радиочестотна лента и недостига на капацитет, както и услугата, която се планира да бъде предоставяна.

3. Еднократните такси в сравнителна процедура за подбор, ако има такива, или резервните цени в състезателна процедура за подбор се определят на равнище, което гарантира ефективно предоставяне и използване на радиочестотния спектър, както и инвестиции и изграждане на мрежи и услуги.

   Всяка минимална цена се определя като минимално заплащане за получаване на правото на ползване на радиочестотен спектър.

   Преди да наложи минимална цена или да определи нейното равнище, националният компетентен орган взема предвид разходите, свързани с условията, с които са обвързани тези права.

   До [*12 месеца след прилагането на настоящия регламент*] Комисията, след консултация с OEREC и RSPB, приема препоръка относно обща методика за определяне на минимална цена, като взема предвид, наред с другото, алтернативната цена на радиочестотния спектър и характеристиките на честотната лента.

4. Националните компетентни органи вземат предвид препоръките, посочени в параграфи 2 и 3 от настоящия член. Ако някоя от препоръките не бъде спазена и отклоненията продължават да съществуват без обективна обосновка, Комисията може да приеме решение посредством акт за изпълнение, за да гарантира хармонизирано прилагане.

   Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата, посочена в член 199, параграф 4.

5. Всяко плащане на такси се прилага само когато радиочестотният спектър действително е на разположение за ползване и се дава възможност тези такси да бъдат платени на годишни вноски.

6. При поискване годишните или еднократните такси се възстановяват срещу изпълнението на предварително определени ангажименти от притежателя на правото за ползване на радиочестотния спектър. Възможността и ставката за такова възстановяване са прозрачни, справедливи и недискриминационни и се

обявяват преди всяка процедура за подбор или възлагане, или процес на подновяване или преразглеждане.

РАЗДЕЛ 4: ПРОЦЕДУРИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ И ПОДБОР

Член 30

Предоставяне на индивидуални права за ползване на радиочестотен спектър и процедура за подбор

1. Националните компетентни органи предоставят индивидуални права за ползване на радиочестотен спектър съгласно член 21 при поискване и след открити, прозрачни, недискриминационни и пропорционални процедури, определени предварително, на всяко предприятие, при условие че то е в състояние да спази условията, свързани с това право. Заявителите предоставят цялата необходима информация, за да докажат способността си да спазват условията, свързани с правото на ползване на радиочестотния спектър.

2. Националните компетентни органи оценяват заявления за индивидуални права за ползване на радиочестотен спектър съгласно обективни, прозрачни, пропорционални и недискриминационни критерии за допустимост, установени предварително и отразяващи условията, които трябва да се определят за тези права. Те не дискриминират операторите на прилежащи съоръжения и операторите на мрежи за търговия на едро, когато кандидатстват за индивидуални права за ползване на радиочестотен спектър за предоставяне на електронни съобщителни мрежи или услуги, и уточняват как тези оператори могат да изпълняват задълженията за покритие, качество или други задължения.

3. Независимо от параграфи 1 и 2 от настоящия член, специфични критерии и процедури, включително изключение от изискването за открити процедури би могло да се приложи, когато предоставянето на индивидуални права за ползване на радиочестотен спектър на доставчици на услуги, свързани с радио- и телевизионно съдържание, е необходимо за постигане на цел от общ интерес, определена в правото на Съюза или в националното право в съответствие с правото на Съюза.

4. Когато е обосновано, националният компетентен орган може да ограничи броя на индивидуалните права за ползване на радиочестотен спектър. В такъв случай той определя и мотивира избраната процедура за подбор и преследваните с нея цели, като посочва резултата от всяка свързана оценка на конкурентната, техническата и икономическата ситуация на пазара.

5. Националните компетентни органи дават възможност на всички заинтересовани страни, включително ползватели и потребители, да изразят становищата си по всеки аспект на процедурата, посочена в параграф 4 от настоящия член, особено по всички ограничения, процедури за подбор и критерии за подбор, в разумен срок, не по-кратък от 30 дни, и вземат предвид становищата на заинтересованите страни.

6. Когато националният компетентен орган възнамерява да ограничи броя на индивидуалните права за ползване на хармонизиран радиочестотен спектър за безжични широколентови мрежи и услуги, той нотифицира проект за окончателна мярка в съответствие с член 31 и не пристъпва към подбора преди финализирането на процедурата на Съюза за единния пазар на радиочестотния спектър.

7. Националните компетентни органи публикуват всяко решение относно процедурата за подбор и свързаните с нея правила, включително критериите за подбор и условията, с които трябва да бъдат обвързани правата за ползване на радиочестотния спектър, като ясно посочват причините за това и обявяват покана за подаване на заявления за права за ползване.

8. Националните компетентни органи вземат, съобщават и оповестяват публично решенията относно предоставянето на индивидуални права за ползване на радиочестотен спектър във възможно най-кратки срокове след получаването на пълното заявление и в шестседмичен срок за радиочестотния спектър, обявен за наличен за електронни съобщителни услуги в националния им план за разпределение на честотите, който може да бъде удължен до осем месеца в случай на процедура за подбор, при спазване на конкретен график, установен съгласно член 17.

   Този срок не засяга приложимите разпоредби на международните споразумения, свързани с използването на радиочестотния спектър или орбиталните позиции.

9. Националният компетентен орган прави преглед, по целесъобразност, на всяко ограничение на редовни интервали от време или при обосновано искане от страна на засегнатите предприятия. Когато стигне до заключение, че може да се предоставят допълнителни права за ползване на радиочестотен спектър или съчетание от общо разрешение и индивидуални права за ползване, съответният компетентен орган публикува заключението и започва процедурата за предоставяне на тези права.

10. RSPB събира добри практики относно процедурите за издаване на разрешения и свързаните с тях условия за възлагане, като например относно благоприятстващата инвестициите структура на търговете и задълженията за покритие. Комисията може да препоръча най-подходящите аспекти на процесите на издаване на разрешения, благоприятстващи инвестициите, и условия за подбор за разрешаване на използването на хармонизиран радиочестотен спектър в една или няколко честотни ленти с оглед на постигането на целите на политическата програма „Цифрово десетилетие“, включително всяко нейно изменение.

11. Националните компетентни органи взимат предвид препоръките, посочени в параграф 10, и обосновават пред Комисията всяко отклонение от тях. В случай че такова отклонение води до непоследователно прилагане на благоприятстващи за инвестициите процедури за издаване на разрешения или условия за подбор, които продължават най-малко 2 години след приемането на препоръка, и рискува да създаде пречки пред вътрешния пазар поради непоследователни равнища на изграждане на висококачествени безжични мрежи, Комисията може да приеме решение посредством акт за изпълнение, за да гарантира хармонизираното им прилагане.

    Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата, посочена в член 199, параграф 4.

12. Настоящият член не засяга прехвърлянето на права за ползване на радиочестотен спектър в съответствие с член 26.

Член 31

Процедура на Съюза за единен пазар в областта на радиочестотния спектър

1. Когато националният компетентен орган възнамерява да предприеме процедура за подбор в съответствие с член 30, параграф 6 или да измени или поднови при различни условия, включително по отношение на срока, правата за ползване на хармонизиран радиочестотен спектър за безжични широколентови мрежи и услуги, той публикува своя проект на окончателна мярка и го съобщава едновременно на Комисията, RSPB, OEPEC и на компетентните органи на други държави членки, като посочва причините за мярката и обяснява как мярката:

   а) стимулира развитието на вътрешния пазар, трансграничното предоставяне на услуги и конкуренцията, осигурява възможно най-много ползи за потребителите и като цяло постига целите, определени в членове 3 и 13, както и в решения № 676/2002/ЕО;

   б) осигурява ефективно и ефикасно използване на радиочестотния спектър;

   в) осигурява стабилни и предвидими инвестиционни условия за съществуващите и бъдещите ползватели на радиочестотния спектър при разгръщане на мрежите за предоставяне на електронни съобщителни услуги, които се базират на радиочестотния спектър.

   Когато е приложимо, компетентният орган обяснява също така причините за предлагането на:

   а) всяка мярка за оформяне на пазара съгласно член 32, параграф 2 и включва резултата от извършения анализ;

   б) ограничен срок на правото на ползване на радиочестотния спектър в съответствие с член 24, параграф 3.

2. Националните компетентни органи, RSPB, OEPEC и Комисията могат да представят коментари по проектомярката в срок от 30 работни дни, който не се удължава.

3. Проектът за окончателна мярка, посочен в параграф 1 от настоящия член, не се приема за допълнителен срок от 60 работни дни, когато Комисията е уведомила съответния национален компетентен орган, че има резерви относно обосновката за степента на продължителността или пропорционалността на проекта за мерки за оформяне на пазара или тяхната съвместимост с правото на ЕС, и по-специално с целите, посочени в член 3. В този случай Комисията информира RSPB, OEPEC и националните компетентни органи относно резервите си, които едновременно с това оповестява публично.

4. В срок от 30 работни дни от уведомлението за резервите на Комисията RSPB и OEPEC издават своите становища относно резервите на Комисията, като посочват дали считат, че проектомярката следва да бъде запазена, изменена или оттеглена, и когато е целесъобразно, представят конкретни предложения за тази цел. Тези становища са мотивирани и се оповестяват публично.

5. Когато по тяхно мнение RSPG или OEPEC споделят частично или изцяло резервата на Комисията, те си сътрудничат тясно със съответния национален компетентен орган и Комисията, за да набележат най-подходящата и ефективна мярка.

6. В срок от 60 работни дни от уведомлението за резервите си Комисията може да вземе едно от следните решения:

а) решение, с което от нотифициращия компетентен орган се изисква да измени или оттегли проектомярката;

б) решение за оттегляне на резервите си, посочени в параграф 3 от настоящия член.

Комисията взема предвид становищата на RSPB на ОЕРЕС и на други национални компетентни органи, преди да вземе решение съгласно настоящия параграф.

Решението на Комисията, посочено в първа алинея, буква а), се придружава от подробен и обективен анализ на причините, поради които проектомярката за оформяне на пазара или ограниченият срок на действие не следва да бъдат приети, или от обяснение на начина, по който те следва да бъдат изменени.

7. Когато Комисията е приела решение, с което се изисква нотифициращият орган да оттегли проектомярката, съответният орган не приема такава мярка. След като е предприел обществена консултация в съответствие с член 184, националният компетентен орган уведомява RSPB, ОЕРЕС, другите национални компетентни органи и Комисията в срок от шест месеца от датата на решението на Комисията за нова проектомярка.

8. Освен в случаите, обхванати от параграф 3 от настоящия член, и в случай че Комисията вземе решение да поиска оттегляне, съответният компетентен орган взема предвид коментарите на други компетентни органи, RSPB, ОЕРЕС и Комисията и може да приеме произтичащата от това мярка. Когато съответният национален компетентен орган предприеме мярката, той незабавно я съобщава на Комисията. Компетентният орган съобщава на Комисията на RSPB, ОЕРЕС и другите национални компетентни органи всички приети окончателни мерки, които попадат в приложното поле на параграф 1 от настоящия член.

9. СЦМ води регистър на процедурите на Съюза за единния пазар в областта на радиочестотния спектър съгласно настоящия член.

Член 32

Конкуренция

1. Правата за ползване на радиочестотния спектър за електронни съобщителни мрежи и услуги се предоставят, изменят или подновяват по начин, който насърчава ефективната конкуренция и избягва нарушаването на конкуренцията на вътрешния пазар в съответствие с настоящия регламент.

2. Когато националните компетентни органи, отговарящи за управлението на радиочестотния спектър, предоставят, изменят или подновяват права за ползване на радиочестотен спектър във връзка с хармонизиран радиочестотен спектър за безжични широколентови мрежи и услуги, те отнасят до националния регулаторен орган решението относно всяка мярка, която би могла да засегне конкуренцията, като например:

а) ограничаване на количеството радиочестотни ленти, за които на предприятията се предоставят права за ползване или, в обосновани случаи, определяне на условия към правата за ползване, например предоставяне на достъп за търговия на едро или национален или регионален роуминг, в някои честотни ленти или определени групи честотни ленти със сходни характеристики;

б) запазване, когато е целесъобразно и обосновано по отношение на конкретна ситуация на националния пазар, на определена част от радиочестотна лента или група честотни ленти за предоставяне на нови стопански субекти;

в) отказ от предоставяне на нови права за ползване на радиочестотен спектър или разрешаване на ново използване на радиочестотния спектър в определени честотни ленти, или определяне на условия към предоставянето на нови права за ползване на радиочестотен спектър или към разрешаването на ново използване на радиочестотния спектър, за да се избягва нарушаването на конкуренцията поради предоставяне, прехвърляне или натрупване на права за ползване;

г) включване на условия за забрана или налагане на условия към прехвърлянето на права за ползване на радиочестотен спектър, които не подлежат на контрол от страна на Съюза или държавата членка по отношение на сливанията, когато е вероятно тези прехвърляния да доведат до значителна вреда за конкуренцията;

д) изменение на съществуващите права за ползване на радиочестотен спектър в съответствие с настоящия регламент, когато това е необходимо, за последващо отстраняване на нарушаването на конкуренцията поради прехвърляне или натрупване на права за ползване.

Националните регулаторни органи предлагат такива мерки единствено въз основа на анализ на пазара, извършен в съответствие с член 73, параграф 2, и по-специално въз основа на прогнозна оценка на условията за пазарна конкуренция и оценка на вероятното въздействие на тези мерки върху поддържането или постигането на ефективна конкуренция, както и върху съществуващите и бъдещите инвестиции.

3. При избора на подходящи мерки съгласно параграф 2 националните регулаторни органи спазват пропорционалността и налагат мярката с най-ниска степен на намеса, която е в състояние да гарантира конкуренцията на равнището на търговията на дребно:

а) преди да наложат мерки, засягащи структурата на пазара, националните регулаторни органи оценяват броя на инфраструктурите, които могат да бъдат икономически устойчиви на пазара, по отношение на характеристиките на предоставения радиочестотен спектър и свързаните с това инвестиционни изисквания, необходими за постигане на целевото качество на услугата;

б) преди да наложат задължение за достъп на едро, националните регулаторни органи преразглеждат съответните пазари в перспектива и оценяват дали пазарите на дребно биха били ефективно конкурентни при липса на намеса на пазара на едро.

До [*12 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент*] ОЕРЕС, в тясно сътрудничество с Комисията, разработва насоки за последователното прилагане на настоящия параграф.

4. Предложените мерки по параграф 2 представляват част от проектомярка, представена от компетентен орган съгласно процедурата по член 31.

5. При прилагане на параграф 2 националните регулаторни органи и другите компетентни органи спазват процедурите, определени в членове 184, 194 и 195.

РАЗДЕЛ 7: РАЗГРЪЩАНЕ И ПОЛЗВАНЕ НА ОБОРУДВАНЕТО ЗА БЕЗЖИЧНИ МРЕЖИ

Член 33

Достъп до локални радиомрежи

1. Компетентните органи разрешават предоставянето на достъп до обществена електронна съобщителна мрежа чрез RLAN и използването на хармонизирания радиочестотен спектър за тази цел, предмет единствено на приложимите условия на общото разрешение, свързани с за използването на радиочестотния спектър, посочени в член 20, параграф 2.

   Когато това предоставяне не е част от икономическа дейност или е допълнително към икономическа дейност или обществена услуга, която не е зависима от преноса на сигнали по тези мрежи, предприятията, обществените органи или крайните ползватели, които предоставят такъв достъп, не подлежат на разпоредбите за общото разрешение за предоставяне на електронни съобщителни мрежи или услуги съгласно член 9, на задълженията относно правата на крайните ползватели съгласно част VI, дял III, нито на задълженията за взаимно свързване на мрежите си съгласно член 65, параграф 1.

2. Член 4 от Регламент (ЕС) 2022/2065 се прилага по отношение на отговорността на доставчиците на такъв достъп чрез RLAN.

3. Доставчиците на обществени електронни съобщителни мрежи или обществени електронни съобщителни услуги имат право да разрешават достъп до мрежите си на други доставчици на такива мрежи и услуги или на обществеността чрез RLAN, при условие че се спазват приложимите условия на общото разрешение и има предварително информирано съгласие от страна на крайния ползвател, когато RLAN се намира в помещенията на крайния ползвател.

4. В съответствие с член 93 доставчиците на обществени електронни съобщителни мрежи или обществени електронни съобщителни услуги не ограничават или не възпрепятстват едностранно крайните ползватели:

   а) да имат достъп до RLAN по техен избор, предоставени от трети страни;

   б) да разрешават реципрочен или по-общ достъп до мрежи на такива доставчици от страна на други крайни ползватели чрез RLAN, включително въз основа на инициативи на трети страни, които обединяват и правят обществено достъпни RLAN на различни крайни ползватели.

5. Крайните ползватели могат да разрешават реципрочно или по друг начин достъп до своите RLAN от други крайни ползватели, включително въз основа на инициативи на трети страни, които обединяват и правят обществено достъпни RLAN на различни крайни ползватели.

6. Не се прилагат неоправдани ограничения по отношение на предоставянето на достъп до RLAN на обществеността:

   а) от организации от обществения сектор или в обществени пространства в близост до помещенията, заемани от тези организации от обществения

сектор, когато предоставянето на достъпа се явява допълнение към обществените услуги, предоставяни в тези помещения;

б) по инициативи на неправителствени организации или организации от обществения сектор за агрегиране и реципрочна или по-обща достъпност на RLAN на различни крайни ползватели, включително, ако е приложимо, RLAN, до които обществеият достъп е осигурен съгласно буква а).

Член 34

Разгръщане и експлоатация на точките за безжичен достъп с малък обхват

1. Разгръщането на точки за безжичен достъп с малък обхват не се ограничава неоправдано и подлежи на съгласувани на национално равнище правила. Тези правила се публикуват преди прилагането им.

   По-конкретно, разгръщането на точки за безжичен достъп с малък обхват, които отговарят на характеристиките, определени съгласно параграф 4, се освобождава от притежаването на индивидуално градоустройствено разрешително или друго индивидуално предварително разрешително.

   Чрез дерогация от втора алинея за разгръщането на точки за безжичен достъп с малък обхват върху сгради или обекти с архитектурна, историческа или природна стойност, които са защитени в съответствие с националното законодателство или, при необходимост, от съображения за обществена безопасност може да се изисква разрешение. За издаването на такива разрешения се прилагат членове 7, 8 и 9 от Регламент (ЕС) 2024/1309.

2. Комисията, посредством актове за изпълнение уточнява физическите и техническите характеристики, например максимални размери, тегло и когато е уместно — мощност на излъчване на точки за безжичен достъп с малък обхват.

   Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата, посочена в член 199, параграф 4.

   Тези актове за изпълнение се преразглеждат, за да се адаптират към технологичния напредък, както и към нуждите от изграждане на мрежи.

3. Настоящият член не засяга съществените изисквания, установени в Директива 2014/53/ЕС, и разрешителния режим, приложим за използването на съответния радиочестотен спектър.

4. При спазване, когато е приложимо, на Регламент (ЕС) 2024/1309 операторите имат право на достъп до всяка физическа инфраструктура, контролирана от национални, регионални или местни обществени органи, която е технически подходяща да приеме точки за безжичен достъп с малък обхват или която е необходима, за да се свържат подобни точки за достъп към опорна мрежа, включително улични съоръжения, като например осветителни стълбове, улични табели, светофари, билбордове, автобусни и трамвайни спирки и метростанции. Всички разумни искания за достъп се удовлетворяват при справедливи, разумни, прозрачни и недискриминационни условия, които трябва да бъдат общодостъпни в единна информационна точка.

5. Без да се засягат търговските споразумения, разгръщането на точките за безжичен достъп с малък обхват не подлежи на такси, надхвърлящи административните такси в съответствие с член 12.

Член 35

Технически регламенти относно електромагнитните полета

Процедурите, установени в Директива (ЕС) 2015/1535, се прилагат по отношение на всяка проектомярка на компетентните органи, която би наложила относно разгръщането на точките за безжичен достъп с малък обхват изисквания за електромагнитните полета, различни от посочените в Препоръка 1999/519/ЕО или последващите препоръки, които я заменят.

4.2. ДЯЛ II: ИЗПОЛЗВАНЕ НА РАДИОЧЕСТОТНИЯ СПЕКТЪР ЧРЕЗ СПЪТНИК

Член 36

Международен контекст и единен пазар

Комисията управлява използването на радиочестотния спектър за предоставяне на спътникови мрежи или спътникови съобщителни услуги само в съответствие с международните задължения и ангажименти на Съюза, включително решенията, приети от Съвета съгласно член 218 от ДФЕС, по начин, който напълно отразява неговото международно измерение и стратегическо значение за Съюза и държавите членки, и в подкрепа на целта за развитие на единен пазар за спътникови съобщителни услуги.

Член 37

Архивиране и координиране на спътниковите системи с МСД

1. По искане на потенциален ползвател на радиочестотния спектър компетентният орган за радиочестотния спектър информира Комисията и другите национални компетентни органи в рамките на RSPB за всяко искане за подаване, координиране или регистриране в ITU на спътникова система, която е предназначена да обхване повече от една държава членка или спътникова наземна станция и, когато е приложимо, нейните допълнителни наземни и бордови компоненти. Съответният национален компетентен орган посочва дали се нуждае от подкрепата на други национални компетентни органи и на Съюза за осъществяване на координацията на МСД с цел защита и насърчаване на интересите и политиките на държавите членки и на Съюза. Държавите членки и Комисията могат да представят коментари по искането. Като избягва ненужни забавяния в процеса на подаване, съответната държава членка гарантира, че тези коментари са надлежно взети предвид.
2. При получаване на искане за координиране съгласно правилата на МСД на честоти или орбитална позиция за спътникова система или спътникова наземна станция и, когато е приложимо, нейните допълнителни наземни и бордови компоненти съгласно правилата на МСД, съответният национален компетентен орган незабавно информира за това Комисията и другите компетентни органи чрез RSPB.
3. Когато два или повече национални компетентни органа получат искания относно една и съща честотна лента или една и съща орбитална позиция, RSPB, подпомаган от СЦМ, координира позицията на Съюза за навременен и последователен отговор на Съюза до МСД.

Член 38

Общо разрешение на равнището на Съюза за предоставяне на спътникови мрежи и спътникови съобщителни услуги

1. Разрешението на Съюза съгласно член 39 включва общо разрешение за предоставяне на спътникови мрежи или спътникови съобщителни услуги, както е установено в настоящия член.

2. По изключение от член 9 предоставянето на спътникови мрежи, включително спътникови наземни станции и, когато е приложимо, допълнителни наземни и бордови компоненти, и на спътникови съобщителни услуги в Съюза или в няколко държави членки може да е предмет само на условията, определени в съответствие с параграф 3 от настоящия член.

   Доставчиците подават уведомление до Комисията и не е необходимо да получават изрично решение или разрешение или друг административен акт от други компетентни органи. СЦМ подпомага Комисията при обработката на уведомленията.

3. Комисията, като взема предвид всяко становище на RSPB, може чрез актове за изпълнение да определи условията, свързани с общото разрешение за предоставяне на спътникови мрежи или спътникови съобщителни услуги, в рамките на ограниченията, посочени в член 9, параграф 4. Условията включват, но не се ограничават до:

   а) установяване в Съюза;

   б) плащането на административни такси в съответствие с член 12 mutatis mutandis;

   в) поддържане на целостта, сигурността и устойчивостта на спътниковите мрежи и спътниковите съобщителни услуги;

   г) поддържане на постоянен контрол върху предаването на всички радиостанции, включително спътниковите наземни станции и, когато е приложимо, техните допълнителни наземни и бордови компоненти, използващи радиочестотния спектър, разрешен съгласно разрешението на Съюза, дори когато те са притежавани, изградени или експлоатирани от трети страни или не се намират в рамките на Съюза;

   д) задължения за съхраняване на данни или законно прихващане. В акта за изпълнение, приет съгласно първа алинея, се определят обективни критерии за определяне на задълженията за съхраняване на данни и законно прихващане, които се поставят като условие за издаването на разрешение на ЕС за ползване на спътник.

   Актовете за изпълнение, посочени в първа алинея, се приемат в съответствие с процедурата, посочена в член 199, параграф 4.

4. Общото разрешение на Съюза предоставя на предприятията минималните права, произтичащи от общото разрешение, предвидено в член 9, във всички държави членки.

5. Членове 12, 194 и 195 се прилагат mutatis mutandis към административните такси, измененията, ограниченията и отнемането на права и задължения по общото разрешение.

Член 39

Разрешение на Съюза за използване на спътников радиочестотен спектър

1. Използването на радиочестотния спектър за предоставяне на спътникови съобщителни услуги в Съюза или в повече от една държава членка подлежи на разрешение на Съюза, предоставено от Комисията.

2. Комисията, като взема предвид всяко становище на RSPB, установява и актуализира чрез акт за изпълнение Европейската таблица за разпределение на спътникови честоти, в която се определят честотните ленти, които са на разположение за спътникови съобщителни услуги в Съюза. Комисията хармонизира наличния радиочестотен спектър за спътникови съобщителни услуги съгласно Решение № 676/2002/ЕО и разрешава използването на хармонизиран радиочестотен спектър за спътникови съобщителни услуги. Комисията може да реши, че достъпът до определени честотни ленти от спътниковия радиочестотен спектър е възможен съгласно общо разрешение. В такъв случай тя установява условията за разрешаване на използването на радиочестотния спектър в тези честотни ленти, включително всички приложими такси.

3. Когато Комисията обмисля по собствена инициатива или по искане на компетентен орган или заявител да ограничи броя на разрешенията на Съюза в дадена радиочестотна лента поради недостиг на радиочестотен спектър или по причини от общ интерес, тя дава възможност на заинтересованите страни да изразят мненията си в рамките на обществена консултация в съответствие с член 184. Въз основа на резултата от консултацията Комисията може да предприеме необходимите мерки за ограничаване на броя на разрешенията.

4. Чрез актове за изпълнение, които трябва да бъдат приети до [*12 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент*], като се вземат предвид характеристиките на съответните радиочестотни ленти и всяко становище на RSPB, Комисията определя условията за разрешаване и използване за различните радиочестотни ленти, като гарантира, че одобрените оператори подлежат на следните изисквания:

   а) да са установени в Съюза;

   б) да спазват разпоредбите на Правилника за радиосъобщенията на МСД, като гарантират:

      (i) прилагане на съответните процедури за координиране и уведомяване съгласно Правилника за радиосъобщенията, включително вписването в Главния международен честотен регистър (MIFR) на МСД, като се зачитат статутът и датите на защита на МСД и това се извършва добросъвестно;

      (ii) спазване на съответните международни споразумения за координация;

      (iii) че не се създават вредни смущения в други спътникови мрежи или системи, нито в станции, експлоатирани в съответствие с Правилника за радиосъобщенията на МСД;

      (iv) експлоатация без внасяне на смущения и без защита, когато подаването все още не е нотифицирано и записано в MIFR или се експлоатира съгласно Разпоредба № 4.4 на МСД;

в) координиране на действията им с всяка спътникова система, получила разрешение в Съюза;

г) използване на радиочестотния спектър за предоставяне на спътникови съобщителни услуги в съответствие с Правилника за радиосъобщенията на МСД, включително избягване на вредни смущения, и когато е приложимо, в съответствие с всеки акт за техническа хармонизация, приет съгласно Решение № 626/2002/ЕО;

д) в случай на подаване на заявление до МСД, изготвено от трета държава, представяне на доказателства, че юрисдикцията на тази държава предвижда ефективно разрешаване на вредните смущения и прилага инструменти за незабавно търсене на отговорност в случай на незаконно използване;

е) плащане на такси за радиочестотния спектър, които се определят въз основа на методика, установена от Комисията чрез делегиран акт, в съответствие с критериите по член 29, параграф 2, първа алинея;

ж) всички допълнителни обективни, прозрачни и недискриминационни условия, необходими за защитата на политиките на Съюза, които зависят от спътникови мрежи или спътникови съобщителни услуги, включително условията, приложими за експерименталното използване на радиочестотния спектър.

5. До [*36 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент*] Комисията заменя националните разрешения, валидни към [*6 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент*] за използване на радиочестотния спектър, с разрешения на Съюза.

6. Актовете за изпълнение, посочени в параграфи 2 и 4 от настоящия член, се приемат в съответствие с процедурата, посочена в член 199, параграф 4.

Член 40

Процедура за предоставяне на разрешение на Съюза

1. Всяко предприятие подава до Комисията заявление за разрешение на Съюза за използване на радиочестотния спектър за предоставяне на спътникови съобщителни услуги и спътникови мрежи. Комисията публикува тези заявления при получаването им.

   При прилагането на настоящия член Комисията се подпомага от СЦМ и от постоянна работна група на RSPB относно разрешенията за ползване на спътник. Тази група се състои от представители на държавите членки с експертен опит в областта на спътниковите комуникации.

2. В заявлението се посочват нуждите от радиочестотен спектър и се съдържа информацията, необходима за идентифициране на предприятието, кратко описание на спътниковата съобщителна услуга и информацията, необходима за проверка на спазването на условията, предвидени в член 39.

3. Комисията разглежда искането с помощта на работната група на RSPB по разрешенията за спътници и СЦМ. RSPB представя становище на Комисията в срок от 10 работни дни от получаването на искането.

4. Комисията приема акт за изпълнение, с който предоставя разрешение на Съюза, когато заявителят отговаря на условията, посочени в член 39, или отказва да предостави разрешение на Съюза във всички останали случаи.

   При необходимост RSPB може да отложи представянето на своето становище и да поиска от Комисията да предприеме подходящи мерки за хармонизиране на техническите условия за използване на радиочестотния спектър съгласно Решение № 626/2002/ЕО или други условия за издаване на разрешения на Съюза.

5. Когато в съответствие с член 39, параграф 3 Комисията реши да избере титулярите на права в процедура за подбор, тя провежда тази процедура в съответствие с приложение VI, освен ако в правото на Съюза не е предвидена специална процедура.

6. До [*12 месеца след влизането в сила на настоящия регламент*] Комисията приема акт за изпълнение, в който се определят подробностите и сроковете, приложими към процедурата за предоставяне на разрешение на ЕС.

   Актовете за изпълнение, посочени в параграфи 4 и 6 от настоящия член, се приемат в съответствие с процедурата, посочена в член 199, параграф 4.

Член 41

Действие на разрешението на Съюза

1. Чрез дерогация от член 9 разрешението на Съюза дава на своя титуляр правото да предоставя спътникови мрежи или спътникови съобщителни услуги и правото на ползване на радиочестотния спектър в целия Съюз или в конкретните държави членки, определени в разрешението. Не се изисква национално разрешение за предоставянето на спътникови мрежи, спътникови съобщителни услуги или за използването на радиочестотния спектър за предоставянето им в която и да е държава членка.

2. Разрешението на Съюза предоставя едни и същи права и задължения във всяка държава членка по начин, подобен на разрешението, предоставено от тази държава членка за предоставяне на спътникови съобщителни услуги или спътникови мрежи или за използване на радиочестотния спектър.

3. Разрешението на Съюза не освобождава неговия титуляр от задължения за координиране, включително задължения за съвместно използване на радиочестотния спектър, по отношение на съществуващи или бъдещи спътникови мрежи или спътникови съобщителни услуги, произтичащи от Правилника за радиосъобщенията на МСД.

4. Притежателят на разрешението на Съюза:

   а) когато е приложимо, спазва всички задължения, които е поел в своето заявление или по време на процедурата за подбор, независимо дали общите потребности от радиочестотен спектър надхвърлят ширината на наличния радиочестотен спектър;

   б) използва своите права за ползване по начин, който е в съответствие с политиките на Съюза, които зависят от радиочестотния спектър, по-специално като не причинява вредни смущения на никоя спътникова система, финансирана по програми на Съюза, и като предоставя достъп

до радиочестотния спектър в рамките на своите права по искане на компетентните органи по време на кризи;

в) предоставя на Комисията годишен доклад, в който подробно се описва състоянието на развитието на неговата спътникова мрежа и/или спътникова съобщителна услуга.

Член 42

Срок и подновяване на разрешението на Съюза

1. Срокът на действие на разрешението на Съюза се определя от Комисията. Член 24 се прилага mutatis mutandis за правата, предоставени съгласно разрешението на Съюза.

   По изключение от член 24, параграф 5, когато това е обосновано, Комисията може да съкрати срока на разрешението на Съюза в следните случаи:

   а) за конкретни краткосрочни проекти;

   б) за експериментална употреба в орбита;

   в) с цел спазване на задълженията по международното право, приложими за държавите членки.

2. В случай на искане за подновяване на правото на ползване RSPB представя становище на Комисията в срок от 10 работни дни от получаването на искане от Комисията. Разрешението на Съюза може да бъде подновено от Комисията, като се вземе предвид всяко становище на RSPB. Член 25 се прилага mutatis mutandis за подновяването на правата, предоставени с разрешение на Съюза.

3. Членове 194 и 195 относно изменението, ограничаването и отнемането на права за ползване се прилагат mutatis mutandis за правата за ползване на радиочестотния спектър.

Член 43

Надзор и правни средства за защита

1. Комисията и националните компетентни органи, които си сътрудничат в рамките на комитета, посочен в член 199, параграф 1, и RSPB, наблюдават съответствието на спътниковите мрежи и спътниковите съобщителни услуги, функциониращи с разрешение на Съюза, с разпоредбите на членове 38 и 39, както и с правото на Съюза и приложимите правила на МСД за радиосъобщенията, и предприемат подходящи мерки за отстраняване на всяко несъответствие.

   Чрез актове за изпълнение Комисията приема подробни правила за координираното наблюдение и правоприлагане на разрешенията на Съюза, включително условия за съгласуваното спиране или отнемане на разрешения. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата, посочена в член 199, параграф 3.

2. Комисията разглежда всяко твърдяно конкретно нарушение на условие, свързано с разрешение на Съюза, или на разпоредба на настоящия дял. RSPB, подпомагана от СЦМ, подпомага Комисията при проверката на такива нарушения.

Когато национален компетентен орган е на мнение, че притежател на разрешение на Съюза не спазва някое от условията на разрешението или някоя от разпоредбите на настоящия регламент, той отнася въпроса до Комисията и до RSPB.

Когато Комисията установи, че притежател на разрешение на Съюза не отговаря на някое от условията, определени в член 38 или член 39, тя информира този оператор за своите констатации.

3. В случай на нарушение на което и да е условие за даване на разрешение или на разпоредба от настоящия дял, чрез актове за изпълнение Комисията приема подходящи и пропорционални корективни мерки, състоящи се от:

   а) (временната или постоянната) забрана за използване на определени радиочестотни ленти за спътникови наземни станции и, когато е приложимо, техните допълнителни наземни и бордови компоненти в Съюза, без да се засягат гражданскоправните и наказателноправните санкции съгласно националното право;

   б) спиране или отнемане на разрешението на Съюза.

   Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата, посочена в член 199, параграф 4.

   Комисията може да налага глоби или периодични санкции за нарушения на условията на разрешението или на разпоредбите на настоящия дял на притежателя на разрешение на Съюза, които се определят, като се вземат предвид сериозността и продължителността на нарушението, и не надвишават 5 % от общия му световен оборот за предходната финансова година. Съдът на Европейските общности има неограничена компетентност по смисъла на член 229 от ДФЕС да разглежда решения, при които Комисията е определила глоба или периодични наказателни плащания; той може да отмени, намали или увеличи наложените глоби или периодичните наказателни плащания.

   Комисията информира държавите членки за правоприлагащите си действия съгласно настоящия член.

4. Независимо от параграфи 1 и 2 от настоящия член, когато не са платени такси за радиочестотния спектър и не са спазени условията по член 38, параграф 3, процедурата в съответствие с член 196 се прилага mutatis mutandis.

Член 44

Правоприлагане

1. Всяка мярка, приета от Комисията съгласно член 43, се правоприлага от националните компетентни органи в пълна степен и в рамките на срока, определен от Комисията. По изключение национален компетентен орган може да поиска от Комисията да отложи прилагането на мярката на своята национална територия за срок до 6 месеца, който може да бъде подновен, когато има вероятност тази мярка сериозно да наруши свързаността на неговата територия. Комисията ограничава продължителността на това изключение във възможно най-голяма степен, когато е приложимо, като стимулира крайните ползватели да преминат към алтернативни спътникови мрежи или спътникови съобщителни услуги.

2. Всяка мярка на Комисията остава в сила до обявяване на резултата от всяко съдебно или друго обжалване на решението на Комисията или на национална

правоприлагаща мярка, освен ако не бъдат постановени временни мерки, които са подходящи за смекчаване или премахване в достатъчна степен на такава намеса съгласно параграф 3.

3. Когато са необходими спешни действия за избягване на вредни смущения на неговата територия, национален компетентен орган може по собствена инициатива или по искане на Комисията да предприеме подходящи временни мерки, включително спиране на прилагането на разрешението на Съюза на негова територия. Когато прави това по своя инициатива, националният компетентен орган информира Комисията и RSPB за причините за своето действие в срок от пет работни дни. Комисията информира RSPB и другите национални компетентни органи. Комисията незабавно започва процедурата, предвидена в член 43.

Член 45

Координация между спътниковото и наземното използване на радиочестотния спектър

1. Съвместното използване на радиочестотния спектър между наземни и спътникови системи е възможно само със съгласието и на отговорността на основния притежател на правото за наземно ползване, когато такъв основен притежател е налице, и има за цел да гарантира ефективното използване на радиочестотния спектър, да предотвратява вредните смущения в наземните мрежи, предоставящи безжични широколентови електронни съобщителни услуги, и да защитава по подходящ начин тези и други съществуващи безжични широколентови услуги и приложения, като гарантира неограничената непрекъснатост на текущата експлоатация и бъдещото развитие и развитие на всички съответни радиоуслуги и приложения, които понастоящем използват тези и съседни честотни ленти.

2. При искане за координиране на използването на радиочестотния спектър между наземни и космически приложения съгласно правилата на МСД във връзка с хармонизирания радиочестотен спектър съответният компетентен орган съобщава това искане на Комисията за незабавно предаване на членовете на Комитета по радиочестотния спектър.

3. Комитетът приема становище, в което предлага отговор на искането за координация на МСД, като взема предвид всички особености на използването на този радиочестотен спектър във всяка държава членка. Комисията може да приеме акт за изпълнение относно координираните условия за съвместно съществуване в Съюза в съответствие с процедурата, посочена в член 199, параграф 4.

4. Когато е необходимо да се гарантира координираната защита на правата, предоставени от държавите членки за наземно използване на хармонизиран радиочестотен спектър, или координираното предоставяне на права за ползване на такъв радиочестотен спектър за предоставяне на спътникови съобщителни услуги при споделено ползване с безжични широколентови услуги, Комисията може да приеме препоръки за хармонизираното прилагане на настоящия регламент и координираното споделяне на радиочестотния спектър между наземното и спътниковото използване.

4.3. ДЯЛ III: НОМЕРАЦИОННИ РЕСУРСИ

Член 46

Стратегическо планиране и управление на номерационни ресурси

1. Държавите членки и Комисията управляват номерационните ресурси на вътрешния пазар по координиран начин като общ ресурс на Съюза в рамките на споделена компетентност с цел насърчаване на икономическия растеж чрез създаване на условия за иновации и последователно предоставяне на електронни съобщителни услуги с номер в Съюза, като се защитават ценностите и сигурността на Съюза, с оглед постигане на целите, предвидени в член 3.

2. Комисията, подпомагана от СЦМ, и националните регулаторни органи си сътрудничат при стратегическото планиране на номерационните ресурси в Съюза и установяването на потенциалното използване на номерационни ресурси за трансгранични или общоевропейски услуги.

3. Като взема предвид становището на ОЕРЕС и след като даде възможност на всички заинтересовани страни да изразят своите становища, Комисията определя ориентирана към бъдещето стратегия на Съюза за номерацията по отношение на последователното управление на номерационните ресурси в държавите членки и на равнището на Съюза.

4. Въз основа на посочената в параграф 3 стратегия на Съюза за номериране Комисията, подпомагана от СЦМ, изготвя номерационен план на Съюза, в който се предвижда номерационните ресурси да се използват в Съюза от съответните трансгранични или общоевропейски служби.

   Номерационният план на Съюза, редът и условията за прилагане на номерационните обхвати на МСД за номерационния план на Съюза и условията, които могат да бъдат добавени към правото на ползване на номерационни ресурси от номерационния план на Съюза, включително таксите за права на ползване на такива ресурси, могат да бъдат приети от Комисията чрез актове за изпълнение.

   Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата, посочена в член 199, параграф 3.

Член 47

Общоевропейски номерационни ресурси

1. Комисията може да предприеме мерки за хармонизиране на конкретни номера или номерационни обхвати или да подаде заявление до МСД за номерационни обхвати, за да гарантира наличието на номерационни ресурси за трансгранични или общоевропейски услуги, в съответствие с номерационния план на Съюза, чрез актове за изпълнение съгласно член 46, параграф 4.

2. Държавите членки подкрепят хармонизирането на конкретни номера или номерационни обхвати в рамките на Съюза и прилагането на общоевропейски номерационни ресурси за МСД, когато това насърчава единния пазар на електронни съобщения или развитието на паневропейски услуги.

3. Националните регулаторни органи управляват, в сътрудничество със СЦМ, разпределението на номерата или номерационните обхвати от общоевропейските

номерационни ресурси и правоприлагат условията, свързани с индивидуалните права за ползване от общоевропейските номерационни ресурси.

4. СЦМ създава и поддържа актуална база данни за общоевропейските номерационни ресурси въз основа на информацията, предоставена своевременно от националните регулаторни органи относно разпределението на номерата и титулярите на номерата. В срок от шест месеца след приемането на номерационния план на Съюза СЦМ създава процедурата и системата за предоставяне на информация съгласно настоящия параграф и съгласно член 48, параграф 4, четвърта алинея.

Член 48

Национални номерационни ресурси

1. Националните регулаторни органи контролират предоставянето на права за ползване за всички национални номерационни ресурси и управлението на националните номерационни планове, както и предоставят за всички обществени електронни съобщителни услуги адекватни номерационни ресурси. Националните регулаторни органи създават обективни, прозрачни и недискриминационни процедури за предоставянето на права на ползване на националните номерационни ресурси.

2. При поискване националните регулаторни органи предоставят също така права за ползване на номерационни ресурси от националните номерационни планове с оглед на предоставянето на специфични услуги за предприятия, различни от доставчици на електронни съобщителни мрежи или услуги, при условие че за удовлетворяването на текущите и предвидими бъдещи потребности са осигурени адекватни номерационни ресурси. Тези предприятия доказват, че са в състояние да управляват номерационните ресурси и да спазват съответните изисквания, определени съгласно член 49. Националните регулаторни органи или другите компетентни органи могат да прекратят допълнителното предоставяне на права за ползване на номерационни ресурси на такива предприятия, когато бъде доказано, че е налице риск от изчерпване на номерационните ресурси.

   С цел да се допринесе за съгласуваното прилагане на настоящия параграф, ОЕРЕС поддържа насоки относно общите критерии за оценка на способността за управление на номерационните ресурси и риска от изчерпването им и при необходимост ги актуализира след консултация със заинтересованите страни и в тясно сътрудничество с Комисията.

3. Националните регулаторни органи прилагат националните номерационни планове и процедури по начин, гарантиращ равнопоставено третиране на всички доставчици на обществени електронни съобщителни услуги и предприятията, допуснати до участие в съответствие с параграф 2. Предприятия, на които е предоставено правото за ползване на номерационни ресурси, не дискриминират други доставчици на електронни съобщителни услуги по отношение на номерационните ресурси, използвани за даване на достъп до техните услуги.

4. Националните регулаторни органи предоставят обхват от негеографските си номера, който може да бъде използван за предоставянето на електронни съобщителни услуги, различни от междуличностни съобщителни услуги, на цялата територия на Съюза, без да се засягат разпоредбите на Регламент (ЕС) 2022/612 и на член 52, параграф 2 от настоящия регламент. В случай на предоставяне на права за ползване на номерационни ресурси в съответствие с параграф 2 на предприятия,

различни от доставчици на електронни съобщителни мрежи или услуги, настоящият параграф се прилага по отношение на специфичните услуги, за предоставянето на които са били предоставени правата за ползване.

Националните регулаторни органи гарантират, че условията, изброени в член 50, които могат да бъдат приложени към правата за ползване на номерационни ресурси, използвани за предоставянето на услуги извън държавата членка, чийто код се използва, както и тяхното правоприлагане са толкова строги, колкото и условията и правоприлагането по отношение на услугите, предоставяни на територията на държавата членка, чийто код се използва, в съответствие с настоящия регламент. Националните регулаторни органи или другите компетентни органи, също така гарантират, в съответствие с член 49, параграф 6, че доставчиците, които използват номерационни ресурси с кода на своята държава в други държави членки, спазват правилата за защита на потребителите и другите национални норми във връзка с използването на номерационните ресурси, приложими в онези държави членки, в които се използват номерационните ресурси. Настоящото задължение не накърнява правомощията за правоприлагане на компетентните органи във въпросните държави членки.

СЦМ съдейства на националните регулаторни органи по тяхно искане в координирането на техните дейности, с цел да се осигури ефикасно управление на номерационните ресурси с право за извънтериториално ползване в рамките на Съюза.

С оглед да улесни наблюдението от страна на националните регулаторни органи или другите компетентни органи на спазването на изискванията по настоящия параграф, ОЕРЕС, подпомаган от СЦМ, поддържа база данни за номерационните ресурси с право за извънтериториално ползване в рамките на Съюза. За тази цел националните регулаторни или другите компетентни органи периодично подават съответната информация на СЦМ.

5. Националните регулаторни органи публикуват националните номерационни планове, както и всички техни последващи допълнения или изменения, с изключение единствено на случаите, попадащи в рамките на ограниченията, наложени от съображения за национална сигурност.

6. За първи път до [*12 месеца след влизането в сила*] и на всеки две години след това ОЕРЕС изготвя доклад относно националните практики по отношение на предоставянето на права за ползване на национални и общоевропейски номерационни ресурси, като се съсредоточава върху различаващите се практики в рамките на Съюза.

Член 49

Процедура за предоставяне на правата за ползване на номерационни ресурси

1. Когато е необходимо предоставяне на индивидуални права за ползване на номерационни ресурси, националните регулаторни органи предоставят такива права, при поискване, на всяко предприятие за предоставяне на електронни съобщителни мрежи или услуги попадащо в обхвата на общото разрешение, посочено в член 9 и член 181, параграф 3, буква в) и при спазване на всички останали правила, които гарантират ефикасното използване на тези номерационни ресурси в съответствие с настоящия регламент.

2. Правата за ползване на номерационни ресурси се предоставят чрез открити, обективни, прозрачни, недискриминационни и пропорционални процедури.

   Когато предоставят права за ползване на номерационни ресурси, националните регулаторни органи уточняват дали тези права могат да се прехвърлят от притежателя на правата и при какви условия.

   Когато националните регулаторни органи предоставят права за ползване на номерационни ресурси за ограничен период, продължителността на този период е подходяща за съответната услуга с оглед на преследваната цел, като се отчита надлежно необходимостта да се предвиди съответен период за амортизация на инвестицията.

3. Националните регулаторни органи взимат решенията относно предоставянето на права за ползване на номерационни ресурси във възможно най-кратки срокове след получаването на пълното заявление и в триседмичен срок — за номерационните ресурси, разпределени за специфични цели в националния номерационен план. Тези решения се оповестяват публично.

4. Когато след консултация със заинтересованите страни, в съответствие с разпоредбите на член 186, националните регулаторни органи са установили, че правата за ползване на номерационни ресурси от изключителна икономическа стойност ще се предоставят чрез състезателни или сравнителни процедури за подбор, националните регулаторни органи могат да удължат триседмичния срок, посочен в параграф 3 от настоящия член, с най-много три седмици.

5. Националните регулаторни органи не ограничават броя на предоставяните индивидуални права за ползване, освен когато това е необходимо за гарантиране на ефикасното използване на номерационните ресурси.

6. Когато правата за ползване на номерационни ресурси включват тяхното извънтериториално ползване в рамките на Съюза в съответствие с член 48, параграф 4, националните регулаторни органи прилагат към тези права за ползване конкретни условия, за да гарантират спазването на всички съответни национални правила за защита на потребителите и на националното законодателство във връзка с използването на номерационни ресурси, приложимо в държавите членки, в които се използват номерационните ресурси.

   По искане от страна на национален регулаторен орган на държава членка, в която се използват номерационните ресурси, доказал нарушение на приложимите правила за защита на потребителите или на свързаното с използването на номерационни ресурси национално право на съответната държава членка, националните регулаторни органи на държавата членка, в която са предоставени правата за ползване на номерационните ресурси, правоприлага условията, предвидени в първа аления от настоящия параграф, в съответствие с член 199, включително, в по-сериозни случаи, посредством отнемане на правата за извънтериториално ползване на предоставените на съответното предприятие номерационни ресурси.

   СЦМ подпомага и координира обмена на информация между националните регулаторни органи на различните участващи държави членки и осигурява съответната координация на тяхната дейност.

7. Настоящият член се прилага и в случаите, когато националните регулаторни органи предоставят права на ползване на номерационни ресурси на предприятия,

различни от доставчиците на електронни съобщителни мрежи или услуги в съответствие с член 48, параграф 2.

Член 50

Условия, които могат да бъдат добавени към правата за ползване на номерационни ресурси

Когато националните регулаторни органи обвързват с условия правото на ползване на номерационни ресурси, тези условия се ограничават до следното:

а) определяне на услугата, за която се ползват номерата, включително евентуални изисквания във връзка с предоставянето на тази услуга и, с цел избягване на съмнения, тарифни принципи и максимални цени, които могат да се прилагат в специфичен номерационен обхват за целите на гарантиране на защита на потребителите в съответствие с член 3, параграф 1, буква е);

б) ефективно и ефикасно използване на номерационни ресурси в съответствие с настоящия регламент;

в) изисквания за преносимост на номерата в съответствие с настоящия регламент;

г) максимален срок в съответствие с член 49, в зависимост от евентуалните промени в националния номерационен план;

д) прехвърляне на права по инициатива на носителя на правата и условия за това прехвърляне в съответствие с настоящия регламент, включително условие, че правото за ползване на номер е обвързващо за всички предприятия, на които се прехвърлят правата;

е) такси за права на ползване в съответствие с член 51;

ж) всички ангажименти на предприятието, което получава права за ползване, поети в хода на състезателна или сравнителна процедура за подбор;

з) задължения според съответните международни споразумения, свързани с използването на номера;

и) задължения във връзка с извънтериториалното използване на номера в рамките на Съюза с цел да се осигури съответствие с правилата за защита на потребителите и други свързани с номерата правила в държавите членки, различни от правилото за кода на държавата;

й) предоставяне на възможност за достъп на крайните ползватели до номера от националния номерационен план, универсални международни безплатни телефонни номера, номерационни планове на други държави членки и номера от общоевропейските номерационни ресурси.

Член 51

Такси за права за ползване на номерационни ресурси

Националните регулаторни органи могат да налагат такси за правата на ползване на номерационни ресурси, които отразяват потребността от гарантиране на оптималното използване на тези ресурси. Такива такси са обективно обосновани, прозрачни, недискриминационни и пропорционални на предназначената им цел, като вземат предвид общите цели, установени в член 3.

Член 52

Достъп до номера и услуги

1. Когато това е икономически осъществимо, освен когато по търговски съображения получаващата страна е избрала да ограничи достъпа на страни на произход, намиращи се в определени географски райони, доставчиците на електронни съобщителни услуги с номер предприемат всички необходими стъпки, за да гарантират, че страните на произход имат достъп до всички изброени по-долу елементи:

   а) негеографски номера и услуги, използващи такива номера в рамките на Съюза;

   б) всички номера, предоставяни в Съюза, независимо от използваните от оператора технология и устройства, включително тези в националните номерационни планове на държавите членки и универсалните международни телефонни номера за достъп до услуги с безплатен достъп (UIFN);

   в) номерата от общоевропейските номерационни ресурси.

2. Националните регулаторни органи имат право да изискват от доставчиците на обществени електронни съобщителни мрежи или обществени електронни съобщителни услуги, да приемат превантивни мерки, като блокират в отделни случаи достъпа до номера или услуги, когато това е оправдано поради измама или злоупотреба, и да изискват в тези случаи доставчиците на електронни съобщителни услуги да си удържат при източника съответните приходи за осигуряване на взаимно свързване или от други услуги.

5. ЧАСТ V — ПРЕХОД КЪМ ОПТИЧНИ МРЕЖИ, ФУНКЦИОНИРАНЕ НА ПАЗАРИТЕ И КОНКУРЕНЦИЯ

5.1. ДЯЛ I: ПРЕХОД КЪМ ОПТИЧНИ МРЕЖИ

Член 53

Приложно поле на настоящия дял

Настоящият дял се прилага в държавите членки, в които медните мрежи остават в експлоатация след 30 юни 2029 г.

Член 54

Задължение за изключване на медните мрежи

1. Преди 31 декември 2035 г. държавите членки налагат задължение за изключването на медните мрежи в зоните за изключване на медни мрежи (райони за изключване на медни мрежи), когато са изпълнени условията, определени в член 57, параграф 1.

2. До 31 декември 2035 г. държавите членки налагат задължение изключване на медните мрежи във всички райони за изключване на медни мрежи.

3. По изключение от параграф 2, в районите за изключване на медни мрежи, където разгръщането на оптични мрежи не е икономически жизнеспособно и не е налично подходящо решение за свързаност, което да може да замени услугите на основата

на медни мрежи, държавите членки могат да решат да не налагат изключване на медните мрежи.

4. За целите на параграфи 1 и 2 държавите членки налагат изключване на медните мрежи чрез приемане на обвързващ правен акт. Във всеки такъв правен акт се определя начална дата за изключването на медните мрежи, която е не по-късно от една година след приемането му, и се изисква изключването на медните мрежи да бъде завършено в срок от три години от тази начална дата. За задълженията, наложени по параграф 1 правният акт се приема в срок от шест месеца от публикуването на списъка, посочен в член 58, параграф 3. За задълженията, наложени по параграф 2 правният акт се приема най-късно до 31 декември 2035 г.

Член 55

Райони за изключване на медни мрежи

1. Изключването на медните мрежи се организира в райони за изключване на медни мрежи, като обхваща всички географски райони, в които медните мрежи са в експлоатация.

2. Националните регулаторни органи определят границите на районите за изключване на медни мрежи, като взимат предвид критериите, определени в насоките на Комисията.

3. До 31 май 2028 г. националните регулаторни органи публикуват списъка на районите за изключване на медни мрежи.

4. Националните регулаторни органи преразглеждат и, когато е целесъобразно, актуализират списъка на районите за изключване на медни мрежи в подкрепа на своевременното и организирано изключване на медните мрежи. Всеки актуализиран списък се публикува без ненужно забавяне.

Член 56

Национален план за преход към оптични мрежи

1. До 31 октомври 2029 г. всяка държава членка изготвя план за преход към оптични мрежи и уведомява Комисията за него.

2. В плана за преход към оптични мрежи се определя стратегията на държавата членка за националния преход към оптични мрежи, по-специално за преминаването от медни към FTTH мрежи. Той съдържа следната информация:

   а) информация за покритието на медните мрежи и оптичните мрежи;

   б) описание на въведените или планираните мерки за насърчаване на разгръщането на оптични мрежи и прехода към FTTH мрежи;

   в) списък на районите за изключване на медни мрежи, като за всеки район се посочва дали са изпълнени условията за устойчивост, определени в член 57, параграф 1, заедно със съответните междинни цели по отношение на миграцията и, когато е приложимо, благоприятстващите мерки.

3. До 30 юни 2034 г. държавите членки актуализират своя план за преход към оптични мрежи и уведомяват Комисията за актуализирания план.

4. В актуализирания план за преход към оптични мрежи се докладва за напредъка по изпълнението на първоначалния план. Той съдържа следната информация:

   а) информация за състоянието на изключването на медните проводници във всеки район за изключване на медни мрежи;

   б) списък на районите за изключване на медни мрежи, в които разгръщането на оптични мрежи е икономически изгодно, но ще бъде завършено едва след 31 декември 2035 г., заедно с информация относно наличието на подходящи решения за свързаност, които могат да заменят услугите на основата на медни мрежи;

   в) списък на районите за изключване на медни мрежи, в които разгръщането на оптични мрежи не е икономически изгодно.

5. Комисията може да коментира първоначалния и актуализирания план за преход към оптични мрежи в срок от един месец от получаването му. Държавите членки вземат предвид тези коментари.

Член 57

Условия за устойчивост

1. За целите на настоящия дял условията за устойчивост се състоят от следните изисквания:

   а) в най-малко 95 % от помещенията в района за изключване на медни мрежи преминават оптични мрежи по смисъла на член 2, параграф 3;

   б) на крайните ползватели, които разчитат на услуги чрез медни мрежи, се предлагат финансово достъпни услуги за свързаност на дребно със сравнимо качество.

2. Националните регулаторни органи определят, в съответствие с националните обстоятелства, обективни и прозрачни параметри и критерии за финансова достъпност.

Член 58

Оценка на условията за устойчивост

1. Националните регулаторни органи оценяват за всеки район за изключване на медни мрежи дали са изпълнени условията за устойчивост, посочени в член 57, параграф 1.

2. За оценката, посочена в параграф 1, националните регулаторни органи вземат предвид данните, събрани съгласно член 183.

3. До 30 юни 2029 г. националните регулаторни органи публикуват списък на районите за изключване на медни мрежи, в които са изпълнени условията за устойчивост. След това за период от пет години националните регулаторни органи публикуват най-малко на всеки 12 месеца списък на районите за изключване на медни мрежи, които впоследствие отговарят на тези условия.

Член 59

Защитни механизми

1. Държавите членки гарантират, че крайните ползватели, засегнати от изключването на медните мрежи, са информирани ясно, своевременно и по достъпен начин за следното:

   а) очакваното време на изключване на медните мрежи;

   б) всички необходими промени в тяхната услуга за свързаност или крайни устройства;

   в) алтернативните услуги за свързаност, които са на тяхно разположение.

2. Държавите членки гарантират непрекъснатостта на електронните съобщителни услуги, поддържащи основни услуги, предоставяни чрез медни мрежи. Операторите предприемат необходимите технически и търговски мерки, за да гарантират непрекъснатото предоставяне на такива услуги или тяхната миграция към функционално равностойни алтернативи.

3. Като вземат предвид националните условия, държавите членки приемат предпазни мерки съгласно членове 88 и 90, за да продължат да осигуряват услуги за подходящ достъп до интернет и услуги за гласови съобщения на достъпни цени за потребителите, посочени в член 88, параграф 2, и за крайните ползватели, посочени в член 90, параграф 1, след изключването на медните мрежи.

4. Националните регулаторни органи оценяват необходимостта от защитни механизми за защита на крайните ползватели, които разчитат на услуги, предоставяни чрез медни мрежи, включително мерки, свързани с процедури за смяна на доставчика и финансовата достъпност на алтернативните услуги за свързаност, и съответно консултират държавите членки.

5. Преди приемането на обвързващ правен акт, с който се възлага изключването на медните мрежи съгласно член 54, и във всеки случай не по-късно от 31 декември 2035 г., държавите членки приемат подходящи защитни механизми за защита на крайните ползватели, които разчитат на услуги, предоставяни чрез медни мрежи.

Член 60

Планове на операторите за изключване на медните мрежи

1. Операторите изготвят един или повече планове за изключване на медните мрежи за районите за изключване на медни мрежи, в които е задължително изключването на медните мрежи. Планът включва срокове, технически мерки, комуникационни дейности и договорености за миграцията на търсещите достъп и крайните ползватели.

2. Операторите представят своите планове за изключване на медните мрежи на националния регулаторен орган в срок от шест месеца от приемането на обвързващия правен акт съгласно член 54, параграф 4.

3. Националният регулаторен орган оценява плановете в срок от два месеца от получаването им и или ги одобрява, или ги одобрява, при условие че бъдат изменени.

4. Операторите прилагат плановете за изключване на медните мрежи, одобрени от националния регулаторен орган, включително всички поискани изменения. Операторите докладват за напредъка на националния регулаторен орган на интервали, определени от него.

Член 61

Надзор и правоприлагане

Националните регулаторни органи упражняват надзор върху прилагането на изключването на медните мрежи в съответствие с одобрените планове за изключване на медните мрежи и разполагат с правомощията, предвидени в член 196.

5.2. ДЯЛ II: ДОСТЪП ДО ЗЕМЯ

Член 62

Такси за права за изграждане на съоръжения

Компетентните органи могат да налагат такси за правата за изграждане на съоръжения върху, над или под обществен или частен имот, които се използват за предоставяне на електронни съобщителни мрежи или услуги и прилежащи съоръжения, при условие че тези такси са обективно обосновани, прозрачни, недискриминационни и пропорционални на предназначението им и са съобразени с общите цели на настоящия регламент.

Член 63

Право на преминаване

1. Когато компетентен орган разглежда заявление за предоставяне на някое от следните права, той прилага параграф 2:

   а) правото за изграждане на съоръжения върху, над или под публична или частна собственост от страна на предприятие, което има разрешение да предоставя обществени електронни съобщителни мрежи;

   б) правото за изграждане на съоръжения върху, над или под публична собственост от страна на предприятие, което има разрешение да предоставя електронни съобщителни мрежи, различни от обществените.

2. За целите на параграф 1 компетентният орган:

   а) действа въз основа на прости, ефикасни, прозрачни и обществено достъпни процедури, прилагани без дискриминация и забавяне, и при всички случаи взема решение в рамките на шест месеца от подаване на заявлението освен в случай на отчуждаване;

   б) следва принципите на прозрачност и недопускане на дискриминация при определянето на условия към такива права.

   Посочените в първата алинея, буква а) процедури могат да се различават в зависимост от това дали заявителят предоставя обществени електронни съобщителни мрежи или не.

3. Когато държавните или местните органи запазват собственост или контрол върху предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи или обществени електронни съобщителни услуги, е налице ефективно структурно разделение между звеното, отговорно за предоставяне на правата, посочени в параграф 1, и дейностите, свързани със собствеността или контрола.

Член 64

Съвместно разполагане и съвместно ползване на мрежови елементи и прилежащи съоръжения за доставчиците на електронни съобщителни мрежи

1. Когато оператор е упражнил правото си съгласно националното право да изгражда съоръжения върху, над или под публична или частна собственост или се е възползвал от процедура по отчуждаване или ползване на собственост, компетентните органи могат да наложат съвместно разполагане и съвместно ползване на изградените въз основа на това мрежови елементи и прилежащи съоръжения с оглед насърчаване на екологичната устойчивост на електронните съобщителни мрежи, опазване на общественото здраве и обществената сигурност или спазване на изискванията за териториално и държавно планиране, за да се насърчи екологичната устойчивост на електронните съобщителни мрежи, да се защитят общественото здраве и обществената сигурност и за да се изпълнят целите по отношение на териториалното и селищното устройство.

2. Съвместното разполагане или съвместното ползване на изградените мрежови елементи и съоръжения и съвместното ползване на собственост може да бъдат наложени само след подходящ период на обществена консултация, при който всички заинтересовани страни имат възможност да изразят мнението си и единствено в конкретните сфери, в които това съвместно ползване се счита за необходимо с оглед на изпълнение на целите, предвидени в първа алинея. Компетентните органи може да наложат съвместно ползване на такива съоръжения или собственост, включително земя, сгради или подстъпи към сгради, окабеляване на сгради, мачти, антени, кули и други поддържащи конструкции, тръби, кабелни тръбопроводи, кабелни шахти, шкафове или мерки, които улесняват координацията на благоустройствените дейности. Ако е необходимо, държавата членка може да определи национален регулаторен или друг компетентен орган, за една или повече от следните задачи:

   а) да действа като единна информационна точка;

   б) да определя правила за пропорционално разпределяне на разходите за съвместно ползване на съоръжения или имоти и за координиране на строителни работи, като се вземат предвид, наред с другото, съответните насоки, издадени от ОЕРЕС или Комисията в съответствие с Регламент (ЕС) 2024/1309.

3. Мерките, предприети от компетентен орган в съответствие с настоящия член, са обективни, прозрачни, недискриминационни и пропорционални. Когато е подходящо, тези мерки се прилагат в координация с националните регулаторни органи.

5.3. ДЯЛ III: ВЗАИМНО СВЪРЗВАНЕ

5.3.1. ГЛАВА I: Общи разпоредби и принципи

Член 65

Обща рамка за достъпа и взаимното свързване

1. Предприятията в същата или в други държави членки имат право да се договарят по техническите и търговските условия за достъп или взаимно свързване в съответствие с правото на Съюза. Не е необходимо предприятието, което иска

достъп или взаимно свързване, да има разрешение за извършване на дейност в държавата членка, където търси достъп или взаимно свързване, ако не предоставя услуги и не експлоатира мрежа в тази държава членка.

2. Без да се засягат разпоредбите на член 115, от предприятията не се изисква при предоставяне на достъп или взаимно свързване да предлагат различни условия на различни предприятия за равностойни услуги, или мерки, налагащи задължения, които не са свързани с фактическите услуги за предоставяне на достъп и взаимно свързване, без да се засягат условията, предвидени в член 9.

Член 66

Права и задължения на предприятията

1. Операторите на обществени електронни съобщителни мрежи имат право и по искане на други предприятия, оправомощени за целта в съответствие с член 9 — задължение да договарят помежду си взаимно свързване с оглед на предоставянето на обществени електронни съобщителни услуги, за да се гарантира предоставяне и оперативна съвместимост на услугите в целия Съюз. Операторите предлагат достъп и взаимно свързване на другите предприятия при условия, които съответстват на задълженията, наложени от националния регулаторен орган съгласно членове 68, 67 и 77.

2. Без да се засягат разпоредбите на член 183 предприятията, които придобиват информация от други предприятия преди, по време или след преговорите за достъп или взаимно свързване, я използват единствено за целите, за които е предоставена, и по всяко време зачитат поверителността на предоставената или съхраняваната информация. Тези предприятия не разкриват получената информация пред трети страни, включително други отдели, филиали или партньори, на които тя би осигурила конкурентно предимство.

3. Преговори се водят чрез неутрални посредници, когато условията на конкуренция налагат това.

Член 67

Системи за условен достъп и други съоръжения

1. Държавите членки гарантират, че по отношение на условния достъп до цифровите телевизионни и радиоуслуги, които се разпространяват до зрителите и слушателите в Съюза, независимо от носителя, се прилагат условията, предвидени в приложение I, част I. След анализ на пазара, посочен в параграф 3 от настоящия член, държавите членки могат да прилагат тези условия за други съоръжения, посочени в част II от приложение I.

2. Условията, прилагани в съответствие с настоящия член, не засягат възможността на държавите членки да налагат задължения във връзка с представителните аспекти на електронните програмни указатели и подобни регистрационни и навигационни средства.

3. Независимо от параграф 1 от настоящия член, националните регулаторни органи могат да правят преглед на условията, прилагани в съответствие с настоящия член, чрез пазарен анализ в съответствие с член 73, параграф 1, за да установят дали да продължат, изменят или отменят прилаганите условия.

5.3.2. ГЛАВА II: Симетрични правила за достъп

Член 68

Правомощия и отговорности на националните регулаторни и другите компетентни органи във връзка с достъпа и взаимното свързване

1. Действайки за постигане на целите, посочени в член 3, националните регулаторни органи или, в случая по параграф 2, първа алинея, букви б) и в) от настоящия член, националните регулаторни органи или други компетентни органи насърчават и, когато е целесъобразно, гарантират в съответствие с настоящия регламент адекватен достъп и взаимно свързване, както и оперативната съвместимост на услугите, като изпълняват своите отговорности по начин, който утвърждава ефикасността, устойчивата конкуренция, разгръщането на гигабитови мрежи, иновативните фактори за услуги, ефикасното инвестиране и иновациите и устойчивото предоставяне на електронни съобщителни услуги, услуги и съдържание на информационното общество и осигурява максимална полза за крайните ползватели.

   Те предоставят насоки и оповестяват публично процедурите, приложими за получаване на достъп и взаимно свързване, за да се гарантира, че предприятията, включително малките и средните предприятия и доставчиците на електронни съобщителни мрежи с ограничен географски обхват, могат да се възползват от наложените задължения.

2. По-специално, без да се засягат мерките, които могат да се предприемат по отношение на предприятията, определени като имащи значителна пазарна сила в съответствие с член 77, националните регулаторни органи или, в случаите по букви б) и в) от настоящата алинея, националните регулаторни органи или другите компетентни органи, могат да налагат:

   а) задължения, доколкото е необходимо за гарантиране на свързаност от край до край, на предприятия, за които се изискващи общо разрешение, които контролират достъпа до крайните ползватели, включително в обосновани случаи — задължението да свържат своите мрежи, ако това още не е осъществено;

   б) в обосновани случаи и до необходимата степен — задължения за предприятията, за които се изисква общо разрешение, които контролират достъпа до крайните ползватели, да направят услугите си оперативно съвместими;

   в) в обосновани случаи, когато свързаността от край до край между крайните ползватели е застрашена поради липсата на оперативна съвместимост между междуличностните съобщителни услуги, и доколкото е необходимо, за да се гарантира свързаността от край до край между крайните ползватели, задължения за съответните доставчици на междуличностни съобщителни услуги без номерà, достигащи значителна степен на покритие и разпространение сред ползвателите, да направят своите услуги оперативно съвместими;

   г) задължения, доколкото е необходимо за гарантиране на достъпност за крайните ползватели до цифрови радио- и телевизионни разпръсквателни услуги, както и до допълнителни свързани с тях услуги, определени от държавите членки, на оператори за предоставяне на достъп до други

съоръжения, посочени в приложение I, част II, при справедливи, разумни и недискриминационни условия.

Задълженията по първа алинея, буква в) може да се налагат само:

(i) до степента, необходима за осигуряване на оперативната съвместимост на междуличностните съобщителни услуги, и може да включват пропорционални задължения за доставчиците на тези услуги да публикуват и да разрешават използването, изменението и повторното разпространение на съответна информация от органите и други доставчици, или задължение да използват и прилагат стандарти или спецификации, посочени в член 187, параграф 1, или други подходящи европейски или международни стандарти;

(ii) когато Комисията, след консултация с ОЕРЕС и като е взела предвид неговото становище, е установила значителна заплаха за свързаността от край до край между крайните ползватели в целия Съюз или в поне три държави членки и е приела мерки за изпълнение, в които са определени естеството и обхватът на задълженията, които могат да бъдат наложени.

Мерките за изпълнение, посочени във втора алинея, точка б) от настоящия параграф се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 199, параграф 4.

Член 69

Симетрични мерки

1. Без да се засягат разпоредбите на член 68, параграф 1 и 2, при основателно искане, националните регулаторни органи могат да налагат задължения за предоставяне на достъп до електрически инсталации, кабели и прилежащите съоръжения в сгради или до първата концентраторна или разпределителна точка, определена от националния регулаторен орган, когато тази точка е разположена извън сградата. Когато това е обосновано поради факта, че дублирането на тези мрежови елементи би било икономически нерентабилно или физически невъзможно, тези задължения могат да бъдат налагани на доставчиците на електронни съобщителни мрежи или на собствениците на тези електрически инсталации, кабели и прилежащите съоръжения, когато тези собственици не са доставчици на електронни съобщителни мрежи. Наложените условия за предоставяне на достъп могат да включват конкретни правила за достъпа до такива мрежови елементи и до прилежащи съоръжения и услуги, за прозрачността и недопускането на дискриминацията и за справедливи и разумни общи условия.

2. Когато национален регулаторен орган стигне до заключението, че наложените в съответствие с параграф 1 задължения може да не отстраняват в достатъчна степен високите и трайни икономически или физически пречки пред дублирането, които са в основата на съществуваща или нововъзникваща пазарна ситуация, която значително ограничава конкурентните резултати за крайните ползватели, той може да наложи задължения за достъп след първата концентраторна или разпределителна точка при справедливи и разумни условия, освен ако специфични и обосновани обстоятелства не изискват разходоориентираност. Когато определя степента на задължението след първата концентраторна или разпределителна точка, националният регулаторен орган взема предвид в най-голяма степен съответните насоки на ОЕРЕС.

3. Националните регулаторни органи не налагат задължения в съответствие с параграф 2 на доставчиците на електронни съобщителни мрежи, когато определят някое от следните:

а) доставчикът притежава характеристиките, изброени в член 84, параграф 1, и предоставя надеждно и подобно алтернативно средство за достигане до крайните ползватели чрез предоставяне на достъп до гигабитова мрежа на всяко предприятие при справедливи, недискриминационни и разумни общи условия; националните регулаторни органи могат да разширят обхвата на това изключение, така че да включва и други доставчици, които предлагат при справедливи, недискриминационни и разумни условия достъп до гигабитова мрежа;

б) налагането на задължения би попречило на икономическата или финансовата жизненост на разгръщането на нова мрежа, особено при по-малки местни проекти.

3. Задълженията и условията, наложени в съответствие с настоящия член, са обективни, прозрачни, пропорционални и недискриминационни. Те се изпълняват в съответствие с процедурите, посочени в членове 85 и 184. Националните регулаторни и другите компетентни органи, наложили такива задължения и условия, оценяват резултатите от тях до пет години след приемане на предходната мярка във връзка със същите предприятия и преценяват дали би било целесъобразно да ги отменят или изменят с оглед на променените условия. Тези органи уведомяват за резултата от оценката си в съответствие с процедурите, посочени в членове 85 и 184.

4. За целите на параграфи 1 и 2 от настоящия член националният регулаторен орган може да се намесва по собствена инициатива, когато това е обосновано, за да осигури изпълнението на целите на политиката, предвидени в член 3, в съответствие с настоящия регламент.

5. До 31 октомври 2029 г. ОЕРЕС оценява ефективността на насоките относно общите подходи за определяне на крайна точка на мрежата в различни мрежови топологии, за да допринесе за последователното определяне на местоположението на крайните точки на мрежата от националните регулаторни органи.

Член 70

Достъп чрез роуминг

1. Без да се засяга член 68, параграфи 1 и 2, националните регулаторни органи имат правомощието да налагат на предприятията, предоставящи или разполагащи с разрешение да предоставят електронни съобщителни мрежи, задължения във връзка със съвместното ползване на пасивна инфраструктура или задължения за сключване на споразумения за ограничен до района достъп чрез роуминг, и в двата случая, ако е пряко необходимо за предоставянето на местно ниво на услуги, които се основават на използването на радиочестотния спектър, в съответствие с правото на Съюза и при условие че на никое предприятие не са предоставени на разположение надеждни и сходни алтернативни средства за достъп до крайните ползватели въз основа на справедливи и разумни условия. Националните регулаторни органи могат да налагат такива задължения, само когато тази възможност е ясно предвидена при предоставянето на права за ползване на радиочестотен спектър и когато това е оправдано поради факта, че в областта,

която е предмет на такива задължения, пазарно ориентираното разгръщане на инфраструктурата за предоставяне на електронни съобщителни мрежи или услуги, които се основават на използването на радиочестотния спектър, е обект на непреодолими икономически или физически пречки и поради това достъпът до мрежите или услугите от страна на крайните ползватели е сериозно затруднен или липсва такъв достъп. В случаите, когато само достъпът и съвместното ползване на пасивна инфраструктура не са достатъчни за справяне със ситуацията, националните регулаторни органи може да налагат задължения за съвместно ползване на активна инфраструктура.

2. Националните регулаторни органи взимат предвид

   а) необходимостта да се увеличи максимално свързаността в Съюза, по протежение на основните транспортни трасета и в конкретни територии, както и възможността за значително увеличаване на избора и подобряване на високото качеството на услугата за крайните ползватели;

   б) ефикасното използване на радиочестотния спектър;

   в) техническата осъществимост на съвместното ползване и свързаните условия;

   г) състоянието на конкуренцията от гледна точка на инфраструктурата и услугите;

   д) технологичните иновации;

   е) първостепенната необходимост да се подкрепи стимулирането на хоста да разгръща инфраструктурата на първо място.

3. При решаването на спорове националните регулаторни органи могат, наред с другото, да налагат на бенефициера на задължението за съвместно ползване или достъп задължението да обедини или сподели радиочестотния спектър с инфраструктурния хост в съответния район или да позволят достъп до радиочестотния спектър на други ползватели в конкретни региони или на национално равнище..

Член 71

Симетрични мерки за преход към оптични мрежи

1. Националният регулаторен орган налага на доставчик, който изгражда мрежа с оптични кабели до дома (FTTH) в района, където е било наложено изключването на медните мрежи, задължението да свърже, по искане на ползвателя, домакинствата, които преминават през неговата оптична кабелна мрежа. Когато в района има повече от един доставчик, националният регулаторен орган може да наложи такива задължения само на един от доставчиците въз основа на прозрачни, пропорционални и недискриминационни критерии.

2. В анализа на пазара, извършен съгласно член 73, параграф 1 в контекста на изключването на медните мрежи, националният регулаторен орган определя условията за задълженията за достъп, включително изчисляването на възстановяването на разходите, ако е необходимо.

3. Когато националният регулаторен орган стигне до заключението, че разходите надвишават нормалната такса за свързване и че може да бъде обоснована допълнителна такса за свързване, той гарантира, че тази допълнителна такса,

когато се поема от крайните ползватели, е справедлива и разумна. Националният регулаторен орган може да реши да определи максимален размер на таксите за свързване, които да се заплащат от крайните ползватели.

4. В районите, в които е наложено задължение за изключване на медните мрежи, когато за свързването на домакинствата се изисква доставчиците на електронни съобщителни мрежи да положат нови оптични кабели и кабели и прилежащи съоръжения в многофамилна жилищна сграда, собственикът или администраторът на такава многофамилна жилищна сграда позволява такова полагане по искане на който и да е жител на многофамилната жилищна сграда.

5. Задължението да се позволи окабеляването с оптични влакна и кабели и прилежащи съоръжения в многофамилна жилищна сграда се счита за изпълнено, след като един доставчик на електронни съобщителни мрежи изгради мрежата. Когато е необходимо, националните регулаторни органи налагат мерки съгласно член 68, параграф 1 и член 69, за да гарантират ефективен достъп на други доставчици на електронни съобщителни мрежи до новото окабеляване с оптични кабели и прилежащите съоръжения.

6. Националният регулаторен орган може да поиска от всеки друг доставчик на електронни съобщителни мрежи да пристъпи към такова изграждане, когато доставчикът на електронни съобщителни мрежи, чиято мрежа е достигнала до многофамилната жилищна сграда, представи мотивирана обосновка, доказваща невъзможността за спазване на това задължение.

5.4. ДЯЛ IV: ПАЗАРИ И КОНКУРЕНЦИЯ

5.4.1. ГЛАВА I Пазарен анализ и значителна пазарна сила

Член 72

Определяне на пазара

1. Когато националните регулаторни органи възнамеряват да определят съответни пазари, отговарящи на националните условия, те правят това в съответствие с принципите на правото в областта на конкуренцията. Когато определят съответните географски пазари в рамките на своята територия, националните регулаторни органи вземат предвид степента на инфраструктурна конкуренция.

   Комисията редовно анализира общите тенденции в Съюза въз основа на резултатите от консултацията със заинтересованите страни и оценява, като се позовава на член 73, параграф 1, букви а), б) и в), дали е необходимо приемането на препоръка относно съответните пазари на продукти и услуги („препоръката относно пазарите“). След обществена консултация, включително и с националните регулаторни органи, и като отчита становището на ОЕРЕС, Комисията може да приеме препоръката за пазарите.

   Препоръката установява пазарите на продукти и услуги в сектора на електронните съобщения, чиито характеристики могат да бъдат такива, че да оправдаят налагането на регулаторните задължения, определени в настоящия регламент, без да се засягат пазарите, които могат да бъдат определени в специфични случаи съгласно правото в областта на конкуренцията. Тези пазари на продукти и услуги се определят в съответствие с принципите на правото в областта на конкуренцията. Когато Комисията реши да приеме препоръката относно пазарите, тя я преразглежда редовно.

Когато даден пазар е включен в препоръката относно пазарите, националните регулаторни органи извършват преглед на пазара. Пазарите, на които е наложено регулиране *ex ante*, се преразглеждат на всеки пет години, за да се определи дали са изпълнени критериите, посочени в член 73, параграф 1.

2. Националните регулаторни органи, когато е уместно, вземат предвид и резултатите от анализа на географското проучване, извършено съгласно член 183, параграф 12.

Член 73

Процедура за пазарен анализ

1. Националните регулаторни органи определят дали съответен пазар, определен съгласно член 72, обосновава налагането на регулаторните задължения, установени в настоящия регламент. Националните регулаторни органи извършват анализ, ако е необходимо, в сътрудничество с националните органи за защита на конкуренцията.

   Преди изключването на медните мрежи националните регулаторни органи извършват прегледи на съответните пазари, обхващащи най-малко районите, засегнати от изключването на медните мрежи.

   При извършването на пазарни анализи националните регулаторни органи следват процедурите, посочени в членове 85 и 184, и действат своевременно, като приключват процеса в срок от една година.

   Може да се счита, че даден пазар обосновава налагането на регулаторни задължения по настоящия регламент, ако са изпълнени всички посочени по-долу критерии:

   а) налице са големи и трайни структурни, правни или регулаторни пречки пред навлизането;

   б) налице е пазарна структура, която не предоставя условия за действителна конкуренция в съответния времеви хоризонт, като се отчита състоянието на конкуренцията по отношение на инфраструктурата и други източници на конкуренция отвъд пречките пред навлизането;

   в) само правото в областта на конкуренцията не е достатъчно, за да се преодолеят установените неефективност(и) на пазара.

   Когато национален регулаторен орган извършва анализ на пазар, включен в препоръката, той разглежда дали буква а), б) и в) са били изпълнени, освен ако националният регулаторен орган установи, че един или повече от тези критерии не са изпълнени в специфични национални обстоятелства.

2. Когато национален регулаторен орган извършва анализа по параграф 1, той разглежда от перспективна гледна точка как пазарите биха се развили при липса на наложена регулация на основание настоящия член. В своя анализ националният регулаторен орган взема предвид всички следни елементи:

   а) характеристики на пазара, засягащи вероятността за тенденция на съответния пазар към действителна конкуренция;

   б) всички съответни конкурентни ограничения на едро и на дребно, независимо дали се счита, че източниците на тези ограничения са електронните съобщителни мрежи, електронните съобщителни услуги или други видове услуги или приложения, които са сравними от гледната

точка на крайния ползвател, и независимо дали тези ограничения са част от съответния пазар;

в) други видове наложени регулации или наложени мерки, засягащи съответния пазар или свързания пазар(и) на дребно през дадения период, включително, без изреждането да е изчерпателно, задълженията, наложени съгласно членове 64, 68 и 69;

г) наложени регулации на други съответни пазари на основание настоящия член.

3. Когато национален регулаторен орган заключи, че съответен пазар не обосновава налагането на регулаторни задължения съгласно процедурата в параграфи 1 и 2 от настоящия член или че условията, определени в параграф 4 от настоящия член не са изпълнени, той не налага специфични регулаторни задължения съгласно член 77 и отменя предишни задължения, наложени в съответствие с член 77.

4. Националните регулаторни органи разглеждат налагането на подходящ срок за предизвестие за отмяна на корективните мерки, като вземат предвид нуждата да се осигури устойчив преход за бенефициерите на тези задължения и крайните ползватели, избора на крайните ползватели и това, че регулирането не продължава по-дълго от необходимото. Когато се определя срокът на предизвестието, националните регулаторни органи могат да определят специални условия и срокове за предизвестието във връзка със съществуващите споразумения за достъпа.

5. Когато национален регулаторен орган определи, че в съответен пазар налагането на регулаторни задължения съгласно параграфи 1 и 2 от настоящия член е обосновано, той идентифицира предприятията, притежаващи отделно или съвместно с други значителна пазарна сила на този пазар в съответствие с член 76. Националният регулаторен орган налага на такива предприятия подходящи специфични регулаторни задължения съгласно член 77 или запазва, или изменя такива задължения, когато те вече съществуват, ако счита, че резултатите за крайните ползватели не биха били действително конкурентоспособни при липсата на такива задължения.

6. Мерките, взети в съответствие с параграфи 3 и 4 от настоящия член, са предмет на процедурите, посочени в членове 85 и 184. Националните регулаторни органи извършват анализ на съответния пазар и нотифицират съответната проектомярка в съответствие с член 85 в срок от пет години от приемането на предходна мярка, когато националният регулаторен орган е определил съответния пазар и е установил кои предприятия имат значителна пазарна сила.

Член 74

Процедура за определянето на трансграничните пазари

1. Когато Комисията или поне два съответни национални регулаторни органи представят обосновано искане, включително доказателства в негова подкрепа, ОЕРЕС извършва анализ на потенциален трансграничен пазар. След като се е консултирала със заинтересованите страни и е отчела анализа, извършен от ОЕРЕС, Комисията може да приеме решения, с които да определи трансграничните пазари съгласно принципите на правото в областта на конкуренцията.

2. За трансграничните пазари, определени в съответствие с параграф 1 от настоящия член, съответните национални регулаторни органи извършват съвместно пазарния анализ, отчитайки насоките за ЗПС, и взимат съгласувано решение относно налагането, запазването, изменението или отмяната на регулаторни задължения, посочени в член 73, параграф 4. Съответните национални регулаторни органи съвместно нотифицират Комисията за проектомерките си във връзка с пазарния анализ и регулаторните задължения съгласно член 85.

3. Два или повече национални регулаторни органи могат съвместно да нотифицират проектомерките си във връзка с пазарния анализ и регулаторните задължения при липса на трансгранични пазари, когато те считат, че пазарните условия в техните съответни юрисдикции са достатъчно хомогенни.

Член 75

Процедура за определянето на трансграничното търсене

ОЕРЕС извършва анализ на трансграничното търсене от страна на крайните ползватели на продукти и услуги, които се предоставят в Съюза, когато получи обосновано искане с доказателства в негова подкрепа от Комисията или от поне два съответни национални регулаторни органа, сочещо, че има сериозен проблем във връзка с търсенето, който трябва да се реши. ОЕРЕС може също така да извърши този анализ, когато получи обосновано искане от пазарни участници, предоставящи достатъчно доказателства в негова подкрепа, и ако счита, че е налице сериозен проблем по отношение на търсенето, който трябва да бъде решен. Анализът на ОЕРЕС не засяга заключенията относно трансграничните пазари съгласно член 74, параграф 1, и заключенията във връзка с националните или поднационалните географски пазари от страна на националните регулаторни органи съгласно член 72.

Член 76

Предприятия със значителна пазарна сила

1. Когато национален регулаторен орган установи, че предприятие има значителна пазарна сила в съответствие с процедурата, посочена в член 73, се прилага параграф 2 от настоящия член.

2. Счита се, че предприятие има значителна пазарна сила, когато, било самостоятелно или съвместно с други, то има положение, равностойно на господстващо, а именно положение на икономическа сила, даващо му възможността да действа в осезателна степен независимо от конкурентите, клиентите и в крайна сметка — потребителите.

3. По-специално, когато преценяват дали две или повече предприятия са в съвместно господстващо положение на пазара, националните регулаторни органи действат в съответствие със законодателството на Съюза и отчитат насоките за пазарен анализ и оценка на значителната пазарна сила, публикувани от Комисията съгласно член 5 от настоящия член.

4. Когато дадено предприятие има значителна пазарна сила на конкретен пазар), то може също така да се определи за имащо значителна пазарна сила и на друг тясно свързан пазар, когато връзките между двата пазара позволяват пазарната сила, с която се разполага на конкретния пазар, да бъде съответно пренесена на тясно свързания пазар, като с това се увеличава пазарната сила на предприятието.

Следователно, на тясно свързания пазар може да се прилагат корективни мерки, насочени към предотвратяване на такова пренасяне, в съответствие с членове 77—84.

5. След консултация с ОЕРЕС Комисията публикува насоки за пазарен анализ и оценката на значителната пазарна сила (наричани по-нататък „насоките за ЗПС“), които са в съответствие с приложимите принципи на правото в областта на конкуренцията. Насоките за ЗПС включват насоки за националните регулаторни органи относно прилагането на концепцията за значителна пазарна сила по отношение на конкретния контекст на *ex ante* регулиране на пазарите на електронни съобщения, като се вземат предвид трите критерия, посочени в член 73, параграф 1.

5.4.2. ГЛАВА II: Корективни мерки във връзка с достъпа, наложени на предприятия със значителна пазарна сила

Член 77

Налагане, изменение или отмяна на задължения, наложени на предприятия със значителна пазарна сила

1. Когато оценяват условията на конкуренция на конкретен пазар и необходимостта от регулаторна намеса, националните регулаторни органи, в съответствие с член 73, параграф 2, разглеждат на първо място влиянието върху конкурентната динамика на съществуващите разпоредби, възможните предложени ангажименти или корективните мерки, наложени в контекста на производства съгласно националното право или правото на Съюза в областта на конкуренцията или търговските споразумения.

2. В съответствие с принципа на пропорционалност, когато дадено предприятие е определено като притежаващо значителна пазарна сила на конкретен пазар в резултат на анализ на пазара, извършен в съответствие с член 73, националният регулаторен орган избира начин за справяне с възможните проблеми, набелязани в пазарния анализ, който предполага най-малка намеса. При тази оценка националните регулаторни органи вземат предвид ангажиментите, предложени от операторите, определени като притежаващи значителна пазарна сила съгласно член 83.

3. Наложените в съответствие с настоящия член задължения:

   а) се основават на характера на проблема, идентифициран от националния регулаторен орган в пазарния му анализ, като, ако е целесъобразно, се взема предвид определянето на трансгранично търсене съгласно член 75;

   б) са пропорционални, като се отчитат разходите и ползите;

   в) са обосновани, като се вземат предвид целите, посочени в член 3;

   г) се налагат след консултация в съответствие с членове 85 и 184.

4. Когато дадено предприятие е определено като притежаващо значителна пазарна сила, националните регулаторни органи могат, когато е целесъобразно, да налагат задължения, като например задължения за прозрачност и недопускане на дискриминация, на първия етап от оценката.

   Когато национален регулаторен орган счита, че задълженията, посочени по-горе, не са достатъчни или не са подходящи, той проучва дали налагането на такива

задължения в съчетание със задължения, наложени единствено в съответствие с член 80, би било пропорционално и достатъчно средство за постигане на целите, установени в член 3.

Без да се засяга член 80, когато считат, че са необходими допълнителни задължения за достъп, националните регулаторни органи налагат задълженията за предоставяне на хармонизиран достъп, предвидени в член 81.

Само когато националните регулаторни органи предоставят аргументирана обосновка, доказваща, че тези задължения, наложени в съответствие с членове 80 и 81, не решават проблемите с конкуренцията, установени на съответния пазар, те могат да налагат други задължения за достъп до конкретни активни или виртуални мрежови елементи и услуги и за използване на специфични мрежови елементи и свързана с тях инфраструктура съгласно член 78.

В допълнение към задълженията, посочени в четвърта алинея от настоящия параграф, когато задълженията, предвидени в членове 77—84, не са целесъобразни, националните регулаторни органи могат да наложат задължение за разделно счетоводство, задължение за ценови контрол и задължения за отчитане на разходите.

Наложените задължения нямат обратно действие. Когато възникнат надлежно обосновани изключителни обстоятелства, задълженията могат да бъдат наложени с начална дата, която се различава от обичайно предвидената.

5. Националните регулаторни органи уведомяват Комисията за решенията си да наложат, изменят или отменят задължения на предприятията в съответствие с процедурата, предвидена в член 85.

6. В случай на развитие на пазара, включително търговски споразумения, или ангажименти, които не изискват промяна на определението на пазара или оценката на значителната пазарна сила и не оправдават нов пазарен анализ съгласно член 73, националният регулаторен орган незабавно преценява дали е необходимо да се преразгледат задълженията, наложени на предприятията, определени като имащи значителна пазарна сила, и да се измени всяко предходно решение, включително чрез отмяна на задължения или налагане на нови задължения, за да се гарантира, че тези задължения продължават да отговарят на условията, определени в параграф 4 от настоящия член. Тези изменения се налагат само след консултации съгласно членове 85 и 184.

7. Националните регулаторни органи налагат задълженията, без да се засяга което и да е от следните:

   а) членове 67, 68 и 69;

   б) член 50, член 52, член 64 и член 100 и съответните разпоредби на Директива 2002/58/ЕО, съдържащи задължения за предприятия, различни от определените като имащи значителна пазарна сила;

   в) потребността да се спазват международните ангажименти.

8. За да допринесе за последователното прилагане на корективните мерки, Комисията може, в тясно сътрудничество с ОЕРЕС, да издаде насоки за подпомагане на националните регулаторни органи при последователното изпълнение на задълженията им по настоящия член.

Член 78

Задължения за достъп до и използване на специфични мрежови елементи и прилежащи съоръжения

1. В съответствие с член 77 националните регулаторни органи могат да налагат задължения на предприятията да изпълняват разумни искания за достъп до и използване на специфични мрежови елементи и прилежащи съоръжения, различни от посочените в членове 80 и 81, в случаите, когато националните регулаторни органи смятат, че отказът на достъп или необосновани условия със сходен ефект биха попречили на възникването на устойчив конкурентен пазар на дребно и не биха били в интерес на крайните ползватели. Националните регулаторни органи могат да изискват от предприятията, наред с другото:

   а) да предоставят, по целесъобразност, на трети страни достъп до и използване на специфични физически мрежови елементи и прилежащи съоръжения, включително необвързан достъп до абонатната линия и подлиния;

   б) да предоставят на трети страни достъп до специфични активни или виртуални мрежови елементи и услуги;

   в) да водят добросъвестно преговорите с предприятията, които искат достъп;

   г) да не отменят вече предоставен достъп до съоръжения;

   д) да предоставят определени услуги на едро за препродажба от трети страни;

   е) да предоставят открит достъп до технически интерфейси, протоколи или други ключови технологии, които са незаменими за осигуряването на оперативна съвместимост на услугите или виртуалните мрежови услуги;

   ж) да предоставят съвместно разполагане или други форми за съвместно ползване на прилежащи съоръжения;

   з) да предоставят определени услуги за осигуряване на оперативна съвместимост на услугите „от край до край“ за ползвателите или роуминг в мобилни мрежи;

   и) да предоставят достъп до системи за оперативна поддръжка или сходни програмни системи за осигуряване на лоялна конкуренция при предоставянето на услуги;

   й) да осигуряват взаимно свързване на мрежи или мрежови съоръжения;

   к) да предоставят достъп до прилежащи услуги, като услуги по идентифициране, местоположение и присъствие.

   Националните регулаторни органи имат правомощието да обвързват тези задължения с условия за справедливост, разумност и своевременност.

2. Когато решават дали е целесъобразно да наложат което и да е от евентуалните специфични задължения, посочени в параграф 1, и по-специално когато оценяват в съответствие с принципа за пропорционалност дали и по какъв начин трябва да бъдат наложени тези задължения, националните регулаторни органи отчитат резултатите от анализ дали други форми на достъп до доставки на едро на същия или на свързан пазар за продажби на едро биха били достатъчни за преодоляване

на идентифицирания проблем в интерес на крайните ползватели. Оценката включва предложения за търговски достъп, регулиран достъп в съответствие с член 68 и 69 или съществуващ или планиран регулиран достъп до други доставки на едро в съответствие с настоящия член. Националните регулаторни органи отчитат по-специално следните фактори:

а) техническата и икономическата приложимост на използването или изграждането на конкурентни съоръжения в светлината на темповете на развитие на пазара, и като вземат предвид характера и вида на съответното взаимно свързване или достъп, включително приложимостта на други продукти за достъп до по-високо мрежово ниво, като например достъп до тръби;

б) очаквания технологичен напредък във връзка с проектирането и управлението на мрежи;

в) необходимостта да се гарантира технологична неутралност, която дава възможност на страните да проектират и управляват своите собствени мрежи;

г) възможността за предоставяне на предложения достъп с оглед на наличния капацитет;

д) първоначалната инвестиция от собственика на съоръженията, като се вземат предвид всички направени обществени инвестиции и свързаните с инвестициите рискове и по-специално инвестициите в гигабитови мрежи и свързаните с тях рискове;

е) необходимостта от защита на конкуренцията в дългосрочен план, с особено внимание върху икономически ефикасна и основана на инфраструктурата конкуренция и новаторски бизнес модели, които поддържат устойчива конкуренция, като конкуренцията, основана на съвместни инвестиции в мрежи;

ж) когато е целесъобразно, евентуалните права върху интелектуална собственост;

з) предоставянето на общоевропейски услуги.

3. Когато налагат задължения на предприятие да предоставя достъп в съответствие с настоящия член, националните регулаторни органи имат правомощия да определят техническите или оперативните условия, които да бъдат изпълнени от доставчика или бенефициерите на достъпа, когато това е необходимо за осигуряване на нормалното функциониране на мрежата. Задълженията за спазване на конкретни технически стандарти или спецификации са в съответствие със стандартите и спецификациите, установени съгласно член 189.

Член 79

Ценови контрол и задължения във връзка с отчитането на разходите

1. В съответствие с член 77 националните регулаторни органи могат да налагат задължения във връзка с възстановяването на разходите и ценовия контрол, включително задължения за разходоориентираност на цените и задължения във връзка със системите за отчитане на разходите при предоставянето на определени видове взаимно свързване или достъп в случаите, когато анализът на пазара

разкрива, че липсата на ефективна конкуренция означава възможност за съответното предприятие да поддържа прекомерно завишени цени или да прилага ценови натиск в ущърб на крайните ползватели.

При определяне целесъобразността на задълженията за контрол върху цените националните регулаторни органи вземат предвид необходимостта да се насърчава конкуренцията и дългосрочните интереси на крайните ползватели във връзка с разгръщането и използването на гигабитови мрежи.. По специално, с цел насърчаване на инвестициите от предприятието, включително в гигабитови мрежи, националните регулаторни органи вземат предвид инвестицията, направена от предприятието, по-специално когато са направени нови инвестиции. Ако националните регулаторни органи считат задълженията за ценови контрол за целесъобразни, те дават възможност на предприятието да реализира разумна възвръщаемост на съответния вложен капитал, като отчитат всички рискове, специфични за конкретен нов инвестиционен проект за мрежа.

Националните регулаторни органи разглеждат възможността да не налагат или запазват в сила задължения по силата на настоящия член, ако установят, че е налице очевиден конкурентен натиск върху цените на дребно и че всяко задължение, наложено в съответствие с член 77, и по-специално всяко изпитване за икономическа възпроизводимост, гарантира ефективен и недискриминационен достъп.

Когато националните регулаторни органи считат за целесъобразно да наложат задължения за ценови контрол по отношение на достъпа до съществуващи мрежови елементи, те също така вземат предвид ползите от предвидимите и стабилни цени на едро за осигуряването на успешно навлизане на пазара и достатъчни стимули за всички предприятия да внедряват нови и усъвършенствани мрежи.

2. Националните регулаторни органи гарантират, че всички наложени механизми за възстановяване на разходите или ценови методики допринасят за повишаване на разгръщането на нови и усъвършенствани мрежи, за ефективността и устойчивата конкуренция и носят максимални устойчиви ползи за крайните ползватели. В тази връзка националните регулаторни органи могат да вземат предвид съществуващите цени на сравними конкурентни пазари.

3. Когато на предприятието е наложено задължение за ориентиране на цените към себестойността, върху предприятието пада тежестта да докаже, че таксите произтичат от себестойността, включително разумната възвръщаемост от инвестицията. За целите на изчисляването на разходите за ефективно предоставяне на услуги националните регулаторни органи могат да използват методи за отчитане на разходите, независими от методите, прилагани от съответното предприятие. Националните регулаторни органи могат да изискват от дадено предприятие пълна обосновка на неговите цени и корекция на цените при необходимост.

4. Националните регулаторни органи гарантират, че при прилагането на система за отчитане на разходите с оглед на поддържането на ценови контрол описанието на системата е достъпно за обществеността и включва като минимум основните категории за групиране на разходите и правилата за разпределение на разходите. Квалифициран независим орган проверява спазването на изискванията към системата за отчитане на разходите и всяка година публикува отчет във връзка със спазването на тези изисквания.

Член 80

Достъп до пасивни мрежи

1. В съответствие с член 77 национален регулаторен орган може да налага на предприятията задължения да изпълняват разумни искания за достъп и използване на тъмни оптични влакна и строителна инфраструктура, която включва, но не е ограничена до сгради или подстъпи към сгради, окабеляване на сгради, включително електрически инсталации, антени, кули и други поддържащи конструкции, стълбове, мачти, тръби, кабелни тръбопроводи, ревизионни шахти, кабелни шахти и шкафове, в случаите, в които вземайки предвид пазарния анализ, националният регулаторен орган е направил извода, че отказът на достъп или необоснованите условия със сходен ефект биха попречили на възникването на устойчив конкурентен пазар и не биха били в интерес на крайните ползватели.
2. Националните регулаторни органи могат да налагат на дадено предприятие задължения за предоставяне на достъп в съответствие с настоящия член, независимо от това дали в съответствие с пазарния анализ засегнатите от задължението активи са част от съответния пазар, при условие че задължението е необходимо и пропорционално с оглед на постигането на целите по член 3.

Член 81

Хармонизирани продукти за достъп

1. Без да се засяга член 80, националният регулаторен орган преценява дали е оправдано и пропорционално да наложи на оператор, определен като притежаващ значителна пазарна сила на конкретен пазар в резултат на пазарен анализ, извършен в съответствие с член 73, задължение да предлага хармонизирани продукти за достъп в Съюза, преди да наложи други продукти за достъп.
2. Когато националният регулаторен орган реши да наложи други продукти за достъп, той обяснява защо те са по-подходящи от хармонизираните продукти за достъп за справяне с установените проблеми.
3. Хармонизираните продукти на Съюза могат да включват продукти за местен достъп.
4. В срок от [*6 месеца от влизането в сила на настоящия регламент*] Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на техническите спецификации, стандартните разходни елементи, методиките за изчисляване на разходите за хармонизирани продукти и примерната оферта, свързана с хармонизираните продукти за достъп, като взема предвид становището на ОЕРЕС. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата, посочена в член 199, параграф 4.
5. Хармонизираните продукти за достъп отговарят на следните съществени изисквания:
    а) способност да се предлагат като продукт за достъп на всеки доставчик на електронни съобщителни мрежи и услуги, който извършва дейност в Съюза;
    б) максимална степен на оперативна съвместимост на мрежата и услугата и недискриминационно управление на мрежата между доставчиците в съответствие с топологията на мрежата;

в) възможност да се обслужват крайните ползватели при конкурентни условия;

г) рентабилност, като се отчита възможността да се прилага в съществуващи и новоизградени мрежи и да съществува редом с други продукти за достъп, които могат да бъдат предоставяни по същата мрежова инфраструктура;

д) оперативна ефективност, по-специално по отношение на ограничаването, доколкото е възможно, на пречките пред прилагането и разходите за изграждане за доставчиците на достъп и търсещите достъп;

е) спазване на правилата за защита на неприкосновеността на личния живот, на личните данни, за сигурност и цялост на мрежите и за прозрачност в съответствие с правото на ЕС.

6. Когато национален регулаторен орган установи, че задължението за предлагане на такива хармонизирани продукти за достъп заменя наложените преди това задължения за достъп на едро, той установява подходящ преходен период с продължителност най-малко 6 месеца, преди да отмени последните мерки.

Член 82

Цени за терминиране

1. Като взема предвид становището на ОЕРЕС, Комисията определя чрез делегиран акт, допълващ настоящия регламент, единна максимална цена за терминиране на гласови повиквания в мобилни мрежи и единна максимална цена за терминиране на гласови повиквания във фиксирани мрежи (наричани заедно „цени за терминиране на гласови повиквания в целия Съюз“), които се налагат на всички доставчици на услуги за терминиране на гласови повиквания съответно в мобилни или във фиксирани мрежи в държава членка. Комисията преразглежда този делегиран акт на всеки пет години след [*датата на влизане в сила на настоящия регламент*] и във всеки такъв случай, като прилага критериите, посочени в член 73, параграф 1, разглежда дали продължава да е необходимо определянето на цени за терминиране на гласови повиквания в целия Съюз. Когато след преразглеждането в съответствие с настоящия параграф Комисията реши да не налага максимална цена за терминиране на гласови повиквания в мобилни мрежи или максимална цена за терминиране на гласови повиквания във фиксирани мрежи, или нито една от двете, националните регулаторни органи могат да направят пазарни анализи на пазарите за терминиране на гласови повиквания в съответствие с член 73, за да преценят дали е необходимо налагането на регулаторни задължения. Когато в резултат на такъв анализ даден национален регулаторен орган наложи разходоориентирани цени на едро за терминиране на съответния пазар, той съблюдава принципите, критериите и параметрите, установени в приложение II, и неговата проектомярка е предмет на процедурите, посочени в членове 85 и 184.

2. Националните регулаторни органи следят внимателно и гарантират прилагането в целия Съюз на цените за терминиране на гласови повиквания от страна на доставчиците на услуги за терминиране на гласови повиквания. Националните регулатори органи могат по всяко време да изискат от доставчик на услуги за терминиране на гласови повиквания да измени цената, която той налага на други

предприятия, ако тя не отговаря на изискванията на делегирания акт, посочен в параграф 1.

Член 83

Процедура за поемане на ангажименти

1. Националните регулаторни органи информират операторите за възможността да предложат ангажименти за справяне с установените проблеми в областта на конкуренцията.

2. Предприятия, определени като имащи значителна пазарна сила, могат да предложат на националния регулаторен орган ангажименти във връзка с условията на достъп, съвместните инвестиции или и двете, приложими за техните мрежи, наред с другото по отношение на:

   а) договорености за сътрудничество, които са от значение за извършването на оценка на подходящите и пропорционални задължения съгласно член 77;

   б) съвместни инвестиции в гигабитови мрежи;

   в) ефективен и недискриминационен достъп на трети страни по време на периода на изпълнение на доброволното разделяне, включително прехвърляне на техните активи, свързани с мрежата за локален достъп, или значителна част от тях на отделно юридическо лице с друг собственик, или създаване на отделно стопанско образувание, от вертикално интегрирано предприятие, и след прилагане на предложената форма на разделяне.

   Предложението за поемане на ангажименти е достатъчно подробно, включително по отношение на обхвата, продължителността и графика и условията за тяхното изпълнение, за да се даде възможност на националния регулаторен орган да извърши оценката си съгласно параграф 3 от настоящия член. Срокът за прилагане на тези ангажименти може да надвишава периодите за осъществяване на пазарни анализи, предвидени в член 73, параграф 6.

3. Националните регулаторни органи преценяват дали ангажиментите сами по себе си биха били пропорционално и достатъчно средство за справяне с установените проблеми в областта на конкуренцията. С цел да направи оценка на ангажиментите, предложени от предприятието в съответствие с параграф 2 от настоящия член, националният регулаторен орган, освен когато тези ангажименти явно не изпълняват едно или повече от приложимите условия или критерии, извършва допитване до участниците на пазара, по-специално относно предложените условия, като провежда обществена консултация със заинтересованите страни, по-специално трети страни, които са пряко засегнати. Потенциалните съинвеститори или кандидатите за достъп могат да предоставят становища относно съответствието на предложените ангажименти с условията, предвидени в член 77, в зависимост от случая, и могат да предлагат изменения.

4. Що се отнася до ангажиментите, предложени съгласно настоящия член, при оценката на задълженията съгласно член 77, параграф 3 националният регулаторен орган обръща особено внимание на:

   а) доказателствата за справедливия и разумен характер на предложените ангажименти;

б) дали тези ангажименти са отворени за всички пазарни участници;

в) своевременното осигуряване на достъп при справедливи, разумни и недискриминационни условия, преди да започне предоставянето на съответните услуги на дребно;

г) цялостната адекватност на предложените ангажименти с оглед на създаването на условия за устойчива конкуренция на пазарите надолу по веригата и улесняването на съвместното разгръщане и използване на гигабитовите мрежи в интерес на крайните ползватели.

Като взема предвид всички становища, изразени по време на консултацията, и степента, в която тези становища са представителни за различните заинтересовани страни, националният регулаторен орган съобщава на предприятието, определено като имащо значителна пазарна сила, предварителните си заключения дали предложените ангажименти отговарят на целите, критериите и процедурите, установени в настоящия член и в член 77, и в зависимост от случая, и при какви условия би могъл да придаде на ангажиментите обвързваща сила. Предприятието може да преразгледа първоначалното си предложение, за да вземе предвид предварителните заключения на националния регулаторен орган и да изпълни критериите, установени в настоящия член и, когато е приложимо, в член 77.

5. Националният регулаторен орган може да издаде решение, което да придаде обвързваща сила на ангажиментите, изцяло или отчасти.

6. Чрез дерогация от член 73, параграф 6, националният регулаторен орган може да придаде на някои или всички ангажименти обвързваща сила за определен период, който може да бъде цялата продължителност на периода, за който те са предложени, а в случая на ангажиментите за съвместни инвестиции с обвързваща сила, той им придава обвързваща сила за период от най-малко седем години. Когато националният регулаторен орган придава обвързваща сила на ангажиментите, поети съгласно настоящия член, той преценява съгласно член 77 последиците от това решение за развитието на пазара и целесъобразността на всяко задължение, което е наложил или което, при липсата на тези ангажименти, е възнамерявал да наложи съгласно членове 77—81. Когато нотифицира съответната проектомярка по член 77 в съответствие с член 85, националният регулаторен орган прилага към нотифицираната проектомярка решението за поемане на ангажименти.

7. Националният регулаторен орган следи, наблюдава и гарантира спазването на ангажиментите, на които е придал обвързваща сила в съответствие с параграф 5 от настоящия член, по същия начин, по който следи, наблюдава и гарантира спазването на задълженията, наложени по силата на член 77, и разглежда възможността за удължаване на срока, за който им е придадена обвързваща сила след изтичането на първоначалния срок. Когато националният регулаторен орган заключи, че дадено предприятие не е изпълнило ангажиментите, на които е придадена обвързваща сила в съответствие с параграф 5 от настоящия член, той може да му наложи санкции в съответствие с член 196. Без да се засяга процедурата за гарантиране на изпълнението на специалните задължения по член 196, националният регулаторен орган може да направи повторна оценка на задълженията, наложени в съответствие с член 77.

8. Параграфи 1, 2 и 3 от настоящия член се прилагат за предприятия, които могат да предложат ангажименти за избягване на регулаторните мерки по член 69.

Член 84

Предприятия само за продажба на едро

1. Когато в съответствие с член 73 националният регулаторен орган определя като имащо значителна пазарна сила на един или на няколко пазара на едро предприятие, което изцяло отсъства от пазарите на електронни съобщителни услуги на дребно на съответния географски пазар, той преценява дали въпросното предприятие притежава следните характеристики:

   а) всички дружества и структурни звена в рамките на предприятието, всички дружества, които са под контрола, но не са непременно изцяло собственост на един и същ краен собственик, и всеки акционер, който може да упражнява контрол върху предприятието, развиват текущите и планират бъдещите си дейности само на пазари на електронни съобщителни услуги на едро, поради което не извършват дейност на пазари на електронни съобщителни услуги на дребно за крайни ползватели на съответния географски пазар, или на всеки друг пазар, които биха могли да повлияят на поведението на предприятието на съответния пазар на едро;

   б) предприятието не е обвързано да работи с единствено и отделено предприятие, развиващо дейност надолу по веригата и активно на пазар на електронни съобщителни услуги на дребно за крайни ползватели на съответния географски пазар и на всеки друг пазар, който би могъл да повлияе на поведението на предприятието на съответния пазар на едро, поради договор за изключителни права или договор с равностойна сила.

2. Когато националният регулаторен орган стигне до заключението, че условията, определени в параграф 1 от настоящия член, са изпълнени, той може да наложи на въпросното предприятие само задълженията по член 78, или задължения, свързани с недопускане на дискриминация или със справедливо и разумно ценообразуване, когато са обосновани въз основа на анализ на пазара, включително прогнозна оценка на вероятното поведение на предприятието, определено като имащо значителна пазарна сила.

3. Националният регулаторен орган преразглежда наложените на предприятието в съответствие с настоящия член задължения винаги когато стигне до заключението, че условията, определени в параграф 1от настоящия член, вече не се изпълняват и прилага по целесъобразност член 73 и членове 77—83. Без необосновано закъснение предприятията уведомяват националния регулаторен орган за всяка промяна в обстоятелствата, свързани с параграф 1, букви а) и б) от настоящия член.

4. Също така националният регулаторен орган преразглежда наложените на предприятието задължения в съответствие с настоящия член, когато въз основа на доказателствени материали относно договорните условия, предлагани от предприятието на неговите клиенти надолу по веригата, органът стигне до заключението, че конкуренцията е нарушена или може да бъде нарушена в ущърб на крайните ползватели, което поражда необходимост да бъдат наложени едно или няколко от задълженията по член 77—81, или да бъдат изменени задълженията, наложени в съответствие с параграф 2 от настоящия член. Налагането на задълженията и тяхното преразглеждане в съответствие с настоящия член се осъществяват съгласно с процедурите, посочени в членове 85 и 184.

5.4.3. ГЛАВА III: Процедури на вътрешния пазар за регулиране на пазара

Член 85

Консолидиране на вътрешния пазар в областта на електронните съобщения

1. В изпълнение на задачите си по настоящия регламент националните регулаторни органи в максимална степен отчитат целите, посочени в член 3.

2. Освен ако е предвидено друго в препоръките или насоките, приети съгласно член 186, при приключване на обществената консултация, когато национален регулаторен орган възнамерява да предприеме дадена мярка, която:

   а) попада в обхвата на членове 68 и 69, членове 71—84;

   б) ще засегне търговията между държавите членки,

   той публикува проектомярката и я съобщава едновременно на Комисията, ОЕРЕС и националните регулаторни органи в други държави членки, заедно с мотивите, на които се основава мярката, в съответствие с член 184, параграф 4. Националните регулаторни органи, ОЕРЕС и Комисията могат да отправят бележки по проектомярката в рамките на 30 работни дни. Срокът от 30 работни дни не може да бъде удължаван.

3. Приемането на проектомярката, посочена в параграф 3 от настоящия член се забавя с 90 работни дни , когато мярката има за цел:

   а) определяне на съответния пазар и оценява неговата податливост на ex ante регулиране съгласно член 72;

   б) вземане на решение дали да определи или да не определи дадено предприятие като притежаващо, отделно или съвместно с други, значителна пазарна сила съгласно член 73;

   в) налагане, изменяне или отменяне на задължение на предприятие в изпълнение на член 69, параграф 2 или член 77, с изключение на задълженията, наложени в съответствие с членове 80 и 81,

   и Комисията посочи на националния регулаторен орган, че счита, че проектът за мярка би създал бариера пред вътрешния пазар, или ако Комисията има сериозни съмнения относно съвместимостта на мярката с правото на Съюза, и по-специално с целите, посочени в член 3. Този срок от 90 работни дни не може да бъде удължаван. В този случай Комисията информира ОЕРЕС и националните регулаторни органи относно резервите си, които едновременно с това оповестява публично.

4. В срок от 30 работни дни от началото на срока от 90 работни дни, посочен в параграф 3, ОЕРЕС издава становище относно резервите на Комисията, посочени в този параграф, като указва дали счита, че проектът за мярка следва да се запази, измени или оттегли и, ако е целесъобразно, предоставя конкретни предложения в тази насока. Това становище е мотивирано и се оповестява публично.

5. Когато в своето становище ОЕРЕС споделя отчасти или изцяло сериозните съмнения на Комисията, той си сътрудничи тясно със съответния национален регулаторен орган и Комисията, за да определи най-подходящата и ефективна мярка.

6. В рамките на срока от 90 работни дни, посочен в параграф 3, Комисията може:

а) да вземе решение, с което изисква от съответния национален регулаторен орган да не приема проекта за мярка, когато резервите на Комисията се основават на параграф 3, букви а), б) или в);

б) да вземе решение за оттегляне на резервите си по параграф 3;

в) за проектомерки, попадащи в обхвата на член 69, параграф 2, да вземе решение, с което изисква от съответния национален регулаторен орган да оттегли проекта за мярка.

Преди вземане на решение Комисията отчита в максимална степен становището на ОЕРЕС.

Решенията, посочени в първа алинея, букви а) и в) се придружават от подробен и обективен анализ на причините, поради които Комисията счита, че проектът за мярка не следва да се приеме, заедно с конкретни предложения за изменението му.

7. Когато Комисията е приела решение в съответствие с параграф 6, буква в) от настоящия член, с което се изисква от националния регулаторен орган да оттегли проекта за мярка, националният регулаторен орган не приема такава мярка. След като е предприел обществена консултация в съответствие с член 186, националният регулаторен орган нотифицира нов проект за мярка в срок от осемнадесет месеца от датата на решението на Комисията.

8. С изключение на случаите по параграф 3 и параграф 6, букви а) и в) въпросният национален регулаторен орган отчита в максимална степен бележките на другите национални регулаторни органи, ОЕРЕС и Комисията и може да приеме проекта за мярка, и в случай че го направи, съобщава на Комисията за това. Националният регулаторен орган съобщава на Комисията и ОЕРЕС всички окончателни мерки, приети по параграф 2.

Член 86

Временни мерки

1. Когато национален регулаторен орган смята, че е налице неотложна необходимост от действие с цел да опази конкуренцията или да защити интересите на ползвателите, чрез дерогация от процедурата, установена в член 85, той може незабавно да приеме пропорционални и временни мерки, валидни за срок, не по-дълъг от осемнадесет месеца.. Националният регулаторен орган незабавно съобщава на Комисията, на другите национални регулаторни органи и на ОЕРЕС тези мерки, придружени с подробни мотиви.

2. След изтичането на срока от осемнадесет месеца временната мярка се оттегля или се заменя с постоянна мярка, след предварителна консултация на национално равнище и на равнището на Съюза в съответствие с членове 85 и 184.

3. Националният регулаторен орган не приема временна мярка за справяне със същия проблем в областта на конкуренцията, за който вече е приета временна мярка.

6. ЧАСТ VI — УСЛУГИ

6.1. ДЯЛ I: ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА УНИВЕРСАЛНА УСЛУГА

Член 87

Универсална услуга

1. Всички потребители в Съюза имат право на достъп до подходяща услуга за достъп до интернет на приемливи цени и до услуги за гласови съобщения с качеството, определено на тяхна територия, в определено местоположение.

2. Всяка държава членка, в контекста на минималната пропускателна способност, която използват повечето потребители на територията ѝ, и като взема предвид насоките на ОЕРЕС, както е предвидено във втора алинея от настоящия параграф, определя подходящата услуга за достъп до интернет, посочена в параграф 1, с цел да се осигури пропускателна способност, необходима за социалното и икономическото участие в обществото.

   До [*12 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент*] след консултация със заинтересованите страни и в тясно сътрудничество с Комисията, като взема предвид наличните данни на Комисията (Евростат), ОЕРЕС издава насоки в подкрепа на определението за подходяща услуга за достъп до интернет, посочена в параграф 1, и спецификацията на пропускателната способност, необходима за социалното и икономическото участие в обществото. Насоките се актуализират редовно, за да отразява технологичния напредък и промените в потребителските модели на използване.

Член 88

Предоставяне на универсална услуга на достъпна цена

1. Националните регулаторни, в координация с други компетентни органи, следят ежегодно развитието и равнището на цените на дребно на наличните на пазара услуги, посочени в член 87, параграф 1, по-специално по отношение на националните цени и националния доход на потребителите.

2. Когато държавите членки установят, че в контекста на националните условия цените на дребно за услугите, посочени в член 87, параграф 1, не са достъпни, тъй като потребителите с нисък доход или със специални социални потребности са лишени от достъп до тях, те предприемат мерки, за да гарантират достъпни цени за тези потребители на услуги за подходящ достъп до интернет и гласови съобщения най-малкото в определено местоположение.

3. Когато държавите членки решат да изискват тарифни планове или пакети, те се предлагат от всички доставчици. Тези оферти са лесно достъпни за потребители с ниски доходи или специални социални потребности. Националните регулаторни органи, в координация с други компетентни органи, гарантират, когато е приложимо, че условията, при които предприятията предоставят тарифни планове или потребителски пакети са напълно прозрачни и се публикуват и прилагат в съответствие с принципа за недопускане на дискриминация и ефикасност.

   Потребителите, които могат да се ползват от тарифните планове или пакетите, посочени в първа алинея от настоящия параграф, имат право да сключат договор с

доставчик на услуги за подходящ достъп до интернет и услуги за гласови съобщения.

По искане на потребителя договорът се ограничава до услуги за гласови съобщения.

4. Държавите членки оказват помощ, по целесъобразност, на потребителите с увреждания и предприемат други специфични мерки, с цел да се гарантира наличието и достъпността на свързаните крайни устройства и специфичното оборудване и услуги, подобряващи равностойния достъп, включително, когато е необходимо, услуги за цялостен разговор или услуги за предаване.

5. Държавите членки използват най-ефикасния и подходящ подход за мерките, посочени в настоящия член, като същевременно спазват принципите на обективност, прозрачност, недискриминация и пропорционалност и гарантират съвместимост с вътрешния пазар, включително правилата за конкуренция.

Член 89

Определяне на подходяща услуга за достъп до интернет, необходимата пропускателна способност, критерии и методика за финансова достъпност

Като взема предвид технологичния напредък и промените в моделите на използване от потребителите, Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на методиката за определяне на подходящата услуга за достъп до интернет, включително пропускателната способност, необходима за социалното и икономическото участие в обществото, посочено в член 87, с оглед на националните условия. Актовете за изпълнение включват също така критерии и методика, които да се вземат предвид от националните регулаторни органи в координация с други компетентни органи, за да се установи дали цените на дребно на услугите, посочени в член 87, параграф 1, са достъпни за потребителите с ниски доходи или специални социални потребности, посочени в член 88.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата, посочена в член 199, параграф 4.

Член 90

Наличност на универсална услуга

1. Когато дадена държава членка е установила, вземайки предвид резултатите от географското проучване, проведено в съответствие с член 183, и при необходимост всички допълнителни доказателства, че наличността в определено местоположение на услуга за подходящ достъп до интернет, определена в съответствие с член 87, параграф 2, и на услуги за гласови съобщения не може да бъде осигурена при обичайни търговски условия на националната територия или в различни части от нея, държавите членки използват инструменти на обществената политика и когато други инструменти на обществената политика не са осигурили желания ефект, те могат да наложат задължения за предоставяне на универсална услуга, за да гарантират, че са изпълнени всички разумни искания от потребители, микропредприятия, малки предприятия и организации с нестопанска цел за достъп до тези услуги в съответните части от тяхната територия.

2. Когато други мерки или инструменти на обществената политика не са постигнали желания ефект и държавите членки решат да наложат задълженията за

предоставяне на универсална услуга, посочени в параграф 1, те могат да възложат на едно или повече предприятия изпълнението на тези задължения на цялата национална територия или да обхванат конкретни части от националната територия.

Държавите членки използват най-ефикасния и подходящ подход за мерките, посочени в настоящия параграф, като същевременно спазват принципите на обективност, прозрачност, недискриминация и пропорционалност, като гарантират съвместимост с вътрешния пазар, включително правилата за конкуренция.

Член 91

Контрол на разходите и допълнителни съоръжения и услуги

1. При предоставянето на съоръжения и услуги в допълнение към онези, посочени в член 87, доставчиците на услуга за подходящ достъп до интернет и на услуги за гласови съобщения в съответствие с членове 87, 88 и 90 предлагат условия, които не задължават отговарящият на условията краен ползвател да плаща за съоръженията или услугите, които не са необходими или не се изискват за исканата услуга.
2. Доставчиците на услуги за подходящ достъп до интернет и на услуги за гласови съобщения, посочени в член 87, които предоставят услуги в съответствие с член 88, предлагат следните специфични съоръжения и услуги на потребителите, които се ползват от мерките съгласно член 88, според случая, за да могат потребителите да следят и контролират разходите:
    а) избирателно спиране на изходящи повиквания или на специални кратки текстови съобщения (SMS) и мултимедийни съобщения (MMS) с добавена стойност или, където е технически осъществимо, други видове подобни приложения;
    б) системи за предплащане;
    в) разсрочено плащане на таксите за свързване;
    г) пропорционални, недопускащи дискриминация и публикувани мерки, гарантиращи надлежно предупреждение за всяко последващо прекъсване или прекъсване на услугата, за покриване на неплащането на сметки, издадени от доставчици, и мерки за избягване на неоправдано прекъсване на услугите, включително подходящ механизъм за проверка на непрекъснатия интерес към използването на услугата;
    д) информиране за тарифи;
    е) контрол на разходите, включително безплатни предупреждения до потребителите в случай на необичайни или прекомерни модели на потребление;
    ж) възможност за деактивиране на фактуриране от трета страна.

Член 92

Преходни разпоредби относно определянето на предприятия съгласно Директива (ЕС) 2018/1972 и преглед на универсалната услуга

1. Предприятията, които преди [*6 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент]* са били определени да предоставят специфични тарифни планове или пакети или да гарантират наличността в определено местоположение на услуга за подходящ широколентов достъп до интернет и на услуги за гласови съобщения съгласно Директива (ЕС) 2018/1972, запазват своя статут до изтичането на срока на такова определяне.

2. ОЕРЕС следи наличността и ценовата достъпност по отношение на адекватния достъп до интернет и гласовите съобщения с оглед на пазарните и технологичните промени и до 30 юни 2033 г. публикува становище относно тези промени и относно тяхното въздействие върху прилагането на наличността и ценовата достъпност.

3. До 30 юни 2034 г. Комисията, като взема предвид становището на ОЕРЕС, прави преглед на обхвата на достъпната универсална услуга по член 88 и наличието на универсална услуга по член 90, по-специално с оглед да предложи на Европейския парламент и на Съвета промяна или ново определяне на обхвата.

   Прегледът се извършва с оглед на социалното, икономическото и технологичното развитие, включително прехода към оптични мрежи, и като се вземат предвид, наред с другото, преобладаващите технологии, използвани от мнозинството потребители. Комисията представя доклад до Европейския парламент и Съвета относно резултатите от прегледа.

6.2. ДЯЛ II: ДОСТЪП ДО ОТВОРЕН ИНТЕРНЕТ

Член 93

Гарантиране на достъп до отворен интернет

1. Чрез своята услуга за достъп до интернет крайните потребители имат право на достъп до и разпространение на информация и съдържание, да използват и да предоставят приложения и услуги и да използват крайни устройства по свой избор, независимо от местоположението на крайния потребител или доставчика или от местоположението, източника или местоназначението на информацията, съдържанието, приложението или услугата. Настоящият параграф не засяга правото на Съюза и националното право, което е в съответствие с правото на Съюза относно законосъобразността на съдържанието, приложенията и услугите.

2. Споразуменията между доставчиците на услуги за достъп до интернет и крайните потребители относно търговските и техническите условия и характеристиките на услугите за достъп до интернет, като например цени, обеми от данни или скорост, и всички търговски практики, провеждани от доставчиците на услуги за достъп до интернет, не ограничават упражняването на правата на крайните потребители, установени в параграф 1.

3. Доставчиците на услуги за достъп до интернет третират еднакво целия трафик при предоставянето на услуги за достъп до интернет, без дискриминация, ограничение или намеса, независимо от подателя и получателя, съдържанието, до което е получен достъп или което е разпространено, използваните или предоставените приложения или услуги и използваните крайни устройства.

   Първа алинея не пречи на доставчиците на услуги за достъп до интернет да прилагат разумни мерки за управление на трафика. За да се считат за разумни, тези мерки трябва да бъдат прозрачни, недискриминационни и пропорционални и да не

се основават на търговски съображения, а на обективно различни технически изисквания за качество на услугите на специфични категории трафик. В тези мерки не се включва наблюдение специфичното съдържание и те не се прилагат за период, по-дълъг от необходимото.

Доставчиците на услуги за достъп до интернет не могат да предприемат в мерки за управление на трафика, които надхвърлят мерките, посочени във втора алинея, и по-специално не могат да блокират, забавят, променят, ограничават, упражняват намеса, влошават качеството или да дискриминират специфично съдържание, приложения или услуги или специфични категории от тях, с изключение на случаите, когато това е необходимо, и докато трае необходимостта, с цел:

а) спазване на законодателните актове на Съюза или на националното законодателство, което е в съответствие с правото на Съюза, приложимо към доставчика на услуги за достъп до интернет, или на мерките за привеждане в действие на тези законодателни актове на Съюза или национално законодателство, в съответствие с правото на Съюза, включително на решения на съдебни или публични органи, които имат съответните правомощия;

б) запазване целостта и сигурността на мрежата, на услугите, предоставяни по тази мрежа, и на крайните устройства на крайните потребители;

в) предотвратяване на предстоящо претоварване на мрежата и смекчаване на последствията от извънредни или временни претоварвания на мрежата, при условие че еквивалентните категории трафик се третират еднакво.

4. Мерките за управление на трафика може да обхващат обработване на лични данни, единствено ако това обработване е необходимо и пропорционално за постигане на целите по параграф 3. Това обработване се извършва в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета. Мерките за управление на трафика са в съответствие и с Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета.

5. Доставчиците на обществени електронни съобщителни услуги, включително доставчиците на услуги за достъп до интернет, и доставчиците на съдържание, приложения и услуги, имат право свободно да предлагат услуги, различни от услугите за достъп до интернет, които са оптимизирани за определено съдържание, приложения или услуги, или комбинация от тях, когато оптимизирането е необходимо, за да се изпълнят изискванията за съдържанието, приложенията или услугите за определено ниво на качество. Доставчиците на обществени електронни съобщителни услуги, в това число доставчиците на услуги за достъп до интернет, могат да предлагат или да оказват съдействие за такива услуги само когато мрежовият капацитет е достатъчен за предоставянето им в допълнение към предоставяните услуги за достъп до интернет. Тези услуги не се използват и не се предлагат като заместител на услугите за достъп до интернет и не следва да бъдат в ущърб на наличието или общото качество на услугите за достъп до интернет за крайните потребители.

6. Комисията може да приема актове за изпълнение, в които подробно се описват условията, посочени в настоящия член, за предлагането на услуги, различни от услуги за достъп до интернет, които са оптимизирани за специфично съдържание, приложения или услуги, или комбинация от тях.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата, посочена в член 199, параграф 4.

Член 94

Надзор и правоприлагане на достъпа до отворен интернет

1. Националните регулаторни органи следят внимателно и гарантират спазването на член 93 и насърчават осигуряването на непрекъснато наличие на услуги за достъп до интернет на недискриминационен принцип с качество, съответстващо на технологичния напредък. За тези цели националните регулаторни органи могат да налагат изисквания относно технически характеристики, минимални изисквания за качество на услугите и други подходящи и необходими мерки на един или повече доставчици на обществени електронни съобщителни услуги, включително на доставчиците на услуги за достъп до интернет.

2. Доставчиците на обществени електронни съобщителни услуги, включително доставчиците на услуги за достъп до интернет, предоставят на всеки две години на националните регулаторни органи информация относно задълженията по член 93, и по-специално информация относно управлението на мрежовия им капацитет и трафик, както и обосновка за всяка от прилаганите мерки за управление на трафика.

3. Националните регулаторни органи споделят с ОЕРЕС актуална информация за своите основни практики и национални констатации относно достъпа до отворен интернет въз основа на информацията, получена съгласно параграф 2. Въз основа на информацията от националните регулаторни органи, до 24 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент и на всеки две години след това ОЕРЕС публикува доклад относно основните практики и констатации във връзка с достъпа до отворен интернет в Съюза.

4. До [*12 месеца след влизането в сила на настоящия регламент*] ОЕРЕС, в тясно сътрудничество с Комисията, публикува общ образец, който да се използва за събиране на необходимата информация съгласно параграф 2.

5. ОЕРЕС, след консултация със заинтересованите страни и в тясно сътрудничество с Комисията, издава насоки относно изпълнение на задълженията на националните регулаторни органи съгласно настоящия член. Насоките описват подробно и съответните параметри за качество на услугите за достъп до интернет, включително параметрите за механизма за наблюдение, посочен в член 97, параграф 4, втора алинея, параметрите, които са от значение за крайните ползватели с увреждания, приложимите методи за измерване, съдържанието и формата на информацията, както е предвидено в приложение III, и на публикацията, както е предвидено в приложение IV, и механизмите за сертифициране на качеството. Съответните параметри за крайните ползватели с увреждания включват и параметри за обществено достъпни междуличностни съобщителни услуги.

   При прилагане на изпълнението на задълженията за качество на услугите националните регулаторни органи вземат предвид насоките на ОЕРЕС.

6.3. ДЯЛ III: ПРАВА НА КРАЙНИТЕ ПОЛЗВАТЕЛИ

6.3.1. ГЛАВА I Права на потребителите

Член 95

Изисквания за предоставяне на информация в договорите

1. Преди потребителят да бъде обвързан с договор или съответно предложение и в допълнение към изискванията съгласно Директива 2011/83/ЕС, доставчиците на услуги за достъп до интернет или на обществено достъпни междуличностни съобщителни услуги предоставят информацията, посочена в приложение III към настоящия регламент, ако тази информация се отнася до услуга, която те предоставят.

   Информацията се предоставя по ясен и разбираем начин на траен носител съгласно определението в член 2, точка 10 от Директива 2011/83/ЕС или, когато предоставянето на траен носител не е възможно, в предоставен от доставчика документ, който е лесен за изтегляне. Доставчикът изрично насочва вниманието на потребителя към наличието на този документ и към това, че е важно документът да бъде изтеглен за целите на документацията, бъдещи справки и непроменено възпроизвеждане.

   Информацията, при поискване, се предоставя в достъпен формат за крайни ползватели с увреждания в съответствие с изискванията за достъпност на приложение I към Директива (ЕС) 2019/882.

2. Доставчиците на услуги за достъп до интернет или на обществено достъпни междуличностни съобщителни услуги предоставят на потребителите кратко и лесно читаемо резюме на договора. В това резюме са посочени основните елементи на изискванията за информация в съответствие с параграф 1. Тези основни елементи съдържат:

   а) име, адрес и информация за връзка с доставчика и, ако е различна, информация за връзка при евентуални жалби;

   б) основни характеристики на всяка от предоставяните услуги;

   в) съответните цени за активиране на електронната съобщителна услуга, както и за всички повтарящи се или свързани с потреблението такси, когато услугата е предоставена за пряко парично плащане;

   г) срок на договора и условия за неговото продължаване и прекратяване;

   д) доколко продуктите и услугите са предназначени за крайни ползватели с увреждания;

   е) по отношение на услугите за достъп до интернет — резюме на информацията, изисквана съгласно приложение III, раздел 5, букви г) и д).

   Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на образец на резюме на договор, който да се използва от доставчиците с цел изпълнение на задълженията им съгласно настоящия параграф.

   Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата, посочена в член 199, параграф 4.

Доставчиците, обвързани със задълженията по параграф 1, надлежно попълват този образец на резюме на договор с изискваната информация и предоставят безплатно резюмето на договор на потребителите, преди потребителят да бъде правно обвързан с договора или съответната оферта, включително договори от разстояние. Когато по обективни технически причини не е възможно да се предостави резюме на договор в този момент, същото се предоставя без необосновано забавяне след това и преди потребителят да се обвърже с договор или съответно предложение.

3. Информацията, посочена в параграфи 1 и 2, представлява неразделна част от договора и не се променя, освен ако страните изрично не се договорят за това.

4. Когато доставчикът е спазил изискванията за информация в съответствие с параграфи 1 и 2, се счита, че той е спазил изискванията за информация по член 5, параграф 1, буква а) или член 6, параграф 1, буква а), член 5, параграф 1, буква б) или член 6, параграф 1, буква б) и член 6 , параграф 1, буква в), член 5, параграф 1, буква в) или член 6, параграф 1, буква д), член 5, параграф 1, буква е), член 6, параграф 1, буква о) и член 6, параграф 1, буква п) и член 8, параграф 2, първа алинея от Директива 2011/83/ЕС.

5. Когато услуги за достъп до интернет или обществено достъпни междуличностни съобщителни услуги се фактурират въз основа на времетраене или обем на потреблението, техните доставчици предлагат на потребителите възможност да следят и контролират използването и разходите за всяка от тези услуги. Тази възможност включва достъп до навременна информация относно потреблението на услуги от тарифния план. По-конкретно, доставчиците уведомяват потребителите, преди да е достигнат пределният обем, включен в техния тарифен план, и когато е усвоена изцяло услугата, включена в техния тарифен план.

6. Доставчиците предлагат на потребителите безплатно основното равнище на подробните фактури, когато е приложимо, така че да се даде възможност на потребителите:

   а) да проверяват и контролират таксите за използване на услуги за достъп до интернет или междуличностни съобщителни услуги с номерà;

   б) адекватно да следят потреблението и разходите си и по такъв начин да упражняват разумен контрол върху своите сметки.

Тези подробни фактури включват изрично посочване във фактурата на идентичността на доставчика и продължителността на услугите, начислени на крайния ползвател от страна на услуги с номера с добавена стойност, освен ако потребителят не поиска тази информация да не се споменава.

Безплатните повиквания за крайния ползвател, който осъществява повикването, включително повикванията към линии за помощ, не е необходимо да се включват в подробната фактура за потребителя, извършващ повикванията.

Потребителите имат правото да получат сметки, които не са с описание на услугите. Правата на потребителите, които получават подробни фактури, се съгласуват с правото на неприкосновеност на личния живот на потребители, които осъществяват повиквания, и на потребителите, които получават повиквания, включително като се гарантира, че на тези потребители са предоставени достатъчно алтернативни методи за комуникация или плащания, които подобряват неприкосновеността на личния живот.

7. Държавите членки не запазват в сила и не въвеждат в своето национално право разпоредби за защита на потребителите, които се отклоняват от настоящия член, включително повече или по-малко строги разпоредби, с които да гарантират различно ниво на защита. Това не засяга правото на държавите членки да запазят разпоредбите относно допълнителните възможности съгласно Директива (ЕС) 2018/1972.

Член 96

Прозрачност

1. Когато доставчиците на услуги за достъп до интернет или обществено достъпни междуличностни съобщителни услуги обвързват предоставянето на тези услуги на потребителите с общи условия, те публикуват информацията, посочена в приложение IV към настоящия регламент, по ясен, изчерпателен, машинночетим начин и в достъпен формат за крайни ползватели с увреждания в съответствие с изискванията за достъпност, определени в приложение I към Директива (ЕС) 2019/882. Тази информация се актуализира редовно.

2. Държавите членки не запазват в сила и не въвеждат в своето национално право разпоредби за защита на крайните ползватели, които се отклоняват от настоящия член, включително повече или по-малко строги разпоредби, с които да гарантират различно ниво на защита.

Член 97

Срок на договора и прекратяване

1. Условията и процедурите за прекратяване на договор не действат като пречка за смяната на доставчика на услуги. Договорите, сключени между потребителите и доставчиците на обществени електронни съобщителни услуги, различни от междуличностни съобщителни услуги без номерà, и различни от предавателни услуги, използвани за предоставяне на услуги машина-машина, не предвиждат период на обвързване по-дълъг от 24 месеца. Това не засяга правото на държавите членки да запазват в сила разпоредби за по-кратка максимална продължителност на периода на договорно обвързване.

   Настоящият параграф не се прилага по отношение на продължителността на договор за изплащане на вноски, в случаите, когато потребителят се е съгласил с отделен договор да изплаща вноски изключително за изграждането на физическа връзка, по-специално към гигабитови мрежи. Договорите за изплащане на вноски за изграждане на физическа връзка не включват крайното устройство, като маршрутизатор или модем, и не възпрепятстват потребителите да упражняват правата си по параграфи 2—6.

2. Когато в договор или в националното законодателство се предвижда автоматично удължаване на срочен договор за електронни съобщителни услуги, различни от междуличностни съобщителни услуги без номерà, и различни от предавателни услуги, използвани за предоставяне на услуги машина-машина, потребителите имат право след такова удължаване да прекратят договора по всяко време с максимум едномесечно предизвестие и без това да води до други разходи, с изключение на таксите за получаване на услугата през периода на предизвестието. Преди автоматичното удължаване на договора доставчиците информират потребителите по разбираем и своевременен начин и на траен носител за

изтичането на договорните ангажименти и за начините за прекратяване на договора. В допълнение, едновременно с това доставчиците дават на потребителите съвети за най-добрите тарифи за ползваните от тях услуги.

3. Потребителите имат правото да прекратят сключения от тях договор без допълнителни разходи, когато доставчикът на обществени електронни съобщителни услуги, различни от междуличностни съобщителни услуги без номерà, ги уведоми за предложени от него промени в договорните условия, освен когато предложените промени не са изключително в интерес на потребителя, или са от чисто административно естество и нямат неблагоприятно въздействие за потребителя, или са пряко наложени от правото на Съюза или националното право.

   Доставчиците уведомяват потребителите за всички промени в договорните условия в срок, не по-кратък от един месец преди въвеждането им, и едновременно с това ги уведомяват и за правото им да прекратят договора си без допълнителни разходи, в случай че не приемат новите условия. Правото на прекратяване на договора се упражнява в срок от един месец след уведомлението. Уведомяването се извършва по ясен и изчерпателен начин на траен носител.

4. Всяко значително, непрекъснато или често повтарящо се несъответствие между действителните показатели на електронната съобщителна услуга, различна от услуга за достъп до интернет, или междуличностна съобщителна услуга без номер, и показателите, посочени в договора, се счита за основание за задействане на средствата за правна защита, с които потребителят разполага съгласно националното право, включително правото да прекрати безплатно договора.

   За услугите за достъп до интернет всяко значително и непрекъснато или редовно повтарящо се разминаване между действителните показатели на услугата за достъп до интернет относно скоростта или други параметри за качество на услугата и показателите, обявени от доставчика на услуги за достъп до интернет в съответствие с приложение III, раздел 5, букви а) — г), когато съответните факти са установени чрез подходящ механизъм за наблюдение, определен в насоките на ОЕРЕС, посочени в член 94, параграф 5, одобрен от националния регулаторен орган, се счита за несъответствие на показателите за целите на задействане на средствата за правна защита, с които разполага потребителят съгласно националното право.

5. Когато потребител има правото да прекрати договор за обществена електронна съобщителна услуга, различна от междуличностна съобщителна услуга без номер, преди края на договорения срок на договора съгласно настоящия регламент или други разпоредби на правото на Съюза или националното право, потребителят не дължи друга компенсация, освен за запазеното субсидирано крайно устройство.

   Когато потребителят избере да запази крайно устройство, предоставено в пакет с договора към момента на неговото сключване, дължимата компенсация не превишава неговата pro rata temporis стойност, договорена в момента на сключването на договора или оставащата част от таксата за услугата до изтичането на договора, в зависимост от това коя от двете суми е по-малка.

   Доставчикът премахва всички условия по отношение на използването на крайното устройство в други мрежи безплатно най-късно след заплащане на въпросната компенсация.

6. Държавите членки не запазват в сила и не въвеждат в своето национално право разпоредби за защита на крайните ползватели, които се отклоняват от настоящия

член, включително повече или по-малко строги разпоредби, с които да гарантират различно ниво на защита. Това не засяга правото на държавите членки да запазят разпоредбите, посочени в параграф 1.

Член 98

Пакетни оферти

1. Когато предлаган на потребител пакет от услуги или пакет от услуги и крайно устройство включва най-малкото услуга за достъп до интернет или обществено достъпна междуличностна съобщителна услуга с номер, се прилагат член 95, параграф 2, член 96, параграф 1, член 97 и член 100, параграф 1 за всички елементи от пакета, включително mutatis mutandis за онези елементи, които иначе не попадат в обхвата на тези разпоредби.
2. Когато съгласно правото на Съюза или националното право в съответствие с правото на Съюза потребителят има право да прекрати някой от елементите от пакета, както е посочено в параграф 1, преди изтичането на договорения срок на договора поради липса на съответствие с договора или липса на доставка, потребителят има право да прекрати договора по отношение на всички елементи на пакета.
3. Сключването на абонамент за каквито и да е допълнителни услуги или крайно устройство, предоставяни или разпространявани от същия доставчик на услуги за достъп до интернет или на обществено достъпни междуличностни съобщителни услуги с номерà, не удължава първоначалния срок на договора, към който се добавят тези услуги или крайно устройство, освен ако потребителят изрично не се съгласи с това при сключването на абонамента за допълнителните услуги или крайното устройство.
4. Държавите членки не запазват в сила и не въвеждат в своето национално право разпоредби за защита на крайните ползватели, които се отклоняват от настоящия член, включително повече или по-малко строги разпоредби, с които да гарантират различно ниво на защита.

Член 99

Права за микропредприятията, малките и средните предприятия или организациите с нестопанска цел

Член 95, член 97, параграф 1, член 98, параграф 1 и член 98, параграф 3 се прилагат също така и за крайни ползватели, които са микропредприятия или организации с нестопанска цел, освен ако те изрично не са се съгласили да се откажат от всички или от част от правата, предвидени в тези разпоредби. Член 97, параграф 2, член 97, параграф 3 и член 97, параграф 5 се прилагат също така и за крайни ползватели, които са микропредприятия, малки и средни предприятия или организации с нестопанска цел, освен ако те изрично не са се съгласили да се откажат от всички или от част от правата, предвидени в тези разпоредби.

6.3.2. ГЛАВА II: Права на крайните ползватели

Член 100

Смяна на доставчик и преносимост на номера

1. В случай на смяна на доставчик на услуги за достъп до интернет, засегнатите доставчици предоставят на крайния ползвател съответната информация преди началото и в хода на процеса на смяна, с цел да се осигури непрекъснатост на услугата за достъп до интернет, освен ако това е технически неосъществимо. Приемащият доставчик гарантира, че активирането на услугата за достъп до интернет става възможно най-бързо на датата и в срока, които са изрично договорени с крайния ползвател. Прехвърлящият доставчик продължава да предоставя своите услуги за достъп до интернет при същите условия докато приемащият доставчик активира своите услуги за достъп до интернет. Прекъсването на услугата по време на процеса на смяна на доставчика не надвишава един работен ден.

   Националните регулаторни органи гарантират, че процесът на смяна на доставчика е ефикасен и опростен за крайния ползвател.

2. Крайните ползватели с номера от националния номерационен план имат право при поискване да запазят номерата си независимо от предприятието, което предоставя услугата. Това право се прилага:

   а) в случаите на географски номера в определена област;

   б) в случаите на негеографски номера за всяко местоположение.

   Правото, предвидено в първа алинея, не се прилагат за пренасянето на номера между мрежи, които предоставят услуги в определено местоположение и мобилни мрежи.

3. Когато даден краен ползвател прекрати договор, той има право за пренасяне на номер от националния номерационен план към същия или към друг доставчик за срок от минимум един месец след датата на прекратяване, освен ако не се откаже от това право.

4. Националните регулаторни органи гарантират, че ценообразуването между доставчиците, свързани с предоставянето на преносимост на номера е разходоориентирано и на крайните ползватели не се налагат преки такси.

5. Пренасянето на номерата и последващото им активиране се изпълнява във възможно най-кратък срок на датата, изрично договорена с крайния ползвател. Във всички случаи крайните ползватели, сключили договор за пренасяне на номер към нов доставчик, получават активиране на номера в срок от един работен ден считано от датата, договорена с крайния ползвател. В случай на неуспех на процеса по пренасяне, прехвърлящият доставчик активира отново номера и услугите на крайния ползвател до успешното завършване на пренасянето. Прехвърлящият доставчик продължава да предоставя своите услуги при същите условия до активирането на услугите на приемащия доставчик. Във всички случаи лишаването от услуга по време на процеса на смяна на доставчик и пренасяне на номера не надвишава един работен ден. Операторите, чиито мрежи или съоръжения за достъп се използват от прехвърлящия или приемащия доставчик, или и от двамата, гарантират, че няма лишаване от услуга, което би забавило процеса на смяна и пренасяне.

6. Приемащият доставчик води процесите по смяна на доставчика и пренасяне на номера, посочени в параграфи 1 и 5, а приемащите и прехвърлящите доставчици си сътрудничат добросъвестно. Те не забавят, нито злоупотребяват с процесите на смяна на доставчика и пренасяне на номера, нито пренасят номера или правят смяна на доставчика на крайните ползватели без изричното съгласие на крайните

ползватели. Договорите на крайните ползватели с прехвърлящия доставчик се прекратяват автоматично, след като приключи процесът на смяната.

До [*12 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент*], след консултация със заинтересованите страни и в тясно сътрудничество с Комисията, ОЕРЕС приема насоки, определящи подробностите относно процедурите за смяна на доставчика и пренасяне, като взема предвид техническата осъществимост и необходимостта от поддържане на непрекъснатост на услугата за крайните ползватели. В насоките също така се описва подробно процедурата за обезщетяване на крайните ползватели от страна на техните доставчици в случай на закъснения или нарушение на процедурите за пренасяне и смяна на доставчика, пропуснати срещи за услуга и инсталация или неспазване от страна на доставчика на задълженията, посочени в настоящия член. Националните регулаторни органи определят подробностите относно процедурите за смяна на доставчика и пренасяне, като вземат предвид насоките на ОЕРЕС. Това включва, когато е технически осъществимо, изискване пренасянето да бъде изпълнено чрез предоставяне по ефира, освен ако даден краен ползвател не поиска друго.

Националните регулаторни органи също така вземат подходящи мерки, които гарантират, че крайните ползватели са подходящо осведомени и защитени по време на процесите на смяна и пренасяне и не се прехвърлят към друг доставчик против волята им.

При поискване прехвърлящите доставчици възстановяват оставащия кредит на потребителите, които ползват предплатени услуги. За възстановяването може да се изисква такса само ако това е предвидено в договора. Всяка такава такса е пропорционална и съразмерна на действителните разходи, направени от прехвърлящия доставчик при предлагането на възстановяването.

7. Държавите членки не запазват в сила и не въвеждат в своето национално право разпоредби за защита на крайните ползватели, които се отклоняват от настоящия член, включително повече или по-малко строги разпоредби, с които да гарантират различно ниво на защита. Това не засяга правото на държавите членки да приемат или запазят правила за обезщетяване на крайните ползватели от страна на техните доставчици в случай на неспазване от страна на доставчика на задълженията, предвидени в настоящия член, както и в случай на забавяния или нарушения на процедурите на пренасяне и смяна на доставчика и пропуснати срещи за услуга и инсталация.

Член 101

Освобождаване за определени микропредприятия

С изключение на член 102, настоящият дял не се прилага за микропредприятията, предоставящи междуличностни съобщителни услуги без номерà, освен ако те предоставят и други електронни съобщителни услуги.

Преди сключването на договор микропредприятие, ползващо се от такова освобождаване, информира крайните ползватели за освобождаването по първа алинея.

Член 102

Недопускане на дискриминация

Доставчиците на електронни съобщителни мрежи или услуги не прилагат различни изисквания или общи условия за достъп или използване на мрежи или услуги по отношение на крайните ползватели, освен ако това не е обосновано в рамките на правото на Съюза.

6.3.3. ГЛАВА III: Възможности и функционалности за крайните ползватели

Член 103

Защита на крайните потребители срещу дейности с цел измама

1. Доставчиците на услуги за достъп до интернет и на обществено достъпни междуличностни съобщителни услуги си сътрудничат с националните компетентни органи за определяне на ефективни мерки за предотвратяване на дейности с цел измама, извършвани чрез използване на тези услуги, които засягат крайните ползватели, като същевременно се гарантира пълно спазване на законодателството на Съюза в областта на защитата на личните данни.
2. СЦМ събира информация от националните регулаторни или други компетентни органи, съответните европейски и световни организации и заинтересовани страни, включително Европол и ENISA, относно дейностите с цел измама, извършени чрез използване на услугите, посочени в параграф 1, по-специално относно тези, които са с трансграничен характер.
3. След консултация с Европейския комитет по защита на данните и ENISA, ОЕРЕС издава насоки относно техническите и правните мерки, които биха могли ефективно да защитят крайните ползватели от дейности с цел измама в Съюза, по-специално мерки, основаващи се на оправомощаването на националните регулаторни органи или компетентните органи да блокират номера и услуги съгласно член 52, параграф 2. Първите такива насоки на ОЕРЕС се приемат [*12 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент*]. ОЕРЕС актуализира насоките, когато е необходимо, но най-малко на всеки две години след приемането им.
4. Националните компетентни органи приемат мерки за предотвратяване на дейностите с цел измама, извършвани чрез използване на услугите, посочени в параграф 1, като вземат предвид насоките, издадени съгласно параграф 3.
5. Комисията може да приема делегирани актове в съответствие с член 198 за допълване на параграф 3 от настоящия член по отношение на мерките, необходими за гарантиране на ефективността, координацията и взаимното допълване на мерките за предотвратяване на измами в рамките на Съюза.

Член 104

Горещи телефонни линии за изчезнали деца и за помощ на деца

1. Доставчиците на междуличностни съобщителни услуги с номерà гарантират безплатен достъп за крайните ползватели, включително крайните ползватели с увреждания, до услугата, поддържаща гореща линия за съобщаване за изчезнали деца. При пътуване в рамките на Съюза крайните ползватели имат безплатен достъп до услугата на посетената държава. Горещата линия е достъпна на номер „116000“.

2. Държавите членки вземат подходящи мерки, за да гарантират, че органът или предприятието, на което е предоставен номер „116000“, разпределя необходимите ресурси за управление на горещата линия.

3. Държавите членки и Комисията гарантират, че крайните ползватели са подходящо информирани за съществуването и използването на услугите, предоставяни с номер „116000“ и, когато е уместно, номер „116111“.

Член 105

Разпространение на информация от обществен интерес

Доставчиците на услуги за достъп до интернет или на обществено достъпни междуличностни съобщителни услуги разпространяват безплатно информация от обществен интерес сред съществуващи и нови крайни ползватели, когато е уместно, чрез средствата, които те обичайно използват за контакти с крайните ползватели. Информация от обществен интерес се предоставя от съответните обществени органи в стандартизиран формат и обхваща най-малко следните въпроси:

а) начини на използване на услуги за достъп до интернет и обществено достъпни междуличностни съобщителни услуги за извършване на незаконни дейности или разпространяване на вредно съдържание, по-специално когато то може да засегне правата и свободите на други лица, правото на защита на личните данни, авторското право и сродните му права;

б) средствата за защита срещу рисковете за личната сигурност, неприкосновеността на личния живот и личните данни при използването на услуги за достъп до интернет и на обществено достъпни междуличностни съобщителни услуги, включително защита срещу дейности с цел измама, извършени чрез използването на тези услуги.

Член *106*

Спешни повиквания и единен европейски номер за спешни повиквания

1. Доставчиците на обществено достъпни междуличностни съобщителни услуги с номерà предоставят на крайните ползватели достъп до службите за спешно реагиране, като се използват спешните повиквания, зададени от държавата членка. Тези спешни повиквания се предоставят безплатно и без да се налага използването на платежни средства, включително чрез използването на единния европейски номер за спешни повиквания „112“ и на всеки национален номер за спешни повиквания, определен от държавите членки.

Доставчиците на спешни повиквания гарантират, че ЦПСП могат да осъществяват обратно повикване към крайните ползватели, извършващи спешното повикване, или да осъществяват междуличностно повикване, като използват същата междуличностна съобщителна услуга като тази, с която е осъществен контакт, безплатно и когато това не е икономически осъществимо, на цена на дребно, която не надвишава националната цена на дребно на доставчика, обслужващ ЦПСП.

Държавите членки могат да разрешават достъп до службите за спешно реагиране чрез спешни повиквания от междуличностни съобщителни услуги без номерà, при условие че националната система на ЦПСП позволява насочване към най-

подходящия ЦПСП и получаване на информация за местоположението на лицето, осъществяващо повикването.

Доставчиците на електронни съобщителни услуги, които не са обществено достъпни, но които дават възможност за повиквания към обществени електронни съобщителни мрежи, гарантират достъп до службите за спешно реагиране, като използват единния европейски номер за спешни повиквания „112“, когато не е наличен алтернативен и лесен достъп до службите за спешно реагиране.

2. Не по-късно от 24 месеца след приемането на делегирания акт, посочен в параграф 8, държавите членки гарантират, че крайните ползватели могат да осъществяват спешни повиквания чрез мобилно приложение в съчетание с европейските портфейли за цифрова самоличност, издадени съгласно Регламент (ЕС) 910/2014.

3. Доставчиците на междуличностни електронни съобщителни услуги, посочени в параграф 1, прилагат техническите и организационните мерки, за да гарантират ефективни спешни повиквания за своите крайни ползватели, докато пътуват в рамките на Съюза.

4. Доставчиците на междуличностни съобщителни услуги и националните системи на ЦПСП гарантират, че спешните повиквания и информацията за местоположението на обаждащото се лице се насочват незабавно към най-подходящия ЦПСП. Националните организации на ЦПСП гарантират, че на всички спешни повиквания, включително когато се използва единният европейски номер за спешни повиквания „112“, се отговаря и те се обработват по подходящ начин.

5. Доставчиците, посочени в параграф 1, гарантират, че достъпът до службите за спешно реагиране за крайни ползватели с увреждания е възможен посредством спешни повиквания и е равностоен на достъпа, предоставен на останалите крайни ползватели, включително чрез спазване на Директива (ЕС) 2019/882.

Когато налагат средства за достъп до службите за спешно реагиране чрез спешни повиквания за крайни ползватели с увреждания, държавите членки гарантират, че при наличие на техническа осъществимост са изпълнени следните изисквания за функционална еквивалентност:

а) спешното повикване позволява двупосочна интерактивна комуникация между крайния ползвател с увреждания и центъра за приемане на спешни повиквания;

б) спешното повикване е достъпно по безпроблемен начин, без предварителна регистрация, за крайни ползватели с увреждания, пътуващи в рамките на Съюза;

в) спешното повикване се предоставя безплатно на крайни ползватели с увреждания;

г) спешното повикване се маршрутизира без забавяне към най-подходящия ЦПСП, който е квалифициран и оборудван да отговори и обработи по подходящ начин спешното повикване от крайни ползватели с увреждания;

д) за спешното повикване за крайни ползватели с увреждания се гарантират еквивалентни нива на точност и надеждност на информацията за местоположението на обаждащото се лице, както за спешните обаждания от други крайни ползватели;

e) на крайните ползватели с увреждания се дава възможност да достигнат поне същото ниво на осведоменост относно начините за достъп до службите за спешно реагиране чрез спешно повикване като на другите крайни ползватели относно спешните обаждания на номер „112“, или чрез дизайна на средствата за достъп, или чрез мерки за повишаване на осведомеността.

6. Доставчиците на спешни повиквания гарантират предоставянето на информация за местоположението на обаждащото се лице на най-подходящия ЦПСП незабавно след установяване на връзка при спешно повикване. Това включва базирана на мрежата информация за местоположението, а когато радиосъоръжението я предоставя за предаване — получената от телефонния апарат информация за местоположението на обаждащото се лице. Доставчиците на услуги за спешни повиквания гарантират, че събирането и предаването на информацията за местоположението на обаждащото се лице са безплатни за крайния ползвател и за ЦПСП по отношение на всички спешни повиквания към единния европейски номер за спешни повиквания „112“. Организациите на ЦПСП гарантират, че са въведени технически и организационни мерки за получаване и обработване на информацията за местоположението на обаждащото се лице. Държавите членки могат да разширят обхвата на тези задължения, за да включат също и спешни повиквания към национални номера за спешни повиквания.

7. Държавите членки гарантират, че крайните ползватели, включително крайните ползватели, използващи роуминг, и крайните ползватели с увреждания са адекватно информирани относно средствата за достъп до услуги за спешна помощ чрез спешни повиквания, включително чрез използване на единния европейски номер за спешни повиквания „112“, както и относно средствата за достъп за крайните ползватели с увреждания. Тази информация се предоставя в достъпни формати, насочени към различни видове увреждания, в съответствие с изискванията за достъпност, определени в приложение I към Директива (ЕС) 2019/882. Комисията подкрепя и допълва действията на държавите членки.

8. Комисията може да приема делегирани актове в съответствие с член 198 за допълване на параграфи 1, 2, 3, 5 и 6 от настоящия член чрез определяне на мерките, необходими за гарантиране на ефективни спешни повиквания в Съюза по отношение на техническите спецификации, позволяващи осъществяване на спешни повиквания чрез мобилно приложение, съчетано с европейските портфейли за цифрова самоличност, решения за информация за местоположението на обаждащото се лице, хармонизирани европейски критерии за местоположение на обаждащото се лице, равностоен достъп за крайни ползватели с увреждания и насочване към най-подходящия ЦПСП.

9. Държавите членки докладват на СЦМ номерата Е.164, за да се свържат със системите на ЦПСП на държавата членка. ОЕРЕС, подпомаган от СЦМ, създава и поддържа база данни с номерата, които системите на ЦПСП на държавите членки използват, за да се свързват помежду си от една държава членка в друга.

Член 107

Предаване на предупреждения на населението

1. Доставчиците на мобилни междуличностни съобщителни услуги с номерà предават предупреждения на населението на съответните крайни ползватели чрез

технологията, изисквана от държавите членки, в които те предоставят услугата, в географските райони, потенциално засегнати от предстоящи или развиващи се сериозни извънредни ситуации и бедствия по време на периода на предупреждаване, определен от компетентните органи.

2. Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на технически разпоредби относно предаването на предупреждения на населението чрез мобилно приложение, съчетано с европейските портфейли за цифрова самоличност, издадени съгласно Регламент (ЕС) 910/2014, на всички съответни крайни ползватели, включително крайните ползватели, използващи роуминг. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата, посочена в член 199, параграф 3.

3. Държавите членки гарантират, че една година след първия акт за изпълнение, приет съгласно параграф 3 от настоящия член, предупрежденията на населението се предават и на всички засегнати крайни ползватели чрез мобилно приложение, съчетано с европейските портфейли за цифрова самоличност, издадени съгласно Регламент (ЕС) 910/2014.

Член 108

Показване и ограничаване на повикващата линия, идентификация на свързаната линия и идентификация на източника на обаждането

1. Доставчиците на обществени електронни съобщителни мрежи, обществено достъпни междуличностни съобщителни услуги или услуги за достъп до интернет предоставят идентификация на повикващата линия или на източника.

   Те гарантират, че страната, източник на повикването, е в състояние, като използва опростени средства и безплатно, да предотврати показването на повикващата линия или идентифицирането на източника в точката, в която тяхната гласова комуникация се терминира на база отделна комуникация.

2. Мрежовият доставчик или доставчикът на услуги гарантира, че приемащата страна е в състояние, като използва опростени и безплатни средства за разумно използване на тази функция, да предотврати показването на идентификацията на повикващата линия или идентификацията на входящите повиквания.

3. Преди установяването и представянето на повикващата линия или идентификацията на източника доставчикът на услуги гарантира, че приемащата страна е в състояние, като използва опростени и безплатни средства, да отхвърли входящите гласови съобщения, когато страната източник е използвала правото си, предвидено в параграф 1.

4. Когато се предлага идентификация на свързаната линия, доставчикът на услуга гарантира, че получаващата страна е в състояние, като използва прости и безплатни средства, да предотврати представянето на идентификацията на свързаната линия, с която е свързан повикващият краен ползвател.

5. Параграф 1, алинея 1 се прилага също по отношение на гласовите съобщения, произхождащи от Съюза към трети страни. Параграф 2, алинея 1, параграфи 2, 3 и 4 се прилагат и за входящи гласови съобщения, произхождащи от трети държави.

6. Когато се показва предоставяне на идентификацията на повикващата или свързаната линия или на идентификацията на източника, доставчиците на обществено достъпни услуги за достъп до интернет или междуличностни

съобщителни услуги информират населението за това и за правата, посочени в параграф 2, алинея 1 и параграфи 2—4 от настоящия член, както и за изключенията по член 109.

Член 109

Изключения за проследяване на злонамерени или обезпокоителни съобщения и спешни съобщения

1. Правото на обаждащото се лице или на страната източник, да не показват идентификацията на повикващата линия или идентификацията на линията на източника, посочени в член 108, параграф 2, може временно да бъде отменено от доставчиците на обществени електронни съобщителни мрежи или обществено достъпни електронни съобщителни услуги, за да се даде възможност на компетентните органи или на крайния ползвател да проследяват злонамерени или обезпокоителни съобщения след подаване на жалба до органите.

2. Доставчиците, посочени в член 108, параграф 1, отменят предотвратяването на идентификацията на повикващата линия или на източника и обработват данните за местоположението на източника с цел предоставяне на такава информация на най-подходящия ЦПСП в съответствие с член 106, параграф 6.

Член 110

Автоматично пренасочване на повиквания и автоматизирани системи за повиквания

1. Доставчиците на обществено достъпни междуличностни съобщителни услуги с номерà въвеждат мерки на високо техническо равнище за ограничаване, по искане на повикания краен ползвател, на приемането на злонамерени или обезпокоителни повиквания, като предоставят безплатно следните възможности:

   а) да блокира, когато това е технически осъществимо, входящи повиквания от конкретни номера или от анонимни източници;

   б) да спре автоматичното пренасочване на повикванията от трета страна до неговото крайно устройство.

2. Доставчиците на междуличностни съобщителни услуги, предлагащи автоматизирани системи за повиквания, не възпрепятстват правото на показване на повикващата линия или на идентифициране на източника на повиканата линия или на приемащата страна и представят самоличността или номера, на който може да се осъществи връзка с тях.

Член 111

Равностоен достъп и избор за крайни ползватели с увреждания

1. Доставчиците на обществено достъпни електронни съобщителни услуги гарантират, че крайните ползватели с увреждания:

   а) имат достъп до електронни съобщителни услуги, включително свързаната с тях договорна информация, предоставена съгласно член 95, като този достъп е равностоен на достъпа, предоставян на мнозинството крайни ползватели;

б) се възползват от избора на предприятия и услуги, който е на разположение на мнозинството крайни ползватели.

Компетентните органи определят изискванията за тази цел, които трябва да бъдат изпълнени от доставчиците.

2. При приемането на мерките, посочени в параграф 1 от настоящия член, компетентните органи насърчават спазването на приложимите стандарти или спецификации, установени в съответствие с член 187.

Член 112

Оперативна съвместимост на радиоприемниците за автомобили, потребителските радиоприемници и потребителското оборудване за цифрова телевизия

1. Радиоприемниците за автомобили и потребителското оборудване за цифрова телевизия са оперативно съвместими в съответствие с приложение V.

2. Когато държавите членки решат да приемат мерки за гарантиране на оперативната съвместимост на други потребителски радиоприемници, тези мерки не се прилагат за продукти, при които радиоприемникът е само спомагателен, като например при смартфоните, или за оборудването, използвано от радиолюбители.

3. Доставчиците на услуги за цифрова телевизия гарантират, по целесъобразност, че оборудването за цифрова телевизия, което предоставят на своите крайни ползватели, е оперативно съвместимо, така че когато е технически възможно, оборудването за цифрова телевизия да се използва повторно с други доставчици на услуги за цифрова телевизия.

Без да се засяга член 5, параграф 2 от Директива 2012/19/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[82], при прекратяване на договора си крайните ползватели разполагат с възможността да върнат оборудването за цифрова телевизия чрез безплатна и лесна процедура, освен ако доставчикът не докаже, че то е напълно оперативно съвместимо с услугите за цифрова телевизия на други доставчици, включително тези, към които е преминал крайният ползвател.

Счита се, че оборудването за цифрова телевизия, което отговаря на хармонизираните стандарти, позоваването на които е било публикувано в Официален вестник на Европейския съюз, или на части от тези стандарти, отговаря на изискванията за оперативна съвместимост, изложени във втора алинея, които са обхванати от тези стандарти или части от тях.

4. Държавите членки не запазват в сила и не въвеждат в своето национално право разпоредби за защита на крайните ползватели, които се отклоняват от настоящия член, включително повече или по-малко строги разпоредби, с които да гарантират различно ниво на защита.

Член 113

Задължения за „наложителен пренос“

[82] Директива 2012/19/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 година относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване (ОЕЕО) (ОВ L 197, 24.7.2012 г., стр. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/19/oj)

1. Държавите членки могат да налагат разумни задължения за пренос на определени радио- и телевизионни канали и свързани с тях допълнителни услуги, по-специално услуги за достъпност, целящи предоставяне на подходящ достъп за крайни ползватели с увреждания, и услуги по пренос на данни, поддържащи свързана телевизия и електронни програмни указатели, на попадащи под тяхната юрисдикция предприятия, които предоставят електронни съобщителни мрежи и услуги за разпространение на радио- или телевизионни канали на обществото, когато значителен брой крайни ползватели на такива мрежи и услуги ги използват като основно средство за получаване на радио- и телевизионни канали. Тези задължения се налагат само когато са необходими за постигането на цели от общ интерес, ясно определени от всяка държава членка, и са пропорционални и прозрачни.

2. Държавите членки преразглеждат задълженията, посочени в параграф 1, когато е налице съответна промяна в националните пазарни условия или когато се променят целите от общ интерес, посочени в параграф 1.

3. Нито параграф 1 от настоящия член, нито член 65, параграф 2 не засяга възможността на държавите членки да определят подходящо възнаграждение, ако има такова, по отношение на мерките, предприети в съответствие с настоящия член, като същевременно гарантират, че при сходни обстоятелства не се допуска дискриминация в отношението към доставчиците на електронни съобщителни мрежи или услуги. Когато се предоставя възнаграждение, държавите членки ясно определят в националното право задължението за възнаграждение, включително при целесъобразност — критериите за изчисляване на това възнаграждение. Държавите членки следва да гарантират неговото пропорционално и прозрачно прилагане.

Член 114

Адаптиране на приложения IV, V и VI

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 198 за изменение на приложения IV, V и VI с цел да бъдат отчетени технологичните и социалните промени или промените в пазарното търсене.

7. ЧАСТ VII — УПРАВЛЕНИЕ

7.1. ДЯЛ I: НАЦИОНАЛНИ РЕГУЛАТОРНИ ОРГАНИ И ДРУГИ КОМПЕТЕНТНИ ОРГАНИ

Член 115

Национални регулаторни органи и други компетентни органи

1. В обхвата на настоящия регламент националните регулаторни органи отговаря поне за следните задачи:

   а) обработване на уведомлението и процедура на единен лиценз в рамките на системата на общо разрешение;

   б) прилагане на пазарната регулация, включително налагането на задълженията за достъпа и взаимното свързване;

в) събиране на данни, включително относно издръжливостта и устойчивостта, от които националните регулаторни органи може да се нуждаят, за да изпълняват своите задачи;

г) прилагане на мерките за преминаване към оптични мрежи, включително определяне на районите за изключване на медни мрежи, оценка и надзор на плановете за изключване на медни мрежи, представени от мрежовите оператори;

д) гарантиране на решаването на спорове между предприятия;

е) предлагане на доброволна помирителна процедура относно екосистемното сътрудничество;

ж) осъществяване на управлението на радиочестотния спектър и разрешенията, или в случаите, когато тези задачи са възложени на други компетентни органи, вземане на решения във връзка с изграждането на пазара и свързаните с конкуренцията елементи от националните процеси, отнасящи се до правата за ползване на радиочестотния спектър за електронни съобщителни мрежи и услуги;

з) принос за защитата на правата на крайните ползватели в сектора на електронните съобщения, в координация, където е приложимо, с други компетентни органи;

и) надзор и прилагане на достъп до отворен интернет;

й) наблюдение на развитието и равнището на цените на дребно на услугите;

к) гарантиране на преносимост на номерата;

л) предоставяне на номерационни ресурси и управление на номерационни планове;

м) предоставяне на подкрепа за подготвеност и устойчивост;

н) изпълнение на всяка друга задача, която с настоящият регламент или друго законодателство на Съюза се възлага на националните регулаторни органи.

2. Националните регулаторни органи активно подкрепят целите на ОЕРЕС за насърчаване на по-добра координация и последователност в областта на регулирането.

3. Държавите членки публикуват в леснодостъпна форма наименованията на националните регулаторни и други компетентни органи и съответните им задачи съгласно настоящия регламент.

Държавите членки уведомяват Комисията за всички национални регулаторни и други компетентни органи, на които са възложени задачи съгласно настоящия регламент, за съответните им отговорности, както и за всяка промяна в тях.

Член 116

Независимост на националните регулаторни органи и на другите компетентни органи

1. Националните регулаторни и другите компетентни органи, посочени в член 115, са правно отделени и функционално независими от всяко физическо или юридическо

лице, предоставящо електронни съобщителни мрежи, оборудване или услуги. Държавите членки, които запазват собствеността или контрола над предприятията, предоставящи електронни съобщителни мрежи или услуги, осигуряват действително структурно отделяне на регулаторната функция от дейностите, свързани със собствеността или контрола.

2. Националните регулаторни органи и другите компетентни органи упражняват правомощията си безпристрастно, прозрачно и навременно. Националните регулаторни органи и други компетентни органи разполагат с подходящи технически, финансови и човешки ресурси за изпълнение на възложените им задачи.

Член 117

Назначаване и освобождаване от длъжност на членовете на националните регулаторни органи

1. Ръководителят на национален регулаторен орган и ако е приложимо, членовете на колегиалния орган, който изпълнява тази функция в рамките на национален регулаторен орган, или техните заместници, се назначават за мандат от най-малко три години измежду лица с установена репутация и професионален опит въз основа на заслугите, уменията, знанията и опита си чрез открита и прозрачна процедура за подбор.

2. Ръководителят на национален регулаторен орган или, ако е приложимо, членовете на колегиалния орган, изпълняващ тази функция в рамките на национален регулаторен орган, или техните заместници могат да бъдат освободени от длъжност по време на мандата им само ако вече не отговарят на условията, необходими за изпълнението на техните задължения, които са определени в националното право преди тяхното назначение.

3. Решението за освобождаване от длъжност на ръководителя на съответния национален регулаторен орган или, ако е приложимо, на членовете на колегиалния орган, изпълняващ тази функция, се оповестява в момента на освобождаване от длъжност. Освободеният от длъжност ръководител на националния регулаторен орган или, ако е приложимо, членовете на колегиалния орган, изпълняващ тази функция, получават изложение на мотивите. В случай, че изложението на мотивите не бъде публикувано, то се публикува по искане на лицето. Това решение подлежи на разглеждане от страна на съд както от фактическа гледна точка, така и от юридическа.

Член 118

Политическа независимост и отговорност на националните регулаторни органи

1. Без да се засяга член 122, параграф 9, националните регулаторни органи действат независимо и обективно, включително при разработването на вътрешните процедури и организацията на персонала, функционират в условия на прозрачност и отчетност в съответствие с правото на Съюза и не търсят, нито приемат указания от други органи във връзка с изпълнението на задачите, възложени им съгласно националното законодателство, което прилага правото на Съюза. Това не пречи на упражняването на надзор съгласно националното конституционно право. Единствено апелативните органи, създадени в съответствие с член 197, имат

правомощия да спират действието или да отменят решения на националните регулаторни органи.

4. Всяка година националните регулаторни органи докладват най-малко за състоянието на пазара на електронните съобщения, за вземаните от тях решения, за човешките и финансовите си ресурси и как тези ресурси са определени, както и за бъдещите планове. Докладите им се оповестяват публично.

Член 119

Регулаторен капацитет на националните регулаторни органи

1. Националните регулаторни органи имат отделни годишни бюджети и разполагат със самостоятелност при изпълнение на отпуснатия бюджет. Бюджетите се оповестяват публично.

2. Националните регулаторни органи разполагат с адекватно финансиране и човешки ресурси за изпълнение на възложените им задачи и за да участват активно и да допринасят в работата на ОЕРЕС. Финансовата автономност не пречи на упражняването на надзор или контрол съгласно националното конституционно право. Всички дейности по контрола върху бюджета на националните регулаторни органи се упражняват прозрачно и се свеждат до знанието на обществото.

Член 120

Сътрудничество с национални органи и ОЕРЕС

1. В държавите членки, в които има повече от един отговорен национален орган или компетентен орган, националните регулаторни органи и другите компетентни органи си сътрудничат и се координират помежду си, когато е необходимо.

   Тези органи си предоставят взаимно информацията, необходима за прилагането на настоящия регламент.

   По отношение на обменяната информация, получаващият орган гарантира, същата степен на поверителност, каквато е тя при предоставящия орган.

2. Националните регулаторни и другите компетентни органи на една и съща държава членка или на различни държави членки сключват помежду си, когато е необходимо, споразумения за сътрудничество с цел укрепване на регулаторното сътрудничество.

3. Когато държавите членки възлагат правомощия съгласно настоящия регламент или друго право на Съюза на други компетентни органи, националните регулаторни органи действат като национални координатори, като гарантират, че становищата на компетентните органи се вземат изцяло предвид при всички обсъждания и резултати на ОЕРЕС.

   По-специално, националните регулаторни органи предоставят на СЦМ съответните контакти в рамките на националните компетентни органи, за да ѝ позволят да изпълнява задачите си по членове 146 и 147.

7.2. ДЯЛ II: ЗАДАЧИ И ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОЕРЕС

Член 121

Цели на ОЕРЕС

1. Създава се Орган на европейските регулатори в областта на електронните съобщения („ОЕРЕС“), чиито отговорности са установени в настоящия регламент. ОЕРЕС няма правосубектност и действа в обхвата на настоящия регламент и на регламенти (ЕС) 2022/612 и (ЕС) 2015/2120.

   ОЕРЕС заменя и е правоприемник на Органа на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС), създаден с Регламент (ЕС) 2018/1971.

2. ОЕРЕС преследва целите, посочени в член 3. По-специално, ОЕРЕС се стреми да гарантира последователното прилагане на регулаторната рамка на Съюза за електронни съобщения в рамките на обхвата, посочен в параграф 1 от настоящия член.

3. ОЕРЕС изпълнява задачите си независимо, безпристрастно, при пълна прозрачност и своевременно.

4. ОЕРЕС се ползва от експертния опит, с който разполагат националните регулаторни органи и СЦМ.

Член 122

Общи задачи на ОЕРЕС

1. Общите задачи по регулиране и консултиране, които ОЕРЕС може да изпълнява, са следните

   а) оказване на съдействие и съветване на националните регулаторни органи и другите компетентни органи, Европейския парламент, Съвета и Комисията и сътрудничество с националните регулаторни органи и Комисията, по тяхно искане или по собствена инициатива, по всякакви технически въпроси, свързани с електронните съобщения, в рамките на своята компетентност;

   б) издаване на становища, насоки и доклади, както е посочено в членове 124, 125 и 126, както и препоръки и общи позиции, и разпространение на най-добрите регулаторни практики, предназначени за националните регулаторни органи, с цел насърчаване на последователното и правилно прилагане на регулаторната рамка за електронните съобщения.

   Когато е целесъобразно, Комисията може да поиска от ОЕРЕС да издава становища, насоки и доклади, дори ако те не са изрично изброени в членове 124, 125 и 126.

2. ОЕРЕС оценява нуждата от регулаторни нововъведения и координира действията между националните регулаторни органи и другите компетентни органи, за да се осигури възможност за разработване на нови иновативни електронни съобщения.

3. По въпроси, свързани с радиочестотния спектър, ОЕРЕС участва в процедурата на Съюза за единния пазар в областта на радиочестотния спектър.

4. Комисията може да се консултира с ОЕРЕС при преглед на сливания в рамките на Съюза в сектора на електронните съобщения.

5. ОЕРЕС насърчава ефективното сътрудничество между доставчиците на електронни съобщителни мрежи и предприятията, осъществяващи дейност в

областта на електронните съобщения или тясно свързаните с тях сектори, в съответствие с член 191, параграф 2.

6. ОЕРЕС изпълнява други задачи, възложени му по силата на настоящия регламент или други правни актове на Съюза, по-специално с регламенти (ЕС) 2022/612 и (ЕС) 2015/2120.

7. ОЕРЕС оповестява своите задачи и актуализира тази информация, когато са му възложени нови задачи.

8. ОЕРЕС оповестява всичките си окончателни становища, насоки, доклади, препоръки, общи позиции и най-добри практики и всички възложени проучвания, както и съответните проекти на документи за целите на обществените консултации, посочени в параграф 10.

9. Без да се засяга спазването на съответното право на Съюза и други актове, приети от Комисията, националните регулаторни органи и Комисията вземат в максимална степен предвид всяка насока, становище, препоръка, обща позиция и най-добри практики, приети от ОЕРЕС в съответствие с настоящия регламент, с цел осигуряване на последователното прилагане на регулаторната рамка за електронни съобщения в обхвата, посочен в член 121.

   В случаите, когато национален регулаторен орган се отклонява от насоките, посочени в член 125, той посочва причините за това.

10. Когато е целесъобразно ОЕРЕС се консултира със заинтересованите страни и им дава възможност да представят коментарите си в рамките на разумен срок, който е съобразен със сложността на въпроса. Такива консултации се провеждат възможно най-рано в процеса на вземане на решения. Освен при изключителни обстоятелства, този срок е не по-кратък от 30 дни. Без да се засягат разпоредбите на член 169, ОЕРЕС оповестява публично резултатите от подобни обществени консултации.

11. Когато е целесъобразно ОЕРЕС се консултира и да си сътрудничи със съответните национални органи, като например тези, които отговарят за конкуренцията, защитата на потребителите, киберсигурността и защитата на данните.

12. Когато е целесъобразно ОЕРЕС си сътрудничи с компетентните органи, служби, агенции и консултативни групи на Съюза, както и с компетентните органи на трети държави и с международни организации в съответствие с член 166, параграф 1.

Член 123

Анализ, мониторинг и събиране на информация

1. ОЕРЕС анализира потенциалните транснационални пазари, посочени в член 74, и транснационалното търсене от страна на крайните ползватели, посочено в член 75.

2. ОЕРЕС насърчава модернизацията, координацията и стандартизацията на събирането на данни от националните регулаторни органи и други компетентни органи. ОЕРЕС предоставя тези данни на населението в отворен, машинночетим формат за многократна употреба на своя уебсайт и на цифровия портал на ЕС.

3. ОЕРЕС създава и поддържа бази данни за:

   а) нотификациите, представяни на компетентните органи от доставчиците на електронни съобщителни мрежи и услуги, които са обект на общо

разрешение, в съответствие с член 10, параграф 8 от настоящия регламент;

б) номерационните ресурси с право на извънтериториално ползване в рамките на Съюза в съответствие с член 48, параграф 4, четвърта алинея;

в) номерата Е.164 на ЦПСП на държавите членки в съответствие с член 106, параграф 9;

г) базите данни в съответствие с Регламент (ЕС) 2022/618.

Член 124

Становища на ОЕРЕС

1. ОЕРЕС издава необвързващи становища, както е посочено в настоящия регламент и в Регламент (ЕС) 2022/612, и по-специално относно:

а) ориентираната към бъдещето стратегия на Съюза за номерацията по отношение на последователното управление на номерационните ресурси в държавите членки и на равнището на Съюза в съответствие с член 46, параграф 3;

б) свързаността от край до край между крайните ползватели в съответствие с член 68, параграф 2, втора алинея, точка ii);

в) пазари, подлежащи на *предварително* регулиране в съответствие с член 72, параграф 1;

г) техническите спецификации, стандартните разходни елементи, методиките за изчисляване на разходите и типовото предложение, свързани с продукта (ите) на Съюза за достъп в съответствие с член 81;

д) определянето на единна максимална цена за терминиране на мобилни гласови повиквания в рамките на Съюза и единната максимална цена за терминиране на фиксирани гласови повиквания в рамките на Съюза в съответствие с член 82;

е) проекти за национални мерки, отнасящи се до процедурите на вътрешния пазар за регулиране на пазара в съответствие с член 85;

ж) развитието на пазара и технологиите и тяхното въздействие върху прилагането на наличността и ценовата достъпност на подходящ достъп до интернет и гласови съобщения в съответствие с член 92, параграф 2;

з) проекти на решения и препоръки за хармонизация в съответствие с член 186;

и) решаването на трансгранични спорове в съответствие с член 190;

й) елементите на случая, представен за доброволна помирителна процедура в съответствие с член 192, параграф 2.

2. По въпроси, свързани с радиочестотния спектър, ОЕРЕС издава следните становища:

а) относно общите методики за определяне на годишните такси за радиочестотния спектър и минималните цени в съответствие с член 29;

б) когато е целесъобразно, в съответствие с процедурата на Съюза за единния пазар в областта на радиочестотния спектър, посочена в член 31.

Член 125

Насоки на ОЕРЕС

ОЕРЕС издава насоки за прилагането на регулаторната рамка на Съюза за електронните съобщения, по-специално съгласно посоченото в настоящия регламент, относно:

а) общ образец за събиране на информация относно архитектурата, капацитета, възможностите и използването на електронните съобщителни мрежи в съответствие с член 7, параграф 4;

б) общите условия на разрешението съгласно процедурата на единен лиценз, за да се гарантира, че всички условия, изброени в член 9, параграф 4 от настоящия регламент, се прилагат по съгласуван, недопускащ дискриминация и пропорционален начин в съответствие с член 11, параграф 1;

в) образеца на нотификация в съответствие с член 10, параграф 3;

г) последователното прилагане на мерките за оформяне на пазара в съответствие с член 32, параграф 3;

д) общите критерии за оценка на способността за управление на номерационни ресурси и на риска от изчерпване на номерационните ресурси в съответствие с член 48, параграф 2;

е) определянето на подходяща услуга за достъп до интернет и уточняване на пропускателната способност, необходима за социално и икономическо участие в обществото, в съответствие с член 87, параграф 2;

ж) съответните критерии за стимулиране на последователното прилагане на член 69, параграф 2;

з) общите подходи за идентифициране на крайната точка на мрежата в различни мрежови топологии в съответствие с член 69, параграф 6;

и) общ образец, който да се използва за събиране на информацията, изисквана съгласно член 94, параграф 4;

й) изпълнението на задълженията на националните регулаторни органи за гарантиране на достъпа до отворен интернет в съответствие с член 94, параграф 5, в които също така се описват подробно и съответните параметри за качество на услугите за достъп до интернет, включително параметрите за механизма за наблюдение, посочен в член 97,параграф 4, втора алинея, параметрите, които са от значение за крайните ползватели с увреждания, приложимите методи за измерване, съдържанието и формата на информацията, както е предвидено в приложение III към настоящия регламент, и на публикацията, както е предвидено в приложение IV към настоящия регламент, и механизмите за сертифициране на качеството;

к) уточняване на подробностите относно процесите на смяна на доставчика и пренасяне в съответствие с член 100, параграф 6 от настоящия регламент;

л) техническите и правните мерки, които биха могли ефективно да защитят крайните ползватели от дейности с цел измама в Съюза, в съответствие с член 103, параграф 3;

м) хармонизиране на исканията за информация и докладване, както е описано в член 181, параграфи 1, 3 и 7, по съответните теми, включително обхвата, графика, честотата, формата и процедурите за събиране на информация, в съответствие с член 182, параграф 1;

н) последователното изпълнение на задълженията по отношение на географските изследвания и прогнози в съответствие с член 183;

о) улесняване на екосистемното сътрудничество по технически и търговски въпроси, свързани с предоставянето на електронни съобщителни услуги или услуги на информационното общество и на иновативни продукти и услуги, в съответствие с член 191, параграф 1;

п) други насоки могат да бъдат издавани с оглед осигуряване на съгласуваното прилагане на регулаторната рамка за електронни съобщения и на съгласувани регулаторни решения от страна на националните регулаторни органи, по искане от Европейския парламент, Съвета или Комисията, по-специално по отношение на регулаторните въпроси, засягащи значителен брой държави членки или съдържащи трансграничен елемент;

р) всички насоки в съответствие с регламенти (ЕС) 2022/612 и (ЕС) 2015/2120, според случая.

Член 126

Доклади на ОЕРЕС

ОЕРЕС изготвя доклади по технически въпроси в рамките на своята компетентност, по-специално относно:

а) плана, включително цялостна оценка на архитектурата, капацитета, възможностите и използването на електронните съобщителни мрежи на доставчиците, посочени в член 5, параграф 1, набор от оперативни препоръки и практики за управление на кризи в съответствие с член 6;

б) националните практики по отношение на предоставянето на права за ползване на национални и общоевропейски номера, като се акцентира върху различаващите се практики в рамките на Съюза, в съответствие с член 48, параграф 6;

в) основните практики и констатации относно достъпа до отворен интернет в Съюза в съответствие с член 94, параграф 3;

г) последиците от прилагането на насоките за ефективното екосистемно сътрудничество и за функционирането на механизма за доброволно помирение в съответствие с член 193, параграф 1;

д) изпълнението на национално равнище и функционирането на общото разрешение и тяхното въздействие върху функционирането на вътрешния пазар в съответствие с член 204, параграф 4;

както и всички доклади в съответствие с Регламент (ЕС) 2022/612.

Член 127

Състав на Съвета на регулаторите на ОЕРЕС

1. Съветът на регулаторите се състои от по един член от всяка държава членка. Всеки член има право да гласува.

   Всеки член се назначава от националния регулаторен орган, който носи основната отговорност за надзора върху ежедневното функциониране на пазарите за електронни съобщителни мрежи и услуги съгласно настоящия регламент. Този член се назначава измежду ръководителя на националния регулаторен орган, член на колегиалния орган или заместника на всеки от тях.

2. Всеки член на Съвета на регулаторите има заместник, който се назначава от националния регулаторен орган. Заместникът представлява члена в негово отсъствие. Заместникът се назначава измежду ръководителя на националния регулаторен орган, член на колегиалния орган, заместника на всеки от тях, или от персонала на националния регулаторен орган.

3. Членовете на Съвета на регулаторите и техните заместници се назначават въз основа на познанията им в областта на електронните съобщения, като се вземат предвид съответните им умения в областта на управлението, администрацията и бюджетирането. За да се осигури приемственост в работата на Съвета на регулаторите всички назначаващи национални регулаторни органи полагат усилия да ограничат текучеството на своите членове и когато е възможно на техните заместници, и се стремят да постигнат балансирано участие на мъжете и жените.

4. Комисията участва без право на глас във всички обсъждания на Съвета на регулаторите и се представлява на подходящо високо равнище.

5. Актуализиран списък на членовете на Съвета на регулаторите и техните заместници, заедно с техните декларации за интереси, се оповестява публично.

Член 128

Независимост на Съвета на регулаторите на ОЕРЕС

1. Съветът на регулаторите действа независимо и обективно в интерес на Съюза, независимо от конкретни национални или лични интереси.

2. Без да се засяга координацията, посочена в член 120, параграф 1, членовете на Съвета на регулаторите и техните заместници нито търсят, нито приемат инструкции от никое правителство, институция, лице или орган.

Член 129

Функции на Съвета на регулаторите на ОЕРЕС

1. Съветът на регулаторите има следните функции:

   а) изпълнява задачите на ОЕРЕС, определени в членове 122—126, а именно приема становища, насоки, доклади, препоръки и общи позиции и разпространява най-добри практики, както е посочено в тези членове, като в тази си дейност той разчита на подготвителната работа, която се извършва от работните групи;

   б) взема административни решения, свързани с вътрешната организация на работата на ОЕРЕС, без да се засягат административните решения, свързани с организацията на СЦМ;

в) приема двугодишната работна програма на ОЕРЕС, както е посочено в член 141;

г) приема двугодишния доклад относно дейността на ОЕРЕС, както е посочено в член 142;

д) приема правила за предотвратяване и управление на конфликти на интереси съгласно член 173, параграф 5, както и по отношение на членовете на работните групи;

е) приема подробни правила относно правото на достъп до документите, държани от ОЕРЕС, в съответствие с член 167;

ж) приема и редовно актуализира плановете за комуникация и разпространение на информация, посочени в член 168, параграф 1, въз основа на анализ на потребностите;

з) приема чрез мнозинство от две трети от своите членове и оповестява публично своя процедурен правилник;

и) разрешава съвместно с директора на СЦМ сключването на работни договорености с компетентни органи, служби, агенции и консултативни групи на Съюза и с компетентните органи на трети държави, и с международни организации в съответствие с член 166, параграф 1;

й) създава работни групи в координация със СЦМ и назначава техните председатели в съответствие с член 140;

к) дава насоки на директора на СЦМ относно изпълнението на задачите на СЦМ във връзка със задачите на ОЕРЕС.

2. Съветът на регулаторите на ОЕРЕС преразглежда своя процедурен правилник до [6 месеца от датата на влизане в сила на настоящия регламент].

Член 130

Председател и заместник-председатели на Съвета на регулаторите на ОЕРЕС

1. Съветът на регулаторите на ОЕРЕС назначава с мнозинство от две трети от своите членове председател и най-малко един заместник-председател измежду своите членове.

2. Заместник-председателят замества председателя, когато последният не е в състояние да изпълнява своите задължения.

3. Мандатът на председателя е едногодишен с право на еднократно подновяване. Процедурният правилник предвижда възможно най-голяма приемственост в ръководството на Съвета.

4. Председателят на Съвета на регулаторите на ОЕРЕС не търси и не приема указания от никое правителство, институция, лице или орган.

5. Председателят докладва на Европейския парламент и на Съвета относно изпълнението на задачите на ОЕРЕС, когато бъде поканен да направи това.

7.3. ДЯЛ III: ЗАДАЧИ И ОРГАНИЗАЦИЯ НА RSPB

Член 131

Създаване и цели на RSPB

1. Създава се Орган за политиката в областта на радиочестотния спектър (RSPB) без юридическа правосубектност и с отговорностите, определени в настоящия регламент.
2. RSPB заменя и поема задачите на Групата за политиката в областта на радиочестотния спектър (RSPG), създадена с Решение на Комисията от 11 юни 2019 г.
3. RSPB преследва целите, посочени в член 3 от настоящия регламент. По-специално RSPB се стреми да гарантира последователното прилагане на регулаторната рамка за радиочестотния спектър и да подкрепя разработването на политика за радиочестотния спектър на равнището на Съюза.
4. RSPB изпълнява задачите си безпристрастно, при пълна прозрачност и своевременно.
5. RSPB се ползва от експертния опит, с който разполагат националните компетентни органи и СЦМ.

Член 132

Задачи на RSPB в подкрепа на Комисията и други институции на Съюза

1. RSPB оказва съдействие и предоставя съвети на Комисията:
   а) по стратегически въпроси на политиката в областта на радиочестотния спектър в Съюза;
   б) относно координирането на подходите в рамките на политиката в областта на радиочестотния спектър в Съюза;
   в) като издава становища във връзка с препоръките на Комисията относно хармонизираното прилагане на разпоредбите на регулаторната рамка за електронните съобщения в областта на радиочестотния спектър, без да се засяга ролята на ОЕРЕС;
   г) относно координацията и сътрудничеството между Комисията, държавите членки и съответните компетентни органи във връзка с прилагането на действащото законодателство, програмите и политиките на Съюза в областта на радиочестотния спектър;
   д) при необходимост – относно хармонизирането на условията във връзка с наличието и ефективното използване на радиочестотния спектър, необходими за създаването и функционирането на вътрешния пазар.
2. RSPB подпомага Комисията:
   а) при разработването на стратегията на Съюза за радиочестотния спектър съгласно член 17 и при наблюдението на техническото, икономическото и общественото развитие с цел предлагане на актуализации на всяка пътна карта на Съюза за радиочестотния спектър съгласно член 17, параграф 3.
   б) в случаи на искане за разпределяне на радиочестотен спектър от заинтересована страна, когато въпросът засяга политиката в областта на радиочестотния спектър, в съответствие с член 19;
   в) за установяване на съответните общи условия за издаване на разрешение и, когато е уместно, за предлагане на подходяща процедура по

разрешаване и условия за предоставяне на разрешение в съответствие с член 22;

г) при препоръчването на общи методики за определяне на годишните такси и минималните цени съгласно член 29;

д) при разработването на общи, благоприятстващи инвестициите аспекти на процедурите за издаване на разрешения и условия за подбор за издаване на разрешения за ползване на хармонизиран радиочестотен спектър в съответствие с член 30, параграф 10;

е) когато е целесъобразно, при определяне на условията, с които е обвързано общото разрешение в съответствие с член 38, параграф 3;

ж) при създаването на Европейската таблица за разпределение на спътниковите честоти в съответствие с член 39, параграф 2;

з) при определяне на условията за разрешаване и използване на различни радиочестотни ленти в съответствие с член 39, параграф 4;

и) при разглеждането на заявления за разрешения на Съюза в съответствие с член 40;

й) при препоръчването на координирано споделяне на радиочестотния спектър между наземното и спътниковото използване в съответствие с член 45, параграф 4.

3. RSPB също така подпомага Комисията в подготвителната ѝ работа по предложения до Съвета за приемане на решения в съответствие с член 218, параграф 9 от ДФЕС за установяване на позициите, които трябва да се заемат от името на Съюза в рамките на международни организации, компетентни по въпросите на радиочестотния спектър.

4. Когато е целесъобразно, Комисията може да поиска от RSPB да издава становища или доклади, дори ако те не са изрично изброени в настоящия член.

5. Когато е целесъобразно RSPB се консултира със заинтересованите страни и им дава възможност да представят коментарите си в рамките на разумен срок, който е съобразен със сложността на въпроса. Такива консултации се провеждат възможно най-рано в процеса на вземане на решения. Освен при изключителни обстоятелства, срокът за консултации е не по-кратък от 45 дни. Без да се засягат разпоредбите на член 169, RSPB оповестява публично резултатите от подобни обществени консултации.

6. RSPB оказва съдействие и предоставя съвети на Съвета и Европейския парламент по тяхно искане относно стратегическото планиране и координиране на подходите на политиката в областта на радиочестотния спектър в Съюза.

Член 133

Задачи на RSPB в подкрепа на националните компетентни органи

1. RSPB подпомага националните компетентни органи при сътрудничеството помежду им и с Комисията в подкрепа на стратегическото планиране и координиране на подходите на политиката в областта на радиочестотния спектър в Съюза, като:

а) разработват добри практики по въпроси, свързани с радиочестотния спектър, с оглед на прилагането на правото на Съюза, включително чрез събиране на добри практики относно:

(i) най-подходящия разрешителен режим в съответствие с член 21, параграф 5;

(ii) процедурите за издаване на разрешения за радиочестотен спектър и условията за подбор в съответствие с член 30, параграф 10.

б) улесняване на координацията между държавите членки с оглед на прилагането на правото на Съюза и приноса за развитието на единен пазар на електронни съобщения, включително чрез укрепване на обмена на информация, сътрудничеството и взаимното обучение между държавите членки;

в) координиране на подходите на държавите членки във връзка с упражняването на правата за ползване на радиочестотен спектър и публикуване на доклади и становища по въпроси, свързани с радиочестотния спектър;

г) когато е целесъобразно, организиране на срещи, на които националните компетентни органи или другите компетентни органи да получат възможността, по тяхно искане, за обсъждане и обмяна на мнения и опит във връзка с разрешаването и условията за използване на радиочестотния спектър;

д) организиране на редовни дискусии с Комисията по различни стратегически въпроси, свързани с радиочестотния спектър;

е) организиране на семинари и изслушвания с представители на заинтересованите страни и академичните среди относно техническото, икономическото и общественото развитие, свързано с радиочестотния спектър.

2. RSPB подпомага компетентните органи и Комисията при:

а) предоставя добри услуги за разрешаване на всякакви въпроси, свързани с трансграничната координация или трансграничните вредни смущения, или спорове между държавите членки или с трети държави, и издава съответни становища в съответствие с член 14;

б) наблюдение на изпълнението на националните пътни карти за радиочестотния спектър в съответствие с член 17, параграф 5;

в) прилагане на споделянето на радиочестотен спектър чрез приемане на насоки в съответствие с член 27, параграф 5;

г) определяне на радиочестотни ленти, които да бъдат обхванати, и практическа организация на базите данни в съответствие с член 28, параграф 2;

д) връзка с подаването и координирането на спътникови системи с МСД в съответствие с член 37;

е) да наблюдава съответствието на спътниковите системи, работещи с разрешение на Съюза, и да разглежда нарушенията на това разрешение и

да реагира по подходящ начин в съответствие с член 43, включително чрез издаване на съответни становища;

ж) споделяне на информация за спешни действия в съответствие с член 44, параграф 3.

3. RSPB участва в процедурата на Съюза за единен пазар на радиочестотен спектър съгласно член 31 и представя коментари и становища, когато това е предвидено в настоящия регламент.

Член 134

Състав на съвета на RSPB

1. Съветът на RSPB се състои от по един член от всяка държава членка от органите, отговарящи за политиката в областта на радиочестотния спектър. Всеки член има право да гласува.

2. Членът на съвета, назначен от всяка държава членка, е представител на високо равнище, който носи цялостната отговорност за стратегическата политика в областта на радиочестотния спектър.

3. Комисията участва във всички заседания на съвета на RSPB без право на глас и е представена на подходящо високо равнище.

4. Всеки член на съвета на RSPB, както и Комисията назначават заместник, който замества този член в негово отсъствие.

5. Списък с имената и институциите, към които принадлежат представителите на членовете на съвета на RSPB, както и на техните заместници, се публикува на уебсайта на RSPB.

Член 135

Функции на съвета на RSPB

1. Съветът на RSPB има следните функции:

а) изпълнява задачите на RSPB, посочени в членове 132 и 133, а именно приема становища и доклади и разпространява най-добри практики, като за тази цел разчита на подготвителната работа, извършена от работните групи;

б) взима административни решения, свързани с вътрешната организация на работата на RSPB, без да се засягат административните решения, свързани с организацията на СЦМ;

в) приема двугодишната работна програма на RSPB, както е посочено в член 141;

г) приема двугодишния доклад относно дейността на RSPB, както е посочено в член 142;

д) приема правила за предотвратяване и управление на конфликти на интереси съгласно член 173, параграф 5, както и по отношение на членовете на работните групи;

е) приема подробни правила относно правото на достъп до документите, държани от RSPB, в съответствие с член 167;

ж) приема и редовно актуализира плановете за комуникация и разпространение на информация, посочени в член 168, параграф 1, въз основа на анализ на потребностите;

з) приема и оповестява публично своя процедурен правилник с мнозинство от две трети от своите членове;

и) разрешава съвместно с директора на СЦМ сключването на работни договорености с компетентни органи, служби, агенции и консултативни групи на Съюза и с компетентните органи на трети държави, и с международни организации в съответствие с член 166, параграф 1;

й) създава работни групи в координация със СЦМ и назначава техните председатели в съответствие с член 140;

к) дава насоки на директора на СЦМ относно изпълнението на задачите на СЦМ във връзка със задачите на RSPB.

2. Съветът на RSPB преразглежда своя процедурен правилник до [6 месеца от датата на влизане в сила на настоящия регламент].

Член 136

Председател и заместник-председатели на съвета на RSPB

1. Съветът на RSPB назначава с мнозинство от две трети от своите членове председател и заместник-председател измежду своите членове.

2. Заместник-председателят замества председателя, когато последният не е в състояние да изпълнява своите задължения.

3. Мандатът на председателя е двугодишен с право на еднократно подновяване. Процедурният правилник предвижда възможно най-голяма приемственост в ръководството на Съвета.

4. Председателят докладва на Европейския парламент и на Съвета относно изпълнението на задачите на RSPB, когато бъде поканен да направи това.

7.4. ДЯЛ IV: ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ И СЪТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ ОЕРЕС И RSPB

Член 137

Организационна структура на ОЕРЕС и RSPB

ОЕРЕС и RSPB се състоят от:

а) управителен съвет;

б) работни групи.

Член 138

Заседания на Съвета на регулаторите на ОЕРЕС и на съвета на RSPB

1. Председателите на управителния съвет на ОЕРЕС и на съвета на RSPB свикват заседанията съответно на Съвета на регулаторите на ОЕРЕС и на съвета на RSPB и определят дневния ред на тези заседания, който се оповестява публично.

2. Съветът на регулаторите на OEPEC и съвета на RSPB провеждат поне две обикновени заседания годишно.

   Извънредни заседания се свикват по инициатива на председателя, по искане на най-малко трима от неговите членове или по искане на Комисията.

3. Директорът на СЦМ участва във всички обсъждания без право на глас.

4. Председателите съответно на Съвета на регулаторите на OEPEC и на управителния съвет RSPB могат да поканят всяко лице, чието становище може да представлява интерес за тях, да участва в техните заседания със статут на наблюдател.

5. Членовете и техните заместници на Съвета на регулаторите на OEPEC и на съвета на RSPB могат, съгласно техните правилници за дейността, да бъдат подпомагани по време на заседанията от свои съветници или други експерти.

6. Когато Съветът на регулаторите на OEPEC и съветът на RSPB съответно считат за целесъобразно, те могат да канят съответни представители на отрасъла на съответните си заседания, само за представяне на позиции.

7. Комисията може да поиска ограничаване на участието в обсъждания, свързани с чувствителни и поверителни въпроси, за които Комисията счита, че имат ясно изразено съюзно измерение. Със съгласието на директора на СЦМ председателят може да поиска ограничаване на участието в обсъждания, свързани с устойчивостта или сигурността, които може да са необходими за изпълнението на задачи съгласно настоящия регламент.

8. СЦМ осигурява секретариата на Съвета на регулаторите на OEPEC и на съвета на RSPB.

Член 139

Правила за гласуване

1. Съветът на регулаторите взема решения с обикновено мнозинство на своите членове, освен ако не е предвидено друго в настоящия регламент или в друг правен акт на Съюза.

   Решенията на Съвета на регулаторите на OEPEC и на съвета на RSPB се оповестяват публично и в тях се посочват всички резерви на всеки член по негово искане.

2. Всеки член на Съвета на регулаторите на OEPEC и на съвета на RSPB има право на един глас. Ако член отсъства, заместникът може да упражни правото на глас на този член.

   При отсъствие както на член, така и на заместник, правото на глас може да бъде делегирано на друг член при условията, определени в съответния процедурен правилник.

   Председателят може да делегира правото си на глас във всички случаи. Председателят участва в гласуването, освен ако не е делегирал правото си на глас.

3. В съответния процедурен правилник на Съвета на регулаторите на OEPEC и на съвета на RSPB са изложени подробно разпоредбите, уреждащи гласуването, включително условията, при които даден член може да действа от името на друг член, кворума и крайните срокове за уведомленията относно заседания. Освен това процедурният правилник гарантира, че на членовете на Съвета на регулаторите на

ОЕРЕС и на съвета на RSPB се предоставя пълна информация за дневния ред и проектите за предложения достатъчно време преди всяко заседание, за да имат възможност да предложат изменения, преди да се пристъпи към гласуване. В процедурния правилник може да е предвидена, наред с другото, писмена процедура за гласуване в спешни случаи и други практически правила за работата на Съвета на регулаторите на ОЕРЕС и на съвета на RSPB.

Член 140

Работни групи

1. Когато е обосновано, след консултация със СЦМ Съветът на регулаторите на ОЕРЕС и съветът на RSPB могат да създават работни групи за изпълнение на работните си програми.

2. Съветът на регулаторите на ОЕРЕС и съветът на RSPB назначават председателите на съответните си работни групи, представляващи, доколкото е възможно, различните национални регулаторни органи, членовете на RSPB и СЦМ.

3. В работните групи на ОЕРЕС могат да участват експерти от всички национални регулаторни органи. В работните групи на RSPB могат да участват всички членове на RSPB. Експерти от СЦМ и Комисията имат право да участват във всички работни групи. Персоналът на СЦМ също така оказва съдействие при регулаторната работа на работните групи и им оказва административна подкрепа.

4. Чрез дерогация от параграф 3:

   а) експертите от Комисията и съответния национален регулаторен орган не участват в работните групи на ОЕРЕС, създадени за изпълнение на задачите, посочени в член 124, параграф 1, буква е);

   б) експертите от Комисията и съответния национален компетентен орган не участват в работните групи на RSPB и ОЕРЕС, създадени за изпълнение на задачите, посочени съответно в член 133, параграф 3 и член 124, параграф 2, буква б);

   в) в работната група на RSPB, създадена за изпълнение на задачите, посочени в член 132, параграф 3, участват само експерти от органите на държавите членки, Комисията и СЦМ.

5. В работните групи на ОЕРЕС, създадени за изпълнение на задачи, свързани с компетенциите, предоставени на национално равнище на други компетентни органи, се канят да участват експертите от други компетентни органи, нотифицирани съгласно член 115, параграф 3, като се вземат предвид техните становища. Ако експерти от други компетентни органи не са в състояние да присъстват на тези заседания, националните регулаторни органи гарантират, че становищата на тези други компетентни органи са били взети предвид.

   Съответните председатели на Съвета на регулаторите на ОЕРЕС и съвета на RSPB или председателите на работните групи могат при необходимост да канят отделни експерти, признати като компетентни в съответната област, за участие в заседанията на работните групи.

6. Работните групи обикновено се разпускат веднага след изпълнението на техния мандат.

7. Съветът на регулаторите на ОЕРЕС и съвета на RSPB приема съответно процедурен правилник, в който се определят практическите правила за работата на работните групи.

Член 141

Работна програма

1. След консултация с Европейския парламент, Съвета и Комисията, както и с други заинтересовани страни в съответствие съответно с член 122, параграф 10 и член 132, параграф 5, Съветът на регулаторите на ОЕРЕС и съвета на RSPB приемат съответните си двугодишни работни програми до 31 декември на годината, предхождаща двугодишния цикъл.
2. Съветът на регулаторите на ОЕРЕС и съветът на RSPB предават съответните си работни програми на Европейския парламент, Съвета и Комисията веднага след приемането им.

Член 142

Двугодишен доклад за дейността

Съветът на регулаторите на ОЕРЕС и съветът на RSPB приемат съответните си двугодишни доклади за съответните си дейности. Съветът на регулаторите на ОЕРЕС предава двугодишния доклад за дейността си на Европейския парламент, Съвета, Комисията и Европейския икономически и социален комитет до 15 юни на всеки две години.

Член 143

Сътрудничество между ОЕРЕС и RSPB

1. ОЕРЕС и RSPB си сътрудничат непрекъснато и систематично по въпроси от взаимно значение, по-специално когато регулирането на електронните съобщения и политиката в областта на радиочестотния спектър са еднозначни. За тази цел ОЕРЕС и RSPB създават съвместни работни групи, когато е целесъобразно, осигуряват редовен обмен на информация и експертен опит и координират съответните си работни програми с цел насърчаване на регулаторната съгласуваност и ефективното прилагане на политиката.
2. Председателят на Съвета на регулаторите на ОЕРЕС и председателят на съвета на RSPB заседават най-малко два пъти годишно, за да установят въпроси от общ интерес, които изискват тясно и систематично сътрудничество между ОЕРЕС и RSPB. Председателите представят на съответните си съвети предложения за приемане на съвместни дейности, включително, когато е уместно, механизми за структурирано сътрудничество. Тези въпроси се вземат предвид при изготвянето на двугодишните работни програми на ОЕРЕС и RSPB.
3. Когато е необходимо, се свикват съвместни заседания на Съвета на регулаторите на ОЕРЕС и съвета на RSPB, за да се разглеждат въпроси от значение и за двата органа и да се гарантират последователни и съгласувани регулаторни и политически подходи.

7.5. ДЯЛ V: СЛУЖБА ЗА ЦИФРОВИ МРЕЖИ

7.5.1. ГЛАВА I: Задачи и организация на СЦМ

Член 144

Създаване

СЦМ заменя и е правоприемник на Агенцията за подкрепа на ОЕРЕС („Службата на ОЕРЕС“), създадена с Регламент (ЕС) 2018/1971.

Член 145

Общ мандат на СЦМ

1. СЦМ действа в приложното поле на настоящия регламент в подкрепа на развитието на единния пазар на електронни съобщения.
2. При изпълнението на своя мандат СЦМ подкрепя и подпомага ОЕРЕС при изпълнението на неговите задачи съгласно настоящия регламент, включително чрез предоставяне на технически експертен опит, аналитичен капацитет, координационна подкрепа и оперативна помощ, без да се засягат независимостта на ОЕРЕС и неговите правомощия за вземане на решения. Освен това СЦМ активно подкрепя и подпомага RSPB при изпълнението на неговите задачи, по-специално чрез осигуряване на тясна координация между политиката и регулирането на електронните съобщения и радиочестотния спектър и чрез улесняване на структурираното сътрудничество, когато възникнат въпроси от общо значение.
3. СЦМ изпълнява всички други задачи, които са ѝ възложени с настоящия регламент или с други актове на Съюза, при условие че тези задачи са съвместими с нейния мандат и допринасят за постигането на целите, посочени в член 3.

Член 146

Задачи на СЦМ

1. СЦМ има следните задачи:
   а) да предоставя на експертни, професионални, административни и логистични услуги за подкрепа на ОЕРЕС при изпълнението на неговите задачи, включително като взема участие и оказва съдействие във всички дейности на работните групи, в съответствие с член 140;
   б) да събира данни и информация от националните регулаторни и други компетентни органи и да обмена и предава информация във връзка със задачите, възложени на ОЕРЕС съгласно член 103, параграф 2 и членове 122—126;
   в) на основата на информацията, посочена в буква б), да изготвя редовни проекти на доклади относно специфични аспекти на развитието на пазара на електронни съобщения на Съюза, като доклади за роуминга и сравнителни доклади, които да бъдат предавани на ОЕРЕС;
   г) да разпространява най-добри регулаторни практики сред националните регулаторни и други компетентни органи в съответствие с член 122, параграф 1, буква б);

д) да подпомага ОЕРЕС при създаването и управлението на регистри и бази данни в съответствие с член 123, параграф 3 и информационно-комуникационна система в съответствие с член 172;

е) да създаде и управлява база данни за общоевропейските номерационни ресурси в съответствие с член 47, параграф 4;

ж) да подпомага ОЕРЕС при провеждането на обществени консултации в съответствие с член 122, параграф 10;

з) да съдейства при подготовката на работата и да предоставя друга административна и свързана със съдържанието подкрепа с цел гарантиране на безпрепятственото функциониране на Съвета на регулаторите на ОЕРЕС;

и) да съдейства за създаването на работни групи по искане на Съвета на регулаторите на ОЕРЕС, да допринася за регулаторната работа и да предоставя административна подкрепа с цел гарантиране на доброто функциониране на тези групи;

й) да изготви плана в съответствие с членове 6 и 7;

к) да предава уведомленията, посочени в член 10, параграф 1, на националните регулаторни и други компетентни органи с цел улесняване на процедурата на единен лиценз в съответствие с член 10, параграф 4;

л) да поддържа публично достъпна база данни на Съюза за уведомленията, подадени до националните регулаторни органи, в съответствие с член 10, параграф 8;

м) да подпомага Комисията при стратегическото планиране на номерационните ресурси в Съюза и установяването на потенциалното използване на номерационни ресурси за трансгранични или общоевропейски услуги, както и при изготвянето на номерационен план на Съюза в съответствие с член 46, параграфи 2 и 4;

н) да си сътрудничи с националните регулаторни органи при разпределянето на номерата и управлението на общоевропейските номерационни ресурси в съответствие с член 47, параграф 3;

о) да създаде процедура и система за предоставяне на информация в съответствие с член 47, параграф 4;

п) да подпомага националните регулаторни органи при координирането на дейностите във връзка с номерационните ресурси с право на извънтериториално ползване в съответствие с член 48, параграф 4;

р) да подпомага ОЕРЕС при изготвянето на хармонизираните образци в съответствие с член 182;

с) да изпълнява други задачи, възложени ѝ по силата на настоящия регламент или на други правни актове на Съюза.

2. В срок до [две години след влизането в сила] и всяка година след това СЦМ публикува доклад за напредъка по отношение на единния пазар на електронни съобщителни услуги, в който се описват по-специално състоянието на пазара, структурата на пазара и въздействието на мерките, прилагани съгласно настоящия регламент, върху вътрешния пазар, включително *последващите* ефекти от

сливанията върху пазара. Преди публикуването проектът на доклад се представя на ОЕРЕС и на RSPB за одобрение. Тези доклади ще се публикуват.

Член 147

Задачи на СЦМ в подкрепа на RSPB

СЦМ има следните задачи:

а) да предоставя на експертни, професионални, административни и логистични услуги за подкрепа на RSPB при изпълнението на неговите задачи, включително като взема участие и оказва съдействие във всички дейности на работните групи, в съответствие с член 140;

б) да събира данни и информация от националните компетентни органи и да обменя и предава информация във връзка със задачите, възложени на RSPB съгласно членове 132 и 133;

в) да подпомага RSPB при провеждането на обществени консултации в съответствие с член 132, параграф 5;

г) да съдейства при подготовката на работата и да предоставя друга административна и свързана със съдържанието подкрепа с цел гарантиране на безпрепятственото функциониране на съвета на RSPB;

д) да съдейства за създаването на работни групи по искане на съвета на RSPB, да допринася за регулаторната работа и да предоставя административна подкрепа с цел гарантиране на доброто функциониране на тези групи;

е) при поискване да подпомага Комисията при извършването на процедурата за издаване на разрешение на равнището на Съюза в съответствие с член 22, параграф 4;

ж) да действа като единно звено за контакт за подаването на заявления и уведомления в съответствие с член 22, параграф 5;

з) да създава и администрира динамични бази данни за геопространствено локализиране и наблюдение на възможностите за използване на радиочестотния спектър в съответствие с член 28;

и) да води регистър на процедурите на единния пазар в областта на радиочестотния спектър в Съюза в съответствие с член 31, параграф 9;

й) да предоставя подкрепа на RSPB при координирането на позиция на Съюза в съответствие с член 37, параграф 3;

к) да подпомага Комисията при обработката на уведомленията в съответствие с член 38, параграф 2, втора алинея;

л) да подпомага Комисията и RSPB в процеса на предоставяне на разрешение на Съюза в съответствие с член 40 и при поискване от Комисията да ѝ оказва съдействие при провеждането на процедура за подбор в съответствие с приложение VI;

м) да подкрепя RSPB при оказването на съдействие на Комисията при разглеждането на предполагаеми нарушения на условията в съответствие с член 43, параграф 2.

Член 148

Юридическа правосубектност на СЦМ

1. СЦМ е орган на Съюза. Тя има юридическа правосубектност.
2. Във всяка държава членка СЦМ се ползва с възможно най-широката правоспособност, предоставяна на юридическите лица съгласно националното право. По-специално тя може да придобива и да се разпорежда с движимо и недвижимо имущество и да бъде страна по съдебни производства.
3. СЦМ се представлява от своя директор.
4. СЦМ носи цялата отговорност за възложените ѝ задачи и предоставените ѝ правомощия.
5. Седалището на СЦМ е в Рига.

Член 149

Организационна структура на СЦМ

СЦМ се състои от:

а) управителен съвет;

б) директор.

Член 150

Състав на управителния съвет

1. Управителният съвет се състои от лицата, назначени за членове на Съвета на регулаторите на ОЕРЕС, председателя на съвета на RSPB и един представител на Комисията. Всеки член на управителния съвет има право на глас.

   Всеки национален регулаторен орган, както е посочено в член 127, параграф 1, втора алинея може да назначи лице, различно от член на Съвета на регулаторите на ОЕРЕС, за член на Управителния съвет. Това лице е ръководителят на националния регулаторен орган, член на колегиалния орган или заместникът на всеки от тях.

2. Всеки член на управителния съвет има заместник. При отсъствие на членовете заместниците ги представляват.

   Заместниците на всеки член са лицата, назначени за заместници на членовете на Съвета на регулаторите на ОЕРЕС. Представителят на Комисията също има един заместник. Заместникът на председателя на съвета на RSPB е заместник-председателят на съвета на RSPB.

   Всеки национален регулаторен орган, както е посочено в член 127, параграф 1, втора алинея, може да назначи лице, различно от заместника на члена на Съвета на регулаторите на ОЕРЕС, за заместник на члена на Управителния съвет. Това лице е ръководителят на националния регулаторен орган, член на колегиалния му орган, заместникът на един от двамата или персоналът на националния регулаторен орган.

3. Членовете на Управителния съвет и техните заместници нито търсят, нито приемат инструкции от правителство, институция, лице или орган.

4. Актуализиран списък на членовете на Управителния съвет и техните заместници, заедно с техните декларации за интереси, се оповестява публично.

Член 151

Административни функции на управителния съвет

1. Управителният съвет има следните административни функции:

   а) гарантира, че СЦМ изпълнява всички задачи, които са ѝ възложени в съответствие с настоящия регламент, като отчита необходимостта да се осигури подходяща подкрепа за RSPB и изпълнява задачите си в съответствие с членове 146 и 147;

   б) задава общата насоченост на дейностите на СЦМ и приема на годишна основа единния програмен документ на СЦМ с мнозинство от две трети от членовете си, като взема предвид становището на ОЕРЕС и RSPB и след получаване на становището на Комисията и в съответствие с член 157;

   в) приема с мнозинство от две трети от членовете си с право на глас годишния бюджет на СЦМ и да упражнява други функции във връзка с бюджета на СЦМ съгласно глава II от настоящия дял;

   г) приема, оповестява и извършва оценка на консолидирания годишен доклад за дейността на СЦМ, както е посочено в член 161, и до 1 юли всяка година представя доклада и оценката си на Европейския парламент, Съвета, Комисията и Сметната палата;

   д) приема финансовите правила, приложими към СЦМ съгласно член 163;

   е) приема стратегия за борба с измамите, пропорционална на рисковете от измами, като се отчитат разходите и ползите от мерките, които ще бъдат взети;

   ж) осигурява подходящи последващи действия във връзка с констатациите и препоръките, произтичащи от вътрешните или външните одитни доклади и оценки, както и от разследванията на Европейската служба за борба с измамите (OLAF) и на Европейската прокуратура;

   з) приема правила за предотвратяване и управление на конфликти на интереси съгласно член 173, параграф 5;

   и) приема и редовно актуализира плановете за комуникация и разпространение на информация, посочени в член 168, параграф 2, въз основа на анализ на потребностите;

   й) приема практически мерки по отношение на правото на достъп до документи на СЦМ в съответствие с член 167;

   к) приема свой процедурен правилник;

   л) разрешава сключването на работни договорености в съответствие с член 166;

   м) приема правила за прилагане на Правилника за длъжностните лица на служителите на Европейския съюз и Условията за работа на другите

служители на Европейския съюз[83], в съответствие с член 110 от Правилника за длъжностните лица;

н) без да се засяга решението, посочено в параграф 2, първа алинея, упражнява по отношение на персонала на СЦМ правомощията, предоставени от Правилника за длъжностните лица на органа по назначаването, както и тези, предоставени от Условията за работа на другите служители на органа, оправомощен да сключва трудови договори („правомощия на органа по назначаването“);

о) назначава директора и, когато е уместно, удължава неговия мандат или го освобождава от длъжност в съответствие с член 156;

п) в съответствие с условията на Правилника за длъжностните лица и Условията за работа на другите служители назначава счетоводител, който се ползва с пълна независимост при изпълнението на своите задължения;

р) взема всички решения относно създаването на вътрешните структури на СЦМ и, когато е необходимо, относно тяхното изменение, като взема под внимание нуждите за дейността на СЦМ, както и доброто бюджетно управление.

Във връзка с първа алинея, буква п) СЦМ може да назначи същия счетоводител като друг орган или институция на Съюза. По-специално, СЦМ и Комисията могат да се договорят счетоводителят на Комисията да действа и като счетоводител на СЦМ.

2. Управителният съвет, в съответствие с член 110 от Правилника за длъжностните лица, приема на основание член 2, параграф 1 от посочения правилник и член 6 от Условията за работа на другите служители решение за делегиране на съответните правомощия на орган по назначаването на директора и за определяне на условията, при които делегираните правомощия могат да бъдат оттеглени. Директорът има правото от своя страна да делегира тези правомощия на други лица.

Когато изключителни обстоятелства налагат това, управителният съвет може с решение временно да оттегли правомощията на орган по назначаването, делегирани на директора, както и правомощията, които последният е делегирал на други лица, и да ги упражнява пряко или да ги делегира на някой от членовете си или на друг служител, различен от директора.

3. Управителният съвет приема свой процедурен правилник до [6 месеца *след датата* на влизане в сила на настоящия регламент].

Член 152

Председател и заместник-председатели на управителния съвет

1. Председателят и заместник-председателите на Управителния съвет са лицата, назначени за председател и заместник-председатели на Съвета на регулаторите на ОЕРЕС. Прилага се същият мандат.

---

[83] Регламент (ЕИО, Евратом, ЕОВС) № 259/68 на Съвета от 29 февруари 1968 г. за установяване на Правилника за длъжностните лица и Условията за работа на другите служители на Европейските общности и за въвеждане на специални мерки, временно приложими за длъжностните лица на Комисията (ОВ L 56 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259(1)/oj)..

Чрез дерогация от първа алинея Управителният съвет може с мнозинство от две трети от членовете си да избира други членове на Управителния съвет за председател или заместник-председател(и) измежду своите членове, представляващи държавите членки. Техният мандат е същият като този на председателя и заместник-председателите на Съвета на регулаторите на ОЕРЕС.

2. В съответствие с процедурния правилник един от заместник-председателите поема задълженията на председателя, когато последният не е в състояние да изпълнява тези задължения.

3. Председателят на Управителния съвет докладва на Европейския парламент и на Съвета относно изпълнението на задачите на СЦМ, когато бъде поканен да направи това.

Член 153

Заседания на Управителния съвет

1. Председателят свиква заседанията на Управителния съвет.

2. Директорът на СЦМ участва в разискванията, с изключение на разискванията по член 156, без право на глас.

3. Управителният съвет провежда най-малко две редовни заседания годишно. Освен това председателят свиква извънредни заседания по своя собствена инициатива, по искане на Комисията или на най-малко трима от членовете.

4. Управителният съвет може да покани на своите заседания като наблюдател всяко лице, чието мнение може да бъде от интерес.

5. Членовете на управителния съвет и техните заместници могат, съгласно неговия процедурен правилник, да бъдат подпомагани по време на заседанията от съветници или експерти.

6. СЦМ осигурява секретариата на управителния съвет.

Член 154

Правила за гласуване в управителния съвет

1. Управителният съвет взема решения с абсолютно мнозинство от членовете си, освен ако не е предвидено друго в настоящия регламент.

2. Когато управителният съвет гласува по въпроси, свързани с делегиран регламент (ЕС) 2019/715 и Правилника за длъжностните лица и Условията за работа на другите служители на Европейския съюз, решението се гласува положително от представителя на Комисията в управителния съвет.

3. Всеки член има един глас. При отсъствие на член с право на глас неговият заместник може да упражни правото на глас.

4. Председателят може да делегира правото си на глас. Той участва в гласуването, освен ако не е делегирал правото си на глас.

5. процедурният правилник на управителния съвет определя по-подробно условията и реда за гласуване, по-специално условията, при които даден член може да действа от името на друг член.

Член 155

Задачи и отговорности на директора

1. Директорът е законният представител на СЦМ и отговаря за административното управление на СЦМ. Директорът се отчита пред Управителния съвет.

2. Директорът подготвя заседанията на Управителния съвет и съдейства на председателя на Съвета на регулаторите на OEPEC и председателя на съвета на RSPB при подготовката на заседанията на съответните органи.

3. Директорът е независим при изпълнението на своите задължения и не може да търси, нито да приема инструкции от правителства, институции, лица или органи.

4. Директорът докладва на Европейския парламент и на Съвета относно изпълнението на своите задължения, когато бъде поканен да направи това.

5. Директорът отговаря за изпълнението на задачите на СЦМ и за следването на насоките, предоставени от Съвета на регулаторите на OEPEC и съвета на RSPB. По-конкретно, директорът отговаря за:

   а) администрирането на текущите дейности на СЦМ;

   б) подготовката на работата на управителния съвет и взима участие без право на глас в работата на управителния съвет;

   в) изпълнението на административните решения, приети от Съвета на регулаторите на OEPEC, съвета на RSPB и от управителния съвет;

   г) изготвя и представя на управителния съвет за приемане, след консултация с Комисията, най-малко четири седмици преди съответното заседание на управителния съвет, единният програмен документ, посочен в член 157;

   д) оказва съдействие на Съвета на регулаторите на OEPEC и съвета на RSPB при изготвянето на техните доклади за дейността, както е посочено в член 142;

   е) оказва съдействие на Съвета на регулаторите на OEPEC и съвета на RSPB при изготвянето на съответните им работни програми, както е посочено в член 141;

   ж) изпълнението на единния програмен документ и докладването пред Управителния съвет за неговото изпълнение;

   з) изготвянето на проекта за годишен доклад за дейностите на СЦМ, посочен в член 161, и представянето му на управителния съвет за оценка и приемане;

   и) изготвянето на план за действие въз основа на заключенията от вътрешните или външните одитни доклади и оценки, както и въз основа на разследвания на OLAF, и представянето на доклади за напредъка най-малко веднъж годишно пред управителния съвет;

   й) защитата на финансовите интереси на Съюза чрез прилагането на превантивни мерки срещу измамите, корупцията и всякакви други незаконни дейности, чрез осъществяване на ефективни проверки и възстановяване на неоснователно платени суми при установени нередности и, когато е уместно, чрез налагане на ефективни, пропорционални и възпиращи административни мерки, включително финансови санкции;

к) изготвянето на стратегия на СЦМ и представянето ѝ на управителния съвет за одобрение;

л) изготвянето на проект за финансовите правила, приложими по отношение на СЦМ;

м) изготвянето на проект на разчет за приходите и разходите на СЦМ и изпълнението на нейния бюджет в съответствие с член 158;

н) разрешаване, съвместно със Съвета на регулаторите на ОЕРЕС или съвета на RSPB, когато е целесъобразно, на сключването на работни договорености с компетентни органи, служби, агенции, и консултативни групи на Съюза и с компетентните органи на трети държави, и с международни организации в съответствие с член 166.

6. Под надзора на управителния съвет директорът предприема необходимите мерки, по-специално по отношение на приемането на вътрешни административни указания и публикуването на съобщения, за да гарантира функционирането на СЦМ в съответствие с настоящия регламент.

7. Директорът, с предварителното съгласие на Комисията, управителния съвет и съответните държави членки решава дали ефективното и ефикасно изпълнение на задачите на СЦМ изисква разполагането на един или повече служители в една или повече държави членки. В това решение се уточнява обхватът на дейностите, които ще бъдат извършвани, така че да се избягват ненужни разходи и дублиране на административни функции на СЦМ. Преди да бъде взето такова решение, неговото въздействие по отношение на разпределението на персонала и бюджета се отразява в многогодишния програмен документ, посочен в член 157.

Член 156

Назначаване на директора

1. Директорът се назначава като срочно нает служител на СЦМ съгласно член 2, буква а) от Условията за работа на другите служители.

2. Директорът се назначава от Управителния съвет след провеждане на открита и прозрачна процедура за подбор въз основа на неговите качества, умения в областта на управлението, администрацията и бюджетирането и уменията и опита в областта на електронните съобщителни мрежи и услуги. Назначаването зависи от положителното становище на представителя на RSPB в управителния съвет.

3. Списъкът на кандидатите не може да бъде предложен само от председателя или от заместник-председател. В процедурния правилник на Управителния съвет са изложени подробно разпоредбите, уреждащи процедурата за подбор на броя допустими кандидати и процедурата за гласуване.

4. Преди назначаването, избраният от Управителния съвет кандидат се изслушва от компетентната комисия на Европейския парламент.

5. За целите на сключването на договора с директора СЦМ се представлява от председателя на управителния съвет.

6. Мандатът на директора е със срок пет години. Своевременно, преди изтичането на този срок управителният съвет прави оценка, при която взема предвид оценката на резултатите от работата на директора и задачите и предизвикателствата пред СЦМ. Тази оценка се предава на Комисията.

7. Като взема предвид оценката, посочена в параграф 6, при положително становище от съвета на RSPB, управителният съвет може да удължи мандата на директора еднократно, за не повече от пет години. Директор, чийто мандат е бил удължен, не може да участва в нова процедура за подбор за същата длъжност.

8. Директорът може да бъде отстранен от длъжност само с решение на управителния съвет по предложение на Комисията или на най-малко две трети от членовете на управителния съвет и при положително становище на съвета на RSPB. Управителният съвет взима решения относно назначаването, удължаването на мандата или освобождаването от длъжност на директора с мнозинство от две трети от своите членове.

7.5.2. ГЛАВА II: БЮДЖЕТ И ПРОГРАМИРАНЕ НА СЦМ

Член 157

Годишно и многогодишно програмиране

1. Всяка година директорът изготвя проект на програмен документ, който съдържа годишно и многогодишно програмиране („единен програмен документ“) в съответствие с член 32 от Делегиран регламент (ЕС) 2019/715, като взема предвид насоките на Комисията.

   Всяка година до 31 януари управителният съвет приема проекта на единния програмен документ и го представя на Комисията, за да поиска нейното становище. Проектът на единния програмен документ се представя също така на Европейския парламент и на Съвета.

   Впоследствие Управителният съвет приема единния програмен документ, като взема предвид становището на Комисията. Управителният съвет представя единния програмен документ, както и всяка по-късна негова актуализирана версия, на Европейския парламент, Съвета и Комисията.

   Единният програмен документ става окончателен след приемането на общия бюджет на Съюза и, когато е необходимо, се коригира съответно.

2. Годишният програмен документ включва подробни цели и очаквани резултати, включително показатели за изпълнението. В него се описват също действията, които ще бъдат финансирани, и се посочват финансовите и човешките ресурси, определени за всяко действие, в съответствие с принципите за бюджетиране и управление по дейности, както е посочено в член 164. Годишният програмен документ съответства на проекта за годишна работна програма на OEREC и RSPB, както е посочено в член 141, и на многогодишния програмен документ на СЦМ, посочен в параграф 4 от настоящия член. В годишната работна програма се посочват ясно добавените, променените или отменените задачи в сравнение с предходната финансова година.

3. Управителният съвет изменя при необходимост годишния програмен документ след приемането на работните програми на OEREC и RSPB, посочени в член 141, а също, когато се възлага нова задача на OEREC, RSPB или на СЦМ.

   Всяко съществено изменение на годишния програмен документ се приема по същата процедура като тази за приемането на първоначалната годишна работна програма. Управителният съвет може да делегира на директора правомощие за внасяне на несъществени изменения в годишния програмен документ.

4. В многогодишния програмен документ е определен общият стратегически план, включително целите, очакваните резултати и показателите за изпълнението. В него се съдържа също програмирането на ресурсите, включително на многогодишния бюджет и персонала.

   Планирането на ресурсите се актуализира ежегодно. Стратегическото програмиране се актуализира при необходимост, и по-специално за да се реагира на констатациите в оценката по член 179.

5. Единният програмен документ на СЦМ включва изпълнението на стратегиите на OEPEC и RSPB за отношенията с компетентните органи, служби, агенции, и консултативни групи на Съюза, с компетентните органи на трети държави и с международни организации, както е посочено в член 166, параграф 3, действията, свързани с тази стратегия, и посочване на свързаните с нея ресурси.

Член 158

Съставяне на бюджета

1. Всяка година директорът изготвя предварителен проект за разчет на приходите и разходите на СЦМ („проект за разчет“) за следващата финансова година, включващ щатното разписание, и го представя на Управителния съвет.

   Информацията в проекта за разчет съответства на проекта на единен програмен документ, посочен в член 157, параграф 1.

2. Въз основа на предварителната прогноза Управителният съвет приема прогноза за приходите на Агенцията за следващата финансова година и я изпраща на Комисията до 31 януари всяка година.

3. Комисията представя проекта на разчет на Европейския парламент и на Съвета (наричан по-нататък „бюджетният орган“) заедно с проекта на общ бюджет на Съюза.

4. Въз основа на проекта на разчета Комисията вписва в проекта за общ бюджет на Съюза прогнозите, които счита за необходими за щатното разписание и за размера на вноската за сметка на общия бюджет, който Комисията представя пред бюджетния орган в съответствие с членове 313 и 314 от Договора.

5. Бюджетният орган разрешава бюджетните кредити за вноската, предназначена за СЦМ.

6. Бюджетният орган приема щатното разписание на СЦМ.

7. Управителният съвет приема бюджета на СЦМ. Бюджетът става окончателен след окончателното приемане на общия бюджет на Съюза. При необходимост в него се внасят съответните промени.

8. За всички строителни проекти, които биха могли да имат значително отражение върху бюджета на СЦМ, се прилага Делегиран регламент (ЕС) 2019/715.

Член 159

Структура на бюджета

1. За всяка финансова година, която съвпада с календарната година, се изготвя разчет на всички приходи и разходи на СЦМ, като те се вписват в нейния бюджет.

2. Приходите и разходите в бюджета на СЦМ са балансирани.

3. Без да се засягат други ресурси, приходите на СЦМ се състоят от всяка комбинация от следните:

   а) вноска на Съюза;

   б) всички такси, заплащани от предприятията за получаване и поддържане на разрешения за ползване на спътник на Съюза, които се определят чрез акт за изпълнение на Комисията, посочен в член 39, параграф 4, такси за права за ползване на общоевропейски номерационни ресурси, които се определят чрез акт за изпълнение на Комисията, посочен в член 46, параграф 4, такси за публикации и всякакви други услуги, предоставяни от СЦМ;

   в) всички непарични или доброволни финансови вноски от държавите членки и от трети държави или от регулаторните органи на трети държави, компетентни в областта на електронните съобщения, които участват в работата на СЦМ, както е предвидено в член 166.

4. Приходите, получавани от СЦМ, не накърняват нейната неутралност, независимост или обективност.

5. Комисията редовно разглежда размера на таксите, посочени в параграф 3, буква б), въз основа на оценка и когато е необходимо, адаптира методиката или размера на тези такси и начина, по който те трябва да бъдат платени.

6. Бюджетният орган преразглежда, когато е необходимо, размера на вноската на Съюза въз основа на оценка на нуждите и като взема предвид размера на таксите.

7. Разходите на СЦМ включват възнаграждението на персонала, административните и инфраструктурните разходи, както и оперативните разходи.

Член 160

Изпълнение на бюджета

1. Директорът изпълнява бюджета на СЦМ.

2. Всяка година директорът представя на Европейския парламент и на Съвета цялата информация, свързана с резултатите от процедурите по оценка.

Член 161

Консолидиран годишен доклад за дейността

Управителният съвет приема консолидирания годишен доклад за дейността в съответствие с член 48 от Делегиран регламент (ЕС) 2019/715, като взема предвид насоките на Комисията.

Член 162

Представяне на отчетите и освобождаване от отговорност

1. Счетоводителят на СЦМ представя предварителните счетоводни отчети за финансовата година на счетоводителя на Комисията и на Сметната палата до 1 март на следващата финансова година.

2. СЦМ представя доклада за бюджетното и финансовото управление на Европейския парламент, на Съвета и на Сметната палата до 31 март на следващата финансова година.

3. След като получи забележките на Сметната палата по междинния счетоводен отчет на СЦМ, счетоводителят на СЦМ изготвя на своя отговорност окончателния счетоводен отчет на СЦМ. Директорът представя окончателния счетоводен отчет на управителния съвет за становище.

4. Управителният съвет дава становище по окончателния финансов отчет на СЦМ.

5. Директорът представя на Европейския парламент, Съвета, Комисията и Сметната палата окончателния счетоводен отчет заедно със становището на Управителния съвет до 1 юли на годината, следваща всяка финансова година.

6. СЦМ публикува окончателния счетоводен отчет в Официален вестник на Европейския съюз до 15 ноември на следващата година.

7. Директорът представя на Сметната палата отговор на нейните забележки до 30 септември на следващата финансова година. Директорът представя този отговор и на управителния съвет.

8. Директорът представя на Европейския парламент, по негово искане, всяка информация, необходима за безпроблемното прилагане на процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за съответната финансова година, в съответствие с член 267, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета[84].

9. По препоръка на Съвета, който взема решение с квалифицирано мнозинство, Европейският парламент освобождава директора от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за година N до 15 май на година N + 2.

Член 163

Финансови правила

Финансовите правила, приложими за СЦМ, се приемат от управителния съвет след консултация с Комисията. Те не се отклоняват от Делегиран регламент (ЕС) 2019/715, освен ако такова отклонение е необходимо за функционирането на СЦМ и ако Комисията е дала предварително съгласието си.

Член 164

Персонал на СЦМ

1. За персонала на СЦМ се прилагат Правилникът за длъжностните лица и Условията за работа на другите служители, както и правилата, приети чрез споразумение между институциите на Съюза за целите на прилагането на Правилника за длъжностните лица и Условията за работа на другите служители.

2. В съответствие с принципа за управление на човешките ресурси по дейности СЦМ разполага с персонала, необходим за изпълнение на нейните задължения.

---

84 Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (ОВ L, 2024/2509 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

3. Броят на служителите и съответните финансови ресурси се предлагат в съответствие с член 157, параграфи 2 и 4 и член 158, параграф 1, като се вземат предвид членове 146 и 147, и всички други задачи, които са възложени на СЦМ с настоящия регламент или по силата на други правни актове на Съюза, както и необходимостта да се спазват разпоредбите, приложими за всички децентрализирани агенции на Съюза.

4. СЦМ може да използва командировани национални експерти или друг персонал, който не е нает от нея. Правилникът за длъжностните лица и Условията за работа на другите служители не се прилагат за такъв персонал.

5. Управителният съвет приема решение за определяне на правилата за командироване на национални експерти в СЦМ.

7.5.3. ГЛАВА III: Общи разпоредби

Член 165

Привилегии и имунитети

Спрямо СЦМ и нейния персонал се прилага Протоколът за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз.

Член 166

Сътрудничество с органите на Съюза, трети държави и международни организации

1. Доколкото е необходимо да постигнат посочените в настоящия регламент цели и да изпълняват техните задачи, и без да се засягат областите на компетентност на държавите членки и на институциите на Съюза, OEREC, RSPB и СЦМ могат да си сътрудничат с компетентните органи, служби, агенции и консултативни групи на Съюза, с компетентните органи на трети държави и с международни организации.

   За тази цел, с предварителното одобрение на Комисията, OEREC, RSPB и СЦМ могат да установяват работни договорености. Тези договорености не създават правни задължения.

2. Съветът на регулаторите на OEREC, съветът на RSPB, работните групи и Управителният съвет са отворени за участие на органи на трети държави с основна отговорност в областта на електронните съобщения или политиката в областта на радиочестотния спектър, според случая, когато тези трети държави са сключили споразумения със Съюза за тази цел.

   Съгласно съответните разпоредби на тези споразумения се разработват работни договорености, определящи по-специално естеството, степента и начина, по който органите на съответните трети държави ще участват без право на глас в работата на OEREC, RSPB и СЦМ, включително разпоредби, свързани с участието в инициативите, провеждани от OEREC и RSPB, финансовите вноски и персонала на СЦМ. По отношение на въпросите, свързани с персонала, при всички случаи посочените договорености са в съответствие с Правилника за длъжностните лица.

3. Като част от двугодишната работна програма, посочена в член 141, Съветът на регулаторите на OEREC и съветът на RSPB приемат съответно стратегията на OEREC и на RSPB за отношенията с компетентните органи, служби, агенции и консултативни групи на Съюза, с компетентните органи на трети държави и с международни организации по въпроси от компетентността съответно на OEREC и

на RSPB. Комисията, OEPEC, RSPB и СЦМ сключват подходящо работно споразумение с цел да се гарантира, че OEPEC, RSPB и СЦМ функционират в рамките на своя мандат и съществуващата институционална рамка.

Член 167

Достъп до документи и защита на данните

1. Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета[85] се прилага по отношение на документи, съхранявани от OEPEC, RSPB и СЦМ.
2. Управителният съвет на СЦМ актуализира, когато е необходимо, подробните правила, приети за прилагане на Регламент (ЕО) № 1049/2001, по отношение на документите, съхранявани от OEPEC, RSPB и СЦМ. СЦМ отговаря за обработката на заявленията за достъп до тези документи.
3. Обработването на лични данни от СЦМ се извършва в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1725.

Член 168

Прозрачност и комуникация

1. OEPEC и RSPB, с подкрепата на СЦМ могат да извършват комуникационна дейност по собствена инициатива в тяхната област на компетентност съгласно съответните планове за комуникация и разпространение, приети от Съвета на регулаторите на OEPEC и съвета на RSPB. Отпускането на средства за подобна подкрепа за комуникационна дейност в рамките на бюджета на СЦМ не е в ущърб на ефективното изпълнение на задачите на OEPEC, посочени в членове 122—126, и задачите на RSPB, посочени в членове 132 и 133, или задачите на СЦМ, посочени в членове 146 и 147.
2. Комуникационните дейности на СЦМ се осъществяват съгласно съответните планове за комуникация и разпространение на информация, приети от управителния съвет.

Член 169

Поверителност

1. Без да се засягат член 167, параграф 1 и член 171, параграф 2, OEPEC, RSPB и СЦМ не разкриват на трети страни информация, която те обработват или получават и за която е отправено обосновано искане за цялостно или частично поверително третиране.
2. Членовете и други участници на заседанията на Съвета на регулаторите на OEPEC, съвета на RSPB, Управителния съвет и на работните групи, директорът, командированите национални експерти и другите служители, които не са наети от СЦМ, съблюдават изискванията за поверителност.

[85] Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 година относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, Съвета и Комисията“ (ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 43, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj)..

3. Съветът на регулаторите на ОЕРЕС, съветът на RSPB и Управителният съвет определят практическите правила за прилагане на правилата относно поверителността, посочени в параграфи 1 и 2.

Член 170

Правила за сигурност относно защитата на класифицирана и чувствителна некласифицирана информация

ОЕРЕС, RSPB и СЦМ приемат свои собствени правила за сигурност, еквивалентни на правилата за сигурност на Комисията за защита на класифицираната информация на Европейския съюз и чувствителната некласифицирана информация, наред с другото, разпоредбите за обмена, обработването и съхраняването на такава информация, както е предвидено в решения (ЕС, Евратом) 2015/443[86] и (ЕС, Евратом) 2015/444[87] на Комисията. Като друга възможност ОЕРЕС, RSPB или СЦМ могат да вземат решение да прилагат правилата на Комисията mutatis mutandis.

Член 171

Обмен на информация

1. По обосновано искане от ОЕРЕС, RSPB или СЦМ, Комисията и националните регулаторни органи и другите компетентни органи предоставят навременно и точно на ОЕРЕС, RSPB или СЦМ цялата необходима информация за изпълнението на техните задачи, при условие че имат достъп до съответната информация и че искането за информация е необходимо във връзка с естеството на съответната задача.

   ОЕРЕС, RSPB или СЦМ може също така да поиска такава информация да се предоставя редовно и в определен формат. Когато е възможно, за тези искания се използват общи формати за докладване.

2. По искане на Комисията, държава членка или национален регулаторен или друг компетентен орган ОЕРЕС, RSPB или СЦМ предоставят своевременно и точно всяка информация, необходима на Комисията, държавата членка, националният регулаторен или друг компетентен орган за изпълнението на задачите им, съгласно принципа на лоялно сътрудничество. Комисията, държава членка, националният регулаторен или друг компетентен орган гарантират поверителност в съответствие с правото на Съюза и националното право, включително Регламент (ЕО) № 1049/2001, на информацията, която ОЕРЕС, RSPB или СЦМ смятат за поверителна. Търговската тайна не възпрепятства своевременния обмен на информация.

3. Преди да поискат информация в съответствие с настоящия член и с цел избягване на дублиране на задължения за докладване, ОЕРЕС, RSPB или СЦМ вземат предвид всяка съществуваща публично достъпна информация, която е от значение.

---

86 Решение (ЕС, Евратом) 2015/443 на Комисията от 13 март 2015 г. относно сигурността в Комисията (ОВ L 72, 17.3.2015 г., стр. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/443/oj-).

87 Решение (ЕС, Евратом) 2015/444 на Комисията от 13 март 2015 г. относно правилата за сигурност за защита на класифицираната информация на ЕС (ОВ L 72, 17.3.2015 г., стр. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj)-.

4. Когато информацията не е предоставена от националните регулаторни или други компетентни органи или от държавата членка своевременно, OEREC, RSPB или СЦМ могат да отправят обосновано искане или до други национални регулаторни и други компетентни органи на съответната държава членка, или директно до съответните предприятия, предоставящи електронни съобщителни мрежи, услуги и свързаните с тях съоръжения. OEREC, RSPB или СЦМ уведомяват националните регулаторни или други компетентни органи, които не са предоставили информацията, за исканията в съответствие с първа алинея.

   По искане на OEREC, RSPB или СЦМ националните регулаторни и други компетентни органи подпомагат OEREC или RSPB при събирането на информацията.

5. Националните регулаторни и другите компетентни органи имат правомощието да изискват от друг отговорен национален орган или от предприятия, предоставящи електронни съобщителни мрежи и услуги, свързаните с тях съоръжения или отнасящи се до тях услуги, да предоставят цялата информация, необходима за изпълнението на техните задачи, посочени в настоящия член.

   Други компетентни национални органи или предприятия, посочени в първа алинея, предоставят такава информация своевременно при поискване и в съответствие със сроковете и изискваната степен на подробност.

   Държавите членки гарантират, че националните регулаторни органи и другите компетентни органи имат правомощието да налагат изпълнението на такива искания за информация чрез прилагането на санкции, които са подходящи, ефективни, пропорционални и възпиращи.

Член 172

Информационна и комуникационна система

1. СЦМ създава и управлява информационна и комуникационна система с най-малко следните функции:

   а) обща платформа за обмен на информация, която осигурява на OEREC, RSPB, Комисията и националните регулаторни органи и компетентните органи, отговарящи за радиочестотния спектър, необходимата информация за целите на съгласуваното прилагане на регулаторната рамка на Съюза за електронни съобщения;

   б) специален интерфейс за искания за информация и уведомяване за тези искания, както е посочено в член 171, за достъп от страна на OEREC, RSPB, СЦМ, Комисията и националните регулаторни органи и компетентните органи, отговарящи за радиочестотния спектър;

   в) платформа за ранно установяване на необходимостта от координация между националните регулаторни органи и компетентните органи, отговарящи за радиочестотния спектър.

2. Управителният съвет приема техническите и функционалните спецификации, с цел създаване на информационната и комуникационна система, посочена в параграф 1. Управителният съвет гарантира, че системата е в съответствие със законодателството в областта на правата върху интелектуалната собственост и с необходимото ниво на поверителност.

Член 173

Декларации за интереси

1. Членовете на Съвета на регулаторите на OEPEC, съвета на RSPB, Управителния съвет на СЦМ, директорът, командированите национални експерти и другите служители, които не са наети от СЦМ, представят писмена декларация за своите ангажименти и за липсата или наличието на преки или косвени интереси, които биха могли да се считат за накърняващи тяхната независимост.

2. Тези декларации се представят при встъпването в длъжност, те са точни и изчерпателни, и се актуализират в случай на риск от наличието на преки или косвени интереси, за които би могло да се счита, че накърняват независимостта на лицата, които изготвят декларацията.

3. Декларациите, представени от членовете на Съвета на регулаторите на OEPEC, съвета на RSPB, членовете на Управителния съвет на СЦМ и директора се оповестяват публично.

4. Членовете на Съвета на регулаторите на OEPEC, съвета на RSPB, Управителния съвет на СЦМ и на работните групи, както и другите участници в техните заседания, директорът, командированите национални експерти и другите служители, които не са наети от СЦМ, декларират точно и изчерпателно най-късно в началото на всяко заседание наличието на интереси, които биха могли да се считат за засягащи тяхната независимост по отношение на точките в дневния ред, и се въздържат от участие в обсъждането на тези точки и от гласуването по тях.

5. Съветът на регулаторите на OEPEC, съветът на RSPB и Управителният съвет на СЦМ определят правила за предотвратяване и управление на конфликти на интереси, и по-специално за практическите правила във връзка с прилагането на параграфи 1 и 2.

Член 174

Борба с измамите

1. До [6 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент] СЦМ се присъединява към Междуинституционалното споразумение от 25 май 1999 г. относно вътрешните разследвания, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF)[88], и приема подходящи разпоредби, приложими към целия персонал на СЦМ, като използва образеца, съдържащ се в приложението към посоченото споразумение.

2. Сметната палата на Европейския съюз има правомощия за извършване на одити по документи и инспекции на място на всички бенефициенти на безвъзмездни средства, изпълнители и подизпълнители, които са получили средства от Съюза чрез СЦМ.

3. OLAF може да извършва разследвания, включително проверки и инспекции на място, в съответствие с разпоредбите и процедурите, предвидени в Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета[89] и

[88] ОВ L 136, 31.5.1999 г., стр. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/1999/531/oj.

[89] Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на

Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета[90], с оглед установяване дали е налице измама, корупция или каквато и да било друга незаконна дейност, накърняваща финансовите интереси на Съюза, във връзка със споразумение за отпускане на безвъзмездни средства, решение за отпускане на безвъзмездни средства или договор, финансиран от СЦМ.

4. Без да се засягат параграфи 1, 2 и 3, работните споразумения с трети държави и международни организации, договорите, споразуменията и решенията за отпускане на безвъзмездни средства съдържат разпоредби, с които Сметната палата и OLAF изрично се упълномощават да провеждат такива одити и разследвания в съответствие с компетентността, с която разполагат.

   В съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939 Европейската прокуратура може да разследва и да преследва по наказателен ред измами и други незаконни дейности, засягащи финансовите интереси на Съюза, съгласно Директива (ЕС) 2017/1371.

Член 175

Отговорност

1. Договорната отговорност на СЦМ се урежда от приложимото към съответния договор законодателство.
2. Съдът на Европейския съюз (Съдът) е компетентен да се произнася с решение съгласно всяка арбитражна клауза, съдържаща се в договор, сключен от СЦМ.
3. В случай на извъндоговорна отговорност СЦМ, в съответствие с основните принципи, които са общи за правото на държавите членки, възстановява всяка вреда, причинени от нейни отдели или служители при изпълнението на техните задължения.
4. Съдът е компетентен по спорове, свързани с обезщетения за посочените в параграф 3 вреди.
5. Личната отговорност на персонала към СЦМ се регламентира от разпоредбите, предвидени в приложимия за тях правилник на длъжностните лица или условията за работа на другите служители.

Член 176

Административни разследвания

Дейностите на OEREC, RSPB и СЦМ подлежат на разследване от страна на Европейския омбудсман в съответствие с член 228 от ДФЕС.

Член 177

Езиков режим

Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (OB L 248, 18.9.2013 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

90 Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (OB L 292, 15.11.1996 г., стр. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj)2-.

1. По отношение на СЦМ се прилага Регламент № 1[91].

2. Преводаческите и всички други езикови услуги, необходими на СЦМ и различни от устния превод, се осигуряват от Центъра за преводи за органите на Европейския съюз, създаден с Регламент (ЕО) № 2965/94 на Съвета[92].

Член 178

Споразумение за седалището и условия за функциониране

1. Споразумението за седалището между Агенцията за подкрепа на Органа на европейските регулатори в областта на електронните съобщения и правителството на Република Латвия от 21 декември 2020 г. може да бъде преразгледано след получаване на одобрение от управителния съвет.

2. Приемащата държава членка осигурява необходимите условия за безпроблемното и ефективно функциониране на СЦМ, в това число многоезиково училищно обучение с европейска насоченост и подходящи транспортни връзки.

Член 179

Оценка

1. До [60 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент] и на всеки пет години след това Комисията извършва оценка в съответствие с насоките на Комисията, за да оцени постигнатите от ОЕРЕС, RSPB и СЦМ във връзка с техните цели, мандат, задачи и местоположение. В оценката се разглеждат по-специално евентуалната необходимост от изменение на структурата или мандата на ОЕРЕС, RSPB и СЦМ, както и финансовите последици от такова изменение.

2. Когато Комисията сметне, че съществуването на ОЕРЕС, RSPB или СЦМ вече не е оправдано от гледна точка на възложените им цели, мандат и задачи, тя може да предложи настоящият регламент да бъде съответно изменен или отменен.

3. Комисията докладва на Европейския парламент, Съвета и Управителния съвет за заключенията от своята оценка и оповестява тези заключения.

Член 180

Преходни разпоредби относно ОЕРЕС, правоприемството на RSPG от RSPB и правоприемството на Службата на ОЕРЕС от СЦМ

1. СЦМ е правоприемник на Службата на ОЕРЕС, създадена с Регламент (ЕС) № 2018/1971, по отношение на цялата собственост, всички споразумения, правни задължения, трудови договори, финансови ангажименти и задължения.

2. По-конкретно, настоящият регламент не засяга правата и задълженията на служителите на Службата на ОЕРЕС.

---

91 Регламент № 1 за определяне на езиковия режим на Европейската икономическа общност (ОВ 17, 6.10.1958 г., стр. 385, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1958/1(1)/oj).

92 Регламент (ЕО) № 2965/94 на Съвета от 28 ноември 1994 г. относно създаване на Център за преводи за органите на Европейския съюз (ОВ L 314, 7.12.1994 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1994/2965/oj)..

3. От [6 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент] директорът, назначен въз основа на Регламент (ЕС) 2018/1971, изпълнява функциите на директор с функциите, предвидени в настоящия регламент. Останалите условия на договора на директора остават непроменени.

4. Управителният съвет може да реши да поднови мандата на директора, посочен в параграф 3 от настоящия член, за още един мандат. Член 156, параграфи 6 и 7 се прилагат mutatis mutandis. Кумулативният мандат на директора не надвишава десет години.

5. Съветът на регулаторите на ОЕРЕС и управителният съвет, посочени в членове 127 и 150 от настоящия регламент, се състоят от членовете на Съвета на регулаторите на ОЕРЕС и управителния съвет, посочени в членове 7 и 15 от Регламент (ЕС) 2018/1971, до назначаването на нови представители, с изключение на председателя на RSPG, посочен в параграф 8 от настоящия член, който става член на управителния съвет на СЦМ, считано от [6 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент].

6. Председателите и заместник-председателите на Съвета на регулаторите на ОЕРЕС и на управителния съвет на СЦМ, които са назначени по силата на Регламент (ЕС) № 2018/1971, продължават да изпълняват длъжността на председател и заместник-председатели на Съвета на регулаторите на ОЕРЕС, както е посочено в член 130 от настоящия регламент и на председател и заместник-председатели на управителния съвет, както е посочено в член 152 от настоящия регламент до края на едногодишния си мандат.

7. Съветът за RSPB, посочен в член 134 от настоящия регламент, се състои от членовете на RSPG, посочени в член 3 от Решение на Комисията от 11 юни 2019 г., до назначаването на нови представители.

8. Председателят и заместник-председателите на RSPG, които са на длъжност към [датата на прилагане], остават на длъжност като председател и заместник-председател на управителния съвет на RSPB до края на мандата си.

9. Работните договорености, разработени съгласно член 35, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/1971, остават в сила за ОЕРЕС и СЦМ. Членовете на RSPG без право на глас стават участници в RSPB без право на глас, при условие че са разработени работни договорености в съответствие с член 166, параграф 2, втора алинея от настоящия регламент.

8. ЧАСТ VIII — ОБЩИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

8.1. ДЯЛ I: ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ, ПРОУЧВАНИЯ И МЕХАНИЗЪМ ЗА КОНСУЛТАЦИИ

Член 181

Предоставяне на информация

1. Предприятия, предоставящи електронни съобщителни мрежи и услуги, прилежащи съоръжения или прилежащи услуги представят цялата информация, включително финансова информация, необходима на националните регулаторни органи, други компетентни органи, ОЕРЕС и RSPB, за да изпълняват своите задачи и да гарантират съответствие с разпоредбите на настоящата директива или на решенията или становищата, приети в съответствие с настоящия регламент. Когато

предоставената информация е недостатъчна за изпълнение на регулаторните им задачи съгласно правото на Съюза, националните регулаторни органи, другите компетентни органи и OEREC и RSPB имат право да поискат такава информация от съответни други предприятия, чиято дейност е в областта на електронните съобщения или в тясно свързани сектори, както и от единните информационни точки, създадени съгласно Регламент (ЕС) 2024/1309.

2. Всяко искане за информация е съразмерно с изпълнението на посочените задачи, определени в настоящия регламент, и мотивирано. Когато националните регулаторни органи изискват от предприятията да предоставят информацията, посочена в параграф 1, те ги информират за конкретните цели, за които ще се използва тази информация. Предприятията предоставят исканата информация своевременно и при всички случаи в определените срокове.

3. Националните регулаторни органи могат да изискват от предприятията да предоставят информация във връзка с общото разрешение и разрешението на Съюза за използване на радиочестотния спектър от спътникови комуникации, правата за ползване или специфичните задължения, която е пропорционална и обективно обоснована по-специално за целите на:

   а) системна или индивидуална проверка на спазването на условията или задълженията, предвидени в член 9, параграф 4, членове 20, 21, 29, 38, 39, 49, 50, 51, 67, член 68, параграф 1, членове 69 и 77;

   б) проверка за всеки отделен случай на спазването на условията на общото разрешение или на задълженията и условията за правата за ползване на радиочестотен спектър или номерационни ресурси, когато е получена жалба или когато компетентният орган има други причини да смята, че условието не е изпълнено, както и в случаите на разследване от страна на компетентния орган по негова собствена инициатива;

   в) провеждане на процедури за разглеждане и оценка на искания за предоставяне на права за ползване;

   г) публикуване на сравнителни прегледи на качеството и цените на услугите в полза на потребителите;

   д) съпоставяне на ясно определени статистически данни, доклади или проучвания;

   е) извършване на пазарен анализ за целите на настоящия регламент, включително данни относно пазарите надолу по веригата или пазарите на дребно, прилежащи или свързани с пазарите, които са подложени на пазарния анализ, и счетоводни данни за пазарите на дребно от предприятията, определени като имащи значителна пазарна сила;

   ж) обезпечаване на ефикасното използване и гарантиране на ефективното управление на радиочестотния спектър и номерационните ресурси;

   з) оценка на бъдещото развитие на мрежите или услугите, което би могло да окаже въздействие върху услугите на едро, предоставяни на конкуренти, както и информация за електронните съобщителни мрежи и прилежащите съоръжения, която е дезагрегирана на местно равнище и е достатъчно подробна по отношение на териториалния обхват, свързаността, която е на разположение на крайните ползватели, или за провеждане на географски проучвания съгласно член 183;

и) предоставяне на отговор на обосновани искания за информация от страна на ОЕРЕС или RSPB.

й) Информацията, посочена в първа алинея, букви а) и б) и букви г)—и), не се изисква преди или като условие за достъп до пазара.

4. Националният регулаторен орган, на чиято територия се предоставят мрежи и услуги, може да поиска от компетентния орган, определен съгласно Акта за киберсигурността, който трябва да замени Регламент (ЕС) 2019/881, да провери съответствието с изискванията за сигурност на веригата за доставки на ИКТ и да сподели констатациите, когато такава проверка е необходима за целите на оценката на съответствието с условията на общото разрешение съгласно член 9, параграф 4, буква г) и член 20.

5. Що се отнася до правата за ползване на радиочестотен спектър, информацията, посочена в параграф 3 се отнася по-специално за ефективното и ефикасното използване на радиочестотния спектър и за изпълнението на всякакви задължения за покритие и качество на услугите, свързани с правата на ползване на радиочестотен спектър, и тяхната проверка.

6. Националните регулаторни органи или другите компетентни органи не искат същата информация, която вече е изискана от ОЕРЕС или от RSPB съгласно параграф 1 или параграф 3 от настоящия член, когато ОЕРЕС или RSPB са предоставили получената информация на тези органи.

7. Националните регулаторни органи изискват от доставчиците да представят отчет относно общото разрешение, правата за ползване и специфичните задължения не повече от веднъж годишно.

Член 182

Хармонизирани искания за информация и отчитане

1. За целите на хармонизирането на исканията за информация и отчитане до предприятията съгласно член 181, параграфи 1, 3 и 7 и в съответствие с член3, параграф 2, буква в) и член 202, до [12 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент] ОЕРЕС, в тясно сътрудничество с Комисията, издава насоки по съответните теми, включително относно обхвата, графика, честотата и формата на исканията за информация и отчитане и процедурите за събиране на информация. Насоките включват и образци за искания за информация и отчитане.

2. Когато е приложимо, RSPB разработва образци за искания за информация. Информацията се изисква и предоставя в съответствие с разработените образци.

3. Чрез акт за изпълнение Комисията може да хармонизира методиките за събиране на информация от националните регулаторни органи.

Актът за изпълнение, посочен в първа алинея, се приема в съответствие с процедурата, посочена в член 199, параграф 4.

4. Когато се събира информацията за устойчивостта, посочена в член 3, параграф 1, буква ж), националните регулаторни органи и другите компетентни органи първо получават достъп до информацията, предоставена от предприятията съгласно друго приложимо законодателство на Съюза. Ако националните регулаторни органи и другите компетентни органи стигнат до заключението, че тази информация е недостатъчна за изпълнението на задачите, определени в настоящия

регламент, ОЕРЕС може да актуализира насоките, посочени в параграф 1 от настоящия член, като предвиди събирането на необходимите допълнителни данни.

5. Националните регулаторни и другите компетентни органи представят на Комисията, след мотивирано искане от нейна страна, необходимата ѝ информация, за да изпълнява задачите си съгласно ДФЕС. Информацията, изисквана от Комисията, е пропорционална на изпълнението на тези задачи. Когато представената информация се отнася за информация, предварително представена от предприятия по искане на органа, тези предприятия се информират за това. Доколкото е необходимо и освен ако органът, представящ информацията, е поискал изрично и мотивирано противното, Комисията дава достъп до представената информацията на друг такъв орган в друга държава членка.

6. При условията на параграф 7 информацията, представена на един орган, може да бъде достъпна и за друг такъв орган в същата или друга държава членка и за ОЕРЕС и за RSPB след мотивирано искане, когато това е необходимо, за да може органът, ОЕРЕС или RSPB да изпълнява задълженията си съгласно законодателството на Съюза.

7. Когато информацията, събрана съгласно член 181, параграфи 1 и 3, включително събраната в контекста на географско проучване по член 183, се смята за поверителна от националния регулаторен или друг компетентен орган в съответствие с правилата на Съюза и с националните правила за поверителността на информацията, Комисията, ОЕРЕС и евентуални други засегнати компетентни органи опазват тази поверителност. Комисията, ОЕРЕС и всички други заинтересовани компетентни органи не са възпрепятствани да обменят своевременно информация помежду си за целите на прегледа, наблюдението и надзора на прилагането на настоящия регламент.

8. Действайки в съответствие с националните правила за обществения достъп до информация и при спазване на националните правила и правилата на Съюза за търговската тайна и защитата на личните данни, националните регулаторни органи публикуват информацията, която допринася за отворен и конкурентен пазар.

9. Националните регулаторни органи и другите компетентни органи публикуват условията за публичен достъп до информация, както е посочено в параграф 7, включително процедурите за получаване на такъв достъп.

Член 183

Географски проучвания за разгръщането на мрежите

1. Националните регулаторни и/или другите компетентни органи провеждат географско проучване за покритието на електронните съобщителни мрежи, които могат да осигуряват широколентови услуги („широколентови мрежи“), до [12 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент] и след това го актуализират най-малко на три години.

2. Географското проучване включва проучване на настоящия географски обхват на наличността (обхванати помещения), готовността (свързани помещения) и използването (активирани помещения, където услугата е активна и функционираща) на всяка електронна съобщителна мрежа, когато е уместно, като се прави разграничение между жилищни, стопански и обществени сегменти на тяхна територия, както се изисква за задачите на националните регулаторни или други компетентни органи съгласно настоящия регламент. Географското

проучване допринася и за прилагането на правилата за държавна помощ, ако са изпълнени съответните изисквания.

3. То включва прогноза за период, определен от съответния орган, за покритието на широколентовите мрежи на неговата територия, включително най-малко обхванатите помещения, и когато е приложимо, помещенията, свързани с гигабитови мрежи. Географското проучване допринася и за картографирането, необходимо за прилагането на правилата за държавна помощ, ако са изпълнени съответните изисквания.

4. Прогнозата, посочена в параграф 3, включва цялата съответна информация, включително информация за планираното разгръщане от което и да е предприятие или публичен орган, най-малко на гигабитови мрежи. За тази цел националните регулаторни органи или другите компетентни органи искат от предприятията и обществените органи да представят тази информация, доколкото такава информация е налична и може да бъде предоставена с цената на разумни усилия.

5. Степента, в която би било уместно да се използва цялата или част от информацията, събрана в контекста на тази прогноза, се определя от националния регулаторен орган съобразно задачите, възложени му изрично по силата на настоящия регламент.

6. Когато географското проучване не се провежда от националния регулаторен орган, то се извършва в сътрудничество с този орган, доколкото това е в съответствие със задачите му. Информацията, събрана при географското проучване, трябва да бъде с подходяща степен на подробност на местно равнище, като достига равнището на адресите, когато е необходимо, включва достатъчно информация относно качеството на услугата, включително най-малко скоростите на изтегляне и качване, преносната среда (безжична или кабелна) и използваната технология, и се третира в съответствие с член 182, параграф 6.

7. Националните регулаторни органи и/или другите компетентни органи могат да определят район с ясни териториални граници, за който въз основа на събраната информация и евентуално подготвената прогноза съгласно параграф 1 е установено, че за срока на съответната прогноза никое предприятие или обществен орган не е разгърнал, нито планира да разгърне гигабитова мрежа или подобри значително своята съществуваща електронна съобщителна мрежа до гигабитова мрежа. Националните регулаторни органи или другите компетентни органи публикуват определените райони.

8. За даден установен район съответните органи може да поканят предприятията и обществените органи да декларират намерението си за разгръщане на гигабитови мрежи за срока на съответната прогноза. Когато вследствие на тази покана предприятие или обществен орган декларира намерението си да направи това, съответният орган може да изиска от други предприятия и обществени органи да декларират дали имат намерение за разгръщане на гигабитови мрежи. Съответният орган посочва информацията, която да се включи в представените заявления, за да се гарантира поне сходна степен на подробност като тази, която е взета предвид в евентуална прогноза по параграф 1.

9. Националните регулаторни органи и другите компетентни органи събират данни в съответствие с ефикасна, автоматизирана, когато е възможно, обективна, прозрачна и недискриминационна процедура, при която никое предприятие не е изключено a priori.

10. Националните регулаторни и другите компетентни органи, и местните, регионалните и националните органи, отговорни за разпределяне на обществените средства за разгръщане на електронни съобщителни мрежи, за разработване на националните планове за широколентовия достъп, за определяне на задълженията за покритието, с които са обвързани правата за ползване на радиочестотен спектър, и за проверка на наличността на услуги в рамките на задълженията за универсална услуга на територията си, отчитат резултатите от географското проучване и всички определени съгласно параграфи 1, 2 и 3 райони. За целите на разпределянето на публичните средства за разгръщането на електронни съобщителни мрежи се вземат предвид резултатите от географските проучвания и всеки от определените райони съгласно параграфи 1, 2 и 3, доколкото те са относими и подходящи за изпълнение на задълженията, произтичащи от прилагането на правилата за държавна помощ. Органите, провеждащи географското проучване, представят тези резултати, при условие че получаващият орган осигурява същото ниво на поверителност и защита на търговската тайна като изпращащия орган и информира страните, предоставили информацията. Тези резултати се представят също на ОЕРЕС и Комисията при поискване от тях при същите условия.

11. Ако съответната информация не е налична на пазара, компетентните органи предоставят пряк достъп до данните от географските проучвания, които не са обект на търговска тайна, в съответствие с Директива (ЕС) 2019/1024, така че да се позволи повторната им употреба. Ако такива средства не са налични на пазара, те също така предоставят информационните средства, които да осигурят на крайните ползватели възможността да определят наличността на свързаност в различните райони с необходимото ниво на подробност, така че да могат да изберат оператор или доставчик на услуги.

12. Националният регулаторен орган анализира резултатите от информацията, събрана в контекста на географското проучване съгласно настоящия член, и решава дали е необходимо да се извърши преглед на пазара по смисъла на членове 72 и 73. Националният регулаторен орган оповестява публично резултатите от този анализ под формата на доклад.

13. През периода на преход към оптични влакна докладът, посочен в параграф 12 от настоящия член, включва анализ на информацията относно географските проучвания, както и анализ на информацията, събрана съгласно член 181 или други налични източници, относно цените и качеството на наличните услуги по отношение на цените на медните мрежи и мрежите с оптичните влакна. Докладът се използва за оценка на условията за устойчивост, определени в член 57. Първият доклад се публикува не по-късно от [*12 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент*].

Член 184

Механизъм за консултации и прозрачност

1. С изключение на случаите по член 86, 188 или 189, когато националните регулаторни или други компетентни органи възнамеряват да предприемат мерки в съответствие с настоящия регламент или когато възнамеряват да предвидят ограничения в съответствие с член 16, параграфи 1 и 2, които имат значително влияние върху съответния пазар, те дават на заинтересованите страни възможността да направят бележки по проекта за мярка в рамките на разумен срок, който отчита сложността на въпроса и във всички случаи е не по-кратък от 30 дни.

2. За целите на член 31 от настоящия регламент компетентните органи информират Комисията, RSPB, ОЕРЕС и компетентните органи на другите държави членки в момента на публикуването за всеки проект на мярка, която попада в обхвата на сравнителната или състезателната процедура за подбор съгласно член 30, параграф 4 от настоящия регламент и се отнася до използването на хармонизиран радиочестотен спектър, за да се даде възможност за използването му за безжични широколентови мрежи и услуги.

3. Националните регулаторни органи и другите компетентни органи публикуват своите национални процедури за консултации чрез единна информационна точка, чрез която може да се получи достъп до всички текущи консултации.

4. Националните регулаторни органи и другите компетентни органи правят обществено достъпни резултатите от процедурата за консултации, с изключение на случаите на поверителна информация в съответствие с правото на Съюза и националното право относно търговската тайна.

Член 185

Консултация със заинтересованите страни

1. Компетентните органи, когато е относимо, в координация с националните регулаторни органи вземат предвид становищата на крайните ползватели, по-специално потребителите и крайните ползватели с увреждания, производителите и предприятията, които предоставят електронни съобщителни мрежи или услуги, по въпросите, свързани с правата на всички крайни ползватели и потребители, в това число равностойния достъп и избор за крайните ползватели с увреждания, по отношение на обществените електронни съобщителни услуги, и по-конкретно когато те оказват значително въздействие върху пазара.

2. Компетентните органи в координация, по целесъобразност, с националните регулаторни органи установяват механизъм за консултации, достъпен за крайни ползватели с увреждания, който да гарантира, че при вземането на решения по въпроси, свързани с правата на крайните ползватели и потребителите по отношение на обществените електронни съобщителни услуги, интересите на потребителите в областта на електронните съобщения са взети предвид в необходимата степен.

3. Заинтересованите страни могат да разработят, под ръководството на компетентните органи в координация, по целесъобразност, с националните регулаторни органи механизми с участието на потребители, групи ползватели и доставчици на услуги, за да се подобри общото качество на предоставените услуги чрез, наред с другото, разработване и контрол върху изпълнението на кодекси за поведение и оперативни стандарти.

4. Без да се засягат съответстващите на правото на Съюза национални правила за насърчаване на целите на културната и медийната политика, например културното и езиковото многообразие и медийния плурализъм, компетентните органи в координация, когато е уместно, с националните регулаторни органи може да насърчават сътрудничеството между предприятията, предоставящи електронни съобщителни мрежи или услуги, и секторите, насочени към стимулиране на законното съдържание в електронните съобщителни мрежи и услуги. Това сътрудничество може да включва и съгласуване на информацията от обществен интерес, която се предоставя съгласно член 105.

8.2. ДЯЛ II: ПРОЦЕДУРИ ПО ХАРМОНИЗАЦИЯ

Член 186

Процедури по хармонизация

1. Когато Комисията стигне до заключението, че различия в изпълнението от страна на националните регулаторни или други компетентни органи на регулаторните задачи, определени в настоящия регламент, биха могли да създадат бариера за вътрешния пазар, Комисията може, като отчита в максимална степен становището на ОЕРЕС или, когато е уместно, на RSPB, да приема препоръки или, при спазване на параграф 3 от настоящия член, решения чрез актове за изпълнение за осигуряване на хармонизираното прилагане на настоящия регламент с оглед подпомагане постигането на общите цели, определени в член 3.

2. Националните регулаторни органи и другите компетентни органи отчитат препоръките, посочени в параграф 1 при изпълнение на своите задачи. Когато национален регулаторен или друг компетентен орган предпочете да не следва дадена препоръка, той уведомява Комисията, като мотивира своята позиция.

3. Решенията, приети съгласно параграф 1, включват единствено идентифицирането на хармонизиран или координиран подход с цел намиране на решение на следните въпроси:

   а) несъгласуваното прилагане на общи регулаторни подходи от националните регулаторни органи във връзка с регулирането на пазарите на електронни съобщения при прилагане на членове 72 и 73, когато това създава бариера за вътрешния пазар; тези решения не се позовават на специфични нотификации, издадени от националните регулаторни органи съгласно член 85; в подобен случай Комисията предлага проекторешение единствено:

      (i) след най-малко две години от приемането на препоръка на Комисията, която урежда същия въпрос;

      (ii) като отчита становището на ОЕРЕС във връзка с въпроса за приемане на такова решение, което се представя от ОЕРЕС в срок от три месеца след искането на Комисията;

   б) въпроси, свързани с номериране, номерационни блокове, преносимост на номера и идентификатори, системи за транслиране на номера и адреси и достъп до службите за спешно реагиране чрез спешни повиквания.

4. Актовете за изпълнение, посочени в параграф 1 от настоящия член, се приемат в съответствие с процедурата, посочена в член 199, параграф 4.

5. ОЕРЕС може по своя инициатива да консултира Комисията по въпроса дали дадена мярка следва да бъде приета съгласно параграф 1.

6. Когато Комисията не е приела препоръка или решение в рамките на една година от датата на приемане на становище от ОЕРЕС, показващо наличието на различия в начина, по който националните регулаторни или други компетентни органи изпълняват регулаторните задачи, определени в настоящия регламент, с което може да се създадат пречки за вътрешния пазар, тя информира Европейския парламент и Съвета за своите основания за това и оповестява публично тези основания.

Когато Комисията е приела препоръка в съответствие с параграф 1 от настоящия член, но непоследователното прилагане, създаващо пречки за вътрешния пазар, продължава две години след това, Комисията, при спазване на параграф 3 от настоящия член, приема решение за разглеждане на въпросите, посочени в параграф 3 от настоящия член, чрез актове за изпълнение в съответствие с процедурата, посочена в член 199, параграф 4.

Когато Комисията не е приела решение в рамките на още една година от препоръката, приета съгласно втора алинея, тя информира Европейския парламент и Съвета за своите основания за това и оповестява публично тези основания.

Член 187

Стандартизация

1. Комисията съставя и публикува в Официален вестник на Европейския съюз списък на незадължителните стандарти или техническите спецификации, които да служат като основа за насърчаване на хармонизираното предоставяне на електронни съобщителни мрежи, електронни съобщителни услуги и прилежащи съоръжения и услуги. Когато е необходимо, Комисията може, след консултация с комитета, създаден с Директива (ЕС) 2015/1535, съгласно член 10 от Регламент (ЕС) № 1025/2012[93], да поиска от една или повече европейски организации за стандартизация да изготвят стандарти.

2. Държавите членки насърчават използването на стандартите или техническите спецификации, посочени в параграф 1, за предоставянето на услуги, технически интерфейси или мрежови функции само доколкото е необходимо за гарантиране на оперативна съвместимост на услугите, свързаност от край до край, улесняване на смяната на доставчиците и преносимост на номера и идентификатори, както и с цел по-голяма свобода на избор за ползвателите.

3. В случай, че не са публикувани стандарти или технически спецификации в съответствие с параграф 1, държавите членки насърчават въвеждането на стандарти или технически спецификации, приети от европейските организации по стандартизация. При отсъствието на такива стандарти или спецификации държавите членки насърчават въвеждането на международните стандарти или препоръките, прието от МСД, Европейската конференция по пощи и далекосъобщения (CEPT), Международната организация по стандартизация (ISO) и Международната електротехническа комисия (IEC).

4. Доколкото съществуват международни стандарти, държавите членки насърчават европейските организации по стандартизация да ги използват или да използват съответни части от тях като основа за стандартите, които те разработват, с изключение на случаите, когато такива международни стандарти или съответни части от тях биха били неефективни. Всички стандарти или технически спецификации, посочени в параграф 1 или в настоящия параграф, не

---

93 Регламент (ЕС) № 1025/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно европейската стандартизация, за изменение на директиви 89/686/ЕИО и 93/15/ЕИО на Съвета и на директиви 94/9/ЕО, 94/25/ЕО, 95/16/ЕО, 97/23/ЕО, 98/34/ЕО, 2004/22/ЕО, 2007/23/ЕО, 2009/23/ЕО и 2009/105/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Решение 87/95/ЕИО на Съвета и на Решение № 1673/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 316, 14.11.2012 г., стр. 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1025/oj).

възпрепятстват достъпа, който се изисква съгласно настоящия регламент, когато е възможно.

5. Когато стандартите или спецификациите, посочени в параграф 1, не са адекватно въведени, така че не може да бъде осигурена оперативната съвместимост на услугите в една или повече държави членки, въвеждането на такива стандарти или спецификации може да се направи задължително по процедурата, установена в параграф 6, само в степента, в която е необходимо за гарантиране на такава оперативна съвместимост и за подобряване на свободата на избор за ползвателите.

6. Когато Комисията възнамерява да направи въвеждането на някои стандарти или технически спецификации задължително, тя публикува известие в Официален вестник на Европейския съюз и приканва всички заинтересовани страни да представят своите становища. Комисията, чрез актове за изпълнение, определя въвеждането на съответните стандарти или технически спецификации за задължително, като ги посочва като задължителни стандарти или технически спецификации в списъка със стандарти или технически спецификации, публикуван в Официален вестник на Европейския съюз.

7. Когато Комисията счита, че стандартите или техническите спецификации, посочени в параграф 1, вече не допринасят за предоставянето на хармонизирани електронни съобщителни услуги, вече не отговарят на потребностите на потребителите, или възпрепятстват технологичното развитие, тя ги изважда от списъка на стандартите или техническите спецификации, посочен в параграф 1.

8. Когато Комисията счита, че стандартите или спецификациите, посочени в параграф 6, вече не допринасят за предоставянето на хармонизирани електронни съобщителни услуги, вече не отговарят на потребностите на потребителите, или възпрепятстват технологичното развитие, тя може, чрез актове за изпълнение да изважда тези стандарти или спецификации от списъка на стандартите или спецификациите, посочен в параграф 1.

9. Актовете за изпълнение, посочени в параграфи 6 и 8 от настоящия член, се приемат в съответствие с процедурата, посочена в член 199, параграф 4.

10. Настоящият член не се прилага за никое от съществените изисквания, спецификациите на интерфейсите или хармонизираните стандарти, за които се прилага Директива 2014/53/ЕС.

8.3. ДЯЛ III: РЕШАВАНЕ НА СПОРОВЕ

Член 188

Извънсъдебно решаване на спорове

1. Националният регулаторен орган или друг компетентен орган, който е отговорен за прилагането на членове 95, 96, 97, 98 и 100 от настоящия регламент, или поне един независим орган с доказан опит в областта на тяхното прилагане, се включва в списъка като структура за алтернативно решаване на спорове в съответствие с член 20, параграф 2 от Директива 2013/11/ЕС с цел разрешаване на спорове между доставчици и потребители, както и, когато е приложимо и в рамките на мандата на съответния орган, микропредприятия и малки предприятия, възникнали във връзка с настоящия регламент и свързани с изпълнението на договори.

2. Без да се засяга Директива 2013/11/ЕС, когато спорните въпроси се отнасят за страни в различни държави членки, компетентните органи, посочени в параграф 1 координират усилията си с оглед на решаването на спора.

3. Доставчиците на услуги за достъп до интернет въвеждат прозрачни, прости и ефикасни процедури за разрешаване на случаите на жалби на крайни потребители относно правата и задълженията по член 93, и жалби на потребители, микропредприятия и организации с нестопанска цел във връзка с правата, предвидени в раздел 5 от приложение III.

Член 189

Решаване на спорове между предприятия

1. В случай на спор във връзка със съществуващи задължения съгласно настоящия регламент между доставчици на обществени електронни съобщителни мрежи или услуги в дадена държава членка, или между такива предприятия и други предприятия в държавата членка, които се ползват от задължения за достъп или взаимно свързване, или между доставчици на електронни съобщителни мрежи или услуги в държава членка и доставчици на прилежащи съоръжения, съответният национален регулаторен орган, по искане на някоя от страните, издава обвързващо решение за решаване на спора във възможно най-кратък срок въз основа на ясни и ефикасни процедури, който не може да бъде по-дълъг от четири месеца освен при изключителни обстоятелства. Всички страни оказват пълно съдействие на националния регулаторен орган.

2. При решаването на спор националният регулаторен орган взема решения, насочени към постигането на общите цели, предвидени в член 3. Всички задължения, наложени на дадено предприятие от националния регулаторен орган при решаването на спор, съответстват на настоящия регламент.

3. Решението на националния регулаторен орган се прави обществено достояние, като се вземат предвид изискванията за опазване на търговската тайна. Националният регулаторен орган предоставя на заинтересованите страни цялото изложение за мотивите, на които се основава решението.

4. Процедурата, посочена в параграфи 1, 2 и 3, не възпрепятства страните да предявят иск пред съда.

Член 190

Решаване на трансгранични спорове

1. В случай на спор, възникнал по силата на настоящия регламент между предприятия в различни държави членки, се прилагат параграф 2, 3 и 4 от настоящия член. Тези разпоредби не се прилагат към споровете във връзка с координацията на радиочестотния спектър по член 14.

2. Всяка страна може да отнесе спора до съответните национални регулаторни органи. Когато спорът засяга търговията между държави членки, компетентните национални регулаторни органи уведомяват ОЕРЕС за спора с цел да бъде постигнато последователно решаване на спора в съответствие с целите, посочени в член 3.

3. Когато е направено такова уведомяване, ОЕРЕС дава становище възможно най-бързо и при всяко положение в срок до четири месеца освен при изключителни

обстоятелства, като приканва съответния национален регулаторен орган или органи да предприеме конкретно действие с оглед на решаване на спора или да се въздържи от действие.

4. Съответният национален регулаторен орган или органи изчаква становището на ОЕРЕС, преди да предприеме действие за решаване на спора. При изключителни обстоятелства, когато има спешна нужда от предприемане на действие, за да се защити конкуренцията или интересите на крайните ползватели, по искане на страните или по собствена инициатива всеки от компетентните национални регулаторни органи може да приеме временни мерки.

5. Всички задължения, наложени на предприятие от национален регулаторен орган като част от решаването на спор, спазват разпоредбите на настоящия регламент, отчитат становището на ОЕРЕС и се приемат в срок от един месец от това становище.

6. Процедурата, посочена в параграф 2, не възпрепятства страните да предявят иск пред съда.

8.4. ДЯЛ IV: ЕКОСИСТЕМНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Член 191

Насоки за улесняване на екосистемното сътрудничество

1. До [*12 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент*], след консултация със заинтересованите страни и в тясно сътрудничество с Комисията, ОЕРЕС публикува насоки за подпомагане на доставчиците на електронни съобщителни мрежи и други предприятия, осъществяващи дейност в областта на електронните съобщения или тясно свързани сектори, при прилагането на промишлените практики и улесняването на сътрудничеството по технически и търговски въпроси, свързани с предоставянето на електронни съобщителни услуги или услуги на информационното общество по ефикасен, икономически устойчив и надежден начин, както и във връзка с предоставянето на иновативни продукти и услуги, в полза на крайните ползватели. Тези насоки обхващат въпроси извън обхвата на задълженията по настоящия регламент, които оказват въздействие върху предоставянето на електронни съобщителни услуги или услуги на информационното общество.

2. С подкрепата на СЦМ ОЕРЕС насърчава ефективното сътрудничество между доставчиците на електронни съобщителни мрежи и предприятията, осъществяващи дейност в областта на електронните съобщения или тясно свързаните с тях сектори, като гарантира, че това сътрудничество е в съответствие с насоките, посочени в параграф 1. ОЕРЕС улеснява съгласуваното прилагане на тези насоки, насърчава разработването на съвместни технически и търговски практики и наблюдава тяхното въздействие върху предоставянето на електронни съобщителни услуги и услуги на информационното общество по ефективен, икономически устойчив и надежден начин.

Член 192

Механизъм за доброволно постигане на съгласие

1. По искане на доставчиците на електронни съобщителни мрежи или други предприятия, осъществяващи дейност в областта на електронните съобщения или

тясно свързани сектори, националните регулаторни органи предлагат среща за доброволно постигане на съгласие между двама доставчици на електронни съобщителни мрежи или между такъв доставчик и друго предприятие, осъществяващо дейност в областта на електронните съобщения или тясно свързани сектори, относно техническите и търговските договорености, които са предмет на насоките, посочени в член 191, параграф 1. Срещата за доброволно постигане на съгласие се свиква от националния регулаторен орган на страната, която подава искането за постигане на съгласие, освен ако между страните е договорено друго.

2. В срок от 1 седмица след искането за доброволно постигане на съгласие националният регулаторен орган информира ОЕРЕС за елементите по случая. В срок от два месеца след искането ОЕРЕС издава становище относно елементите на случая и възможностите за ефективно сътрудничество в съответствие с насоките, посочени в член 191.

3. В сътрудничество с ОЕРЕС националният регулаторен орган, посочен в параграф 1 от настоящия член, свиква заседание на страните не по-късно от три месеца след подаването на искането за механизма за доброволно постигане на съгласие. Не по-късно от един месец след заседанието, като взема предвид становището на ОЕРЕС, националният регулаторен орган представя писмен отчет за заседанието, включително следната информация:

   а) становища на участващите страни;

   б) възможни следващи стъпки;

   в) елементи на споразумението, когато е приложимо и ако и двете страни са присъствали на срещата;

   г) варианти, предложени от националния регулаторен орган за ефективно сътрудничество, ако и двете страни присъстват на срещата и не бъде постигнато споразумение.

Член 193

Докладване и преглед на функционирането на екосистемното сътрудничество

До [*24 месеца след датата на прилагане на настоящия регламент и на всеки две години след това*] ОЕРЕС публикува доклад относно въздействието на прилагането на насоките, посочени в член 191, параграф 1, върху ефективното екосистемно сътрудничество, както и върху функционирането на механизма за доброволно постигане на съгласие, посочен в член 192.

До [*36 месеца след датата на прилагане на настоящия регламент*], като взема предвид доклада на ОЕРЕС, посочен в параграф 1, Комисията прави преглед на функционирането на екосистемното сътрудничество.

8.5. ДЯЛ V: СПАЗВАНЕ И ПРАВО НА ОБЖАЛВАНЕ

Член 194

Изменение на правата и задълженията съгласно общото разрешение и индивидуалните разрешения за ограничени ресурси

1. Правата, условията и процедурите във връзка с общото разрешение, както и с правата на ползване на радиочестотен спектър или номерационни ресурси или правата за изграждане на съоръжения, могат да бъдат променени единствено при

наличието на обективни основания и по пропорционален начин, като се вземат предвид, когато е необходимо, специфичните условия, приложими за прехвърляеми права за ползване на радиочестотен спектър или номерационни ресурси.

2. Освен в случаите, когато предложените изменения са незначителни и са били договорени с притежателя на правата или на общото разрешение, намерението да се направят такива изменения се съобщава достатъчно рано. На притежателите на правата или на общото разрешение и на други заинтересовани страни, включително ползватели и потребители, се предоставя достатъчно време, за да изразят своите становища по предложените промени. Този срок е не по-кратък от четири седмици, освен при изключителни обстоятелства. Националните компетентни органи публикуват промените заедно с мотивите за тях.

Член 195

Ограничаване или отнемане на права

1. Без да се засяга член 196, параграфи 10 и 11, компетентните органи не ограничават или отнемат права за ползване на радиочестотен спектър или на номерационни ресурси, предоставени за определен период от време, преди изтичането на срока, за който са предоставени, освен когато това е обосновано съгласно параграф 2 от настоящия член и, когато е приложимо, в съответствие с член 20, 21 или 50 и със съответните национални разпоредби относно обезщетяването при отнемане на права.

2. Компетентните органи могат да ограничават или отнемат права за ползване на радиочестотния спектър, различни от предоставените за неопределен период от време, когато това е необходимо, за да се гарантира ефикасното и ефективно използване на радиочестотния спектър, или прилагането на техническите мерки за хармонизиране, приети съгласно член 4 от Решение № 676/2002/ЕО. Всяко такова решение се основава на предварително установени и ясно определени процедури съгласно националното право в съответствие с принципите на пропорционалност и недискриминация. Когато правата за ползване са предоставени за определен срок, освен ако не е предвидено друго към момента на предоставяне на правото, притежателите на правата имат право на подходящо обезщетение за преките разходи за миграция или преразпределяне на радиочестотния спектър в съответствие с националното законодателство.

3. Изменение на използването на радиочестотния спектър вследствие на прилагането на член 16, параграф 1 или 2 само по себе си не обосновава отнемането на право за ползване на радиочестотен спектър.

4. Всяко намерение за ограничаване или отнемане на права съгласно общото разрешение или индивидуални права за ползване на радиочестотен спектър или на номерационни ресурси без съгласието на притежателя на правата подлежи на консултация със заинтересованите страни в съответствие с член 185.

Член 196

Спазване на условията на общото разрешение и задълженията и условията за правата за ползване на радиочестотния спектър, номерационните ресурси, специфичните задължения и мерки при неспазване

1. Националните регулаторни органи и другите компетентни органи наблюдават и упражняват надзор върху спазването на условията на общото разрешение, посочени в член 9, параграф 4, на задълженията и условията за правата за ползване на радиочестотния спектър, посочени в членове 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 29, 33 и 34, за номерационните ресурси, посочени в членове 46, 49 и 50, и на специфичните задължения, посочени в част V.

2. Националните регулаторни органи и другите компетентни органи имат правомощия да изискват от предприятията, за които се отнася общо разрешение, или които имат права на ползване на радиочестотен спектър или на номерационни ресурси, да представят цялата необходимата информация, за да се провери спазването на условията на общото разрешение или задълженията и условията за правата на ползване на радиочестотен спектър и на номерационни ресурси, или изпълнението на специалните задължения, посочени в част V, в съответствие с член 181.

3. Когато компетентен орган установи, че дадено предприятие не спазва едно или повече условия на общото разрешение или на задължения и условия за права на ползване на радиочестотен спектър и на номерационни ресурси или не изпълнява специалните задължения, посочени в част V, той уведомява предприятието за своите заключения и му дава възможност да изрази становището си в разумен срок.

4. Компетентният орган има правомощия да изисква прекратяване на нарушението, посочено в параграф 3, незабавно или в рамките на разумен срок, и предприема подходящи и пропорционални мерки с цел спазване на условията.

   Във връзка с това компетентните органи имат правомощието да налагат:

   а) по целесъобразност, възпиращи финансови санкции, които могат да включват периодични санкции с обратно действие;

   б) разпореждания за преустановяване или забавяне на предоставянето на услуга или пакет услуги, което, ако продължи, би довело до съществено нарушение на конкуренцията, докато не бъде осигурено спазване на задълженията за достъп, наложени след пазарен анализ, извършен в съответствие с член 73.

   Компетентните органи съобщават мерките и мотивите, на които те се основават, на съответното предприятие незабавно и се определя разумен срок за изпълнение на мерките от страна на предприятието.

5. Държавите членки установяват правила за санкциите, включително, когато е необходимо, глоби и ненаказателни предварително определени или периодични санкции, които да са приложими при нарушения на разпоредби, приети съгласно настоящия регламент или на задължително решение, прието от Комисията, националният регулаторен орган или друг компетентен орган съгласно настоящия регламент, и вземат всички необходими мерки, за да гарантират, че тези санкции се налагат. Предвидените санкции трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи.

6. Независимо от параграфи 3 и 4 от настоящия член държавите членки оправомощават компетентния орган да налага, при необходимост, финансови санкции на предприятия, които не спазват задължението да представят информация в изпълнение на задълженията, посочени в член 181, параграф 3,

първа алинея, буква а) или б), и задълженията за прозрачност в разумни срокове, определени от компетентния орган.

7. Държавите членки предвиждат санкции в контекста на процедурата, посочена в член 183, параграф 8, само когато предприятие или обществен орган съзнателно или поради груба небрежност са предоставили подвеждаща, грешна или непълна информация.

8. При определяне на размера на глобите или периодичните санкции, които да бъдат налагани на предприятие или обществен орган за представяне на подвеждаща, грешна или непълна информация — съзнателно или поради груба небрежност, в контекста на процедурата, предвидена в член 183, параграф 8, се взема предвид наред с другото дали поведението на предприятието или обществения орган е оказало отрицателно въздействие върху конкуренцията, и по-специално дали в противоречие с първоначално предоставената информация и нейните актуализации предприятието или обществениият орган е извършил(о) разгръщане, разширяване или подобряване на мрежа или не е извършил(о) разгръщане на мрежа, като не е предоставил(о) обективна обосновка за тази промяна на плана.

9. В случай на тежко нарушение или многократни нарушения на условията на общото разрешение, или на задълженията и условията за правата за ползване на радиочестотен спектър или на номерационни ресурси или на специалните задължения, посочени в част V, когато не се постигне изпълнение на мерките, целящи гарантиране на спазването и посочени в параграфи 3 и 4 от настоящия член, държавите членки оправомощават компетентните органи да възпрепятстват съответното предприятие да продължи да предоставя електронни съобщителни мрежи или услуги, или да прекратят или отнемат тези права за ползване. Тези санкции могат да се прилагат в продължение на целия срок на нарушението, дори ако нарушението е било поправено впоследствие.

10. По искане на компетентния орган, определен съгласно Акта за киберсигурността, който трябва да замени Регламент (ЕС) 2019/881 на Европейския парламент и на Съвета, след като бъдат изчерпани корективните мерки за неспазване съгласно Акта за киберсигурността, националният регулаторен орган, на чиято територия се предоставят мрежи и услуги, отнема правото на предоставяне на мрежи и услуги съгласно общо разрешение или индивидуални права за ползване на радиочестотен спектър съгласно член 9, параграф 4, буква г) и член 20 в случаите, когато доставчикът не спазва изискванията за сигурност на веригата за доставки на ИКТ съгласно Акта за киберсигурността.

11. Независимо от параграфи 3, 4 и 9 от настоящия член и без да се засяга член 39 относно разрешение на Съюза за използване на спътников радиочестотен спектър, компетентният орган може да предприеме спешни временни мерки за коригиране на ситуацията преди да вземе окончателно решение, когато разполага с доказателства за нарушаване на условията на общото разрешение, на задълженията и условията за правата за ползване на радиочестотния спектър и номерационните ресурси или на специфичните задължения, посочени в част V, което представлява непосредствена и сериозна опасност за обществената безопасност, сигурност или здраве или създава сериозни икономически или оперативни проблеми за други доставчици или ползватели на електронни съобщителни мрежи или услуги или за други ползватели на радиочестотния спектър. Компетентният орган дава на съответното предприятие възможността да изрази становището си и да предложи мерки за отстраняване на нарушението. Ако е целесъобразно компетентният орган

може да потвърди временните мерки, които са валидни за максимален срок от три месеца, но които могат да бъдат продължени с още до три месеца, ако процедурите за правоприлагане не са приключили.

Член 197

Право на обжалване

1. Всеки ползвател или предприятие, предоставящо електронни съобщителни мрежи или услуги или прилежащи съоръжения, засегнато от решение на компетентен орган, има правото да обжалва това решение пред апелативен орган, който е независим от страните по спора и от всякаква външна намеса или политически натиск, застрашаващ независимата му преценка по въпросите, за които е сезиран. Този орган, който може да бъде и съд, разполага с подходящ експертен потенциал, за да може ефективно да изпълнява функциите си.
2. До приключване на обжалването решението на компетентния орган остава в сила, освен ако са приложени временни мерки в съответствие с националното право.
3. Когато апелативният орган, посочен в параграф 1 от настоящия член, не е съдебен, неговото решение винаги се придружава от писмени мотиви. Освен това, в такъв случай, неговото решение трябва да подлежи на преглед от съд или трибунал по смисъла на член 267 от ДФЕС.
4. Държавите членки гарантират, че действа ефективен механизъм за обжалване.

8.6. ДЯЛ VI: ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 198

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 22, параграф 3, член 39, параграф 4, буква е), член 82, параграф 1, член 103, параграф 5, член 106, параграф 8 и член 114, се предоставя на Комисията за срок от пет години от [*датата на влизане в сила на настоящия регламент*]. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 22, параграф 3, член 82, параграф 1, член 103, параграф 5, член 106, параграф 8 и член 114, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в Официален вестник на Европейския съюз или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с определени от всяка държава членка експерти в съответствие с принципите, заложени в

Междуинституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г.

5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

6. Делегиран акт, приет съгласно член 22, параграф 3, член 82, параграф 1, член 103, параграф 5, член 106, параграф 8 и член 114, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и Съвета или, ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 199

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от Комитета по съобщенията, създаден Директива (ЕС) 2018/1972. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. За актовете за изпълнение, посочени в член 14, параграф 8, член 17, параграф 3 и член 45, параграф 3 от настоящия регламент, Комисията се подпомага от Комитета по радиочестотния спектър, създаден с член 3, параграф 1 от Решение № 676/2002/ЕО. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

4. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 200

Обмен на информация

1. Комисията предоставя цялата съответна информация на Комитета по съобщенията относно резултата от редовните консултации с представители на операторите на мрежи, доставчиците на услуги, ползвателите, потребителите, производителите и синдикатите, както и трети страни и международни организации.

2. Комитетът по съобщенията, като отчита политиката на Съюза в областта на електронните съобщения, поощрява обмена на информация между държавите членки и между държавите членки и Комисията относно състоянието и развитието на регулаторните дейности по отношение на електронните съобщителни мрежи и услуги.

Член 201

Публикуване на информация

1. Държавите членки гарантират, че актуалната информация, отнасяща се до прилагането на настоящия регламент, е обществено достъпна по начин, който гарантира на всички заинтересовани страни лесен достъп до тази информация. Те

публикуват известие в съответните национални държавни вестници, описващо начина и мястото на публикуване на информацията. Първото такова известие се публикува преди [*24 месеца* след *датата на влизане в сила на настоящия регламент*], а впоследствие известие се публикува при настъпване на промяна в съдържащата се информация.

2. Държавите членки предоставят на Комисията копия на всички такива известия при публикуването им. Комисията препраща информацията на Комитета по съобщенията по целесъобразност.

3. Държавите членки гарантират, че цялата необходима информация за правата, условията, процедурите, таксите, разходите и решенията във връзка с общите разрешения, правата за ползване и правата за изграждане на съоръжения се публикува и актуализира по подходящ начин, за да се осигури лесен достъп на всички заинтересовани страни до тази информация.

4. Когато информацията, посочена в параграф 3, се съхранява на различни равнища на управление, и по-специално информацията за процедурите и условията във връзка с правата за изграждане на съоръжения, компетентните органи полагат всички разумни усилия, като вземат предвид необходимите разходи, да осигурят леснодостъпен преглед на цялата информация, включително информацията за съответните равнища на управление и компетентните органи, за да улеснят подаването на заявления за изграждане на съоръжения.

5. Държавите членки осигуряват публикуването на специалните задължения, наложени на предприятията в съответствие с настоящия регламент, и определянето на пазарите за съответните продукти и услуги и географските пазари. При спазване на необходимостта от защита на търговската тайна, те гарантират, че актуална информация е обществено достъпна по начин, който гарантира лесен достъп до тази информация на всички заинтересовани страни.

6. Държавите членки предоставят на Комисията информация, която е обществено достъпна съгласно параграф 5. Комисията предоставя тази информация в леснодостъпна форма и при необходимост я препраща на Комитета по съобщенията.

Член 202

Използване на европейски бизнес портфейли

При прилагането на настоящия регламент държавите членки националните регулаторни и други компетентни органи, както и ОЕРЕС, RSPB, СЦМ и Комисията, правят възможни и използват европейските бизнес портфейли, създадени с Регламент на Европейския парламент и на Съвета [XXX][94].

Член 203

Уведомяване и наблюдение

Националните регулаторни органи уведомяват Комисията за имената на предприятията, определени като имащи значителна пазарна сила по смисъла на настоящия регламент, и

[94] [Да се въведе позоваване на Регламента за създаване на европейски бизнес портфейли, след като бъде прието предложението на Комисията].

за наложените им задължения съгласно настоящия регламент. Комисията се уведомява незабавно за всички промени в наложените на предприятията задължения или в предприятията, които попадат в приложното поле на настоящия регламент.

Член 204

Процедури за преглед

1. До [*60 месеца* след *датата на* влизане в сила *на настоящия регламент*] и на всеки пет години след това Комисията прави преглед на функционирането на настоящия регламент и представя доклад на Европейския парламент и на Съвета.
2. С тези прегледи се прави оценка по-специално на последиците за пазара от членове 69 и 83 и дали *ex ante* и другите правомощия за намеса съгласно настоящия регламент са достатъчни, за да могат националните регулаторни органи да гарантират, че конкуренцията на пазарите на електронните съобщения продължава да укрепва в полза на крайните ползватели.
3. За целите на настоящия член, Комисията може да изиска информация от държавите членки, които трябва да я предоставят без неоснователно забавяне.
4. До [*36 месеца* след *датата на* влизане в сила на *настоящия регламент*] и на всеки три години след това ОЕРЕС публикува становище за изпълнението на национално равнище и функционирането на общото разрешение и въздействието, което това има върху функционирането на вътрешния пазар.
5. Като взема предвид доклада на ОЕРЕС, Комисията може да представи законодателно предложение за изменение на тези разпоредби, ако счете това за необходимо за отстраняване на пречки за правилното функциониране на вътрешния пазар.

Член 205

Преходни разпоредби относно образеца на резюме на договор

Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/2243[95] на Комисията продължава да се прилага *mutatis mutandis* за целите на определянето на образец на резюме на договор, който да се използва от доставчиците на услуги за достъп до интернет или обществени междуличностни съобщителни услуги за изпълнение на задълженията им по член 95, параграф 2 от настоящия регламент, до деня на прилагане на акта за изпълнение, посочен в същия член.

Член 206

Изменения на Регламент (ЕС) 2015/2120

Регламент (ЕС) 2015/2120 се изменя, както следва:

а) заглавието се заменя със следното:

[95] Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/2243 на Комисията от 17 декември 2019 г. за определяне на образец на резюмето на договор, който да се използва от доставчиците на обществени електронни съобщителни услуги съгласно Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 336, 30.12.2019 г., стр. 274, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/2243/oj).

„Регламент (ЕС) 2015/2120 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за определяне на мерки относно цените на дребно за регулирани комуникации в рамките на ЕС“

б) в член 1 параграфи 1 и 2 се заличават;

в) в член 2 точки 1 и 2 се заличават;

г) членове 3, 4, 5 и 9 се заличават;

д) в член 6 първа алинея се заличава;

е) член 10 се изменя, както следва:

а) в параграф 2 букви а), б), в) и г) се заличават;

б) параграфи 3 и 4 се заличават.

Член 207

Изменения на Директива 2002/58/ЕО

Членове 7, 8, 10, 11 и 12 от Директива 2002/58/ЕО се заличават.

Позоваванията на член 8 от Директива 2002/58/ЕО се четат като позовавания на член 109 от настоящия регламент.

Член 208

Изменение на Решение № 676/2002/ЕО

В член 4 от Решение 676/2002/ЕО се вмъква следният параграф:

„2а. За разработването на посочените в параграф 1 технически мерки за изпълнение, които могат да засегнат сигурността или технологичния суверенитет на Съюза или на неговите държави членки, Комисията може да изиска от държавите членки да установят общи позиции с оглед на участието им в дейностите на СЕРТ.

Комисията действа в съответствие с процедурата, посочена в член 3, параграф 3.“

Член 209

Отмяна

Регламент (ЕС) 2018/1971, Директива (ЕС) 2018/1972 и Решение № 243/2012/ЕС се отменят, считано от [6 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент].

Позоваванията на Регламент (ЕС) 2018/1971, Директива (ЕС) 2018/1972 и Решение № 243/2012/ЕС се считат за позовавания на настоящия регламент.

Член 210

Влизане в сила и прилагане

1. Настоящият регламент влиза в сила на [двадесетия ден] след деня на публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.
2. Той се прилага от [6 месеца след датата на влизането в сила на настоящия регламент].
3. Чрез дерогация от параграф 2:

а) Членове 38, 39 и 40 се прилагат от … [12 месеца след датата влизане в сила на настоящия регламент].

Националните компетентни органи, на които са възложени правомощия за издаване на общи разрешения съгласно Директива (ЕС) 2018/1972, продължават да упражняват функциите си най-късно до [6 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент].

Предприятията, получили разрешение да предоставят спътникови комуникации съгласно Директива (ЕС) 2018/1972, продължават да притежават правата и да подлежат на съответните условия и задължения до [36 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент];

б) Член 115, параграф 1, буква а) се прилага от [12 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент].

Компетентните органи, различни от националните регулаторни органи с възложени правомощия за издаване на общи разрешения съгласно Директива (ЕС) 2018/1972, могат да продължат да упражняват функциите си най-късно до [12 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент].

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ЗАКОНОДАТЕЛНА ОБОСНОВКА ЗА ФИНАНСОВОТО И ЦИФРОВОТО ОТРАЖЕНИЕ

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА 3
1.1. Наименование на предложението/инициативата 3
1.2. Съответни области на политиката 3
1.3. Цели 4
1.3.1. Общи цели 4
1.3.2. Специфични цели 4
1.3.3. Очаквани резултати и отражение 5
1.3.4. Показатели за изпълнението 6
1.4. Предложението/инициативата е във връзка с: 8
1.5. Мотиви за предложението/инициативата 8
1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата 8
1.5.2. Добавена стойност от участието на ЕС (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на този раздел „добавена стойност от участието на ЕС“ е стойността, която е резултат от действието на равнище ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки. 8
1.5.3. Изводи от подобен опит в миналото 9
1.5.4. Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални синергии с други подходящи инструменти 9
1.5.5. Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства 10
1.6. Продължителност на предложението/инициативата и на неговото/нейното финансово отражение 11
1.7. Планирани методи на изпълнение на бюджета 11
2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ 13
2.1. Правила за мониторинг и докладване 13
2.2. Системи за управление и контрол 13
2.2.1. Обосновка на предложените методи на изпълнение на бюджета, механизми за осъществяване на финансирането, начини за плащане и стратегия за контрол 13
2.2.2. Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им 14
2.2.3. Приблизителна оценка и обосновка на разходната ефективност на контрола (съотношение между разходите за контрол и стойността на съответните управлявани средства) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване) 15
2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности 15

3. ПРОГНОЗНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА 16
3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове 16
3.2. Прогнозно финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити 17
3.2.1. Обобщение на прогнозното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи 17
3.2.1.1. Бюджетни кредити от гласувания бюджет 17
3.2.1.2. Бюджетни кредити от външни целеви приходи 17
3.2.2. Прогнозен краен продукт, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи 20
3.2.3. Обобщение на прогнозното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи 21
3.2.3.1. Бюджетни кредити от гласувания бюджет 21
3.2.3.2.Бюджетни кредити от външни целеви приходи 21
3.2.3.3. Общо бюджетни кредити 21
3.2.4. Прогнозни нужди от човешки ресурси 21
3.2.4.1. Финансирани от гласувания бюджет 21
3.2.4.2. Финансирани от външни целеви приходи 21
3.2.4.3. Общо нужди от човешки ресурси 22
3.2.5. Преглед на прогнозното отражение върху инвестициите, свързани с цифрови технологии 24
3.2.6. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка 25
3.2.7. Финансов принос от трети страни 25
3.3. Прогнозно отражение върху приходите 28
4. ЦИФРОВО ИЗМЕРЕНИЕ 31
4.1. Изисквания, свързани с цифрови аспекти 31
4.2. Данни 44
4.3. Цифрови решения 80
4.4. Оценка на оперативната съвместимост 85
4.5. Мерки в подкрепа на цифровото изпълнение 90

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно Акт за цифровите мрежи (АЦМ)

1.2. Съответни области на политиката

Предложението се отнася до области на политиката, свързани с развитието на електронните съобщителни мрежи и услуги, с акцент върху осигуряването на плавен и навременен преход към висококачествени, устойчиви и ориентирани към бъдещето цифрови мрежи. То има за цел да се определят регулаторните условия за единен пазар на свързаност, като се стимулират инвестициите във фиксирани, мобилни и спътникови мрежи (включително оптични влакна, висококачествени 5G, бъдещи 6G и усъвършенствани мобилни спътникови комуникационни системи) и се подкрепят изискванията за свързаност, произтичащи от нововъзникващи технологии като ИИ, интернет на нещата, квантови комуникации и усъвършенствани услуги в облак. Чрез модернизирането на настоящата рамка инициативата има за цел да улесни ефективните инвестиции, да насърчи устойчивата конкуренция и да намали технологичните зависимости, като по този начин подкрепи дългосрочната конкурентоспособност и издръжливост на Европейския съюз.

Предложението има за цел да премахне все още съществуващите пречки пред трансграничното предоставяне на електронни съобщителни услуги и да подобри регулаторната съгласуваност и предвидимост в държавите членки. За тази цел в него се предвиждат корекции на регулаторните правомощия и управленските структури, включително засилена хармонизация на условията за издаване на разрешения за радиочестотен спектър и по-последователно прилагане на правилата на ЕС. Тези мерки имат за цел да укрепят функционирането на единния пазар, да улеснят икономиите от мащаба за доставчиците и да гарантират, че потребителите и предприятията в целия Съюз могат да се възползват от висококачествени услуги за свързаност.

Освен това инициативата допринася за политиките на Съюза в областта на сигурността, устойчивостта и подготвеността. Електронните съобщителни мрежи, включително спътниковите системи, представляват критична инфраструктура, която е от съществено значение за функционирането на икономиката, обществените услуги и обществото като цяло. Поради това предложението включва мерки в подкрепа на развитието и интегрирането на модерни неземни мрежи, за справяне с предизвикателствата, свързани със смущенията, и за повишаване на надеждността и сигурността на свързаността във всички региони. Чрез укрепване на цифровата устойчивост на Европа, осигуряване на стабилни комуникационни способности и подкрепа за стратегическата автономност в ключови технологични области инициативата отговаря на приоритетите, очертани в последните доклади на високо равнище, и допринася за по-широките цели на Съюза в областта на подготвеността и сигурността.

1.3. Цели

1.3.1. Общи цели

Общата цел на инициативата е да подготви ЕС за **прехода към висококачествени, надеждни и устойчиви бъдещи цифрови мрежи** в съответствие с приоритетите в областта на конкурентоспособността, единния пазар и подготвеността, определени в докладите на Драги, Лета и Нийнистьо. Осигуряването на усъвършенствана свързаност за всички региони, включително селските и отдалечените райони, е от съществено значение за поддържането на икономическата мощ, социалните стандарти и технологичното лидерство на Европа.

За да се постигне това, предложението има за цел да въведе правила, които улесняват инвестирането в модерни цифрови мрежи и тяхното развитие. Това означава да се подкрепи преминаването от стари медни мрежи към оптични мрежи, да се ускори разгръщането на висококачествени 5G и бъдещи 6G мрежи и да се даде възможност за растеж на друга безжична и базирана в облак инфраструктура. Тези усъвършенствани мрежи са от съществено значение за технологиите, които зависят от бързи данни и ИИ в реално време, като например свързаните устройства, автономните автомобили, интелигентните енергийни системи и автоматизираната промишленост. Укрепването на тези основи ще помогне на ЕС да остане конкурентоспособен в световната икономика.

Целта включва също така задълбочаване на единния пазар за свързаност чрез подобряване на регулаторната съгласуваност, предвидимостта и трансграничното предоставяне на услуги. И накрая, подобно на доклада Нийнистьо, в предложението се подчертава ролята на електронните комуникации, включително спътниковите системи, за повишаване на сигурността, устойчивостта и подготвеността на ЕС.

1.3.2. Специфични цели

Специфична цел № 1

Бързо въвеждане и използване на оптични мрежи

Тази цел е насочена към ускоряване на разгръщането на оптични мрежи и насърчаване на въвеждането на услуги, базирани на оптични мрежи, в целия ЕС. Тя има за цел да осигури високоскоростна и висококачествена свързаност за обществото и икономиката, като същевременно подкрепя устойчивата конкуренция и ефективните инвестиции. Инициативата също така има за цел да улесни трансграничното предоставяне на услуги и да рационализира регулаторната рамка, за да направи пазара по-ефикасен за всички заинтересовани страни.

Специфична цел № 2

Преодоляване на разликите в качеството на мобилните мрежи

Тази цел е насочена към подобряване на ефективността на мобилната мрежа, за да се достигне нивото на световните лидери. В нея се набляга на инвестициите във висококачествени 5G мрежи, уплътняване на мрежата и бъдещо внедряване на 6G, за да се подобрят скоростите на изтегляне и качване, да се намали закъснението и да се осигури по-добра цялостна свързаност за потребителите и

предприятията. Постигането на тази цел ще отключи пълния потенциал за иновации на мобилните мрежи в множество сектори в рамките на единния пазар.

Специфична цел № 3

Разширяване на общоевропейската експлоатация на мрежата и предоставяне на услуги

Тази цел е насочена към улесняване на експлоатацията на мрежата и предоставянето на услуги в рамките на единния пазар и разгръщането на модерни инфраструктури, включително мрежа от спътници в ниска околоземна орбита (LEO), наред с наземните мрежи. Тя има за цел да се премахнат регулаторните пречки, да се насърчи интеграцията на спътниковите и наземните технологии и да се подкрепят трансформиращите технологии, като например основаните на изчислителни облаци мрежи, използващи и създаващи условия за ИИ, като същевременно се укрепват промишленият капацитет и стратегическата автономност на Европа в космическия и цифровия сектор.

Това е тясно свързано с цел 4 за задълбочаване на единния пазар за свързаност чрез, наред с другото, подобрена система за управление.

1.3.3. Очаквани резултати и отражение

Да се посочи въздействието, което предложението/инициативата следва да окаже по отношение на целевите бенефициери/групи.

1. Преход към оптични мрежи

Предложените мерки за разгръщане на оптични мрежи са насочени към ускоряване на разгръщането и приемането на FTTH мрежи, като същевременно се усъвършенства регулирането на достъпа. В него се запазват ефективни елементи от съществуващата рамка, но се набляга на пазарни регулаторни мерки с по-малка степен на намеса, когато е целесъобразно. Очакваните ефекти от предложените мерки включват увеличено покритие с оптични мрежи (до 98 % до 2035 г.) и процент на използване (до 78 %), по-висока скорост на интернет, положително въздействие върху БВП и намалени емисии на CO_2. Бенефициерите включват потребители и предприятия, които получават достъп до по-бърза и по-надеждна свързаност, докато мрежовите оператори се ползват от по-ясни правила и предвидими инвестиционни условия.

2. Управление на радиочестотния спектър

Що се отнася до радиочестотния спектър, с предложените мерки се постига баланс между необходимата хармонизация и гъвкавостта за държавите членки, като първоначално се осигурява „мека“ хармонизация, а по-строги мерки се предприемат само ако продължават да съществуват различия. Този подход осигурява правна сигурност, намалява инвестиционните рискове и подкрепя широкомащабното и трансгранично разгръщане на радиочестотния спектър за 5G и бъдещите 6G мрежи. Целевите групи включват мобилни оператори, инвеститори и крайни ползватели, които ще се възползват от по-бързо разгръщане на мрежата, подобрено покритие и иновативни услуги, като същевременно ще се даде възможност за икономически ефективна свързаност в области, в които оптични мрежи не са жизнеспособни, включително чрез фиксиран безжичен достъп или спътникови решения.

3. Разрешение

С предложението се въвежда единно разрешение за наземните мрежи и разрешение на равнището на ЕС за спътниковия спектър, като се намаляват административната тежест и тежестта, свързана със спазването на изискванията. Това гарантира регулаторна съгласуваност, прозрачност и предвидимост, което е от особена полза за МСП и новите участници на пазара чрез намаляване на пречките за навлизане на пазара и създаване на условия за по-бързо разгръщане на услугите. Спътниковите оператори се възползват от хармонизирани процедури, намалена регулаторна разпокъсаност и стратегическо използване на радиочестотния спектър, като подкрепят общоевропейски или глобални проекти за свързаност и повишават устойчивостта, сигурността и непрекъснатостта на услугите за крайните ползватели.

4. Управление

Предложената система за управление осигурява приемственост, като същевременно укрепва координацията на равнището на ЕС. Тя се основава на съществуващата структура на ОЕРЕС и Службата на ОЕРЕС, като преобразува RSPG от експертна група на Комисията в орган, подобен на ОЕРЕС, подпомаган от секретариат, осигурен от Службата за цифрови мрежи (СЦМ), която ще замени Службата на ОЕРЕС. Това повишава ефективността на управлението на радиочестотния спектър и подобрява съгласуваността между ОЕРЕС и RSPG. Правомощията за вземане на решения остават в компетенциите на Комисията, като се запазва силното измерение на единния пазар, докато Службата за цифрови мрежи (изградена въз основа на разширената Служба на ОЕРЕС) предоставя административни и помощни услуги и на двата органа. Този подход гарантира желаните ползи, включително подобрена координация, мониторинг и консултантска подкрепа при умерени разходи, и допълва другите мерки за оптични мрежи, радиочестотен спектър и издаване на разрешения.

1.3.4. Показатели за изпълнението

Посочете показателите за мониторинг на напредъка и на постиженията.

1. Бързо въвеждане и използване на оптични влакна

Напредъкът по разгръщането и въвеждането на оптични мрежи ще бъде наблюдаван с помощта на показатели, които измерват както покритието, така и използването. Основните показатели включват броя на обхванатите от FTTH домове и процента на достигнатите домакинства, броя на свързаните с FTTH домове и степента на използване на FTTH услуги. Тези показатели ще позволят да се оцени колко бързо се разгръщат и приемат оптични мрежи в целия ЕС и дали инициативата успешно дава възможност за високоскоростна, висококачествена цифрова свързаност за потребителите и предприятията.

2. Преодоляване на разликите в качеството на мобилните мрежи

За да се проследят подобренията в качеството на мобилните мрежи, инициативата ще използва комбинация от показатели за покритие, радиочестотен спектър и качество на услугите. Те включват 5G самостоятелно покритие и наличност, покритие на населението със средна честотна лента от 5G и готовност за използване на радиочестотния спектър, измерена в MHz на население в 5G и бъдещите „пионерни“ честотни ленти за 6G. Допълнителните показатели обхващат качеството на услугата и удовлетвореността на

ползвателите, времето за получаване на разрешение за радиочестотен спектър, броя на лицензите с условия за споделяне и количеството радиочестотен спектър, използвано от множество ползватели или категории. Взети заедно, тези показатели ще покажат дали ЕС догонва световните лидери в областта на мобилната свързаност и създаването на възможности за иновативни приложения.

3. Увеличаване на експлоатацията на общоевропейските мрежи и предоставянето на услуги

Ефективността на усилията за разширяване на общоевропейските мрежи и услуги ще бъде оценена чрез показатели, свързани с разрешенията за доставчици и спътниковите операции. Те включват броя на доставчиците, които използват трансграничния режим за общо разрешение, броя на новите лицензополучатели на разрешения за ползване на спътник в ЕС и броя на операторите, избрани чрез централизирани процедури за хармонизирани спътникови честотни ленти. Допълнителните показатели включват времето, необходимо за завършване на процесите на издаване на разрешения за ползване на спътник, и броя на проблемите с смущенията, които се решават своевременно и ефективно, като отразяват надеждността и интегрирането на общоевропейската цифрова инфраструктура.

4. Задълбочаване на единния пазар за свързаност

Постигането на целите на единния пазар ще бъде наблюдавано чрез показатели, които проследяват регулаторните резултати и усилията за хармонизация. Това включва броя на висококачествените крайни продукти, пряко свързани с целите на единния пазар, измерен чрез процента на планираните крайни продукти, предоставени по график, както и тяхното качество (въздействие, внедряване, регулаторна значимост) и количество (обем на крайните продукти, като например насоки или становища на ОЕРЕС). Напредъкът ще бъде проследяван от Службата за цифрови мрежи, която ще предоставя непрекъсната оценка на ефективността на управленските структури и регулаторните правомощия в подкрепа на напълно интегриран пазар на цифровите комуникации в ЕС.

1.4. Предложението/инициативата е във връзка с:

☐ ново действие

☐ ново действие след пилотен проект/подготвително действие[96]

☐ продължаване на съществуващо действие

☒ сливане или пренасочване на едно или няколко действия към друго/ново действие

[96] Съгласно член 58, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

1.5. Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

Влизането в сила на регламента относно АЦМ се очаква в рамките на 20 дни след публикуването в Официален вестник. Прилагането следва да започне в срок от шест месеца, с изключение на правилата, за които е необходим допълнителен преходен период. Те се отнасят например до насоките на ОЕРЕС и актовете за изпълнение/делегираните актове на Комисията, предвидени в АЦМ, които предоставят на ОЕРЕС, RSPB и Комисията, подпомагани от Службата за цифрови мрежи, достатъчно време за тяхната подготовка и приемане.

1.5.2. Добавена стойност от участието на ЕС (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на този раздел „добавена стойност от участието на ЕС“ е стойността, която е резултат от действието на равнище ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.

Основания за действие на равнище ЕС (*ex ante*)

За подобряване на европейската конкурентоспособност е необходима бърза, сигурна и устойчива цифрова инфраструктура. Картината на цифровата свързаност се развива бързо, движена от интегрирането на телекомуникационните, спътниковите, облачните и периферните технологии, както и виртуализацията и ИИ. В този контекст съществува риск фрагментираните национални подходи да създадат непоследователни регулаторни рамки и да утежнят административните практики, което би могло да възпрепятства инвестициите, иновациите и правилното функциониране на единния пазар. Опитът с ЕКЕС доведе до бавно прилагане и прекомерно регулиране поради различното транспониране на директивите на ЕС от държавите членки. Като се има предвид трансграничният характер на предизвикателствата, са необходими действия на равнището на ЕС, за да се гарантира хармонизирана правна среда, да се улесни координираното планиране и да се преодолеят секторните предизвикателства по ефикасен и ефективен начин.

Очаквана генерирана добавена стойност от ЕС *(ex post)*

Очаква се участието на ЕС да донесе ясна добавена стойност, надхвърляща това, което държавите членки биха могли да постигнат поотделно. Като действа на равнището на ЕС, инициативата може:

Да гарантира правна сигурност и хармонизация в целия Съюз, като се избягват фрагментирани национални правила, които биха могли да ограничат възможностите в рамките на единния пазар.

Да ускори внедряването на цифрова инфраструктура чрез координирано изпълнение и намаляване на административните пречки.

Да постигне по-голяма обща ефективност и ефикасност чрез справяне с предизвикателствата на равнището на ЕС, а не по части на национално равнище.

Да създаде взаимно допълване между националните инициативи, намаляване на разходите и максимално увеличаване на ползите от инвестициите в държавите членки.

Като цяло се очаква действията на равнището на ЕС да доведат до по-бързи, по-съгласувани и по-ефективни от гледна точка на разходите резултати, като генерират ползи, които не биха били постижими, ако държавите членки действат независимо.

1.5.3. Изводи от подобен опит в миналото

Предложението за съответния регламент се основава на практическия опит в прилагането на правилата за сектора на електронните съобщения, както е описано подробно в придружаващия работен документ на службите на Комисията (приложение 11 — Оценка на Европейския кодекс за електронни съобщения (ЕКЕС), Регламента за ОЕРЕС, Програмата за политиката в областта на радиочестотния спектър (ППОРС), Регламента за отворения интернет (РОИ) и някои аспекти на Директивата за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации. В доклада за оценка на настоящата правна рамка се посочват редица специфични недостатъци в областта на съществуването на заварени медни мрежи и регулирането на достъпа, политиката в областта на радиочестотния спектър, режима на общо разрешение, разпоредбите за крайните ползватели, задълженията за предоставяне на универсална услуга и управлението. Предложението се основава и на обширни консултации със заинтересованите страни съгласно стратегията за консултации със заинтересованите страни, обобщена в приложение 2 към работния документ на службите на Комисията.

1.5.4. Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални синергии с други подходящи инструменти

Предложението е съвместимо с многогодишната финансова рамка, тъй като актуализираните правила гарантират продължаването на регулаторната рамка за пазара на електронни съобщения.

Предвиждат се малки допълнителни разходи, за да се гарантира прилагането на новите елементи на регламента от Комисията, както и допълнителни приходи от външни източници в подкрепа на правилното функциониране на модернизираната децентрализирана агенция (СЦМ).

Същевременно настоящият регламент се основава на някои основополагащи елементи на Директивата за Европейския кодекс за електронни съобщения (ЕКЕС), като например регулаторен модел и модел на управление, адаптиран към нуждите на динамично променящата се област на свързаността, като се взема предвид постепенен подход към регулирането в тази област.

Предложението ще се основава на структурите и механизмите, разработени в контекста на други законодателни актове в областта на устойчивостта и киберсигурността, като Директива 2022/2555 (Директивата за МИС 2) и Директива 2022/2557 (Директива относно устойчивостта на критичните субекти), и ще осигури координация с тях.

Предложението е съвместимо и с понастоящем договореното предложение за регламент относно безопасността, издръжливостта и устойчивостта на космическите дейности в Съюза (SEC (2025) 335 final (Законодателен акт за

космическото пространство) и предложението „Цифров омнибус“ (предложение за изменение на регламенти (ЕС) 2016/679, (ЕС) 2018/1724, (ЕС) 2018/1725, (ЕС) 2023/2854 и директиви 2002/58/ЕО, (ЕС) 2022/2555 и (ЕС) 2022/2557 по отношение на опростяването на цифровата законодателна рамка и за отмяна на регламенти (ЕС) 2018/1807, (ЕС) 2019/1150, (ЕС) 2022/868 и Директива (ЕС) 2019/1024).

1.5.5. Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства

Управлението на областите на действие, възложени на СЦМ, отговаря на съществуващия мандат и общите задачи на Службата на ОЕРЕС. Новите области на работа обаче, като например тези, свързани с въпросите на радиочестотния спектър и RSPB, процедурите по издаване на разрешения, аспектите на вътрешния пазар и устойчивостта, ще изискват специализирани профили или нови задачи, които не могат да бъдат поети от настоящия брой служители или може да бъдат изпълнени единствено чрез вътрешно преразпределение.

По подобен начин управлението на областите на действие, възложени на Комисията, остава в съответствие с нейния мандат, но нарастващият обхват на мерките, свързани с радиочестотния спектър, ще изисква допълнителен експертен опит. Нарастващата техническа и оперативна сложност на процедурите за подбор и издаване на разрешения, свързани с ползване на спътник, включително надзора и координираното правоприлагане на принципите на МСД, изисква специалисти с задълбочени познания в областта на управлението на радиочестотния спектър, технологиите за наблюдение, спътниците и механизмите за международна координация. Новите отговорности при контрола на националните мерки, анализа на исканията в петициите, оценката на рамките за съответствие и приноса към бъдещите регулаторни инструменти също изискват засилен икономически, технически и регулаторен капацитет. Освен това нововъзникващите технологични разработки и динамичните сценарии за използване на радиочестотния спектър изискват експерти с умения в проектирането и надзора на иновативни основани на данни инструменти и методики. Освен това ще се изисква експертен опит в областта на разрешителните режими и свързаните с тях процедури и правила, включително в областта на националната сигурност. Що се отнася до устойчивостта и подготвеността, ще бъдат необходими умения по отношение на картографирането на мрежите, оценката на капацитета на мрежите и управлението на кризи. Като цяло мащабът, чувствителността и трансграничният характер на тези нови задачи налагат наемането на специализирани експерти, за да се гарантира ефективно изпълнение и съгласуваност в целия Съюз.

За някои хоризонтални задачи, като например административна подкрепа, правни консултации и управление на договори, Агенцията може да използва съществуващи ресурси, като генерира ефективност. Ще бъдат развити полезни взаимодействия и с вътрешни технически структури, като например тези, които подпомагат обмена на информация с центровете за наблюдение на сигурността на държавите членки.

1.6. Продължителност на предложението/инициативата и на неговото/нейното финансово отражение

☐ **ограничена продължителност**

☐ в сила от [ДД/ММ]ГГГГ до [ДД/ММ]ГГГГ

☐ финансово отражение от ГГГГ до ГГГГ за бюджетните кредити за поети задължения и от ГГГГ до ГГГГ за бюджетните кредити за плащания.

☒ **неограничена продължителност**

изпълнение с период на започване на дейността от 2028 г. до 2030 г.,

последван от функциониране с пълен капацитет.

1.7. Планирани методи на изпълнение на бюджета[97]

☒ **Пряко управление** от Комисията

☒ от нейните служби, включително от нейния персонал в делегациите на Съюза;

☐от изпълнителните агенции

☐ **Споделено управление** с държавите членки

☒ **Непряко управление** чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на:

☐ трети държави или на органите, определени от тях

☐ международни организации и техните агенции (да се уточни)

☐ Европейската инвестиционна банка и Европейския инвестиционен фонд

☒ органите, посочени в членове 70 и 71 от Финансовия регламент

☐ публичноправни органи

☐ частноправни организации със задължение за обществена услуга, доколкото тези организации разполагат с подходящи финансови гаранции

☐ частноправни организации на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и които разполагат с подходящи финансови гаранции

☐ организации или лица, на които е възложено изпълнението на специфични дейности в областта на общата външна политика и политика на сигурност съгласно дял V от Договора за Европейския съюз и които са посочени в съответния основен акт

☐субекти, установени в държава членка и уредени от националното частно право или от правото на Съюза, които удовлетворяват съответните секторни условия за възлагане на усвояването на средства или бюджетни гаранции на Съюза, доколкото тези субекти са контролирани от публичноправни органи или от частноправни организации със задължение за обществена услуга и

[97] Подробности във връзка с методите на изпълнение на бюджета и позоваванията на Финансовия регламент могат да бъдат намерени на уебсайта BUDGpedia: https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx.

разполагат с подходящи финансови гаранции, които са под формата на солидарна отговорност на контролните органи или еквивалентни финансови гаранции и които за всяко действие могат да покрият максималния размер на подкрепата от Съюза.

Забележки

За Комисията е предвидено пряко управление, а в случай на нова Служба за цифрови мрежи методът на изпълнение на бюджета е непряко управление съгласно член 70 от Финансовия регламент.

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

Регламентът ще бъде преразгледан и оценен след пет години от неговото влизане в сила. Комисията ще докладва на Европейския парламент и на Съвета констатациите от оценката.

Освен това ОЕРЕС следва да подпомага наблюдението на изпълнението на национално равнище и да допринася за съгласуваността на вътрешния пазар. На всеки три години ОЕРЕС публикува отчет за изпълнението на национално равнище и функционирането на общото разрешение и въздействието, което това има върху функционирането на вътрешния пазар.

За да се подпомогне последователното прилагане и ефективното наблюдение на регламента, държавите членки следва да гарантират, че съответната информация относно определянето на предприятия и наложените им задължения е на разположение на Комисията своевременно.

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. Обосновка на предложените методи на изпълнение на бюджета, механизми за осъществяване на финансирането, начини за плащане и стратегия за контрол

С регламента се установява нова рамка на политиката за хармонизирани правила, уреждащи предоставянето на електронни съобщителни мрежи и услуги на вътрешния пазар, като същевременно се подкрепят целите на политиката на Съюза за благосъстояние на потребителите, конкурентоспособност на промишлеността, сигурност и издръжливост, както и устойчивост. Регламентът за АЦМ има за цел да опрости и подобри координацията на регулаторната рамка, като даде възможност на доставчиците да работят и да въвеждат иновации по-ефективно в рамките на единния пазар. Тези цели изискват засилена координация и оперативен капацитет на равнището на ЕС, което от своя страна изисква целенасочени и пропорционални бюджетни ресурси.

С регламента се въвеждат пропорционални промени в модела на управление, като се създава система за управление както за регулирането на пазара (ОЕРЕС), така и за управлението на радиочестотния спектър (RSPB), която е адаптирана към новите задачи на равнището на ЕС с ясно измерение, свързано с единния пазар, като същевременно се гарантира, че вземането на решения остава на най-ефикасно равнище. Избраният модел на управление се основава на съществуващите структури и мандати, като по този начин се ограничава необходимостта от нови субекти и се дава възможност бюджетът да се изпълнява чрез установени административни и финансови договорености, като се гарантира разходна ефективност и предвидимост на разходите.

Новите правила изискват засилен механизъм за съгласуваност за трансграничното прилагане на задълженията по настоящия регламент. Това изисква укрепване на службата на ОЕРЕС, която да предоставя административна, техническа и аналитична подкрепа на националните регулаторни органи и институциите на ЕС, с цел да се гарантира еднакво прилагане на правото на Съюза и привеждане в съответствие с целите на

политиката на равнището на ЕС. Службата на ОЕРЕС (която ще бъде заменена от Службата за цифрови мрежи) е в най-добра позиция да изпълнява тези задачи поради съществуващия си експертен опит, управленска структура и оперативен капацитет. Следователно бюджетът ще се изпълнява чрез пряко мобилизиране за Комисията и непряко управление за децентрализираната агенция (Служба за цифрови мрежи), както е посочено в членове 70 и 71 от Финансовия регламент, предимно чрез разходи за персонал и оперативни бюджетни кредити за Службата на ОЕРЕС/СЦМ и Комисията. Финансирането ще покрива разходи за персонал, координационни дейности, аналитична подкрепа, ИТ инструменти и срещи, като се използват годишни бюджетни кредити в съответствие с многогодишното програмиране.

За изпълнението на тези нови задачи са необходими допълнителни човешки ресурси. Очаква се за изпълнението и правоприлагането на регламента да са необходими 25 допълнителни длъжности в еквивалент на пълно работно време (ЕПРВ) за СЦМ и 5 допълнителни в ЕПРВ за Комисията, по-специално за трансгранични задачи, свързани с управлението на радиочестотния спектър, схемата на общо разрешение, разрешенията за ползване на спътник и номерирането. Предложеният брой служители е пряко свързан с обема и сложността на новите отговорности и отразява икономически най-ефикасния вариант, като се избягва дублирането на национално равнище и се намалява административната тежест за участниците на пазара.

Плащанията ще се извършват съгласно стандартните бюджетни процедури на ЕС, включително поетите задължения и плащанията, извършвани на годишна основа, в съответствие с Финансовия регламент и в рамките на таваните на приложимата многогодишна финансова рамка, подкрепени от годишните вноски от таксите, покриващи разходите по допълнителните задачи, включително дългосрочните разходи. Разходите ще бъдат обхванати от рамката за вътрешен контрол на Комисията, включително *предварителни* проверки, *последващи* одити, мониторинг на изпълнението и докладване. Тази стратегия за контрол гарантира добро финансово управление, законосъобразност и редовност на разходите и ефективно използване на средствата на Съюза, като същевременно дава възможност за своевременно прилагане на регламента.

2.2.2. Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им

За да се гарантира, че членовете на ОЕРЕС и RSPB имат възможност да правят информирани анализи въз основа на фактически доказателства, се предвижда те да бъдат подпомагани от Службата за цифрови мрежи (СЦМ), която заменя Службата на ОЕРЕС, и че при необходимост персоналът на СЦМ следва да предоставя допълнителен експертен опит.

Разпоредбите на АЦМ относно управлението осигуряват всеобхватна организационна, финансова и отчетна рамка за СЦМ като орган на Съюза, който подпомага както ОЕРЕС, така и RSPB. АЦМ определя задачите, управленската структура, програмирането, бюджетните правила и правилата за персонала на СЦМ и се гарантират прозрачност, добро финансово управление и ефективен надзор, включително механизми за борба с измамите, одит и оценка.

2.2.3. Приблизителна оценка и обосновка на разходната ефективност на контрола (съотношение между разходите за контрол и стойността на съответните управлявани средства) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)

За разходите за заседания на два комитета: Комитетът по съобщенията (COCOM) и Комитетът по радиочестотния спектър (RSC), като се има предвид ниската стойност на трансакция (например възстановяване на пътни разходи за делегат за заседание, разходи за кетъринг), стандартните процедури за контрол изглеждат достатъчни.

Разходите за RSPB, която ще замени настоящата RSPG (и нейните подгрупи), ще бъдат поети от СЦМ, която ще предостави административна подкрепа на RPSB. По отношение на оперативните разходи за СЦМ е въведена система за вътрешен контрол в съответствие с организационната, финансовата и управленската рамка на АЦМ (част VII Управление).

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

Съществуващите мерки за превенция на измами, приложими за Комисията, ще покрият допълнителните бюджетни кредити, необходими за настоящия регламент.

3. ПРОГНОЗНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

Съществуващи бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид на разхода	Финансов принос			
	Номер	Многогод./едногод[98].	от държави от ЕАСТ[99]	от държави кандидатки и и потенциални кандидати[100]	От други трети държави	други целеви приходи
	Служба на ОЕРЕС/СЦМ	Многого д./едного д.	ДА	НЕ	НЕ	НЕ
	Приходи от такси (не се решава дали таксата ще бъде събрана от Комисията или от СЦМ) [XX.YY.YY.YY]	Многого д./едного д.	ДА	НЕ	НЕ	НЕ
	[XX.YY.YY.YY]	Многого д./едного д.	ДА	НЕ	НЕ	НЕ

98 Многогод. = многогодишни бюджетни кредити / Едногод. = едногодишни бюджетни кредити.

99 ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

100 Държави кандидатки и ако е приложимо, потенциални кандидати от Западните Балкани.

3.2. Прогнозно финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити

3.2.1. Обобщение на прогнозното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

☐ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи

☒ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи съгласно обяснението по-долу

3.2.1.1. Бюджетни кредити от гласувания бюджет

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансова рамка		

ГД: CNECT			Година **2028**	Година **2029**	Година **2030**	Година **2031**	Година **2032**	Година **2033**	Година **2034**	**ОБЩО МФР 2028—2034 г.**
Бюджетни кредити за оперативни разходи[101] < eCOMM>										
Бюджетен ред	Поети задължения	(1a)	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	**4,200**
	Плащания	(2a)		0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	**3,600**
Бюджетен ред	Поети задължения	(1б)								**0**
	Плащания	(2б)								**0**
Бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми[102]										
Бюджетен ред		(3)								

101 eComm.

102 Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

ОБЩО бюджетни кредити	Поети задължения	=1а+1б+3	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**4,200**
за ГД „Съобщителни мрежи, съдържание и технологии“	Плащания	=2а+2б+3		**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**3,600**

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

[Агенция]: <Служба на ОЕРЕС/Служба за цифрови мрежи>	Година **2028**	Година **2029**	Година **2030**	Година **2031**	Година **2032**	Година **2033**	Година **2034**	**ОБЩО МФР 2028—2034 г.**
Бюджетен ред: / Принос от бюджета на ЕС за агенцията ОЕРЕС/Служба на СЦМ								

. <……>..Задължителна таблица

			Година **2028**	Година **2029**	Година **2030**	Година **2031**	Година **2032**	Година **2033**	Година **2034**	**ОБЩО МФР 2028—2034 г.**
ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи (включително принос за децентрализирана агенция)	Поети задължения	(4)								
	Плащания	(5)	0	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	**3,600**
ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за специфични програми		(6)		0	0	0	0	0	0	0
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИЯ <7>	Поети задължения	=4+6								

от многогодишната финансова рамка	Плащания	=5+6	**0**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**3,600**

Функция от многогодишната финансова рамка	4	„Административни разходи“[103]

ГД: <CNECT >		Година **2028**	Година **2029**	Година **2030**	Година **2031**	Година **2032**	Година **2033**	Година **2034**	**ОБЩО МФР 2028—2034 г.**
• Човешки ресурси		7,293	7,592	7,786	7,786	7,786	7,786	7,786	**53,815**
• Други административни разходи		0,429	0,429	0,429	0,429	0,429	0,429	0,429	**3,003**
ОБЩО за ГД <CNECT>	Бюджетни кредити	**7,722**	**8,021**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**56,818**

ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИЯ 4 от многогодишната финансова рамка	(Общо поети задължения = Общо плащания)	**7,722**	**8,021**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**56,818**

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година **2028**	Година **2029**	Година **2030**	Година **2031**	Година **2032**	Година **2033**	Година **2034**	**ОБЩО МФР 2028—2034 г.**

[103] Необходимите бюджетни кредити следва да се определят, като се използват данните за средногодишните разходи, налични в съответната уебстраница на BUDGpedia.

ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИИ 1—4	Поети задължения	**8,322**	**8,621**	**8,815**	**8,815**	**8,815**	**8,815**	**8,815**	**61,018**
от многогодишната финансова рамка	Плащания	**0,000**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**3,600**

3.2.3. Обобщение на прогнозното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи

☐ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи

☒ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу

3.2.3.1. Бюджетни кредити от гласувания бюджет

ГЛАСУВАНИ БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ	Година **2028**	Година **2029**	Година **2030**	Година **2031**	Година **2032**	Година **2033**	Година **2034**	**ОБЩО 2028—2034 г.**
ФУНКЦИЯ 4								
Човешки ресурси	7,293	7,592	7,786	7,786	7,786	7,786	7,786	**53,815**
Други административни разходи	0,429	0,429	0,429	0,429	0,429	0,429	0,429	**3,003**
Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 4	**7,722**	**8,021**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**56,818**
Човешки ресурси	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Други административни разходи	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 4	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
ОБЩО	**7. 722**	**8,021**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**56,818**

Бюджетните кредити, необходими за човешки ресурси и други административни разходи, ще бъдат покрити от бюджетни кредити на ГД, които вече са определени за управлението на действието и/или които са преразпределени в рамките на ГД, при необходимост заедно с допълнително отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

Поисканите численост на персонала и бюджетни кредити следва да се считат за ориентировъчни и не могат да предопределят резултата от текущите преговори по бъдещата многогодишна финансова рамка.

3.2.4. Прогнозни нужди от човешки ресурси

☐ Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси

☒ Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу

3.2.4.1. Финансирани от гласувания бюджет

Прогнозните нужди се посочват в еквиваленти на пълно работно време (ЕПРВ)[104]

ГЛАСУВАНИ БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ	Година **2028**	Година **2029**	Година **2030**	Година **2031**	Година **2032**	Година **2033**	Година **2034**
• Длъжности в щатното разписание (длъжностни лица и срочно наети служители)							

[104] Моля, посочете по-долу колко ЕПРВ в рамките на посочения брой вече са разпределени за управлението на действието и/или могат да бъдат преразпределени в рамките на Вашата ГД и какви са нетните Ви нужди.

20 01 02 01 (Централа и представителства на Комисията)		30 (нето)	31 (нето)	32	32	32	32	32
20 01 02 03 (Делегации на ЕС)		0	0	0	0	0	0	0
(Непреки научни изследвания)		0	0	0	0	0	0	0
(Преки научни изследвания)		0	0	0	0	0	0	0
Други бюджетни редове (да се посочат)		0	0	0	0	0	0	0
• Външен персонал (в ЕПРВ)								
20 02 01 (ДНП, КНЕ от общия финансов пакет)		14 (нето)	15 (нето)	15	15	15	15	15
20 02 03 (ДНП, МП, КНЕ и МЕД в делегациите на ЕС)		0	0	0	0	0	0	0
Ред за административна подкрепа [XX.01.YY.YY]	— в централата	0	0	0	0	0	0	0
	— делегациите на ЕС	0	0	0	0	0	0	0
(ДНП, КНЕ — Непреки научни изследвания)		0	0	0	0	0	0	0
(ДНП, КНЕ — Преки научни изследвания)		0	0	0	0	0	0	0
Други бюджетни редове (да се посочат) — функция 4		0	0	0	0	0	0	0
Други бюджетни редове (да се посочат) — извън функция 4		0	0	0	0	0	0	0
ОБЩО		**44**	**46**	**47**	**47**	**47**	**47**	**47**

Персонал, необходим за изпълнение на предложението (в ЕПРВ):

	Покрит от наличния понастоящем персонал в службите на Комисията	**Извънреден допълнителен персонал***		
		Финансиран по функция 4 или „Научни изследвания“	**Финансиран от ред ВА**	**Финансиран от такси**
Длъжности в щатното разписание	29	3	N/A	
Външен персонал (ДНП, КНЕ, ПНА)	13	2		

Общо 42 ЕПРВ, поискани за инициативата, вече са налице в рамките на ГД „Съобщителни мрежи, съдържание и технологии“ и ще бъдат преразпределени, като се състоят от 29 длъжности в щатното разписание и 13 външен персонал (договорно наети служители и командировани национални експерти). В допълнение към тези съществуващи ресурси инициативата изисква 5 ЕПРВ за извънреден допълнителен

персонал (3 постоянни длъжности и 2 външен персонал — договорно наети служители или командировани национални експерти), които са поискани в допълнение към настоящия брой служители, за да се гарантира пълно и ефективно изпълнение на инициативата.

Новите задачи, въведени с предложението, по-специално тези, свързани с управлението на радиочестотния спектър, разрешението за ползване на спътник, *предварителния* контрол на предоставянето на радиочестотен спектър и по-тясната координация с ОЕРЕС и RSPG, наред с подкрепата за хармонизирането на условията на общо разрешение и процедурата за издаване на единен лиценз, не могат да бъдат поети от съществуващите човешки ресурси на ГД „Съобщителни мрежи, съдържание и технологии“.

Водещият отдел за радиочестотния спектър и спътниковите въпроси, който отговаря за тези области, е много малък и вече управлява широк набор от технически сложни и чувствителни към фактора време досиета, свързани с всички аспекти на политиката на ЕС в областта на радиочестотния спектър. В допълнение към съществуващите си задължения, понастоящем в същия екип се помещава цялата функция на секретариат на RSPG, която се изпълнява от 1,5 ЕПРВ, въпреки постоянно нарастващото работно натоварване и нарастващия брой въпроси, свързани с радиочестотния спектър, които изискват координация на равнището на ЕС. Вътрешните оценки показват, че отделът няма капацитет да поеме допълнителни отговорности, без да компрометира основната текуща работа или да намали качеството и навременността на координацията на политиките в областта на радиочестотния спектър и спътниците на равнището на ЕС.

Преразпределение в рамките на ГД „Съобщителни мрежи, съдържание и технологии“ не е осъществим вариант. Други отдели не разполагат с излишен като бройка персонал, нито притежават специализирани технически експертни познания, необходими за ефективна работа в областта на спътниковите комуникации, усъвършенстваното инженерство на радиочестотния спектър, управлението на смущенията или нововъзникващата екосистема от спътници към устройства. Това са много иновативни и трудни от техническа гледна точка области, в които общите профили или персоналът, преразпределен от несвързани области на политиката, не могат да заместят специализираните експерти. Задачите, предвидени в предложението, изискват задълбочени, специфични за областта знания и постоянна ангажираност с националните органи, промишлеността и международните органи. Като се има предвид комбинацията от много малък съществуващ екип, голямото работно натоварване, което вече е запълнено, включително секретариатът на RSPG, който се обслужва само от един служител, и специализирания характер на работата в областта на спътниците и на радиочестотния спектър, са необходими допълнителни специализирани длъжности, за да може Комисията да изпълнява новите отговорности, възложени съгласно предложението.

Видът на служителите е посочен в таблицата по-горе.

Поисканите численост на персонала и бюджетни кредити следва да се считат за ориентировъчни и не могат да предопределят резултата от текущите преговори по бъдещата многогодишна финансова рамка.

Описание на задачите, които ще се изпълняват от Комисията:

Длъжностни лица и срочно наети служители	Нови задачи: 1. Разрешение на ЕС за ползване на спътник, включително и евентуални бъдещи процедури за подбор, както и надзор и

	налагане на спазването на условията, приложими за разрешението за ползване на спътников спектър, и 2. Координирано правоприлагане на разпоредби на ЕС в областта на спътниците, свързани с вредни смущения, и координиране на заявленията до МСД 3. *Предварителен* контрол на търговете — издаване на писма с коментари/решения (подобно на пазарите на стационарни мрежи и процедурата за правна защита) 4. Петиция за създаване на правила 5. Работа по планирани делегирани актове/актове за изпълнение (напр. хармонизирани условия, методика на разходите, спътник) 6. Работа за по-голяма хармонизация на схемата на общо разрешение и свързаната с нея процедура за издаване на единен лиценз, включително правилата в областта на националната сигурност.
Външен персонал	Нови задачи: 7. Разрешение на ЕС за ползване на спътник, включително и евентуални бъдещи процедури за подбор, както и надзор и налагане на спазването на условията, приложими за разрешението за ползване на спътников спектър, и 8. Координирано правоприлагане на разпоредби на ЕС в областта на спътниците, свързани с вредни смущения, и координиране на заявленията до МСД 9. *Предварителен* контрол на търговете — издаване на писма с коментари/решения (подобно на пазарите на стационарни мрежи и процедурата за правна защита) 10. Петиция за създаване на правила 11. [Евентуално стартиране на проекта за динамични бази данни за геопространствено локализиране и наблюдение на възможностите за използване на радиочестотния спектър] 12. Работа по планирани делегирани актове/актове за изпълнение (напр. хармонизирани условия, методика за разходите, спътник), 13. Работа за по-голяма хармонизация на схемата на общо разрешение и свързаната с нея процедура за издаване на единен лиценз, включително правилата в областта на националната сигурност.

3.2.5. Преглед на прогнозното отражение върху инвестициите, свързани с цифрови технологии

ОБЩО бюджетни кредити за цифрови и информационни технологии	Година **2028**	Година **2029**	Година **2030**	Година **2031**	Година **2032**	Година **2033**	Година **2034**	**ОБЩО МФР 2028—2034 г.**
ФУНКЦИЯ 4								
Разходи за И (институционални)	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 4	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Извън ФУНКЦИЯ 4								
Разходи за информационни технологии, свързани с политиката, по оперативни програми	0	0	0	0	0	0	0	**0**

Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 4	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
ОБЩО	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.2.6. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

Предложението/инициативата:

☐ може да се финансира изцяло чрез преразпределяне на средства в рамките на съответната функция от многогодишната финансова рамка (МФР)

☒ налага използване на неразпределения марж по съответната функция от МФР и/или използване на специалните инструменти, предвидени в Регламента за МФР

В допълнение към съществуващите ресурси в Комисията/ГД CNECT инициативата изисква 5 ЕПРВ извънреден допълнителен персонал (3 постоянни длъжности и 2 външен персонал — договорно наети служители или командировани национални експерти), които се изискват в допълнение към настоящия брой на персонала, за да се гарантира пълното и ефективно изпълнение на инициативата.

☐ налага преразглеждане на МФР

3.2.7. Финансов принос от трети страни

Предложението/инициативата:

не предвижда съфинансиране от трети страни

☒ предвижда следното съфинансиране от трети страни:

Бюджетни кредити в милиони евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година **2028**	Година **2029**	Година **2030**	Година **2031**	Година **2032**	Година **2033**	Година **2034**	Общо
Доброволни вноски на трети държави	0	0	0	0	0	0	0	0
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити	0	0	0	0	0	0	0	0

3.2.8. Прогнозни нужди от човешки ресурси и от използване на бюджетни кредити в децентрализирана агенция

Изисквания за персонала (еквиваленти на пълно работно време — финансира се изцяло от такси, както е обяснено в точка 3.3)

Агенция: Служба за цифрови мрежи	Година **2028**	Година **2029**	Година **2030**	Година **2031**	Година **2032**	Година **2033**	Година **2034**

Срочно наети служители (AD степени)	1	4	8	10	10	10	10
Срочно наети служители (Степени AST)							
Срочно наети служители (степени AD+AST) — междинен сбор	1	4	8	10	10	10	10
Договорно наети служители	1	3	5	5	5	5	5
Командировани национални експерти	2	6	8	10	10	10	10
Договорно наети служители и командировани национални експерти — междинен сбор	*3*	*9*	*13*	*15*	*15*	*15*	*15*
ОБЩО персонал	**4**	**13**	**21**	**25**	**25**	**25**	**25**

Бюджетни кредити, покрити от такси, в милиони евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Агенция: <Служба за цифрови мрежи>.>	Година **2028**	Година **2029**	Година **2030**	Година **2031**	Година **2032**	Година **2033**	Година **2034**	**ОБЩО 2028—2034 г.**
Дял 1: Разходи за персонал	0,495	1,673	2,833	3,415	3,415	3,415	3,415	**18,661**
Дял 2: Разходи за инфраструктура и оперативни разходи	0,348	0,348	0,348	0,348	0,348	0,348	0,348	**2,348**
Дял 3: Оперативни разходи	0,264	0,264	0,264	0,264	0,264	0,264	0,264	**1,848**
ОБЩО бюджетни кредити, покрити от такси	**1,107**	**2,285**	**3,445**	**4,027**	**4,027**	**4,027**	**4,027**	**22,857**

Преглед/обобщение на човешките ресурси и на бюджетните кредити (приходи от такси) в милиони евро, необходими за предложението/инициативата в децентрализирана агенция

Агенция: Служба на ОЕРЕС/СЦМ	Година **2028**	Година **2029**	Година **2030**	Година **2031**	Година **2032**	Година **2033**	Година **2034**	**ОБЩО 2028—2034 г.**
Срочно наети служители (AD+AST)	**1**	**4**	**8**	**10**	**10**	**10**	**10**	**10**
Договорно наети служители	**1**	**3**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**

Командировани национални експерти	**2**	**6**	**8**	**10**	**10**	**10**	**10**	**10**
Общо персонал	**4**	**13**	**21**	**25**	**25**	**25**	**25**	**25**
Бюджетни кредити, покрити от бюджета на ЕС	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Бюджетни кредити, покрити от такси (ако е приложимо)	0,495	1,673	2,833	3,415	3,415	3,415	3,415	**18,661**
Съфинансирани бюджетни кредити (ако е приложимо)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
ОБЩО бюджетни кредити	**0,495**	**1,673**	**2,833**	**3,415**	**3,415**	**3,415**	**3,415**	**18,661**

Поисканите численост на персонала и бюджетни кредити следва да се считат за ориентировъчни и не могат да предопределят резултата от текущите преговори по бъдещата многогодишна финансова рамка.

Описание на задачите, които ще изпълнява Службата за цифрови мрежи

Длъжностни лица и срочно наети служители	1. С участието на СЦМ в работните групи на ОЕРЕС служителите на агенцията ще участват в дейностите, свързани със съдържанието, на всички регулаторни работни направления на ОЕРЕС. Това означава, че персоналът на Службата на ОЕРЕС ще участва и в задачите, които вече са възложени на ОЕРЕС съгласно ЕКЕС и по които понастоящем той предоставя само административна и логистична подкрепа. 2. На СЦМ ще бъде възложено да публикува подробен доклад за вътрешния пазар на електронни съобщителни мрежи и услуги, в който се описват състоянието, тенденциите, въздействието на сливанията върху пазара и предизвикателствата в сектора на електронните съобщения. Тя следва по-специално да докладва за въздействието на мерките, прилагани в рамките на АЦМ, върху вътрешния пазар. Първият доклад може да бъде публикуван две години след влизането в сила, за да се осигури достатъчно време за събиране на данни относно въздействието на мерките на АЦМ, и след това следва да се публикува ежегодно. 3. В рамките на АЦМ RSPG ще се превърне от експертна група на Комисията в самостоятелен орган, подобен на ОЕРЕС (Орган за политиката в областта на радиочестотния спектър или RSPB). СЦМ ще поеме секретариата на RSPG, който понастоящем се осигурява от Комисията; въпреки това, освен административната и организационната помощ, СЦМ ще оказва подкрепа на RSPB и по същество. По-конкретно: 4. Предоставяне на аналитична, административна и логистична подкрепа на RSPB и нейните работни групи. 5. Събиране на най-добри практики относно избора между общи разрешения и индивидуални права, относно процедурите за издаване на разрешения и свързаните с тях условия за възлагане, като например относно благоприятстващата инвестициите структура на търговете, методиката за изчисляване на минималните цени, годишните такси, задълженията за покритие. 6. Дейност като единно звено за контакт за подаване на заявления и уведомления с цел улесняване на предоставянето на права и разрешения за ползване на радиочестотен спектър, когато процедурата за обслужване на едно гише е създадена от Комисията.

	7. Създаване и администриране на динамични бази данни за геопространствено локализиране и наблюдение на възможностите за използване на радиочестотния спектър. 8. Подпомагане на RSPB при организирането и председателстването на форумите за процедурите в рамките на единния пазар в областта на радиочестотния спектър и водене на протоколи от разискванията. 9. Дейност като звено за контакт за информация относно искания за координиране съгласно правилата на Международния съюз по далекосъобщения (МСД) на честоти или орбитална позиция за спътникова система или наземна станция. 10. По искане на Комисията, подпомагане на Комисията в процеса на издаване/предоставяне на разрешение на ЕС за ползване на спътник. Аналогично, по искане на Комисията, подпомагане на Комисията при провеждането на процедури за подбор в случаи на недостиг на спътников спектър. 11. Подпомагане на Комисията и RSPB при надзора и прилагането на разрешенията на ЕС за ползване на спътник. Дейност като точка за уведомяване, че притежател на разрешение на ЕС не отговаря на приложимите условия съгласно разрешението на ЕС. 12. Управляване фактурирането на таксите от сателитните търгове и процедурите за издаване на разрешения на равнището на ЕС.
Външен персонал	Освен това външният персонал на Службата на ОЕРЕС има следните задачи за подпомагане на работата на ОЕРЕС: 1. предоставяне на експертна подкрепа на ОЕРЕС при изпълнението на регулаторните му задачи, включително чрез принос с експертния опит на експертите от новата Служба на ОЕРЕС за всички дейности на работните групи; 2. подпомагане на координацията между националните регулаторни органи и други компетентни органи в контекста на новия единен механизъм за единен лиценз и улесняване издаването на декларации за единен лиценз; 3. подпомагане на ОЕРЕС при наблюдението на наличността на услуги, капацитета и използването на електронни съобщителни мрежи, за да се спомогне за повишаване на устойчивостта и подготвеността на мрежата; анализиране на информацията относно наличността на услуги, капацитета и използването на електронни съобщителни мрежи [и други съответни цифрови инфраструктури; както и подпомагане на ОЕРЕС при изготвянето на насоки относно устойчивостта; 4. събиране на данни и информация от НРО и компетентните органи и обмен и предаване на информация във връзка с новите регулаторни задачи, възложени на ОЕРЕС, като например устойчивостта и подготвеността на мрежата и новия механизъм за единен лиценз; 5. изготвяне на редовни проекти на доклади относно специфични аспекти на развитието на европейския пазар на електронни съобщения, като такива сравнителни доклади по нови теми, посочени по-горе, се предават на ОЕРЕС; 6. под надзора на ОЕРЕС, подпомагане на ОЕРЕС при създаването и разработването на регистри и бази данни (за уведомления на предприятия, подлежащи на общо разрешение и необходими за нова процедура по издаване на единен лиценз по АЦМ, номерационни ресурси и E.164 номера на службите за спешно реагиране на държавите членки); 7. подпомагане на ОЕРЕС при провеждането на обществени консултации в новите области по АЦМ.

3.3. Прогнозно отражение върху приходите

☐ Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.

☒ Предложението/инициативата има следното финансово отражение:

- ☐ върху собствените ресурси
- ☒ върху другите приходи
- ☐ моля, отбележете, ако приходите са предназначени за конкретни разходни бюджетни редове

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Приходен бюджетен ред:	Налични бюджетни кредити за текущата финансова година	Отражение на предложението/инициативата						
		Година **2028**	Година **2029**	Година **2030**	Година **2031**	Година **2032**	Година **2033**	Година **2034**
Служба на ОЕРЕС/СЦМ		**2,337**	**3,515**	**4,675**	**5,257**	**5,257**	**5,257**	**5,257**

Настоящият бюджетен ред за разходи на Службата на ОЕРЕС, който ще бъде заменен от Службата за цифрови мрежи, ще продължи да финансира непроменената част от Службата за цифрови мрежи (вноската на ЕС за Службата на ОЕРЕС няма да се промени). В същото време допълнителните разходи за Службата за цифрови мрежи, описани по-горе, ще бъдат финансирани от такси за разрешения за спътников спектър и, ако има такива, от такси за правата за използване на общоевропейски номерационни ресурси и доброволни вноски и вноски в натура от държавите членки.

Таксите за ползване на спътник са свързани с два основни източника: таксите за радиочестотен спектър, свързани с процедурите за предстоящо предоставяне/разширяване/подновяване на радиочестотен спектър на равнището на ЕС, установени в АЦМ и МСУ (първата процедура за честотната лента 2 GHz за МСУ се очаква да се проведе през 2027 г.). Такива такси могат да бъдат разпределени за периоди, по-дълги от 10 години, и следователно да осигуряват постоянни и стабилни приходи, например въз основа на определена сума за MHz, която спътниковите оператори ще трябва да плащат, въз основа на размера на радиочестотния спектър, който им е предоставен в случай на нов подбор/удължаване/подновяване.

Като допълнение, ако е необходимо и оперативно осъществимо, административните такси/таксите за радиочестотен спектър биха могли да се събират от предприятията, от които се изисква разрешение от ЕС за ползване на спътник, след влизането в сила на АЦМ. Подробностите за изчисляването на размера на таксите и събирането им ще бъдат определени в акт за изпълнение.

В случай че станат достъпни общоевропейски номерационни ресурси, таксите, събирани за правата за използване на тези ресурси, ще бъдат предназначени за бюджета на СЦМ.

Освен това като приход могат да бъдат получавани доброволни вноски от държавите членки и вноски в натура. Вноските от членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ и от трети държави, чиито национални регулаторни органи понастоящем участват в работата на ОЕРЕС и Службата на ОЕРЕС въз основа на работни договорености и които ще продължат да участват в работата на ОЕРЕС и СЦМ, както и вноските от всички компетентни органи, отговарящи за

радиочестотния спектър, които ще участват в работата на RSPB и СЦМ, също биха могли да бъдат предназначени за бюджета на СЦМ.

Други забележки (например метод/формула за изчисляване на отражението върху приходите или друга информация).

Допълнителните разходи ще бъдат покрити от два основни източника:

— Част от таксите за радиочестотен спектър от процедури за подбор, проведени на равнище ЕС за издаване на разрешения за ползване на спътник (първата от които ще бъде извършена през 2027 г. за честотните ленти 2 GHz за МСУ). В случай че процедурата за подбор не бъде проведена през 2027 г., настоящите права на ползване, които изтичат през май 2027 г., ще трябва да бъдат удължени. В такъв случай таксите ще бъдат наложени на заварените оператори в замяна на удължаването, като по този начин се гарантира пълно възстановяване на разходите;

— административните такси/таксите за радиочестотен спектър за разрешение на равнище ЕС.

Методът за изчисляването им ще се определя за всеки отделен случай за всяка процедура за подбор и ще покрива най-малко изискваните допълнителни разходи. За първите години до края на преходния период необходимите приходи ще бъдат събрани от резултата от първата вече предвидена процедура за подбор. Сумата на таксите (който до голяма степен ще покрие разходите) ще бъде посочен преди процедурата и, предвид недостига на този спектър, се очаква да бъде ефективно събрана.

С тази сума, разпределена за дълъг период от повече от 10 години, ще можем да финансираме допълнителните разходи от 2028 г. нататък. Частта от приходите от таксите, която надвишава разходите, които трябва да бъдат покрити, ще бъде прехвърлена, например към общия бюджет на ЕС.

Всички допълнителни приходи от други такси на ЕС за разрешения за ползване на спътник, разрешения на ЕС за номерация, както и доброволни вноски и вноски в натура от държавите членки, членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ и трети държави, участващи в работата на ОЕРЕС и СЦМ, както и RSPB и СЦМ, ще се използват за покриване на допълнителните разходи от 2028 г. заедно с приходите от планирания подбор или ще бъдат прехвърлени, например към общия бюджет на ЕС.

4. ЦИФРОВО ИЗМЕРЕНИЕ

4.1. Изисквания, свързани с цифрови аспекти

Обобщено описание на изискванията, свързани с цифрови аспекти, и съответните категории (данни, цифровизация и автоматизация на процесите, цифрови решения и/или цифрови обществени услуги)

Препратка към изискването	**Описание на изискването**	**Засегнати от изискването субекти**	**Процеси (обобщено)**	**Категории**
Част II — Подготвеност и устойчивост	Потоци от данни, свързани с плана на Съюза за подготвеност за цифрови инфраструктури; или в контекста на реакция при кризи.	ОЕРЕС СЦМ Европейска комисия Национални регулаторни органи ENISA EU-CyCLONe	Изготвяне и разпространение на доклади Институционално сътрудничество (вкл. реакция при кризи)	Данни
Част III — Разрешение и лиценз за единния пазар	Потоци от данни, свързани с общото разрешение, процедурата на единен лиценз, взаимопомощта и административните такси. Цифрово решение: публично достъпна база данни на Съюза за уведомленията, подадени до националните регулаторни органи (централизирана база данни за въвеждането на системата на единния лиценз).	Европейска комисия Държави членки (национални регулаторни органи) Доставчици на електронни съобщителни мрежи или услуги ОЕРЕС СЦМ	Разрешение за търговия	Данни Цифрово решение Цифрова обществена услуга

Препратка към изискването	**Описание на изискването**	**Засегнати от изискването субекти**	**Процеси (обобщено)**	**Категории**
Част IV — Ресурси (радиочестотен спектър и номериране); Дял I, Радиочестотен спектър — Глава I, Принципи и цели	Потоци от данни, свързани със стратегическото планиране и управление на радиочестотния спектър. Подразбиращи се потоци от данни, свързани със сътрудничеството в контекста на трансграничната координация на използването на радиочестотния спектър (включително с цел преодоляване на вредни смущения).	Компетентни органи на държавите членки Европейска комисия RSPB Притежатели на право на ползване на радиочестотен спектър Трети държави	Стратегическо планиране и управление Трансгранично сътрудничество между национални органи	Данни
Част IV — Ресурси (радиочестотен спектър и номериране); Дял I, Радиочестотен спектър — Глава II, Разпределение	Потоци от данни, свързани със стратегията на Съюза за радиочестотния спектър и пътните карти, координирания график на предоставянето и исканията за хармонизиране на радиочестотния спектър.	Европейска комисия Компетентни органи на държавите членки RSPB Инициатори на искане за хармонизация Комитет по радиочестотния спектър	Стратегическо планиране Институционално сътрудничество Управление на искане	Данни
Част IV — Ресурси (радиочестотен спектър и номериране);	Потоци от данни, свързани с индивидуални права за ползване на радиочестотен спектър, общи условия за издаване на разрешение за	Компетентни органи на държавите членки Заинтересовани страни (относно	Разрешение и права на ползване База данни	Данни Цифрово решение

Препратка към изискването	Описание на изискването	Засегнати от изискването субекти	Процеси (обобщено)	Категории
Дял I, Радиочестотен спектър — Глава III, Предоставяне	ползване на радиочестотен спектър, споделено ползване на радиочестотен спектър и процедури за подбор на единния пазар в областта на радиочестотния спектър. Цифрово решение: динамична база данни за геопространствено локализиране и наблюдение на възможностите за използване на радиочестотния спектър с цел насърчаване и даване на възможност за споделено използване на конкретни радиочестотни ленти	индивидуалните права на ползване) RSPB и RSPG Европейска комисия СЦМ Комитет по комуникация или външни експерти ОЕРЕС		Цифрова обществена услуга
Част IV — Ресурси (радиочестотен спектър и номериране); Дял II, Използване на радиочестотния спектър чрез спътник	Потоци от данни, свързани със: - регистрирането и координирането на спътниковите системи с Международния съюз по далекосъобщения (МСД); - общи разрешения за предоставяне на спътникови мрежи и/или спътникови съобщителни услуги; - разрешение на Съюза за ползване на спътник/радиочестотен спектър;	Потенциални ползватели на радиочестотния спектър Компетентни органи в областта на радиочестотния спектър Европейска комисия МСД RSPB Доставчици на	Управление на искане Разрешение Надзор и правни средства за защита	Данни

Препратка към изискването	Описание на изискването	Засегнати от изискването субекти	Процеси (обобщено)	Категории
	- надзор и средства за правна защита в контекста на съответствието на спътниковите мрежи и спътниковите съобщителни услуги, функциониращи с разрешение на Съюза; - разрешаване на проблеми, свързани със спътникови смущения; както и - искания за координиране на използването на радиочестотния спектър между наземните и космическите приложения.	спътникови мрежи и/или спътникови комуникационни услуги Притежатели на разрешение на Съюза (за които е установено, че са в нарушение на условията) Комитет по радиочестотния спектър		
Част IV — Ресурси (радиочестотен спектър и номериране); Дял III, Номерационни ресурси	Потоци от данни, отнасящи се до: общоевропейски номерационни ресурси; национални номерационни ресурси; и предоставянето на права за ползване на номерационни ресурси. Цифрово решение: База данни на общоевропейските номерационни ресурси	Национални регулаторни органи СЦМ ОЕРЕС Предприятия за предоставяне на електронни съобщителни мрежи или услуги	База данни Обмен на информация (вкл. публикуване) Разпространение на доклади Процедура за предоставяне на права	Данни Цифрово решение Цифрова обществена услуга

Препратка към изискването	Описание на изискването	Засегнати от изискването субекти	Процеси (обобщено)	Категории
Част V — Преход към оптични мрежи, функциониране на пазарите и конкуренция; Дял I, Преход към оптични мрежи	Данни и потоци от данни: - Актуализиране и публикуване на районите за изключване на медни мрежи, публикуване на районите за изключване на медни мрежи, в които са изпълнени условията за устойчивост - Уведомяване за националния план за преход към оптични мрежи - Непреки информационни потоци за крайни ползватели в райони, засегнати от изключването на медните мрежи - Представяне от операторите на националните регулаторни органи на плановете за изключване на медните мрежи	Национални регулаторни органи Държави членки Оператори	Обмен на информация Предоставяне на информация Публикуване на информация	Данни
Част V — Преход към оптични мрежи, функциониране на пазарите и конкуренция; Дял III, Междусистемни	Данни и потоци от данни: - Изготвяне на насоки и предоставяне на публичен достъп до процедурите за получаване на достъп и	Национални регулаторни органи	Разработване на насоки и публикуване на информация Представяне на	Данни

Препратка към изискването	Описание на изискването	Засегнати от изискването субекти	Процеси (обобщено)	Категории
връзки Глава II: Симетрични правила за достъп	взаимно свързване - Уведомление за резултата от оценката на регулаторната рамка съгласно член 69		информация	
Част V — Преход към оптични мрежи, функциониране на пазарите и конкуренция; Дял IV: Пазари и конкуренция Глава I — Пазарен анализ и значителна пазарна сила	Данни и потоци от данни: - Препоръката за определяне на пазарите на продукти и услуги, които оправдават налагането на регулаторни задължения - Анализ на пазара и уведомяване за съответните проекти на регулаторни мерки - Непреки информационни потоци относно идентифицирането на транснационални пазари и търсене - Насоки за анализ на пазара и оценка на значителната пазарна сила	Европейска комисия Национални регулаторни органи ОЕРЕС	Изготвяне на препоръка Представяне на информация Изготвяне на насоки	Данни
Част V — Преход към оптични мрежи, функциониране на пазарите и конкуренция; Дял IV: Пазари и	Данни и потоци от данни: - Описание на публично достъпната система за отчитане на разходите - Информация относно процедурата по поемане на	Национални регулаторни органи Оператори	Осигуряване на публичен достъп Предоставяне на информация	Данни

Препратка към изискването	Описание на изискването	Засегнати от изискването субекти	Процеси (обобщено)	Категории
конкуренция Глава II: Корективни мерки във връзка с достъпа, наложени на предприятия със значителна пазарна сила	задължения			
Част V — Преход към оптични мрежи, функциониране на пазарите и конкуренция; Дял IV: Пазари и конкуренция ГЛАВА III: Процедури на вътрешния пазар за регулиране на пазара	Информационни потоци относно консолидирането на вътрешния пазар в областта на електронните съобщения	Национални регулаторни органи ОЕРЕС Европейска комисия	Издаване на становища Предоставяне на информация	Данни
Част VI — Услуги Дял II: Достъп до отворен интернет	Данни и потоци от данни: - Предоставяне на информация относно достъпа до отворен интернет - Обмен на информация с ОЕРЕС - Доклад на ОЕРЕС относно основните практики и констатации на националните	Доставчици на обществени електронни съобщителни услуги Национални регулаторни органи ОЕРЕС	Обмен на информация Разработване на насоки Разработване на образец Докладване	Данни

Препратка към изискването	Описание на изискването	Засегнати от изискването субекти	Процеси (обобщено)	Категории
	регулаторни органи - Общ образец на ОЕРЕС за събиране на информация от доставчици - Насоки на ОЕРЕС относно изпълнението на задълженията на националните регулаторни органи			
Част VI — Услуги Дял III: Права на крайните ползватели Глава I: Права за потребителите	Данни и потоци от данни: - Изисквания за предоставяне на информация в договорите - Информация за прозрачността - Изискване за предоставяне на информация за срок на договора и прекратяване	Доставчици на услуги за достъп до интернет Потребители	Обмен на информация	Данни
Част VI — Услуги Дял III: Права на крайните ползватели Глава II: Права за крайни ползватели	Данни и потоци от данни: - Изисквания за предоставяне на информация относно смяна на доставчик и преносимост на номер	Доставчици на услуги за достъп до интернет Потребители СЦМ ОЕРЕС Микропредприятия	Обмен на информация Разработване на насоки Информиране	Данни
Част VI — Услуги Дял III: Права на крайните	Данни и потоци от данни, свързани с изискванията за защита на крайните	Крайни ползватели Доставчици на услуги	Събиране на информация	Данни Цифрово

Препратка към изискването	Описание на изискването	Засегнати от изискването субекти	Процеси (обобщено)	Категории
ползватели Глава III: Възможности и функционалности за крайните ползватели Цифрово решение съгласно член 107, параграф 13. Първоначалното правно основание е член 109, параграф 8 от Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения (преработена)	ползватели и комуникационните услуги (предотвратяване на измами, услуги за спешна помощ, функционалности на повикването, оперативна съвместимост на оборудването) Цифрово решение: - Държавите членки докладват на СЦМ, с цел поддържане на база данни от СЦМ под надзора на ОЕРЕС, номерата Е.164 за връзка със системите на ЦПСП на държавите членки, за да се гарантира, че те могат да се свързват помежду си от една държава членка в друга.	Държави членки ENISA СЦМ	Обмен на информация Докладване	решение
Част VII — Управление Дял I: Национални регулаторни органи и	Данни и потоци от данни: - Уведомяване на всички национални регулаторни органи и други компетентни	Държави членки Европейска комисия Национални	Публикуване на информация Уведомление	Данни

Препратка към изискването	Описание на изискването	Засегнати от изискването субекти	Процеси (обобщено)	Категории
други компетентни органи	органи - Отчитане на бюджета от страна на националните регулаторни органи - Доклад за отклонения от бюджета, изготвен в резултат на бюджетния контрол	регулаторни органи	Докладване	
Част VII — Управление Дял II: Задачи и организация на ОЕРЕС	Данни и потоци от данни, свързани със задачите и организацията на ОЕРЕС	ОЕРЕС, СЦМ, национални регулаторни органи, Комисия, Европейски парламент, Съвет и други заинтересовани страни	Публикуване на информация Надзор	Данни
Част VII — Управление Дял IV: Общи разпоредби и сътрудничество между ОЕРЕС и RSPB	Данни и потоци от данни - Информационни потоци, свързани с общите разпоредби и сътрудничеството между ОЕРЕС и RSPB, включително двугодишни работни програми и уведомления, както и отчети за дейността.	ОЕРЕС Съвет на RSPB Европейски парламент Съвет Комисия Европейски икономически и социален комитет.	Представяне на доклад	Данни

Препратка към изискването	**Описание на изискването**	**Засегнати от изискването субекти**	**Процеси (обобщено)**	**Категории**
Част VII — Управление Дял V: Служба за цифрови мрежи Глава I: Задачи и организация на СЦМ	Данни и потоци от данни: - Информационни потоци, свързани със задачите и организацията на СЦМ	СЦМ ENISA ОЕРЕС RSPB Комисия Европейски парламент Съвет Сметна палата	Представяне на доклади Изготвяне на документи и доклади	Данни
Част VII — Управление Дял V: Служба за цифрови мрежи Глава II: Бюджет и програмиране на СЦМ	Данни и потоци от данни: - Информационни потоци, свързани с бюджета и програмирането на СЦМ	СЦМ, Европейски парламент, Съвет, Сметна палата	Предоставяне на информация Публикуване на информация	Данни
Част VII — Управление Дял V: Служба за цифрови мрежи Глава III: Общи разпоредби	Данни и потоци от данни: - Информационни потоци, свързани с общите разпоредби на СЦМ, включително сътрудничество с ОЕРЕС и RSPB Цифрови решения: - Цифрови решения за	СЦМ, ОЕРЕС, RSPB, Комисия, национални регулаторни органи, компетентни органи, държави членки, Европейски парламент, Съвет	Обмен на информация Подаване на декларации Докладване	Данни Цифрови решения

Препратка към изискването	Описание на изискването	Засегнати от изискването субекти	Процеси (обобщено)	Категории
	създаването на информационна и комуникационна система съгласно член 174			
ЧАСТ VIII: Общи и заключителни разпоредби ДЯЛ I: Предоставяне на информация, проучвания и механизми за консултация	Данни и потоци от данни: - Движение на данни във връзка с предоставяне на информация, проучвания и механизми за консултация	Предприятия, предоставящи електронни съобщителни мрежи/услуги, национални регулаторни органи, други компетентни органи, OEREC, RSPB, Комисия, органи на държавите членки, публични органи, единни информационни точки, крайни ползватели, потребители, производители	Предоставяне на информация Обмен на информация	Данни
ЧАСТ VIII: Общи и заключителни разпоредби ДЯЛ II: Процедури по хармонизация	Данни и потоци от данни: - Информационни потоци, свързани с дейности по стандартизация	Европейска комисия, национални регулаторни органи, други компетентни органи, OEREC, RSPB, Европейски	Публикуване на стандарти Предоставяне на информация	Данни

Препратка към изискването	Описание на изискването	Засегнати от изискването субекти	Процеси (обобщено)	Категории
		парламент, Съвет, европейски организации за стандартизация, общественост		
ЧАСТ VIII: Общи и заключителни разпоредби ДЯЛ III: Разрешаване на спорове	Данни и потоци от данни: - Движение на данни във връзка с разрешаване на спорове	Национални регулаторни органи ОЕРЕС	Осигуряване на публичен достъп Изпращане на уведомление	Данни
ЧАСТ VIII: Общи и заключителни разпоредби ДЯЛ IV: Екосистемно сътрудничество	Данни и потоци от данни: - Информационни потоци, свързани с екосистемното сътрудничество	ОЕРЕС, СЦМ, Комисия, национални регулаторни органи, доставчици на електронни съобщителни мрежи, предприятия, осъществяващи дейност в областта на електронните съобщения или тясно свързани сектори, заинтересовани страни	Публикуване на информация Предоставяне на информация	Данни
ЧАСТ VIII: Общи и заключителни разпоредби ДЯЛ VI: Заключителни	Данни и потоци от данни: - Общи информационни потоци	Комисия, Европейски парламент, Съвет, държави членки,	Изпращане на уведомления Публикуване на	Данни

Препратка към изискването	Описание на изискването	Засегнати от изискването субекти	Процеси (обобщено)	Категории
разпоредби		национални регулаторни органи, Комитет по съобщенията, Комитет по радиочестотния спектър, ОЕРЕС, RSPB, СЦМ, предприятия, експерти, заинтересовани страни	информация	

4.2. Данни

Обобщено описание на данните в обхвата

Вид на данните	Препратка към изискванията	Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)	Описание на потока от данни
„План на Съюза за подготвеност за цифрови инфраструктури“ и информация, използвана при изготвянето на посочения план	Част II — Подготвеност и устойчивост	Описание на необходимото съдържание на плана е предоставено в правния текст. ОЕРЕС публикува общ образец, който да се използва от националните регулаторни органи за събиране на информацията, която ще бъде включена в плана.	Националните регулаторни органи предоставят на СЦМ необходимата информация относно архитектурата, капацитета, възможностите и използването на електронните съобщителни мрежи на всеки две години. Потоци от данни, произтичащи от сътрудничеството между СЦМ, Европейската комисия и групата за сътрудничество,

Вид на данните	Препратка към изискванията	Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)	Описание на потока от данни
			създадена съгласно член 14 от Директива (ЕС) 2022/2555, Агенцията на Европейския съюз за киберсигурност (ENISA) и съответните европейски органи за реакция при кризи и координация на гражданската защита при изготвянето на плана. Потоци от данни, свързани с предоставянето на плана. При поискване СЦМ предоставя на Комисията подробна информация за анализа, използван при изготвянето на плана. *След като стане наличен, ОЕРЕС публикува общия образец за събиране на информация от националните регулаторни органи.*
Информация за гарантиране на споделена ситуационна осведоменост и съгласуваност в реакция при кризи	Част II — Подготвеност и устойчивост	//	Когато природни или предизвикани от човека смущения, кризи или форсмажорни обстоятелства включват или съвпадат с мащабна киберсигурност, ОЕРЕС предоставя съответната информация на Европейската мрежа за връзка на организациите при киберкризи (EU-CyCLONe) и на Комисията.

Вид на данните	Препратка към изискванията	Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)	Описание на потока от данни
Данни в контекста на разрешението за търговия и процедурата на единен лиценз	Част III — Разрешение и лиценз за единния пазар	// Уведомлението за намерението за предоставяне на мрежи или услуги се извършва в съответствие с образеца на уведомление, който се предоставя от ОЕРЕС.	Държавите членки уведомяват Комисията за налагането на ограничения върху свободата на предоставяне на електронни съобщителни мрежи и услуги. Доставчик, който възнамерява да предоставя мрежи или услуги в една или няколко държави членки, подава уведомление до националния регулаторен орган на една от тези държави членки съгласно процедурата на единен лиценз. Уведомените компетентни органи предават получената нотификация на СЦМ. Когато уведомлението засяга няколко държави членки, СЦМ го предава за информация на компетентните органи на другите държави членки, в които доставчикът възнамерява да извършва дейност. Когато уведомлението се отнася до намерението на доставчик, който вече извършва дейност в една или няколко държави членки, да разшири дейността си в допълнителни държави членки, СЦМ предава това уведомление за информация на компетентните органи на всички засегнати

Вид на данните	Препратка към изискванията	Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)	Описание на потока от данни
		Описание, ако е предоставено, на информацията, която трябва да бъде включена в потвърждението на разрешението.	държави членки. Уведоменият орган потвърждава разрешението за предоставяне на електронни съобщителни мрежи или услуги на доставчика. Уведомените органи актуализират информацията за всички получени уведомления в публично достъпната база данни на Съюза най-малко веднъж на всеки два месеца.
Насоки относно режима на общо разрешение и данните в контекста на взаимопомощта	Част III — Разрешение и лиценз за единния пазар	//	ОЕРЕС публикува насоки относно режима на общо разрешение, като гарантира, че съответната информация е достъпна за доставчиците чрез уебстраницата на СЦМ. Всяка държава членка определя национално единно звено за контакт. Националното единно звено за контакт поддържа актуална информация за националното законодателство и процедури, приложими към предоставянето на електронни съобщителни мрежи и услуги. Подразбиращи се потоци от данни, свързани с

Вид на данните	Препратка към изискванията	Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)	Описание на потока от данни
			взаимопомощта между съответните органи на различните държави членки.
Информация за административните разходи и такси	Част III — Разрешение и лиценз за единния пазар	//	Когато се налагат административни такси, националните регулаторни органи или другите компетентни органи публикуват годишни прегледи на административните си разходи и общия размер на събраните такси.
Информация относно стратегическото планиране и управление на радиочестотния спектър (включително с цел преодоляване на вредни смущения)	Част IV — Ресурси (радиочестотен спектър и номериране); Дял I, Радиочестотен спектър — Глава I, Принципи и цели	//	Компетентните органи трябва да информират Комисията и другите съответни компетентни органи за решение за разрешаване на алтернативно използване на лентата на радиочестотния спектър, хармонизирана съгласно Решение № 676/2002/ЕО. Притежателите на права за ползване на радиочестотен спектър могат да поискат от RSPB да разреши въпроси, свързани с трансграничната координация или трансграничните вредни смущения. RSPB може да издаде становище, предлагащо координирано решение (и *издава* такова становище, ако това бъде поискано от горепосочения притежател на права за ползване на радиочестотен спектър). Когато трансграничните проблеми не бъдат

Вид на данните	Препратка към изискванията	Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)	Описание на потока от данни
			решени в рамките на определен срок, компетентните органи от всяка засегната държава членка или притежатели на право за ползване на радиочестотен спектър могат да поискат от Комисията да се намеси.
Стратегия и пътни карти на Съюза за радиочестотния спектър	Част IV — Ресурси (радиочестотен спектър и номериране); Дял I, Радиочестотен спектър — Глава II, Разпределение	// Кратки изисквания за съдържанието на националните пътни карти за радиочестотния спектър.	Комисията предоставя стратегия на Съюза за радиочестотния спектър. В срок от 9 месеца от създаването на пътните карти на ЕС за радиочестотния спектър компетентните органи представят на Комисията и на RSPB своите национални пътни карти за радиочестотния спектър. Компетентните органи публикуват националните пътни карти за радиочестотния спектър и редовно ги актуализират. Компетентните органи редовно докладват на Комисията и на RSPB за изпълнението на своите национални пътни карти за радиочестотния спектър.
Искания за преразглеждане на удължаването на сроковете за разрешаване на алтернативно използване по изключение (*когато*	Част IV — Ресурси (радиочестотен спектър и номериране); Дял I, Радиочестотен спектър — Глава II,	//	Бъдещ ползвател на радиочестотния спектър или Комисията могат да отправят такива искания за преразглеждане до съответния компетентен орган.

Вид на данните	**Препратка към изискванията**	**Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)**	**Описание на потока от данни**
използването на радиочестотния спектър е хармонизирано чрез технически мерки за изпълнение в съответствие с Решение № 676/2002/ЕО)	Разпределение		
Искания за хармонизиране на радиочестотния спектър	Част IV — Ресурси (радиочестотен спектър и номериране); Дял I, Радиочестотен спектър — Глава II, Разпределение	//	Всяка заинтересована страна може да подаде обосновано искане до Комисията за разглеждане на възможността за хармонизиране на условията за предоставяне и/или ефективно използване на конкретна честотна лента. При такова искане Комисията организира обществена консултация и представя искането или на RSPB за доклад или становище, и/или на Комитета по радиочестотния спектър (който също може да приеме становище). Комисията предава по целесъобразност отговор на подателя на искането (в рамките на разумен срок, за предпочитане шест месеца от получаването). Комисията публикува искането и отговора.

Вид на данните	**Препратка към изискванията**	**Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)**	**Описание на потока от данни**
Информация за индивидуалните права на ползване	Част IV — Ресурси (радиочестотен спектър и номериране); Дял I, Радиочестотен спектър — Глава III, Предоставяне	//	Компетентните органи информират заинтересованите страни относно условията, на които трябва да бъдат отговарят индивидуалните права за ползване, преди те да бъдат наложени. Аналогично, и по отношение на критериите за оценка на съответствието. RSPB събира добри практики относно избора между общи разрешения и индивидуални права.
Данни във връзка с общите условия за издаване на разрешение за ползване на радиочестотния спектър	Част IV — Ресурси (радиочестотен спектър и номериране); Дял I, Радиочестотен спектър — Глава III, Предоставяне	//	Потенциалните ползватели на радиочестотния спектър в две или няколко държави членки (или Комисията) могат да поискат от компетентните органи на съответната държава членка съвместно да установят в рамките на RSPB общи условия за издаване на разрешение. Компетентните органи информират Комисията за такива искания. Подразбиращи се потоци от данни, ако Комисията поиска съдействие от RSPB, СЦМ, Комитета по комуникация или външни експерти при извършването на процедурата по издаване на разрешение.

Вид на данните	Препратка към изискванията	Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)	Описание на потока от данни
Други данни относно индивидуални права	Част IV — Ресурси (радиочестотен спектър и номериране); Дял I, Радиочестотен спектър — Глава III, Предоставяне	//	Искания от притежатели на индивидуални права за тяхното подновяване. Притежателят на правата за ползване уведомява компетентния орган за намерението си да прехвърли или отстъпи права за ползване. Посоченият компетентен орган оповестява публично тази информация. Всяка трета страна, заинтересована от използването на част от радиочестотния спектър на определена територия или за определен период от време, има право да изрази своя интерес пред компетентния орган.
Данни за динамичната база данни за геопространствено локализиране и наблюдение на възможностите за използване на радиочестотния спектър	Част IV — Ресурси (радиочестотен спектър и номериране); Дял I, Радиочестотен спектър — Глава III, Предоставяне	Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на честотните ленти, обхванати от базата данни, и за разработване на практически договорености и единни формати за събиране и предоставяне на данни от компетентните органи на Комисията.	Базата данни включва актуална информация, събрана и предоставена от държавите членки.
Данни, използвани в контекста на процедурата за единен пазар в областта на	Част IV — Ресурси (радиочестотен	Минимални изисквания за съдържание.	Когато възнамеряват да предприемат процедура за подбор (или да изменят или подновят определени права), компетентните

Вид на данните	Препратка към изискванията	Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)	Описание на потока от данни
радиочестотния спектър	спектър и номериране); Дял I, Радиочестотен спектър — Глава III, Предоставяне		органи публикуват своя проект на окончателна мярка и го съобщават на Комисията, RSPB, OEPEC и компетентните органи на други държави членки. Компетентните органи, RSPB, OEPEC и Комисията могат да представят коментари по проекта за мярка в срок от 30 работни дни. В този случай Комисията информира OEPEC и националните регулаторни органи относно резервите си, които едновременно с това оповестява публично. В срок от 30 работни дни от уведомлението за резервите на Комисията RSPB и OEPEC представят становищата си по уведомлението на Комисията. В срок от 60 работни дни от уведомлението за резервите си Комисията може да вземе решение. Компетентният орган изпраща на RSPB, OEPEC и Комисията уведомление в срок от шест месеца от датата на решението на Комисията за нов проект за мярка. СЦМ води регистър на процедурите на единния пазар в областта на радиочестотния

Вид на данните	Препратка към изискванията	Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)	Описание на потока от данни
			спектър в Съюза.
Данни в контекста на регистрирането и координирането на спътникови системи с Международния съюз по далекосъобщения (МСД)	Част IV — Ресурси (радиочестотен спектър и номериране); Дял II, Използване на радиочестотния спектър чрез спътник	//	Компетентният орган за радиочестотния спектър информира Комисията и другите компетентни органи в рамките на RSPB за всяко искане за подаване, координиране или регистриране в МСД на спътникова система, която е предназначена да обхваща повече от една държава членка или наземна станция. - Държавите членки и Комисията могат да представят коментари по искането. При получаване на искане за координиране съгласно правилата на Международния съюз по далекосъобщения (МСД) на честоти или орбитална позиция за спътникова система или наземна станция, съответният компетентен орган информира Комисията и другите компетентни органи чрез RSPB. - Подразбиращи се потоци от данни в координационната роля на RSPB, когато два или повече компетентни органа получават искания относно една и съща честотна лента или една и съща орбитална позиция. Когато получи искане за координиране на

Вид на данните	Препратка към изискванията	Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)	Описание на потока от данни
			използването на радиочестотния спектър между наземни и космически приложения съгласно правилата на МСД във връзка с радиочестотния спектър, който е хармонизиран съгласно Решение № 676/2002/ЕО, съответният компетентен орган съобщава това искане на Комисията за незабавно предаване на членовете на Комитета по радиочестотния спектър.

Вид на данните	**Препратка към изискванията**	**Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)**	**Описание на потока от данни**
Данни, отнасящи се до разрешения на равнището на Съюза за използване на спътников спектър	Част IV — Ресурси (радиочестотен спектър и номериране); Дял II, Използване на радиочестотния спектър чрез спътник	//	Доставчиците подават уведомление до Комисията. За подразбиращите се потоци от данни в държавите членки е необходимо разрешение на Съюза, предоставено от Комисията. Компетентните органи или заявителите могат да поискат от Комисията да разгледа възможността за ограничаване на броя на разрешенията на Съюза в дадена лента на радиочестотния спектър. В този случай Комисията дава възможност на заинтересованите страни да изразят становищата си в рамките на обществена консултация. Всяко предприятие подава до Комисията заявление за разрешение на Съюза за използване на радиочестотния спектър за предоставяне на спътникови съобщителни услуги и спътникови мрежи. - Комисията публикува тези заявления при получаването им. - RSPB представя становище на Комисията в срок от 10 работни дни.

Вид на данните	**Препратка към изискванията**	**Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)**	**Описание на потока от данни**
Данни в контекста на надзора и средствата за правна защита (включително разрешаване на проблеми, свързани със спътникови смущения)	Част IV — Ресурси (радиочестотен спектър и номериране); Дял II, Използване на радиочестотния спектър чрез спътник	//	Подразбиращи се потоци от данни в контекста на Комисията (с помощта на RSPB), разглеждаща предполагаеми нарушения на условията, свързани с разрешението на Съюза, или на правни разпоредби. - Когато компетентен орган е на мнение, че притежател на разрешение на Съюза не спазва изискванията, той отнася въпроса до Комисията и RSPB. - Когато Комисията установи, че притежател на разрешение на Съюза не спазва изискванията, тя информира този оператор за своите констатации. - Комисията информира държавите членки за правоприлагащите си действия. Когато компетентен орган реши да отложи прилагането на мярка, приета от Комисията, той информира предварително Комисията. Когато компетентен орган предприема временни мерки по собствена инициатива, за да избегне вредни смущения на своята територия, той информира Комисията и другите компетентни органи.

Вид на данните	Препратка към изискванията	Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)	Описание на потока от данни
			- Обратно, Комисията може също така да поиска приемането на такива временни мерки.
Данни в контекста на стратегическото планиране и управление на номерационни ресурси	Част IV — Ресурси (радиочестотен спектър и номериране); Дял III, Номерационни ресурси	//	Подразбиращи се потоци от данни в сътрудничеството между Комисията, СЦМ и националните регулаторни органи за целите на стратегическото планиране на номерационни ресурси в Съюза и установяването на потенциалното използване на номерационни ресурси за трансгранични или общоевропейски услуги.

Вид на данните	**Препратка към изискванията**	**Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)**	**Описание на потока от данни**
Данни относно общоевропейските номерационни ресурси	Част IV — Ресурси (радиочестотен спектър и номериране); Дял III, Номерационни ресурси	// Шест месеца след приемането на номерационния план на Съюза СЦМ създава процедурата и системата за предоставяне на информация.	Подразбиращият се поток от данни в резултат на сътрудничеството на националните регулаторни органи със СЦМ при разпределянето на номера или номер, вариране за общоевропейски номерационни ресурси. Информация, която трябва да се предоставя своевременно от националните регулаторни органи относно разпределението на номера и бенефициерите на номера (данни, необходими за захранване на създадената от СЦМ база данни на общоевропейските номерационни ресурси).

Вид на данните	**Препратка към изискванията**	**Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)**	**Описание на потока от данни**
Данни относно национални номерационни ресурси	Част IV — Ресурси (радиочестотен спектър и номериране); Дял III, Номерационни ресурси	//	Предприятия, различни от доставчиците на електронни съобщителни мрежи или услуги, могат да поискат от националните регулаторни органи да им предоставят права за ползване на номерационни ресурси от националните номерационни планове за предоставяне на конкретни услуги. Националните регулаторни органи могат да поискат съдействие от СЦМ при координирането на своите дейности, за да гарантират ефективното управление на номерационните ресурси. Националните регулаторни органи или другите компетентни органи предават периодично на СЦМ данните, необходими за базата данни за номерационните ресурси с право на извънтериториално ползване в рамките на Съюза. Националните регулаторни органи публикуват националните номерационни планове, както и всички последващи техни допълнения или изменения. На всеки две години ОЕРЕС представя доклад за националните практики по отношение на предоставянето на права за ползване на

Вид на данните	Препратка към изискванията	Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)	Описание на потока от данни
			национални и общоевропейски номерационни ресурси.

Вид на данните	**Препратка към изискванията**	**Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)**	**Описание на потока от данни**
Данни в контекста на предоставянето на права за ползване на номерационни ресурси	Част IV — Ресурси (радиочестотен спектър и номериране); Дял III, Номерационни ресурси	//	Предприятията могат да поискат предоставянето на индивидуални права за ползване на номерационни ресурси от националните регулаторни органи. Националните регулаторни органи вземат решение по горепосоченото заявление и оповестяват публично тези решения. Националният регулаторен орган на държава членка може да отправи искане, доказващо нарушение на съответните правила за защита на потребителите или на националното законодателство, до националните регулаторни органи на държавата членка, в която са предоставени правата за ползване на номерационните ресурси. Подразбиращи се потоци от данни при възлагането на задачи на СЦМ за улесняване и координиране на обмена на информация между националните регулаторни органи на различните участващи държави членки и за осигуряване на подходяща координация на работата между тях.

Вид на данните	Препратка към изискванията	Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)	Описание на потока от данни
Информация за изключване на медни мрежи и данни за планиране на прехода	Част V — Преход към оптични мрежи, функциониране на пазарите и конкуренция; Дял I, Преход към оптични мрежи	Районите за изключване на медните мрежи се определят, като се вземат предвид насоките на Комисията, които трябва да бъдат приети до 29 февруари 2028 г. Условията за устойчивост изискват оптичните мрежи да преминават в непосредствена близост до най-малко 95 % от домовете в района за изключване на медните мрежи. Националните регулаторни органи определят обективни и прозрачни параметри и критерии за оценка на близостта, разумните усилия, целесъобразните разходи и достъпността.	Националните регулаторни органи публикуват списъка с райони за изключване на медните мрежи и всички актуализации, заедно със списъци на райони за изключване на медните мрежи, в които са изпълнени условията за устойчивост (публикувани до 30 юни 2029 г. и най-малко на всеки 12 месеца след това в продължение на пет години). До 31 октомври 2029 г. държавите членки изготвят и уведомяват Комисията за план за преход към оптични мрежи, съдържащ информация относно покритието на медната мрежа и оптичната кабелна мрежа, мерките за разгръщане, състоянието на районите за изключване на медните мрежи и етапните цели по отношение на миграцията, като до 30 юни 2034 г. трябва да бъде изпратено уведомление за актуализиран план, в който отчита напредъка по изпълнението. Операторите представят своите планове за изключване на медните мрежи на националните регулаторни органи в срок от шест месеца от приемането на мандата и докладват за напредъка по изпълнението на интервали, определени от органа.

Вид на данните	Препратка към изискванията	Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)	Описание на потока от данни
			Крайните ползватели в засегнатите райони трябва да бъдат информирани за времето на изключване на медните мрежи, за необходимите промени в услугата или оборудването и за наличните алтернативни услуги.

Вид на данните	**Препратка към изискванията**	**Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)**	**Описание на потока от данни**
Процедури за достъп и взаимно свързване и резултати от регулаторната оценка	Част V — Преход към оптични мрежи, функциониране на пазарите и конкуренция; Дял III, Междусистемни връзки Глава II: Симетрични правила за достъп	Процедурите трябва да гарантират, че предприятията, включително МСП и доставчиците с ограничено географско покритие, могат да се възползват от наложените задължения. Задълженията и условията трябва да бъдат обективни, прозрачни, пропорционални и недискриминационни, прилагани в съответствие с членове 186 и 85.	Националните регулаторни органи предоставят насоки и оповестяват публично процедурите, приложими за получаване на достъп и взаимно свързване. Националните регулаторни органи или другите компетентни органи, които са наложили задължения и условия съгласно член 69, оценяват резултатите от тях до пет години след приемането на предходната мярка и уведомяват за резултата от своята оценка в съответствие с процедурите, посочени в членове 186 и 85.

Вид на данните	**Препратка към изискванията**	**Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)**	**Описание на потока от данни**
Определяне на пазара, резултати от пазарния анализ, регулаторни мерки и ръководства	Част V — Преход към оптични мрежи, функциониране на пазарите и конкуренция; Дял IV: Пазари и конкуренция Глава I — Пазарен анализ и значителна пазарна сила	Препоръката идентифицира пазарите на продукти и услуги, определени в съответствие с принципите на правото в областта на конкуренцията. Анализът на пазара трябва да следва процедурите по членове 186 и 85, да се извършва своевременно и да приключва в срок от една година. Пазарите, на които е наложено регулиране ex ante, се преразглеждат на всеки пет години, за да се определи дали са изпълнени трите критерия по член 72, параграф 1. Насоките за ЗПС са в съответствие със съответните принципи на правото в областта на конкуренцията и включват насоки относно прилагането на концепцията за значителна пазарна сила към ex ante регулирането на пазарите на електронни съобщения.	Комисията приема препоръка за определяне на съответните пазари на продукти и услуги след обществена консултация и като взема предвид становището на ОЕРЕС, и я преразглежда редовно на всеки пет години. Националните регулаторни органи извършват анализ на пазара и уведомяват за съответните проекти на регулаторни мерки съгласно член 85 в срок от пет години от приемането на предходната мярка. ОЕРЕС извършва анализ на потенциалните транснационални пазари въз основа на обосновано искане от Комисията или най-малко два национални регулаторни органа или анализ на трансграничното търсене от страна на крайните ползватели въз основа на обосновано искане от Комисията, най-малко два национални регулаторни органа или участници на пазара. След консултация с ОЕРЕС, Комисията публикува насоки за ЗПС.

Вид на данните	Препратка към изискванията	Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)	Описание на потока от данни
Информация от системата за отчитане на разходите и данни от проверката на съответствието	Част V — Преход към оптични мрежи, функциониране на пазарите и конкуренция; Дял IV: Пазари и конкуренция Глава II: Корективни мерки във връзка с достъпа, наложени на предприятия със значителна пазарна сила	Описание на системата за осчетоводяване на разходите, показващо най-малко основните категории, в които са групирани разходите, и правилата, използвани за разпределяне на разходите, трябва да бъде публично достъпно. Системата трябва да бъде проверена от квалифициран независим орган	Предприятията, определени като притежаващи значителна пазарна сила и подлежащи на задължения за отчитане на разходите, оповестяват публично описанието на своята система за отчитане на разходите. Квалифициран независим орган проверява спазването на изискванията към системата за отчитане на разходите и всяка година публикува отчет във връзка със спазването им. Когато дадено предприятие има задължение за разходоориентираност на цените, то предоставя на националния регулаторен орган пълна обосновка за своите цени, включително доказателство, че таксите произтичат от разходите и включват разумна норма на възвръщаемост на инвестицията. Националните регулаторни органи могат да изискват от предприятията да коригират цените въз основа на тази информация.
Информация за ангажиментите, предложени от оператори със значителна пазарна сила	Част V — Преход към оптични мрежи, функциониране на пазарите и конкуренция;	Ангажиментите са достатъчно подробни по отношение на обхвата, продължителността, графика и начина на изпълнение, за да позволят оценка от страна	Предприятията, определени като имащи значителна пазарна сила, могат да предложат на националните регулаторни органи ангажименти във връзка с условията за достъп, съвместните инвестиции или и двете.

Вид на данните	Препратка към изискванията	Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)	Описание на потока от данни
	Дял IV: Пазари и конкуренция Глава II: Корективни мерки във връзка с достъпа, наложени на предприятия със значителна пазарна сила	на националния регулаторен орган.	Националните регулаторни органи провеждат обществена консултация (допитване до участниците на пазара) относно предложените ангажименти със заинтересованите страни, по-специално с пряко засегнатите трети страни. Потенциалните съинвеститори или търсещите достъп могат да представят становища относно спазването на изискванията и да предложат промени. Националният регулаторен орган съобщава предварителните заключения на предприятието, което може да преразгледа първоначалното си предложение. След като ангажиментите станат задължителни, предприятието информира без ненужно забавяне националния регулаторен орган за всяка промяна в обстоятелствата, свързани с ангажиментите. Националните регулаторни органи наблюдават, упражняват надзор и гарантират спазването на обвързващите ангажименти.
Проекти на регулаторни мерки, коментари, становища, решения и окончателно приета мярка	Част V — Преход към оптични мрежи, функциониране на пазарите и	Проектите за мерки трябва да се публикуват и съобщават едновременно на Комисията, ОЕРЕС и националните	Националните регулаторни органи съобщават на Комисията, ОЕРЕС и други национални регулаторни органи проектите за мерки, попадащи в приложното поле на член 69,

Вид на данните	Препратка към изискванията	Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)	Описание на потока от данни
	конкуренция; Дял IV: Пазари и конкуренция Глава III: Процедури на вътрешния пазар за регулиране на пазара	регулаторни органи в други държави членки, като се посочват причините в съответствие с член 20, параграф 3. ОЕРЕС издава становище в срок от 30 работни дни от началото на 90 дневния срок. Временните мерки по член 86 са валидни за максимален срок от 12 месеца.	член 72 и членове 73—84, които биха засегнали търговията между държавите членки. Тези субекти могат да представят коментари в срок от 30 работни дни. Когато Комисията посочи сериозни съмнения или пречки пред вътрешния пазар, ОЕРЕС издава становище в срок от 30 работни дни. Националните регулаторни органи съобщават на Комисията и ОЕРЕС всички приети окончателни мерки. По отношение на временните мерки националните регулаторни органи незабавно ги съобщават на Комисията, на другите национални регулаторни органи и на ОЕРЕС. Комисията може да приеме препоръки или насоки след обществена консултация, като се консултира с националните регулаторни органи и отчита в максимална степен становището на ОЕРЕС.
Информация относно управлението на мрежовия капацитет, мерките за управление на трафика, параметрите за качество на	Част VI — Услуги Дял II: Достъп до отворен интернет	Докладване на всеки две години от страна на доставчиците, обхващащо управлението на мрежата/трафика и обосновките. Образец на ОЕРЕС до [дата на	Доставчиците предоставят на националните регулаторни органи информация на всеки две години относно мрежовия капацитет и управлението на трафика. Националните регулаторни органи обменят информация с ОЕРЕС. ОЕРЕС публикува двугодишни

Вид на данните	Препратка към изискванията	Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)	Описание на потока от данни
услугата, данните за съответствието и констатациите във връзка с правоприлагането		приемане + 1 година]. Насоките на ОЕРЕС описват подробно параметрите на качеството на услугата, методите за измерване, формата на информацията (приложение III), формата за публикуване (приложение IV) и механизмите за сертифициране на качеството, включително параметрите за крайни ползватели с увреждания.	доклади относно практиките и констатациите на националните регулаторни органи, общ образец за събиране на данни и насоки за изпълнение, след като се консултира със заинтересованите страни и си сътрудничи с Комисията. Националните регулаторни органи отчитат в максимална степен насоките на ОЕРЕС за правоприлагане.
Информация за договора, информация за прозрачността, данни за изпълнението, уведомления за промени в договора, данни от мониторинга на потреблението	Част VI — Услуги Дял III: Права на крайните ползватели Глава I: Права за потребителите	Информация, предоставена по ясен и разбираем начин на траен носител или документ, който може лесно да бъде изтеглен (член 96, параграф 2). Образец на резюме на договор може да бъде определен от Комисията след консултация с ОЕРЕС. Информация за прозрачността, публикувана по ясен, изчерпателен, машинночетим начин съгласно приложение IV.	Доставчиците на услуги за достъп до интернет или обществени междуличностни съобщителни услуги предоставят на потребителите информация за договора (приложение III) и резюме на договора преди сключването му. Доставчиците публикуват информация за прозрачността (приложение IV) в машинночетим формат. Доставчиците предлагат съоръжения за мониторинг на потреблението с навременна информация за нивата на използване и уведомленията, преди да бъдат достигнати

Вид на данните	Препратка към изискванията	Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)	Описание на потока от данни
		Достъпен формат съгласно приложение 1 към Директива (ЕС) 2019/882 за крайни ползватели с увреждания. Мониторинг на изпълнението съгласно насоките на ОЕРЕС (член 95, параграф 3).	ограниченията. Посредством траен носител доставчиците уведомяват потребителите най-малко един месец преди договорните промени. Данните за ефективността на услугите за достъп до интернет се наблюдават съгласно насоките на ОЕРЕС и се сертифицират от националните регулаторни органи.
Информация за процедурата по смяна на доставчик, информация за преносимост на номера, срокове за преносимост, данни за непрекъснатостта на услугата, информация за компенсацията, записи за съгласието	Част VI — Услуги Дял III: Права на крайните ползватели Глава II: Права за крайни ползватели	//	Приемащите и прехвърлящите доставчици на услуги за достъп до интернет предоставят на крайните ползватели информация по време на процедурата по смяна на доставчика. И двамата доставчици обменят данни, за да гарантират непрекъснатост и активиране в рамките на договорените срокове. Националните регулаторни органи получават информация, за да наблюдават спазването на изискванията и да гарантират, че крайните ползватели са информирани и защитени. ОЕРЕС изготвя насоки относно подробностите по процеса и компенсацията след консултация със заинтересованите страни и сътрудничество с Комисията.

Вид на данните	Препратка към изискванията	Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)	Описание на потока от данни
			Преди сключването на договора, микропредприятията информират крайните потребители относно изключенията.
Информация за дейности с цел измама, данни за спешни повиквания, данни за предупреждения до обществеността , данни за идентификация на линията на викация, информация от обществен интерес, информация за достъпност за крайни ползватели с увреждания	Част VI — Услуги Дял III: Права на крайните ползватели Глава III: Възможности и функционалности за крайните ползватели	Информация за местоположението на обаждащото се лице по хармонизирани европейски критерии (делегиран акт до [дата на приемане + 2 години]). Информация от обществен интерес в стандартизиран формат. Идентификация на линията на викация посредством лесни и безплатни начини. Достъпност съгласно Директива (ЕС) 2019/882.	СЦМ събира информация за измами от националните органи, Европол и заинтересованите страни. След консултация с ENISA ОЕРЕС издава насоки за предотвратяване на измами. Държавите членки докладват номерата Е.164 на ЦПСП на СЦМ за поддръжка на бази данни под надзора на ОЕРЕС. Доставчиците разпространяват информация от обществен интерес от публичните органи до крайните ползватели. Доставчиците гарантират, че информацията за местоположението на обаждащото се лице се предава на ЦПСП без забавяне по време на спешните повиквания. Доставчиците предават предупреждения за населението на крайните ползватели в засегнатите географски райони. Доставчиците прилагат механизми за представяне и ограничаване на идентификацията на повикващата линия за всяко искане на краен

Вид на данните	Препратка към изискванията	Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)	Описание на потока от данни
			ползвател.
Наименования на националните регулаторни органи и другите компетентни органи и съответните им задачи, уведомяване на националните регулаторни органи и другите компетентни органи и техните отговорности, годишни доклади от националните регулаторни органи, годишни бюджети на националните регулаторни органи	Част VII — Управление Дял I: Национални регулаторни органи и други компетентни органи	Публикуване в леснодостъпен формат. Годишни отчети. Бюджетният контрол се упражнява по прозрачен начин и се оповестява публично.	Държавите членки публикуват наименованията на националните регулаторни и други компетентни органи и техните задачи. Държавите членки уведомяват Комисията за всички органи, на които са възложени задачи съгласно настоящия регламент, и за техните отговорности, включително за всички промени. Националните регулаторни органи докладват ежегодно за състоянието на пазара, решенията, разпределението на ресурсите и бъдещите планове. Публикуват се годишните бюджети на националните регулаторни органи. Бюджетният контрол се упражнява по прозрачен начин и се оповестява публично.
Регулаторни задачи на ОЕРЕС (публичен списък), становища на ОЕРЕС, насоки, доклади, препоръки, общи позиции, най-добри практики, възложени проучвания, резултати от обществени консултации, данни, събрани от националните регулаторни	Част VII — Управление Дял II: Задачи и организация на ОЕРЕС	Отворен, за многократна употреба, машинночетим формат. Публикации на уебсайта на ОЕРЕС и на цифровия портал на ЕС.	ОЕРЕС публикува списък на регулаторните задачи и актуализации при възлагането на нови задачи. ОЕРЕС публикува окончателни становища, насоки, доклади, препоръки, общи позиции, най-добри практики, възложени проучвания и проекти на документи за обществена консултация. Резултатите от обществената консултация се оповестяват публично. ОЕРЕС упражнява надзор върху

Вид на данните	Препратка към изискванията	Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)	Описание на потока от данни
органи, двугодишна работна програма, двугодишен доклад за дейността, членове на Съвета на регулаторите и заместници, процедурен правилник, работни договорености с компетентните органи/органи			СЦМ при създаването и поддържането на бази данни за уведомленията, номерационните ресурси, ЦПСП, услугите с добавена стойност и достъпа до службите за спешно реагиране. Данни, събрани от националните регулаторни органи, публикувани в отворен, машинночетим формат на уебсайта на ОЕРЕС/цифровия портал на ЕС. Списък на членовете на управителния съвет и техните заместници с публично оповестени декларации за интереси. ОЕРЕС приема и публикува двугодишна работна програма, двугодишен отчет за дейността и процедурен правилник.
Двугодишна работна програма на RSPB и двугодишен отчет за дейността на RSPB, както и обмен на информация между ОЕРЕС и RSPB	Част VII — Управление Дял IV: Общи разпоредби и сътрудничество между ОЕРЕС и RSPB	//	Съветът за RSPB предава своята двугодишна работна програма на Европейския парламент, Съвета и Комисията, а своя двугодишен отчет за дейността — на Европейския парламент, Съвета, Комисията и Европейския икономически и социален комитет. ОЕРЕС и RSPB осигуряват редовен обмен на информация и експертен опит по въпроси от взаимно значение.
Годишен бюджет на СЦМ и консолидиран годишен	Част VII — Управление	//	Директорът изготвя проект на годишен отчет

Вид на данните	**Препратка към изискванията**	**Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)**	**Описание на потока от данни**
отчет за дейността Годишен отчет за напредъка по отношение на единния пазар на електронни съобщителни услуги	Дял V: Служба за цифрови мрежи Глава I: Задачи и организация на СЦМ		за дейността на СЦМ за оценка и приемане от управителния съвет. Управителният съвет представя консолидирания годишен отчет за дейността и неговата оценка на Европейския парламент, Съвета, Комисията и Сметната палата до 1 юли всяка година. СЦМ, в сътрудничество с ENISA, публикува годишен отчет за напредъка по отношение на единния пазар на електронни съобщения. Проектът на доклад се представя на OEREC и на RSPB за одобрение преди публикуването му.
Единен програмен документ на СЦМ, годишен бюджет, консолидиран годишен отчет за дейността и финансови отчети	Част VII — Управление Дял V: Служба за цифрови мрежи Глава II: Бюджет и програмиране на СЦМ	//	СЦМ предава проекта на Комисията, Европейския парламент и Съвета. След като получи становището на Комисията, СЦМ приема окончателния единен програмен документ и бюджет. До 1 март СЦМ представя междинните отчети на счетоводителя на Комисията и на Сметната палата. До 1 юли директорът представя на Европейския парламент, Съвета, Комисията и Сметната палата окончателните отчети, заедно със становището на Управителния съвет и консолидирания годишен отчет за дейността.

Вид на данните	**Препратка към изискванията**	**Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)**	**Описание на потока от данни**
Обмен на информация, достъп до документи, декларации за интереси, комуникационни дейности и оценки	Част VII — Управление Дял V: Служба за цифрови мрежи Глава III: Общи разпоредби	Общи образци	В случай на обосновано искане, Комисията и националните органи обменят информация с OEREC, RSPB и СЦМ, като използват общи формати за докладване, когато това е възможно. СЦМ управлява информационна и комуникационна система, която позволява този обмен. Членовете на Управителния съвет, директорът и служителите подават декларации за интереси, които се публикуват за членовете на Управителния съвет и директора. OEREC, RSPB и СЦМ оповестяват публично информация относно своите дейности и резултати. На всеки пет години Комисията извършва оценки на OEREC, RSPB и СЦМ, като докладва констатациите на Европейския парламент, Съвета, Управителния съвет и ги оповестява публично. Граждани и юридически лица могат да поискат достъп до документи, съхранявани от OEREC, RSPB и СЦМ.
Предоставяне на информация, географски проучвания и механизми за	ЧАСТ VIII: Общи и заключителни	Насоки на OEREC, общи формати и образци за отчитане	При поискване предприятията, предоставящи електронни съобщителни мрежи и услуги,

Вид на данните	Препратка към изискванията	Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)	Описание на потока от данни
консултации, резултати от проучвания	разпоредби ДЯЛ I: Предоставяне на информация, проучвания и механизми за консултация		предоставят информация на националните регулаторни органи, други компетентни органи, ОЕРЕС и RSPB. При обосновано искане националните регулаторни органи и другите компетентни органи обменят тази информация с Комисията, ОЕРЕС, RSPB и органите в други държави членки. Националните регулаторни органи или други компетентни органи провеждат географски проучвания относно изграждането на широколентови мрежи, като събират от предприятията и публичните органи данни за настоящото покритие и бъдещите прогнози. Резултатите от проучването се споделят с местните, регионалните и националните органи, ОЕРЕС и Комисията. Националните регулаторни органи и другите компетентни органи публикуват проекти на мерки за обществена консултация, като резултатите се оповестяват публично. Органите се консултират с крайните ползватели, потребителите, производителите и предприятията по въпроси, свързани с електронните съобщителни услуги.
Дейности по стандартизация	ЧАСТ VIII: Общи и	Европейски стандарти;	Комисията публикува в Официалния вестник

Вид на данните	Препратка към изискванията	Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)	Описание на потока от данни
и мерки за хармонизиране	заключителни разпоредби ДЯЛ II: Процедури по хармонизация	международни стандарти (ITU, CEPT, ISO, IEC)	списъци с незадължителни стандарти и технически спецификации. Националните регулаторни органи и другите компетентни органи информират Комисията, когато изберат да не следват препоръките на Комисията, като посочват причините за своята позиция. ОЕРЕС предоставя становища на Комисията по въпроси, свързани с хармонизирането, и може да дава съвети относно предложените мерки. Комисията информира Европейския парламент и Съвета, когато не приема препоръки или решения, като оповестява публично мотивите за това.
Процедури и решения за разрешаване на спорове	ЧАСТ VIII: Общи и заключителни разпоредби ДЯЛ III: Разрешаване на спорове	//	Националните регулаторни органи издават обвързващи решения за разрешаване на спорове между предприятия в срок от четири месеца, като оповестяват публично решенията. При трансгранични спорове националните регулаторни органи уведомяват ОЕРЕС, който издава становища, приканващи към конкретни действия.
Насоки за екосистемно сътрудничество и	ЧАСТ VIII: Общи и заключителни	Насоки на ОЕРЕС относно екосистемното сътрудничество	ОЕРЕС публикува насоки за улесняване на сътрудничеството между доставчиците на

Вид на данните	Препратка към изискванията	Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)	Описание на потока от данни
помирителна процедура	разпоредби ДЯЛ IV: Екосистемно сътрудничество		електронни съобщителни мрежи и предприятията в тясно свързани сектори. Националните регулаторни органи информират ОЕРЕС в срок от една седмица за искания за доброволно помирение и свикват помирителни заседания. ОЕРЕС издава становища в срок от два месеца относно елементите на случая и възможностите за сътрудничество. Националните регулаторни органи предоставят писмени отчети за заседанията в срок от един месец, като отчитат в максимална степен становищата на ОЕРЕС. ОЕРЕС публикува доклад относно въздействието на екосистемното сътрудничество. Комисията прави преглед на функционирането на екосистемното сътрудничество въз основа на доклада на ОЕРЕС.
Административни процедури, уведомления и докладване	ЧАСТ VIII: Общи и заключителни разпоредби ДЯЛ VI: Заключителни разпоредби	//	Комисията уведомява Европейския парламент и Съвета относно делегираните актове. Държавите членки публикуват известия относно изпълнението в националните официални вестници и представят копия на Комисията, която разпространява информация

Вид на данните	Препратка към изискванията	Стандарт и/или спецификация (ако е приложимо)	Описание на потока от данни
			до Комитета по съобщенията. Държавите членки публикуват информация относно правата, разрешенията и задълженията, като я предоставят на Комисията за достъп до обществеността. Националните регулаторни органи уведомяват Комисията за предприятия със значителна пазарна сила и наложени задължения. За целите на прегледа държавите членки предоставят исканата информация на Комисията. На всеки три години ОЕРЕС публикува доклади за изпълнението на общото разрешение. На всеки пет години Комисията прави преглед на функционирането на регламента и докладва на Европейския парламент и на Съвета.

Съответствие с Европейската стратегия за данните

Настоящата законодателна инициатива е в съответствие с използването на данни, притежавани от частни лица, от държавните органи (от предприятията към правителството — B2G), за да се гарантира основано на факти създаване на политики и вземане на политически решения.

Съответствие с принципа на еднократност

В този случай се спазва принципът на еднократност, за да се сведе до минимум административната тежест за дружествата, извършващи дейност на единния пазар. Държавите членки и Комисията гарантират защитата на поверителната търговска информация.

4.3. Цифрови решения

Обобщено описание на цифровите решения

Цифрово решение	Препратки към изискванията	Основни възложени функции	Отговорен субект	По какъв начин е осигурена достъпността?	По какъв начин е подходено към повторното използване?	Използване на технологии с ИИ (ако е приложимо)
База данни на Съюза с уведомления	Част III — Разрешение и лиценз за единния пазар	Публично достъпна база данни на Съюза за уведомленията, подадени до националните регулаторни органи за прилагането на системата на единния лиценз.	СЦМ	Не е посочено	Не е посочено	Не е посочено
Динамична база данни за радиочестотния спектър	Част IV — Ресурси (радиочестотен спектър и номериране); Дял I, Радиочестотен спектър — Глава III, Предоставяне	Динамична база данни за геопространствено локализиране и наблюдение на възможностите за използване на радиочестотния спектър. Базата данни включва актуална информация, събрана и предоставена от държавите членки, относно	СЦМ	Не е посочено	Не е посочено	Не е посочено

		геопространственото локализиране на съществуващите употреби на радиочестотния спектър. Базата данни е пряко достъпна за всеки потенциален ползвател на радиочестотния спектър.				
База данни на общоевропейски номерационни ресурси	Част IV — Ресурси (радиочестотен спектър и номериране); Дял III, Номерационни ресурси	База данни за общоевропейски номерационни ресурси въз основа на информацията, предоставена от националните регулаторни органи относно разпределението на номерата и титулярите на номерата. (*) СЦМ отговаря за създаването на процедурата *и системата* за предоставяне на	СЦМ	Не е посочено	Не е посочено	Не е посочено

		информация. Това може да представлява още едно цифрово решение или да бъде интегрирано в анализираната база данни.				
Информационна и комуникационна система на СЦМ	Част VII — Управление Дял V: Служба за цифрови мрежи Глава III: Общи разпоредби Член 41 от Регламента за ОЕРЕС	Обща платформа за обмен на информация между ОЕРЕС, RSPB, Комисия, национални регулаторни органи и компетентни органи, отговарящи за радиочестотния спектър Специализиран интерфейс за искания за информация и уведомления (член 173) Платформа за ранно установяване на нуждите от координация между националните регулаторни органи и компетентните органи, отговарящи за радиочестотния	СЦМ (технически и функционални спецификации, приети от Управителния съвет)	Не е посочено	Не е посочено	Не е посочено

		спектър				

4.4. Оценка на оперативната съвместимост

Обобщено описание на засегнатите от изискванията цифрови обществени услуги

Цифрова обществена услуга или категория цифрови обществени услуги	**Описание**	**Препратки към изискванията**	**Решения за оперативно съвместима Европа** **(НЕ СЕ ПРИЛАГА)**	**Други решения за оперативна съвместимост**
Разрешение и лиценз за единния пазар	Установява рамката за единен лиценз за електронни съобщителни мрежи и услуги съгласно режим на общо разрешение. Включва поддържането на публично достъпна база данни на Съюза за уведомленията, подадени до националните регулаторни органи, и различни потоци от данни.	Част III — Разрешение и лиценз за единния пазар	//	Не са определени.
Рамка за управление, разпределяне и използване на ключови електронни съобщителни ресурси (радиочестотен спектър и номериране)	По-конкретно: - База данни на общоевропейски номерационни ресурси; както и - Динамична база данни за геопространствено	Част IV — Ресурси (радиочестотен спектър и номериране); Дял I, Радиочестотен спектър — Глава III, Предоставяне; Дял III, Номерационни ресурси	//	Не са определени.

Цифрова обществена услуга или категория цифрови обществени услуги	Описание	Препратки към изискванията	Решения за оперативно съвместима Европа (НЕ СЕ ПРИЛАГА)	Други решения за оперативна съвместимост
	локализиране и наблюдение на възможностите за използване на радиочестотния спектър. Динамична база данни, съсредоточена върху конкретни честотни ленти, следва да спомогне за идентифицирането на недостатъчно използвания радиочестотен спектър и да подкрепи по-ефикасното използване на радиочестотния спектър и обменна на практики.			

Въздействие на изискванията за цифрова обществена услуга върху трансграничната оперативна съвместимост

Цифрова обществена услуга № 1 — Разрешение и лиценз за единния пазар

Оценка	Мярка (мерки)	Потенциални оставащи пречки (ако е приложимо)
Съответствие със съществуващите цифрови и секторни политики Моля, посочете установените приложими цифрови и секторни политики	Въвежда рационализирана система, основана на уведомяване, която дава възможност на доставчиците да извършват дейност в една или няколко държави членки въз основа на единно разрешение, като по този начин се подобрява правната оперативна съвместимост.	
Организационни мерки за безпроблемно трансгранично предоставяне на цифрови обществени услуги Моля, посочете предвидените мерки за управление	Съгласно процедурата на единен лиценз е установено, че доставчикът подава уведомление до националния регулаторен орган на една от тези държави членки, в които възнамерява да предоставя мрежи или услуги. Въведени са допълнителни потоци от данни, за да се управлява как трябва да изглежда координацията между държавите членки и СЦМ. Всяка държава членка определя национално единно звено за контакт. СЦМ отговаря за поддържането на централна база данни за всички уведомления, предоставяни в контекста на процедурата на единен лиценз. Компетентните органи следва да предават на СЦМ само пълните уведомления	
Мерки, предприети за гарантиране на споделено разбиране на данните Моля, посочете тези мерки	Уведомлението за намерението за предоставяне на мрежи или услуги се извършва в съответствие с образеца на уведомление, който се предоставя от ОЕРЕС.	

Оценка	Мярка (мерки)	Потенциални оставащи пречки (ако е приложимо)
Използване на общоприети отворени технически спецификации и стандарти Моля, посочете тези мерки	Нищо не е посочено на този етап.	

Цифрова обществена услуга № 2 — Рамка за управление, разпределяне и използване на съществени електронни съобщителни ресурси (радиочестотен спектър и номериране)

Оценка	Мярка (мерки)	Потенциални оставащи пречки (ако е приложимо)
Съответствие със съществуващите цифрови и секторни политики Моля, посочете установените приложими цифрови и секторни политики	//	

Оценка	Мярка (мерки)	Потенциални оставащи пречки (ако е приложимо)
Организационни мерки за безпроблемно трансгранично предоставяне на цифрови обществени услуги Моля, посочете предвидените мерки за управление	СЦМ създава и администрира динамични бази данни за геопространствено локализиране и наблюдение на възможностите за използване на радиочестотния спектър. В сътрудничество с националните регулаторни органи и под надзора на ОЕРЕС, СЦМ създава и поддържа актуална база данни на общоевропейски номерационни ресурси.	
Мерки, предприети за гарантиране на споделено разбиране на данните Моля, посочете тези мерки	Като отчита в максимална степен становищата на RSPB, Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на честотните ленти, обхванати от динамичната база данни, и за разработване на единни формати за събиране и предоставяне на данни от компетентните органи. Шест месеца след приемането на номерационния план на Съюза СЦМ определя процедурата за предоставяне на информация, която ще захранва общоевропейската база данни за номерационни ресурси.	
Използване на общоприети отворени технически спецификации и стандарти	СЦМ установява на по-късен етап техническите спецификации за динамичната база данни за геопространствено локализиране и наблюдение на възможностите за използване на радиочестотния спектър, както и общоевропейската база данни за номерационни ресурси.	

4.5. Мерки в подкрепа на цифровото изпълнение

Обобщено описание на мерките в подкрепа на цифровото изпълнение

Описание на мярката	**Препратки към изискванията**	**Роля на Комисията** (ако е приложимо)	**Субекти, които да бъдат включени** (ако е приложимо)	**Очакван график** (ако е приложимо)
Договореностите за обмен на информация между националните компетентни органи и СЦМ в съответствие с Регламент (ЕС) 2024/903, могат да бъдат допълнително уточнени от Комисията чрез актове за изпълнение	Член 11	Приемане на актове за изпълнение	//	След приемането на АЦМ
Актовете за изпълнение могат да определят честотните ленти, обхванати от базата данни, и да разработват практически договорености и единни формати за събиране и предоставяне на данни от компетентните органи на Комисията.	Член 28	Приемане на актове за изпълнение	RSPB (становища, които трябва да се вземат предвид)	След приемането на АЦМ
СЦМ създава процедурата и системата за предоставяне на информация съгласно член 47,	Член 47	//	СЦМ	Шест месеца след приемането на

Описание на мярката	**Препратки към изискванията**	**Роля на Комисията** (ако е приложимо)	**Субекти, които да бъдат включени** (ако е приложимо)	**Очакван график** (ако е приложимо)
параграф 4 и член 48, параграф 4, четвърта алинея.				номерационния план на Съюза
Въз основа на становище на ОЕРЕС Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на техническите спецификации, стандартните елементи на разходите, методиките за изчисляване на разходите за хармонизирани продукти и примерната оферта, свързана с хармонизираните продукти за достъп.	Член 81	Приемане на актове за изпълнение	ОЕРЕС	6 месеца след приемането на настоящия регламент
Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на технически разпоредби относно предаването на предупреждения на населението чрез използване на цифровия портфейл, издаден съгласно Регламент (ЕС) 910/2014, на всички засегнати крайни	Член 108	Приемане на актове за изпълнение	Европейска комисия Крайни ползватели	//

Описание на мярката	**Препратки към изискванията**	**Роля на Комисията** (ако е приложимо)	**Субекти, които да бъдат включени** (ако е приложимо)	**Очакван график** (ако е приложимо)
ползватели, включително крайните ползватели на роуминг.				
Чрез акт за изпълнение Комисията може, включително чрез акт за изпълнение, да хармонизира методиките за събиране на информация от националните регулаторни органи.	Член 184	Приемане на актове за изпълнение	Европейска комисия	//
Комисията, чрез актове за изпълнение, определя въвеждането на съответните стандарти или технически спецификации за задължително, като ги посочва като задължителни стандарти или технически спецификации в списъка със стандарти или технически спецификации, публикуван в Официален вестник на Европейския съюз.	Член 189	Приемане на актове за изпълнение и стандарти	Европейска комисия	//
На Комисията се предоставя правомощието да приема, след	Член 107	Приемане на делегирани	Европейска	Дата на приемане

Описание на мярката	**Препратки към изискванията**	**Роля на Комисията** (ако е приложимо)	**Субекти, които да бъдат включени** (ако е приложимо)	**Очакван график** (ако е приложимо)
консултация с ОЕРЕС, делегирани актове за определяне на мерките, необходими за гарантиране на ефективни спешни повиквания в Съюза по отношение на техническите спецификации, позволяващи генериране на спешни повиквания чрез използване на цифров портфейл, решения за информация за местоположението на обаждащото се лице, хармонизирани европейски критерии за определяне на местоположението на обаждащото се лице. равностоен достъп за крайните ползватели с увреждания и пренасочване към най-подходящия ЦПСП.		актове	комисия ОЕРЕС	+ 2 години за първия делегиран акт
Управителният съвет приема техническите и функционалните спецификации, с цел създаване на	Член 174	//	Управителен съвет на СЦМ	//

Описание на мярката	**Препратки към изискванията**	**Роля на Комисията** (ако е приложимо)	**Субекти, които да бъдат включени** (ако е приложимо)	**Очакван график** (ако е приложимо)
информационната и комуникационна система, посочена в параграф 1. Тази система се разработва, без да се засягат правата върху интелектуалната собственост и необходимото ниво на поверителност.				